КЕЙТ МОРТЪН
ЗАБРАВЕНАТА ГРАДИНА

Превод от английски: Надежда Розова, 2012

chitanka.info

На Оливър и Луис, по-безценни от цялото злато във Вълшебната земя

БЛАГОДАРНОСТИ

За появата на бял свят на тази книга бих искала да благодаря:

На баба си Конъли, чиито приказки са първото ми вдъхновение; на Селва Антъни за нейната мъдрост и за грижите ѝ; на Ким Уилкинс, Джулия Мортън и Даян Мортън, защото прочетоха първите чернови; на Кейт Ийди, която ровеше сред досадните исторически факти; на Дани Кретшмър, който предостави снимките в срок; и на колегите на Джулия, които отговориха на въпросите ми относно местните наречия. За изследователската помощ — в областта на археологията, ентомологията и медицината — съм признателна на д-р Уолтър Уд, д-р Натали Франклин, Катрин Паркс и особено на д-р Сали Уайлд. За помощта във връзка с редица конкретни подробности благодаря на Никол Рюкълс, Илейн Уилкинс и Джойс Мортън.

Имам късмет книгите ми да се издават по цял свят от невероятни хора, затова съм благодарна на всички, чиито усилия помогнаха написаните от мен истории да се превърнат в книги. За неуморната и изпълнена с чувствителност редакторска работа по „Забравената градина“ специално бих искала да благодаря на Катрин Милн, Клара Финли и прекрасната Анет Барлоу от „Алън и Ънуин“, Австралия, на Мария Реджи и на Лиз Кауън в „Макмилан“, Великобритания. Много съм задължена на Джулия Стайлс и на Лезли Левин за тяхното вглеждане в детайла.

Тук бих искала да отдам дължимото и на авторите, които пишат за деца. Да откриеш рано-рано в живота си, че зад черните знаци по белите страници се крият светове на несравним ужас, радост и вълнение, е един от най-големите дарове. Извънмерно съм признателна на тези автори, които разпалиха детското ми въображение и ме вдъхновиха да обичам книгите и да превърна четенето в свой постоянен спътник. „Забравената градина“ отчасти се дължи на тях.

И накрая, както винаги, изразявам огромната си признателност към своя съпруг, Дейвид Патерсън, и двамата си синове, Оливър и Луис, на които принадлежи тази история.

ПЪРВА ЧАСТ

— Но защо трябва да донеса три кичура от косата на царицата на феите? — попитал младият принц старата вещица. — Защо точно три, а не два или четири?

Старата вещица се поприведа напред, но не престанала да преде.

— Няма друго число, дете мое. Три е числото на времето — нали има минало, настояще и бъдеще? Три е семейното число — нали говорим за майка, баща и дете? Три е числото на феите — нали ги търсим между дъба, ясена и трънката?

Младият принц кимнал: право думала старата вещица.

— Ето защо ми трябват три кичура, та да изплета вълшебната си плитка.

Из „Вълшебната плитка“ от Елайза Мейкпийс

1

Лондон, 1913 г.

Там, където клечеше, беше тъмно, ала момиченцето изпълняваше каквото й бяха заръчали. Дамата й каза да почака: още не било безопасно, затова трябвало да кротува като мишчица. Момиченцето се досети, че е някаква игра, нещо подобно на криеница.

Слушаше, спотаена зад дървените бурета. Нарисува картината мислено, както я бе учил татко. Мъже, близо и далеч, най-вероятно моряци, си крещяха един на друг. Груби и силни гласове, морски и солени. Думи, които тя не разбираше, но на които въпреки това вярваше. В далечината — подпухнали корабни сирени, тънички свирки, плясък на гребла, а далече горе — грачещи сиви чайки, разперили криле, за да попият зрялата слънчева светлина.

Жената я увери, че ще се върне, но момиченцето се надяваше да е по-скоро. Чакаше отдавна, толкова отдавна, че слънцето прекоси небето и сега сгряваше коленете й през новата рокля. Ослушваше се да чуе полите на жената да шумолят по дървената палуба. Тя вечно потракваше забързано с токчета, за разлика от мама. Смътно и безгрижно, както е присъщо на обградените с нежна обич деца, момиченцето се зачуди къде ли е майка му. Кога ли ще дойде? Замисли се и за жената. Знаеше коя е, чувала бе баба си да говори за нея. Казваха й Писателката и живееше в малката къща в другия край на имението, отвъд лабиринта. Момиченцето не би трябвало да знае. Беше й забранено да играе край лабиринта от бодливи храсти. Мама и баба й бяха обяснили, че е опасно да доближава ръба на канарата. Обаче понякога, когато никой не гледаше, момиченцето обичаше да прави забранени неща.

Прашинки, стотици прашинки танцуваха на сребристата слънчева светлина, бликнала между двете бурета. Момиченцето се усмихна и Писателката, скалата, лабиринтът и мама излетяха от мислите й. Протегна пръстче и се помъчи да улови някоя прашинка с него. Посрещна със смях начина, по който прашинките се приближаваха съвсем близко, преди отново да се разлетят.

Шумовете зад скривалището й се промениха. Момиченцето долови оживлението от раздвижване, гласове, в които звънтеше вълнение. Наведе се към булото от светлина и притисна личице към хладното дърво на буретата. С едно око надникна към палубата.

Крака, обувки и подгъви на фусти. Пъстри хартиени лентички, които пърхаха насам-натам. Лукави чайки, търсещи трохи по палубата.

Мощен тласък и големият кораб изстена тихо и издълбоко откъм търбуха си. Трептенията минаха през палубите и стигнаха до връхчетата на пръстите на момиченцето. Миг на очакване и тя притаи дъх, долепила длани до земята, после корабът се люшна и се оттласна от пристана. Сирената изрева, избухнаха възгласи: „На добър път!“. Потеглиха. Към Америка, към мястото, наречено Ню Йорк, където бе роден татко. От известно време ги чуваше да разговарят за това шепнешком, мама казваше на татко, че трябва да заминат възможно най-скоро, че не могат да си позволят да чакат повече.

Момиченцето отново се засмя, корабът се понесе по водата като гигантски кит, като Моби Дик от онази история, която татко често й четеше. Мама не одобряваше той да й чете такива истории. Казваше, че били прекалено страшни и щели да породят в главата й мисли, които трудно ще бъдат прогонени. Татко винаги целуваше мама по челото, когато тя говореше такива неща, съгласяваше се с нея и обещаваше в бъдеще да внимава повече. Обаче въпреки това не спираше да разказва на момиченцето истории за големия кит. А и други истории, любимите й от книжката с приказки — за магьосници без очи, за осиротели девици и за дълги пътешествия по море. Само гледаше мама да не научава, да си остане тайна между тях двамата.

Момиченцето разбираше защо трябва да пазят тайни от мама. Тя не беше добре, боледуваше още отпреди да роди дъщеря си. Баба постоянно натякваше на детето да се държи прилично, напомняше й, че ако мама се разстрои, може да се случи нещо ужасно, за което ще е виновна малката. Момиченцето обичаше майка си и не искаше да я натъжава, не искаше да се случва нищо ужасно, затова си имаше тайни. Например за вълшебните приказки, за това, че играе близо до лабиринта и че татко я е водил на гости у Писателката в малката къща в другия край на имението.

— Аха! — прозвуча глас в ухото й. — Намерих те.

Някой отмести бурето и момиченцето зажумя на слънцето. Мигаше, докато собственикът на гласа не се премести и не закри светлината. Оказа се голямо момче, може би на осем или девет години.

— Ама ти не си Сали — установи момчето.

Момиченцето поклати глава.

— Коя си?

— Тайна.

Той набърчи нос и луничките му се сгъстиха.

— Защо?

Тя сви рамене. Татко все й напомняше, че не бива да говори за Писателката.

— Тогава къде е Сали? — Момчето започваше да губи търпение. Озърна се. — Избяга насам, сигурен съм.

Откъм далечния край на палубата се разнесе смях и се чуха бягащи стъпки. Лицето на момчето грейна.

— Бързо! — възкликна той. — Ще избяга!

Момиченцето подаде глава иззад бурето и видя как непознатият лъкатуши сред хората, преследвайки разветите бели фусти.

Много й се искаше да се присъедини към играта.

Но жената й бе казала да чака.

Момчето се отдалечи. Заобиколи рязко внушителен мъж с напомадени мустаци, който смръщи вежди и лицето му се скупчи в средата като семейство подплашени раци.

Момиченцето се изкиска.

Може би всичко беше част от същата игра. Писателката й приличаше на дете повече, отколкото останалите възрастни, които познаваше. Сигурно и тя участваше.

Момиченцето се изсули иззад бурето и бавно се изправи. Лявото й краче беше изтръпнало и цялото беше на иглички. Почака го да се оправи и забеляза как момчето завива и се изгубва от поглед.

После, без да му мисли много-много, хукна подире му. Крачетата й затупкаха, сърцето й запя в гърдите.

2

Брисбън, 1930 г.

В крайна сметка отпразнуваха рождения ден на Нел във Форестър Билдинг, нагоре по Латроуб Теръс. Хю предложи новия танцов клуб в града, обаче Нел, по примера на майка си, заяви, че е глупаво да се впускат в ненужни разходи, особено в такива трудни времена. Хю се съгласи, но все пак настоя да изпрати някого до Сидни за специалната дантела, която знаеше, че тя иска за роклята си. Лил му го втълпи, преди да издъхне. Наведе се към него и го хвана за ръка, а после му показа рекламата във вестника и адреса на Пит Стрийт, увери го, че дантелата е прекрасна, че това би значело много за Нели, че на пръв поглед може и да изглежда разточително, но, когато му дойде времето, роклята ще може да се преправи на сватбена. Сетне му се усмихна, сякаш се беше върнала на шестнайсет, а той отново се почувства влюбен до ушите.

Лил и Нел вече две седмици шиеха роклята за рождения ден. Вечер, когато Нел се прибереше от магазинчето за вестници и си изпиеше чая, докато по-малките момичета се препираха вяло по верандите, а облаците от комари в задушливия нощен въздух ставаха толкова гъсти, че направо лудваш от жуженето им, Нел вземаше кошничката с шивашките принадлежности и се настаняваше до леглото на болната си майка. Понякога Хю ги чуваше да се смеят на нещо, случило се в магазинчето за вестници: някой спор на Макс Фицсимънс с този или онзи клиент; поредната болест, от която се оплаквала госпожа Блакуел; лудориите на близнаците на Нанси Браун. Хю поспираше на прага, пълнеше лулата си с тютюн и слушаше как Нел снижава глас и поруменява от удоволствие, докато разправя какво й е казал Дани. Как обещал да й купи къща, след като се оженят, за колата, на която бил хвърлил око и която според баща му щял да спазари евтино, за последния модел миксер от универмага „Макуртърс“.

Хю харесваше Дани — не би могъл дори да мечтае за по-добра партия за Нел — и толкова по-добре, понеже откакто се бяха

запознали, двамата бяха неразделни. Вече две години. Напомняха на Хю за времето, когато самият той се бе запознал с Лил. Двамата с Лил бяха упойващо щастливи и взаимно се подкрепяха. Почти не си бяха казвали дума накриво през всичките години. Да, имаха хубав брак. Преживяха и трудни моменти отначало, преди да се родят момичетата, но все съумяваха да оправят нещата.

След като напълнеше лулата си и вече нямаше извинение да се навърта край вратата, Хю се дръпваше. Намираше си местенце в тихия край на предната веранда, тъмно кътче, където да седи необезпокояван или относително необезпокояван в къщата, пълна със свадливи дъщери, коя от коя по-темпераментна. Само той и мухогонката върху рамката на прозореца, ако комарите го обсадят твърде близо. А после мислите му неизбежно се насочваха към тайната, която пазеше от толкова много години.

Моментът наближаваше, усещаше го. Напрежението, което удържаше от доста време, напоследък нарастваше. Тя беше почти на двайсет и една, зряла жена, готова да започне самостоятелен живот, при това сгодена. Имаше право да узнае истината.

Хю знаеше какво ще възрази Лил, затова не й каза. Никак не му се искаше тя да се тревожи и да прекара последните си дни в опит да го разубеди, както многократно се бе случвало в миналото.

Понякога, докато се чудеше откъде ще намери думи за своята изповед, на Хю му се искаше да се отнася за някое от другите момичета. И се проклинаше, задето си имаше любимка, макар и негласно.

Но Нели беше специална открай време, беше различна от останалите момичета. Одухотворена, с богато въображение. Хю нерядко си казваше, че тя прилича повече на Лил, макар в това, разбира се, да нямаше никаква логика.

* * *

Окачиха панделки по гредите — бели в тон с роклята й и червени в тон с косата й. Старата дървена зала може и да не притежаваше блясъка на по-новите тухлени постройки в града, но вършеше идеална работа. В дъното близо до сцената четирите по-

малки сестри на Нел бяха поставили маса за подаръците по случай рождения й ден и там вече се оформяше доста внушителна купчина. Няколко жени от църквата бяха обединили усилия, за да приготвят почерпката, а Етел Мортимър здравата беше налегнала пианото и изпълняваше романтични танцови мелодии от войната.

Млади жени и мъже се събираха на първите развълнувани групички покрай стените, но когато музиката и по-отзивчивите кавалери позагряха, групичките започнаха да се разпадат на двойки, които излизаха да танцуват. По-малките й сестри наблюдаваха с копнеж, докато не ги повикаха да помагат и да носят таблите от кухнята до масата.

Когато дойде моментът за речите, бузите на всички горяха, а обувките бяха поодраскани от танците. Съпругата на свещеника, Марси Макдоналд, почука по чашата си и всички се обърнаха към Хю, който вадеше от горния джоб на сакото си сгънато листче. Прокашля се и прокара ръка през вчесаната си коса. Не го биваше много в речите. Беше затворен човек, не налагаше мнението си и с радост оставяше по-гласовитите да дърдорят. Но все пак дъщеря му навършваше пълнолетие и негов дълг беше да я представи пред обществото. Той винаги изпълняваше дълга си, спазваше правилата. Е, поне повечето.

Поусмихна се, когато негов другар от пристана подметна някаква закачка, после обхвана листчето с длан и си пое дълбоко дъх. Едно по едно прочете каквото си беше отметнал със ситни черни букви: колко много се гордеят с Нел той и майка й; колко благословени са се почувствали след появата й; колко обичат Дани и с каква радост Лил е посрещнала годежа им преди смъртта си.

Когато Хю спомена скорошната смърт на съпругата си, очите му засмъдяха и той притихна. Поколеба се, погледът му се плъзна по лицата на приятелите и на дъщерите му и за миг спря върху Нел, която се усмихваше, докато Дани й шепнеше нещо на ухо. По лицето на Хю пробяга тъмна сянка и хората се запитаха дали не предстои важно съобщение. Но моментът отмина, изражението му се проясни и той прибра листчето обратно в джоба си. Време било в семейството да влезе още един мъж, каза с усмивка, та да се поизравнят силите.

Жените в кухнята запретнаха ръкави, заеха се да поднасят на гостите сандвичи и чай, но Хю се поразмота още малко с чашата чай, която една от жените тикна в ръката му, хората минаваха покрай него,

потупваха го по рамото и го хвалеха: „Браво, приятел!“. Речта мина добре, но той не можеше да се отпусне. Сърцето му биеше учестено и целият плувна в пот, макар да не беше горещо.

Разбира се, знаеше причината. Задълженията му за вечерта не бяха приключили. Забеляза Нел да се измъква сама през страничната врата към малката площадка и реши да се възползва от сгодния случай. Прокашля се, намери място за чашата си върху масата за подаръците, после напусна топлата гълчава в залата и излезе на хладния нощен въздух.

Нел стоеше до сребристозеления ствол на един самотен евкалипт. Хю си спомни, че някога евкалипти имаше по целия хребет и в деретата от двете страни. Страхотна гледка ще да са представлявали тези призрачни стволове през нощите с пълнолуние.

Да, ето че отлагаше. Дори сега се опитваше да избяга от отговорност, проявяваше слабост.

Два черни прилепа прекосиха безшумно нощното небе, докато той слизаше по паянтовите дървени стълби, за да закрачи по роената трева.

Нел явно го чу да приближава — или пък го усети, — понеже се извърна и му се усмихна, докато той скъсяваше дистанцията.

Когато двамата застанаха един до друг, Нел му призна, че мисли за мама и се пита от коя ли звезда я гледа тя сега.

Хю за малко да се разплаче от думите й. Да му се не види, защо й трябваше точно сега да споменава Лил! Да му напомня, че жена му ги наблюдава и му се сърди заради онова, което се канеше да стори. И може би с основание. Може би не биваше да го прави. Защо да не продължат като досега? Сякаш чуваше гласа на Лил, всички вече изговорени аргументи.

Не. Трябваше да вземе решение и вече го бе взел. В крайна сметка нали от него тръгна всичко. Макар и неволно, Хю бе предприел стъпката, която ги накара да поемат по този път, затова негова беше и отговорността да оправи нещата. Съзнаваше, че всяка тайна рано или късно се разчува, затова щеше да е най-добре Нел да научи истината от него.

Пое ръцете й в своите и ги целуна. Стисна меките й гладки длани в своите — корави и отрудени.

Неговата дъщеря. Първородната.

Тя му се усмихна, лъчезарна в изящната си, обточена с дантела рокля.

Той също й се усмихна.

След това я покани да седне до него върху гладкия бял ствол на един паднал евкалипт. Наведе се и зашепна в ухото й. Разкри й тайната, която двамата с майка й бяха пазили седемнайсет години. Зачака искрата на осъзнаването, почти неуловимата промяна на изражението, когато дъщеря му проумее какво й казва. Видя как земята под нозете й се продъни и как човекът, който бе Нел досега, изчезна в един кратък миг.

3

Брисбън, 2005 г.

Касандра не беше напускала болницата от часове, макар лекарят да нямаше почти никаква надежда съзнанието на баба й да се проясни. Според него това бе малко вероятно на нейната възраст, особено при такава огромна доза морфин.

Все пак Касандра чакаше. Бдеше над Нел и я утешаваше, докато старицата се давеше в море от спомени и отново и отново изплуваше за глътка въздух в по-ранни периоди от живота си. Младата жена не можеше да допусне мисълта, че е възможно баба й някак да се опъне на съдбата и да намери пътя обратно към настоящето, а там да установи, че се носи в периферията на живота сам-самичка.

Нощната сестра застъпи на смяна, което беше знак за Касандра, че денят е превалил. Не знаеше точно кое време е. В болницата трудно можеше да се разбере: лампите във фоайето светеха непрекъснато, по коридорите денонощно кръстосваха носилки на колелца. Любопитно как едно място, което разчита на рутината, функционираше толкова категорично извън обичайните ритми на времето.

Медицинската сестра замени празната торбичка на системата с издуто пликче, завъртя едно копче на апарата зад леглото и се залови да оправя завивките. Подръпна ги нагоре да загърне Нел.

— Нищо не е пила — съобщи Касандра и гласът й прозвуча странно дори за самата нея. — Цял ден.

Медицинската сестра вдигна поглед, учудена, че някой я заговаря. Погледна над очилата си към стола, на който седеше Касандра с измачкано синьо-зелено болнично одеяло в скута.

— Стреснахте ме — каза. — Цял ден сте тук, нали? И май така е по-добре — няма да я бъде още дълго.

Касандра пренебрегна намека и попита:

— Не трябва ли да й дадем нещо за пиене? Сигурно е жадна.

Сестрата подгъна завивката и делово я пъхна под ръцете на Нел.

— Всичко е наред, системата ще се погрижи. — Провери нещо в картона на Нел и каза, без да вдига поглед: — В дъното на коридора

има кана за чай, ако ви се пие.

После сестрата излезе и Касандра установи, че Нел е отворила очи и е вперила поглед в нея.

— Ти коя си?

— Аз съм Касандра.

Объркване.

— Познавам ли те?

Лекарят бе предрекъл, че така ще стане, но въпреки това я заболя.

— Да, Нел.

Нел я изгледа с воднистосивите си очи и примигна неуверено.

— Не си спомням…

— Шшшт… Всичко е наред.

— Коя съм аз?

— Казваш се Нел Андрюс — предпазливо й обясни Касандра и я хвана за ръката. — На деветдесет и пет години си. Живееш в стара къща в Падингтън.

Устните на Нел трепереха — съсредоточено се мъчеше да проумее думите.

Касандра взе кърпичка от нощното шкафче и се протегна да избърше струйка слюнка от брадичката на Нел.

— Държиш антикварно магазинче в търговския център на Латроуб Теръс — продължи тя тихо. — Двете с теб продаваме старинни предмети.

— Познавам те — немощно заяви Нел. — Ти си момичето на Лезли.

Касандра примигна изненадано. Рядко споменаваха майка й — нито веднъж през детството на Касандра и нито веднъж през десетте години, откакто се бе върнала и живееше в апартамента под къщата на Нел. Бяха сключили негласно споразумение помежду си да не си припомнят миналото, което и двете по различни причини предпочитаха да забравят.

Нел се сепна. Очите й уплашено огледаха лицето на Касандра.

— Къде е момчето? Дано да не е тук. Тук ли е? Не искам да ми пипа нещата. Разваля ги.

На Касандра й призаля.

— Вещите ми са ценни. Не го пускай да ги доближава.

В съзнанието й се появиха думи, Касандра се препъна в тях.

— Не… не, не, няма. Не се тревожи, Нел. Той не е тук.

* * *

По-късно, когато баба й отново изпадна в несвяст, Касандра се замисли над жестоката способност на съзнанието да изважда на повърхността частици от миналото. Защо в заника на живота в главата на нейната баба отекваха гласовете на хора, които отдавна си бяха отишли? Винаги ли става така? Дали онези, на които вече са отредени места на безшумния кораб на смъртта, оглеждат пристана за лицата на отдавна починалите свои познати?

Явно след това Касандра бе заспала, защото следващото й усещане беше за нова промяна в обстановката в болницата. Бяха навлезли още по-навътре в тунела на нощта. Светлините в коридора бяха затъмнени и навсякъде край нея се чуваха шумовете, съпътстващи съня. Беше се отпуснала прегърбена на стола, вратът й бе схванат, а глезенът, подал се под тънкото одеяло, беше изстинал. Знаеше, че е късно, и се чувстваше изморена. Какво я събуди?

Нел. Дишаше шумно. Отново беше в съзнание. Касандра бързо се приближи до леглото и приседна от едната страна. В полумрака очите на Нел бяха изцъклени, бледи и мътни като зацапана с боя вода. Тъничката нишка на гласа й беше почти изцяло прокъсана. Отначало Касандра не я чуваше и мислеше, че устните й мълвят изгубени думи, изговорени много отдавна. После си даде сметка, че всъщност Нел говори.

— Жената — нареждаше тя, — жената каза да почакам…

Касандра погали топлото чело на Нел, отметна назад меките кичури коса, които някога блестяха като нишки сребро. Пак онази жена.

— Тя няма да има нищо против — увери я Касандра. — Жената няма да има нищо против, ако отидеш.

Устните на Нел се присвиха, после потрепериха.

— Не бива да мърдам от мястото си. Тя ми нареди да чакам тук, на кораба. — Шепнеше. — Жената… Писателката… Не казвай на никого.

— Шшшт, на никого няма да кажа, Нел, няма да кажа на жената. Можеш да вървиш.

— Тя каза, че ще дойде да ме вземе, но аз се преместих. Не останах, където ми каза да стоя.

Баба й започна да диша мъчително, започваше да изпада в паника.

— Моля те, не се тревожи, Нел, моля те! Всичко е наред, повярвай ми.

Главата на Нел клюмна на една страна.

— Не мога да се махна… Не бива… Жената…

Касандра натисна копчето, за да повика помощ, но лампичката над леглото не светна. Тя се поколеба, ослушвайки се за забързани стъпки по коридора. Клепачите на Нел потръпваха — баба й си отиваше.

— Ще повикам сестрата…

— Не! — Нел се пресегна слепешката и се помъчи да хване ръката на Касандра. — Не ме оставяй! — Плачеше. По бледата й кожа блестяха неми сълзи.

Касандра прехапа устни.

— Всичко е наред, бабо. Ще повикам помощ. Веднага се връщам, обещавам.

4

Брисбън, 2005 г.

Къщата сякаш узна, че господарката й си е отишла, и макар да не може да се каже, че скърбеше за нея, потъна в упорито мълчание. Нел не си падаше по компаниите и празненствата (мишките в кухнята вдигаха повече шум от внучката й), затова къщата бе привикнала към кротко ежедневие без суетня, притеснения и шум. Ето защо й подейства като шок, когато най-неочаквано и без никакво предупреждение започнаха да се стичат хора, да се събират в стаите и в градината, да сърбат чай и да ронят трохи. Сгърбена зад огромния антикварен център на хребета, къщата изтърпя стоически това последно безобразие.

Разбира се, всичко бе организирано от лелите. Касандра би предпочела да мине без това, да почете паметта на баба си в тесен кръг, обаче лелите й не даваха и дума да се издума. Заявиха, че непременно трябва да се направи бдение за Нел. Роднините искали да изразят почитта си, приятелите на Нел също. А и така било редно.

Касандра не можеше да се противопостави на подобна простодушна увереност. Преди би подела спор, но вече не. Освен това лелите й бяха неудържима стихия и всяка притежаваше невероятна енергия за достопочтената си възраст (дори най-младата, леля Хети, беше на седемдесет и пет и нито ден по-малко). Затова Касандра преодоля опасенията си, устоя на порива да изтъкне непоколебимата липса на приятели в живота на Нел и се залови да изпълнява възложените й задачи: да подрежда чаените чаши и чинийки, да търси вилички за тортата, да поразчисти някои от вехториите на Нел, та да има къде да седнат братовчедите й. Остави лелите да се суетят наоколо й, подобаващо самомнителни и важни.

Всъщност на нея не й се падаха точно лели — бяха по-младите сестри на Нел, лели на майката на Касандра. Лезли обаче не се съобразяваше много-много с тях, затова те побързаха да вземат под крилото си Касандра.

Беше й минало през ума, че майка й може да дойде на погребението, да се появи в крематориума по време на ритуала, като изглежда с трийсет години по-млада, отколкото е в действителност, и, както винаги, да привлече върху себе си изпълнени с възхищение погледи. Красива, млада и невероятно нехайна.

Но не дойде. Сигурно щеше да изпрати картичка с доста неподходяща за случая картинка. Едър и засукан почерк, който привлича вниманието към себе си, а отдолу — многобройни целувки и прегръдки. Обикновено човек изхвърля такива непотребни картички с безлични думи.

Касандра потопи ръце в мивката и отново разбърка съдържанието.

— Е, според мен мина чудесно — отбеляза Филис, най-голямата след Нел и със сигурност най-властната. — На Нел щеше да й хареса.

Касандра отмести поглед встрани.

— Е… — поде Филис и замлъкна за малко, докато избърше някакъв съд — щеше да й хареса, обаче поначало щеше да настоява, че не иска никакви такива работи. — Изведнъж изпадна в майчинско настроение. — Ами ти? Как си?

— Добре съм.

— Струваш ми се слабичка. Храниш ли се?

— Три пъти дневно.

— Може малко да понапълнееш. Ела на чай утре вечер, ще поканя всички от семейството и ще приготвя моя селски пай.

Касандра не възрази.

Филис огледа предпазливо старата кухня и хлътналия капак на печката.

— Не те ли е страх да живееш сама?

— Не, не ме е страх…

— Обаче е самотно — отбеляза Филис и сбърчи нос в показно съчувствие. — Разбира се, че си самотна. И това е съвсем естествено, двете с Нел си правехте компания, нали така? — Не изчака потвърждение, а положи луничавата си ръка върху ръката на Касандра и продължи да нарежда: — Ще се оправиш и нека ти кажа защо. Винаги е тъжно да изгубиш човек, на когото държиш, но не е чак толкова тежко, ако човекът е на възраст. Това е в реда на нещата.

Много по-трудно е, ако е млад… — Прекъсна изречението по средата с напрегнати рамене и поруменели бузи.

— Да — побърза да се съгласи Касандра, — така е, разбира се. — Спря да мие чашите, облегна се и погледна през прозореца към задния двор. По пръстите й към златната халка, която още носеше, се плъзна пяна. — Трябва да изляза да оплевя градината. Латинката ще прекоси пътеката, ако не внимавам.

Филис признателно се вкопчи в новата цел.

— Ще изпратя Тревър да ти помогне. — Разкривените й пръсти се вкопчиха още по-силно в ръката на Касандра. — Следващата събота добре ли е?

В този момент откъм всекидневната се появи леля Дот и внесе поредния поднос с мръсни чаени чаши. Шумно ги стовари на плота и притисна пълната си длан към челото.

— Най-сетне — оповести тя и погледна към Касандра и Филис през невъзможно дебелите стъкла на очилата си. — Тези са последните. — Влезе в кухнята с патешка походка и надникна под кръглия похлупак на кутията за торта. — Доста огладнях.

— О, Дот, та ти току-що яде! — отбеляза Филис, зарадвана от възможността да превърне смущението си в укор.

— Преди цял час.

— С твоята жлъчка? Нали уж си следиш теглото?

— Така е — потвърди Дот, изправи се и стисна внушителната си талия с две ръце. — Отслабнала съм с три килограма от Коледа. — Върна пластмасовия капак на мястото му и срещна изпълнения със съмнение поглед на Филис. — Наистина.

Касандра овладя усмивката си и продължи да мие чашите. Филис и Дот бяха доста закръглени, всичките й лели бяха пълнички. Като майка си и като нейната майка преди това. Нел единствена се бе избавила от семейното проклятие и бе наследила фигурата на дългурестия си баща ирландец. Голяма гледка бяха: слабичката и висока Нел и дундестите й сестри.

Филис и Дот продължаваха да се препират и Касандра знаеше от опит, че ако отвлече вниманието им, спречкването ще се задълбочи, докато едната (или и двете) не захвърли кърпата за съдове и не изхвърчи от къщата, дълбоко възмутена. Виждала бе да се случва и преди, но така и не свикна с начина, по който някои думи, изрази и

погледи, продължили съвсем малко повече от необходимото, възпламеняваха наново недоразумение, възникнало преди много години. Като единствено дете, Касандра намираше отъпканите пътеки на общуване между сестрите едновременно очарователни и ужасяващи. За щастие, другите й лели вече бяха отведени от близките си и не можеха да дадат своя принос към спора.

Касандра се прокашля.

— Знаете ли, канех се да ви попитам нещо… — Тя леко повиши тон и почти успя да привлече вниманието им. — За Нел. Нещо, което спомена в болницата.

Филис и Дот се извърнаха с пламнали бузи. Овладяха се при споменаването на сестра им. Името й им напомни защо са тук и защо бършат чаените сервизи.

— За Нел ли? — попита Филис.

Касандра кимна.

— В болницата, малко преди края, тя заговори за някаква жена. Жената, така я наричаше, или Писателката. Явно смяташе, че са на някакъв кораб.

Филис присви устни.

— Мислите й са блуждаели, нямала е представа какви ги говори. Сигурно е някоя героиня от сериалите, които гледаше. Нали зяпаше някакъв филм, в който действието се развиваше на кораб?

— О, Фил! — поклати глава Дот.

— Сигурна съм, че го е споменавала…

— Стига, Фил — прекъсна я Дот. — Нели вече я няма. Няма смисъл от тези работи.

Филис скръсти ръце пред гърдите си и изсумтя колебливо.

— Трябва да й кажем — тихо каза Дот. — Няма да й навреди. Вече не.

— Какво да ми кажете?

Касандра изгледа първо едната, после другата. Зададе въпроса с намерение да сложи край на спора, но не бе очаквала да се натъкне на този странен намек за тайнственост. Лелите й бяха толкова съсредоточени една върху друга, че май бяха забравили присъствието й.

— Какво да ми кажете? — повтори.

Дот погледна Филис с извити вежди.

— По-добре да излезе от нас, отколкото да го научи по друг начин.

Филис кимна почти незабележимо, срещна погледа на Дот и се усмихна мрачно. Знаеха нещо, което отново ги превърна в съюзнички.

— По-добре ела и седни — рече Филис най-накрая. — Дот, скъпа, стопли чайника, ако обичаш, да си направим по един чай.

Касандра последва Филис във всекидневната и седна на канапето на Нел. Филис разположи широката си задница от другата страна и май позагуби нишката.

— Не знам откъде да започна. От много отдавна не съм мислила за тези неща.

Касандра недоумяваше. За кои неща?

— Това, което ще ти кажа, е голямата тайна на семейството ни. Всяко семейство си има тайна, уверявам те, просто някои тайни са по-големи от други. — Погледна намръщено към кухнята. — Защо Дот се бави толкова?

— За какво става въпрос, Фил?

Лелята въздъхна.

— Зарекох се да не казвам на никого. Цялата история така разедини семейството, че е по-лесно да се преструваме, че не се е случила. Страшно ми се иска да беше така и татко да беше запазил тайната за себе си. Той обаче смяташе, че постъпва правилно, клетият.

— Какво е направил?

Дори да я беше чула, Филис с нищо не го показа. Историята си беше нейна и тя щеше да я разкаже, както и когато си поиска.

— Бяхме щастливо семейство. Нямахме бог знае какво, но бяхме щастливи. Мама, татко и ние, момичетата. Както знаеш, Нели беше най-голямата, а после, след промеждутък от десетина години заради Първата световна война, се родихме и ние, останалите. — Усмихна се. — Няма да повярваш, но навремето Нели беше душата на семейството. Всички я обожавахме — беше като майка за нас, по-малките, особено след като мама се разболя. Нел се грижеше всеотдайно за мама.

Касандра прекрасно си представяше как Нел се грижи за умиращата си майка, но трудно можеше да повярва, че раздразнителната й баба е била душата на семейството.

— Какво се случи?

— Много време никой от нас не знаеше. Така искаше Нел. В семейството ни всичко се промени, а никой не проумяваше защо. Голямата ни сестра се превърна в друг човек, сякаш вече не ни обичаше. Не стана изведнъж, не беше толкова драматично. Тя се затвори постепенно, отдръпна се от нас. Беше голяма загадка и доста мъчителна, а татко отказваше да обсъжда темата, колкото и да го ръчкахме.

Всъщност съпругът ми, мир на праха му, най-сетне ни насочи в правилната посока. Несъзнателно, уверявам те — не че целенасочено бе разбулил тайната на Нел. Просто се запали по историята, това е. След раждането на Тревър се зае да прави родословно дърво. И майка ти се роди тогава, през четирийсет и седма. — Филис замълча и огледа Касандра изпитателно, сякаш да провери дали тя по някакъв начин не предусеща какво предстои. Нищо подобно.

— Помня ясно като бял ден как един ден той влезе в кухнята и заяви, че не открива в регистъра никакви данни за раждането на Нели. „Няма да откриеш, естествено — казах, — Нели е родена в Мерибъро, преди семейството да си събере багажа и да се премести в Брисбън.“ Дъг кимна и каза, че и той така си помислил, обаче после писа за подробности до регистъра в Мерибъро и от там му отговориха, че такива няма. — Филис изгледа Касандра многозначително. — Тоест Нел не съществува. Поне не официално.

Касандра вдигна поглед, когато Дот влезе в кухнята и й подаде чаша чай.

— Не разбирам.

— Естествено, миличка — успокои я Дот и се настани на креслото до Филис. — Дълго време и ние не проумявахме. — Поклати глава и въздъхна. — Докато не говорихме с Джун. На сватбата на Тревър, нали, Фили?

Филис кимна.

— През хиляда деветстотин седемдесет и пета. Толкова се ядосах на Нел. Неотдавна бяхме изгубили татко, женех големия си син, племенника на Нели, а тя дори не благоволи да се появи. Замина на почивка. Това беше причината през онзи ден да се разговоря с Джун. Признавам, че хубавичко й се оплаках от Нел.

Касандра се объркa — все не успяваше да се ориентира в пространната мрежа от приятели и роднини на лелите си.

— Коя е Джун?

— Една братовчедка — поясни Дот, — от страна на мама. Не може да не си я виждала. Беше около година по-голяма от Нел и двете бяха неразделни като малки.

— Явно са били близки — изсумтя Филис, — понеже Нел беше разказала само на Джун какво се е случило.

— Какво се е случило, кога? — попита Касандра.

Дот се приведе напред.

— Татко казал на Нел…

— Татко казал на Нел нещо, което изобщо не е трябвало да й казва — побърза да се намеси Филис. — Горкичкият, смятал, че постъпва правилно. До края на живота си съжаляваше, понеже след това нещата помежду им се промениха.

— А той винаги е имал слабост към Нел.

— Обичаше ни всичките — сряза я Филис.

— О, Фил! — завъртя безпомощно очи Дот. — Още не можеш да го признаеш. Нел чисто и просто му беше любимка. По ирония на съдбата, както се оказа впоследствие.

Фил не отговори, затова Дот с радост пое нещата в свои ръце.

— Случило се през нощта на двайсет и първия й рожден ден. След тържеството…

— Не било след тържеството, а по време на тържеството — поправи я Филис и се извърна към Касандра. — Явно е преценил, че това е идеалният момент да й каже, понеже била на прага на новия си живот и така нататък. Била сгодена, щяла да се жени. Не за дядо ти, за друг мъж.

— Наистина ли? — учуди се Касандра. — Нищичко не ми е казвала.

Филис кимна мъдро.

— Любовта на живота й, мен ако питаш. Местен младеж, съвсем различен от Ал.

Последните думи Филис изрече с известна неприязън. Не беше тайна, че лелите й не одобряваха съпруга американец на Нел. Нищо лично, казваше си думата презрението на местните хора към американските войници, които се стичаха в Брисбън след Втората световна война с пари, елегантни униформи и екзотичен акцент и отмъкваха сериозна част от жените в града. Вместо неодобрението на

семейството й да засегне Нел, то й доставяше някакво извратено удоволствие.

— И какво стана? Защо не се е омъжила за него?

— Отмени годежа няколко седмици след тържеството — каза Филис. — Толкова се разстроихме — поклати глава тя. — Всички много харесвахме Дани, а той, горкият, направо беше съкрушен. В крайна сметка се ожени за друга точно преди Втората световна. Не че това му донесе щастие — така и не се върна от войната с японците.

— Баща ви ли каза на Нел да не се омъжва за него? — попита Касандра. — Това ли й е заръчал онази нощ? Да не се жени за Дани?

— Едва ли — вметна подигравателно Дот. — Татко смяташе, че Дани е чисто злато, нито един от нашите съпрузи не може да се мери с него.

— Тогава защо Нел е развалила годежа?

— Отказваше да обясни дори на Дани, а ние почти луднахме, докато се мъчехме да разберем — каза Филис. — Знаехме само, че Нел не иска да разговаря нито с татко, нито с Дани.

— Докато Филис не разпита Джун — поясни Дот.

— Почти четирийсет и пет години по-късно.

— Какво каза Джун? — попита Касандра. — Какво се е случило на празненството?

Филис отпи глътка чай и погледна Касандра с извити вежди.

— Татко казал на Нел, че той и мама не са я родили.

— Осиновена ли е?

Лелите се спогледаха.

— Не точно — отвърна Филис.

— По-скоро са я намерили — поясни Дот.

— Взели.

— Задържали при себе си.

— Къде са я намерили? — смръщи се Касандра.

— На пристана в Мерибъро — отговори Дот. — Където големите кораби пристигат от Европа. Естествено, вече не акостират тук, има много по-големи пристанища, пък и в днешно време хората летят…

— Татко я намерил — заразказва Филис, — когато била съвсем мъничка. Точно преди началото на Първата световна война. Хората масово напускали Европа, а тук, в Австралия, ги посрещали охотно. През ден пристигали кораби. По онова време татко бил управител на

пристанището и работата му била да следи дали пътниците са тези, за които се представят, и дали са пристигнали по местоназначение. Някои дори не говорели английски.

Доколкото знам, един ден настанала някаква бъркотия. След кошмарно плаване от Англия на пристанището най-сетне акостирал кораб. Имало зараза от тиф, пострадали от слънчев удар, какво ли не, а след пристигането на кораба установили, че на борда има допълнителен багаж и хора, които не са в списъка. Ужасно главоболие. Татко успял да оправи нещата, разбира се — винаги е умеел да поддържа всичко в ред, — но се забавил на пристанището по-дълго от обикновено, за да е сигурен, че всичко е както трябва. Искал да разкаже на нощния пазач за случилото се и да му обясни защо в канцеларията има оставен багаж. Докато чакал човекът да се появи за дежурството си, забелязал някого на пристана. Момиченце на не повече от четири годинки, седнало върху детско куфарче.

— Наоколо нямало никой друг — поклати глава Дот. — Тя била съвсем самичка.

— Татко се помъчил да разбере коя е, но малката, разбира се, не искала да му каже. Не знаела, не си спомняла. На куфара й нямало етикет с името, вътре също нямало нищо, което да му помогне — поне той не намерил. Вече било късно, стъмвало се и времето се разваляло. Татко знаел, че момиченцето сигурно е гладно, затова не му оставало друго, освен да я вземе със себе си у дома. Какво да направи? Не можел да я зареже цяла нощ на пристана под дъжда, нали?

Касандра поклати глава, мъчейки се да свърже образа на измореното момиченце от разказа на Фили с онази Нел, която познаваше.

— Джун ни разказа, че на следващия ден, когато отишъл на работа, татко очаквал обезумели от тревога роднини, полицаи, разследване…

— Нищо подобно — продължи Дот. — Дните се нижели, а никой не повдигал въпроса.

— Сякаш момиченцето не оставило никаква следа. Естествено, опитали да открият коя е, но всеки ден пристигали толкова много хора… а и с тези купища документи… лесно можеш да потулиш нещо.

— Или някого — въздъхна Филис. — Затова нашите задържали момиченцето.

— Какво друго им оставало?

— И й внушили, че е тяхна дъщеря.

— Една от нас.

— Докато не навършила двайсет и една — уточни Филис — и татко не решил, че тя трябва да узнае истината. Била намерениче и единственото, по което някой можел да я разпознае, бил куфарът й.

Касандра седеше мълчаливо и се опитваше да осмисли чутото. Обгърна с пръсти топлата си чаша с чай.

— Сигурно се е чувствала страшно самотна.

— И как не — съгласи се Дот. — Месеци наред на онзи грамаден кораб, а после и на празния пристан!

— И толкова време след това.

— Какво искаш да кажеш? — смръщи се неразбиращо Дот.

Касандра стисна устни. Какво иска да каже ли? Мисълта я връхлетя като вълна. Неминуемата самота на Нел. И сякаш в този момент тя зърна една значима страна от личността на Нел, която досега не познаваше. Или по-скоро внезапно проумя една особеност на Нел, която познаваше доста добре. Уединението, независимостта, раздразнителността й.

— Сигурно се е чувствала много самотна, когато е разбрала, че не е онази, за която се мисли.

— Да — съгласи се учудено Филис, — трябва да призная, че отначало не го разбирах. Когато Джун ми каза, не схванах колко много са се променили нещата, не бях способна да проумея защо Нел е приела разкритието толкова болезнено. Мама и татко много я обичаха, а ние, по-малките, направо обожавахме по-голямата си сестра. Не би могла дори да мечтае за по-хубаво семейство. — Облегна се на ръкохватката на стола, подпря главата си с ръка и изтощено разтърка лявото си слепоочие. — С течение на времето обаче осъзнах причината… случва се, нали? Проумях, че нещата, които приемаме за даденост, са важни. Нали разбираш: семейството, кръвната връзка, миналото… Тези неща ни правят това, което сме, а татко ги отне на Нел. Не е искал, но така се случи.

— Нел обаче сигурно е изпитала облекчение, че вие най-сетне знаете — отбеляза Касандра. — Вероятно в известен смисъл това я е улеснило.

Филис и Дот се спогледаха.

— Казали сте й, нали?

Филис се смръщи.

— Аз за малко да го сторя на няколко пъти, но все не намирах думи, не бях в състояние да го причиня на Нел. Толкова отдавна криеше и не обелваше нито дума пред нас, че бе изградила целия си живот около една тайна, която се стремеше да запази само за себе си. Струваше ми се… ами не знам… едва ли не жестоко да съборя тези стени. Все едно за втори път да я лиша от същност. — Поклати глава. — Но пък може би всичко това са празни оправдания. Нел можеше да бъде жестока, ако поиска, а на мен вероятно просто не ми достигна смелост.

— Смелостта или липсата на смелост нямат нищо общо — категорично заяви Дот. — Всички бяхме единодушни, че така е по-добре, Фили. Нел искаше така.

— Да, май имаш право — съгласи се Филис. — Все пак се чудя. Не че не сме имали сгодни случаи — например в деня, когато Дъг взе куфара.

— Точно преди смъртта си — обясни Дот на Касандра — татко накара съпруга на Фили да занесе на Нел куфара й. Нито думичка не каза обаче за съдържанието му. Такъв си беше татко — и той като Нел умееше да пази тайна. Беше крил куфара през всичките тези години. Всичко си беше вътре, точно както когато я намерил. Прибрал го така, че да го намерят само плъховете и хлебарките.

— Интересното е, че щом зърнах куфара онзи ден, си спомних разказа на Джун. Допуснах, че точно това е куфарът, с който татко е открил Нел на пристанището преди много години, но изобщо не съм подозирала, че през цялото време е бил в дъното на килера. Не съм свързвала куфара с Нел и с нейния произход. Ако изобщо някога съм се замисляла, то е колкото да се запитам за какво им е на мама и на татко такъв смешен куфар. Беше съвсем малък, детски. От бяла кожа със сребърни закопчалки, много лъскави…

Фили продължи да описва куфара, макар изобщо да не се налагаше, понеже Касандра прекрасно знаеше как изглежда той.

Нещо повече, знаеше и какво има вътре.

5

Брисбън, 1976 г.

Касандра разбра накъде са се запътили веднага щом майка й свали прозореца и нареди на служителя на бензиностанцията да напълни резервоара до горе. Мъжът подметна нещо и майка й се засмя кокетно. Той намигна на Касандра, преди погледът му да се плъзне към дългите покафенели крака на Лезли, обути с къси панталонки от деним. Касандра беше свикнала мъжете да зяпат майка й и не обръщаше особено внимание на този факт. Предпочете да заре поглед през своя прозорец и се замисли за баба си Нел. Защото тъкмо при нея отиваха. Имаше само една причина майка й да зарежда бензин за повече от пет долара — за да предприеме едночасовото пътуване по югоизточната магистрала до Брисбън.

Касандра открай време изпитваше страхопочитание към Нел. Беше я виждала само пет пъти (поне доколкото си спомняше), но особа като Нел не се забравя лесно. Първо на първо, тя беше най-възрастният човек, когото Касандра познаваше. И не се усмихваше като другите хора, което й придаваше някак величествен и доста плашещ вид. Лезли не говореше много за Нел, но веднъж, докато Касандра беше в леглото, а майка й се дърлеше с тогавашното си гадже (преди Лен), чу да наричат Нел вещица и макар че Касандра вече не вярваше в магии, образът се загнезди в съзнанието й.

Нел наистина приличаше на вещица. Дългата й сребриста коса беше прибрана на кок на тила, из цялата къща и в градината й беше пълно с котки, живееше на склона на хълма в Падингтън в тясна дървена постройка с олющена лимоненожълта боя и обрасла градина. Имаше навика да се вторачва в човек така, сякаш ей сега ще го омагьоса.

Профучаха по Логан Роуд със свалени прозорци, а Лезли припяваше с радиото — новата песен на АББА, която пускаха постоянно по „Каунтдаун“. Прекосиха река Брисбън, подминаха центъра на града и продължиха през Падингтън с подобните на гъби комини от гофрирана ламарина, впити в склоновете. Малко след

Латроуб Теръс, надолу по стръмния склон и по средата на тясна уличка се намираше къщата на Нел.

Лезли се качи на тротоара и рязко спря колата, като изключи мотора. Касандра поседя още малко. През предното стъкло слънцето огряваше краката й и кожата от задната страна на коленете бе топла и влажна и лепнеше към седалката от винил. Изскочи от колата заедно с майка си, застана до нея на тротоара и неволно вдигна поглед към тясната и висока постройка.

От едната страна минаваше тънка и напукана бетонна пътека. Доста по-нагоре имаше порта, но преди години някой беше преградил стълбището, входът вече не се виждаше и Лезли обясни, че днес никой не го използва. Додаде, че на Нел така й харесвало: пречело на хората да се отбиват неканени, но с убеждението, че са добре дошли. Улуците бяха стари и паянтови, а по средата имаше голяма и ръждясала по ръба дупка, през която в дъждовно време сигурно се изливаха кофи вода. Касандра отбеляза мислено, че днес няма никакви изгледи да вали, понеже вятърният звънец подрънкваше на топлия ветрец.

— Божичко, Брисбън е такава вмирисана дупка! — възкликна Лезли, надникна над големите си бронзирани слънчеви очила и поклати глава. — Слава богу, че се измъкнах от тук!

От горния край на алеята се разнесе шум. Лъскава котка с карамелен цвят прикова новопристигналите с отчетливо недружелюбен поглед. Пантите на портата изскърцаха, после се чуха стъпки. До котката се появи висока фигура със сребриста коса.

Касандра си пое дъх. Нел. Сякаш се изправяше лице в лице с роден от въображението си образ.

Двете жени стояха прави и се взираха една в друга. Никой не говореше. Касандра имаше странното усещане, че е свидетел на тайнствен ритуал за възрастни, който не разбира добре. Тъкмо се чудеше защо продължават да стърчат прави, кой ще направи следващия ход, когато Нел наруши мълчанието.

— Струва ми се, че се уговорихме първо да се обаждаш.

— Радвам се да те видя, мамо.

— В момента подреждам кашоните за един търг. Пръснала съм вещи навсякъде и няма място за сядане.

— Ще се оправим някак. — Лезли махна с пръсти по посока на Касандра. — Внучката ти е жадна, а навън е адски горещо.

Нел бавно въздъхна.

— Хайде тогава, по-добре да влезем.

Лезли намигна на Касандра и й даде знак да я последва, като повдигна едното си рамо.

Касандра се загледа как двете жени поемат по тясната бетонна алея към задната страна на къщата. В поведението на майка й имаше нещо странно, някаква нервност, с която Касандра не беше привикнала и която не можеше да си обясни.

— Хайде, Каси — подкани я Лезли от края на пътеката. — Не се мотай. Тъкмо обяснявам на баба ти колко добро момиче си, а ти ме опровергаваш.

* * *

Нел не преувеличаваше за бъркотията. Подът беше покрит с намачкани шумолящи вестници на огромни накъдрени купчини. Върху масата, същински остров сред морето от вестникарска хартия, имаше безброй порцеланови, стъклени и кристални предмети. Вехтории, помисли си Касандра, доволна, че си е спомнила звучната дума.

— Ще сложа чайника — каза Лезли и се понесе към другия край на кухнята.

Нел и Касандра останаха сами и по-възрастната жена прикова внучката си с поглед по типичния си обезпокоителен начин.

— Източила си се — отбеляза най-сетне. — Обаче още си слабичка.

Касандра кимна. Вярно беше, децата в училище непрекъснато й го натякваха.

— И аз бях кльощава като теб — каза Нел. — Знаеш ли как ме наричаше баща ми?

Касандра вдигна рамене.

— Крачета с късмет. Понеже имали късмет, че не се пречупват. — Нел започна да сваля чаени чаши от куките в старомоден бюфет. — Чай ли пиеш, или кафе?

Касандра поклати глава възмутено. През май навършваше десет, но все още беше малко момиченце и не беше свикнала възрастните да я питат дали пие напитки за възрастни.

— Нямам плодов сок, нито газирано — предупреди я Нел, — никакви такива работи.

— Обичам мляко — успя да отрони Касандра.

Нел примигна срещу нея.

— В хладилника е, купувам за котките. Шишето сигурно ще е хлъзгаво, така че се постарай да не го изпуснеш на пода ми.

След като наляха чая, майката на Касандра я прати навън. Денят беше слънчев и топъл, не беше полезно за едно малко момиченце да стои затворено вкъщи. Баба Нел додаде, че й позволява да си играе на приземния етаж, стига да не мести нищо. И в никакъв случай да не влиза в жилището долу.

* * *

Беше един от онези горещи и сухи австралийски периоди, когато дните изглеждат нанизани плътно един подир друг без никаква пролука. Вентилаторите просто раздвижват горещия въздух, цикадите направо ще те оглушат, дишането коства напрежение и не ти остава друго, освен да лежиш по гръб и да чакаш да отминат януари и февруари, да връхлетят мартенските бури и след това най-сетне да лъхне първият априлски порив.

Касандра обаче не го знаеше. Тя беше дете и се отличаваше с типичната детска издръжливост на сурови климатични условия. Щяха да минат поне десет години, преди нетърпимата и задушлива лятна жега на Брисбън да започне да й се отразява.

Пусна мрежата на вратата да се захлопне зад гърба й и се запъти по пътеката към градината отзад. Нападалите червени жасминови цветчета се бяха изпекли на слънцето — черни, сухи и спаружени. Настъпи ги с обувката си, докато вървеше. Изпита известно удоволствие от появилите се по светлия бетон петна.

Седна на малката желязна градинска пейка в просеката горе и се зачуди колко време се очаква от нея да се забавлява в странната градина на загадъчната си баба. Хвърли поглед назад към къщата. За какво ли си говореха баба й и майка й и защо изобщо беше това гостуване днес? Както и да превърташе въпросите в главата си, от колкото и различни ъгли да ги гледаше, не стигна до никакви отговори.

След известно време градината силно я заинтригува. Заряза въпросите и се зае да събира пълните със семенца шушулчести плодчета на циганчето, а една черна котка я наблюдаваше от разстояние с престорена апатия. Когато натрупа доста плодчета, Касандра се покатери на най-ниския клон на манговото дърво в задния ъгъл на двора, внимателно обхванала шушулките в шепа, и започна да ги пука една по една. Забавляваше се с хладните лепкави семенца, които се пръскаха в ръцете й, с изненадата на котката, когато едно плодче падна между лапите й, с усърдието, с което животинката погна шушулката, понеже я обърка със скакалец.

След като пукна всички плодчета, Касандра изтри длани в късите си панталонки и се зазяпа безцелно. От другата страна на телената ограда имаше голяма бяла правоъгълна сграда. Касандра знаеше, че това е театърът на Падингтън, макар че сега беше затворен. Някъде наблизо се намираше магазинчето за антикварни вещи на баба й. Касандра го посети при предишно импровизирано посещение на Лезли в Брисбън. Тогава тя остана при баба си, а майка й отиде да се види с някого.

Нел й позволи да излъска един сребърен сервиз за чай. Беше й приятно — да усеща мириса на препарата, да вижда как парцалчето почернява, а чайниците лъсват сребристи. Нел дори й обясни някои от маркировките — лъв за чисто сребро, леопардова глава за Лондон, буква за годината на производство. Беше като таен код. По-късно през седмицата Касандра прерови къщата с надеждата да намери сребърен предмет, който да излъска и разшифрова пред Лезли. Обаче не намери нищо. Чак сега си спомни колко й стана приятно да изпълни възложената от баба й задача.

Когато денят напредна и слънцето застана насред небето, манговите листа започнаха да провисват от жегата, а песните заседнаха в гърлата на свраките, Касандра тръгна обратно по градинската пътека. Майка й и Нел още бяха вътре — виждаше призрачните им силуети през мрежата на вратата, — затова продължи и заобиколи къщата. Имаше голяма дървена плъзгаща се врата и когато Касандра дръпна ръчката и я отвори, отзад се показа сумрачният сутерен.

Сумракът беше в такъв контраст с яркото слънце навън, че момиченцето сякаш прекрачи прага на друг свят. Касандра усети прилив на вълнение, когато пристъпи вътре и обиколи стаята

околовръст. Помещението беше просторно, но Нел се бе постарала да го напълни. Кашони с най-различна форма и големина бяха натрупани от пода до тавана покрай трите стени, а на четвъртата бяха облегнати няколко прозореца и врати, част от които с изпочупени стъкла. Единственото свободно място беше порталът на далечната стена, откъдето се влизаше в стаята, наричана от Нел „жилището“. Касандра надникна вътре и установи, че помещението е голямо колкото спалня. Две от стените бяха покрити с лавици, отрупани със стари книги. До стената в дъното имаше сгъваемо легло с покривка на червени, бели и сини кръпки. Единствената светлина в стаята проникваше през малко прозорче, но някой го бе заковал напречно с дъски. Сигурно за да не влизат крадци, предположи Касандра. Макар да не проумяваше какво биха търсили крадци в такава стаичка.

Страшно й се прииска да се излегне на леглото, да усети допира на хладната покривка до топлата си кожа, но Нел й бе казала съвсем ясно — можеше да си играе долу, но да не влиза в жилището, а Касандра беше свикнала да бъде послушна. Затова, вместо да влезе в жилището и да се излегне на леглото, се обърна. Отиде до мястото, където някакво дете преди много време беше нарисувало върху циментовия под квадрати за игра на дама. Потърси подходящо камъче в ъглите на стаята и отхвърли няколко, преди да се спре на един загладен и без назъбени краища, които да го отклоняват от зададената траектория.

Касандра го търкулна — той попадна точно в средата на първия квадрат — и заподскача. Беше стигнала до квадрата с цифрата седем, когато гласът на баба й, остър като натрошено стъкло, прониза пода и долетя от горния етаж:

— Що за майка си ти?

— Не по-лоша от теб.

Касандра застина на един крак насред квадрата и се заслуша. Настана мълчание или поне тя не чуваше нищо. Най-вероятно двете просто отново бяха снишили глас, понеже само броени метри ги деляха от съседите от двете страни. Лен винаги напомняше на майката на Касандра, докато се карат, че не иска други хора да си врат носа в техните работи. Явно тези двете обаче нямаха нищо против, че Касандра чува всяка дума.

Момичето залитна, изгуби равновесие и стъпи и с другия крак. Само за частица от секундата, после отново го вдигна. Дори Трейси Уотърс, която се славеше сред петокласничките като най-строгата съдийка на дама, би го допуснала и би й позволила да продължи, обаче на Касандра вече не й се играеше. Тонът на майка й я беше разстроил. Коремчето я заболя.

Хвърли камъка настрани и излезе от очертанията на играта.

Навън беше твърде горещо за разходка. Всъщност й се искаше да почете. Да избяга в Омагьосаната гора, да се покатери по Далечното дърво или да отиде с Великолепната петорка до Пещерата на бракониерите[1]. Представи си книжката върху леглото си, където я беше оставила днес сутринта, точно до възглавницата. Глупаво постъпи, че не си я взе, чу тя гласа на Лен, както ставаше винаги когато направеше някоя глупост.

После се сети за лавиците на Нел, за старите книги в жилището. Баба й едва ли щеше да има нещо против Касандра да си избере книжка и да седне да почете. Щеше много да внимава да остави всичко, както го е намерила.

В жилището се долавяше силният мирис на прах и на отминалото време. Касандра плъзна поглед по гръбчетата на книгите по лавиците — червени, зелени и жълти — в очакване някое заглавие да прикове вниманието й. Котка с тигрова козина се бе изтегнала на третата лавица и успяваше да се задържи в ивичката слънчева светлина пред книгите. Касандра не я беше видяла досега и се зачуди откъде се е взело животното, как е успяло да се промъкне незабелязано. Котката явно усети, че я наблюдават, надигна се на предните си лапи и величествено изгледа Касандра. Сетне с единствено плавно движение скочи на пода и се скри под леглото.

Касандра я проследи с поглед и се запита какво ли е да се движиш толкова безшумно, напълно да изчезваш. Примигна. Може би не напълно все пак. От мястото, където котката се бе пъхнала под покривката, сега се бе подало нещо. Малко и бяло. Правоъгълно.

Касандра коленичи на пода и повдигна крайчеца на покривката. Надникна отдолу. Беше мъничък куфар, стар. Капакът се беше изкривил и Касандра виждаше част от вътрешността. Документи, бял плат, синя панделка.

Внезапно я завладя увереност, че трябва да узнае точно какво има вътре. С разтуптяно сърце издърпа куфара и облегна капака на леглото. Зае се да разглежда съдържанието му.

Сребърна четка за коса, стара и несъмнено ценна, с малка леопардова глава, обозначаваща Лондон, щампована близо до зъбците. Бяла рокля, мъничка и красива, старомодна рокличка, каквато Касандра не бе дори виждала, камо ли пък носила — момичетата в училище щяха да й се смеят, ако се издокара в такова нещо. Снопче листове, пристегнати със светлосиня панделка. Касандра остави панделката да се плъзне между пръстите й и побутна краищата, за да провери какво има отдолу.

Рисунка, черно-бяла скица. Най-красивата жена, която Касандра бе виждала някога, застанала под градинска арка. Не, не беше арка, а обрасъл със зеленина вход, началото на тунел от зеленина. Лабиринт, каза си Касандра най-неочаквано. Необикновената дума изплува съвсем отчетливо в съзнанието й.

Образът й беше странно познат и отначало Касандра не се замисли каква е причината. После осъзна — жената приличаше на героиня от детска книжка. Беше като илюстрация на вълшебна приказка от едно време: прислужницата, която се превръща в принцеса, щом красивият принц прозре какво се крие под дрипавите й дрехи. Касандра бе заела книжка с такива приказки от едно момиче в училище. В замяна всеки ден в продължение на един месец даваше на Лиса Джеферсън пликчето с картофения си чипс от кутията с обяда си. Четеше книжката следобед и вечер, когато си легнеше. Четеше вълшебните приказки, разглеждаше илюстрациите, неизброимите черни линии, които се съчетаваха в прелестни картинки.

Касандра се чудеше какво ли е усещането да създаваш такива неща, да вземеш молив и да сътвориш вълшебство. Когато майката на Лиса се появи в къщата на Лен и настоя да им върнат книжката, Касандра се опита да нарисува свои картинки. Не се получиха много хубави обаче и тя не ги показа на никого.

Остави рисунката на земята до себе си и насочи вниманието си към другите листове. Имаше няколко плика с писма в тях и тетрадка на редове, която някой беше изписал с издължени и къдрави букви. Касандра не разбираше почти нищо, все едно написаното беше на чужд език. Брошури и откъснати страници от списания бяха

подпъхнати отзад заедно със стара снимка на мъж, жена и момиченце с дълги плитки. Касандра не разпозна никого.

Под тетрадката намери книжка с вълшебни приказки. Беше като книжката на Лиса, но много, много по-стара. Корицата беше от зелен картон, а буквите бяха златни: „Вълшебни приказки за момиченца и момченца“ от Елайза Мейкпийс. Касандра повтори името на писателката, наслаждавайки се на загадъчното му шумолене на устните си. Разгърна книжката и от вътрешната страна на корицата се натъкна на още една рисунка на същата жена, която тук изглеждаше някак по-различно. Не толкова жизнерадостна, по-старомодна. Касандра отгърна на първата приказка и стреснати сребристи люспеници се разбягаха на всички посоки. Страниците бяха пожълтели от времето и оръфани по краищата. Хартията беше ронлива и когато Касандра потърка едно подвито ъгълче, то се разпадна, превърна се на прах.

Касандра не можеше да устои. Сгуши се в средата на сгъваемото легло и се зачете. Мястото беше идеално за четене — прохладно, тихо и скришно. Касандра винаги се криеше, когато четеше, макар да не знаеше защо го прави. Сякаш не можеше да се отърси от обвинителното подозрение, че е мързелива, че няма как да не е нередно да се отдаде на толкова приятно занимание.

Но все пак му се отдаде. Спусна се в заешката дупка и слезе във вълшебния и загадъчен свят на една принцеса, която живееше със сляпа стара магьосница в колиба накрая на тъмна гора. Храбра принцеса — много по-храбра, отколкото Касандра щеше да бъде някога, — която кръстосваше земи и морета в търсене на една скъпоценна вещ.

Оставаха й две страници до края, когато стъпки по дъските горе привлякоха вниманието й.

Идваха.

Бързо се надигна, преметна крака от леглото и стъпи на пода. Отчаяно й се искаше да си дочете приказката, да разбере какво се случва с принцесата, дали е успяла да върне зрението на старицата и дали е живяла щастливо до края на дните си. Но нищо не можеше да направи. Подреди листовете, метна всичко обратно в куфара и го плъзна под леглото. Заличи всички следи от непокорството си.

Измъкна се от жилището, взе един камък и отново се запъти към разчертаното поле за игра на дама.

Когато майка й и Нел се появиха на плъзгащата се врата, Касандра беше успяла да си придаде вид на момиченце, което цял следобед си е играло на дама и дори не му е хрумнало да влезе в жилището.

— Ела тук, хлапе — повика я Лезли.

Касандра изтупа праха от панталонките си и се приближи до майка си и с учудване усети, че Лезли обгръща раменете й с ръка.

— Забавлява ли се?

— Да — отвърна предпазливо Касандра. Да не би да са я разкрили?

Майка й обаче не беше ядосана. Тъкмо наопаки, имаше почти победоносен вид. Погледна към Нел.

— Нали ти казах? Умее сама да се грижи за себе си.

Нел не отговори и майката на Касандра продължи:

— Каси, ще поостанеш при баба известно време. Нещо като приключение.

Изненада. Явно майка й имаше и друга работа в Брисбън.

— Тук ли ще обядвам?

Лезли се засмя — отново онези звучни камбанки.

— Всеки ден, струва ми се, докато дойда да те взема.

Неочаквано Касандра усети острите ръбове на камъка, който стискаше. Как ъгълчетата се врязваха във върховете на пръстите й. Отмести поглед от майка си към баба си. Някаква игра ли беше? Да не би майка й да се шегуваше? Почака да види дали Лезли няма да избухне в смях.

Тя не го стори, а само се взираше в Касандра с ококорените си сини очи.

Касандра не знаеше какво да каже.

— Не съм си взела пижамата — успя да промълви накрая.

При тези думи майка й се усмихна широко и с облекчение, а Касандра някак усети, че моментът на отказа е отминал.

— Не се тревожи за това, глупаче. В колата съм ти приготвила една чанта. Нали не си помисли, че ще те оставя без багаж?

По време на целия разговор Нел мълчеше сковано. Наблюдаваше Лезли с неодобрение, Касандра го забеляза. Явно баба й не искаше

Касандра да остава. И Лен все повтаряше, че малките момичета само се пречкат.

Лезли отскочи до колата и се наведе през отворения заден прозорец да извади неголям сак. Касандра се зачуди какво ли й е сложила вътре и защо не я е оставила сама да си приготви багажа.

— Ето, хлапе — подхвърли Лезли чантата на Касандра. — Вътре има изненада за теб, нова рокля. Лен ми помогна да я изберем. — Изправи се и каза на Нел: — Само за седмица-две, обещавам. Докато с Лен се разберем. — Лезли разроши косата на Касандра. — Баба Нел много се радва, че ще й погостуваш. Ще прекараш истинска лятна ваканция сред промишлената пушилка. После ще има да разказваш на децата в училище.

Едва тогава бабата на Касандра се усмихна, но усмивката й не беше никак весела. Касандра знаеше какво е чувството да се усмихваш така. Самата тя често го правеше, когато майка й обещаеше нещо, което Касандра наистина много иска, но после не го изпълняваше.

Лезли лепна целувка на бузата на дъщеря си, стисна лекичко ръката й и изчезна. Преди Касандра да успее да я прегърне, да й поръча да кара внимателно и да я пита кога ще дойде да я вземе.

Двете с баба й наблюдаваха как старото комби слиза от тротоара, помъква се нагоре по склона в края на улицата, а после завива, изпускайки облаче от пушек, докато Касандра все още усещаше силно уханието на майчиния си парфюм във въздуха.

* * *

По-късно Нел приготви вечеря — тлъсти свински наденички, картофено пюре и разкашкан грах от консерва — и двете се нахраниха в тясното стайче до кухнята. Къщата на Нел нямаше дори мрежи по прозорците като в бунгалото на Лен на плажа Бърли, но пък баба й държеше пластмасова мухобойка върху перваза на прозореца. Действаше светкавично, ако я нападнеха мухи или комари. Толкова беше бърза и ударите й бяха толкова отработени, че котката, която спеше в скута на Нел, почти не помръдваше.

Четвъртитият вентилатор на стойка върху хладилника размяташе гъстия влажен въздух напред-назад, докато се хранеха. Касандра се

стараеше да отговаря учтиво на въпросите, които баба й задаваше от време на време, преди мъчителната вечеря най-сетне да приключи. Касандра помогна да раздигнат масата, а после Нел я заведе в банята и се зае да пълни ваната с хладка вода.

— Единственото по-вредно от студена вана през зимата е гореща вана през лятото — поясни Нел делово. Извади кафява хавлия от шкафа и я постави върху казанчето на тоалетната. — Спри водата, когато ваната се напълни до тук — посочи тя пукнатина в зеления порцелан, после се изправи и приглади роклята си. — Ще се справиш, нали?

Касандра кимна, усмихна се и продължи да кима и да се усмихва, докато баба й затваряше вратата. Надяваше се да е дала правилен отговор, понеже поведението на възрастните понякога беше подвеждащо. Знаеше, че в повечето случаи големите не обичат децата да дават воля на чувствата си, поне на лошите си чувства. Лен често напомняше на Касандра, че добрите деца трябва да се усмихват и да се научат да пазят черните мисли за себе си. Нел обаче беше различна. Касандра не знаеше как точно го разбра, но усети, че при баба й правилата са други. Ама все пак по-добре да бъде предпазлива.

Затова не спомена четката за зъби, по-точно липсата на четка за зъби. Лезли винаги забравяше такива неща, когато заминаваха за няколко дни, но Касандра знаеше, че за седмица-две нищо няма да й стане. Прибра косата си на опашка и я завърза на темето с гумен ластик. У дома носеше шапката за душ на майка си, но не знаеше дали Нел има такава и не желаеше да пита. Покатери се във ваната и седна в хладката вода, сви колене и затвори очи. Заслуша се в плискането на водата по стените на ваната, в бръмченето на електрическата крушка, в жуженето на комар някъде горе.

Поседя така известно време и излезе от ваната неохотно, когато си даде сметка, че ако се забави още, Нел може да дойде да я потърси. Подсуши се, старателно провеси кърпата на напречната пръчка на душа, после старателно подравни краищата и нахлузи пижамата си.

Откри Нел в остъклената веранда да застила кушетката с чаршафи и одеяло.

— Обикновено тук не се спи — поясни Нел и тупна възглавницата на мястото й. — Матракът не е много хубав и пружините са малко твърди, но ти си лекичка. Няма да ти е неудобно.

Касандра кимна сериозно.

— Не е задълго. Само седмица-две, докато мама и Лен се разберат.

Нел се усмихна мрачно. Явно не бе изражение, което използваше често, понеже мускулите около устата й се размърдаха сковано. Погледът й се плъзна из стаята, после отново се впери в Касандра.

— Имаш ли нужда от още нещо? Чаша вода? Лампа?

Касандра поклати глава. За миг се позачуди дали Нел няма резервна четка за зъби, но не успя да формулира думите, необходими, за да изрече въпроса.

— Скачай в леглото тогава — подкани я Нел, повдигнала ъгълчето на одеялото.

Касандра послушно се плъзна на кушетката и Нел дръпна завивките. Бяха учудващо меки, приятно износени и с непозната, но чиста миризма.

Нел се поколеба, после рече:

— Ами лека нощ тогава.

— Лека нощ.

Сетне светлината угасна и Касандра остана самичка.

В тъмното необичайните шумове зазвучаха по-силно. Улично движение по далечния хребет, звукът от телевизорите в съседните къщи, стъпките на Нел по дъските на пода в съседната стая и звънтенето на вятърния звънец пред прозореца. Отначало бе тихо подрънкване, но докато момиченцето си лежеше в тъмното и се питаше къде ли е майка й и защо я е оставила в тази странна къща, като в същото време прокарваше езиче по неравните си зъби, вятърът се усили. Пръчиците на вятърния звънец започнаха да тракат една о друга и Касандра долови във въздуха силен мирис на евкалипт и асфалт. Задаваше се буря.

Касандра се сгуши на клъбце под завивките. Не обичаше бурите, непредсказуеми бяха. Дано и тази да отмине, преди да се с разразила истински. Обеща си нещо: ако успее да преброи до десет, преди следващата кола да избоботи на съседното възвишение, всичко ще бъде наред. Бурята щеше да отшуми бързо и майка й щеше да дойде да я вземе до края на седмицата.

Едно, две, три… Не мамеше, не бързаше… Четири, пет… Засега нищо, преполови числата… Шест, седем… Дишаше учестено, все още

не бе минала кола, почти успя… Осем…

Изведнъж Касандра се изправи сепнато. Сакът имаше джобове. Майка й не беше забравила, просто беше пъхнала четката и за зъби в някой от джобовете за по-сигурно.

Касандра се измуши от леглото тъкмо когато силен порив на вятъра блъсна вятърния звънец в стъклото на прозореца. Момиченцето крадешком пристъпи по пода и внезапно босите й стъпала изстинаха, когато през пролуките между дъските на пода задуха.

Небето над къщата изтрещя злокобно, после засия зрелищно. Струваше й се опасно, напомняше й за бурята във вълшебната приказка, която зачете днес следобед — гневната буря, която преследваше малката принцеса до колибата на старата магьосница.

Касандра коленичи на пода, пребърка джобовете на сака един след друг, молейки се пръстите й да се натъкнат на познатите очертания на четката за зъби.

Закапаха едри и тежки капки дъжд; затракаха шумно по покрива от вълниста ламарина. Отначало на пресекулки, после зачестиха, докато Касандра вече не долавяше никакви промеждутъци.

Не беше зле да провери и другите джобове, така и така се бе хванала: четката за зъби беше съвсем мъничка, може да се е навряла толкова навътре, че Касандра да я е пропуснала. Зарови ръце по-надълбоко и извади всичко от чантата за по-сигурно. Четката за зъби я нямаше.

Касандра запуши уши, когато поредната гръмотевица разтърси къщата. Изправи се и скръсти ръце пред гърдите си, смътно осъзнавайки колко е слабичка и незначителна, после забързано заситни обратно към леглото и се пъхна под завивките.

Дъждът плисна върху стрехите, стичаше се по прозорците на браздулици, преливаше от провисналите улуци, сварени неподготвени.

Касандра се притаи неподвижно под огледалото, прегърнала телцето си. Въздухът беше топъл и задушлив, при все това ръцете й бяха настръхнали. Съзнаваше, че трябва да се помъчи да заспи, понеже не го ли направи, на сутринта ще е изморена, а на никого не е приятно някой да му се чумери недоволно.

Колкото и да се опитваше обаче, сънят не идваше. Брои овце, пя безмълвно за жълти подводници, за портокали, за лимони и за градини

на дъното на морето, разказа си приказки. Нощта обаче заплашваше да се проточи безкрайно.

Когато проблесна мълния, дъждът ливна и гръмотевица раздра небето, Касандра се разплака. Сълзите, очаквали толкова дълго случай да рукнат, най-сетне се отприщиха под тъмното було на пороя.

Колко време мина, преди да забележи неясния силует на прага? Една минута? Десет?

Касандра спря едно ридание в гърлото си и го задържа там, нищо че пареше.

Шепнешком се разнесе гласът на Нел:

— Дойдох да проверя дали е затворен прозорецът.

В тъмното Касандра притаи дъх и изтри очи с крайчеца на чаршафа.

Нел приближи. Касандра усещаше странното електричество, което се поражда, когато друго човешко същество стои наблизо, без да те докосва.

— Какво има?

Все още стегнатото гърло на Касандра не пропускаше думите.

— Заради бурята ли е? Страхуваш ли се?

Касандра поклати глава.

Нел приседна сковано на ръба на леглото и пристегна халата си. Проблесна поредната светкавица и Касандра съзря лицето на баба си, позна очите на майка си с леко извитите надолу ъгълчета.

Най-сетне риданието се отскубна от гърлото й.

— Четката ми за зъби — проплака Касандра. — Няма ми я.

Нел се взря озадачено във внучката си, после я притисна в прегръдката си. Отначало момиченцето потръпна сепнато, учудено от внезапния и неочакван жест, но после усети как се предава. Тежко се отпусна напред и положи глава върху мекото и ухаещо на лавандула тяло на Нел, а раменцата й се разтресоха, докато лееше горещи сълзи върху нощницата на баба си.

— Стига, стига — прошепна Нел, докато гладеше косата на Касандра. — Не се тревожи. Ще ти купим нова четка за зъби. — Извърна глава да погледне през прозореца към дъжда, който се лееше по стъклото, и положи бузата си върху главицата на Касандра. — Ти ще се справиш, чуваш ли? Ще успееш. Всичко ще бъде наред.

И макар Касандра да не можеше да повярва, че всичко ще се оправи, думите на Нел й донесоха малко утеха. Нещо в гласа на жената й подсказа, че Касандра не е самичка, че баба й я разбира. Че знае колко е страшно да прекараш буреносна нощ сам-самичка на непознато място.

---

[1] Места и герои от книгите на британската детска писателка Инид Блайтън (1897–1968). — Б.пр. ↑

6

Мерибъро, 1913 г.

Той се върна късно от пристанището, но супата още беше топла. Дължеше го на Лил, бог да я благослови — тя никога не би поднесла изстинал чай на съпруга си. Хю изгълта последната лъжица бульон, облегна се на стола и разтърка врата си. Навън по реката и към града тътнеше далечна гръмотевица. Пламъчето на лампата трептеше от невидимо течение и измъкваше сенките в стаята от укритията им. Той изморено ги проследи с поглед по масата, в основата на стените, по входната врата. Танцуваха тъмни по кожата на лъскавия бял куфар.

Много пъти се бе натъквал на изгубени куфари, но на изгубено момиченце? Как, за бога, нечие дете се озовава на пристана, и то сам-самичко, моля ви се! При това, доколкото можеше да прецени, тя беше голяма сладурана. Хубавка, с руса коса като златиста къделя и с дълбоки сини очи. А от погледа й ставаше ясно, че слуша внимателно, че разбира какво казваш и какво премълчаваш.

Вратата на стаята за гости се отвори и се появи мекият и познат силует на Лил. Тя тихо затвори вратата зад гърба си и тръгна надолу по коридора. Отметна досаден кичур коса зад ухото си — същата непокорна къдрица, която се измушваше от мястото си, откакто Хю я познаваше.

— Вече заспа — съобщи Лил, когато стигна до кухнята. — Страхуваше се от гръмотевиците, но не издържа да се бори дълго. Горкичкото агънце, толкова е изморена!

Хю занесе купата си до мивката и я потопи в хладката вода.

— Нищо чудно, като знам аз колко съм изморен.

— Личи си. Остави миенето на мен.

— Добре съм, Лил, скъпа. Ти върви, няма да се бавя.

Лил обаче не тръгна. Усещаше я зад гърба си, личеше си, че иска да каже още нещо — човек се научава да долавя тези работи. Онова, което предстоеше да каже тя, надвисна помежду им и Хю усети как вратът му се стяга. Усети как приливът на предишния им разговор

отново нахлува, поспирва за миг и се готви пак да ги връхлети. Лил заговори тихо:

— Не е нужно да се суетиш край мен, Хю.

— Знам — въздъхна той.

— Ще го преодолея. Не ми е за пръв път.

— Разбира се.

— Никак не ми се иска да се държиш с мен като с инвалид.

— Не възнамерявам да го правя, Лил. — Той се извърна с лице към нея. Тя бе застанала от другата страна на масата с ръце върху облегалката на един стол. Хю знаеше, че позата цели да го убеди колко е стабилна Лил, да му внуши, че всичко е наред, но той я познаваше твърде добре, за да повярва. Не му убягнаха леко повдигнатите рамене, скованият врат, стегнатите в ъгълчетата устни. Знаеше, че жена му страда. Знаеше също, че не би могъл да направи нищо, за да оправи нещата. Както обичаше да му повтаря д-р Хънтли, на някои неща просто не им е писано да се случат. От това обаче не им ставаше по-лесно — нито на Лил, нито на него.

Тя се приближи и лекичко го побутна с хълбок. Той усети сладникавия и млечен мирис на кожата й.

— Хайде, върви да си лягаш — подкани го тя. — Ей сега идвам.

Кръвта му се смрази от старанието й да изглежда ведра, но я послуша.

Лил удържа на думата си, скоро дойде в спалнята и той я наблюдаваше как почиства кожата си от изминалия ден и навлича нощницата си през глава. Беше с гръб към него, но той забеляза колко внимателно плъзва тя дрехата по гърдите и по все още леко подутия си корем.

Сетне Лил вдигна очи и улови погледа му. Отбранителната реакция прогони уязвимостта от лицето й.

— Какво?

— Нищо. — Той се загледа в ръцете си, в мазолите и в протритите от въжетата места след годините работа по доковете. — Просто се замислих за малката оттатък. Коя ли е? Не си казва името, нали?

— Твърди, че не го знае. Колкото и пъти да я попитам, просто ме поглежда сериозно и заявява, че не си спомня.

— Нали не мислиш, че ни премята? Някои пътници без билет много ги бива в лъжите.

— Хю, тя не е нередовен пътник — скастри го Лил, — съвсем мъничка е.

— Успокой се, Лил, скъпа. Само питам — поклати глава той. — Не мога да повярвам, че е забравила просто ей така.

— Чувала съм за такова нещо, нарича се амнезия. Бащата на Рут Хафпени го получил, след като паднал в шахтата. Такива неща я причиняват — падания и други подобни.

— Мислиш ли, че може да е паднала?

— Не забелязах да има синини, но е възможно, нали?

— Добре де — каза Хю, когато поредната мълния освети ъглите на стаята, — утре ще се заема с тази работа. — Премести се, легна по гръб и впери поглед в тавана. — Все трябва да си има някого.

— Да. — Лил угаси лампата и стаята потъна в мрак. — Сигурно някой душата си дава за нея. — Обърна се, както правеше всяка нощ, и легна с гръб към Хю, затвори се в скръбта си. Гласът й прозвуча приглушено под завивката: — От мен да знаеш обаче, че този някой не я заслужава. Що за небрежност, как така ще изгубиш дете?

Горчивото озлобление на Лил уплаши Хю. Нещо разяждаше отвътре жената, която той обичаше, слабичката девойка с буйните къдрици и веселия смях, а Хю просто наблюдаваше безпомощно отстрани.

* * *

Лил гледаше през прозореца как двете момиченца припкат напред-назад под въжетата за пране в задния двор и се смеят, когато хладните и влажни чаршафи се отъркват в лицата им. Отново пееха, поредната песен на Нел. Ето това не се бе заличило от паметта й, песните. Знаеше многобройни.

Нел, така я кръстиха, на майката на Лил, Елинор. Е, все някак трябваше да я наричат, нали? Веселото момиченце още не можеше да им каже името си. Всеки път, когато Лил я попиташе, тя ококорваше големите си сини очи и отговаряше, че не си спомня.

Няколко седмици по-късно Лил престана да пита. Честно казано, нямаше нищо против да не узнава. Не можеше да си представи Нел с друго име, освен с онова, което й дадоха. Много й прилягаше, всички го твърдяха. Сякаш си беше родена с него.

Бяха направили всичко по силите си да открият коя е, кои са близките й. Какво друго може да се очаква от тях? И макар отначало Лил да си повтаряше, че просто се грижат за Нел за известно време, държат я на сигурно място, докато се намерят близките й, с всеки изминал ден все повече се убеждаваше, че такива хора просто няма.

Тримата с лекота установиха съвместното си ежедневие. Закусваха заедно сутрин, сетне Хю отиваше на работа, а Лил и Нел се залавяха с къщната работа. Лил установи, че й е приятно някой да върви подире й като сянка, приятно й беше да показва на Нел разни неща, да й обяснява как действат и защо. Нел все питаше защо — защо слънцето се скрива нощем, защо пламъците на огъня не изскачат от огнището, защо на реката не й доскучава и не потича на обратно, — а Лил с радост й предоставяше отговорите и наблюдаваше как личицето на Нел грейва с разбиране, когато проумее обясненията й. За пръв път през живота си Лил се чувстваше полезна, необходима, пълноценна. И необяснимо по-млада.

Хю също живна. Напрежението, което през последните години се бе изопвало между тях като платно, започваше да изчезва. Престанаха да се държат толкова чудовищно учтиво един с друг, да се препъват в старателно подбраните си думи като двама непознати, принудени да живеят заедно. От време на време дори отново се смееха — непринудено като някога.

Що се отнася до Нел, тя привикна към живота с Хю и с Лил, както патето привиква с водата. Съседските деца бързо откриха, че сред тях се е появило ново дете, и Нел се оживи неимоверно при възможността да си играе с други деца. Малката Бет Рийвс вече всеки ден цъфваше до оградата. Лил обичаше да слуша как двете момиченца припкат наоколо и си играят. От толкова отдавна чакаше и копнееше за мига, когато ще чува тънки гласчета да пискат и да се смеят в собствения й заден двор.

Освен това Нел се оказа изключително изобретателно дете. Лил често я чуваше да описва дълги и заплетени измислени игри. Във въображението на Нел откритият и равен заден двор се превърна във

вълшебна гора с лабиринт от бодливи храсти, дори с къщурка на ръба на някаква скала. Лил разпозна местата, които Нел описваше, понеже бяха от страниците на книжката с приказки, която намериха в белия куфар. Лил и Хю се редуваха да четат на Нел вечер. Отначало Лил реши, че историите са твърде страшнички, но Хю я убеди, че не е така. Пък и Нел явно изобщо не се плашеше.

Застанала до прозореца на кухнята, Лил виждаше, че точно на това си играят днес. Бет слушаше ококорена, докато Нел я превеждаше през въображаем лабиринт, прелитайки с бялата си рокля и с дългите си рижи плитки, които слънчевите лъчи правеха златисти.

Нел щеше да тъгува по Бет, когато се преместят в Брисбън, но несъмнено щеше да си намери нови приятели. Децата винаги го правят. А преместването беше важно. Нел и Хю не можеха дълго да представят пред хората Нел като своя племенница от север. Рано или късно съседите щяха да започнат да се чудят защо момиченцето не си заминава, още колко ще стои при тях. Не, Лил прекрасно го разбираше. Тримата трябваше да започнат на чисто някъде, където не ги познават. В голям град, където хората няма да задават въпроси.

7

Брисбън, 2005 г.

Беше рано сутринта в началото на пролетта, а Нел бе починала преди почти седмица. Свеж ветрец лъкатушеше между клоните и обръщаше листата, така че светлата им долна част трептеше към слънцето. Като деца, изтласкани неочаквано в светлината на прожектора, люшкайки се между притеснението и самомнението.

Чаят в чашата на Касандра отдавна бе изстинал. Беше я оставила върху циментовия перваз, след като я допи, и после забрави за нея. Бригада трудолюбиви мравки, чийто път се оказа препречен, бяха принудени да предприемат заобиколни маневри нагоре по ръба на чашата и после да се спуснат по дръжката от другата страна.

Касандра обаче не ги забеляза. Седеше на паянтов стол в задния двор до старата пералня, приковала вниманието си върху задната стена на къщата. Плачеше за боя. Трудно й бе да повярва, че вече са минали пет години. Специалистите препоръчваха къщите с дървена обшивка да се боядисват през седем години, обаче Нел не спазваше това правило. През цялото време, откакто Касандра живееше с баба си, къщата нито веднъж не бе пребоядисана изцяло. Нел обичаше да повтаря, че не желае да хвърля залудо пари, само за да подобрява гледката на съседите. Ако на хората не им харесва как изглежда къщата й, да се обърнат и да гледат нещо друго.

Задната стена обаче била друг въпрос — според Нел само те двете гледали само тази стена. Затова, докато страничните стени и фасадата се люцеха под прежурящите лъчи на слънцето в Куинсланд, задната стена беше същинска прелест. През пет години се изваждаха палитрите с цветовете и се отделяше много време за грижливо обсъждане на предимствата на новия цвят. Откакто Касандра живееше тук, бе виждала стената тюркоазена, люлякова, яркочервена, синьо-зелена. Веднъж на нея се разположи своеобразен стенопис, макар и без позволение.

Касандра беше на деветнайсет и животът беше прекрасен. Беше второкурсничка в колежа по изкуствата, а спалнята й се бе преобразила

в ателие, така че се налагаше всяка вечер да се катери върху чертожната дъска, за да се добере до леглото си. Освен това мечтаеше да се премести в Мелбърн, за да учи история на изкуството.

Планът не се ползваше с одобрението на Нел.

— Можеш да учиш история на изкуството и в университета в Куинсланд — заявяваше тя при всяко повдигане на темата. — Няма смисъл да се помъкнеш чак на юг.

— Не мога да живея вечно у дома, Нел.

— Кой казва да е вечно? Просто изчакай малко да си стъпиш на краката най-напред.

Касандра посочи към обутите си в кубинки крака.

— Ето, вече съм стъпила.

Нел не се усмихна.

— Животът в Мелбърн е скъп, не мога да си позволя да ти плащам наема там.

— Не раздигам чашите в кръчмата „Падо“ за забавление, забрави ли?

— О, ако ще разчиташ на това, което ти плащат там, по-добре отложи кандидатстването в Мелбърн за десетина години.

— Права си.

Нел вирна брадичка и изви подозрително вежди, питайки се до какво ли ще доведе тази неочаквана капитулация.

— Аз винаги съм права.

— Никога няма да успея сама да си спестя достатъчно пари — прехапа устни Касандра. — Де да имаше кой да ми отпусне заем, някой любящ човек, който да ми помогне да осъществя мечтите си…

Нел вдигна един кашон с порцеланови предмети, които трябваше да отнесе в антикварния магазин.

— Няма да стоя тук, та да ме поставиш на тясно, моето момиченце…

Касандра долови обнадеждаващо пропукване в дотогава категоричния отказ.

— Да поговорим ли по-късно?

Нел завъртя очи нагоре.

— Опасявам се, че ще се наложи да поговорим. А после отново и отново, и отново. — Въздъхна шумно, за да покаже, че поне засега с

темата е приключено. — Имаш ли всичко необходимо за задната стена?

— По списък.

— Нали няма да забравиш да боядисаш дъските с новата четка? Не искам да гледам полепнали откъснати косми през следващите пет години.

— Добре, Нел. Да не пропуснем да уточним, че най-напред топвам четката в боята и тогава я плъзвам по дъските, нали?

— Не ставай нахална.

Следобед Нел се върна от антикварния магазин, зави към задната част на къщата и застина на място, а погледът й измери лъскавата, току-що боядисана стена.

Касандра отстъпи назад и здраво стисна устни, за да не се разсмее. Зачака.

Яркочервеното беше поразително, но всъщност Нел гледаше черната рисунка, която внучката й бе добавила в далечния ъгъл. Приликата беше невероятна: Нел, седнала на любимия си стол и стиснала чаша чай, от която се надига пара.

— Май съм те нарисувала в ъгъла, Нел. Стана неволно, просто се увлякох.

Нел леко клатеше глава с непроницаемо изражение.

— Сега ще нарисувам и себе си, седнала до теб. Така дори когато замина за Мелбърн, ще си спомняш, че двете с теб още сме отбор.

В този момент устните на Нел леко потрепнаха. Поклати глава и остави на земята кашона, който беше донесла от магазина. От гърдите й се отрони въздишка.

— Нахалница си ти, няма съмнение — отбеляза, после не успя да се сдържи, усмихна се и обхвана бузите на Касандра с ръце. — Но си моята любима нахалница, затова си те харесвам такава.

Разнесе се някакъв шум, който прогони миналото и то се разпиля в сенките като дим, погнато от по-яркото и по-шумно настояще. Касандра примигна и изтри очите си. Високо над главата й избоботи самолет — бяла прашинка насред яркосиньото море. Невъзможно й бе да си представи, че вътре има хора, които разговарят, смеят се и се хранят. Че някои от тях поглеждат надолу точно когато и тя поглежда нагоре.

Още един шум, този път по-близо. Тътрузещи се нозе.

— Здравей, млада Касандра.

Отстрани се появи позната фигура, която поспря, за да си поеме дъх. Някога Бен беше висок мъж, но времето вае хората във форми, които самите те вече не разпознават, така че сега той имаше тяло на градинско джудже. Косата му беше побеляла, брадата му бе рядка, а ушите му кой знае защо бяха станали червени.

Касандра се усмихна, искрено радостна да го види. Нел нямаше много приятели, винаги бе страняла от повечето човешки същества, от невротичната им необходимост да се сдружават. С Бен обаче се погаждаха. Той също беше продавач в търговския център, бивш адвокат, превърнал хобито си в професия след смъртта на своята съпруга. Тогава от фирмата деликатно му намекнали, че може би е време да се пенсионира, а къщата дотолкова се напълнила с мебелите, които купувал на старо, че за него почти не останало място.

Докато Касандра беше малка, той се отнасяше към нея бащински и й даваше съвети, които тя поравно ценеше и презираше, но откакто отново се върна да живее при Нел, се сприятели с Бен. Нямаше много приятели. Повечето бяха заминали преди години, а обещанията им да поддържат връзка бяха избледнели неизпълнени. Не бяха виновни. Хората по правило не обичат трагедиите, не им е приятно да се навъртат край неприятности. Бен обаче беше различен, каквито обикновено са възрастните хора. Живели са толкова дълго, че са се приспособили към света и знаят колко мимолетен и непоследователен е понякога животът.

Бен се пресегна към циментовото корито на пералнята, издърпа избелял сгъваем стол и предпазливо се настани до Касандра. Коленете му бяха пострадали още като млад по време на Втората световна война и здравата го тормозеха, особено при промяна във времето.

Бен примигна над рамките на кръглите си очила.

— Добре си го решила. Тук е красиво, приятно и закътано.

— Беше любимото място на Нел. — Гласът й прозвуча необичайно в ушите и тя смътно се запита кога за последно е говорила с някого. Даде си сметка, че е било на вечерята у Филис преди седмица.

— Точно така. Умееше да се настанява на най-хубавото място.

— Искаш ли чаша чай? — усмихна се Касандра.

— С удоволствие.

Тя влезе в кухнята през задната врата и сложи чайника на печката. Водата беше още топла, откакто преди малко я бе сгряла за своя чай. Касандра отвори бюфета и обходи с поглед полиците, търсейки кутията с чая, натикана до консервите с фасул и домати.

— Е, как си? Държиш ли се?

Кокосово мляко, грах, царевица… нямаше и следа от кутията за чай.

— Касандра?

А, ето я. На плота, където я беше оставила преди няма и двайсет минути. Поклати глава, разви връвчицата на едно пликче и я провеси през ръба на чашата.

— Кас?

— Бен — надникна Касандра през вратата. — Извинявай, аз не…

— Просто се чудех как си.

— Добре съм — сви рамене тя. Излезе навън и седна на бетонното стъпало близо до стола му.

Бен стисна бледите си устни и се подсмихна лекичко, колкото мустаците му да се заплетат в брадата.

— Майка ти обаждала ли се е?

— Изпрати картичка.

— Е, добре…

— Много искала да дойде, обаче с Лен били заети. Кейлъб и Мари…

— Разбира се, тийнейджърите са си голяма грижа.

— Вече не са тийнейджъри. Мари току-що навърши двайсет и една.

— Как лети времето! — подсвирна Бен.

Чайникът изсвири пронизително.

Касандра се пъхна обратно в кухнята, поля обилно пакетчето чай и се загледа как то прокървява кафеникаво във водата. Странно колко добросъвестна майка се бе оказала Лезли втория път. Толкова неща в живота се свеждат до избора на подходящ момент.

Капна малко мляко и се позачуди дали не е развалено и кога точно го е купила. Май беше преди смъртта на Нел. Имаше печат с дата 14 септември. Дали му е минал срокът на годност? Не беше сигурна. Не миришеше на вкиснато. Изнесе чашата и я подаде на Бен.

— Съжалявам… Млякото…

Той обаче отпи и оповести:

— Най-хубавият чай, който съм пил днес. — Изгледа я, докато тя сядаше, и сякаш понечи да каже нещо, но се отказа. Прокашля се. — Кас, посещението ми не е само добросъседско, но и по делови въпрос.

Касандра не се учудваше, че след смъртта иде ред на деловите въпроси, но въпреки това се пообърка, думите му я свариха неподготвена.

— Нел ме помоли да изготвя завещанието й. Знаеш я каква беше — призна ми, че никак не й се искало да разкрива личните си дела пред непознат.

Касандра кимна. Такава си беше Нел.

Бен извади плик от вътрешния джоб на блейзера си. От времето ъглите му се бяха заоблили и бялата хартия бе станала кремава.

— Направи завещанието преди доста време — примижа той към плика. — През хиляда деветстотин осемдесет и първа, за да сме съвсем точни. — Замълча, сякаш очакваше Касандра да наруши мълчанието. Тя обаче не го стори и той продължи: — Повечето неща са пределно ясни. — Бен извади съдържанието на плика, но не го погледна. Приведе се напред и облегна ръце на коленете си, а завещанието на Нел увисна от дясната му ръка. — Баба ти завеща всичко на теб, Кас.

Касандра не се учуди. Може би се трогна и се почувства внезапно и извратено самотна, но не се учуди. Баба й имаше ли други близки? Не и Лезли. Касандра отдавна бе престанала да обвинява майка си, но Нел не успя да й прости. Да изоставиш детето си, бе казала тя веднъж пред леля Фили, когато мислеше, че Касандра не я чува, е толкова жестоко и толкова безотговорно деяние, че не заслужава прошка.

— Имаш къщата, разбира се, и малко пари в сметката й. И всичките й антикварни предмети. — Той се поколеба и изгледа Касандра, сякаш преценяваше дали е готова за нещо, което предстои. — Има и още нещо — сведе той поглед към листовете в ръката си. — Миналата година, след като поставиха диагнозата на баба ти, тя ме покани на чай една сутрин.

Касандра помнеше. Нел й поднесе закуската и спомена, че очаква Бен и иска да се срещне с него на четири очи. Помоли Касандра да впише в регистъра някакви книги от антиквариата в търговския

център. И макар че Нел от няколко години вече не работеше активно в магазинчето, Касандра покорно излезе.

— През онзи ден тя ми даде нещо — каза Бен. — Един запечатан плик. Заръча ми да го сложа при завещанието й и да го отворя само ако… когато… — Той стисна устни. — Е, разбираш.

Касандра кимна, потръпна леко, сякаш по ръцете й неочаквано бе лъхнал хладен ветрец.

Бен махна с ръка и листовете прошумолиха, но не продума.

— Какво има? — попита Касандра и усети как в корема й натежава познатата тревожна бучка. — Можеш да ми кажеш, Бен, ще се справя.

Бен вдигна очи, изненадан от тона й. Смехът му я обърка.

— Няма причина за тревога, Кас, новината не е лоша. Всъщност тъкмо обратното. — Замисли се за миг и додаде: — По-скоро е загадка, отколкото беда.

Касандра въздъхна. Бен не уталожваше притеснението й с тези приказки за загадки.

— Изпълних заръката й и пъхнах плика вътре. Отворих го едва вчера. Направо щях да се гътна от смайване след онова, което видях. — Той се усмихна и изви рунтавата си вежда. — Вътре е нотариалният акт на още една къща.

— Чия къща?

— На Нел.

— Нел няма друга къща.

— Излиза, че има или е имала. А сега къщата е твоя.

Касандра примигна и се помъчи да проумее думите му.

— Сигурно има някаква грешка.

— Не, Кас, няма грешка — тихо и спокойно я увери Бен. — Само изненада.

Касандра не обичаше изненадите, тяхната внезапност, тяхната произволност. Така и не се научи да посреща неочакваното, но сега дори намекът за нещо подобно тутакси предизвикваше прилив на страх — изградената от тялото й реакция към промените. Вдигна едно сухо листо от обувката си и умислена го сгъна на две, а после още на две.

Нел не беше споменавала за друга къща нито веднъж през цялото време, докато живееха заедно, и откакто Касандра отново се бе

върнала при нея. Защо? Защо ще пази подобно нещо в тайна? И за какво й е била тази къща? Инвестиция? Касандра беше чувала хората в кафенетата по Латроуб Теръс да обсъждат повишаващите се цени на недвижимите имоти, инвестиционните портфейли, обаче Нел? Нел винаги се бе подигравала на юпитата от деловия център на града, които плащаха цяло състояние за къщичките на дърводелците в Падингтън.

Освен това Нел отдавна се беше пенсионирала. Ако къщата е била инвестиция, защо не я е продала? И да живее с парите? Търговията с антики имаше и хубави страни, но финансовата изгода не беше сред тях — не и в последно време. Нел и Касандра припечелваха достатъчно, за да живеят, но само толкова. Имаше времена, когато една инвестиция щеше да им се отрази добре, но Нел не бе обелила нито дума.

— Къде е тази къща? — попита най-сетне Касандра и потърка пръсти, за да изтупа надробеното на парченца листо. — Наблизо ли е?

Бен поклати глава и се усмихна развеселено.

— Точно тук е загадката в цялата работа. — Въздъхна бавно и тежко. — Кас, другата къща е в Англия.

— В Англия ли?

— Във Великобритания, в Европа, на другия край на света.

— Знам къде е Англия.

— По-точно в Корнуол, в някакво селце Триджина. Разполагам само с нотариалния акт, но къщата е вписана в регистрите като Клиф Котидж. Съдейки по адреса, допускам, че навремето е била част от по-голямо провинциално имение. Мога да разбера, ако искаш.

— Но защо й е да… Как е могла… — въздъхна Касандра. — Кога я е купила?

— Нотариалният акт е подпечатан на 26 октомври 1975 година.

Касандра скръсти ръце на гърдите си.

— Тя дори не е ходила в Англия.

Сега беше ред на Бен да се изненада.

— Напротив, ходила е. Замина на пътешествие във Великобритания в средата на седемдесетте. Не ти ли е споменавала?

Касандра бавно поклати глава.

— Помня кога замина. Познавах я отскоро, около шест месеца, преди да се появиш ти, докато все още държеше онова магазинче близо

до Стафърд Стрийт. През годините бях купувал от нея разни неща, така че се познавахме, макар да не бяхме приятели. Отсъства малко повече от два месеца. Помня, понеже преди заминаването ѝ си бях набелязал едно кедрово писалище като подарък за рождения ден на жена ми — такъв беше планът, ама не се получи. Всеки път, когато отивах с намерението да го купя, заварвах магазина затворен. Да не ти казвам колко се ядосвах. Джанис навършваше петдесет и писалището би било идеален подарък. Когато с Нел се уговаряхме да ми го запази, тя изобщо не спомена, че се кани да заминава на почивка. Дори най-подробно ми разясни условията, при които е съгласна да ми го запази, ясно заяви, че очаква седмични вноски и трябва да прибера писалището в срок от един месец. Не била склад, така каза, очаквала да пристигне още стока и ѝ трябвало място.

Касандра се усмихна — точно така би се изразила Нел.

— Толкова настояваше, че продължителното ѝ отсъствие ми се стори странно. Обаче след като преодолях първоначалното си раздразнение, сериозно се разтревожих. Дори се колебаех дали да не звънна на полицията. — Той махна с ръка. — Оказа се, че не се налага. На четвъртото или петото посещение се натъкнах на жената, която прибираше пощата на Нел. Тя ме осведоми, че Нел е във Великобритания, но страшно се възмути, когато започнах да разпитвам защо е заминала толкова внезапно и кога ще се върне. Съседката ми обясни, че просто изпълнява молбата на Нел и не знае нищо повече. Затова аз просто продължих да проверявам, рожденият ден на жена ми дойде и отмина, а после един ден магазинът отново отвори — Нел се бе върнала.

— И е купила къщата по време на това отсъствие.

— Явно.

Касандра се загърна по-плътно с жилетката си. Нещо не се връзваше — защо Нел ще заминава на почивка толкова внезапно, ще купува къща и после ще се връща?

— Никога не ми е споменавала нито думичка.

Бен изви вежди.

— Все пак говорим за Нел. Тя не беше човек, който обича да споделя.

— Но вие двамата бяхте близки. Може би ти е споменавала нещичко? — Бен поклати глава, обаче Касандра настоя: — А след

завръщането ѝ, когато си отишъл да вземеш писалището, не я ли попита защо е заминала толкова внезапно?

— Разбира се, че съм я питал, и то неведнъж през годините. Съзнавах, че трябва да е било нещо важно. Когато се върна, беше променена.

— Как така?

— По-разсеяна, загадъчна. Сигурен съм, че не го казвам само под влияние на спомена. Няколко месеца по-късно почти разкрих какво се е случило. Бях при нея в магазина, когато пристигна писмо с пощенско клеймо от Бодмин. Засякох се с пощальона на вратата, затова взех пощата и я внесох. Нел се помъчи да си придаде нехаен вид, но вече я познавах добре — развълнува се, когато получи онова писмо. При първа възможност се извини и се оттегли.

— Какво беше писмото? От кого?

— Признавам, че любопитството ми надви. Не стигнах до там, че да прочета самото писмо, но по-късно, когато забелязах плика върху бюрото ѝ, го обърнах и видях кой е подателят. Запомних адреса, изписан на гърба, и мой колега от Великобритания провери мястото. Адресът се оказа на някакъв следовател.

— Частен детектив?

Той кимна.

— Наистина ли съществуват такива хора?

— Разбира се.

— Ама каква работа има Нел с английски детектив?

— Не знам — сви рамене Бен. — Сигурно се е опитвала да разгадае някаква загадка. Известно време ѝ правех намеци, мъчех се да отскубна тайната от нея, но безуспешно. С течение на времето престанах, реших, че всеки има право на тайни и че ако иска, Нел ще ми се довери. Честно казано, чувствах се виновен, задето изобщо си завирам носа в делата ѝ — поклати глава Бен. — Признавам, страшно ми се искаше да узная. Мисълта ме човърка от много време, а това тук — посочи той нотариалния акт, — това тук е за капак. Дори сега баба ти притежава необичайната способност да ме смайва.

Касандра кимна разсеяно. Мислите ѝ бяха другаде, търсеха връзки. Дължеше се на приказките на Бен за тайни и загадки, на намека му, че Нел вероятно се е опитвала да разгадае нещо. Всички тайни, които се бяха материализирали след смъртта на баба ѝ,

започваха да се сплитат в едно цяло. Неизвестният произход на Нел, пристигането й като дете на едно океанско пристанище, куфарът, загадъчното пътуване до Англия, тази тайна къща…

— Така, трябва да вървя — оповести Бен и изсипа остатъка от чая си в саксията с червено мушкато на Нел. — След петнайсет минути имам среща с клиент за един махагонов бюфет. Сделката беше много трудна, затова ще се радвам най-сетне да приключи. Искаш ли да свърша нещо, докато съм в търговския център?

Касандра поклати глава.

— Аз също ще дойда в понеделник.

— Не бързай, Кас. Онзи ден ти казах, че с удоволствие ще наглеждам магазинчето колкото е нужно. Ако в касата са се събрали някакви пари, ще ти ги донеса, като приключа днес следобед.

— Благодаря ти, Бен — рече тя. — За всичко.

Той кимна отново, изправи се и сложи сгъваемия стол обратно там, откъдето го беше взел, а нотариалния акт подпъхна под чашата си. Точно преди да завие зад ъгъла и да поеме надолу покрай къщата, се поколеба и се обърна.

— И да се грижиш за себе си, чуваш ли? Ако вятърът се усили, направо ще те отнесе.

Челото му се набърчи от искрена загриженост и Касандра установи, че й е трудно да срещне погледа му. Мислите му се четяха много ясно в очите, а тя не би понесла да види, че той я помни каквато е била преди.

— Кас?

— Да, добре.

Махна му за довиждане и се заслуша, докато боботенето на колата му заглъхваше надолу по улицата. Съчувствието на Бен, макар и добронамерено, сякаш винаги съдържаше и намек за обвинение. Съвсем леко разочарование, че тя не е успяла — или не е пожелала — да възроди предишната си същност. Не му хрумваше вероятността, че Касандра е избрала съзнателно да си остане такава. Че може там, където той вижда сдържаност и самота, тя да открива начин за самосъхранение; че е по-безопасно, когато имаш по-малко за губене.

Касандра потътри върха на маратонката си по циментовата пътека, отърси се от тъжните мисли и задъвка нокътя на палеца си. След това взе нотариалния акт. За пръв път забеляза малката бележка,

закрепена отпред. Почеркът на Нел на старини, почти нечетлив. Приближи листа до лицето си, после го отдалечи и постепенно разчете думите. *За Касандра*, пишеше там, *която ще разбере причината*.

8

Брисбън, 1975 г.

Нел за пореден път прегледа документите набързо — паспорт, билет, пътнически чекове, — затвори сака и се укори самичка. Ама наистина, започваше да се вманиачава. Хората пътуват всекидневно, поне така й се струваше. Привързват се към седалки в гигантски консервни кутии и доброволно се съгласяват да бъдат катапултирани в небето. Пое си дълбоко дъх. Всичко ще бъде наред. Тя умееше да оцелява, нали така?

Обиколи къщата и провери дали прозорците са залостени. Огледа кухнята, увери се, че не е оставила газта пусната, вратата на хладилника — отворена, нито включени в контактите уреди. Накрая изнесе куфарите си през задната врата и заключи. Разбира се, съзнаваше причината да се тревожи — не се дължеше единствено на страха да не е забравила нещо, нито дори на опасението да не би самолетът да падне. Тревожеше се, тъй като си отиваше у дома. След толкова много време, цяла вечност, най-сетне си отиваше у дома.

В крайна сметка се случи неочаквано. Баща й Хю почина само преди два месеца, а тя вече отваряше дверите към миналото си. Той вероятно знаеше, че тя ще постъпи така. Сигурно се е досещал, когато е показал куфара на Филис и й е поръчал да го даде на Нел след смъртта му.

Докато чакаше на тротоара за такси, Нел вдигна поглед към светложълтата си къща. От тук й се стори толкова висока, не приличаше на никоя друга със смешното си тясно задно стълбище, затворено още преди години, с раираните тенти в розово, синьо и бяло, с двете кръгли тавански прозорчета горе. Постройката беше възтясна и четвъртита, за да я сметнеш за елегантна, но тя въпреки това си я обичаше. Беше нелепа и позакърпена, лишена от ясен произход. Жертва на времето и на дълга поредица собственици, всеки от които решен да остави своя отпечатък на дълговечната й фасада.

Беше я купила през 1961 година, след като Ал умря и те двете с Лезли се върнаха от Америка. Къщата беше занемарена, но

местоположението й на падингтънските възвишения зад стария театър „Плаза“ създаде у Нел най-близкото подобие на усещането за дом. Къщата наистина оправда доверието й и дори й осигури нов източник на доходи. В тъмното мазе се бе натъкнала на цяла стая, пълна със счупени мебели, една маса сред които й се видя хубава — с усукани крака тип „ечемичен клас“ и падащо крило за разтягане. Беше в доста окаяно състояние, обаче Нел изобщо не се поколеба, купи шкурка и шеллак и се зае да вдъхне нов живот на масичката.

Човекът, който я научи да реставрира мебели, беше Хю. След завръщането му от фронта, когато започнаха да се раждат по-малките сестри на Нел, тя го следваше по петите през почивните дни. Стана негова помощница, научи се на различните сглобки, започна да различава шеллак от обикновен лак, изпита радостта от това да върнеш целостта на счупена вещ. Само дето отдавна не го беше правила и беше позабравила, докато не видя онази маса и не си даде сметка, че знае как да извърши тази операция и че е забравила колко много й бе харесвала работата навремето. Идеше й да заплаче, докато втриваше шеллак в усуканите крачета на масата, докато вдишваше познатите изпарения — само дето не беше от ревливите.

Вниманието й привлече повехнала гардения близо до куфара й и Нел изведнъж си спомни, че е забравила да помоли някой да полива градината. Момичето, което живееше отзад, се бе съгласило да храни котките, а една жена щеше да прибира пощата й от магазина, обаче растенията пропусна. Което пък показваше как хвърчат мислите й — да забрави така за своята гордост и радост! Щеше да помоли някоя от сестрите си, щеше да звънне от летището или дори от другия край на света. Щеше да ги изненада здравата, както вече бяха свикнали да очакват от голямата си сестра Нел. Тъкмо да има за какво да си шушукат.

Трудно й беше да повярва, че някога са били толкова близки. Едно от многото неща, които изповедта на баща й беше отнела — загубата на сестрите й беше най-дълбоката й рана. Нел беше вече единайсетгодишна, когато се роди първата й сестра, но мигновено установилата се близост помежду им я слиса. Още преди Лил да й го каже, тя си знаеше, че грижата за по-малките е нейна отговорност, че трябва да осигури тяхната безопасност. Черпеше удовлетворение от тяхната всеотдайност, от настойчивото им желание да се гушнат тъкмо

при нея, когато им е зле, притиснали телцата си към нейното, след като са сънували кошмар и са се промъкнали в леглото й, за да прекарат там дългата нощ.

Ала тайната на татко промени всичко. Думите му запокитиха във въздуха книгата на живота й, страниците се разпиляха и вече бе невъзможно да ги подредиш така, че да разказват същата история. Нел установи, че погледне ли сестричките си, веднага се сеща колко всъщност им е чужда, но въпреки това не може да им каже истината. Направеше ли го, щеше да унищожи нещо, в което те сляпо вярваха. Тя реши, че по-добре да я мислят за странна, отколкото да узнаят, че им е чужда.

Черно-бяло такси зави по улицата и Нел му махна. Шофьорът натовари куфара й, докато тя се настаняваше на задната седалка.

— Накъде, мила? — попита той, затръшвайки вратата си.

— Към летището.

Човекът кимна и колата потегли, криволичейки през лабиринта от улички на Падингтън.

Хю й разказа всичко, когато Нел навърши двайсет и една, а направеното му шепнешком признание я лиши от самоличност.

— Но коя съм аз? — попита тя.

— Ти си си ти, каквато си била винаги. Ти си Нели, моята Нели.

Нел усещаше колко много му се иска да е точно така, но знаеше, че не е възможно. Реалността се бе изместила с няколко градуса и тя вече не беше в синхрон с никого. Човекът, който беше или който си мислеше, че е, вече не съществуваше. Нел О’Конър я нямаше.

— Коя съм аз всъщност? — попита тя отново няколко дни по-късно. — Моля те, татко, кажи ми.

Той поклати глава.

— Не знам, Нели. С майка ти така и не узнахме, а и никога не е имало значение.

Тя се постара за нея също да няма значение, но истината бе, че имаше. Нещата се бяха променили и Нел не бе способна да гледа баща си в очите. Не че го обичаше по-малко, просто непосредствеността помежду им се стопи. Обичта й към него, дотогава невидима и безусловна, бе добила тежест и глас, който й нашепваше: „Всъщност не си негова“, всеки път, когато Нел погледнеше баща си. Колкото и

разпалено да настояваше той, че я обича точно колкото обича сестрите й, тя не му вярваше.

— Разбира се, че те обичам — отговаряше той, когато тя го попиташе. Очите му издаваха смайването му, болката му. Вадеше кърпичката си и изтриваше уста. — Теб опознах първа, Нели, теб обичам най-дълго.

Обаче за нея не беше достатъчно. Тя беше една лъжа, беше живяла в лъжа и отказваше да продължава да го прави.

Само за няколко месеца животът, който бе градила двайсет и една години, започна систематично да се руши. Нел напусна работата си в новинарската агенция на господин Фицсимънс и се хвана като разпоредителка в новия театър „Плаза“. Събра дрехите си в два малки куфара и си уреди да живее на квартира с приятелката на своя приятелка. Освен това развали годежа си с Дани. Не го направи веднага, липсваше й смелост да скъса отведнъж. Просто остави връзката им да се разпада месеци наред, през повечето време отказваше да се среща с него, а когато се виждаха, се държеше неприятно. Намрази се още повече заради проявената страхливост — успокоителна омраза, която потвърди подозрението й, че заслужава всичко, което й се случва.

Отне й много време да превъзмогне раздялата с Дани. Очарователното му лице, честните му очи и непосредствената усмивка. Разбира се, той настояваше да узнае каква е причината, но тя не беше в състояние да му я каже. Не намираше думи да му обясни, че жената, в която той е влюбен и за която се надява да се ожени, вече не съществува. Нима би могла да очаква от него да я цени, да продължи да я желае, след като узнае, че е човек, от когото лесно можеш да се отървеш? Че собственото й истинско семейство я е изхвърлило?

Таксито зави по „Олбиън“ и се понесе към летището.

— За къде пътувате? — попита шофьорът и погледна Нел в огледалото за обратно виждане.

— Лондон.

— Имате близки там ли?

Нел зарея поглед през изцапаното стъкло на колата.

— Да — отговори. Може би.

Дори на Лезли не беше казала, че заминава. Обмисляше го, представяше си как вдига слушалката и набира номера на дъщеря си

— последният на реда, който се точеше под показалеца й и завиваше по полето на страницата, — но накрая винаги се отказваше. Най-вероятно щеше да се прибере още преди Лезли изобщо да узнае за отсъствието й.

На Нел изобщо не й се налагаше да се чуди къде се крие проблемът й с Лезли — прекрасно знаеше отговора. Общуването между двете се обърка още в самото начало и повече не се оправи. Раждането беше същински шок — неистово връхлетелият я плач, врещящото живо вързопче с онези крачета и ръчички, голите венци и уплашените пръстчета.

Много нощи Нел лежа будна в американската болница, в очакване да усети прословутата връзка, за която говорят хората. Да разбере, че е силно и всецяло свързана с човечето, което бе отгледала в утробата си. Това чувство обаче така и не се появи. Колкото и да се стараеше, колкото и да си нареждаше, Нел си остана чужда на дивото коте, което смучеше, хапеше и дращеше гърдите й и винаги искаше повече, отколкото тя можеше да му даде.

Ал обаче беше като омагьосан. Обладан. Той сякаш не забелязваше, че бебето е същинска напаст. За разлика от повечето мъже от своето поколение, той обожаваше да прегръща дъщеря си, да я гушка върху извивката на ръката си и да се разхожда с нея по широките улици на Чикаго. Понякога Нел наблюдаваше, лепнала на устните си любезна усмивка, как той се взира обичливо към дъщеричката си. Когато Ал вдигнеше поглед, в замъглените му от сълзи очи тя съзираше отражението на собствената си празнота.

У Лезли имаше нещо диво по рождение, но смъртта на Ал през 1961 година я прекърши. Още докато съобщаваше новината на дъщеря си, Нел видя как в очите на Лезли се спуска измъчена гибел. През следващите няколко месеца момичето, което открай време си беше загадка за Нел, се затвори още по-плътно в своя пашкул на младежка увереност, че ненавижда майка си и повече не желае да има нищо общо с нея.

Разбираемо, макар и неприемливо — все пак беше на четиринайсет, когато децата са силно чувствителни, а и обичаше баща си повече от всичко на света. Връщането им в Австралия не помогна, но това ставаше ясно едва сега. Нел прекрасно знаеше, че не бива да допуска мигове от миналото в съдебната зала на самообвиненията.

Беше постъпила така, както навремето й се бе сторило най-уместно: не беше американка, а майката на Ал беше починала няколко години по-рано, така че двете с Лезли бяха самички. Чужденки в чужда страна.

Когато на седемнайсет Лезли си тръгна и стигна на автостоп до източния хълбок на Австралия, а после се плъзна по бедрото до Сидни, Нел с радост я остави да замине. Сега, когато Лезли вече не живееше у дома, Нел можеше най-сетне да се избави от черното куче, яхнало гърба й цели седемнайсет години, което й шушнеше, че е лоша майка, че собствената й дъщеря не може да я понася, че това й е в кръвта, че изобщо не е заслужавала да има деца. Колкото и сърдечно да се бе държала Лил, традицията свързваше Нел с лоши майки, които с лекота изоставят децата си.

В крайна сметка събитията не се развиха толкова зле. Дванайсет години по-късно Лезли живееше по-близо до дома, на Голд Коуст, заедно с настоящия си приятел и дъщеря си Касандра. Нел беше виждала момиченцето само няколко пъти. Един бог знае кой беше баща му, Нел и не питаше. Който и да бе, явно е имал малко здрав разум, понеже внучката й не беше необуздана като майка си. Тъкмо обратното. Касандра беше дете, чиято душа сякаш бе остаряла преждевременно. Мълчалива, търпелива, замислена, предана на Лезли — наистина прекрасно дете. Беше някак зряла, със сериозни сини очи с извити надолу ъгълчета и красива уста, която Нел подозираше, че ще стане прекрасна, ако момичето някога се усмихне с необуздана радост.

Черно-бялото такси спря пред Куонтъс и докато подаваше на шофьора парите, Нел прогони мисълта за Лезли и Касандра.

Достатъчно дълъг период от живота си беше прекарала в обсадата на угризенията, давейки се в неистини и несигурност. Беше настъпил моментът да получи отговори, да открие коя е. Излезе от колата и погледна към небето, докато някакъв самолет прелетя ниско с рев.

— Приятно пътуване — пожела й шофьорът, докато отнасяше куфара й към една количка.

— Да, така ще бъде.

Наистина щеше да бъде така, най-сетне щеше да получи отговори. След като цял живот беше сянка, сега щеше да се сдобие с плът и кръв.

* * *

Разковничето беше малкият бял куфар или по-точно неговото съдържание. Книжката с приказки, издадена в Лондон през 1913 година, снимката на заглавната страница. Нел тутакси разпозна лицето. Имената изникнаха от някаква дълбока и извечна част от мозъка й, още преди да се намеси съзнанието — имена, които бяха част единствено от детска игра. Онази жена. Писателката. Нел не само знаеше, че жената е истинска, а си спомняше и как се казва. Елайза Мейкпийс.

Естествено, първата й мисъл бе, че Елайза Мейкпийс е майка й. Отиде да направи справка в библиотеката и зачака резултата със стиснати юмруци, надявайки се библиотекарката да установи, че Елайза Мейкпийс е изгубила дете и през целия си живот е търсила своето изгубено момиченце. Разбира се, такова обяснение би било твърде просто. Библиотекарката откри съвсем малко информация за писателката, но и това бе достатъчно, за да стане ясно, че авторката с това име е била бездетна.

Списъкът на пътниците не изясни нещата много повече. Нел провери всеки кораб, отплавал от Лондон за Мерибъро в края на 1913 година, но името на Елайза Мейкпийс не се появи никъде. Разбира се, имаше вероятност Елайза да е писала под псевдоним и да е резервирала билета си за кораба с истинското си име или дори с измислено, обаче Хю не бе казал на Нел с кой кораб е пристигнала, а без тази информация нямаше шанс тя да стесни кръга на вероятностите.

Въпреки това Нел не се обезсърчи. Елайза Мейкпийс беше важна личност, беше играла роля в миналото й. Тя помнеше Елайза. Не ясно, спомените бяха стари и отдавна потиснати, но си бяха истински. Как пътува с кораба. Чака. Крие се. Играе. Започваха да изплуват и други неща. Сякаш споменът за Писателката повдигна някакъв похлупак. Занизаха се откъслечни проблясъци: лабиринт, възрастна жена, която я плаши, дълго пътуване по вода. Съзнаваше, че чрез Елайза ще открие себе си, а за да намери Елайза, трябваше да замине за Лондон.

Благодареше на Бога, че има достатъчно пари за полета. Всъщност бе признателна на баща си, тъй като това се дължеше по-скоро на него, отколкото на Бога. В белия куфар до книжката с

приказките, четката за коса и момичешката рокличка Нел откри писмо от Хю, привързано с една снимка и с чек. Сумата не беше огромна — той не беше богат, — но все пак беше съществена. В писмото си й пишеше, че иска тя да разполага с нещо допълнително, без другите момичета да знаят. През целия си живот ги беше подпомагал финансово, обаче Нел винаги бе отказвала помощ. Затова решил, че така няма как да му откаже.

След това Хю й се извиняваше, изразяваше надежда тя някой ден да му прости, макар той да не е успял да прости сам на себе си. Допускаше, че ще й бъде приятно да узнае, че така и не е могъл да се отърси от чувството си за вина и че това го е осакатило. До края на дните си съжалявал, задето й е казал, а ако бил по-смел, изобщо нямало да я задържи при себе си. Само че това би означавало да изхвърли Нел от живота си, затова предпочитал да се чувства виновен, отколкото да се откаже от нея.

Снимката беше виждала и преди, макар и за малко. Беше черно-бяла фотография — по-скоро кафеникаво-бяла, — направена преди няколко десетилетия. Хю, Лил и Нел, преди да се появят сестрите и да огласят семейството със смях, викове и момичешки писъци. Беше от онези снимки, правени във фотографско ателие, на които хората изглеждат някак стъписани. Сякаш са изтръгнати от реалния живот, смалени до миниатюрни размери и пъхнати в куклена къща, пълна с непознати декори. Взирайки се в снимката, Нел с абсолютна сигурност знаеше, че си спомня кога е заснета. Не помнеше много неща от детството си, но несъмнено не бе забравила мигновената неприязън, която изпита към онова ателие, към химическата миризма на проявителите. Остави снимката и отново взе писмото на баща си.

Колкото и пъти да го препрочиташе, все я озадачаваше думата, която беше подбрал: вина. Допускаше, че Хю се чувства виновен, задето е предизвикал безпорядък в живота й с признанието си, обаче въпреки това думата беше някак неуместна. Съжаление може би, разкаяние, но вина? Странен избор. Понеже колкото и да копнееше Нел това да не се е случвало, колкото и да й се струваше невъзможно да продължава да живее фалшив живот, тя нито за миг не смяташе родителите си за виновни. В крайна сметка те бяха постъпили, както са сметнали за най-правилно, както наистина беше най-правилно. Обезпокоително бе, че баща й се е мислел за виновен и е допускал, че

тя също го мисли за виновен. Ала вече бе твърде късно да го попита какво е имал предвид.

9

Мерибъро, 1914 г.

Нел живееше при тях от шест месеца, когато писмото пристигна в канцеларията на пристанището. Някакъв човек от Лондон търсеше четиригодишно момиченце. Червена коса. Сини очи. Беше изчезнала преди осем месеца и човекът — Хенри Мансел, както пишеше в писмото — имаше основания да смята, че се е качила на кораб, най-вероятно пътуващ за Австралия. Издирваше я от името на клиентите си, семейството на детето.

Застанал до бюрото си, Хю усети коленете му да се подгъват и мускулите му да омекват. От този момент се беше страхувал, знаеше, че рано или късно той ще настъпи. Понеже каквото и да смяташе Лил, децата, особено децата като Нел, не изчезваха просто ей така, без някой да вдигне тревога. Хю седеше на стола, помъчи се да успокои дишането си и хвърли поглед към прозорците. Внезапно му се стори, че го наблюдава непознат враг.

Прокара ръка през лицето си, после обхвана с длан шията си. Как да постъпи, по дяволите? Беше само въпрос на време колегите му да дойдат на работа и да видят писмото. И макар че той единствен беше виждал Нел самичка на пристана, това нямаше да осигури безопасността им задълго. В града щеше да се разчуе — винаги се разчуваше — и някой щеше да събере две и две. Щеше да стане ясно, че момиченцето е у семейство О’Конър на Куин Стрийт — онова момиченце, дето говори странно и страшно прилича на изчезналото англичанче.

Не, не можеше да рискува друг да прочете писмото. Хю се позамисли, ръката му леко потрепваше. Прилежно сгъна писмото на две, после още на две и го прибра във вътрешния джоб на палтото си. Засега това решаваше въпроса.

Седна. Ето, вече се чувстваше по-добре. Нуждаеше се само от малко пространство и време да помисли, да измисли как да убеди Лил, че трябва да върнат Нел. Вече подготвяха преместването си в Брисбън. Лил беше съобщила на хазяина им, че освобождават квартирата, беше

започнала да събира малкото им вещи и беше разгласила в града, че в Брисбън са се отворили възможности за Хю, които би било глупаво да пропуснат.

Плановете обаче можеха да се променят, трябваше да се променят. Понеже сега, след като знаеха, че някой търси Нел, всичко се променяше, нали?

Знаеше какво ще отговори Лил: че те — онези хора, Хенри Мансел — не заслужават Нел, след като са я изгубили. Щеше да го умолява, да го увещава, че не могат да предадат Нел на човек, който е толкова небрежен. Хю обаче щеше да й обясни, че нямат избор, че Нел не е тяхна и никога не е била тяхна, че е дете на друг. Тя дори вече не беше Нел — собственото й име я търсеше.

Следобед Хю се изкачи по стълбите и поспря за малко да събере мислите си. Докато вдишваше острия пушек от комина, приятен, понеже идваше от огъня в домашното му огнище, някаква невидима сила го накара да се закове на място. Изпита смътното усещане, че е застанал на прага на нещо и че ако премине отвъд, всичко ще се промени.

Пое си дълбоко въздух, отвори вратата и двете му момичета се извърнаха към него. Седяха до огъня — Нел в скута на Лил с провесена на мокри кичури дълга червена коса, която Лил решеше.

— Тате! — възкликна Нел, а вълнението озари лицето й, вече порозовяло и затоплено.

Лил му се усмихна над главичката на малката. С онази усмивка, която винаги го разтапяше. Още откакто я зърна за пръв път, докато Лил навиваше въжетата в навеса за лодки на баща си. Кога за последен път беше виждал тази усмивка? Преди бебетата, знаеше го. Техните бебета, които не искаха да се родят.

Хю отвърна на усмивката на Лил, после пусна чантата си и бръкна в джоба, където писмото сякаш прогаряше дупка в плата, и усети гладката му повърхност под пръстите си. Извърна се към печката, където къкреше най-голямата тенджера.

— Вечерята ухае вкусно. — Проклета пресипналост!

— Вкусната каша на майка ми — отговори Лил, вчесвайки сплетените кичури на Нел. — Да не се разболяваш?

— Така ли мислиш?

— Ще ти приготвя лимон и овес.

— Не е нищо сериозно, не се главоболи — увери я Хю.

— Не е главоболие, щом е за теб — отново му се усмихна тя и потупа раменете на Нел. — Готово, миличка, мама трябва да стане и да направи чай. Ти стой тук, докато косата ти изсъхне, да не изстинеш като татко. — Докато говореше, тя погледна към Хю с такова задоволство в очите, че го прониза право в сърцето и той извърна поглед.

* * *

Докато вечеряха, писмото тежеше в джоба му, неумолимо напомняйки за себе си. Привличаше ръката му, както магнит привлича метал. Оставеше ли ножа, пръстите му се плъзваха към сакото и потъркваха гладката хартия — смъртна присъда за тяхното щастие. Писмо от човек, който познаваше близките на Нел. Е, така поне пишеше…

Изведнъж Хю изпъна гръб и се запита как така бе приел незабавно твърденията на този човек. Отново премисли съдържанието на писмото, измъкна редовете от паметта си и потърси доказателства. Тутакси го заля хладно облекчение. Писмото не съдържаше нищо, нищичко, което да подсказва, че вътре пише истината. По света има всякакви хора, които кроят какво ли не. Хю знаеше, че в някои страни се търгува с момиченца, че белите робовладелци не спират да търсят деца за продан…

Но това беше нелепо. Макар да се вкопчи в тази възможност, прекрасно съзнаваше колко слабо вероятна е тя.

— Хюи?

Той сепнато вдигна поглед. Лил се взираше озадачено в него.

— Беше се отнесъл някъде — положи тя топлата си длан на челото му. — Дано да нямаш треска.

— Добре съм — увери я той по-рязко, отколкото смяташе. — Добре съм, Лил, скъпа.

Тя стисна устни.

— Просто отбелязвам. Ще сложа тази малка госпожица да си легне. Днес беше вълнуващ ден за нея, капнала е.

И сякаш по даден знак, Нел се прозя широко.

— Лека нощ, тате — каза тя доволно след това. И после мигом се озова в скута му, сгушена като топло котенце и увила ръце около шията му. С небивала яснота той осъзна колко груба е кожата му, колко бодливи са бакенбардите му. Обгърна с ръце крехкото гръбче като на птиче и затвори очи.

— Лека нощ, скъпа Нели — прошепна в косата й.

После ги проследи с поглед, докато излизаха от стаята. Неговото семейство. По някакъв необясним за него начин това дете, тяхната Нел с дългите плитки, донесе стабилност на тях двамата с Лил. Вече бяха семейство, трима неразделни, а не само две души, решили да скрепят съдбите си в едно.

А ето че той седеше и мислеше как ще развали всичко това…

Шум в коридора го накара да вдигне очи. Лил стоеше под резбованата греда и го наблюдаваше. Игра на светлината придаваше червеникав оттенък на тъмната й коса, запалила бе пламъче дълбоко в очите й и бе нарисувала черни луни под дългите й мигли. Връвчицата на някакво вълнение подръпваше ъгълчето на устните й и устата й бе разтеглена в усмивка, изразяваща чувство, което бе твърде дълбоко, че да го изразиш с думи.

Хю отвърна колебливо на усмивката й, а пръстите му отново се мушнаха в джоба и безшумно се плъзнаха по повърхността на писмото. Устните му тихичко се раздалечиха, изтръпнали от думите, които той не искаше да изрече, но не беше сигурен, че ще успее да възпре.

Лил се приближи до него. Пръстите й докоснаха китката му и към шията му плъзнаха горещи тръпки, топлата й длан легна на бузата му.

— Ела в леглото.

О, има ли други толкова блажени слова? В гласа й се криеше обещание и той просто ей така, тутакси взе решение.

Плъзна длан в нейната, стисна я силно и последва съпругата си.

Докато минаваше покрай огнището, хвърли плика вътре. Хартията просъска, пламна и с периферното си зрение Хю долови краткия й укор. Ала не спря, продължи и повече не погледна назад.

10

Брисбън, 2005 г.

Много преди да стане антикварен център, сградата била театър. Театър „Плаза“, внушителен експеримент от трийсетте години на двайсети век. Обикновена отвън — грамадна бяла кутия, изсечена в склона на възвишението, — сградата имаше необикновен интериор. Сводестият таван, тъмносин с очертани по него облаци, първоначално бил осветен отзад, за да създава илюзията за лунна светлина, стотици малки лампички блещукали като звезди. Десетилетия наред в сградата кипяла оживена дейност, още по времето, когато по терасирания склон с грохот минавали трамваи, а в долината процъфтявали китайски градини, но макар постройката да устояла на безмилостни противници като пожари и наводнения, през шейсетте години тя неусетно и шеметно бързо станала жертва на телевизията.

Магазинчето на Нел и на Касандра се намираше точно под арката на авансцената, отляво. Лабиринт от полици, отрупани с най-различни джунджурии, вехтории, стари книги и разнородна сбирка от стари предмети. Другите търговци отдавна бяха започнали да наричат на шега мястото „при Аладин“ и прозвището си остана. Малка дървена табела със златни букви оповестяваше, че магазинчето се нарича „Съкровищата на Аладин“.

Касандра седеше на трикрако столче навътре в лабиринта и все не успяваше да се съсредоточи. За пръв път влизаше тук след смъртта на Нел и се чувстваше странно сред съкровищата, които бяха събирали заедно. Странно й беше, че стоката още е тук, а Нел я няма. Кой знае защо се чувстваше като предател. Лъжици, които Нел беше излъскала, етикетчета с цени, изписани с нейния нечетлив почерк, подобен на паяжина, книги и пак книги. Те бяха слабостта на Нел, всеки търговец си имаше слабост. Нел обичаше най-вече книгите, написани в края на деветнайсети век. Късните викториански издания с превъзходно отпечатан текст и черно-бели илюстрации. А ако книгата имаше послание от дарител към получател на подаръка, още по-добре.

Свидетелство за миналото на книгата, намек за ръцете, през които е преминала, преди да стигне до нея.

— Добро утро.

Касандра вдигна поглед и видя Бен с кафе в картонени чашки.

— Инвентаризация ли правиш? — попита той.

Тя отметна няколко кичурчета коса от очите си и пое предложената й напитка.

— Местя разни неща от тук-там и най-често отново ги връщам обратно.

Бен отпи от кафето и я погледна над чашата.

— Нося ти нещо. — Бръкна под плетената си жилетка и извади сгънат лист от джоба на ризата си.

Касандра го разгърна и приглади хартията. Стандартен бял лист за принтер, в средата на който имаше неясна снимка на някаква постройка. Всъщност беше каменна селска къща, доколкото успя да види, с някакви петна по стените — може би пълзящи растения. Покривът беше керемиден, а зад върха му се виждаше висок комин. Отгоре един бог знае как се крепяха две гърнета.

Знаеше чия е къщата, разбира се, не се налагаше да пита.

— Поразрових се малко — осведоми я Бен, — не се сдържах. Дъщеря ми в Лондон успя да се свърже с някакъв човек в Корнуол и ми изпрати тази снимка по електронната поща.

Значи, така изглеждаше голямата тайна на Нел. Къщата, която беше купила по силата на някаква приумица и през цялото време беше пазила в тайна. Снимката й въздейства по необикновен начин. Касандра беше оставила нотариалния акт на масата в кухнята през целия уикенд, хвърляше му по един поглед всеки път, когато минеше оттам, и не мислеше за почти нищо друго, обаче къщата стана реална едва когато тя видя снимката. Изведнъж всичко й се проясни — Нел, която отиде в гроба, без да узнае коя е всъщност, беше купила къща в Англия и я беше завещала на Касандра, понеже смяташе, че тя ще узнае причината.

— Руби открай време умее да открива разни неща, затова я накарах да изрови информация за предишните собственици. Реших, че ако научим от кого е купила къщата баба ти, това може да хвърли някаква светлина върху причината да го стори. — Бен извади тефтерче на спирала от предния си джоб и намести леко очилата си, за да вижда

страницата ясно. — Имената Ричард и Джулия Бенет говорят ли ти нещо?

Касандра поклати глава, все още загледана в снимката.

— Според Руби Нел е купила имота от господин и госпожа Бенет, които пък са го придобили през 1971 година. Купили и съседното голямо имение и го превърнали в хотел. Хотел „Блакхърст“. — Бен погледна Касандра обнадеждено.

Тя отново поклати глава.

— Сигурна ли си?

— Никога не съм чувала за него.

— А! — възкликна Бен и раменете му сякаш увиснаха. — Добре тогава. — Затвори тефтерчето си и се облегна на най-близката лавица. — Опасявам се, че това е върхът на детективските ми способности. Явно не съм улучил — почеса се по брадата той. — Съвсем присъщо е на Нел да ни остави такава загадка. Ама че чудесия — къща в Лондон, нали?

Касандра се усмихна.

— Признателна съм ти за снимката. Благодари и на дъщеря си от мое име.

— Можеш да й благодариш лично, когато отидеш на другия бряг на голямото езеро. — Бен разклати стиропорената си чашка и надникна в отвора на капачето, за да се увери, че не е останало нищо. — Кога мислиш да заминеш?

— За Англия ли? — ококори се Касандра.

— Снимката не е лоша, но е съвсем друго да видиш мястото с очите си, нали?

— Смяташ, че трябва да отида в Англия ли?

— Защо не? Двайсет и първи век е, можеш да отидеш и да се върнеш за една седмица и ще добиеш много по-ясна представа какво искаш да правиш с къщата.

Въпреки нотариалния акт на масата Касандра размишляваше предимно теоретично над постъпката на Нел и беше изпуснала от вниманието си чисто практическата страна на въпроса: в Англия имаше една къща, която я очакваше. Потърка с крак тъмния дървен под и погледна към Бен иззад бретона си.

— Май трябва да я продам?

— Сериозно решение, а дори не си стъпвала вътре. — Бен хвърли чашата си в препълненото кошче до кедровото бюро. — Няма да навреди да хвърлиш един поглед, нали? Явно къщата е значела много за Нел, след като я е запазила толкова дълго.

Касандра се замисли над думите му. Да лети за Англия сама толкова внезапно.

— Ами магазинчето…

— О, служителите от центъра ще се погрижат за продажбите ти, а и аз ще съм тук — посочи той към рафтовете. — Има предостатъчно стока поне за десет години напред. — Бен смекчи тона: — Защо не заминеш, Кас? Няма да ти навреди да се откъснеш за малко. Руби живее в една кибритена кутийка в Южен Кензингтън и работи за музея „Виктория и Албърт“. Тя ще те разведе, ще се погрижи за теб.

Да се погрижи за нея — хората все предлагаха на Касандра да се погрижат за нея. Някога, сякаш преди цяла вечност, самата тя беше зрял човек с отговорности и се бе грижила за другите.

— Какво губиш?

Нищо, нямаше нищо и никого за губене. Касандра внезапно се отегчи от темата. Издокара лека и отстъпчива усмивка и добави едно „ще си помисля“ за по-голяма убедителност.

— Така те искам — потупа я той по рамото и се надигна да тръгва. — А, за малко да забравя, открих още една интересна дреболия. Не хвърля светлина върху Нел и къщата й, но съвпадението въпреки това е любопитно, като се има предвид опитът ти като художничка и рисунките, които правеше преди време.

Удивително бе да чуеш как някой толкова нехайно описва години от собствения ти живот, истинската ти страст. Касандра успя да съхрани слабата си усмивка.

— Имението, в което се намира къщата на Нел, е било собственост на семейство Монтраше.

Името не й говореше нищо и Касандра поклати глава.

Бен изви вежди.

— Дъщерята Роуз се омъжила за някой си Натаниъл Уокър.

— Художникът… Американецът? — намръщи се Касандра.

— Точно той. Рисува предимно портрети, знаеш. Лейди еди-коя си и любимите й шест пудела. Според дъщеря ми е рисувал портрет дори на крал Едуард през 1910 година, точно преди да умре. Върхът на

кариерата на Уокър, бих казал, но Руби не беше впечатлена. Каза, че портретите не били най-хубавите му творби, били някак безжизнени.

— Аз от доста време не съм…

— На нея й харесали повече рисунките. Такава си е Руби, най-щастлива е да плува срещу течението на общоприетото мнение.

— Какви рисунки?

— Илюстрации, рисунки за списания, черно-бели скици.

Касандра рязко си пое дъх.

— Илюстрациите на „Лабиринтът и лисицата“?

Бен вдигна рамене и поклати глава.

— О, Бен, те бяха невероятни, наистина невероятни, удивително детайлни. — Касандра толкова отдавна не се бе занимавала с история на изкуството, че този властен прилив я учуди. — С Натаниъл Уокър се занимавахме за кратко по време на курса върху Обри Биърдзли и неговите съвременници — поясни тя. — Доколкото си спомням, беше противоречив творец, обаче не съм сигурна защо.

— Така каза и Руби. Двете ще се разбирате чудесно. Когато го споменах, тя много се оживи. Имали няколко негови илюстрации в новата експозиция на „Виктория и Албърт“ — явно са много редки.

— Не е нарисувал много такива — спомни си Касандра. — Сигурно е бил твърде зает с портретите и илюстрациите са му били по-скоро хоби. В същото време онези илюстрации, които все пак е успял да направи, се ценят високо. — Касандра се сепна. — Мисля, че може би имаме една в книга на Нел. — Стъпи върху преобърнатата каса за мляко, прокара показалец по книгите на горния рафт и спря върху виненочервено гръбче с избледнели златни букви.

Разгърна книгата и без да слиза от касата, внимателно разлисти цветните страници отпред.

— Ето я. — Касандра слезе на пода, без да откъсва поглед от страницата. — „Лисича печал“.

Бен застана до нея и нагласи очилата си далеч от светлината.

— Сложна работа, а? Не си падам по това, но за теб е изкуство. Разбирам на какво се възхищаваш.

— Красиво е и някак тъжно.

— Тъжно ли? — приведе се по-наблизо той.

— Наситена е с меланхолия, с копнеж. Не мога да ти обясня по-добре, но е нещо в изражението на лисицата, някакво отсъствие,

отнесеност. — Касандра поклати глава. — Не мога да го обясня.

Бен стисна ръката й, промърмори, че ще й донесе сандвич за обяд, и си тръгна. Затътри се към своето магазинче и по-точно към клиента там, който подрънкваше с елементите на един полилей „Уотърфорд“.

Касандра продължи да разглежда рисунката, чудейки се откъде е толкова сигурна, че лисицата жалее. Разбира се, точно в това се изразяваше умението на художника, способността му да изтегля прецизно тънките черни линии, за да предизвиква такива сложни чувства…

Касандра присви устни. Рисунката й припомни деня, в който беше намерила книжката с приказките, убивайки времето на долния етаж на къщата на Нел, докато майка й се канеше да я изостави. Връщайки се назад, Касандра осъзна, че тази книжка е породила любовта й към изкуството. Беше я разгърнала и беше попаднала в света на тези чудни, плашещи и магични илюстрации. Запита се какво ли е да избягаш от строгите ограничения на думите и вместо с тях да се изразяваш с този плавен език.

Известно време, като по-млада, тя познаваше алхимичното привличане на молива, блаженото усещане как времето губи смисъл, докато тя рисуваше, приведена над статива си. Любовта й към изкуството я бе отвела да учи в Мелбърн, беше я накарала да се омъжи за Николас и да направи всичко, което бе последвало. Озадачи я мисълта, че животът й би могъл да е коренно различен, ако не беше видяла онзи куфар, ако не бе усетила любопитната принуда да го отвори и да надникне вътре…

Касандра ахна — как не се беше сетила по-рано! Изведнъж разбра какво трябва да стори, точно къде да потърси. Единственото място, където можеше да открие необходимия ключ към загадъчния произход на Нел.

* * *

Хрумна й, че Нел може и да е изхвърлила куфара, но доста уверено отпъди тази мисъл. Първо, баба й беше търговка на антики, колекционерка, същинска беседкова птица[1] в човешки облик.

Напълно неприсъщо за нея би било да разруши или да изхвърли нещо старо и рядко.

И което е по-важно, ако казаното от лелите й беше вярно, куфарът не беше просто исторически артефакт, а същинска котва. Беше единствената връзка на Нел с миналото й. Касандра разбираше важността на котвите, прекрасно знаеше какво се случва с човек, когато бъде срязано въжето, свързващо го с неговия живот. Тя на два пъти беше губила своята котва. Първия път беше десетгодишна и Лезли я изостави, а втория беше вече млада жена (наистина ли минаха десет години?), когато за части от секундата животът й се преобърна с главата надолу и тя отново се оказа захвърлена без посока.

По-късно, обърнеше ли се назад към случилото се, Касандра знаеше, че всъщност куфарът я беше намерил, точно както се бе случило първия път.

След като цяла нощ рови в претъпканите необитаеми стаи в къщата на Нел и против волята си се отвличаше заради една или друга вещ, навяваща спомени, тя се почувства невероятно изтощена. Не просто до мозъка на костите, а до дън душа. Умората от уикенда си казваше думата. Връхлетя я бързо и разрушително — изтощението от приказките, вълшебното желание да се предаде на съня.

Вместо да слезе в стаята си, Касандра се сгуши под завивките на Нел, както си беше с дрехите, и главата й потъна в пухената възглавница. Мирисът й беше смайващо познат — талк с ухание на лавандула, полир за сребро, прах за пране „Палмолив“, — сякаш бе положила глава върху гърдите на Нел.

Спа като мъртвец — мрачно и без сънища. Когато се събуди на следващата сутрин, имаше чувството, че е спала много по-дълго от една нощ.

Слънцето струеше в стаята през пролуката между завесите — като светлина от фар — и както си лежеше, Касандра започна да съзерцава вихрещите се прашинки. Можеше да се протегне и да ги докосне с върховете на пръстите си, но не го стори. Вместо това проследи слънчевия лъч с поглед и изви глава към мястото, накъдето сочеше той — високо в горната част на гардероба, където през нощта вратите се бяха открехнали и вътре на горната лавица под купчина найлонови торби с дрехи за сиропиталището се виждаше стар бял куфар.

[1] Известна е със своите беседки (колибки), изкусно украсявани с цветове от растения, листа, крила от бръмбари, черупки от охлюви или други дребни предмети, откраднати от жилищата на хората. Птицата дори боядисва беседката си — сдъвква части от растения и нанася така приготвеното багрило с пръчица или с друг предмет като с четка. — Б.пр. ↑

11

Индийският океан, деветстотин мили отвъд нос Добра надежда, 1913 г.

Пътуването до Америка беше дълго. Татко й разказваше, че е по-далеч от Арабия, и момиченцето знаеше, че за да стигнеш до там, ти трябват сто дни и нощи. Беше объркала бройката на дните, но със сигурност се бе качила на кораба доста отдавна. Всъщност толкова отдавна, че бе привикнала с усещането, че никога не спира да се движи. Явно и тя бе свикнала с моряшкия живот, както пишеше в „Моби Дик“.

Мисълта за „Моби Дик“ много натъжи момиченцето. Напомни й за баща й, за историите, които той й четеше за прочутия кит, за рисунките му, които й позволяваше да разглежда в ателието — рисунки на тъмни океани и огромни кораби. Момиченцето знаеше, че се наричат илюстрации, харесваше й да изговаря наум дългата дума и знаеше, че един ден рисунките ще се озоват в книжка, в истинска книжка, която другите деца ще четат. Понеже точно това правеше нейният татко — поставяше рисунки в книжките с приказки. Или поне веднъж го бе направил. Рисуваше и картини на хора, но на момиченцето те не му харесваха — онези очи, дето те следват навсякъде в стаята.

Долната й устна затрепери, както ставаше понякога, когато се замисли за мама и татко, и тя я прехапа. Отначало много плачеше. Не можеше да се сдържи, родителите много й липсваха. Но вече спря да плаче, а и никога не го правеше пред другите деца. Щяха да решат, че е прекалено малка, за да си играят с нея, и тогава какво? Пък и мама и татко скоро щяха да бъдат с нея. Знаеше, че ще я очакват, когато корабът пристигне в Америка. Дали и Писателката щеше да бъде там?

Момиченцето се намръщи. През цялото време, докато тя свикваше с моряшкия живот, Писателката така и не се върна.

А това озадачаваше момиченцето, понеже Писателката й беше дала много строги нареждания, че трябва непрекъснато да са заедно и

в никакъв случай да не се разделят. Може би тя се криеше. Може би и това беше част от играта.

Момиченцето не беше сигурно. Просто бе признателна, че още първата сутрин се беше запознала с Уил и Сали на палубата, иначе едва ли щеше да знае къде да спи и как да се снабдява с храна. Уил, Сали и техните братя и сестри — бяха толкова много, че момиченцето не им знаеше бройката — знаеха всичко необходимо за намирането на храна. Бяха й показали всички места на борда на кораба, където човек можеше да се снабди с допълнително солено говеждо. (Вкусът му не й допадна особено, обаче момчето се засмя и заяви, че дори да не е свикнала, месото е много подходящо за кучешкия им живот.) През повечето време се държаха мило с нея. Разсърдиха се само когато отказа да им издаде името си. Обаче момиченцето обичаше да играе на разни игри, умееше да спазва правилата, а Писателката й бе казала, че това е най-важното правило.

Семейството на Уил имаше няколко койки на долните палуби заедно с още много мъже, жени и деца — момиченцето никога преди не бе виждало толкова много хора, събрани на едно място. Майка им също пътуваше с тях, но те й казваха „маме“. Тя изобщо не приличаше на майката на момиченцето, нямаше красиво лице като нейното, нито прекрасна тъмна коса, която Попи всяка сутрин събираше на кок на темето й. Мамето приличаше повече на жените, които момиченцето беше виждало понякога в селото, когато минаваше оттам с каретата — жени с оръфани боти и дрипави поли и с ръце със загрубяла кожа като градинските ръкавици на Дейвис.

Когато Уил за пръв път заведе момиченцето долу, мамето седеше на долната койка и кърмеше едното бебе, а другото плачеше до нея.

— Тази пък коя е? — попита тя.

— Не си казва името. Чакала някого, трябвало да се крие.

— Да се крие, значи? — Жената даде знак на момиченцето да се приближи. — От кого се криеш, дете?

Момиченцето обаче не искаше да каже, само поклати глава.

— Къде са техните?

— Мисля, че си няма никого — отговори Уил. — Така предполагам. Намерих я да се крие.

— Така ли е, дете? Самичка ли си?

Момиченцето обмисли въпроса и реши, че е по-добре да потвърди, отколкото да говори за Писателката. Кимна.

— Така, така. Мъниче като теб само по моретата — поклати глава мамето и смушка ревящото бебе. — Това твоят куфар ли е? Дай го насам тогава, та мамето да го разгледа.

Момиченцето загледа как мамето отваря закопчалките и повдига капака. Избута настрани книжката с приказките и другата й нова рокля и отдолу се показа пликът. Мамето пъхна пръст под печата и го отвори. Измъкна отвътре някакви хартийки.

Уил се ококори.

— Банкноти! — Измери с поглед момиченцето. — Какво ще правим с нея, маме? Да съобщим ли на отговорника на спалното?

Мамето пъхна банкнотите обратно в плика, сгъна го на три и го пъхна под предницата на роклята си.

— Няма смисъл да съобщаваме на никого на борда — заяви тя накрая, — така го виждам аз. Тя ще остане при нас, докато стигнем на другия край на света, а там ще видим кой я чака. Да видим как ще ни се отблагодарят за усилията. — Жената се усмихна и между зъбите й зейнаха тъмни празнини.

Момиченцето нямаше много вземане-даване с мамето и толкова по-добре. Жената беше заета с бебетата, едно от които неизменно беше вкопчено в гърдите й. Бяха сукалчета, така казваше Уил, макар че момиченцето не беше чувало за подобно нещо. Поне не при хората, беше виждала само как малките животни по фермите бозаят. Бебетата на жената приличаха на две прасенца, които само квичаха, смучеха и пълнееха. И ако те ангажираха мамето, останалите деца се грижеха сами за себе си. Уил й обясни, че са свикнали, понеже същото било и у дома. Бяха от град, който се казваше Болтън, а когато нямала бебета, за които да се грижи, майка им по цял ден работела във фабриката за памук. Затова кашляла толкова. Момиченцето разбираше — и нейната майка беше болна, макар да не кашляше като мамето.

Вечер момиченцето и останалите деца сядаха на едно място и слушаха как горе свири музика и стъпалата на хората се плъзгат по излъсканите подове. Точно това правеха и в момента — седяха в тъмното и слушаха. Отначало на момиченцето му се искаше да отиде и да надникне, но другите деца се засмяха и й казаха, че горните палуби

не са за хора като тях. Че не могат да се приближат до палубата на богаташите повече от това място в основата на стълбата за екипажа.

Момиченцето се умълча — дотогава не се бе натъквала на такива правила. У дома имаше право да ходи където си пожелае. Забранен й беше само лабиринтът, който водеше към къщата на Писателката. Обаче това не беше същото и тя не можеше да проумее какво има предвид момчето. Хора като тях ли? Деца? Може би на горната палуба не беше разрешено да ходят деца.

Не че й се ходеше там тази вечер. Беше изморена, чувстваше се така от дни. Усещаше краката си натежали като пънове и стълбите й се струваха двойно по-високи. Освен това й се виеше свят и усещаше как дъхът й преминава горещ между устните.

— Хайде — подкани я Уил, на когото музиката му беше омръзнала, — да отидем да се огледаме за земя.

Настана бъркотия и всички се изправиха. Момиченцето също стана и се помъчи да запази равновесие. Уил, Сали и останалите си бъбреха и се смееха, а гласовете им се носеха вихрено край нея. Опита се да разбере какво говорят, но краката й трепереха и ушите й бучаха.

Изведнъж лицето на Уил цъфна съвсем близо до нейното и гласът му прозвуча силно:

— Какво има? Добре ли си?

Момиченцето отвори уста да отвърне, но в този момент коленете й се подгънаха и тя политна надолу. Последното, което видя, преди главата й да се удари в дървеното стъпало, беше пълната луна, озарила небето.

* * *

Момиченцето отвори очи. Над нея се беше надвесил някакъв мъж със сериозно лице, пълни бузи и сиви очи. Изражението му не се промени, когато се приближи към нея и извади малка плоска лопатка от джоба на ризата си.

— Отвори уста!

Преди да се усети какво става, лопатката притисна езика й и мъжът се зае да оглежда устата й.

— Да, добре — каза той, извади лопатката и изпъна жилетката на костюма си. — Дишай.

Тя се подчини, той кимна.

— Добре е — повтори мъжът. Направи знак на по-млад мъж със сламеноруса коса, когото момиченцето бе мернало предишния път, когато се свести. — Тук има една жива. За бога, махни я от зоната на карантина, преди и тя да си замине.

— Но, сър — възпротиви се задъхано другият мъж, — тази си е ударила главата, когато е паднала. Може да си отдъхне малко…

— Не разполагаме с достатъчно легла, та да си почива. Ще си отдъхва в каютата.

— Не съм сигурен къде е настанена.

— Ами тогава я попитай, човече! — завъртя ядосано очи лекарят.

Сламенорусият тип снижи глас:

— Сър, за нея ви разказвах преди. Изглежда, си е изгубила паметта. Сигурно е заради удара при падането.

Лекарят сведе очи към момиченцето.

— Как се казваш?

Тя се замисли. Чу думите му, разбираше какво я пита, но не можеше да отговори.

— Е? — настоя мъжът.

— Не знам — поклати глава момиченцето.

— Нямам време и свободни легла за това — въздъхна отчаяно лекарят. — Температурата й спадна, а съдейки по миризмата й, явно пътува в трета класа.

— Тъй вярно, сър.

— Тогава? Все някой трябва да я потърси.

— Тъй вярно, сър, навън има едно момче. То я доведе онзи ден. Тъкмо дойде да пита как е тя, сигурно й е брат.

Лекарят погледна към вратата и изгледа високомерно момчето.

— Къде са родителите?

— Момчето казва, че баща им е в Австралия, сър.

— А майката?

Другият мъж се прокашля и се приведе към лекаря.

— Най-вероятно храни рибата някъде край нос Добра надежда, сър. Изгубихме я на излизане от пристанището преди три дни.

— Треска ли?

— Тъй вярно.

Лекарят се намръщи и изпусна кратка въздишка.

— Е, тогава го пусни да влезе.

Пред него застана слабо като глист момче с черни като въглен очи.

— Това момиче с теб ли е? — попита лекарят.

— Да, господине. Тя е…

— Достатъчно, не ми разказвай живота си. Треската й премина и цицината на главата й спадна. Засега не говори много, но не се съмнявам, че скоро ще се оправи напълно. Като имам предвид случилото се с майка ви, най-вероятно просто се опитва да привлече внимание. Така става понякога, особено с децата.

— Но, господине…

— Стига толкова, взимай я. — Лекарят се обърна и нареди на моряка от екипажа: — Настани друг на леглото.

* * *

Момиченцето седеше край перилата и съзерцаваше водата. Сини възвишения, увенчани с бяло, които се нагъваха от допира на вятъра. Морето беше по-бурно от обикновено и тя се остави на клатенето на кораба. Чувстваше се странно — не зле, просто странно. Сякаш бяла мъгла изпълваше главата й и не се разнасяше.

Така беше, откакто се бе събудила в лазарета, откакто онези странни мъже я бяха прегледали и я бяха отпратили с момчето. То я заведе долу на някакво тъмно място, пълно с койки и матраци и с толкова много хора, колкото не бе виждала през живота си.

— Ей! — разнесе се глас до рамото й. Беше момчето. — Да не си забравиш куфара.

— Куфара ли? — погледна момиченцето към белия кожен куфар, който момчето й подаваше.

— Айде де! — изгледа я странно момчето. — Ама ти наистина си откачила, а аз си мислех, че се преструваш заради онзи доктор. Не ми казвай, че си забравила за собствения си куфар! Пазиш го като зеницата на окото си през целия път и си готова да разкъсаш всеки, който го погледне. Да не би да разсърдиш безценната си Писателка!

Странните думи прошумолиха помежду им и момиченцето усети странно боцкане под кожата си.

— Писателката ли? — попита тя.

Момчето обаче не й отговори.

— Земя! — провикна се той, хукна да се облегне на парапета, а после обиколи тичешком палубата. — Земя! Виждаш ли?

Тя застана до него, стиснала в ръка дръжката на малкия бял куфар. Изгледа предпазливо луничавия му нос, после се обърна натам, накъдето сочеше пръстът му. В далечината тя зърна ивица земя и бледозелени дървета по цялото й протежение.

— Това е Австралия — оповести момчето, приковало поглед към далечния бряг. — Татко ни чака там.

Австралия, помисли си момиченцето. Още една дума, която нищо не й говореше.

— Там ще започнем нов живот, ще си имаме наша къща и всичко останало, дори малко земя. Така пише татко в писмата си. Пише, че ще обработваме земята и ще си изградим нов живот. И така ще стане, нищо че мамето вече я няма. — Последните думи момчето изрече по-тихо. Смълча се за малко, после се извърна към момиченцето и кимна с глава към брега. — Твоят баща там ли е?

Момиченцето се позамисли и попита:

— Моят баща ли?

Момчето отчаяно завъртя очи.

— Татко ти — поясни той. — Мъжът на майка ти, нали разбираш. Баща ти.

— Баща ми — повтори момиченцето, обаче момчето вече не я слушаше. Беше забелязал една от сестрите си и хукна към нея, крещейки, че е видял земя.

Момиченцето кимна, когато момчето се отдалечи, макар още да не беше сигурна какво точно иска да каже той.

— Баща ми — повтори тя неуверено. — Там е баща ми.

Възгласът „Земя!“ се разнесе по палубата и докато хората се тълпяха наоколо, момиченцето отнесе белия си куфар до една купчина варели, които кой знае защо привлякоха погледа й. Седна и отвори куфара с надеждата да намери някаква храна. Обаче храна нямаше и тя посегна към книжката с приказки, сложена най-отгоре.

Когато корабът се приближи към брега и точиците в далечината се превърнаха в чайки, тя разгърна книжката в скута си и впери поглед в красивата черно-бяла рисунка на жена и сърна, застанали една до друга в просека насред тръннлива гора. И кой знае защо, макар да не можеше да прочете думите, момиченцето осъзна, че знае за какво разказва рисунката. За млада принцеса, която преплавала далечни морета, за да намери нещо безценно, принадлежащо на неин любим човек.

12

Над Индийския океан, 2005 г.

Касандра се облегна на студената твърда пластмаса на кабинката и погледна надолу към ширналия се син океан, покрил земята докъдето ти поглед стига. Същият океан, който малката Нел бе прекосила преди толкова много години.

Касандра за пръв път излизаше в чужбина. Е, веднъж беше ходила до Нова Зеландия и беше гостувала на семейството на Ник в Тасмания, преди да се оженят, но не беше пътувала по-далеч. Двамата с Ник обсъждаха да поживеят във Великобритания няколко години: Ник щеше да пише музика за британската телевизия, а в Европа имаше колкото искаш работа за изкуствоведи. Но така и не бяха успели да го сторят и Касандра погреба тази мечта отдавна, под купчината други.

И ето я сега самичка в самолета на път за Европа. След разговора си с Бен в антикварния магазин, когато той й даде снимката на къщата и след като Касандра намери куфара, вече не бе в състояние да мисли за почти нищо друго. Загадката сякаш се прилепи към нея и тя просто не можеше да я отърси от себе си, колкото и да се опитваше. Честно казано, не искаше да се отърсва, харесваше й упоритата мисъл. Приятно й беше да мисли за Нел, за другата Нел, момиченцето, което не познаваше.

Всъщност дори след като намери куфара, не възнамеряваше да заминава за Англия. Много по-разумно й изглеждаше да изчака, да види как ще се чувства след месец и може би да планира пътуване за по-късно. Не можеше просто ей така да отпраши за Корнуол. Но тогава я споходи сънят, същият, който я навестяваше от време на време вече десет години. Застанала бе насред полето и на хоризонта никъде не се виждаше нищичко. В съня нямаше заплашителност, само безкрай. Обикновена растителност, нищо разпалващо въображението, светъл треволяк, висок като тръстика почти до върховете на пръстите й, а също светлина и несекващ вятър, от който тревата шумолеше.

Отначало, преди години, когато сънят започна да я спохожда, тя знаеше, че търси някого и трябва само да поеме в правилната посока,

за да го намери. Ала колкото и пъти да сънуваше тази сцена, все не успяваше да открие въпросния човек. След всяко възвишение се появяваше ново, а Касандра отместваше поглед в неподходящ момент или пък внезапно се събуждаше.

С течение на времето сънят се промени. Толкова неусетно и постепенно, че отначало тя не усети. Обстановката си остана същата. Промени се усещането от съня. Увереността й, че ще намери каквото търси, се изплъзна и една нощ тя вече знаеше, че там няма нищо, че никой не я очаква. Знаеше, че колкото и далеч да отиде, колкото и да търси, колкото и да копнее да открие човека, когото дирeше, всъщност е сама…

На следващата сутрин усещането за изоставеност още го имаше, обаче Касандра беше свикнала с неговата мрачна безутешност, затова се залови с работата си както обикновено. Нямаше признаци денят да излезе от обичайното си русло, докато тя не отиде в съседния търговски център да купи хляб за обяд и не спря пред една туристическа агенция. Странно, досега не я беше забелязвала. Без да съзнава как или защо, Касандра отвори вратата, стъпи на рогозката и се озова пред редица консултанти, готови да я изслушат.

По-късно си спомни, че в онзи момент изпита смътна изненада. Явно в крайна сметка тя си е истински човек, същество от плът и кръв, чиято орбита се пресичаше с орбитата на други същества. Макар често да й се струваше, че живее половинчато, че е в полусянка.

У дома си припомни събитията от сутринта, помъчи се да открои момента, в който бе взела решението. Тръгна да купи хляб, а се върна с билет за самолета. Сетне влезе в стаята на Нел, издърпа куфара от скривалището му и извади всичко отвътре. Книжката с приказки, рисунката с надпис „Елайза Мейкпийс“ на гърба, тетрадката, чиито страници бяха изписани с нечетливия почерк на Нел.

Приготви си кафе с мляко, седна в леглото на Нел и се помъчи да разчете ужасните драскулки и да ги препише на чисто. Касандра умееше доста добре да разчита бележки от отминали столетия — всеки търговец на антики се нуждае от това умение, — но старите текстове са друго нещо, имат си свои особености. А почеркът на Нел беше просто нечетлив. Положението се влошаваше допълнително от факта, че по някое време от своята история тетрадката се бе намокрила.

Страниците се бяха слепили и ако Касандра действаше прибързано, имаше опасност да ги разкъса и да повреди текста безвъзвратно.

Тя напредваше бавно, но и не беше нужно да чете дълго, за да разбере, че Нел се е опитвала да разгадае тайната на своята самоличност.

„Август 1975 година. Днес ми донесоха белия куфар. Щом го зърнах, разбрах какво е.

Придадох си небрежен вид. Дъг и Филис не знаят истината, затова не исках да забележат, че съм се разтреперила. Искаше ми се да си помислят, че това е просто стар куфар на татко, който той завещава на мен. След като си тръгнаха, постоях, вперила поглед в куфара, и се мъчех да си спомня коя съм, откъде съм. Разбира се, беше безполезно, така че накрая го отворих.

Вътре намерих бележка от татко, своеобразно извинение, а отдолу — други неща. Детска рокличка — сигурно моя, — сребърна четка за коса и книжка с приказки. Тутакси я познах. Отгърнах корицата и я видях — Писателката. Думите изплуваха ясно в съзнанието ми. Тя е ключът за моето минало, сигурна съм. Ако я намеря, най-сетне ще намеря себе си. Защото точно това възнамерявам да направя. В тази тетрадка ще описвам всички етапи на търсенето си, а накрая ще знам името си и защо съм го изгубила.“

Касандра предпазливо разлистваше мухлясалите страници, обзета от напрегнато очакване. Беше ли успяла Нел да постигне намисленото? Открила ли беше коя е? Затова ли беше купила къщата? За последен път беше писала в дневника си през ноември 1975 година, когато Нел тъкмо се бе върнала у дома в Брисбън:

„Ще се върна веднага щом уредя нещата тук. Ще ми е мъчно да напусна къщата си в Брисбън и магазина, но нима това може да се сравни с удовлетворението най-сетне

да науча истината за себе си? Толкова съм близо. Знам го. Сега, след като къщата е моя, усещам, че ще последват и окончателните отговори. Това е моето минало, моята самоличност и аз почти съм ги разбулила.“

Нел е възнамерявала да напусне Австралия завинаги. Защо не го е сторила? Какво се е случило? Защо е престанала да пише в тетрадката?

Касандра отново погледна датата — ноември 1975 година — и кожата й настръхна. Два месеца, преди тя, Касандра, да бъде поверена на грижите на Нел. Обещаните от Лезли седмица-две се бяха проточили цяла вечност.

Касандра остави тетрадката с все по-засилваща се убеденост. Нел беше поела родителските задължения, без да й мигне окото, беше се намесила и бе осигурила на Касандра дом и семейство. Майка. Касандра така и не бе узнала за плановете, които пристигането й е осуетило.

* * *

Касандра се извърна от прозорчето на самолета, измъкна от чантата си книжката с приказките и я положи в скута си. Не знаеше откъде е толкова сигурна, че иска да вземе книжката в самолета. Сигурно се дължеше на връзката с Нел, защото това беше книжката от куфара, връзката с миналото на Нел, една от вещите, съпровождали момиченцето по целия път до Австралия. А имаше и нещо в самата книжка… Въздействието й върху Касандра беше точно толкова силно, колкото и когато бе десетгодишна и я бе изнамерила в мазето на Нел. Заглавието, илюстрациите, дори името на писателката. Елайза Мейкпийс. Касандра го прошепна и усети как по гръбнака й пробягва странна тръпка.

Океанът продължаваше да се шири долу, а Касандра се зачете в първата приказка, озаглавена „Очите на магьосницата“, която й беше позната от онзи горещ летен ден преди много години.

ОЧИТЕ НА МАГЬОСНИЦАТА

от Елайза Мейкпийс

Едно време в страна отвъд искрящото море живеела принцеса, която не знаела, че е принцеса, защото когато била мъничка, царството й било опустошено, а царското семейство — избито. Случило се така, че през онзи ден невръстната принцеса си играела извън крепостта на замъка и не подозирала за нападението, докато нощта не започнала да се спуска към земята и тя прекъснала игрите си, прибрала се и заварила дома си в развалини. Малката принцеса скитала някое време и стигнала до къщурка в края на тъмна гора. Докато хлопала на вратата, небето, разгневено от разрухата, на която е станало свидетел, се разкъсало от ярост и върху земята ливнал проливен дъжд.

В къщурката живеела сляпа магьосница, която съжалила момиченцето и решила да му даде подслон и да го отгледа като свое дете. Работата в къщурката на магьосницата била много, но принцесата нито веднъж не се оплакала, понеже била истинска царкиня с чисто сърце. Най-щастливи са хората, заети с работа, тъй като съзнанието им не разполага с време да намира злочестини. Затова принцесата растяла щастлива. Обикнала смяната на сезоните и познала удовлетворението от това да сееш семена и да се грижиш за реколтата. И макар да растяла истинска красавица, принцесата не го знаела, понеже магьосницата нямала нито огледало, нито суета, та и принцесата не се сдобила с тези неща.

Вечерта на шестнайсетия рожден ден на принцесата двете с магьосницата седели в кухнята и вечеряли.

— Какво се е случило с очите ти, скъпа магьоснице? — попитала принцесата, понеже отдавна се чудела.

Магьосницата се обърнала към принцесата — на мястото на очите й имало само сбръчкана кожа.

— Отнеха ми зрението.

— Кой?

— Когато бях девойка, баща ми толкова ме обичаше, че отне зрението ми, за да не виждам смъртта и разрухата по света.

— Но, скъпа магьоснице, така не можеш да се любуваш и на красотата — възразила принцесата и си помислила с каква наслада съзерцава златистите си цветя.

— Не мога, а много ми се иска да можех да гледам как растеш, красавице моя.

— Не може ли да потърсим някъде очите ти?

Магьосницата се усмихнала тъжно.

— Пратеник трябваше да ми върне очите, когато навърша шейсет години, но точно във въпросната нощ пристигна ти, красавице моя, а по петите те следваше страхотна буря, затова не успях да се срещна с пратеника.

— Не може ли да го намерим сега?

Магьосницата поклатила глава.

— Пратеникът не можеше да чака и отнесе очите ми в дълбокия кладенец в Страната на изгубените неща.

— Защо не заминем там?

— За жалост, е много далеч, а пътят е пълен с опасности и лишения.

Сезоните се сменяли, а магьосницата линеела и ставала все по-бледа. Един ден принцесата отишла да бере ябълки, за да ги сложи в килера за зимата, но намерила магьосницата да нарежда печално, седнала на чатала на едно дърво. Принцесата сепнато се заковала на място, тъй като никога не била виждала магьосницата тъжна. Заслушала се и разбрала, че старицата говори на една сиво-бяла птица с опашка на ивици.

— Очите ми, очите ми — нареждала тя. — Краят ми наближава, а няма да възвърна зрението си. Кажи ми, мъдра птицо, как ще намеря пътя към отвъдния свят, ако не виждам?

Принцесата побързала тихомълком да се върне в къщурката — знаела какво трябва да направи. Магьосницата пожертвала очите си, за да осигури подслон на принцесата, и вече било време добрината й да бъде възнаградена. Принцесата не се поколебала, макар че никога не била излизала извън гората. Обичта й към вещицата била толкова дълбока, че дори всички песъчинки в океана да се натрупат една върху друга, пак нямало да стигнат до такава дълбочина.

Принцесата станала с първите утринни лъчи и поела през гората. Спряла едва когато стигнала брега. Оттам отплавала по безбрежния океан към Страната на изгубените неща.

Пътят бил дълъг и труден и принцесата се удивила, понеже гората в Страната на изгубените неща била съвсем различна от гората, с която тя била свикнала. Дърветата били сурови и назъбени, зверовете — страховити, дори птичите песни я карали да тръпне боязливо.

Колкото повече се страхувала, толкова по-бързо тичала, но накрая спряла с лудешки разтуптяно сърце. Загубила се, не знаела накъде да поеме. Тъкмо да се отчае, и пред нея се появила сиво–бялата птица.

— Магьосницата ме изпрати — обяснила птицата, — за да те отведа невредима до Кладенеца на изгубените неща, където ще намериш съдбата си.

Принцесата изпитала огромно облекчение и последвала птицата, но коремът й къркорел, понеже не успяла да намери храна в тази необикновена страна. След време срещнала старица, която седяла на повален дънер.

— Как си, красавице? — попитала старицата.

— Много съм гладна — отговорила принцесата, но не знам къде да потърся храна.

Старицата посочила към гората и не щеш ли, по клоните на дърветата и храстите се появили плодове.

— О, благодаря ти, добра жено — възкликнала принцесата.

— Не съм направила нищо — отвърнала старицата, — само ти отворих очите и ти показах онова, което ти знаеше, че си е тук.

Принцесата продължила да следва птицата, вече по-доволна, но времето започнало да се променя и задухал студен вятър.

След време принцесата се натъкнала на друга старица, седнала на един пън.

— Как си, красавице?

— Много ми е студено, но не знам къде да намеря дрехи.

Старицата посочила към гората и не щеш ли, принцесата видяла храсталаци диви рози с меки като коприна листенца. Покрила се с тях и се сгряла.

— О, благодаря ти, добра жено — възкликнала принцесата.

— Не съм направила нищо — отвърнала старицата, — само ти отворих очите и ти показах онова, което ти знаеше, че си е тук.

Принцесата продължила след сиво–бялата птица, заситена и стоплена, но толкова път била изминала, че краката започвали да я болят.

След време принцесата се натъкнала на трета старица, която седяла на дънер.

— Как си, красавице?

— Много съм изморена, а не знам къде да намеря превоз.

Старицата посочила към гората и не щеш ли, в просеката принцесата видяла лъскав кафяв елен със златна каишка на шията. Еленът примигнал към принцесата с тъмните си замислени очи и тя, блага по душа, протегнала ръка. Еленът се приближил и свел глава, за да може тя да го яхне.

— О, благодаря ти, добра жено — възкликнала принцесата.

— Не съм направила нищо — отвърнала старицата, — само ти отворих очите и ти показах онова, което ти знаеше, че си е тук.

Принцесата и еленът последвали сиво-бялата птица още по-навътре в горските дебри и с всеки изминал ден принцесата все по-добре разбирала нежния и благ език на елена. Двамата разговаряли нощ след нощ и принцесата узнала, че еленът се крие от вероломен ловец, изпратен от зла вещица да го убие. Принцесата била толкова признателна на елена за проявената добрина, че обещала да го пази от неговите мъчители.

Добрите намерения обаче са сигурен път към разрухата. И наистина: когато се събудила на следващата сутрин, принцесата установила, че еленът не е на обичайното си място до огъня. Горе в клоните на дървото сиво-бялата птица чуруликала тревожно, затова принцесата скокнала на крака и последвала птицата. Докато навлизали по-навътре в храсталаците, чула елена да плаче. Принцесата забързала към него и видяла стрела да стърчи от хълбока му.

— Злата вещица ме намери — продумал еленът. — Докато събирах плодове и семена за пътуването ни, тя нареди на стрелците си да стрелят. Хукнах възможно най-бързо и най-надалеч, но щом стигнах до тук, не можех да продължа.

Принцесата коленичила до елена, завладяна от дълбока мъка заради неговата болка, заронила сълзи над тялото му, а от истината и светлината в тях раната му заздравяла.

През следващите няколко дни принцесата се грижела за елена, а след като здравето му се възстановило, двамата продължили пътя си до края на огромната гора. Когато най-сетне се показали измежду последните дървета, пред тях се ширнали брегът и искрящото море.

— Малко по на север се намира Кладенецът на изгубените неща — обяснила птицата.

Денят свършил, здрачът се превърнал в мрак, но песъчинките на брега светели като сребърни и очертавали пътя им. Вървели на север,

докато накрая, на върха на черна назъбена канара съзрели Кладенеца на изгубените неща. Сиво-бялата птица се сбогувала с тях и отлетяла, изпълнила дълга си.

Когато принцесата и еленът стигнали до кладенеца, девойката се извърнала и погалила своя благороден спътник по шията.

— Не можеш да се спуснеш заедно с мен в кладенеца, скъпи елене — рекла тя, — това трябва да свърша сама.

Събрала цялата си смелост, натрупана по време на пътешествието, принцесата скочила в кладенеца и полетяла към дъното му.

Принцесата непрекъснато заспивала и се събуждала, докато не се озовала да броди насред поле, където тревата била позлатена от слънцето и дърветата пеели.

Изведнъж сякаш от нищото се появила прелестна фея с дълга къдрава коса, сияйна като чисто злато, и с лъчезарна усмивка. Принцесата мигом изпитала покой.

— Идваш отдалеч, изморена бродница — рекла феята.

— Идвам, за да взема очите на своя скъпа приятелка. Виждала ли си клъбцата, за които говоря, фейо?

Без да продума, феята отворила длан и там се показали две очи — красивите очи на девойка, която не била виждала нито една световна злина.

— Можеш да ги вземеш, но твоята магьосница никога няма да ги използва — казала феята.

И още преди принцесата да успее да я попита какво иска да каже, се събудила и се озовала легнала до скъпия си елен горе, до гърлото на кладенеца. В ръцете си държала пакетче с очите на магьосницата.

Цели три месеца се връщали пътниците от Страната на изгубените неща и плавали по дълбокото синьо море, преди да стигнат в родината на принцесата. Когато наближили къщурката на магьосницата в околностите на познатата тъмна гора, един ловец ги спрял и потвърдил предсказанието на феята. По време на пътуването на принцесата до Страната на изгубените неща старата магьосница с мир отпътувала в отвъдното.

Щом научила тази новина, принцесата избухнала в сълзи заради безсмислието на тъй дългото странстване, но еленът, който бил колкото

добър, толкова и мъдър, помолил красавицата да спре да плаче.

— Няма значение, тъй като магьосницата не се нуждаеше от очи, за да знае коя е. Разбираше го от твоята обич.

Принцесата изпитала такава силна благодарност заради добрината на елена, че се пресегнала и погалила топлата му страна. В този миг еленът се преобразил в красив принц, златната му каишка се превърнала в корона и той разказал на принцесата как зла вещица го омагьосала и го затворила в тяло на елен, докато някоя красива девойка не оплаче клетата му участ.

Двамата с принцесата се венчали и живели заедно, трудейки се щастливо в къщурката на добрата магьосница, а очите й неспирно ги наблюдавали от един буркан на полицата над камината.

13

Лондон, 1975 г.

Той беше като ченгелче. Крехък, деликатен и прегърбен заради шип някъде по изкривения си гръбнак. Бежовите панталони с мазни петна прилепваха към кокалестите му колене, тънките като клонки глезени стоически се възправяха от възшироките обувки, а от плодородните места на иначе гладкия му череп бяха прораснали бели кичури коса. Приличаше на герой от детска приказка. Вълшебна приказка.

Нел се дръпна от прозореца и погледна адреса в тетрадката си. Ето, написан собственоръчно с грозноватия й почерк: Антикварен магазин на господин Снелгроув, Сесил Корт номер 4, пресечка на Чаринг Крос — най-известният лондонски специалист по авторите на вълшебни приказки и въобще на стари книги. Дали няма да знае нещо за Елайза?

Библиотекарките в Централната библиотека й бяха дали неговото име и адрес предния ден. Не успяха да изровят информация за Елайза Мейкпийс, до която Нел вече да не се е добрала, но я увериха, че ако има човек, който може да й помогне в издирването, това е господин Снелгроув. Вярно, не бил особено общителен, обаче знаел за антикварните книги повече от всеки друг в Лондон. Бил стар като света, пошегува се една от по-младите библиотекарки, и сигурно бил прочел въпросната книжка с приказки още щом е излязла от печат.

Хладен порив докосна голата й шия и Нел се загърна по-плътно с палтото си. Пое си дъх дълбоко и решително и отвори вратата.

От рамката издрънча пиринчено звънче и възрастният мъж се обърна и я погледна. Пенснето му отрази светлината и стъклата проблеснаха като две кръгли огледалца, а отстрани на главата му стърчаха невероятно големи уши, обрасли с бели косми.

Мъжът наклони глава и отначало Нел си помисли, че той се покланя — някаква реликва от старите обноски, — ала когато светлите му изцъклени очи се показаха над горното ръбче на очилата, тя се досети, че просто се опитва да я огледа по-добре.

— Господин Снелгроув?

— Да — отговори той с тон на раздразнителен училищен директор, — несъмнено. Е, влизайте де, пускате вътре ужасния въздух.

Нел пристъпи напред и усети как вратата се затваря зад гърба й. След като полъхът секна, топлият и застоял въздух отново се успокои.

— Име? — попита старецът.

— Нел. Нел Андрюс.

Той примигна.

— Името на книгата, която търсите — старателно произнесе той.

— Да, разбира се. — Нел отново надзърна в тетрадката си. — Всъщност става дума не толкова за книга.

Господин Снелгроув отново примигна бавно, същинска пародия на търпението.

Нел усети, че вече му омръзва от нея. А това я свари неподготвена, защото обикновено неговата роля изпълняваше самата тя. От изненада започна да заеква дразнещо.

— Т-т-тоест… — Замълча и се постара да се овладее. — Аз вече имам въпросната книга.

Господин Снелгроув рязко си пое въздух, широките му ноздри се затвориха.

— В такъв случай, госпожо, бих допуснал, че след като вече притежавате въпросната книга, не се нуждаете от скромните ми услуги. — Кимна й. — Приятен ден.

С тези думи той се отдалечи, тътрузейки крака, и насочи вниманието си към високата лавица с книги до стълбите.

Отпрати я. Нел зяпна. После затвори уста. Обърна се да си ходи. Спря се.

Не. Идваше отдалеч, за да разплете една загадка, загадката на собствения си живот, а този човек тук беше най-добрата й възможност да хвърли някаква светлина върху Елайза Мейкпийс и причината тя да изпрати Нел в Австралия през 1913 година.

Нел се възправи в целия си ръст, прекоси помещението и застана пред господин Снелгроув. Прокашля се доста красноречиво и зачака.

Той не извърна глава, а само продължи да оглежда лавиците с книгите си.

— Още сте тук. — Просто го установи.

— Да — категорично отвърна Нел. — Идвам отдалеч да ви покажа нещо и не възнамерявам да си тръгна, преди да го направя.

— Госпожо, опасявам се, че сте си изгубили времето, както губите и моето. Не продавам срещу комисиона.

Гняв жегна гърлото на Нел.

— Не искам да продавам книгата си. Моля ви само да я погледнете, за да получа експертно мнение. — Бузите й пламнаха, непознато усещане за нея. Обикновено не се изчервяваше.

Господин Снелгроув се обърна и я измери със светлите си, хладни и предпазливи очи. Устната му потръпна едва забележимо от някакво чувство (не пролича кое точно). Безмълвно и с пестеливи жестове я покани в тясната канцелария зад касата.

Нел влезе със стегната крачка. Съгласието му беше от онези дребни прояви на добронамереност, способни да пробиват решителността на хората. Сълза от облекчение заплашваше да се промуши през защитната й преграда и Нел бръкна в чантичката, търсейки кърпичка, за да възпре предателката. Какво й ставаше, за бога? Тя не изпадаше под властта на емоциите, умееше да се контролира. Поне така беше доскоро, докато Дъг не донесе онзи куфар и тя не откри вътре книжката с приказките и илюстрацията на заглавната страница. Започна да си спомня неща и хора като Писателката например, откъслеци от миналото си, надникна през дупчиците в тъканта на спомените си.

Господин Снелгроув затвори стъклената врата зад тях и се затътри по персийския килим с помътнели от дебелия слой прах цветове. Промуши се между пъстрите купчини книги, натрупани като лабиринт на пода, и се стовари в коженото кресло от другата страна на бюрото. Измъкна цигара от един измачкан пакет и я запали.

— Е, хайде тогава — понесоха се думите му по струята дим. — Дайте да хвърля поглед на тази ваша книга.

На тръгване от Брисбън Нел беше увила книгата в кърпа. Разумна идея — книгата беше стара и ценна, трябваше да бъде предпазена, — обаче тук, в сумрака на магазинчето на господин Снелгроув, тя се почувства неловко от домакинския вид на пакетчето.

Развърза връвта, разтвори плата на червени и бели карета и едва се сдържа да не го натъпче дълбоко в чантата си. След това подаде книгата през масата в очакващите пръсти на господин Снелгроув.

Възцари се тишина, накъсвана само от тиктакането на невидим часовник. Нел чакаше неспокойно, докато антикварят разгръщаше страниците една по една.

Той обаче не продумваше.

Може би се нуждаеше от допълнителни обяснения.

— Надявах се…

Тишина — вдигна се бледа ръка, а вклинената между два пръста цигара заплашваше да се лиши от пепелявия си връх.

Думите заседнаха в гърлото на Нел. Той несъмнено беше най-грубият човек, с когото бе имала нещастието да общува, а предвид характера на някои от колегите й в търговията с антики, това говореше много. Въпреки това Снелгроув беше най-добрата й възможност да открие нужната информация. Нямаше голям избор, освен да седи смирено, да наблюдава и да чака, докато бялото тяло на цигарата се превръща в невероятно дълъг цилиндър от пепел.

Накрая пепелта се откъсна и падна лекичко на земята. Присъедини се към другите пепелни трупчета, покосени от същата безшумна гибел. Нел, която не се славеше като безукорна домакиня, потръпна.

Господин Снелгроув всмукна за последен път жадно от цигарата си и натисна фаса в един препълнен пепелник. Стори й се цяла вечност, преди той да попита, кашляйки:

— От къде имате това?

Въобразяваше ли си, че е усетила трепета на заинтересованост в тона му?

— Дадоха ми го.

— Кой ви го даде?

Как да отговори на този въпрос?

— Самата авторка, струва ми се. Не помня, получих книжката като дете.

Той вече се взираше в нея с интерес. Стисна устни и те леко потръпнаха.

— Разбира се, чувал съм за книгата, но признавам, че през всичките тези години не съм виждал нито една бройка.

Книжката вече лежеше върху масата и господин Снелгроув леко прокара длан по корицата. Притвори клепачи и въздъхна дълбоко и със

задоволство, както би въздъхнал странник в пустинята, който най-сетне се добира до вода.

Учудена от промяната в отношението му, Нел се прокашля и се вкопчи в думите:

— Значи, е рядкост, така ли?

— О, да — отвърна той тихо и отново отвори очи, — да. Изключителна рядкост. Има едно-единствено издание. А илюстрациите са на Натаниъл Уокър! Това вероятно е единствената книжка, която изобщо е илюстрирал. — Антикварят разгърна корицата и се загледа в заглавната страница. — Наистина рядък екземпляр.

— Ами авторката? Знаете ли нещо за Елайза Мейкпийс? — Нел затаи дъх, когато той сбърчи разкривения си старчески нос. Осмели се да се надява.

— Тя е доста мътна личност. Успях да се добера до съвсем оскъдни подробности за нея.

Господин Снелгроув се изправи и впери пълен с копнеж поглед към книгата, после се обърна към дървена кутия на рафта зад себе си. Кутията имаше чекмедженца и когато той отвори едно от тях, Касандра установи, че е пълно догоре с правоъгълни картончета. Мъжът ги прегледа, мърморейки си, и накрая измъкна едно.

— Така. — Устните му се движеха, докато оглеждаше картончето, и след малко гласът му зазвуча по-силно. — Елайза Мейкпийс… приказки, публикувани в различни периодични издания… Само един издаден сборник — потупа той с пръст по книжката на Нел, — който е ето тук… много малко научни изследвания върху творчеството й… освен… а, да!

Нел се изпъна.

— Какво има? Какво открихте?

— Една статия, книга, в която се споменава за вашата Елайза. Доколкото си спомням, там има и нейна кратка биография. — Снелгроув се зарови в библиотека, висока до тавана. — Относително нова, само отпреди девет години. Според бележките ми трябва да е каталогизирана някъде… — Прокара пръст по четвъртата лавица, поспря се, продължи, спря. — Ето. — Изсумтя, докато сваляше някаква книга, и издуха праха от корицата. После я обърна и примижа срещу гръбчето. — „Създатели на приказки и разкази в края на деветнайсети и началото на двайсети век“ от д-р Роджър Макнаб. —

Близна пръст, отгърна на азбучника и проследи надолу по списъка. — Ето, Елайза Мейкпийс, четирийсет и седма страница.

Побутна книгата по масата към Нел.

Сърцето й препускаше като лудо, вените ясно нашариха кожата й. Стана й топло, много топло. Разлисти до четирийсет и седма страница и най-отгоре прочете името на Елайза Мейкпийс.

Най-сетне, най-сетне някакъв напредък, биография, която би могла да дари с плът единствения човек, с когото бе свързана някак.

— Благодаря ви — каза Нел и думите заседнаха на гърлото й. — Благодаря ви.

Господин Снелгроув кимна, смутен от признателността й. Наклони глава към книгата на Елайза.

— Едва ли търсите хубав дом за тази книга?

Нел се подсмихна и поклати глава.

— Опасявам се, че не бих могла да се разделя с нея. Семейна ценност е.

Звънчето дрънна. От другата страна на стъклената врата на канцеларията стоеше млад мъж и несигурно се взираше във високите огънали се под тежестта на книгите лавици.

Господин Снелгроув кимна отсечено.

— Е, ако промените решението си, знаете къде да ме намерите. — Погледна над очилата към новия си клиент и изсумтя. — Защо винаги оставят вратата отворена? — зачуди се той и се затътри към магазина. — „Създатели на приказки“ струва три лири — уточни той, минавайки покрай стола на Нел. — Може да поостанете, а на излизане оставете парите до касата.

Нел кимна, докато вратата се затваряше зад гърба му, и се зачете с разтуптяно сърце:

„Елайза Мейкпийс твори през първото десетилетие на двайсети век, а най-запомнящите се нейни творби са вълшебните приказки, отпечатани в различни периодични издания през периода 1907–1913 година. Смята се за автор на трийсет и пет приказки, но списъкът не е пълен и истинският обем на творчеството й може да остане неизвестен. Илюстриран сборник с приказки от Елайза Мейкпийс е издаден от лондонското издателство «Хобинс и Сие» през август 1913

година. Книжката се продава добре и отзивите за нея са хубави. Вестник «Таймс» определя приказките като «необичайна наслада, която съживява у автора на този отзив очарователни и понякога плашещи усещания, свързани с детството». Особено висока е оценката за илюстрациите на Натаниъл Уокър — някои специалисти ги окачествяват като най-добрите му творби[1]. Те са своеобразно отклонение от маслените портрети, с които е най-известен.

Житейската история на Елайза започва в Лондон, където е родена на 1 септември 1888 година. Архивите от тази година сочат, че е имала близнак и е прекарала първите дванайсет години от живота си в скромна къща на Батърси Чърч Роуд номер трийсет и пет. Родословието на Елайза е много по-сложно, отколкото предполага скромният й произход. Майка й Джорджиана е родена в аристократично семейство, притежавало имението «Блакхърст» в Корнуол. Джорджиана Монтраше предизвиква светски скандал, когато седемнайсетгодишна бяга от семейното имение с млад мъж от по-ниските социални слоеве.

Бащата на Елайза, Джонатан Мейкпийс, е роден в Лондон през 1866 година в семейството на беден лодкар по Темза и съпругата му. Той е петото от девет деца и отраства в бедняшкия квартал зад доковете. Макар да е починал през 1888 година, преди раждането на Елайза, нейните публикувани произведения като че ли интерпретират събития, вероятно преживени от младия Джонатан Мейкпийс през детството му на брега на реката. Например почти сигурно е, че сцената с мъртъвците, провесени от вълшебните бесилки в «Проклятието на реката», се основава на видяното от Джонатан Мейкпийс като момче на пристана за екзекуции. Основателно е предположението, че разказите за тези събития Елайза е чула от майка си Джорджиана, вероятно доста поукрасени, и ги е съхранявала в паметта си, докато не започнала да пише.

Остава загадка как синът на беден лондонски лодкар се е запознал с аристократката Джорджиана Монтраше и се е влюбил в нея. Съвсем в духа на тайния си брак Джорджиана не е оставила никаква информация относно събитията, довели до заминаването й. Опитите истината да излезе на бял свят са затруднени допълнително от старанията на семейството й да потули цялата история. Сведенията в пресата са оскъдни, затова се налага човек да поразрови по-надълбоко

в писмата и дневниците на съвременници, за да открие нещо относно този голям за времето си скандал. В смъртния акт на Джонатан в графата професия е отбелязано «моряк», но не е ясно точно с какво се е занимавал. Може само да се предположи, че животът на Джонатан по моретата го е отвел за кратко на брега на Корнуол и че дъщерята на лорд Корнуол — прочута със своята красота дама с огнена коса — се е запознала с младия Джонатан Мейкпийс вероятно в залива на семейното имение.

Каквито и да са обстоятелствата около запознанството им, двамата несъмнено са се обичали. За жалост, не е отредено младата двойка да се радва дълго на щастието си. Внезапната и донякъде необяснима смърт на Джонатан по-малко от десет месеца след бягството им несъмнено е тежък удар за Джорджиана Монтраше, останала сама в Лондон, неомъжена, бременна, без семейство и финансова сигурност. Джорджиана обаче не се отчайва. Избягала е от ограниченията на своята класа, а след раждането на децата се отказва и от името Монтраше. Започва работа като преписвачка на документи за правната кантора «Блакуотър и съдружници» в Линкълнс Ин, Холбърн.

Има свидетелства, че красивият почерк на Джорджиана е дарба, която тя използва многократно в младостта си. Семейните дневници на Монтраше, дарени на Британската библиотека през 1950 година, съдържат няколко театрални афиша, написани с красив почерк и снабдени с илюстрация. В ъгъла на всеки афиш «художничката» е написала името си с дребни букви. Аматьорските театрални представления са разпространена практика в редица имения, но театралните афиши на «Блакхърст» през 80-те години на деветнайсети век са създавани по-редовно и с по-сериозно отношение от обичайното.

За детството на Елайза в Лондон не се знае почти нищо, освен къщата, в която е родена и е прекарала първите години от живота си. Можем да допуснем обаче, че бедността и борбата за оцеляване са определящи. Най-вероятно в средата на 90-те години Джорджиана вече е проявявала първите признаци на туберкулоза, която в крайна сметка ще причини смъртта й. Ако болестта се е развивала по обичайния начин, през последните години на десетилетието затрудненото дишане и общата слабост не са й позволили да работи. Архивите на

адвокатската кантора «Блакуотър» потвърждават влошаването на състоянието й по онова време.

Няма данни Джорджиана да е потърсила лечение, но страхът от лекарска намеса е характерен за периода. През 80-те години на деветнайсети век туберкулозата е едно от най-опасните заболявания, затова лекарите са задължени по закон да докладват на властите за всеки новопоявил се случай. Хората от бедните прослойки обаче се страхували да съобщават за болестта си, за да не бъдат изпратени в санаториуми (които в повечето случаи приличали на затвори). Болестта на майката явно оказва силно влияние върху Елайза както в чисто битово, така и в творческо отношение. Няма почти никакво съмнение, че тя е пожелала да подпомогне финансово домакинството. Във викториански Лондон момичетата биват наемани за всякаква черна работа — като прислужници, продавачки на плодове, цветарки, а от описанията на преси и корита, на които се натъкваме в някои от приказките на Елайза Мейкпийс, може да се съди, че тя е познавала добре работата на перачките. Подобните на вампири същества в «Лов на феи» вероятно са отражение на типичното за началото на деветнайсети век убеждение, че болните от туберкулоза страдат от вампиризъм заради чувствителността им към силна светлина, подутите им зачервени очи, бледата кожа и кашлицата с кървави храчки.

Не е известно дали Джорджиана е направила опит да се свърже със семейството си след смъртта на Джонатан и след влошаването на собственото й здраве. По мое мнение обаче това е слабо вероятно. Писмо на Лайнъс Монтраше до негов колега от декември 1900 година показва, че той едва наскоро е научил за Елайза, своята невръстна племенница в Лондон, и е шокиран, че тя живее в тези ужасни условия цели десет години. Вероятно Джорджиана се е страхувала, че семейство Монтраше няма да й простят бягството. Съдейки по писмото на брат й, тези страхове са били неоснователни:

«След като толкова години я търсихме в чужбина и обикаляхме къде ли не, научих, че скъпата ми сестра е била съвсем наблизо. И е била подложена на такива лишения!

Ще разбереш, че говоря истината, когато ти разкажа за характера й. Явно не я е интересувало особено, че я обичаме толкова много и искаме само да се завърне у дома на сигурно място…»

Макар че Джорджиана така и не се завръща в семейното лоно, Елайза явно го прави. Джорджиана Монтраше умира през юни 1900 година, когато Елайза е на единайсет години. Според смъртния акт причината за смъртта ѝ е туберкулозата, а възрастта, на която е починала, е трийсет години. След кончината на майка ѝ Елайза е изпратена да живее при семейството ѝ на брега на Корниш. Не се знае как е постигнато това семейно събиране, може основателно да се предположи, че предвид злополучните обстоятелства, които са го предшествали, промяната на местоживеенето е изключително благоприятна за малката Елайза. Сигурно си е отдъхнала след преместването си във величественото имение «Блакхърст», където се е почувствала на сигурно място след опасностите по лондонските улици. И наистина в приказките ѝ морето се превръща в символен мотив на обновлението и на възможното изкупление.

Знае се, че Елайза е живяла със семейството на вуйчо си до двайсет и петата си година, но къде е отишла след това остава загадка. Има различни теории за живота ѝ след 1913 година, но нито една не е доказана. Някои историци предполагат, че тя най-вероятно е станала жертва на епидемията от скарлатина, избухнала по крайбрежието на Корниш през 1913 година. Други, озадачени от излизането през 1936 година на последната ѝ приказка «Полетът на кукувицата» в списание «Литературни съдби», допускат, че се е отдала на пътешествия в търсене на приключенията, за които се разказва в приказките ѝ. Тази интригуваща идея тепърва трябва да бъде удостоена с внимание от страна на учените, но въпреки тези теории съдбата на Елайза Мейкпийс и датата на нейната смърт остават литературна загадка.

Запазен е един портрет с въглен на Елайза Мейкпийс, нарисуван от известния портретист от Едуардовата епоха, Натаниъл Уокър. Открита след неговата смърт сред недовършените му произведения, скицата, озаглавена «Писателката», в момента е изложена в галерия «Тейт» в Лондон. Макар да е издаден само един сборник с приказки от Елайза Мейкпийс, произведенията имат богато метафорично и социално съдържание и заслужават сериозно научно изследване. Ако в ранните приказки като «Подменето дете» се долавя силно влияние от европейската приказна традиция, по-късните като «Очите на магьосницата» намекват за по-самобитен и дори, може да допуснем, автобиографичен подход. Подобно на много писателки от първото

десетилетие на този век обаче Елайза Мейкпийс става жертва на културния обрат след знаменателните световни събития в началото на столетието (две от които са Първата световна война и борбата за избирателно право на жените) и изчезва от читателския кръгозор. Много от приказките й са изгубени през Втората световна война, когато цели течения от по-малко известни периодични издания са откраднати от Британската библиотека. Вследствие на това Елайза Мейкпийс и нейните приказки са относително неизвестни днес. Творбите й и самата авторка сякаш изчезват от лицето на земята подобно на много други призраци от първите десетилетия на двайсети век.“

---

[1] Вж. Thomas R. Collins, Sketching the Past (Hamilton Hudson, 1959), и Reginald Coyte, Famous Illustrators (Wycliffe Press, 1964). — Б.а. ↑

14

Лондон, 1900 г.

Над магазинчето за вехтории на господин и госпожа Суиндъл в тясната им къща на брега на Темза имаше малка стаичка. Беше тъмна и тясна и миришеше на мухъл (естествена последица от лошата канализация и липсата на вентилация), избелели стени, които се напукваха през лятото и течаха през зимата, и камина с толкова отдавна запушен комин, че да предположиш обратното би било направо невъзпитано. Въпреки лошите условия обаче стаята над магазинчето на Суиндъл беше единственият дом, който Елайза и нейният брат близнак Сами познаваха, капчица безопасност и сигурност в един живот, иначе лишен и от двете. Бяха родени през есента на страха, сковал Лондон, и колкото повече растеше Елайза, толкова повече се убеждаваше, че този факт я е направил такава, каквато е. Изкормвача беше първият противник в живота й — живот, който щеше да изобилства с такива като него.

Онова, което най-много допадаше на Елайза в таванската стаичка — всъщност единственото, което й допадаше, — беше процепът между две тухли високо над старата чамова полица. Тя беше изключително признателна, че немарливостта на някогашния строител в съчетание с упорството на местните плъхове са създали тази хубава широка пролука в мазилката. Ако легнеше по корем и се изпънеше върху полицата, притиснала очи към пролуката и наклонила глава, виждаше близкия завой на реката. От тайната си наблюдателница можеше да разглежда незабелязана приливите и отливите на всекидневния живот. Така Елайза постигаше и двете си мечти — да вижда, без да я виждат. Защото макар собственото й любопитство да не познаваше граници, Елайза не обичаше да бъде наблюдавана. Тя разбираше, че е опасно да те забелязват, че определен вид вглеждане много прилича на кражба. Знаеше го, понеже й беше любимо да прави точно това — да съхранява в паметта си образи, които да превърта, преозвучава и преоцветява колкото си поиска. Да ги преплита в палави

истории, в полети на въображението, които ужасяваха хората, станали неволно неин източник на вдъхновение.

А имаше толкова много хора, измежду които можеше да избира. Животът на брега на Темза, където живееше Елайза, никога не секваше. Реката беше животворната кръв на Лондон, прииждаше и спадаше заедно с несекващите приливи и отливи, прокарваше и полезното, и вредното навътре към града и извън него. Елайза обичаше времето, когато с прилива пристигаха лодките и лодкарите гребяха и развеждаха хората насам-натам, а лихтерите докарваха стоки от товарните кораби, ала всъщност реката се оживяваше истински по време на отлива. Когато водата спаднеше достатъчно, за да може господин Хакман и синът му да започнат да претърсват с драга дъното за трупове, чиито джобове да изпразнят. Когато препитаващите се от калта започнат да оглеждат вонящата маса за въжета, кости или медни пирони — каквото и да е, само да могат да го заменят за монети. Господин Суиндъл имаше своя банда калтаци и свой участък в калта — вонящ квадрат, който той охраняваше, все едно там се пази кралското злато. Онези, които се осмеляха да преминат границата на владенията му, най-вероятно щяха да се озоват сред мъртъвците, чиито подгизнали джобове ще претърсват господин Хакман и синът му при следващия отлив.

Господин Суиндъл все притискаше Сами да се присъедини към калтаците. Твърдеше, че дълг на момчето е при всяка възможност да се отплаща на хазяина си за неговата щедрост. Защото макар Сами и Елайза да успяваха да припечелват достатъчно за наема, господин Суиндъл не ги оставяше да забравят, че свободата им зависи от неговото благоволение да не осведомява властите за неотдавна настъпилата промяна в семейното им положение.

— Доброжелателите, които се навъртат и душат наоколо, ще се радват да научат, че две сирачета като вас са останали сам-самички на белия свят. Ама наистина много ще се зарадват — обичаше да повтаря той. — Би трябвало да ви отпратя веднага след кончината на майка ви.

— Да, господин Суиндъл — отговаряше Елайза, — благодаря ви, господин Суиндъл, и много мило от ваша страна.

— Хммм… Не го забравяйте. Тук сте само защото аз и госпожата имаме добро сърце. — После той навеждаше трепереща си нос и очите му се присвиваха дори само заради злонамерения му нрав. —

Ако момчето, което адски го бива да намира разни неща, намери пътя към моя кален участък, може и да се убедя, че си струва да ви задържа. Не познавам друго хлапе с толкова добър усет.

И беше вярно. Сами имаше дарбата да открива съкровища. Още откакто бе съвсем мъничък, красивите неща сякаш сами се полагаха в нозете му. Господин Суиндъл твърдеше, че се дължи на небесната закрила над всеки идиот, че Бог се грижи за глупаците и за лудите, но Елайза знаеше, че не е вярно. Сами не беше глупак, той просто виждаше по-ясно от повечето хора, тъй като не си губеше времето с приказки. Не продумваше нито дума, никога. Нито веднъж през всичките дванайсет години от живота си. А и не се налагаше, поне според Елайза. Тя винаги знаеше какво мисли и чувства брат й, открай време беше така. В крайна сметка бяха близнаци, двете половини на едно цяло.

Така беше узнала, че той се страхува от речната кал, и макар да не споделяше този негов страх, тя го разбираше. Близо до водата въздухът се променяше. Нещо в изпаренията от калта, в бръснещия полет на птиците, в странните звуци, които отекваха между бреговете на реката…

Елайза съзнаваше, че трябва да се грижи за Сами, и то не само понеже мама непрекъснато й го повтаряше. (Мама имаше необяснимата теория, че някакъв лош човек — така и не каза кой — ги дебне, твърдо решен да ги намери.) Дори докато бяха съвсем малки, Елайза съзнаваше, че Сами се нуждае от нея повече, отколкото тя от него, още преди да се разболее от скарлатина и за малко да го изгубят. Нещо у него го правеше уязвим. Другите деца го знаеха, докато близнаците бяха малки, а сега го знаеха и големите. Някак усещаха, че Сами не е като тях.

И той наистина не беше, тъй като бе подменено дете. Елайза знаеше всичко за подменените деца. Беше чела за тях в една книжка с приказки, която се задържа известно време във вехтошарския магазин. Имаше и картинки. Феи и елфи, които изглеждаха досущ като Сами с тънката му рижа коса, дългите тънки крайници и кръглите сини очи. Майка им твърдеше, че Сами бил различен от другите деца още като бебе: притежавал някаква невинност, покой. Разказваше, че докато Елайза намръщвала личицето си и реввала за храна, Сами изобщо не

плачел. Лежал си в кошчето и слушал, все едно вятърът довява прелестна музика, която само той чува.

Елайза беше успяла да убеди хазяина им, че Сами не бива да се присъединява към калтаците, че е по-добре той да чисти комини за господин Сатборн. Не бяха много момчетата на възрастта на Сами, които все още вършат тази работа, напомни му тя, а никой не би могъл да почисти тесните комини край Кензингтън по-добре от хилаво момченце с щръкнали лакти, сякаш създадени специално да се катерят в тъмни и прашни димоотводи. Благодарение на Сами господин Сатборн винаги имаше предостатъчно работа, а това означаваше реални пари. Дори в сравнение с надеждата, че Сами може да изрови от калта нещо наистина ценно.

Семейство Суиндъл приеха доводите й за разумни — обичаха да прибират монетите на Сами точно както и тези на мама, докато беше жива и преписваше документи за господин Блакуотър, — обаче Елайза не беше сигурна за колко време ще успее да ги укроти. И по-специално госпожа Суиндъл, която не виждаше по-далеч от собствената си алчност и обичаше да отправя завоалирани заплахи и да мърмори за ония уж доброжелателки, които душели и търсели начини да махнат боклуците от улицата и да ги изпратят в приютите за бедни.

Госпожа Суиндъл открай време се страхуваше от Сами. Тя беше човек, чиято естествена реакция към неразбираемите за нея неща бе страхът. Елайза веднъж я чу да шепне на госпожа Бейкър, жената на въглищаря, че според госпожа Тедър, акушерката, изродила близнаците, Сами се родил с увита около шията пъпна връв. Не би трябвало да изкара и една нощ, би трябвало първата му глътка въздух да е и последната, но съдбата скроила странен номер.

— Дяволска работа — казваше жената. Майката на момчето скришом се беше споразумяла със Сатаната. Достатъчно беше само да го погледне човек — колко надълбоко дълбаеха очите му, колко спокойно беше телцето му, за разлика от другите деца на неговата възраст. О, да, нещо определено не беше наред със Сами Мейкпийс.

Такива приказки караха Елайза още по-яростно да брани близнака си. Понякога нощем, докато лежеше и слушаше как семейство Суиндъл се карат, а дъщеричката им Хати се дере от рев, обичаше да си представя как с госпожа Суиндъл се случват разни ужасии. Че случайно пада в огъня, докато пере, или се заклещва в

пресата и тя я премазва, или пада с главата надолу в казан с вряща мас, а костеливите й крака са единственото останало свидетелство за зловещия й край…

Елайза имаше задължението да пере дрехите, които госпожа Суиндъл донася вкъщи. Понякога, докато ги възваряваше на огъня и внимаваше да не скъса тънката като паяжина дантела, Елайза се чудеше какво ли си мислят порядъчните момиченца, когато госпожа Суиндъл размаха към тях сладкарската торба, пълна с лъскави парченца цветно стъкло. Не че момиченцата изобщо припарваха достатъчно близо до въпросната торба, та да разберат какъв е номерът. След като госпожа Суиндъл ги подмамеше самички в пресечката, тя съблича красивите им роклички толкова бързо, че нямаха възможност дори да се разпискат. Елайза предполагаше, че след това сигурно сънуват кошмари, както тя сънуваше кошмари, че Сами се е заклещил в комина. Домъчняваше й за тях — госпожа Суиндъл на лов беше наистина страховита гледка, — но сами си бяха виновни. Не биваше да са толкова лакоми и винаги да искат нещо повече от това, което имаха. Елайза не спираше да се чуди как така момиченца, родени в изискани домове и разхождани с хубави детски колички и дантелени роклички, стават жертви на госпожа Суиндъл заради такава дреболия като торба със сладки. Имаха късмет, че губеха само някоя рокличка и част от спокойствието си. В тъмните пресечки на Лондон човек можеше да изгуби и много по-сериозни неща.

Долу се затръшна врата.

— Къде си, момиче? — Гласът изтрополи нагоре по стълбите като горещо отровно кълбо. Сърцето на Елайза спря, когато кълбото стигна до нея: ловът не беше минал добре, а това вещаеше зло за обитателите на Батърси Чърч Роуд номер трийсет и пет. — Слез долу и приготви вечерята, да не си изкараш боя!

Елайза хукна по стълбите във вехтошарския магазин. Погледът й се плъзна бързо по неясните силуети, сбирщина от бутилки и кутии, които в тъмното изглеждаха просто като геометрични фигури. Една такава фигура до плота се раздвижи. Госпожа Суиндъл се беше привела като обезумял рак и ровичкаше из чантата си, разглеждайки различните поръбени с дантела роклички.

— Е, недей да стърчиш така де, зяпнала като откачения си брат. Донеси лампата, глупаво момиче такова.

— Яхнията е върху печката, госпожо Суиндъл — съобщи й Елайза и побърза да запали газената лампа. — И роклите почти изсъхнаха.

— Така и предполагах. Ден след ден се трепя за някоя монета, а от теб се иска само да переш роклите. Понякога си мисля, че ще е най-добре да се бъхтя сама и да оставя двамата с брат ти сами да се оправяте. — Въздъхна противно и се плъосна на стола си. — Ела тук и ми свали обувките.

Докато Елайза клечеше на пода и събуваше тесните боти, вратата отново се отвори. Беше Сами, черен и прашен. Без да продума, госпожа Суиндъл протегна костеливата си ръка и леко размърда пръсти.

Сами бръкна в предния джоб на гащеризона си, извади две медни монети и ги остави там, където бе дължимото им място. Госпожа Суиндъл ги огледа подозрително, преди да изрита Елайза с потния си обут с чорап крак и да закуцука към кутията с парите. Метна кос поглед през рамо, извади ключа изпод предницата на блузата си и го завъртя в ключалката. Пусна новите монети върху другите и влажно млясна с устни, докато отброяваше колко са общо.

Сами се приближи до печката и Елайза взе две паници. Двамата никога не се хранеха заедно със семейство Суиндъл. Не било редно, твърдеше госпожа Суиндъл, да не би двамата да вземат да си въобразят, че са част от семейството. В крайна сметка били само наемници, по-скоро прислуга, отколкото наематели. Елайза започна да сипва от яхнията през цедка, както настояваше госпожа Суиндъл — така не хабели месото за двете неблагодарни нищожества.

— Изморен си — прошепна Елайза, — сутринта излезе рано.

Сами поклати глава, не искаше да я тревожи.

Елайза погледна към госпожа Суиндъл, за да се увери, че тя още е с гръб, преди да пусне малко парче месо в паницата на Сами.

Той се усмихна лекичко и колебливо, а кръглите му очи срещнаха очите на Елайза. Като го видя такъв, с отпуснати рамене след тежката работа през деня, с лице, омазано със сажди от комините на богаташите, и признателен за късчето жилаво месо, й се прииска да обгърне с ръце крехкото му телце и повече да не го пусне.

— Така, така, каква мила картинка — обади се госпожа Суиндъл и шумно затвори капака на кутията с парите. — Горкият господин

Суиндъл, дето рови из калта за нещо ценно, та да има какво да сложим в неблагодарните ви усти… — размаха тя възлестия си пръст към Сами — докато вие се ширите на воля в тази къща. Не е редно, от мен да знайте, не е редно. И когато онези от службата дойдат, ще им го кажа.

— Господин Сатборн има ли работа за теб и утре, Сами? — побърза да попита Елайза.

Сами кимна.

— А за другиден?

Още едно кимване.

— Това са още две монети тази седмица, госпожо Суиндъл.

О, с какво покорно гласче успяваше да говори!

Но колко пък това нямаше значение!

— Каква наглост! Как смееш да ми отговаряш! Ако не бяхме двамата с господин Суиндъл, вие, противни червеи такива, щяхте да търкате подовете в приюта за бедни!

Елайза си пое дъх. Едно от последните неща, които мама беше успяла да стори, преди да умре, беше да изтръгне от господин Суиндъл обещание, че Елайза и Сами ще останат наематели, докато успяват да плащат наема и да помагат в домакинството.

— Но, госпожо Суиндъл, мама каза, че сте обещали… — поде Елайза предпазливо.

— Обещали ли? Обещали? — От ъгълчетата на устата й изригнаха гневни пръски слюнка. — Ще ти дам аз едно обещали… Обещала съм да ви щавя кожите, докато вече не можете да си седите на задниците. — Тя рязко стана и се пресегна към кожения каиш, който висеше до вратата.

Елайза се изправи решително с разтуптяно сърце.

Госпожа Суиндъл пристъпи напред, но спря и устните й потрепериха жестоко. Без да продума, тя се извърна към Сами.

— Ти! Ела тук!

— Не — обади се тутакси Елайза и стрелна с поглед лицето на Сами. — Не, госпожо Суиндъл, моля за прошка. Беше наглост от моя страна, права сте. Аз… ще ви възмездя. Утре ще помета магазина, ще изтъркам предните стъпала… аз ще… аз ще…

— Ще почистиш тоалетната и ще изловиш плъховете от тавана.

— Да — кимна Елайза, — ще свърша всичко.

Госпожа Суиндъл изпъна кожения каиш пред себе си — цял хоризонт от кожа. Изгледа изпод присвитите си клепачи ту единия, ту другия. Накрая пусна единия край на каиша и отново го закачи до вратата.

Заля ги вълна от шеметно облекчение.

— Благодарим ви, госпожо Суиндъл.

С леко трепереща ръка Елайза подаде на Сами паницата с яхния и взе черпака да сипе и на себе си.

— Спри веднага — нареди госпожа Суиндъл.

Елайза вдигна поглед.

— Ти — посочи госпожа Суиндъл към Сами — почисти новите бутилки и ги подреди на рафта. Никаква яхния, докато не свършиш. — Сетне се обърна към Елайза: — А ти, момиче, се качвай горе и се махай от очите ми. — Тънките й устни затрепериха. — Тази вечер няма да ядеш. Няма да хрантутя бунтовници.

* * *

Като по-малка Елайза обичаше да си представя как някой ден баща й ще дойде да ги спаси. След „Майката“ и „Изкормвача“, „Смелият татко“ беше най-хубавият разказ на Елайза. Понякога, когато очите я заболяваха от притискане в тухлите, тя се отпускаше на полицата и си представяше своя прекрасен баща. Казваше си, че мама разказва неправилно, че той не се е удавил в морето, а е бил изпратен на важно пътуване и някой ден ще се върне, за да ги спаси от семейство Суиндъл.

Макар да знаеше, че това е фантазия, която ще се сбъдне толкова, колкото феи и таласъми да се появят измежду тухлите на огнището, удоволствието, с което си представяше завръщането му, не се помрачаваше. Той щеше да се появи пред къщата на семейство Суиндъл на кон, така си мислеше тя. Щеше да дойде на кон, а не в карета, на черен кон с дълга лъскава грива и мускулести крака. Всички на улицата щяха да прекъснат заниманията си и да вперят поглед в този мъж, нейният баща, истински красавец с черния си костюм за езда. Госпожа Суиндъл с нейното измъчено мършаво лице щеше да надникне над въжето с пране, на което висят красивите рокли,

откраднати от нея сутринта, и щеше да се провикне на госпожа Бейкър да дойде да види какво става. Щяха да разберат кой е този човек, че е бащата на Елайза и Сами, дошъл да ги спаси. А той щеше да ги заведе на реката, където ще го чака корабът му, и всички заедно щяха да отплават в океана към далечни места с непознати имена.

Понякога, в редките случаи, когато Елайза успяваше да убеди майка си да им разказва приказки, тя говореше за океана. Защото го беше виждала със собствените си очи и разказите й бяха пълни със звуци и миризми, които бяха вълшебни за Елайза — разбиващи се вълни, солен въздух и ситни песъчинки, бели, не черни като речната кал. Само че мама много рядко им разказваше приказки. В повечето случаи тя не одобряваше приказките, особено за Смелия татко.

— Трябва да правиш разлика между приказките и истината, скъпа моя Лиза — казваше мама. — Приказките обикновено свършват твърде рано. И никога не разкриват какво се случва след това, когато принцът и принцесата излязат от страницата.

— Какво искаш да кажеш, майко? — питаше Елайза.

— Не се знае какво се случва с тях, когато са принудени да намерят пътя си по широкия бял свят, да печелят пари и да се предпазват от злините по света.

Елайза така и не я бе разбрала. Струваше й се незначителна подробност, но не го каза на мама. Та те бяха принцове и принцеси, на тях не им се налага да си намират пътя по света, а само пътя до вълшебния замък!

— Не бива да чакаш някой да те спаси — продължаваше мама с отнесен поглед. — Момиче, което очаква някой да го спаси, никога не се научава да се брани само. Дори да разполага със средства, няма да е достатъчно смела. Не ставай такава, Елайза. Ти трябва да се сдобиеш със смелост, да се научиш да се браниш, никога да не разчиташ на другите.

Останала сама в таванската стаичка и преливаща от омраза към госпожа Суиндъл и от гняв заради собственото си безсилие, Елайза пропълзя в неизползваната камина. Предпазливо и бавно се добра възможно най-високо, опипа с длан за разхлабената тухла и я избута. В разкрилата се малка пролука пръстите й докоснаха познатия капак на керамичното гърненце за горчица, хладната му повърхност и заобленитe му ръбове. Мислено си напомни да внимава движенията й

да не отекнат надолу по комина в наостремите уши на госпожа Суиндъл и внимателно измъкна гърненцето.

Беше на майка й и тя го бе държала в тайна дълги години. Броени дни преди смъртта си, в един от редките мигове, когато идваше в съзнание, мама разкри на Елайза скривалището. Помоли я да извади каквото има вътре и Елайза го стори: взе керамичния буркан и, ококорена от удивление заради загадъчния скрит предмет, го занесе до леглото на мама.

Връхчетата на пръстите на Елайза горяха от напрегнато очакване, докато чакаше мама да отвори буркана. Движенията й бяха станали тромави през последните дни, а и капакът беше запечатан с восък. Най-накрая се отчупи от основата.

Елайза ахна смаяна. В кутията имаше брошка, която би предизвикала порой от горещи сълзи по отвратителното лице на госпожа Суиндъл. Беше колкото монета от едно пени и цялата поръбена със скъпоценни камъни, които блещукаха червени, зелени и искрящо, искрящо бели.

Първата мисъл на Елайза беше, че брошката е откраднатa. Не можеше да си представи мама да направи подобно нещо, но откъде иначе ще има това прекрасно съкровище? От къде можеше да се е взело?

Толкова много въпроси, но не беше способна да продума. А и не би имало значение, дори да го стореше — мама не я слушаше. Взираше се в брошката с непознато за Елайза изражение.

— Брошката ми е много скъпа — промълви тя най-накрая. — Много скъпа. — Мама пъхна гърненцето в ръцете на Елайза, сякаш вече не беше способна да понася допира до него.

Гърненцето беше гледжосано, усещаше го гладко и хладно под пръстите си. Елайза не знаеше как да реагира. Брошката, странното изражение на мама… всичко беше толкова неочаквано.

— Знаеш ли какво е това, Елайза?

— Брошка. Виждала съм изисканите дами да носят такива.

Мама се усмихна немощно и Елайза реши, че не е отговорила правилно.

— Или е медальон, обаче без верижка?

— Първия път позна. Брошка е, специална брошка. — Мама долепи дланите си една до друга. — Знаеш ли какво има под

стъкълцето?

Елайза погледна червено-златистите нишки.

— Гоблен?

Мама отново се усмихна.

— В известен смисъл да, обаче не е от конци.

— Но аз виждам конците, сплетени на въже.

— Това са кичури коса, Елайза, взети от жените в моето семейство. На баба ми, преди това на нейната майка и така нататък. Това е традиция. Нарича се жалейна брошка.

— Защото те натъжава ли?

Мама се пресегна и погали плитката на Елайза.

— Защото ни напомня за хората, които сме загубили. За онези, които са живели преди нас и са ни направили каквито сме.

Елайза кимна сериозно, съзнавайки, макар да не знаеше точно как, че й е било доверено нещо специално.

— Брошката струва доста пари, но така и не успях да се заставя да я продам. Все ставах жертва на чувствата си, но теб това не бива да те спира.

— Майко?

— Не съм добре, детето ми. Скоро ще трябва ти да се грижиш за Сами и за себе си. Може да се наложи да продадеш брошката. Не позволявай нежеланието да го сториш да те възпира, чуваш ли ме?

— Да, майко.

— Но ако се наложи да продадеш брошката, Елайза, много внимавай. Не бива да я продаваш по официален път, не бива да оставяш никакви следи.

— Защо?

Мама я погледна и Елайза разпозна значението на погледа й. Самата тя неведнъж беше гледала така Сами, докато преценяваше каква част от истината да му разкрие.

— Защото семейството ми ще разбере.

Елайза мълчеше — семейството на мама заедно с миналото й бяха рядко обсъждани теми.

— Сигурно са я обявили за откраднатa…

Елайза изви вежди.

— Неоснователно, дете мое, защото брошката е моя. Подари ми я моята майка за шестнайсетия ми рожден ден. Брошката е в

семейството ми много преди това.

— Но, мамо, след като брошката е твоя, защо не бива никой да знае, че е у теб?

— Защото така ще стане известно къде се намираме, а това не бива да се случва. — Тя пое ръцете на Елайза в своите, ококорила очи, с бледо лице и останала без сили от усилието да говори. — Разбираш ли?

Елайза кимна, разбираше. Тоест разбираше донякъде. Майка й се тревожеше заради лошия човек, за когото ги предупреждаваше непрекъснато. Той можеше да е навсякъде — да се спотайва зад ъгъла, да чака сгоден момент да ги пипне. Елайза открай време обичаше приказките, но мама никога не разказваше достатъчно подробно, за да задоволи любопитството й. Елайза сама доукрасяваше предупрежденията на мама, снабди злодея със стъклено око и с кошница, пълна със змии, а също и с устна, която се извиваше в злобна усмивка.

— Да ти донеса ли малко лекарство, мамо?

— Ти си добро момиче, Елайза, добро момиче.

Елайза остави керамичното гърненце на леглото до майка си и отиде да вземе шишенцето с лауданум. Когато се върна, мама отново протегна ръка, за да погали кичура, измъкнал се от плитката на Елайза.

— Грижи се за Сами — поръча й тя — и за себе си. Не забравяй, че със силна воля дори физически слабият човек може да бъде много силен. Трябва да си смела, когато аз… ако с мен се случи нещо.

— Разбира се, майко, но нищо няма да ти се случи. — Елайза не го вярваше, мама също не го вярваше. Всички знаеха какво става с хората, болни от охтика.

Мама спря да поеме глътка от лекарството, после се облегна на възглавницата, изтощена от усилието. Червената й коса се стелеше покрай нея, оголила бледата й шия с белега — тъничката линия, която така и не избледня и вдъхнови разказа на Елайза за срещата на майка й с Изкормвача. Поредната приказка, която не бе разказала на мама.

Майка й заговори със затворени очи, тихо и с кратки изречения:

— Моя Елайза, ще кажа това само веднъж. Извади гърненцето само ако той те намери и се налага да избягаш. Не ходи в „Кристис“, не ходи в никоя от големите аукционни къщи. Те водят документация. Иди зад ъгъла в къщата на господин Бакстър. Той ще ти каже къде да

намериш господин Джон Пикник. Господин Пикник ще знае какво да прави. — Клепачите й потръпнаха от изтощение след продължителното говорене. — Разбра ли?

Елайза кимна.

— Да, майко, разбрах.

— А дотогава забрави, че брошката изобщо съществува. Не я докосвай, не я показвай на Сами, не казвай нито думичка за нея на никого. И още нещо, Елайза.

— Да, майко?

— Винаги се оглеждай за лошия човек, за когото говоря.

* * *

Елайза удържа дадената дума. Почти. Беше изваждала гърненцето само два пъти, и то само за да погледне. Да прокара пръсти по повърхността на брошката, точно както беше направила мама, да усети нейното вълшебство, неоценимата й сила, преди да побърза да затвори капака, да го запечата с восък от свещ и да върне буркана на мястото му.

Днес отново извади съкровището, но не за да види жалейната брошка на мама, а понеже беше добавила нещо свое към съдържанието на глинения буркан. Вътре имаше и нейно съкровище, собствената й застраховка за бъдещето.

Извади кожената торбичка и силно я стисна в дланта си. Почерпи сила от нейното материално присъствие. Беше една дреболия, която Сами намери на улицата и после й даде. Играчка на някое богато дете — изпусната и после забравена, намерена и прибрана. Отначало Елайза я държеше скрита. Знаеше, че ако семейство Суиндъл я видят, очичките им ще светнат и ще настояват да изложат предмета долу, във вехтошарския магазин. Елайза обаче желаеше торбичката, както никога досега не бе пожелавала нищо друго. Беше й подарък и си беше нейна. Не бяха много нещата, за които можеше да каже подобно нещо.

Минаха няколко седмици, преди най-сетне да намери приложение на торбичката като скривалище за техните тайни монети, за които семейство Суиндъл не знаеха нищичко и които й бяха платени от Матю Родин, ловецът на плъхове. Елайза беше страхотен ловец на

плъхове, макар да не й харесваше да го прави. В крайна сметка и плъховете се мъчеха да оцеляват, правеха всичко по силите си в един град, жесток към всички. Тя се постара да не се пита какво би казала мама — Елайза открай време имаше слабост към животните, — а вместо това си напомни, че няма голям избор. За да може двамата със Сами да имат някакъв шанс, се нуждаеха от свои монети, тайни пари, които да крият под носа на семейство Суиндъл.

Елайза приседна на ръба на огнището, сложила глиненото гърненце в скута си, и изтри изцапаните си със сажди ръце в обратната страна на роклята си. Не биваше да ги изтрива някъде, където госпожа Суиндъл можеше да види. Нищо добро не се случваше, след като подозрителният й нос започнеше да потръпва.

След като се увери, че ръцете й са чисти, Елайза отвори торбичката, разхлаби меката копринена панделка и леко разшири отвора. Надникна вътре.

Спасявай се сама, беше казала майка й, и се грижи за Сами. И точно това възнамеряваше да направи Елайза. В торбичката имаше четири монети по три пенса. Още две, и щяха да имат достатъчно пари да купят петдесет портокала. Толкова им трябваха, за да започнат да продават портокали на сергия. Със спечеленото щяха да купуват още портокали и да си имат свои пари, свой собствен скромен бизнес. Щяха да са свободни да си намерят нова квартира, където да са в безопасност, без бдителните и отмъстителни погледи на семейство Суиндъл да ги следят постоянно. Щяха да избегнат неизменно надвисналата опасност да бъдат изпратени в приют за бедни.

Стъпки на площадката.

Елайза напъха монетите обратно в торбичката, пристегна я с връвчицата и я пусна в буркана. С разтуптяно сърце навря буркана обратно в комина, по-късно щеше да го запечата. Тъкмо навреме успя да скокне и да седне изпъната в края на паянтовото легло — олицетворение на невинността.

Вратата се отвори и се показа Сами, все още черен от саждите. Стоеше на прага с немощно потрепваща свещ в ръка и изглеждаше толкова слаб, че Елайза го отдаде на играта на светлината. Усмихна му се и той се запъти към нея, бръкна в джоба си и извади малък картоф, който беше откраднал от килера на госпожа Суиндъл.

— Сами! — скастри го Елайза, поемайки мекия картоф. — Знаеш, че тя ги брои. Ще се досети, че ти си го взел.

Сами сви рамене и се наведе да си измие лицето над легена с вода до леглото.

— Благодаря ти — каза сестра му и скришом от него пъхна картофа в кошничката си с конци. На сутринта щеше да го върне. — Захлажда се — отбеляза Елайза, свали сукмана си и остана само по долна риза. — Тази година по-рано. — Качи се в леглото и потръпна под тънкото сиво одеяло.

Сами се качи на леглото до нея само по гащета и долна риза. Краката му бяха ледени и тя се помъчи да ги сгрее със своите.

— Да ти разкажа ли приказка?

Усети как главата му помръдва и косата му докосва бузата й, когато той кимна. Тя подхвана любимата си история: „Някога, когато нощта била студена и тъмна, улиците — празни, а близнаците ритали и се въртели в корема й, младата принцеса чула зад гърба си стъпки и тутакси се досетила чии зловещи крачки са това…“

Елайза разказваше тази история от години, но не и пред мама, понеже тя щеше да каже, че приказките й разстройват Сами. Не разбираше, че децата не се плашат от приказки, че животът им е изпълнен с много повече плашещи неща, отколкото има в приказките.

Плиткото дишане на брат й стана равномерно и Елайза разбра, че той вече е заспал. Прекъсна разказа си, пресегна се и хвана ръката на момчето. Беше толкова студена и толкова кокалеста, че предизвика уплашен спазъм в корема на Елайза. Стисна по-силно, заслушана в дишането му.

— Всичко ще бъде наред, Сами — прошепна тя, мислейки за кожената торбичка и за парите вътре. — Ще се погрижа, обещавам ти.

15

Лондон, 2005 г.

Руби, дъщерята на Бен, чакаше Касандра на летище „Хийтроу“. Пълничка жена, надхвърлила петдесет и пет, със сияещо лице и къса прошарена коса, която стърчеше като изпъната „мирно“. Притежаваше енергия, която сякаш променяше атмосферата наоколо. Хората забелязват такива като нея. Преди Касандра да успее да изрази изненадата си, че тази непозната е дошла на летището да я посрещне, Руби грабна куфара й, обгърна раменете й с месестата си ръка и я поведе през стъклената врата към паркинга и автомобилните газове.

Колата й беше очукан стар кабриолет, чието купе миришеше на мускус, примесен с химическия еквивалент на ухание на цвете, което Касандра не можеше да назове. Когато и двете си сложиха коланите, Руби извади от чантата си пликче с разноцветни желирани бонбони и почерпи Касандра, която си взе едно кубче на кафяви, бели и черни ивици.

— Пристрастена съм към тях — заяви Руби, лапна един розов бонбон и го засмука с бузите си. — Сериозно пристрастена. Понякога още не съм изсмукала единия, и лапвам друг. — Подъвка ожесточено, после преглътна. — О, така е добре. Животът е твърде кратък, за да се ограничаваме, не мислиш ли?

Въпреки късния час улиците бяха пълни с автомобили. Двете прелетяха с висока скорост по нощната магистрала, чийто асфалт плуваше в оранжевите сияния на дъговидните крайпътни лампи. Руби караше бързо и натискаше за кратко спирачката само в краен случай, като жестикулираше и кимаше с глава на другите водачи, които се осмеляваха да се изпречат на пътя им, а Касандра гледаше през прозореца, проследявайки мислено концентричните пръстени на лондонските архитектурни тенденции. Обичаше да си представя градовете така. Пътуването от покрайнините към центъра беше като пътешествие с машина във времето назад към миналото. Съвременните хотели в близост до летището и широките и гладки основни пътни артерии отстъпваха място на къщи с кварцова мазилка,

заменени от внушителни жилищни кооперации, които на свой ред отстъпваха пред мрачни викториански тераси.

Колкото повече се приближаваха към центъра на Лондон, Касандра си напомняше, че трябва да каже на Руби името на хотела, който си беше резервирала за две нощувки, преди да замине за Корнуол. Разрови чантата си за пластмасовата папка, в която държеше документите за пътуването си.

— Руби, близо ли сме до Холбърн? — попита тя.

— До Холбърн ли? Не. В другия край на града е. Защо?

— Там е хотелът ми. Разбира се, мога да взема такси, не искам да ме караш чак до хотела.

Руби се втренчи в нея толкова дълго, колкото Касандра да се притесни, че погледът й не е на пътя.

— Хотел ли? Нищо подобно. — Руби превключи скоростите и натисна спирачката точно навреме, за да избегне сблъсъка с един бял микробус отпред. — Ще отседнеш у дома и без никакви възражения.

— О, не — възрази Касандра, а в съзнанието й все още ясно проблясваше син метал, — не мога да приема, много ще те притесня. — Постепенно отпусна хватката си около дръжката на вратата. — А и вече е твърде късно да отменям резервацията си.

— Никога не е твърде късно, аз ще го направя. — Руби отново се обърна към Касандра, а коланът толкова силно притискаше гърдата й, че тя едва не изскачаше от блузата. — Изобщо няма да ме притесниш. Приготвила съм ти леглото и с нетърпение очаквам посещението ти. — Ухили се до ушите и добави: — Татко жива ще ме одере, ако разбере, че съм те пуснала на хотел.

Когато стигнаха в Южен Кензингтън, Руби даде на заден и вкара колата на миниатюрно местенце, а Касандра притаи дъх, възхищавайки се безмълвно на енергичната самоувереност на жената.

— Пристигнахме. — Руби извади ключа от таблото и направи знак към една бяла тераса от другата страна на улицата. — Най-сетне у дома.

Апартаментът беше съвсем мъничък. Разположен бе дълбоко във вътрешността на къща от Едуардовата епоха, зад жълта врата на втория етаж. Имаше само една спалня, малка ниша с душ и тоалетна, кухничка и дневна. Руби беше приготвила за Касандра разтегателния диван.

— Боя се, че е само три звезди — извини се тя. — Ще те възмездя на закуска.

Касандра огледа неуверено тясната кухничка и Руби се засмя толкова гръмогласно, че лимоненозелената й къща се разтресе. Избърса очите си.

— О, боже, не, не възнамерявам да готвя. Защо да си причинявам това главоболие, след като някой друг може да го свърши вместо мен! Ще те заведа в кафенето на ъгъла. — Включи котлона и попита: — Чаша чай?

Касандра се усмихна изморено. Всъщност искаше лицевите й мускули да си починат от тази принудена усмивка, която сякаш казваше: „Радвам се да се запознаем“. Дали защото бе прекарала толкова време във въздуха, или просто обичайната й лека необщителност започваше да се проявява, но се наложи да впрегне всяка капчица от енергията си, за да не рухне. Да изпие чаша чай щеше да означава още двайсет минути да стои и да кима и, бог да й е на помощ, да намира отговори за несекващите въпроси на Руби. За миг се замисли, едновременно с чувство за вина и копнеж, за хотелската стая в другия край на града. После видя, че Руби вече слага две пликчета в чашите.

— Да, звучи прекрасно — отговори Касандра.

— Заповядай тогава. — Руби й подаде чашата, от която се издигаше пара. Настани се в другия край на дивана и грейна в усмивка, обгърната от облак с ухание на мускус. — Не се стеснявай — посочи тя захарницата. — И ми разкажи всичко за себе си. Колко вълнуващо — наследила си къща в Корнуол!

* * *

След като Руби най-сетне си легна, Касандра се опита да заспи. Беше изморена — цветове, звуци, форми, всичко се примесваше в съзнанието й, но сънят все не идваше. Бързо превърташе в главата си образи и разговори — непрекъснат поток от мисли и чувства, скрепени в едно само поради това, че са нейни: Нел и Бен, антикварният магазин, майка й, полетът, летището, Руби, Елайза Мейкпийс и нейните приказки…

Накрая се отказа да спи. Изрита завивките и стана от канапето. Очите й бяха привикнали с тъмното, така че виждаше единствения прозорец в апартамента. Широкият му перваз стърчеше над радиатора и ако дръпнеше пердетата, Касандра можеше да седне, облегната на дебелата измазана стена, с долепени о стената отсреща стъпала. Приведе се навън над коленете си и надникна към рехавите викториански градини с погълнати от бръшляна каменни дувари и улицата отвъд тях. Всичко долу бе окъпано от безмълвна лунна светлина.

Беше почти полунощ, но в Лондон не беше тъмно. Изглежда, в градове като този вече никога не се стъмва. Съвременният свят е убил нощта. Някога сигурно е било различно — град, оставен на милостта на природата. Град, в който с падането на нощта улиците потъват в непрогледен мрак, а въздухът се превръща в мъгла — нощите на Джак Изкормвача.

Такъв е бил Лондон по времето на Елайза Мейкпийс; Лондон, за който Касандра беше чела в тетрадката на Нел — град на мъгливи улици и внезапно изникващи силуети на коне, на запалени фенери, които се появяват изневиделица и после отново чезнат в мъгливия сумрак.

Свела поглед към тесните застлани с обли камъни улици зад къщата на Руби, тя живо си ги представяше: призрачните кочияши, които смушкват подплашените си животни по оживените улици. Фенерджиите, покачени върху каретите. Уличните търговци и проститутките, полицаите и крадците…

16

Лондон, 1900 г.

Мъглата беше гъста и жълтеникава, с цвета на грахов пудинг. Беше се спуснала през нощта, плъзнала се бе по реката и беше рукнала по улиците на града, покрай къщите, под праговете. Елайза наблюдаваше от пролуката между тухлите. Под мантията на безмълвието къщите, газените лампи и стените се бяха превърнали в чудовищни сенки, които се накланяха напред-назад, докато сеpистите облаци се местеха край тях.

Госпожа Суиндъл й беше оставила купчина пране, но Елайза не виждаше смисъл да пере нищо в тази мъгла — до края на деня бялото щеше да стане сиво. Със същия успех можеше да простре дрехите мокри, но непрани, и тя точно това стори. Така щеше да спести сапун, да не говорим за време. Понеже Елайза имаше много по-приятни неща за правене, когато се спускаше гъста мъгла — превъзходно прикритие, за да се измъкнеш незабелязано.

„Изкормвача“ беше една от най-хубавите й игри. Отначало играеше сама, но с течение на времето научи Сами на правилата и двамата се редуваха да изпълняват ролите на Майката и на Изкормвача. Елайза така и не можеше да реши коя роля предпочита. Понякога си мислеше, че е на Изкормвача — само заради силата му. Кожата й настръхваше от гузно удоволствие, докато се промъкваше зад Сами и потискаше кикота си, докато се готвеше да го спипа…

В ролята на Майката обаче имаше нещо изкусително — да върви бързо и предпазливо, без да поглежда през рамо, без да си плюе на петите, като се опитва да изпревари отекващите зад гърба й стъпки, докато туптенето на сърцето й стане толкова силно, че ги заглуши и я лиши от предизвестието за опасност. Страхът й беше приятен, кожата й цялата настръхваше.

Макар че и двамата Суиндъл бяха навън и ровеха из отпадъците (мъглата беше същинска благодат за обитателите край реката, които свързваха двата края с безскрупулни средства), Елайза все пак слезе тихо по стълбите, стараейки се да избегне четвъртото скърцащо

стъпало. Сара, момичето, което се грижеше за дъщеричката на Суиндълови, Хати, обичаше да се подмазва на работодателите си, като издайничи за простъпките на Елайза.

В основата на стълбите Елайза се приведе и огледа тънещите в сумрак вещи в магазинчето. Пръстите на мъглата бяха успели да се промушат между тухлите и се бяха разперили в помещението, застинали тежко над рафтовете и напластили жълто покрай потрепващия фитил на газената лампа. Сами беше в задния ъгъл, седеше на едно столче и бършеше шишета. Беше много умислен: Елайза разпозна маската на бленуването на лицето му.

Огледа се отново, за да се увери, че Сара не се спотайва някъде, и се промъкна към него.

— Сами! — прошепна тя, докато се доближаваше.

Никаква реакция, не я чу.

— Сами!

Коляното му престана да подскача, той се приведе и подаде глава иззад тезгяха на магазинчето. Правата му коса се отметна настрани.

— Навън има мъгла.

Безизразното му лице изразяваше колко очевидно е това твърдение. Леко сви рамене.

— Гъста е като речната кал, уличните лампи не се виждат. Идеално е за „Изкормвача“.

Това вече привлече вниманието на Сами. Остана неподвижен още малко, преценявайки, после поклати глава. Посочи към стола на господин Суиндъл с петносаната му възглавница, хлътнала там, където костите му я притискаха нощ след нощ, след като се върнеше от кръчмата.

— Той дори няма да разбере, че ни няма. Вече отдавна са излезли, тя също.

Сами отново поклати глава, но този път не толкова категорично.

— Цял следобед ще бъдат заети, няма да пропуснат възможността да припечелят допълнително. — Елайза усещаше, че започва да го убеждава. В крайна сметка Сами беше част от нея и тя открай време беше способна да чете мислите му. — Хайде, няма да се бавим. Ще отидем до реката и после ще се върнем. — Е, почти! — Можеш да избереш кой да бъдеш.

Това свърши работа, както и очакваше тя. Сериозните очи на Сами се вперихa в нейните.

Той вдигна ръчичката си и я стисна на бледо юмруче, все едно държеше нож.

* * *

Докато Сами стоеше на вратата и изчакваше десетте секунди предимство, полагащи се на онзи, който изпълняваше ролята на Майката, Елайза се изсули навън. Шмугна се под въжетата с пране на госпожа Суиндъл, покрай фургона на вехтошаря и се запъти към реката. От вълнение сърцето й блъскаше лудо в гърдите. Усещането за опасност беше много приятно. Вълнуващ страх се разбиваше на талази под кожата й, докато тя си проправяше път покрай хора, каруци, кучета и улични търговци, размазани от мъглата. И през цялото време ушите й бяха наострени и се ослушваха за стъпки отзад, които се прокрадват, за да я уловят.

За разлика от Сами, Елайза обожаваше реката. Чрез нея се чувстваше по-близо до баща си. Майка й не обичаше да разказва за миналото, но беше разкрила на Елайза, че баща й е отраснал на друг завой на същата река. Усвоил занаята на моряка на борда на един товарен кораб, преди да се присъедини към друг екипаж и да отплава в открито море. Елайза обичаше да гадае за всички неща, които той сигурно е виждал край своята река, близо до пристана за екзекуции, където бесеха пиратите и оставяха телата им да висят от веригите, докато приливът не ги помете. Някога хората казваха, че мъртвците танцували „жигата на бесилото“.

Елайза потръпна, като си представи безжизнените тела, и се запита какво ли е било усещането да изстискат последния дъх от собственото й гърло, но после сама се укори, задето се разсейва. Именно на такива отвлечени мисли ставаше жертва Сами и за него това си беше добре. Елайза обаче знаеше, че трябва да внимава повече.

Къде се чуват стъпките на Сами? Наостри уши съсредоточено. Ослуша се… Чайки до реката, стърженето на въжетата по мачтите, скърцането на дървени корпуси, тракането на ръчна количка наблизо, възгласите на продавача на мухоловки: „Хванете ги живи, хора!“,

забързаните стъпки на жена, вестникарче, което напевно обявява цената на стоката си…

И не щеш ли, зад нея се разнесе трясък. Изцвилиха коне. Разкрещя се мъжки глас.

Сърцето на Елайза се разтуптя и тя едва не падна. Страхуваше се да провери какво се е случило. Спря се тъкмо навреме. Не й беше лесно, беше любопитна по природа, майка й все това повтаряше. Клатеше глава, цъкаше с език и казваше на Елайза, че ако не започне да възпира мислите си и да не им позволява да припкат пред нея, в крайна сметка ще се блъсне в планина, създадена от собственото й въображение. Обаче ако Сами беше наблизо и я видеше, че наднича, щеше да бъде принудена да загуби, а вече почти се бе добрала до реката. Вонята на тинята на Темза, примесена със серистия мирис на мъглата. Почти беше спечелила, трябваше да отиде само още малко по-нататък.

Вече се чуваше гълчава, която се отдалечаваше от нея, и подрънкването на звънче, което пък се приближаваше. Някой глупав кон сигурно се беше блъснал в количката на точиларя, понеже конете винаги малко откачат в мъглата. Ама каква досада! Нима имаше шанс да чуе Сами, ако той решеше да я нападне тъкмо в този момент?

В мъглата изплува смътното очертание на каменната стена, издигната покрай брега на реката.

Елайза се ухили широко и последните няколко метра преодоля тичешком.

Честно казано, тичането беше против правилата, но тя просто не се сдържа. Ръцете й се удариха във влажните камъни и тя изписка доволно. Беше успяла, беше спечелила, отново беше надхитрила Изкормвача.

Елайза се набра по стената и победоносно седна отгоре, оглеждайки улицата, от която идваше. Забарабани с пети по стената и огледа пелената от мъгла зад прокрадващата се фигура на Сами. Горкият Сами! Не го биваше толкова в игрите като нея.

По-дълго учеше правилата, по-трудно влизаше в отредената му роля. Преструвката не се удаваше на Сами толкова лесно, колкото на Елайза.

Докато седеше, звуците и миризмите на улицата отново я връхлетяха. С всяко вдишване тя усещаше масления дъх на мъглата, а

звънчето, което беше чула, звучеше по-силно, приближаваше се. Хората край нея бяха видимо възбудени, всички се стичаха в една посока, както когато синът на вехтошаря получаваше епилептичен пристъп или когато идваше латернаджията.

Ама, разбира се! Латернаджията, ето къде беше Сами.

Елайза скочи от стената и одраска обувката си в щръкнал камък в основата.

Музиката въздействаше неустоимо на Сами. Без никакво съмнение той стоеше до латернаджията със зяпнала уста и се взираше в инструмента, напълно забравил за Изкормвача.

Елайза последва скупчващите се хора, подмина бързо магазинчето за тютюн, обущаря и заложната къща. Но когато навалицата се сгъсти, звънчето заглъхна, а музика не се чуваше, затова Елайза ускори крачка.

В корема й се бе появила бучката на неназовим ужас, затова тя с лакти си запроправя път сред хората — елегантни дами с фусти за разходка, господа с полуофициални костюми, улични момчета, перачки, чиновници — и през цялото време се озърташе за Сами.

Започваха да пристигат вести от сърцевината на тълпата и Елайза дочу откъслечни думи, разменени с възбуден шепот над главата й: черен кон изскочил изневиделица, момченце, което не го забелязало, ужасната мъгла…

Не е Сами, помисли си тя, не можеше да е Сами. Той вървеше по петите й, тя непрекъснато се ослушваше да го чуе…

Вече беше близо, почти бе стигнала до свободното от хора място. Прозираше през мъглата. Притаи дъх, промуши се до предната редица зрители и пред очите й се появи зловещата сцена.

Видя всичко почти незабавно. Черният кон, крехкото момчешко телце, проснато пред месарницата. Рижата коса беше станала тъмночервена там, където се бе разпиляла по облите камъни. Гърдите зееха разпрани от конското копито, сините очи бяха безжизнени…

Месарят беше излязъл и беше коленичил до момчето.

— Отишъл си е. Не е имал никакъв шанс дребосъкът.

Елайза погледна към коня — беше неспокоен, уплашен от мъглата, тълпата, шума. Топлият му дъх излизаше с пуфтене от ноздрите и за кратко изместваше мъглата.

— Някой да знае как се казва момчето?

Тълпата се раздвижи, хората се размърдаха, заобръщаха се един към друг, свиваха рамене, клатеха глава.

— Май съм го виждал — обади се неуверен глас.

Елайза срещна лъскавото око на коня. Светът и всичките му шумове се вихреха край нея, но конят стоеше неподвижен. Двамата се измерваха с поглед и в този миг тя усети, че той провижда вътре в нея. Видя бездната, която беше зейнала толкова светкавично, че тя щеше цял живот да се опитва да я запълни.

— Все някой трябва да го познава — настоя месарят.

Елайза съзнаваше, че би трябвало да изпитва омраза към черното животно, че трябва да ненавижда силните му крака и гладките яки хълбоци, но не беше така. Приковала очи върху него, тя изпита усещането, че едва ли не го познава, че конят усеща като никой друг празнотата в нея.

— Добре тогава — отсече месарят. Подсвирна и се появи млад чирак. — Докарай количката и вдигни тялото на момчето.

Чиракът забързано се върна вътре, после се показа с дървена ръчна количка. Докато товареше на нея окървавеното тяло, метачът се зае да чисти кръвта.

— Мисля, че момчето живее на Батърси Чърч Роуд — разнесе се бавен уверен глас. Приличаше на един от служителите в правната кантора, където работеше майка им — не беше точно глас на богаташ, но звучеше по-изискано от гласовете на другите крайречни обитатели.

Месарят вдигна поглед, за да види откъде идва гласът.

Висок мъж с пенсне и чисто, но износено сако, пристъпи напред от мъглата.

— Онзи ден го видях.

Сред тълпата се разнесе ропот, докато присъстващите смилаха чутото. Отново погледнаха към размазаното телце на момчето.

— А да знаете от коя къща, гос’ине?

— Опасявам се, че не знам.

Месарят даде знак на чирака си.

— Закарай го на Батърси Чърч Роуд и поразпитай. Някой може да го познава.

Конят кимна на Елайза, наведе глава три пъти, после въздъхна и отмести поглед.

Елайза примигна.

— Чакай — повика го тя почти шепнешком.

— А? — погледна я месарят.

Всички очи се насочиха към нея — дребното момиченце с дългата руса плитка. Елайза погледна към мъжа с пенснето. Стъклата му лъщяха и бяха толкова бели, че тя не можеше да види очите му.

Месарят вдигна ръка, за да накара тълпата да замълчи.

— Е, казвай, дете. Знаеш ли как се казва горкото момче?

— Казва се Сами Мейкпийс — отговори Елайза — и е мой брат.

* * *

Майка им беше заделила пари за погребението си, но не бе направила същото за децата. И напълно естествено, понеже кой родител изобщо би допуснал нуждата от подобно нещо?

— Ще го погребат като просяк в „Сейнт Брайд“ — заяви госпожа Суиндъл по-късно същия следобед. Сръбна супа от лъжицата си, после посочи към Елайза, която седеше на пода. — Ще отварят общия гроб в сряда. Явно дотогава ще трябва да го държим тук. — Задъвка вътрешността на бузата си, издала напред долната си устна. — Горе, разбира се. Не мога да допусна вонята да прогони клиентите.

Елайза беше чувала за просяшките погребения в църквата „Сейнт Брайд“ — за огромната яма, която разравяха всяка седмица, за купчината тела, за свещеника, който изломотваше набързо словата на службата, та да се избави възможно най-бързо от адската воня.

— Не, не в „Сейнт Брайд“ — възрази Елайза.

Малката Хати престана да дъвче хляба си. Подпъхна залъка в лявата си буза и ококорено започна да мести поглед от майка си към Елайза.

— Не ли? — стиснаха лъжицата тънките пръсти на госпожа Суиндъл.

— Моля ви, госпожо Суиндъл — каза Елайза. — Нека го погребем както му е редът. Като мама. — Прехапа език, за да не се разплаче. — Искам Сами да бъде при мама.

— Така, значи! И сигурно искаш катафалка, теглена от коне. И един-двама професионални оплаквачи? Вероятно смяташ, че двамата с господин Суиндъл трябва да плащаме за твоите префърцунени

погребения? — Жената изсумтя жадно, наслаждавайки се на неприятната кавга. — Каквото и да си мислят хората, госпожичке, ние не сме благотворителна организация, така че момчето ще отпътува за отвъдното в „Сейнт Брайд“, освен ако ти нямаш някакви пари. За такива като него това е предостатъчно.

— Не искам катафалка, нито оплаквачи, госпожо Суиндъл, просто искам той да си има свой гроб.

— И как точно предлагаш да го уредим?

Елайза преглътна мъчително.

— Братът на госпожа Бейкър има погребално бюро, може би той ще успее да го уреди. Не се съмнявам, че ако вие го помолите, госпожо Суиндъл…

— Да искам услуга заради теб и твоя брат идиот?

— Не е идиот.

— Ама е достатъчно глупав да се остави да го стъпче кон.

— Не е виновен, случило се е заради мъглата.

Госпожа Суиндъл засмука още супа с долната си устна.

— Той дори не искаше да излиза — додаде Елайза.

— Разбира се, че не е искал — каза госпожа Суиндъл. — Той не вършеше такива пакости, а ти.

— Моля ви, госпожо Суиндъл, мога да платя.

Две вежди се изстреляха нагоре.

— О, нима? С обещания и залъгалки ли?

Елайза се замисли за кожената торбичка.

— Имам някакви пари.

Госпожа Суиндъл зяпна и по устните й се стече струйка супа.

— Някакви пари ли?

— Съвсем малко.

— И от къде, подла лъжлива твар? — Устните на жената се стегнаха като гърлото на кесия за пари. — Колко точно?

— Един шилинг.

Госпожа Суиндъл се изкикоти пронизително — отвратителен звук, толкова груб, толкова непознат, че собствената й дъщеря ревна.

— Един шилинг? — злостно попита тя. — Един шилинг няма да ти стигне дори за пиронite, с които да заковеш капака!

Брошката на мама, щеше да продаде брошката на мама. Вярно, че мама я беше накарала да обещае, че няма да се разделя с нея, освен

ако не се появи лошият човек, обаче положението беше такова, че…

Госпожа Суиндъл се разкашля, давейки се във внезапния си пристъп на веселие. Удари се по костеливите гърди, после свали малката Хати да пълзи по пода.

— Престани да ревеш, че не си чувам мислите.

Поседя, вперила присвитите си очички в Елайза. Кимна няколко пъти, докато в главата й се оформяше пъклен план.

— Толкова настоятелно ме молиш, че вече реших — лично ще се погрижа момчето да не получи нищо повече от онова, което заслужава. Ще го погребат като просяк.

— Моля ви…

— А аз ще взема шилинга заради усилията си.

— Но, госпожо Суиндъл…

— Не ме госпожосвай. Така ти се пада, като хитруваш и криеш пари. Само почакай да се прибере господин Суиндъл и да научи за тая работа, хубавичко ще си платиш. — Подаде на Елайза купата си. — Сипи ми още малко и занеси Хати горе да си ляга.

* * *

Нощите бяха най-тежки. Уличните шумове ставаха зловещи, сенките се изкривяваха без причина и Елайза, останала сама в стаичката за пръв път през живота си, стана жертва на кошмари — кошмари, по-страховити от всичко, което си беше представяла в приказките си.

Денем светът сякаш се преобръщаше с главата надолу като просната на въжето дреха. Имаше същата форма, цвят и големина, но въпреки това всичко беше наопаки. И макар тялото на Елайза да се държеше както винаги дотогава, съзнанието й бродеше из полетата на ужаса. Тя не спираше да си представя тялото на Сами на дъното на общия гроб в „Сейнт Брайд“, проснат накриво, както са го хвърлили сред другите безименни мъртъвци. Лежи под пръстта с отворени очи и уста, която се мъчи да се провикне, че е станала грешка, че той изобщо не е мъртъв.

Понеже госпожа Суиндъл се наложи и Сами беше погребан като просяк. Елайза извади брошката от скривалището и успя да стигне до

къщата на Джон Пикник, но в крайна сметка не се реши да я продаде. Стоя отпред половин час, мъчейки се да вземе решение. Знаеше, че ако продаде брошката, ще получи достатъчно пари, за да погребе Сами прилично. Знаеше също, че господин и госпожа Суиндъл ще настояват да разберат от къде са парите и ще я накажат безмилостно, задето е крила от тях такова съкровище.

Но не страхът от Суиндълови натежа при вземането на решение. Не се оказа толкова определящ дори гласът на мама, който отекваше звънко в съзнанието й и я задължаваше да продаде брошката само под заплахата на призрачния мъж.

Възпря я собственият й страх, че бъдещето крие по-лоши неща дори от миналото. Че ще настъпи момент, спотаен някъде в бъдещите мъгливи години, когато брошката ще се окаже единственото й средство за оцеляване.

Елайза се обърна, без изобщо да влезе в къщата на господин Пикник, забързано пое обратно към вехтошарския магазин, а брошката прогаряше виновна дупка в джоба й. Повтаряше си, че Сами ще разбере, че той познава не по-зле от нея цената на живота край реката.

Сетне скъта грижливо спомена за него, загърна го с чувствата си — радост, обич, всеотдайност, — от които повече нямаше да се нуждае, и заключи всичко някъде дълбоко в себе си. Кой знае защо й се струваше правилно да се изпразни от такива спомени и чувства, понеже след смъртта на Сами Елайза беше половин човек. Подобно на останала без свещ стая, душата й беше студена, тъмна и празна.

* * *

Кога й хрумна за пръв път? Впоследствие Елайза така и не успя да установи със сигурност. Във въпросния ден нямаше нищо по-различно. Както всяка сутрин, тя отвори очи в затъмнената стаичка и полежа малко, за да се върне обратно в тялото си след мъчителната нощ.

Отметна одеялото, седна и провеси краката си към пода. Дългата й плитка падна върху едното рамо. Беше студено, есента се бе предала на зимата и сутринта беше тъмна като нощ. Елайза запали клечка

кибрит и я поднесе към фитила на свещта, после погледна към престилката си, окачена от задната страна на вратата.

Какво я накара да го направи? Защо се пресегна под престилката към ризата и панталона, окачени отдолу? Защо облече дрехите на Сами?

Така и не проумя, но й се струваше правилно, сякаш това бе единственото възможно действие. Ризата миришеше познато — като собствените й дрехи, но не съвсем, — а когато навлече панталоните, Елайза изпита интересното усещане, че глезените й са голи и студеният въздух докосва кожата, обикновено скрита под чорапи. Седна на пода и завърза ожулените боти на Сами. Ставаха й идеално.

После се изправи пред малкото огледало и се огледа. Вгледа се внимателно, докато свещта примигваше до нея. От огледалото я гледаше бледо лице. Дълга коса, рижаво-руса коса, сини очи със светли вежди. Без да откъсва поглед от отражението си, Елайза се пресегна към шивашката ножица в коша с прането и вдигна плитката от едната си страна. Беше дебела, трудно я скълца. Най-накрая плитката падна в ръката й. Косата се спусна и провисна покрай лицето. Елайза продължи да реже, докато не скъси косата, колкото беше тази на Сами, после нахлупи платненото му кепе.

Бяха близнаци, така че приликата им не будеше учудване, но въпреки това Елайза притаи дъх. Усмихна се съвсем лекичко и отсреща й се усмихна Сами. Тя се пресегна и докосна студеното стъкло на огледалото — вече не беше самичка.

Туп… туп…

Долу госпожа Суиндъл чукаше с дръжката на метлата по тавана — ежедневният й призив към Елайза да се захваща с прането.

Елайза взе от пода дългата си рижа плитка, дръпна кичурче коса от горната част, където косата беше вързана, и го нави около крайчето му. По-късно щеше да го пъхне в брошката на мама. Вече не й трябваше, беше част от миналото й.

17

Лондон, 2005 г.

Естествено, Касандра знаеше, че автобусите ще бъдат червени и двуетажни, но въпреки това се слиса, когато ги видя да преминават покрай нея с табели за Кензингтън Хай Стрийт или Пикадили Съркъс на предното стъкло. Все едно някак беше попаднала в книжка с детски приказки или в един от многобройните филми, в които бе виждала как таксита с бръмбарови муцунки кръстосват застланите с обли камъни пресечки, тераси от Едуардовата епоха стоят мирно покрай широките улици, а северният вятър разпилява ефирни облаци по прихлупеното небе.

Вече почти двайсет и четири часа беше тук, в Лондон, който познаваше от хиляди филмови декори, от хиляди истории. След като най-сетне се съвзе от умората след полета, Касандра се озова самичка в тесния апартамент на Руби, а обедното слънце се бе промъкнало между завесите и един тъничък лъч беше попаднал върху лицето й.

На столчето до разтегателния диван имаше бележка от Руби:

> „Липсваше ми на закуска! Не исках да те будя — хапни каквото си харесаш. Във фруктиерата има банани, в хладилника сигурно се намира някаква храна, макар че не съм проверявала скоро — може да се е поразвалила! В шкафа в банята има хавлии, ако искаш да се изкъпеш. Аз ще бъда в музея до 6. Непременно трябва да наминеш и да видиш изложбата, която курирам в момента. Искам да ти покажа нещо много, много вълнуващо!
>
> Р.
>
> П.П. Ела рано следобед. Цяла сутрин имам неприятни срещи.“

И така, в един следобед и с шумно протестиращ от глад корем Касандра се озова насред Кромуел Роуд в очакване уличното движение

да прекъсне своя наглед несекващ бяг по артериите на града, за да може тя да пресече отсреща.

Пред нея, висок и величествен, се издигаше музеят „Виктория и Албърт“, а мантията на следобедната сянка бързо се плъзгаше по каменната фасада. Гигантски паметник на миналото. Касандра знаеше, че вътре има многобройни зали, всяка от които прелива от история. Хиляди предмети, извадени от своето място и време, тихо ехтяха с радостите и травмите на забравени животи.

Касандра се натъкна на Руби, която упътваше група германски туристи към кафенето на музея.

— Не, честно — прошепна й Руби силно, когато туристите отминаха, — нямам нищо против в сградата да има кафене, обичам кафе не по-малко от всеки друг, но нищо не може да ме раздразни повече от хора, които подминават експозицията ми, за да търсят Светия Граал на кексчетата без захар и вносните безалкохолни напитки.

Касандра се усмихна някак виновно, надявайки се Руби да не чуе как и нейният корем протестира, усетил вкусното ухание от кафенето. Всъщност самата тя се беше запътила натам.

— Как може да подминават с лека ръка възможността да се изправят срещу миналото? — махна с ръка Руби към редиците пълни със съкровища стъклени витрини, в които бе поместена колекцията й. — Как е възможно?

Касандра поклати глава и удържа един шумен пристъп откъм корема си.

— Не знам.

— Е, добре де — въздъхна театрално Руби, — ти вече си тук и филистерите са само далечен спомен. Как се чувстваш? Още ли си изморена от полета?

— Добре съм, благодаря.

— Добре ли спа?

— Разтегателният диван е много удобен.

— Не ме лъжи — каза през смях Руби, — макар да ми е приятно да го чуя. Бях сигурна, че бучките и неравностите няма да ти позволят да проспиш целия ден, иначе щях да ти звънна да те събудя. За нищо на света не бих позволила да пропуснеш това. — Тя цялата грейна. — Още не мога да повярвам, че Натаниъл Уокър е живял в същото

имение, където се намира твоята къща! Сигурно я е гледал, черпел е вдъхновение от нея. Може дори да е влизал вътре. — Кръглите очи на Руби грееха, тя хвана Касандра под ръка и я поведе по пътеката. — Ела, това страшно ще ти хареса!

Обзета от леко безпокойство, Касандра се приготви да реагира с уместно въодушевление, независимо какво толкова иска да й покаже Руби.

— Ето, стигнахме — посочи победоносно Руби редица рисунки в една витрина. — Какво ще кажеш за тези?

Касандра ахна и се приведе по-наблизо да ги разгледа. Нямаше нужда да се преструва, че е въодушевена. Изложените рисунки едновременно я слисаха и я развълнуваха.

— Но откъде… Ти как… — погледна тя настрани към Руби, която бе стиснала ръце с видимо удоволствие. — Нямах представа, че съществуват.

— Никой нямаше представа — весело я успокои Руби. — Освен собственичката, а те уверявам, че отдавна не им беше обръщала внимание.

— Как се сдоби с тях?

— Съвсем случайно, скъпа. Съвсем случайно. Когато ми хрумна идеята за изложбата, не исках просто да преподредя няколко стари викториански експоната, които хората подмятат от десетилетия. Затова пуснах кратка обява във всички специализирани списания, за които успях да се сетя. Съвсем простичък текст: „Търся да заема интересни художествени предмети от края на деветнайсети век, които ще бъдат изложени грижливо и с обич в лондонска музейна експозиция.“ И какво да видя, започнаха да ми звънят още в деня на излизането на първата обява. Разбира се, повечето обаждания бяха фалшива тревога, но сред пясъка имаше и късчета самородно злато. Няма да повярваш колко безценни предмети са оцелели, въпреки че са били занемарени.

Касандра си помисли, че същото важи и за антиките: най-добрите находки са онези, които са били забравени десетилетия наред и са успели да избегнат лапите на въодушевените лаици.

Руби отново погледна рисунките.

— Това са едни от най-ценните ми открития — усмихна се тя на Касандра. — Недовършени скици на Натаниъл Уокър, кой би допуснал? Ние притежаваме малка колекция от негови портрети на

горния етаж, има няколко негови творби и в „Тейт“, но доколкото ми е известно — на мен или на когото и да е другиго, — само това е запазено. Мислехме, че останалите творби…

— … са унищожени, знам — прекъсна я Касандра с пламнали бузи. — Известен е неприятният навик на Натаниъл Уокър да изхвърля подготвителните скици, които не му допадат.

— Значи, си представяш как се почувствах, когато жената ми даде тези. Предния ден бях карала чак до Корнуол и се мъкнех по къщите на хората, учтиво отказвайки най-различни неуместни предмети. Направо ще се изумиш какви неща хората смятат за подходящи — завъртя тя безпомощно очи. — Достатъчно е да кажа само, че когато стигнах до тази къща, бях готова да вдигна ръце. Беше от онези крайморски вили със сиви плочести покриви и тъкмо се канех да се откажа, когато Клара отвори вратата. Беше любопитно дребно човече като излязло от илюстрация на Биатрикс Потър — стара квачка с домакинска престилка. Покани ме в най-тясната дневна на света — в сравнение с нея моят апартамент е като просторно имение — и настоя да ме почерпи с чай. В онзи момент вече бих предпочела уиски след натоварения ден, но се облегнах на възглавниците и зачаках да видя с какъв напълно безполезен предмет ще ми изгуби времето домакинята.

— И тя ти даде тези рисунки.

— Веднага разбрах какво представляват. Не бяха подписани, но имаха релефен печат. Виждаш ли горния десен ъгъл? Кълна ти се, цялата се разтреперих, когато го видях. За малко да си разлея чая върху рисунките.

— А тя откъде ги има? — попита Касандра. — От къде?

— Каза, че били сред вещите на майка й — отговори Руби. — Майка й Мери овдовяла и се преместила при Клара, където живяла до смъртта си на шейсет и пет години. И двете били вдовици, та, предполагам, са били подходяща компания една за друга. Във всеки случай Клара изглеждаше доволна, че има пред кого да разкаже за скъпата си майка. Преди да си тръгна, ме поведе по крайно опасното стълбище към стаята на Мери. — Руби се приведе по-близо до Касандра. — Каква изненада само! Мери беше починала сигурно преди четирийсет години, обаче стаята й изглеждаше така, като че ли тя всеки момент ще си дойде у дома. Тръпки ме побиха, но приятни: тясно единично легло, безукорно оправено, вестник, сгънат на

нощното шкафче и с наполовина решена кръстословица на горната страница. А под прозореца имаше един заключен скрин. Вълнуващо! — Руби прокара пръсти през прошарената си коса. — Казвам ти, едва се сдържах да не се втурна към скрина и да изтръгна катинара с голи ръце.

— Тя отвори ли скрина? Ти видя ли какво има вътре?

— Нямах този късмет. Останах печално сдържана и малко след това Клара ме изведе от стаята. Наложи се да се задоволя със скиците на Натаниъл Уокър и с уверенията на Клара, че сред вещите на майка й няма още като тях.

— Мери също ли е била художничка? — попита Касандра.

— Мери ли? Не, била е домакиня. Поне отначало. През Първата световна война работела в завод за боеприпаси и според мен след това е напуснала войската. Омъжила се за месар и прекарала остатъка от живота си в правене на кървавица и миене на дъските за рязане. Не знам кое от двете ми е по-неприятно!

— Добре де — смръщи се Касандра, — как изобщо са се оказали у нея рисунките? Известно е, че Натаниъл Уокър е бил много потаен по отношение на работата си, а скиците му са същинска рядкост. Не ги е давал на никого, не е подписвал договори с издателите, които са искали да получат авторско право върху оригиналите — и то за завършените произведения. Не мога да си представя какво би могло да го накара да се раздели с такива недовършени скици.

Руби сви рамене.

— Може би ги е взела назаем. Купила ги е. Или пък ги е откраднала. Не знам и трябва да призная, че не ме интересува. Стига ми да го отдам на една от красивите загадки в живота. Казвам си само: боже, тя наистина е притежавала скиците, без да знае колко са ценни, не е смятала, че си струва да бъдат излагани, и затова е успяла да ги съхрани толкова добре за нас през целия двайсети век.

Касандра се приведе още над рисунките. Никога преди не ги беше виждала, но ги позна. Не можеше да ги сбърка — ранни скици на илюстрациите от книжката с приказки. Бяха нарисувани по-набързо и линиите бяха нетърпеливи и проучващи, преливаха от първоначалното въодушевление на художника по отношение на темата. Касандра започна да диша накъсано, когато си спомни как се чувстваше самата тя, започвайки нова рисунка.

— Невероятно е да имаме шанса да видим работата му в развитие. Толкова много научаваме за художника по този начин, понякога дори повече, отколкото от завършената творба.

— Като скулптурите на Микеланджело във Флоренция.

Касандра я стрелна с кос поглед, доволна от прозорливостта на Руби.

— Цялата настръхнах, когато за пръв път видях рисунката на онова коляно, което се подава от мрамора. Като че ли фигурата си е била там от самото начало и просто е чакала някой достатъчно даровит човек да я освободи.

Руби грейна.

— Ей! — Осени я внезапно хрумване. — Днес е първата ти нощ в Лондон, така че хайде да ядем. Трябваше да звънна на приятеля си Грей, но той ще разбере. Или пък да вземем и него — като сме повече, ще е по-весело.

— Извинете, госпожо — прекъсна ги глас с американски акцент, — тук ли работите?

Между тях бе застанал висок чернокос мъж.

— Да. С какво мога да ви помогна? — попита Руби.

— Със съпругата ми страшно огладняхме, а един от служителите на горния етаж ни каза, че долу има кафене…

Руби извъртя безпомощно очи към Касандра.

— Близо до станцията на метрото има нов ресторант „Карлучо“. В седем часа, аз черпя. — После стисна устни в тънка усмивка. — Насам, господине, ще ви покажа къде е.

* * *

След като си тръгна от музея „Виктория и Албърт“, Касандра се опита да си осигури позакъснял обяд. Май за последен път беше хапнала нещо на борда на самолета, а после изяде няколко от бонбоните на Руби и изпи чаша чай — нищо чудно, че коремът й вече направо крещеше. В бележника на Нел имаше малка карта на централната част на Лондон, залепена от вътрешната страна на предната корица, така че, доколкото виждаше, накъдето и да поеме, щеше да намери какво да хапне и пийне. Докато се взираше в картата,

забеляза неясно кръстче с химикалка някъде на отсрещния бряг на реката, на някаква уличка в Батърси. Вълнението я погали като перце по кожата. Място, отбелязано с Х, но кое точно?

Двайсет минути по-късно си купи сандвич с риба тон и бутилка вода от едно кафене на Кингс Роуд, после продължи по Флад Стрийт към реката. На другия бряг дръзко се извисяваха четирите комина на електроцентралата на Батърси. Касандра изпитваше странно вълнение, следвайки стъпките на Нел.

Есенното слънце се беше показало от скривалището си и пръскаше сребристи петънца по реката. Темза. Колко много неща бе видяла тази река: безброй животи, прекарани по нейните брегове, неизмеримо много смърт. Тъкмо от тази река преди много години бе потеглил онзи кораб с Нел на борда и я бе отвел далеч от познатия й живот към едно несигурно бъдеще. Бъдеще, което вече беше минало — един приключил живот. Ала въпреки това имаше значение — имаше значение за Нел, а сега имаше значение и за Касандра. Тази загадка беше нейното наследство. Нещо повече: беше нейната отговорност.

18

Лондон, 1975 г.

Нел наклони глава, за да вижда по-добре. Надявала се бе, като зърне къщата, в която е живяла Елайза, някак да я разпознае, инстинктивно да усети, че мястото е важно за миналото й, но не стана така. Къщата на Батърси Чърч Роуд номер трийсет и пет й беше напълно непозната. Беше съвсем обикновена и изглеждаше като всяка друга къща в квартала — триетажна, с вертикално плъзгащи се прозорци, тънки улуци, които се виеха нагоре по грапавите тухлени стени, потъмнели от годините и атмосферните условия. Отвън изглеждаше, сякаш част от покрива е зазидан, за да се създаде допълнително място, но трудно можеше да се прецени дали е така, без да се види отвътре.

Улицата минаваше успоредно на Темза. Мръсната пресечка с отпадъци в канавките и сополиви деца, играещи на тротоара, не приличаше на място, където е отраснала авторка на вълшебни приказки. Разбира се, това бяха глупави и романтични схващания, но когато Нел си представяше Елайза, мислите й населяваха образи от градините на Кензингтън на Дж. М. Бари[1] и магическото очарование на Оксфорд на Луис Карол[2].

Само че този адрес беше вписан в книгата, която тя беше купила от господин Снелгроув. В тази къща е била родена Елайза Мейкпийс и тук е прекарала ранните си години.

Нел се приближи. В къщата като че ли нямаше никакво движение, затова тя дръзна да се долепи до предния прозорец. Неголяма стая, тухлена камина и сбутана кухничка. Тясно стълбище, залепено до стената при вратата.

Нел отстъпи назад и едва не се спъна в някаква саксия с мъртво растение.

Нечие лице на прозореца на съседната къща я накара да подскочи — бледо лице, обрамчено от ситно накъдрена коса. Нел примигна, а когато отново отвори очи, лицето го нямаше. Привидение? Примигна

отново. Не вярваше в привидения, поне не в такива, които изчезват внезапно.

И наистина вратата на къщата на Батърси Чърч Роуд номер трийсет и седем се отвори със замах. На прага застана миниатюрна женица, едва около метър и трийсет, с тънички крачета и бастун. От издута бенка отляво на брадичката й стърчеше дълъг бял косъм.

— К’ва си ти, момиче? — попита жената с неясен кокни акцент.

Бяха минали най-малко четирийсет години, откакто й бяха казвали „момиче“.

— Нел Андрюс — представи се Нел и отстъпи от спаруженото растение. — Просто минавам. Разглеждам. Опитвам се да… — Тя протегна ръка. — Австралийка съм.

— Австралийка ли? — зачуди се жената и бледите й устни се разтеглиха в беззъба усмивка. — Ами така кажи. Мъжът на племенницата ми е австралиец. Живеят в Сидни, може да ги познаваш. Дезмънд и Нанси Паркър.

— Боя се, че не — отвърна Нел. Благоразположеното изражение на старата жена започна да се вкисва. — Не живея в Сидни.

— А, така ли… — рече тя скептично. — Може да ги срещнеш, ако отидеш там.

— Дезмънд и Нанси, ще запомня.

— Той се прибира много късно.

Нел се намръщи. За съпруга на племенницата й в Австралия ли ставаше дума?

— Съседът ми. Много е тих. — Жената снижи глас до сценичен шепот. — Много е нацупен, ама е работяга. — Поклати глава. — Представи си само, африканец да живее тук, на номер трийсет и пет. Не съм предполагала, че ще доживея да го видя. Мама щеше да се обърне в гроба, ако знаеше, че вкъщи живеят черни.

Интересът на Нел се изостри.

— Майка ви също ли е живяла тук?

— Ами че да — отговори гордо старицата. — Родена съм тук, в тази къща, ако искаш да знаеш.

— Родена сте тук ли? — изви вежди Нел. Не бяха много хората, които можеха да се похвалят, че цял живот са живели на една и съща улица. — Кога беше това, преди шейсет, седемдесет години?

— Почти седемдесет и осем, да ти кажа. — Старицата издаде напред брадичка и слънцето освети белия й косъм. — Нито ден по-малко.

— Седемдесет и осем години — бавно рече Нел. — И през цялото време живеете тук. От… — бързо пресметна тя… — от 1897 година?

— Аха, от декември 1897 година. Коледно бебе съм.

— Имате ли много спомени? Имам предвид от детството.

Тя се изкиска.

— Понякога ми се струва, че те са единствените спомени, които имам.

— Тогава мястото сигурно е изглеждало различно.

— О, да, без никакво съмнение — отговори дълбокомислено старицата.

— Жената, от която се интересувам, също е живяла на тази улица. Изглежда, дори в тази къща. Дали не си я спомняте? — Нел дръпна ципа на чантата си и извади снимката, която беше преснимала от заглавната страница на книжката с приказките. Забеляза, че пръстите й леко треперят. — Нарисувана е да прилича на илюстрациите, но ако се вгледате в лицето й…

Жената протегна възлестата си ръка и взе подаденото изображение, примигна и покрай очите й се скупчиха бръчици. После избухна в смях.

— Познавате ли я? — стаи дъх Нел.

— Познавам я и още как, ще я помня до последния си час. Изкарваше ми ангелите, когато бях малка. Разказваше ми какви ли не ужасни истории, когато мама не беше наблизо, та да я набие едно хубаво и да й даде да се разбере. — Вдигна поглед към Нел, смръщила съсредоточено набръчканото си като акордеон чело. — Елизабет? Елън?

— Елайза — бързо й подсказа Нел. — Елайза Мейкпийс. Станала е писателка.

— Това не знам, не си падам по четенето. Не виждам смисъл в тия листове. Знам само, че момичето на твоята картинка разказваше такива ужасии, че цялата настръхвах. Заради нея повечето деца в квартала се страхуваха от тъмното, ама не спирахме да се тълпим край нея. Един господ знае от къде беше научила тези приказки.

Нел отново погледна към къщата и опита да си представи Елайза като малка. Родена разказвачка на истории, която ужасява по-малките деца с измислиците си.

— Липсваше ни, когато я отмъкнаха — тъжно поклати глава старицата.

— Човек би допуснал, че ще се радвате, понеже няма повече да ви плаши.

— Нищо подобно — възрази старицата, мърдайки устни така, сякаш дъвчеше венците си. — Всяко дете на света обича да му изкарват акъла от страх от време на време. — Заби върха на бастуна си на едно място с натрошена мазилка на стълбите и погледна Нел с присвити очи. — Ама онова момиче също изживя голям ужас, по-голям, отколкото в измислените й истории. Един ден изгуби брат си в мъглата. Собствените й истории бяха нищо в сравнение с онова, което се случи с момчето. Големият черен кон премаза сърцето му — поклати глава тя. — След това момичето не беше същото. Малко мръдна, ако питате мен, отряза си косата и започна да носи панталони, ако не ме лъже паметта!

Нел усети прилив на вълнение. Това сведение беше ново.

Старицата се прокашля, извади кърпичка и се изхрачи в нея. Продължи, все едно нищо не се е случило:

— Носеше се слух, че са я отвели в приюта за бедни.

— Не е било така — възрази Нел. — Изпратили са я да живее с едно семейство в Корнуол.

— Корнуол. — Някъде отвътре писна чайник. — Е, това е хубаво, нали?

— Сигурно.

— Ами добре, време е за чай — кимна старицата към кухнята си. Заяви го толкова делово, че за един кратък миг Нел си мислеше, че ще бъде поканена вътре, нагостена с чай и с още много други истории за Елайза Мейкпийс. Но когато вратата започна да се затваря между Нел и старицата, илюзията се разсея.

— Почакайте! — повика я Нел и протегна ръка да възпре вратата.

Старицата задържа вратата открехната, а чайникът вътре продължи да пищи.

Нел извади лист от чантата си и написа нещо.

— Нали ще ми звъннете, ако се сетите още нещо за Елайза Мейкпийс, каквото и да е? Ще ви напиша адреса и телефона на хотела, в който съм отседнала.

Старицата изви едната си побеляла вежда. Изгледа Нел, сякаш я преценяваше, после взе листчето. Гласът й прозвуча различно, когато отново заговори:

— Ще ви се обадя, ако се сетя нещо.

— Благодаря ви, госпожо…

— Суиндъл — довърши старицата. — Госпожица Хариет Суиндъл. Така и не срещнах мъж, на когото да позволя да ме направи своя.

Нел понечи да махне за довиждане, но вратата на старата госпожица Суиндъл вече беше затворена. Когато чайникът най-сетне престана да врещи вътре, Нел погледна часовника си. Ако побързаше, все още можеше да успее да стигне до галерия „Тейт“. Там щеше да види портрета на Елайза, нарисуван от Натаниъл Уокър и озаглавен „Писателката“. Извади малката туристическа карта на Лондон от чантата си и плъзна пръст нагоре по течението на реката, докато откри Милбанк. Хвърли последен поглед към Батърси Чърч Роуд и потегли, докато един червен лондонски автобус избоботи покрай викторианските къщи, приютили детството на Елайза.

* * *

Да, портретът „Писателката“ наистина висеше на стената в галерията. Точно каквато си я спомняше Нел. Дебела плитка, преметната през едното рамо, къдрава бяла яка, закопчана до брадичката, така че да скрива тънката й шия, шапка на главата. Съвсем различна от шапките, които обикновено носят дамите от Едуардовата епоха. Силуетът й беше по-мъжествен, ъгълът, на който бе килната — малко по-дързък, а личността, която я носеше, като че ли нямаше значение, макар че Нел не беше сигурна как точно е узнала това. Затвори очи. Ако се понапрегнеше, можеше дори да си спомни гласа. Понякога навестяваше съзнанието й — сребрист глас, преливащ от загадъчност и тайнственост, — но винаги се изплъзваше, преди тя да

смогне да притисне спомена, да го присвои, за да може да го командва и да си го припомня.

Зад нея минаваха хора и Нел отново отвори очи. „Писателката“ отново застана пред очите й в рамката си и Нел пристъпи по-наблизо. Портретът беше необикновен. Първо, беше скица с въглен, по-скоро ескиз, отколкото портрет. Композицията също интригуваше. Жената не беше с лице към художника, а беше изобразена, сякаш се отдалечава, сякаш е погледнала назад едва в последния момент и е застинала така. Имаше нещо приковаващо вниманието в големите й очи, в леко раздалечените й устни, сякаш се канеше да продума, но се долавяше и нещо неловко — отсъствието дори на следа от усмивка, сякаш жената е била изненадана. Наблюдавана. Уловена неподготвена.

Само да можеше да говориш, помисли си Нел, вероятно щеше да ми кажеш коя съм и защо съм била заедно с теб. Защо заедно сме се качили на кораба, но ти не се върна да ме вземеш.

Нел усети как разочарованието тегне върху плещите й, макар да не беше съвсем сигурна какви точно откровения си е въобразявала, че ще изтръгне от портрета на Елайза. После се поправи — не си въобразяваше, надяваше се. Цялото дирене се основаваше на надеждата. Светът беше невъобразимо голям и не беше никак лесно да откриеш човек, изчезнал преди шейсет години, дори ако този човек си самият ти.

Залата започваше да се изпразва и Нел се оказа заобиколена отвсякъде с погледите на отдавна починалите. Всички я наблюдаваха по онзи странен и тежък начин, присъщ на хората от портретите: с неизменно бдителни очи, които следваха зрителя навсякъде из залата. Тя потръпна и облече палтото си.

Другият портрет привлече вниманието й, когато вече беше стигнала почти до вратата. Когато погледът й попадна на тъмнокосата жена с бледа кожа и плътни червени устни, Нел тутакси разбра коя е тя. Хиляди откъслеци от отдавна забравени спомени се съчетаха само за миг, увереността нахлу във всяка нейна клетка. Не защото името, отпечатано под портрета, й беше познато. Роуз Елизабет Монтраше — думите не й говореха почти нищо. Беше нещо едновременно повече и по-малко. Устните на Нел затрепериха и нещо силно я пристегна дълбоко в гърдите. Трудно дишаше.

— Мама — прошепна тя и се почувства неловко, едновременно въодушевена и уязвима.

* * *

Слава богу, че Централната справочна библиотека работеше до късно, защото Нел не би могла да издържи до сутринта. Най-сетне бе научила името на майка си — Роуз Елизабет Монтраше. По-късно си припомняше онзи миг в галерия „Тейт“ като своеобразно раждане. Светкавично, най-неочаквано и непосредствено, тя бе станала нечие дете, беше узнала името на майка си. Повтаряше думите отново и отново, докато се носеше по тъмните улици.

Не за пръв път ги чуваше. В книгата с биографията на Елайза, която беше купила от господин Снелгроув, се споменаваше семейство Монтраше. Вуйчо на Елайза, дребен аристократ, притежаваше великолепно имение в Корнуол — „Блакхърст“, където била изпратена Елайза след смъртта на майка си. Тази връзка търсеше Нел — връзката между Писателката от спомените на Нел и лицето, което бе разпознала като лицето на майка си.

Служителката в библиотеката помнеше Нел от предишния ден, когато бе отишла да търси сведения за Елайза.

— Открихте ли господин Снелгроув? — попита тя с усмивка.

— Да — отвърна Нел, останала почти без дъх.

— И сте оцелели след срещата.

— Той ми продаде една книга и много ми помогна.

— Такъв си е нашият господин Снелгроув, винаги успява да продаде нещо — поклати тя глава сърдечно.

— Дали ще можете да ми помогнете отново? — поде Нел. — Търся информация за една жена.

Библиотекарката примигна.

— Ще ми е нужно малко повече време.

— Разбира се. Жената е родена някъде в края на деветнайсети век.

— И тя ли е писателка?

— Не, поне аз не мисля така. — Нел въздъхна и се помъчи да събере мислите си. — Казвала се е Роуз Монтраше и е била от някакво

аристократично семейство. Чудех се дали няма да открием нещо за нея в един от онези справочници с родословни подробности.

— Като изданията на „Дебрет“[3] или „Кой кой е“.

— Да, точно така.

— Струва си да проверим — съгласи се библиотекарката. — Разполагаме и с двете, но в „Кой кой е“ е по-лесно за четене. Наследствените благородници получават автоматична покана за включване. Може и да няма статия специално за нея, но ако имате късмет, ще е спомената в статията за друг човек, например баща й или съпруга й. Да знаете случайно датата на смъртта й?

— Не, защо?

— След като не знаете кога е била включена в енциклопедията, ако изобщо е включена, може да си спестим малко време, ако най-напред проверите в „Кой кой е“. Обаче за тази цел трябва да знаете датата на смъртта й.

Нел поклати глава.

— Дори не мога да предположа. Ако ме насочите най-общо, бих могла да потърся в „Кой кой е“ — ще започна от тази година и ще се движа назад, докато попадна на място, където я споменават.

— Може да отнеме доста време, а библиотеката затваря скоро.

— Ще побързам.

Жената сви рамене.

— Качете се по стълбите на първия етаж и ще намерите старите течения на гише „Информация“. Подредени са по азбучен ред.

* * *

Най-накрая, когато стигна до 1934 година, Нел напипа златна жила. Не ставаше дума за Роуз Монтраше, но все пак беше човек с името Монтраше. Лайнъс, вуйчото, потърсил Елайза Мейкпийс след смъртта на Джорджиана. Нел прегледа статията:

„МОНТРАШЕ, лорд Лайнъс Сейнт Джон Хенри, р. 11 януари 1860 г., син на покойния лорд Люк Монтраше и на покойната Маргарет Елизабет Монтраше; на 31 август

1888 г. сключва брак с Аделайн Лангли, от която има една дъщеря, Роуз Елизабет Монтраше, омъжена за покойния Натаниъл Уокър.“

Роуз се е омъжила за Натаниъл Уокър. А това означаваше, че той е баща й, нали? Нел препрочете статията. Покойните Роуз и Натаниъл. Значи, и двамата са починали преди 1934 година. Затова ли Нел е била при Елайза? Елайза ли е била определена за неин настойник след смъртта и на двамата й родители?

Баща й — тоест Хю — я беше намерил на пристана в Мерибъро в края на 1913 година. Ако Елайза й е била определена за наставник след смъртта на Натаниъл и на Роуз, значи, те са умрели преди това, нали?

Ами ако потърси Натаниъл Уокър в справочника „Кой кой е“ за същата година? Със сигурност ще има статия за него. И дори нещо повече, ако теорията й беше вярна и през 1913 година той вече не е бил между живите, тогава Нел трябваше да провери направо в „Кой кой е“. Тя забързано пое по пътеката между рафтовете и извади справочника за периода 1897–1915 година. С разтреперани пръсти разлисти отзад напред. И го намери.

„УОКЪР, Натаниъл, р. 22 юли 1883 г., п. 2 септември 1913 г., син на Антъни Себастиан Уокър и Мери Уокър, на 3 март 1908 г. се жени за почитаемата Роуз Елизабет Монтраше, от която има една дъщеря, покойната Айвъри Уокър.“

Сърцето на Нел спря. Да, вярно е, че имаха една дъщеря, но какво означаваше това „покойна“? Та тя не беше умряла, беше си съвсем жива.

Изведнъж Нел усети отоплението в библиотеката, не можеше да диша. Повя на лицето си и отново погледна към статията.

Какво означаваше това? Да не би да са сбъркали нещо?

— Открихте ли я?

Нел вдигна поглед. Жената от рецепцията.

— В тези справочници понякога има ли грешки? — попита тя. — Случвало ли се е да сбъркат?

Служителката стисна устни замислено.

— Допускам, че не са най-достоверните източници. В тях се съдържа информация, дадена от самите лица.

— А когато те са починали?

— Моля?

— В „Кой кой е“ всички лица са вече покойници. Кой дава информацията за тях?

— Вероятно роднините им — сви рамене библиотекарката. — Сигурно по-голяма част от сведенията вземат от предишния попълнен въпросник. Добавяте датата на смъртта и готово. — Жената изтупа някакво пухче от лавицата. — Затваряме след десет минути. Кажете ми, ако мога да ви помогна с още нещо.

Просто имаше някаква грешка. Сигурно често се случва, в крайна сметка словослагателят не познаваше хората лично. Имаше вероятност да се е разсеял за секунда и по погрешка да е пъхнал думата „починала“. Непознат, който в безмълвните очи на следващите поколения е мъртъв.

Беше нещо повече от печатна грешка. Нел знаеше, че тя е детето, за което става дума в статията, и че със сигурност не е „покойна“. Трябваше само да намери биография на Натаниъл Уокър и щеше да докаже, че статията тук не е вярна. Вече си имаше име — някога се бе казвала Айвъри Уокър. И ако не й звучеше познато, ако можеше да го навлече само като удобна дреха, така да бъде. Не можеш да управляваш паметта — някои неща се запазват в нея, други не.

Изведнъж си спомни книгата, която си беше купила на път за „Тейт“ — цялата посветена на картините на Натаниъл. Там трябваше да има и кратка биография. Извади я от чантата си и я разгърна.

„Натаниъл Уокър (1883–1913) е роден в Ню Йорк в семейство на полски емигранти, Антони и Мария Уокър (оригинално Валчук). Баща му е работник на градския док, а майка му работи като перачка и отглежда шест деца, третото от които е Натаниъл. Двама от братята му умират от различни болести, а Натаниъл е изпратен по стъпките на

баща си на доковете, когато рисунката, която нахвърля на една нюйоркска улица, е забелязана от минаващия оттам Уолтър Ървинг младши, наследник на нефтеното състояние на семейство Ървинг, който поръчва на Натаниъл да му нарисува портрет.

Под крилото на своя покровител Натаниъл става известен член на формиращото се нюйоркско висше общество. На една от организираните от Ървинг забави през 1906 година Натаниъл се запознава с почитаемата Роуз Монтраше, пристигнала в Ню Йорк от Корнуол. Двамата сключват брак на следващата година в «Блакхърст», имението на рода Монтраше близо до Триджина, Корнуол. Славата на Натаниъл продължава да расте и след сватбата и преместването му във Великобритания, а върхът в кариерата му е получената в началото на 1910 година поръчка да нарисува последния портрет на крал Едуард VII.

Натаниъл и Роуз Монтраше имат една дъщеря, Айвъри Уокър, родена през 1909 година. Съпругата и дъщеря му често позират на Натаниъл и един от най-добрите му портрети е озаглавен «Майка и дете». Младата двойка загива трагично през 1913 година в Ейсгил при катастрофа на два влака. Айвъри Уокър умира от скарлатина няколко дни след смъртта на родителите си.“

Нел не разбираше. Знаеше, че именно тя е детето, споменато в биографията. Роуз и Натаниъл Уокър бяха нейните родители. Спомняше си Роуз, тутакси го бе осъзнала. Датите съответстваха: раждането й, дори пътуването й до Австралия съответстваше твърде точно на смъртта на Натаниъл и Роуз, за да бъде просто съвпадение. Да не говорим за допълнителната връзка, според която Роуз и Елайза са били братовчедки.

Нел отгърна на азбучника и плъзна пръст по списъка. Спря на „Майка и дете“ и разлисти на въпросната страница с разтуптяно сърце.

Долната й устна се разтрепери. Може и да не помнеше да са я наричали Айвъри, но вече нямаше никакво съмнение. Сигурна беше,

че е изглеждала така като момиченце. Това беше тя — седнала в скута на майка си, позираше на баща си.

Защо тогава историята я смяташе за мъртва? Кой беше подал такава грешна информация на „Кой кой е“? Нарочно ли беше разпространена заблудата, или редакторите на изданието бяха решили така, понеже не са научили, че тя всъщност е била качена на кораб за Австралия от една загадъчна авторка на приказки?

Не бива да казваш името си, това са правилата на играта. Така й беше казала Писателката. Нел я чуваше — звучния глас, който се носеше като бриз над повърхността на океана. *Това е наша тайна. Не бива да я разкриваш.* Нел отново стана на четири годинки, почувства страха, несигурността, вълнението. Усети миризмата на речната тиня, толкова различна от просторното синьо море, чу крякащите гладни чайки по Темза, подвикванията на моряците. Две бурета, тъмно скривалище, ивица, осеяна с прашинки светлина…

Писателката я е взела. Изобщо не е била изоставена. Била е отвлечена, а родителите й не са знаели. Затова не са я потърсили. Мислели са, че е мъртва.

Но защо я бе взела Писателката? И защо беше изчезнала, зарязвайки Нел на кораба, сам-самичка на света?

Миналото й приличаше на матрьошка — от всеки въпрос изникваше нов въпрос.

За да разплете тези загадки, й трябваше някой. Жив човек.

Човек, с когото да поговори, който я е познавал навремето или знае за друг, който я е познавал. Човек, способен да хвърли светлина върху личността на Писателката, семейство Монтраше и Натаниъл Уокър.

Не смяташе, че ще открие такъв под прашните сводове на библиотеката. Трябваше да навлезе в сърцевината на загадката, в Корнуол, в онова селце Триджина. В голямата тъмна къща в „Блакхърст“, където някога е живяло семейството и тя е бродила като момиченце.

---

[1] Става дума за романа „Питър Пан в градините на Кензингтън“ (1906) от Дж. М. Бари (1860–1937), британски писател и драматург, известен най-вече като създател на образа на Питър Пан, герой на четири негови романа. — Б.пр. ↑

[2] Чарлс Лътуидж Доджсън (Луис Карол) (1832–1898) до края на живота си е бил преподавател по математика в колежа Олд Чърч в Оксфорд. — Б.пр. ↑

[3] Специализирано британско издателство, основано през 1769 г., което издава генеалогията на британските аристократични родове, а от 1900 г. — и поредица от книги, свързани с традиционния британски етикет. — Б.пр. ↑

19

Лондон, 2005 г.

Руби закъсняваше за вечерята, но Касандра нямаше нищо против. Келнерът я беше настанил на маса до голямата стъклена витрина и тя наблюдаваше как хората забързано се прибират по домовете си. Толкова много хора, галактики от човешки животи, които се разгръщат извън сферата на живота на Касандра. Приижда на вълни. Точно пред ресторанта имаше автобусна спирка, а от отсрещната страна на улицата беше входът към метрото на Южен Кензингтън, все още издокаран с красивата си дреха от плочки в стил ар нуво. От време на време вятърът откъсваше група хора от потока на движението и ги издухваше вътре в ресторанта, където те или се настаняваха по масите, или заставаха до ярко осветената витрина в очакване на белите картонени кутии с изискана храна, която да отнесат у дома за вечеря.

Касандра потърка с палец мекото и оръфано ръбче на бележника си и отново премисли изречението, чудейки се дали този път ще го приеме по-гладко. Натаниъл Уокър беше бащата на Нел. Художникът Натаниъл Уокър, авторът на портрети на кралски особи беше бащата на Нел. Прадядо на Касандра.

Не, истината все още й се струваше невероятна, както и когато я откри днес следобед. Седеше на пейка до Темза и разчиташе разказа на Нел за посещението й в родната къща на Елайза Мейкпийс в Батърси и в галерията „Тейт“, където бяха изложени портретите на Натаниъл Уокър. Беше излязъл вятър, който се понесе по повърхността на реката между брегoвете, и Касандра тъкмо се накани да тръгва, когато нещо привлече погледа й към един доста повреден откъс на отсрещната страница, едно подчертано изречение, което гласеше: *Роуз Монтраше е майка ми. Познах я на портрета, спомних си я.* После имаше стрелка и вниманието на Касандра скокна напред към заглавието на книга, „Кой кой е“, под което набързо беше съставен списък:

1. Роуз Монтраше се жени за художника Натаниъл Уокър през 1908 година

2. Една дъщеря! Айвъри Уокър (родена малко след това — 1909? Да проверя за скарлатината)

3. Роуз и Натаниъл загиват през 1913 година в железопътна катастрофа до Ейсгил (годината, през която съм изчезнала. Връзка?)

Откъснато парче хартия беше попаднало между страниците на тетрадката — фотокопие от книга, озаглавена „Големите железопътни катастрофи от епохата на парния локомотив“. Касандра го извади. Хартията беше избеляла и текстът бледнееше, но, за щастие, беше пощаден от петната плесен, които поглъщаха останалата част от тетрадката. Заглавието гласеше „Железопътната трагедия в Ейсгил“. Докато край нея уютно се носеше глъчката на бистрото, Касандра отново прегледа краткия, но сърцато написан материал:

„В тъмните ранни часове на 2 септември 1913 година два влака на компания «Мидланд Рейлуейс» потеглят от гара Карлайл на път за гара Сейнт Панкрас, но никой от пътниците им не подозира, че влакът ги отнася към гибел. Линията е стръмна, прекосява възвишенията и долините на хълмистата северна местност, а влаковете са безнадеждно маломощни. Два факта се съчетават и предизвикват катастрофата на влаковете през онази нощ: двигателите им са по-слаби от нужното за стръмния терен и всяка от композициите се захранва със зле пречистени въглища, задръстени с много шлака, които не позволяват ефикасно изгаряне.

След като потегля от Карлайл в един и половина през нощта, първият влак мъчително се отправя към Ейсгил — налягането на парата спада рязко и влакът спира. Можете да си представите изненадата на пътниците, когато влакът се заковава на място малко след като е потеглил от гарата, но едва ли хората са били излишно разтревожени. В крайна

сметка се намират в сигурни ръце, а охраната ги е уверила, че престоят ще трае само няколко минути и после отново ще потеглят.

Всъщност увереността на охраната, че престоят ще бъде кратък, е една от фаталните грешки, допуснати през онази нощ. Обичайната за железниците процедура в такива случаи изисква, ако се знае колко време ще бъде нужно на машиниста и на огняря да почистят пещта, охраната да постави няколко петарди или да тръгне с фенер по релсите и да сигнализира на приближаващите влакове. За жалост обаче нищо такова не е сторено и съдбата на добрите хора във влака е била предопределена.

Защото малко по-нататък по релсите пуфти още един локомотив. Той тегли по-лек товар, но малкият двигател и лошите въглища въпреки всичко са достатъчно сериозно затруднение за машиниста. Няколко километра преди Малерстанг машинистът взема фаталното решение да излезе от кабината и да провери двигателя в движение. По днешните стандарти такава практика изглежда опасна, но по онова време е доста разпространена. За съжаление, по време на отсъствието на машиниста от кабинката огнярят също се натъква на проблеми: парострyйната помпа не работи добре и налягането в пещта спада. След връщането на машиниста проблемът ги ангажира дотолкова, че никой от двамата не забелязва червения фенер, размахван от сигналния пост на Малерстанг.

Когато приключват и отново насочват вниманието си към релсите, първият закъсал влак се оказва на броени метри пред тях. Не е възможно вторият влак да спре навреме. Както може да се предположи, пораженията са огромни и жертвите на трагедията са необичайно много. Не само вследствие на самия сблъсък, но и защото покривът на товарния вагон се плъзга върху втория локомотив и се врязва в първокласния спален вагон отзад. Газта от осветителната система се запалва и огънят лумва в премазаните вагони, отнемайки живота на клетниците, които се оказват на пътя му.“

Касандра потръпна, когато я връхлетяха образите от тъмната нощ през 1913 година: стръмният релсов път, потъналата в мрак околност, усещането от внезапното спиране на влака. Зачуди се какво ли са правили Роуз и Натаниъл в момента на удара, дали са спели в купето си, или са си говорели. Дори дали са си говорели за дъщеря си Айвъри, която ги е чакала у дома. Странно колко силно й въздействаше трагедията на предци, които току-що беше научила, че има. Колко ли ужасно се е почувствала Нел, когато най-сетне е намерила родителите си, но в следващия миг отново ги е изгубила по този страховит начин.

Вратата на „Карлучо“ се отвори рязко и вътре влетя струя хладен въздух с лек мирис на изгорели газове. Касандра вдигна поглед и видя, че Руби се носи стремително към нея, следвана от слаб мъж с лъскава плешива глава.

— Ама че следобед! — стовари се Руби на стола срещу Касандра. — В последния момент дойде някаква група студенти. Имах чувството, че никога няма да се измъкна! — Тя посочи слабия спретнат мъж. — Това е Грей. Много по-забавен е, отколкото изглежда.

— Руби, скъпа, колко очарователно ме представи — протегна той гладката си длан през масата. — Греъм Уестърман. Руби ми разказа за вас.

Касандра се усмихна. Интересно твърдение, като се има предвид, че Руби беше прекарала с нея само около два часа. Все пак Касандра подозираше, че ако изобщо някой е способен на такова чудо, това е Руби.

Мъжът се настани на един стол.

— Какъв късмет — да наследите къща.

— Да не пропуснем и прелестната семейна мистерия. — Руби махна на един келнер и поръча хляб и маслини.

При споменаването на мистерия на Касандра страшно й се прииска да спомене за новото си откритие — самоличността на родителите на Нел. Обаче тайната заседна като бучка в гърлото й.

— Руби ми каза, че нейната изложба много ви е харесала — обади се Греъм с блеснал поглед.

— Разбира се, че й хареса, все пак е човек — отговори Руби. — Да не говорим колко й допадна самият художник.

— Нали съм изкуствовед — изчерви се Касандра.

— Татко ми писа, че рисуваш блестящо. Илюстрирала си една детска книжка, нали?

— Не, преди рисувах — поклати глава Касандра, — но беше просто хоби.

— Доколкото разбирам, е било нещо повече от хоби. Татко казва…

— Като по-млада се мотаех наоколо с един скицник, но вече не го правя, от години не съм рисувала.

— Често изоставяме хобитата си — дипломатично отбеляза Грей. — Като доказателство представям за щастие кратковременното увлечение на Руби по спортните танци.

— О, Грей, само защото имаш два леви крака…

Докато компанията й обсъждаше отдадеността на Руби към по-трудните движения на салсата, мислите на Касандра отново се насочиха към онзи следобед преди много години, когато Нел подхвърли скицника и двата молива 2B на масата, на която Касандра се беше вглъбила над домашното си по алгебра.

Живееше с баба си малко повече от година. Беше постъпила в гимназията и й беше толкова трудно да си намери приятели, колкото и да решава уравненията.

— Не умея да рисувам — бе казала тя, учудена и неуверена. Изненадващите подаръци я правеха предпазлива.

— Ще се научиш — увери я Нел. — Имаш око и ръка. Рисувай каквото виждаш.

Касандра въздъхна търпеливо. Нел беше пълна с необикновени хрумвания. Изобщо не приличаше на майките на другите деца и със сигурност изобщо не приличаше на Лезли, но беше добронамерена и Касандра не искаше да я огорчава.

— Мисля, че е нужно нещо повече, Нел.

— Глупости. Просто трябва да се увериш, че наистина виждаш онова, което е там, а не онова, което си мислиш, че е там.

Касандра многозначително изви вежди.

— Всичко е съставено от линии и форми. Като код е, трябва само да го разчетеш и разтълкуваш. — Нел посочи към другия край на стаята. — Ето онази лампа там, кажи ми какво виждаш.

— Ами… лампа…

— Ето там ти е проблемът — отсече Нел. — Ако виждаш единствено лампа, няма начин да я нарисуваш. Но ако виждаш, че всъщност е триъгълник върху правоъгълник, съединени с тънка тръбичка, почти си успяла, разбра ли?

Касандра сви рамене неуверено.

— Хайде, достави ми удоволствие, опитай.

Касандра отново въздъхна — лека въздишка на прекомерна толерантност.

— Не се знае, може да изненадаш себе си.

И наистина стана така. Не че от първия път прояви огромен талант. Изненада я фактът, че й беше много приятно. Времето сякаш изчезваше, когато тя слагаше скицника в скута си и хващаше молива…

Келнерът дойде и тръсна на масата две панерчета с хляб с европейски билки. Кимна, когато Руби поръча просеко. Когато той се отдалечи, Руби се пресегна и си взе парченце фокача. Смигна на Касандра и посочи към масата.

— Опитай зехтина и балсамовия оцет — умирам за тях.

Касандра топна малко фокача в зехтина и балсамовия оцет.

— Хайде, Касандра — подкани я Грей, — не оставяй старата неомъжена двойка да се дърля, разкажи ни какво прави следобед.

Тя вдигна троха от хляба, която беше паднала на масата.

— Да, нещо вълнуващо? — попита Руби.

Касандра заговори някак против волята си:

— Открих кои са биологичните родители на Нел.

Руби изцвърча:

— Какво? Как така? Кои са?

Касандра прехапа устни в опит да възпре самодоволната си усмивка.

— Казват се Роуз и Натаниъл Уокър.

— О, боже, името е същото като на моя художник — засмя се Руби. — Грей, гледай само каква случайност, тъкмо говорихме за него днес, а и някога е живял в същото имение… — Тя застина, когато осъзна какво е казала, и розовото й лице пребледня. — Имаш предвид моя Натаниъл Уокър. — Преглътна. — Натаниъл Уокър ти е прадядо?

Касандра кимна и не успя да сдържи усмивката си. Почувства се смътно неловко.

Руби зяпна.

— И ти нямаше представа, когато се видяхме днес в галерията?

Касандра поклати глава, като продължаваше да се усмихва глупаво. Заговори, дори и само за да изтрие идиотската усмивка от лицето си:

— Не и до днес следобед, когато прочетох дневника на Нел.

— Не мога да повярвам, че не ни го каза още щом влязохме преди малко.

— Ами ти така се разбъбри за салса, че не й даде възможност — скастри я Грей. — Да не говорим, Руби, скъпа, че някои хора просто обичат личния им живот да си бъде личен.

— О, Грей, всъщност никой не обича да пази тайна. Единственото нещо, което прави една тайна забавна, е съзнанието, че не бива да я издаваш. — Тя поклати глава към Касандра. — Ти си роднина на Натаниъл Уокър! На някои хора адски им върви.

— Малко ми е странно. Връхлетя ме неочаквано.

— И как не — отвърна Руби. — Всички онези хора, които ровичкат в историята с надеждата да се окажат роднини на Уинстън Чърчил, а съдбата праща неочакван подарък на теб в лицето на прочут художник.

Касандра отново се усмихна, просто не се сдържа.

Келнерът отново се появи и им наля по чаша просеко.

— За разбулването на загадките — вдигна чашата си Руби.

Чукнаха чаши и отпиха.

— Извинете невежеството ми — обади се Грей, — не съм достатъчно запознат с историята на изкуството, но ако Натаниъл Уокър е имал изчезнала дъщеря, би трябвало да е имало издирване, нали? — разпери той длани към Касандра. — Не се съмнявам в разследването на баба ти, но как така, за бога, дъщерята на известен художник изчезва и никой не знае?

Руби този път не разполагаше с отговор. Погледна към Касандра.

— Доколкото разбирам от тетрадката на Нел, според всички архиви Айвъри Уокър е починала четиригодишна. Нел е била на същата възраст, когато се появява в Австралия.

Руби потри ръце.

— Смяташ, че е отвлечена, а извършителят се е погрижил да изглежда така, все едно тя е умряла, нали? Колко вълнуващо! Но кой е той? Защо го е направил? Какво е открила Нел?

Касандра се усмихна извинително.

— Изглежда, не е успяла да разреши тази част от загадката. Не и съвсем категорично.

— Какво искаш да кажеш? От къде знаеш?

— Прочетох края на тетрадката. Нел не е научила.

— Все нещо трябва да е научила, да си е изградила някаква теория. — Отчаянието на Руби беше осезаемо. — Кажи ми, че е изградила някакво предположение. Че ни е оставила нещо, от което да продължим!

— Има едно име, Елайза Мейкпийс — отговори Касандра. — При Нел е останал куфар, в който има книжка с вълшебни приказки и тези приказки са разбудили някои нейни спомени. Обаче дори ако Елайза е качила Нел на кораба, самата тя не е стигнала дотам.

— Какво й се е случило?

Касандра сви рамене.

— Няма официални данни. Сякаш се е изпарила някъде по времето, когато Нел е била изпратена в Австралия. Каквито и да са били плановете на Елайза, явно са се объркали.

Келнерът доля чашите им и ги попита дали са готови да поръчат основното.

— Да, налага се — отговори Руби, — но може ли да ни дадете пет минути? — Разгърна решително менюто си и въздъхна. — Всичко това е адски вълнуващо. Помисли си само: утре заминаваш за Корнуол да видиш тайната си къща! Как изобщо се побираш в кожата си?

— В къщата ли ще отседнеш? — попита Грей.

Касандра поклати глава.

— Адвокатът, който държи ключа, каза, че не е съвсем обитаема. Направила съм резервация в един хотел наблизо, хотел „Блакхърст“. Преди е бил дом на семейство Монтраше, семейството на Нел.

— На твоето семейство — уточни Руби.

— Да. — Касандра не се бе замисляла за това. Устните й отново се разтеглиха в трепетна усмивка.

Руби потръпна театрално.

— Страхотно ти завиждам. Всичко бих дала да имаше такава загадка в моето семейно минало, нещо вълнуващо, което да разплитам.

— Наистина много се вълнувам. Мисълта започна да ме преследва, струва ми се. Постоянно си представям онова момиченце,

малката Нел, откъсната от семейството си, сам-самичка на пристана. Не мога да си я избия от главата. Много ми се иска да узная какво се е случило всъщност и защо тя се е озовала сама на другия край на света. — Касандра неочаквано се смути, понеже осъзна, че много се е разприказвала. — Допускам, че е глупаво.

— Ни най-малко. Според мен е напълно разбираемо.

Нещо в състрадателния тон на Руби изпрати хладни тръпки по кожата на Касандра. Знаеше какво ще последва. Коремът й се сви и мисълта й трескаво търсеше начин да смени темата.

Но не беше достатъчно бърза.

— Едва ли има нещо по-лошо от това да изгубиш дете — разнесе се благият глас на Руби, а думите й строшиха тънката защитна черупка на скръбта на Касандра и личицето на Лио, мирисът му, смехът му на двегодишно момченце мигом бяха освободени.

Тя някак успя да кимне, да се усмихне безсилно и да потисне спомените, когато Руби хвана ръката й.

— След случилото се с твоето момче не е чудно, че си твърдо решена да разбулиш миналото на баба си. — Руби лекичко я стисна. — Изглежда ми съвсем логично: изгубила си дете и сега се надяваш да намериш дете.

20

Лондон, 1900 г.

Елайза разбра кои са още щом завиха зад ъгъла и поеха по Батърси Чърч Роуд. И преди ги беше мяркала на улицата, старата и младата, издокарани от глава до пети, вършеха добрите си дела с ожесточена непоколебимост, сякаш сам Бог се беше спуснал от небето и им бе разпоредил.

Господин Суиндъл заплашваше да повика Доброжелателките още когато Сами ги напусна, не пропускаше възможността да напомни на Елайза, че ако тя не намери начин да припечелва за двама, ще се озове в приюта за бедни. И макар че Елайза правеше всичко по силите си да плаща наема и да слага по нещичко в коженатa торбичка, умението й да лови плъхове явно я беше напуснало и с всяка изминала седмица тя затъваше все повече.

Долу на вратата се чу потропване. Елайза замръзна. Огледа стаята и прокле малката пукнатина в мазилката, запушения комин. Да нямаш прозорци и да си незабелязан е хубаво, когато шпионираш улицата, но не и когато спешно се налага да избягаш.

Отново се чу почукване. Кратко и рязко потропване, настойчиво, а после през тухлената стена се разнесе пронизителен глас:

— Енорийско посещение.

Елайза чу как вратата се отваря и звънчето над нея звънва.

— Аз съм госпожица Рода Стърджън, а това е племенницата ми — госпожица Маргарет Стърджън.

И после гласът на госпожа Суиндъл:

— Очарована съм несъмнено.

— Боже, колко чудати вехтории и няма място къде яйце да хвърлиш.

Отново госпожа Суиндъл, но по-кисело:

— Последвайте ме, момичето е горе. И внимавайте — ако счупите нещо, ще трябва да платите.

Стъпки, които се приближават. Четвъртото стъпало изскърца, после пак и пак. Елайза зачака с разтуптяно сърце като на някой от

плъховете, уловени от господин Родин. Представяше си го как потрепва в гърдите й като пламъче на вятъра.

После предателската врата се отвори и двете Доброжелателки застанаха на прага.

По-възрастната се усмихна и очите й се превърнаха в гънки кожа.

— Ето ни и нас, жените от енорията — оповести тя. — Аз съм госпожица Стърджън, а това е племенницата ми, госпожица Стърджън. — Наведе се напред, което наложи Елайза да отстъпи назад. — А ти трябва да си Елайза Мейкпийс.

Елайза не отговори. Леко подръпна кепето на Сами, което продължаваше да носи.

Погледът на по-възрастната жена се плъзна нагоре и огледа тъмната и мръсна стая зад момичето.

— О, боже — изцъка тя с език, — трудностите ти никак не са преувеличени. — Театрално вдигна отворената си длан и притисна с нея пълната си гръд. — Не, ни най-малко не са преувеличени. — Мина покрай Елайза. — Нищо чудно, че тук вилнеят болести. Дори прозорец няма.

Госпожа Суиндъл се засегна от скандалното оскърбление към нейната стая и изгледа начумерено Елайза.

По-възрастната госпожица Стърджън се извърна към по-младата, която не беше помръднала от прага.

— Съветвам те да си вържеш кърпичка, Маргарет, понеже здравето ти е крехко.

По-младата жена кимна и извади дантелена кърпичка от ръкава си. Сгъна я на две, за да се образува триъгълник, после я притисна към носа и устата си и едва тогава се осмели да направи крачка в стаята.

Изпълнена с увереност в собствената си правдивост, госпожица Стърджън продължи невъзмутимо:

— Радвам се да ти съобщя, че намерихме къде да те настаним, Елайза. Още щом научихме в какво положение се намираш, се заловихме да ти помогнем. Ти си твърде малка, за да прислужваш — и, подозирам, характерът ти не е подходящ, — но успяхме да се справим добре. С Божията помощ ти намерихме място в местния приют за бедни.

Дъхът на Елайза секна и заседна в гърлото.

— Затова си събирай нещата, каквито и да са те, и да тръгваме. — Погледът на госпожица Стърджън се стрелна настрани изпод острите й мигли.

Елайза не помръдна.

— Хайде, не се мотай.

— Не! — възрази Елайза.

Госпожа Суиндъл шамароса Елайза по тила, а по-възрастната госпожица Стърджън се ококори.

— Имаш късмет, че се намери място за теб, Елайза. Уверявам те, че много по-лоши неща може да се случат на момичетата, оставени да се оправят сам-самички. — Жената изсумтя многозначително и пристъпи умолително напред. — Хайде, ела.

— Няма.

— Може би е глупава — отбеляза младата госпожица Стърджън през кърпичката си.

— Не е глупава, само е лоша.

— Господ се грижи за всичките си овчици, дори за лошите — заяви възрастната госпожица Стърджън. — Опитай се да намериш подходящи дрехи за момичето, скъпа Маргарет. И внимавай да не вдъхнеш мръсотия.

Елайза поклати глава. За нищо на света нямаше да отиде в приют за бедни, нито щеше да свали дрехите на Сами. Те вече бяха част от нея.

Ето в този момент имаше нужда баща й да се появи героично на вратата. Да я вдигне в прегръдките си и да я вземе със себе си, а после да отплават по моретата, търсейки приключения.

— Ето това ще свърши работа — вдигна прокъсаната престилка на Елайза госпожа Суиндъл. — Няма да й трябва нищо повече там, където отива.

Изведнъж Елайза си спомни думите на мама. Настойчивото й твърдение, че човек трябва сам да се спасява, че ако има достатъчно силна воля, дори слабият ще се сдобие със сила. И внезапно Елайза проумя какво трябва да направи. Без нито дума повече, тя се хвърли към вратата.

По-възрастната госпожица Стърджън се оказа изненадващо ловка и бърза и й препречи пътя. Госпожа Суиндъл зае втора отбранителна позиция.

Елайза изви глава и лицето й се блъсна устремно в тялото, на госпожица Стърджън. Ухапа я с всичка сила. Старата госпожица Стърджън изпищя и се хвана за бедрото.

— Ах, ти, зверче такова!

— Лельо, ще те зарази с бяс!

— Казах ви, че е опасна — обади се госпожа Суиндъл. — Хайде, оставете дрехите. Да я сваляме долу.

Госпожа Суиндъл стисна едната ръка на Елайза, възрастната госпожица Стърджън — другата, а племенницата се мотаеше пред тях и даваше безполезни сведения къде има стълби и прагове, докато Елайза се мяташе като бясна.

— Успокой се, момиче! — нареди й възрастната госпожица Стъдокън.

— Помощ! — изкрещя Елайза и почти успя да се откопчи. — Някой да ми помогне.

— Ще те напердаша! — изсъска госпожа Суиндъл, когато слязоха.

— Плъх! Видях плъх!

— В къщата ми няма плъхове!

Младата госпожица Стърджън изпищя, скочи върху един стол и събори няколко зелени бутилки.

— Непохватно момиче! Ще ми платиш за счупеното.

— Сама сте си виновна, ако нямаше плъхове…

— Няма! Никъде няма нито един плъх…

— Лельо, видях го. Ужасно животно, голямо като куче с черни лъскави очи и дълги остри нокти… — Гласът й заглъхна и тя се отпусна тежко на стола. — Едва не припаднах. Не съм създадена за такива ужасии.

— Хайде стига, Маргарет, прояви малко смелост. Помисли за четирийсетте дни и нощи на Христос.

Възрастната госпожица Стърджън показа впечатляващо присъствие на духа, като продължи да стиска Елайза, докато се приведе да вдъхне смелост на племенницата си, която цивреше:

— Ама малките му лъскави очички, ужасният му потрепващ нос… — ахна тя. — Пфу! Ето го!

Всички погледи се насочиха, накъдето сочеше Маргарет — свит зад купчината въглища, стоеше един треперещ плъх. Елайза му пожела

свободата.

— Ела тук, негоднико! — Госпожа Суиндъл грабна един парцал и погна гризача из стаята, размахвайки парцала във всички посоки.

Маргарет врещеше. Госпожица Стърджън й шъткаше, госпожа Суиндъл проклинаше, трошеше се стъкло и после изненадващо се разнесе глас. Ясен и тих:

— Веднага престанете.

Всичко притихна, когато Елайза, госпожа Суиндъл и двете госпожици Стърджън се обърнаха да видят откъде идва гласът. На входната врата стоеше облечен в черно мъж. Зад него имаше лъскава карета. Край нея се бяха струпали деца, които пипаха колелата и се дивяха на запалените фенери отпред. Мъжът обходи с поглед сцената, на която бе станал свидетел.

— Госпожица Елайза Мейкпийс?

Елайза кимна отсечено, неспособна да намери думи. Твърде слисана от възможността да избяга, за да се запита кой е непознатият, дето знае името й.

— Дъщеря на Джорджиана Монтраше? — Той подаде една снимка на Елайза. Беше мама, много по-млада, облечена с красиви дрехи като истинска дама. Елайза се ококори. Кимна объркано.

— Аз съм Финеъс Нютън, идвам от името на лорд Лайнъс Монтраше от имението „Блакхърст“ да ви взема и да ви заведа в семейното имение.

Елайза зяпна, но не толкова, колкото зяпнаха госпожа Суиндъл и двете госпожици Стърджън. Госпожа Суиндъл се отпусна тежко на един стол, все едно получи удар. Устата й се отваряше и затваряше като на риба, докато тя блееше объркано:

— Лорд Монтраше… Имението „Блакхърст“… Семейно имение…?

Възрастната госпожица Стърджън изпъна гръб.

— Господин Нютън, опасявам се, че не мога да допусна да идвате тук и да отвеждате момичето, без да покажете някаква заповед. Ние от енорията имаме отговорности…

— Тук пише всичко — подаде й мъжът някакъв лист. — Работодателят ми поиска и получи опекунство над тази малолетна. — Той се обърна към Елайза и трепна почти недоловимо при вида на

необичайното й облекло. — Да тръгваме, госпожице. Задава се буря, а ни чака дълъг път.

Елайза взе решение за част от секундата. Нищо че никога не беше чувала за Лайнъс Монтраше от имението „Блакхърст“. Нищо че нямаше представа дали този господин Нютън казва истината. Нищо че мама категорично отказваше да говори за семейството си и че на лицето й се спускаше тъмна сянка, когато Елайза я притискаше да разказва. Всичко беше за предпочитане пред приюта. А ако приемеше историята на този мъж, ако избягаше от лапите на госпожиците Стърджън, ако се сбогуваше завинаги със семейство Суиндъл и със студената и самотна таванска стаичка в къщата им, Елайза щеше да се спаси — както би се спасила и ако беше успяла да се отскубне и да хукне към вратата.

Забърза към господин Нютън, застана зад покритата му с наметката ръка и скришом огледа лицето му. Отблизо не изглеждаше толкова едър, колкото й се стори на входа. Тялото му беше като буре, беше среден на ръст. Кожата му беше румена, а под черния му цилиндър Елайза видя да стърчи малко коса, която годините бяха направили от кестенява — бяла.

Докато госпожиците Стърджън разглеждаха заповедта за опекунство, госпожа Суиндъл най-сетне се окопити. Пристъпи напред и изпъна тънкия си възлест пръст към гърдите на господин Нютън, натъртвайки на всяка своя дума.

— Това е само един номер, а вие, господине, сте шут — поклати глава тя. — Не знам какво искате от момичето, макар съвсем ясно да си представям, обаче няма да я откраднете от мен с подлите си лъжи.

— Госпожо, уверявам ви, че няма никакви подли лъжи — заяви господин Нютън и преглътна с доста видимо недоволство.

— Амииии!? — отскочиха нагоре очите й, а устните й се разтегнаха в слънчеста усмивка. — Това са лъжи, пълни лъжи, а той е противен лъжец. Това момиче няма семейство, сирак е. Сирак. Освен това е моя и мога да правя с нея каквото си поискам. — Устната й се закриви победоносно, когато госпожа Суиндъл се добра до позиция, която смяташе за необорима. — Оставиха ми я след смъртта на майка й, понеже нямаше къде другаде да отиде. Познавам я от тринайсет години и през това време никой не е споменавал за никакво семейство. Този човек е мошеник.

Елайза вдигна поглед към господин Нютън, който изпусна кратка въздишка и изви вежди.

— Макар да съм леко изненадан, че майката на госпожица Елайза не е разкрила подробностите за съществуването на семейството си, това не променя факта, че такова семейство има. — Той кимна на възрастната госпожица Стърджън. — Пише го в документите. — Излезе навън и отвори широко вратата на каретата. — Госпожице Елайза? — подкани я той и й даде да разбере, че трябва да се качи.

— Ще повикам съпруга си — заяви госпожа Суиндъл.

Елайза се поколеба, кършейки ръце.

— Госпожице Елайза?

— Мъжът ми ще ви даде да се разберете.

Каквато и да беше истината за семейството й, Елайза осъзна, че изборът й е съвсем простичък: каретата или приютът. Нямаше власт над съдбата си, вече не. Единствената й възможност беше да се остави на милостта на хората, събрани тук. С дълбока въздишка тя направи крачка към господин Нютън.

— Не съм си взела нищо…

— Някой да повика господин Суиндъл!

Господин Нютън се усмихна мрачно.

— Не виждам тук нищо, което би могло да намери място в имението „Блакхърст“.

Вече се бе събрала малка групичка съседи. Госпожа Бейкър стоеше настрани със зяпнала уста и притиснала кошница с пране към кръста си, а малката Хати бе долепила сополивата си буза о полата на Сара.

— Ако обичате, госпожице Елайза. — Господин Нютън застана отстрани до вратата и направи широк приканващ жест с ръка.

Елайза хвърли последен поглед към запъхтяната госпожа Суиндъл и двете госпожици Стърджън, качи се по стълбичката, разпъната почти до канавката, и хлътна в тъмната вътрешност на каретата.

* * *

Едва след като вратичката се затвори зад гърба й, Елайза си даде сметка, че не е самичка. Срещу нея в тъмните гънки на драперията седеше мъж, когото тя познаваше. Мъж с пенсне и с чист костюм. Коремът й се сви. Тутакси разбра, че това е лошият човек, за когото ги предупреждаваше мама, и осъзна, че трябва да бяга. Ала не успя да се извърне към затворената врата, защото лошият човек потропа по стената зад гърба си и каретата потегли.

ВТОРА ЧАСТ

21

Пътят за Корнуол, 1900 г.

Докато се носеха по Батърси Чърч Роуд, Елайза оглеждаше вратата на каретата. Може би, ако завъртеше всички ръчки, ако натиснеше някой от жлебовете, вратичката щеше да се отвори и момичето щеше да се търкулне на свобода. Тази свобода беше съмнителна — ако оцелееше от падането, щеше да се наложи да потърси начин да избегне приюта, но това със сигурност беше за предпочитане пред отвличането й от човека, който ужасяваше мама до смърт.

С разтуптяно сърце, което пърхаше в гърдите й като птичка в клетка, Елайза се пресегна предпазливо, обхвана с пръсти ръчката и…

— На твое място не бих го направил.

Тя рязко вдигна поглед.

Мъжът я наблюдаваше с увеличени зад лещите на пенснето си очи.

— Ще паднеш зад каретата и колелата ще те прережат. — Устните му се разтеглиха в тънка усмивка, която разкри един златен зъб. — И как ще го обясня на вуйчо ти? Търся те тринайсет години, а те доставям на две половини? — И мъжът издаде някакъв звук — поредица от бързи шумове като смучене, които Елайза взе за смях само заради извитите нагоре ъгълчета на устата му.

Звукът секна толкова бързо, колкото се бе появил, и устата на мъжа възобнови предишното си строго очертание. Той поглади рошавите си мустаци, които приличаха на опашките на две катерички над устните му.

— Казвам се Мансел. — Облегна се назад и затвори очи. Положи една връз друга бледите си и влажни наглед длани върху лъскавата дръжка на бастуна. — Работя за вуйчо ти и спя много леко.

Колелата на каретата затанцуваха с металически звук по застлан с обли камъни път, след като още една редица тухлени къщи прелетя покрай тях — сиви, докъдето ти поглед стига, а Елайза седеше сковано, стараейки се отчаяно да не събуди лошия човек. Постара се да

диша в такт с потропването на галопиращите коне. Нареди на своите объркано кръжащи мисли да се подредят. Съсредоточи се върху студената кожа на седалката под себе си. Само така можеше да спре треперенето на краката си. Имаше чувството, че я водят в други селения, като героиня, откъсната от страницата на една приказка с познат ритъм и обкръжение и преместена доста нехайно в друга.

Когато стигнаха до пъстрите покрайнини на Лондон и най-сетне се измъкнаха от гората от сгради, Елайза видя разгневеното небе. Конете с всички сили се мъчеха да надбягат тъмните сиви облаци, ала какъв шанс имаха животинките срещу Божия гняв? Първите капки дъжд покапаха стръвно върху покрива на каретата и светът навън скоро се скри зад бяла пелена. Тя се мяташе към прозорците и се процеждаше през тъничките пролуки над вратите на каретата.

Пътуваха часове наред и Елайза потърси убежище в мислите си, докато най-неочаквано каретата зави и струйка ледена вода се изсипа на главата на момичето. Тя примигна с мокрите си мигли и сведе поглед към мокрото място на блузата си. Много й се доплака. Странно как в един толкова бурен ден й се доплаква от дреболия като струйка вода. Тя обаче нямаше да ревне, не и тук, не и пред този злодей. Преглътна твърдата бучка в гърлото си.

Без видимо да отваря очи, господин Мансел извади бяла кърпичка от джоба си и я подаде на Елайза. Подкани я да я вземе.

Тя изтри лицето си.

— Такава суетня — каза той, без почти да разделя тънките си устни. — Такава огромна суетня.

Отначало Елайза помисли, че той има предвид нея. Стори й се несправедливо, понеже изобщо не беше предизвиквала никаква суетня, обаче не дръзна да го каже.

— Толкова много години усилия — продължи той — и такова нищожно възмездие. — Очите му се отвориха, студени и преценяващи, а кожата на лицето му се изопна. — Съсипаният човек е готов да стигне до крайности.

Елайза се запита кой е съсипаният човек и зачака господин Мансел да поясни. Той обаче не продума повече. Просто взе обратно кърпичката си и я задържа между два от бледите си пръсти, преди отново да я захвърли на седалката до себе си.

Каретата рязко се люшна и Елайза стисна седалката, за да запази равновесие. Конете промениха крачка и каретата забави ход. Накрая спря.

Пристигнаха ли? Елайза надникна през прозореца, но не видя къщата. Само обширно и влажно поле, а до него малка каменна постройка с избелял от дъжда надпис. „Странноприемница Макклиъри“, Гилфорд.

— Имам друга работа — заяви господин Мансел на слизане. — Нютън ще те откара нататък. — Дъждът почти заглуши следващите му думи, но докато вратата се затръшваше, Елайза го чу да се провиква: — Откарай момичето в „Блакхърст“.

* * *

Последва остър завой и Елайза политна към твърдата и студена врата. Събуди се сепнато и й трябваше малко време да си спомни къде се намира, защо е сама в тъмна карета и поради каква причина се носи в неизвестна посока. Възстанови събитията накъсано и мъчително. Съдебното известие от нейния тайнствен вуйчо, бягството от лапите на Доброжелателките и от госпожа Суиндъл, господин Мансел… Изтри запотеното стъкло и надникна навън. Откакто се бе качила на каретата, препускаха денонощно, спираха само за смяна на конете, а ето че вече отново почти се стъмни. Явно бе поспала, но не знаеше колко време.

Вече не валеше и отвъд ниските облаци се показаха разпилените ранни звезди. Светлината на каретата не можеше да пробие гъстия мрак в провинцията и потрепваше, докато кочияшът управляваше по неравния път. В сумрачната и влажна светлина Елайза различи силуетите на високи дървета, чиито черни клони дращеха хоризонта, а също и голяма желязна порта. Навлязоха в тунел от грамадни капини и колелата заподскачаха по дупките, запращайки кални пръски към стъклото.

В тунела беше тъмно, а клонките на дърветата бяха толкова гъсти, че изобщо не пропускаха оскъдната привечерна светлина. Елайза затаи дъх в очакване на пристигането. В очакване на първия поглед към онова, което се намираше пред нея. „Блакхърст“. Чуваше

сърцето си — вече не беше врабче, а същински гарван с големи мощни криле, които плющяха в гърдите й.

Внезапно излязоха от тунела.

Елайза не беше виждала толкова грамадна каменна сграда. По-голяма дори от хотелите в Лондон, където непрекъснато пристигаха и заминаваха важните особи. Беше забулена в тъмна мъгла, а зад нея се преплитаха високи дървета и клони. Няколко прозореца на долния етаж примигваха с жълтото сияние на лампите. Възможно ли бе това да е къщата?

Движение привлече погледа й към един прозорец в горната част. Наблюдаваше я далечно лице, бледо на светлината на свещта. Елайза се приближи към прозореца на каретата, за да види по-добре, но лицето вече беше изчезнало.

И тогава каретата мина покрай сградата и металните й колела продължиха да тракат по алеята. Минаха под някаква арка и каретата спря.

Елайза седеше напрегната, взираше се и се питаше дали трябва да слезе от каретата, сама ли трябва да влезе в къщата.

Изведнъж вратата се отвори и господин Нютън, целият подгизнал въпреки мушамата си, протегна ръка.

— Елате, госпожице, и бездруго вече е много късно. Няма време за колебания.

Елайза пое протегнатата й ръка и бързо слезе по стълбичката на каретата. Бяха изпреварили дъжда, докато тя бе спала, но съдейки по небето, той скоро щеше да ги настигне. Тъмни сиви облаци провисваха към земята, натежали от зли намерения, и въздухът беше гъст заради мъглата — различна от лондонската. По-студена и не толкова мръсна, миришеше на сол, листа и вода. Имаше и някакъв шум, който Елайза не можеше да определи. Като от безкрайно дълъг влак, който фучи покрай нея. Фшшшш… Фшшшш… Фшшшш…

— Закъсняхте. Господарката очакваше момичето в два и половина. — На прага стоеше мъж, облечен някак богаташки. Така и говореше, макар Елайза да разбра, че е само поза. Издаде го сковаността му, злостното му превъзходство. Никой благородник по рождение не полага чак такова старание.

— Нямаше как, господин Томас — отговори Нютън. — Времето беше лошо по целия път. Имаме късмет, че изобщо пристигнахме,

понеже река Теймър и бездруго приижда.

Господин Томас не се трогна. Щракна капачето на джобния си часовник.

— Господарката е много недоволна. Няма почти никакво съмнение, че ще поиска срещата да е утре сутрин.

Гласът на кочияша прозвуча кисело като лимон:

— Да, господин Томас. Няма почти никакво съмнение, господине.

Господин Томас се извърна да огледа Елайза и преглътна бодлива топка от раздразнение.

— Какво е това?

— Момичето, господине. Което ми заръчахте да доведа.

— Това изобщо не е момиче.

— Напротив, господине, тя е.

— Но косата… дрехите…

— Направих само каквото ми беше заръчано, господин Томас. Ако имате въпроси, отнесете ги към господин Мансел. Той беше с мен, когато я взех.

Тази новина явно поукроти малко господин Томас. Въздъхна насила между стиснатите си устни.

— Е, допускам, че след като господин Мансел се е уверил…

Кочияшът кимна.

— Ако това е всичко, ще отведа в конюшнята.

На Елайза й се прииска да хукне подир господин Нютън и конете и да потърси убежище в конюшните, да се скрие в някоя карета и някак да се върне обратно в Лондон, но когато погледна подире му, мъглата вече го беше погълнала и тя нямаше избор.

— Ела — нареди й господин Томас и Елайза го послуша.

Вътре беше хладно и влажно, но все пак по-топло и по-сухо, отколкото вън. Елайза последва господин Томас по къс коридор, като се стараеше обувките й да не тракат по сивите плочи. Във въздуха се усещаше силният мирис на печено месо и Елайза усети как коремът й се преобръща. Кога бе яла за последно? Купа от кашата на госпожа Суиндъл преди два дни, парче хляб и сирене, които кочияшът й даде преди много часове… Устните й пресъхнаха от внезапно връхлетелия я глад.

Миризмата се усили, докато прекосяваха огромна и пълна с пара кухня. Група прислужници и един пълен готвач прекъснаха разговора си, за да зяпат. Веднага след като Елайза и господин Томас отминаха, избухна взрив от оживен шепот. Елайза щеше да се разплаче от близостта до храната, устата й се напълни със слюнка, все едно бе изгълтала шепа сол.

В края на коридора от една врата се показа кльощава жена с изопнато от прецизност лице.

— Това ли е племенницата, господин Томас? — Прямият й поглед обходи Елайза.

— Да, госпожо Хопкинс.

— И няма никаква грешка?

— За жалост, не, госпожо Хопкинс.

— Разбирам — пое си бавно дъх тя. — Е, тя несъмнено изглежда по лондонски.

Елайза се досети, че констатацията не е в нейна изгода.

— Действително, госпожо Хопкинс — каза господин Томас. — Възнамерявах да наредя да я изкъпят, преди да я представя.

Госпожа Хопкинс присви устни. Рязка и решителна въздишка.

— Макар да одобрявам намерението ви, господин Томас, боя се, че няма време. Тя вече ясно ни даде да разберем колко е недоволна от закъснението.

Тя. Елайза се запита коя е тя.

В поведението на госпожа Хопкинс се прокрадна известна тревога, когато изрече думата. С бързо движение заглади и бездруго пригладената си пола.

— Момичето трябва да бъде отведено в дневната. Тя вече е там. А междувременно ще напълня ваната, за да опитаме да отстраним поне малко от ужасната лондонска мръсотия преди вечеря.

Значи, щеше да има вечеря. При това скоро. Елайза усети, че й се завива свят от облекчение.

Зад нея се разнесе кикот и Елайза се обърна тъкмо навреме, за да види как една къдрокоса прислужница хлътва в кухнята.

— Мери! — провикна се госпожа Хопкинс и тръгна подир момичето. — Някоя сутрин ще се събудиш и ще се убодеш в ушите си, ако не престанеш да ги наостряш толкова…

В дъното на коридора тясно стълбище поемаше нагоре, после се извиваше към някаква дървена врата. Господин Томас тръгна с отривиста стъпка и Елайза го последва. Влязоха през вратата и се озоваха в просторно помещение.

Подът беше покрит със светли правоъгълни плочи, а от средата на помещението започваше величествено стълбище. От високия таван висеше полилей, а свещите му мятаха меката тъкан на сенките по целия под.

Господин Томас прекоси вестибюла и се насочи към вратата, боядисана с лъскава червена боя. Той наклони глава и Елайза разбра, че това е знак да го последва.

Бледите му устни потръпнаха, когато я измери с поглед. Смръщи се и по лицето му се появиха тънки бръчици.

— Господарката, твоята леля, ще слезе да те види след малко. Внимавай как говориш и я наричай „милейди“, освен ако тя не ти нареди другояче.

Елайза кимна. Тя явно беше леля й.

Господин Томас продължаваше да я гледа. Леко поклати глава, без да откъсва очи от Елайза.

— Да — тихо и бързо продума той, — виждам в теб майка ти. Ти си дрипаво слугинче, няма съмнение в това, но тя определено е някъде там.

Преди Елайза да успее да се наслади на приятната мисъл, че донякъде прилича на майка си, от върха на величественото стълбище се разнесе шум. Господин Томас замълча и се изпъна. Смушка леко Елайза, която прекрачи прага и се озова в голяма стая с тапети в бургундско червено и с бумтящ в камината огън.

Върху масите блещукаха газени лампи, но колкото и да се стараеха, не успяваха да осветят огромното помещение. В ъглите шушнеше мрак, по стените шумоляха сенки. Напред-назад, напред-назад…

Шум някъде отзад и вратата отново се отвори. Огънят в камината изпращя от нахлулия студен въздух и се метна към назъбените сенки по стените.

На прага стоеше висока слаба жена с фигура като издължен пясъчен часовник. Дългата й рокля от тъмносиня като среднощно небе коприна беше прилепнала по тялото.

До нея имаше едро куче — не, не беше куче, а хрътка, — а дългите му крака леко пружинираха, щом запристъпва покрай подгъва на роклята й. Сегиз-тогиз вдигаше мекатa си глава, за да я отърка в дланта й.

— Госпожица Елайза — оповести господин Томас, който побърза да застане мирно зад жената.

Жената не отвърна, само се вторачи изпитателно в лицето на Елайза. Помълча, преди устните й да се раздалечат и да се разнесе суровият й глас:

— Утре трябва да поговоря с Нютън. Тя пристигна по-късно, отколкото я очаквахме. — Говореше толкова бавно, с такава категоричност, че Елайза долови острите издатини по думите й.

— Да, милейди — отвърна Томас с пламнали бузи. — Да поднеса ли чая, милейди? Госпожа Хопкинс…

— Не сега, Томас. — Без да се обръща, тя небрежно махна с фината си бледа ръка. — Би трябвало и сам да се досетиш, че е твърде късно за чай.

— Да, милейди.

— Ако се разчуе, че в имението „Блакхърст“ се пие чай след мръкнало… — разнесе се напрегнатият й, звънлив като кристал смях. — Не, ще изчакаме вечерята.

— В трапезарията ли, милейди?

— А къде другаде?

— Маса за двама ли, милейди?

— Ще вечерям сама.

— А госпожица Елайза, госпожо?

Лелята рязко си пое дъх.

— Лека вечеря.

Коремът на Елайза се разбунтува шумно. Моля те, господи, дано вечерята ми да включва и малко топло месо!

— Много добре, милейди — каза господин Томас и се поклони на излизане от стаята. Вратата се затвори мрачно зад гърба му.

Лелята бавно си пое дъх и примигна срещу Елайза.

— Приближи се, дете. Нека те огледам.

Елайза се подчини, тръгна към леля си и застана пред нея, мъчейки се да овладее дишането си, което кой знае защо се бе ускорило.

Отблизо установи колко красива е жената. Беше красота, която откриваш във всяка отделна черта, но погледнеш ли цялото, впечатлението не бе толкова силно. Лицето й беше като от картина. Кожа бяла като сняг, устни червени като кръв, много светлосини очи. Погледнеш ли я в очите, сякаш гледаш в огледало, озарено от светлина. Тъмната й коса беше гладка и лъскава, сресана назад от лицето и събрана във внушителна висока прическа на темето.

Лелята огледа лицето на Елайза и миглите й сякаш леко потрепнаха. Студени пръсти повдигнаха брадичката на момичето, за да може дамата да разгледа лицето й по-добре. Елайза не знаеше накъде да гледа и запримигва под непроницаемите очи на лелята. Огромното куче стоеше до стопанката си и дишаше влажно в дланите на Елайза.

— Даааа — провлече жената, а един нерв в ъгълчето на устата й трепна. Сякаш отговаряше на въпрос, който изобщо не е бил зададен. — Наистина си нейна дъщеря. Умалено копие във всички отношения, но въпреки това си нейна. — Милейди потръпна лекичко, когато в прозореца се блъсна вълна от дъжд. Лошото време ги беше настигнало. — Можем само да се надяваме, че характерът ти не е същият и че със своевременна намеса ще овладеем подобни тенденции.

Елайза се запита какви ли са въпросните тенденции.

— Майка ми…

— Не — вдигна ръка леля й. — Не. — Допря върховете на пръстите си пред лицето и разтегли устни в тъничка усмивка. — Майка ти опозори името на рода си. Нанесе оскърбление на всички в тази къща. Тук не говорим за нея. Никога. Това е първото и най-важно условие да бъдеш настанена в имението „Блакхърст“. Разбра ли?

Елайза прехапа устна.

— Разбра ли? — Гласът на лелята неочаквано се разтрепери.

Елайза кимна леко по-скоро от учудване, отколкото в знак на съгласие.

— Вуйчо ти е джентълмен, той съзнава отговорността си. — Очите на леля й се стрелнаха към един портрет до вратата. Мъж на средна възраст с рижа коса и лисиче изражение. Освен рижата коса нямаше друга прилика с майката на Елайза. — Не бива да забравяш каква късметлийка си. Ако се стараеш усърдно, някой ден може да заслужиш щедростта на вуйчо си.

— Да, милейди — отвърна Елайза, като си припомни какво я беше посъветвал господин Томас.

Леля й се извърна и дръпна малка ръчка на стената.

Елайза преглътна и се осмели да продума:

— Извинете, милейди, ще се срещна ли с вуйчо си? — попита тя тихо.

Лявата вежда на лелята отскочи нагоре. По челото й за кратко се появиха бръчки, после отново се загладиха и кожата й стана като алабастър.

— Съпругът ми е в Шотландия, където снима катедралата в Брийхин. Ще се върне едва утре. — Тя се приближи и Елайза усети напрежението, което излъчваше тялото й. — Макар да ти осигурява покрив над главата, вуйчо ти е зает човек, важен човек, и не е свикнал деца да разстройват плановете му. — Тя стисна устни толкова силно, че те за кратко се обезцветиха. — Най-добре никога не му се мяркай пред очите. Достатъчна проява на доброта е, че изобщо те доведе тук, затова не искай нищо повече. Разбираш ли? — потръпнаха устните й. — Разбираш ли?

Елайза кимна бързо.

Тогава, за щастие, вратата се отвори и на прага отново се появи господин Томас.

— Позвънихте, милейди.

Лелята беше приковала очи върху Елайза.

— Детето трябва да бъде почистено.

— Да, милейди, госпожа Хопкинс вече е приготвила водата.

Лелята потръпна.

— Кажи й да сложи и малко карбол. Нещо силно, за да премахнем лондонската нечистотия. — И добави едва чуто: — Като че ли това ще отстрани и всичко друго, с което, опасявам се, е била заразена.

* * *

Все още пламнала от здравото търкане, на което беше подложена, Елайза последва пламъчето на лампата на госпожа Хопкинс нагоре по едно студено дървено стълбище и после по друг

коридор. Отдавна починали мъже ги наблюдаваха надменно от тежки позлатени рамки и Елайза си помисли колко ли е ужасно да ти нарисуват портрет — да седиш неподвижно толкова дълго време, и то само за да може някакъв слой от теб да остане завинаги положен върху платно, провесено самотно в тъмен коридор.

Елайза забави ход. Разпозна човека, нарисуван на последната картина. Беше по-различен, отколкото във всекидневната долу: тук беше много по-млад. Лицето му беше по-пълно, но и тук се долавяше лекият намек за нещо лисиче, който по-късно щеше да излезе на повърхността. На този портрет, в лицето на този по-млад мъж, Елайза съзря майка си.

— Това там е вуйчо ти — каза госпожа Хопкинс, без да се обръща. — Скоро ще го видиш от плът и кръв. — Последните думи накараха Елайза да забележи пръските розова и кремава боя във вдлъбнатините, оставени от последните мазки на четката на художника. Потръпна при спомена за влажните и бледи пръсти на господин Мансел.

Госпожа Хопкинс спря пред някаква врата в тъмния край на коридора и Елайза побърза да я настигне, все още притиснала дрехите на Сами към гърдите си. Икономката извади голям ключ от една гънка на дрехата си и го пъхна в ключалката. Отвори вратата и огледа помещението, вдигнала високо лампата.

Стаята беше тъмна — лампата хвърляше бледа светлина само около прага. В средата Елайза различи легло от лъскаво черно дърво с четири стълба, които, изглежда, имаха гравирани по тях фигури, катерещи се към тавана.

На масичката до леглото беше поставен поднос с къшей хляб и паница със супа, от която вече не се надигаше пара. Не се виждаше никакво месо, обаче просяците не могат да избират, както казваше мама. Елайза се нахвърли на паницата и засърба супата толкова бързо, че едва успя да не се задави. Отопи съда с хляб, за да попие и последната капчица.

Госпожа Хопкинс, която я наблюдаваше с донякъде слисано изражение, не каза нищичко. Приближи се сковано, остави лампата на пода до леглото и отметна тежката завивка.

— Хайде, мушкай се в леглото. Не мога да те чакам цяла нощ.

Елайза се подчини. Чаршафите бяха студени и влажни — усети го с краката си, раздразнени от ожесточеното търкане.

Госпожа Хопкинс взе лампата и Елайза чу вратата да се затваря зад нея. После остана сама в тъмната като в рог стая и се заслуша как старите кости на къщата скърцат под излъсканата кожа.

Елайза си помисли, че мракът в стаята има глас. Някакво тихо и далечно буботене. Несекващо, неизменно заплашително, но без да се приближава достатъчно близо, за да се увериш, че е безобидно.

А после отново заваля — проливно и внезапно. Елайза потръпна, когато една мълния разряза небето на две назъбени половини и метна светлина връз света. В тези лъчисти мигове, следвани неизбежно от гръм, разтърсващ цялата къща, Елайза оглеждаше стаята стена подир стена, мъчейки се да разбере къде се намира.

Лумване… гръм… гардероб от тъмно дърво до леглото.

Лумване… гръм… камина на отсрещната стена.

Лумване… гръм… стар люлеещ се стол до прозореца.

Лумване… гръм… канапе в еркера на прозореца.

Елайза прекоси студения под на пръсти. Вятърът се промъкваше през пролуките между дъските и се вихреше по пода. Тя се покатери на канапето в нишата на прозореца и погледна навън към тъмния двор. Гневни облаци бяха обгърнали луната и градината бе покрита с наметката на бурната нощ. Игличките на пороя се забиваха в подгизналата земя.

Поредната светкавица отново освети стаята. Докато светлината помръкваше, Елайза зърна за миг отражението си в прозореца. Нейното лице, лицето на Сами.

Протегна ръка към чезнещия образ, но пръстите й докоснаха само леденото стъкло. В този момент осъзна по-ясно от когато и да било, че е много далеч от дома.

Върна се в леглото и се пъхна между студените, влажни и непознати чаршафи. Положи глава върху ризата на Сами. Затвори очи и се понесе по крайчеца на съня.

Но изведнъж рязко се изправи и седна.

Коремът й се обърна и сърцето й заби по-силно.

Мамината брошка. Как можа да я забрави? В цялото бързане и насред целия цирк беше забравила брошката. Високо в тунела на

комина в къщата на господин и госпожа Суиндъл я очакваше скъпоценната брошка на мама.

22

Корнуол, 2005 г.

Касандра сложи пликче чай в чашата и включи каната. Докато чакаше водата да заври, се загледа през прозореца. Стаята й беше на гърба на хотел „Блакхърст“, откъм морето, и макар да беше тъмно, успяваше да различи градината отзад. Окосена морава с бъбрековидна форма се спускаше от терасата към редица високи дървета и изглеждаше синя на сребристата лунна светлина. Касандра знаеше, че там някъде е урвата и редицата дървета е последната защита на това късче земя.

Отвъд залива се намираше самото градче, което тя още не бе успяла да разгледа. Пътуването с влак й отне почти целия ден и когато таксито започна да лъкатуши по задните възвишения на Триджина, дневната светлина вече бързо отстъпваше място на здрача. Само веднъж, когато колата се изкачи на билото, Касандра зърна кръга мигащи светлинки долу в залива — сякаш вълшебно селище ненадейно изникна от здрача.

Докато чакаше водата, Касандра запрелиства оръфаната по краищата тетрадка на Нел. Лежа в скута й през по-голямата част от пътуването, понеже Касандра се бе надявала във влака да успее да разгадае следващия етап от пътуването на Нел, но не успя. Теорията й беше смислена, но на практика се оказа не толкова лесно приложима. Почти през целия път компания й правеха собствените й мисли — така беше още от вечерята с Руби и Грей. Макар мисълта за Ник и Лио да не напускаше Касандра задълго, фактът, че са мъртви, припомнен толкова открито и толкова неочаквано, я върна към спомена за онзи съкрушителен момент.

Случи се страшно неочаквано. Сигурно тези неща винаги се случват така. Както беше съпруга и майка, в следващия миг се оказа сам-самичка. И всичко заради един час, през който да рисува необезпокоявана. Повери засмукалия палеца си Лио в обятията на Ник и ги изпрати в магазина за неща, от които всъщност нямаха нужда. Ник й се усмихна широко, докато потегляше с колата по алеята, а Лио й

махна с пълната си ръчичка, стиснал розовата калъфка, която разнасяше навсякъде със себе си. Касандра също му махна разсеяно, но мислено вече се намираше в ателието си.

Най-лошото от всичко беше насладата, с която прекара онзи час и половина преди почукването на вратата. Дори не бе забелязала от колко време ги няма…

Нел за втори път спаси Касандра. Дойде веднага заедно с Бен. Той й обясни какво се е случило, повтори думите, които й се бяха сторили безсмислени в устата на полицая: катастрофа, някакъв камион поднесъл, сблъсък. Ужасяваща поредица от събития, толкова обикновена, толкова банална, че й бе невъзможно да повярва какво я бе връхлетяло.

Нел не уверяваше Касандра, че всичко ще се оправи. Тя прекрасно разбираше, че няма да е така, че нищо никога няма да се оправи. Вместо това се появи, снабдена с хапчета, които да помогнат на Касандра да спи. Да нанесе благословен удар на неистово препускащите й мисли и да направи така, че всичко да изчезне, макар и за няколко часа. А после прибра Касандра при себе си.

Тя се почувства по-добре при Нел, там привиденията не бяха у дома си. Къщата на Нел си имаше свои привидения и доведените от Касандра не можеха да се ширят на воля.

След това всичко й беше като в мъгла. Мътилка от ужас и кошмари, от които не можеше да се отърси дори след зазоряване. Не беше сигурна кое е по-лошо — нощите, през които Ник изпълваше мислите й, а призракът му отново и отново я питаше защо ги е изпратила до магазина, защо го е накарала да вземе и Лио, или нощите, когато той не идваше, когато тя оставаше самичка в тъмнината, заплашваща да се проточи безкрайно, а частичното избавление, донесено от зората, отлиташе по-бързо, отколкото би могла да го догони. Освен това сънуваше. Ужасното поле и стаеното в него обещание, че ще ги намери.

Денем я сподиряше Лио, подрънкването на играчките му, плачът, ръчичката, стиснала полата й като молба да го вземе на ръце и да го гушне. И проблясването на буйната радост в сърцето й — мигновено, накъсано, но въпреки това реално. Онази частица от секундата, когато забравяше. А после върху й глухо се стоварваше действителността, когато Касандра се обръщаше да го вземе, но него го нямаше.

Опита се да излиза, смяташе, че така ще успее да се отскубне от двамата, но не се получи. Имаше толкова много деца, където и да отидеше. В парковете, в училищата, в магазините. Винаги ли са били толкова много? Опита да си стои у дома и да прекарва времето в двора на Нел, легнала по гръб под старото манго, да наблюдава как облаците се плъзгат по небето. Безупречно синьото небе зад листата на червения жасмин, потрепването на палмовите листа, мъничките звездовидни семенца, с които вятърът ръсеше пътечката долу.

Без да мисли за нищо. Мъчейки се да не мисли за нищо. Мислейки за всичко.

Там я намери Нел през един априлски следобед. Времето тъкмо беше започнало да се променя, лятната жега бе намаляла и във въздуха се долавяше полъх от настъпващата есен. Касандра лежеше със затворени очи.

Разбра, че Нел е застанала до нея, най-напред по изчезването на топлината, която усещаше с кожата на ръцете си, и по лекото притъмняване под затворените й клепачи.

После се разнесе глас:

— Знаех, че ще те намеря тук.

Касандра не отговори.

— Не смяташ ли, че е време да започнеш да правиш нещо, Кас?

— Моля те, Нел, остави ме на мира.

Нел изрече бавно и по-изразително:

— Трябва да започнеш да правиш нещо.

— Моля те… — Мисълта да посегне към молива й причиняваше физическа болка. А да отвори скицник… Как би могла да рискува да зърне издутината на пълна бузка, върха на чипо носле, извивката на бебешките устни, които направо молят за целувка…

— Трябва да вършиш нещо.

Нел се опитваше да й помогне, обаче част от Касандра искаше да се разкрещи и да сграбчи баба си, да я накаже, задето не разбира. Вместо това обаче въздъхна. Клепачите й, все още затворени, потръпнаха.

— Достатъчно често го чувам от доктор Харди. Не е нужно и ти да ми го повтаряш.

— Нямам предвид като терапия, Кас. — Кратко колебание, преди Нел да продължи: — Искам да кажа, че трябва да започнеш да ми

помагаш.

Касандра отвори очи и вдигна ръка, неспособна да овладее гнева си.

— Моля?

— Не съм първа младост, скъпа моя. Нуждая се от помощ в къщата, в магазина, финансово.

Оскърбителните изречения заблестяха на слънцето, а острите им ръбове отказваха да изчезнат. Касандра потръпна.

— Изгубих семейството си — успя да продума най-сетне тя и гърлото я заболя от положеното усилие. — Аз скърбя.

— Знам това — каза Нел и приседна долу до Касандра. Пресегна се и я хвана за ръката. — Знам това, мило мое момиче. Но вече минаха шест месеца, а ти не си мъртва.

Касандра се разплака — заради изречените на глас думи.

— Ти си тук — рече Нел и стисна ръката на Касандра, — а аз се нуждая от помощ.

— Не мога.

— Можеш.

— Не… — Главата й пулсираше, беше изморена, толкова изморена. — Не, наистина не мога. Нямам какво да ти дам.

— Не искам нищо да ми даваш. Искам само да дойдеш с мен и да правиш каквото те помоля. Можеш да държиш кърпата за полиране, нали?

Нел се пресегна да отметне мократа от сълзи коса на Касандра от бузите й. Гласът й вече звучеше тихо и неочаквано решително.

— Ще го превъзмогнеш. Знам, че не ти се вярва, но така ще стане. Ти умееш да оцеляваш.

— Не искам да оцелея.

— И това го знам — увери я Нел. — Имаш си причини за такова желание, но понякога нямаме избор…

Каната в хотела се изключи с победоносно щракване и Касандра с леко разтреперана ръка заля пакетчето чай с вода. Постоя, докато то се накисне. Сега си даваше сметка, че Нел наистина я е разбирала, че е познавала превъзходно внезапната и ослепителна празнота от прекъсването на връзките с най-близките ти хора.

Разбърка чая и въздъхна тихо, когато Ник и Лио отново се оттеглиха. Принуди се да се съсредоточи върху настоящето. Намираше

се в хотел „Блакхърст“ в Триджина, Корнуол, и чуваше как вълните на непознат океан се разбиват в пясъците на един непознат бряг.

Отвъд тъмните корони на високите дървета самотна птичка прекоси тъмносиньото небе като черна точка, а лунната пътека на далечния океан се набразди. Край брега блещукаха светлинки. Рибарски лодки, допусна Касандра. Триджина все пак беше рибарско селище. Странно, но в този модерен свят човек се изненадва, когато попадне на кътче, където всичко се прави постарому, без грандиозен размах, както са го правили десетилетия наред.

Касандра отпи от чая и дъхът й литна горещ. Намираше се в Корнуол точно като Нел преди нея. Като Роуз и Натаниъл, и като Елайза Мейкпийс още по-преди. Докато нашепваше имената им, усети странен гъдел по кожата — сякаш някой едновременно дърпаше тънки нишки. Беше дошла тук с определена цел и тя не беше да се потапя в скръбта от собственото си минало.

— Ето ме, Нел — тихо изрече тя. — Това ли искаше да направя?

23

Имението „Блакхърст“, 1900 г.

Когато Елайза се събуди на следващата сутрин, й отне известно време да си спомни къде е. Сякаш лежеше в огромна дървена шейна, а отгоре й беше провесен тъмносин балдахин. Ако видеше нощницата й, госпожа Суиндъл щеше ликуващо да потрие ръце, а дрехите на Сами бяха подпъхнати на вързопче под главата й. И тогава си спомни: Доброжелателките, господин Нютън, пътуването с каретата, лошият човек. Намираше се в къщата на вуйчо си и леля си, имаше буря, светкавици, гръмотевици и дъжд. Лицето на Сами, отразено в стъклото.

Елайза се сгуши на канапето в прозоречната ниша и погледна навън. Наложи се да примижи. Зората беше прогонила дъжда и гръмотевиците от снощната буря и светлината, въздухът дори бяха измити и прочистени. Наоколо лежаха пръснати листа и клони, а един градински стол точно под прозореца й беше прекатурен.

Вниманието й привлече далечен ъгъл на градината. Някой, един мъж, се движеше сред зеленината. Имаше черна брада и беше облечен с гащеризон, малка странна зелена шапка и черни галоши.

Елайза чу шум зад себе си и се обърна. Вратата на стаята беше отворена и една млада прислужница със ситно къдрава коса поставяше поднос на масичката до леглото. Беше същата прислужница, на която се скараха предишната вечер.

— Добро утро, госпожице — каза тя. — Казвам се Мери и ви донесох закуска. Госпожа Хопкинс каза, че днес можете да закусите в стаята си заради дългото пътуване през предишните дни.

Елайза побърза да седне на малката масичка. Очите й се ококориха, когато видя какво има върху подноса: топли кифлички, щедро намазани с топящо се масло, бели купички, пълни с най-прелестните конфитюри, които бе виждала, две пушени херинги, пухкаво яйце, лъснала от мазнина наденичка. Сърцето й спря.

— Страшна буря се разрази снощи, когато пристигнахте — отбеляза Мери, докато дърпаше завесите. — За малко да не успея да се

прибера. Дори си помислих, че ще се наложи да остана да пренощувам тук!

Елайза преглътна голям залък хляб.

— Не живееш ли тук?

— Как не! — засмя се Мери. — На останалите може и да им харесва, обаче аз не искам да живея като тях… — Тя погледна към Елайза с поруменели бузи. — Живея в селото. С мама и татко, с братята ми и сестра ми.

— Имаш брат, така ли?

Елайза се замисли за Сами и в нея зейна празнина.

— О, да, имам трима братя. Двама са по-големи от мен, а третият е по-малък, обаче Патрик, най-големият, вече не живее у дома. Но още работи на лодката заедно с татко. Той, Уил и татко излизат в морето всеки ден, във всякакво време. Най-малкият, Роли, е само на три, затова си стои вкъщи при мама и малката Мей. — Мери набухна възглавничките на канапето в прозоречната ниша. — Ние от семейство Мартин открай време работим в морето. Прадядо ми е бил един от пиратите на Триджина.

— От кое?

— От пиратите на Триджина — повтори Мери и се ококори невярващо. — Не сте ли чували за тях, госпожице?

Елайза поклати глава.

— Пиратите от Триджина били най-страховитата банда пирати за всички времена. В силните си дни властвали над моретата и носели уиски и черен пипер, когато близките им у дома не можели да се сдобият с тях по друг начин. Но грабели само от богатите. Като онзи, как му беше името… но вилнеели в океана, а не по горите. Тези възвишения са прорязани от разни пътеки, една-две стигат чак до морето.

— Къде е морето, Мери? — попита Елайза. — Близо ли е?

Мери отново я изгледа странно.

— Ама разбира се, че е близо, сладурче. Не го ли чувате?

Елайза застина неподвижно и се ослуша. Чуваше ли морето?

— Ето, чуйте… фшшш… фшшш… фшшш… Това е морето. Вдишва и издишва като винаги. Наистина ли не го чувате?

— Чувам го — отвърна Елайза. — Просто не знаех, че това е морето.

— Не знаехте, че е морето ли? — подсмихна се Мери. — А за какво го мислехте, за бога?

— Мислех, че е влак.

— Влак! — избухна в смях Мери. — Бива си ви! Гарата е много далече от тук. Само чакайте да кажа на братята си — помислила морето за влак!

Елайза се замисли за разказите на майка си за пясък и сребристи камъчета, за вятър с мириса на сол.

— Може ли да отида да видя морето, Мери?

— Ами да. Само гледайте да сте тук, когато готвачът звънне за обяд. Господарката тази сутрин е на посещения навън, така че няма да забележи. — Сянка премина по веселото лице на Мери при споменаването на господарката. — На всяка цена се върнете преди нея, чувате ли? Тя обича да се спазват правилата, така че не я дразнете.

— Как да стигна дотам?

Мери повика Елайза до прозореца.

— Елате тук и ще ви покажа, сладурче.

* * *

Въздухът беше различен, и небето беше различно. Изглеждаше по-светло и по-надалеч. Не беше като сивия капак, провесен над Лондон, който сякаш всеки миг щеше съвсем да го захлупи. Това небе беше повдигнато нависоко от морския бриз и приличаше на голям бял чаршаф, проснат на въжето в деня за пране, издул се от вятъра и политнал нависоко, нависоко.

Елайза стоеше на ръба на скалата над залива и съзерцаваше дълбоките сини води. Морето, по което беше плавал баща й, брегът, по който майка й се беше разхождала като малка.

След снощната буря по светлия бряг бяха пръснати плавеи. Изящни бели клони, разкривени и излъскани от времето, стърчаха между ситните камъчета като рогата на огромен призрачен звяр.

Елайза усещаше солта във въздуха, точно както й бе разказвала майка й. Извън клетката на странната къща тя изведнъж се почувства лека и свободна. Пое си дълбоко въздух и заслиза по дървените

стъпала, все повече ускорявайки крачка, нетърпелива да се спусне долу.

Когато стигна на брега, седна на гладката скала, развърза връзките на ботите си, преплитайки несръчно пръсти в бързината. Нави крачолите на панталона на Сами над коленете и предпазливо тръгна към водата. Под стъпалата си усещаше камъните, едновременно гладки и остри. Поспря, за да се полюбува на огромната и синя маса, която се надигаше и спускаше, надигаше и спускаше.

После вдъхна дълбоко соления въздух, запристъпва напред и намокри пръстите на краката си, глезените, коленете. Вървеше успоредно на брега и се смееше на хладните водни мехурчета между пръстите си, събираше мидени черупки, които привличаха погледа й, а веднъж попадна и на някакъв плавей с формата на звезда.

Заливчето беше малко и с дълбока извивка, затова Елайза бързо го обходи по брега. Когато стигна до края, близостта придаде ново измерение на онова, което отдалеч изглеждаше просто като тъмно петно. От отвесния склон щръкна грамадна назъбена скала, надвиснала над морето. Имаше формата на огромен облак от гневен черен пушек, застинал във времето и прокълнат да остане така завинаги, непринадлежащ истински нито към сушата, нито към въздуха.

Черната скала беше хлъзгава и Елайза намери издатина по края й, достатъчно широка, че да стъпи на нея. След това издири стабилни опори за краката си, започна да се катери по скалата и не спря чак догоре. Озова се толкова нависоко, че не можеше да погледне надолу, без в главата й сякаш да забълбукат мехурчета. Пропълзя напред на четири крака. Към щръкналия си край скалата ставаше все по-тясна и по-тясна. Елайза седна върху протегнатия каменен юмрук и се засмя, останала без дъх.

Все едно се беше покатерила на върха на мачтата на огромен кораб. Под нея се пенеха дуелиращите се вълни, пред нея се ширеше откритото море. Слънцето беше запалило стотици светлинки върху повърхността на водата, която вятърът надигаше и диплеше чак до ясния непрекъснат хоризонт. Знаеше, че точно пред нея е Франция. Отвъд Европа се намираше Изтокът — Индия, Египет, Персия и другите екзотични места, чиито имена беше чувала да мълвят моряците по Темза. Още по-нататък се намираше Далечният изток,

другата страна на земята. Докато съзерцаваше ширналия се океан и слънчевите зайчета по водата и мислеше за далечните страни, Елайза усети да я обгръща чувство, каквото не беше изпитвала преди. Топлина, мимолетна обнадежденост, отсъствие на тревога…

Приведе се напред и примигна. Хоризонтът вече не беше празен. Беше се появило нещо: голям кораб с надути платна се крепеше на линията, където небето срещаше морето, и сякаш ей сега щеше да се катурне от ръба на света. Елайза примигна и когато отново отвори очи, кораба го нямаше. Беше изчезнал, вероятно бе потънал в далечината. Сигурно в открито море корабите се движеха много бързо с опънатите си широки бели платна. Може би баща й беше плавал на такъв кораб.

Елайза отклони вниманието си към небето. Горе кръжеше чайка и кряскаше, почти невидима на фона на бялото небе. Момичето проследи с поглед полета й и забеляза нещо на върха на скалата. Имаше някаква къща, почти изцяло скрита зад дърветата. Различи покрива и смешното прозорче, което стърчеше от него. Запита се какво ли е да живееш на такова място, сякаш накрай света. Дали постоянно имаш чувството, че ще се прекатуриш и ще паднеш в океана?

Елайза се сепна, когато усети студени пръски по лицето си. Сведе очи към развълнуваното море. Започваше приливът и нивото на водата бързо се покачваше. Издатината, откъдето Елайза беше тръгнала да се катери, вече беше под вода.

Пропълзя обратно по ръба на скалата и предпазливо тръгна да се спуска, като се придържаше към най-дълбоките вдлъбнатини, за да може здраво да обхваща с пръсти издатините.

Спря, когато стигна точно над водата. От тук установи, че скалата не е плътна — сякаш някой беше издълбал огромна дупка в нея.

Пещера, ето какво се оказа. Елайза си спомни за пиратите от Триджина и за техните тунели. Ето това представляваше скалата, без никакво съмнение. Нали Мери й каза, че пиратите прекарвали плячката си през поредица пещери под скалите?

Елайза се залюля пред скалата и скокна на една относително равна площадка. Направи няколко крачки към вътрешността — беше тъмно и влажно.

— Ехоооо! — провикна се. Гласът й проехтя приятно и се плисна към стените, преди да заглъхне.

Не виждаше много надалеч, но усети тръпка на вълнение. Имаше си пещера. Реши един ден да се върне с фенер, за да огледа вътрешността…

Разнесе се потропване, далечно, обаче приближаваше… Тра-ка-трак, трака-трак, трака-трак…

Отначало Елайза си помисли, че звукът идва откъм пещерата. Закова се на място от страх и се зачуди какво ли морско чудовище приближава към нея.

Трака-трак, трака-трак, трака-трак… Вече по-силно.

Тя бавно отстъпи назад и запристъпва предпазливо настрани, към скалата.

А после, докато се придвижваше по ръба на скалата, видя два лъскави черни коня, впрегнати в карета. В крайна сметка не беше морско чудовище, а Нютън и каретата му, които се движеха по пътя върху канарата, а чаткането на копитата се усилваше многократно между каменните стени на заливчето.

Елайза си спомни предупреждението на Мери. Леля й щеше да отсъства сутринта, но я очакваха за обяд, така че момичето не биваше да закъснява.

Придвижи се пълзешком по скалата и скокна върху покрития със ситни камъчета бряг. Притича през плитката вода и после нагоре по брега. Върза си ботите и хукна нагоре по стъпалата. Долната част на крачолите й беше мокра и шляпаше силно по глезените й, докато Елайза лъкатушеше обратно по пътечката между дърветата. Слънцето се беше преместило, докато тя проучваше заливчето, и сега на пътеката беше притъмняло и хладно. Елайза се почувства като в хралупа, в тайна хралупа в ствола на някоя капина, където живеят феи, таласъми и елфи. Те се криеха и я наблюдаваха как се промъква на пръсти през техния свят. Пътьом Елайза огледа храсталаците, стараейки се да не мига с надеждата да спипа изненадващо някое от тези същества. Понеже всеки знае, че ако човек зърне фея, тя е длъжна да изпълни желанията му.

Някакъв шум накара Елайза да се закове на място. Притаи дъх. В просеката пред нея имаше човек, истински жив човек. Онзи с черната брада, когото беше видяла от прозореца на спалнята си сутринта. Седеше на един дънер и разгръщаше карирано парче плат. Отвътре се показа доста солиден резен сладкиш.

Елайза се примъкна отстрани на пътеката и впери поглед в него. Връхчетата на оголените клонки закачаха крайчетата на късата й коса, докато тя предпазливо се покатери по един нисък дебел клон, за да вижда по-добре. До мъжа имаше ръчна количка, пълна с пръст. Или поне така изглеждаше. Елайза беше сигурна, че това е просто хитра маскировка и че отдолу са скрити съкровища. Понеже мъжът, естествено, беше пират. Един от пиратите от Триджина или пък негов призрак. Моряк, който още не беше съвсем мъртъв и чакаше сгоден случай да отмъсти за гибелта на другарите си. Призрак с недовършени дела, който дебнеше за малки момиченца в гората, за да ги отнесе у дома на жена си и тя да ги изпече на пай. Неговия кораб беше видяла в морето, големия черен кораб, който изчезна за миг. Беше призрачен кораб, а той…

Клонът, на който се беше покатерила, се прекърши и Елайза тупна на земята върху могилка от влажни листа.

Брадатият почти не помръдна. Само дясното му око като че ли леко се врътна към Елайза, докато той продължаваше да дъвче сладкиша си.

Елайза разтри коляното си и се изправи. Махна едно сухо листо от косата си.

— Вие сте новата малка господарка — изрече мъжът бавно, предъвквайки сладкиша, който се бе превърнал в лепкава маса в устата му. — Чух да говорят, че ще пристигнете. Не ми се обиждайте, ама не изглеждате много като дама с тия момчешки дрехи и тая чорлава коса.

— Пристигнах снощи. И доведох бурята.

— Голяма сила имате за такова дребно създание.

— Дори слабият става могъщ, ако има силна воля.

Подобната му на мъхната гъсеница вежда потрепна.

— Кой ви го каза?

— Майка ми.

Елайза твърде късно си спомни, че не бива да споменава майка си. С разтуптяно сърце зачака какво ще каже мъжът.

Той я наблюдаваше, дъвчейки бавно.

— Смея да твърдя, че е разбирала какво говори. Майките са прави за повечето неща.

Елайза усети боцкането на топлите иглички на облекчението.

— Майка ми умря.

— Моята също.

— Сега живея тук.

— Да, така изглежда — кимна той.

— Казвам се Елайза.

— А аз се казвам Дейвис.

— Ти си стар.

— Стар съм колкото кутрето си и съм малко по-стар от зъбите си.

Елайза си пое дълбоко въздух и попита:

— Ти пират ли си?

Той се засмя, пуфтейки като дим през позапушен комин.

— Съжалявам, че ще ви разочаровам, обаче съм градинар точно като баща си. По-точно съм пазач на лабиринта.

— Пазач на лабиринта ли? — сбърчи нос Елайза.

— Поддържам го. — И понеже изражението на Елайза си остана все така озадачено, Дейвис посочи високите храсти зад гърба си, между които се виждаше желязна порта. — Това е нещо като ребус от храсти. Целта е да се промъкнеш през лабиринта, без да се изгубиш.

Ребус, в който се побира човек? Елайза не беше чувала за подобно нещо.

— Накъде води?

— О, ами лъкатуши напред-назад. Ако имаш късмет да го изминеш целия, ще се озовеш в другия край на имението. Ако не ти провърви обаче — ококори се той зловещо, — най-вероятно ще умреш от глад, преди някой да забележи, че те няма. — Приведе се към нея и сниши глас: — Често намирам костите на такива клетници.

Ужасът стисна Елайза за гърлото и оттам излезе само шепот:

— А ако успея да стигна до другия край? Какво ще намеря там?

— Още една градина, специална градина, и малка къща. Кацнала точно на скалата.

— Видях къщата от брега.

— Да, сигурно — кимна той.

— Чия е? Кой живее там?

— Още никой. Лорд Арчибалд Монтраше — май ви се пада прадядо — я построи, докато управляваше имението. Казват, че била издигната като наблюдателница, като сигнален пост.

— Заради бракониерите ли? Пиратите от Триджина?

— Виждам, че Мери Мартин ви е напълнила главата с разни работи — усмихна се мъжът.

— Може ли да отида да я разгледам?

— Няма да успеете да я намерите.

— Ще я намеря.

— Няма, никога няма да преодолеете лабиринта — подразни я той с блеснали очи. — А дори да го направите, няма да се досетите как да минете през тайната порта, за да влезете в градината на къщичката.

— Ще успея! Моля те, Дейвис, позволи ми да опитам.

— Боя се, че не е възможно, госпожице Елайза — отговори малко по-сериозно Дейвис. — От доста време никой не е преминавал през лабиринта. Поддържам го донякъде, но само докъдето ми е позволено да ходя. Нататък сигурно е много обрасъл.

— Защо никой не го е преминавал?

— Вуйчо ви го затвори преди време и от тогава никой не е минавал. — Дейвис се приведе към нея и додаде: — Майка ви обаче познаваше лабиринта като петте си пръста. Почти толкова добре, колкото го познавам аз.

В далечината се разнесе звънец.

Дейвис свали шапката и изтри потното си чело.

— По-добре хуквайте като стрела към къщата, госпожице, че това е звънецът за обяд.

— Ти няма ли да дойдеш да обядваш?

— Не се храня в къщата. От доста време вече.

— Защо?

— Не ми е приятно да ходя на това място.

Елайза недоумяваше.

— Защо?

— По-щастлив съм при растенията си, госпожице Елайза — поглади брадата си Дейвис. — Някои хора са пригодени да са сред човеците, а други не са. Аз съм от вторите — по-щастлив съм в свои води.

— Ама как така?

Той бавно въздъхна като огромен и изморен великан.

— Има места, от които целият настръхваш, които хич не ти понасят. Схващате ли за какво говоря?

Елайза си спомни за леля си в бургундскочервената стая, за хрътката, за сенките и за отблясъците на свещите, които ожесточено се мятаха по стените.

— Младата Мери е свястно момиче. Тя ще се грижи за вас в къщата. — Старецът се понамръщи и я изгледа. — Не е добре да се доверявате прекалено лесно, госпожице Елайза. Никак не е хубаво, чувате ли?

Елайза кимна сериозно, понеже усети, че от нея се изисква сериозност.

— А сега дим да ви няма, госпожице. Ако закъснеете за обяд, господарката ще поднесе сърцето ви за вечеря. Тя не обича никой да нарушава правилата, това е сигурно.

Елайза се усмихна, но Дейвис не. Тя се извърна, но спря, понеже видя нещо на горния прозорец, което беше забелязала и предния ден. Лице — малко и бдително.

— Кой е това? — попита тя.

Дейвис се извърна и примижа към къщата. Кимна бавно към прозореца на горния етаж.

— Сигурно е госпожица Роуз.

— Госпожица Роуз ли?

— Братовчедка ви. Дъщерята на вуйчо ви и леля ви.

Елайза се ококори. Имаше братовчедка?

— Преди често я мяркахме из имението, но преди няколко години се разболя и се сложи край на тази работа. Господарката е посветила цялото си време и доста пари, за да оправят детето, а онзи млад лекар от града не спира да идва.

Елайза продължаваше да се взира към прозореца. Бавно вдигна ръка с разперени пръсти, досущ като морската звезда от брега. Махна и видя лицето й бързо да се скрива в тъмното.

Усмивка разтегли устните на Елайза.

— Роуз — изрече тя и вкуси сладостта на думата с устни. Беше досущ като име на приказна принцеса.

24

Клиф Котидж, 2005 г.

Вятърът рошеше косата на Касандра и подмяташе конската й опашка ту насам, ту натам, като ветропоказател. Тя се загърна плътно с жилетката си и поспря, за да успокои дишането си, загледана по тесния крайбрежен път към селцето долу. Белите къщурки се бяха вкопчили като рачета по скалистия залив, а синьото пристанище беше осеяно с червени и сини лодки, които се поклащаха на вълните, пълни с улов, докато чайките пикираха и кръжаха отгоре. Дори тук, нависоко, във въздуха се усещаше силен мирис на сол, близната от повърхността на морето.

Пътят беше толкова тесен и толкова близо до ръба на скалата, че Касандра се запита как изобщо някой събира смелост да шофира по него. От двете му страни растеше висока, светла трева, полюшвана от вятъра. Колкото по-нависоко се катереше Касандра, толкова по-силно усещаше мириса на дъжд във въздуха.

Погледна часовника си. Беше подценила времето, за което ще се изкачи догоре, както и изтощението, превърнало краката й в желе по средата на пътя. Умора от полета и познатата стара липса на сън.

Предната нощ беше спала ужасно. Стаята и леглото й бяха доста удобни, но я навестиха странни сънища, които останаха и след като се събуди и се помъчи да ги проумее. Бяха останали само пипалцата на причиненото неудобство.

По-късно през нощта я събуди по-осезаема причина. Шум, сякаш някой пъхаше ключ във вратата на спалнята й. Беше сигурна, че е точно това — пъхването и издрънчаването на ключ, който някой отвън се мъчи да завърти, — обаче когато на сутринта спомена пред момичето на рецепцията, онази я изгледа озадачено, преди ледено да заяви, че хотелът използва карти, а не метални ключове. Явно беше чула старата месингова брава да подрънква от вятъра.

Касандра отново пое нагоре по склона. Надали й оставаше още много, понеже жената в селската бакалница й беше обяснила, че пътят е само двайсет минути пеша, а тя вече се катереше цели трийсет.

Зави и видя червена кола, паркирана отстрани на пътя. Мъж и жена я наблюдаваха: той беше висок и слаб, а тя — ниска и набита. За момент Касандра ги взе за хора, които се любуват на гледката, обаче когато двамата едновременно й махнаха с ръка, се досети кои са.

— Здравейте! — провикна се мъжът и тръгна към нея. Беше на средна възраст, въпреки че брадата и косата му, бели като разбити белтъци, отначало създаваха впечатлението за много по-старо лице. — Сигурно вие сте Касандра. Аз съм Хенри Джеймисън, а това е съпругата ми Робин — посочи той към грейналата в усмивка жена.

— Много се радвам да се запознаем — каза Робин, следвайки съпруга си по петите. Прошарената й коса беше подстригана в спретната къса прическа, увенчала лъскавите й, румени и сочни като ябълки бузи.

Касандра се усмихна.

— Благодаря ви, че се съгласихте да се видим в съботен ден, много съм ви признателна.

— О, няма нищо. — Хенри прокара ръка по главата си, за да заглади тънките косъмчета, разрошени от вятъра. — Нищо не ни струва. Надявам се, нямате против, че доведох и Робин.

— Разбира се, защо да има против? — намеси се Робин. — Нали не сте против?

Касандра поклати глава.

— Какво ти казах? Изобщо не е против. — Робин стисна китката на Касандра. — Не че той би могъл да ме спре. Само да беше опитал, щях да го помъкна по съдилищата за развод.

— Съпругата ми е секретар на местното историческо дружество — поясни Хенри донякъде извинително.

— Издала съм няколко книжки за областта. Предимно исторически, за местните родове, за важни забележителности, за известни къщи. Последната ми книжка е за контрабандната търговия. В момента подготвяме качването на всички материали на уебсайт…

— Заклела се е да пие чай във всяко имение в окръга.

— Обаче живея в селото, откакто се помня, а не съм стъпвала в тази стара къща? — Робин се усмихна и бузите й лъснаха. — Не се срамувам да призная, че съм любопитна като котка.

— Нямаше да се досетим, любов моя — отбеляза Хенри с досада и посочи към склона. — Трябва да продължим пеша, пътят свършва

дотук.

Робин ги поведе, крачейки целеустремено по тясната пътека сред разлюляната от вятъра трева. Докато се катереха, Касандра започна да забелязва птиците. Ята дребнички кафяви лястовици, които се призоваваха една друга, подскачайки по тънките клонки. Създадоха у нея странното усещане, че е наблюдавана, сякаш птиците се блъскаха, за да държат под око хората натрапници. Касандра потръпна, после се укори, че се държи детински и съзира тайнственост там, където просто има самобитност.

— Баща ми продаде имота на баба ви — осведоми я Хенри и скъси крачките си, за да върви непосредствено зад Касандра. — Преди време, през седемдесет и пета. Тъкмо бях започнал работа във фирмата като младши сътрудник, но помня продажбата.

— Всички помнят продажбата — подвикна Робин. — Това беше последната част от имението, която се продаде. Някои хора в селото се кълняха, че вилата никога няма да намери купувач.

Касандра погледна към морето.

— Защо? Сигурно гледката от къщата е много красива…

Хенри погледна към Робин, която беше спряла да си поеме дъх с притисната в гърдите длан.

— Да, има нещо такова — съгласи се той, — обаче…

— В града се говореха лоши неща — задъхано каза Робин. — Носеха се слухове… за миналото.

— Какви слухове?

— Глупави — категорично отсече Хенри, — всякакви щуротии, каквито ще откриете по английските села.

— Говореше се, че в къщата има призраци — продължи Робин, снижавайки драматично глас.

Хенри се засмя.

— Намери ми една къща в Корнуол, в която да няма.

Робин завъртя светлите си сини очи.

— Съпругът ми е прагматик.

— А жена ми е романтичка. Клиф Котидж е само камъни и хоросан като всички останали къщи в Триджина. Ако там има призраци, значи и аз съм призрак.

— И това ми било корнуолец! — възмути се Робин, пъхна зад ухото си един немирен кичур и изгледа Касандра с присвити очи. —

Вярвате ли в призраци, Касандра?

— Не бих казала. — Касандра се замисли за странното усещане, което изпита заради птиците. — Не и в такива, на които се натъкваш нощем.

— Значи, сте разумна жена — отбеляза Хенри. — Единственото същество, което е влизало в Клиф Котидж през последните трийсет години, е местният зевзек, който просто искал да уплаши приятелчетата си. — Хенри извади носна кърпа с монограм от джоба на панталона си, сгъна я на две и попи челото си. — Хайде, Робин, скъпа, да тръгваме. Нямаме цял ден на разположение. А и слънцето прежуря здравата. Тази седмица лятото отново напомни за себе си.

Стръмният склон и тясната пътека затрудняваха разговора, затова тримата извървяха последните сто метра мълчаливо. Тънички стръкчета светла трева тръпнеха на вятъра, който тихо свистеше между тях.

Накрая минаха през рехав храсталак и стигнаха до една каменна стена. Беше висока най-малко три метра и стърчеше някак нелепо, след като бяха дошли чак дотук, без да видят нищо, построено от човешка ръка. Желязна арка ограждаше входната порта и в нея се бяха вплели клонките на увивни растения, вкаменени с времето. Табела, вероятно някога поставена на портата, сега висеше на единия си ъгъл. Бледозелен и кафяв мъх беше прораснал като коричка по повърхността на табелата, жадно запълнил вдлъбнатините между извитите букви. Касандра наведе глава, за да разчете написаното: „Не приближавай, за да не пострадаш!“.

— Зидът е относително нов — поясни Робин.

— Под „нов“ жена ми има предвид, че е само на сто години. Къщата трябва да е три пъти по-стара. — Хенри се прокашля. — Нали разбирате, че това старо място се нуждае от известен ремонт?

— Имам снимка — извади я Касандра от чантата си.

Той я изгледа с извити вежди.

— Направена е преди продажбата, бих казал. От тогава малко се е променила. Никой не се е грижил за къщата. — Той протегна лявата си ръка, бутна желязната порта и кимна. — Ами да влизаме!

Каменна пътека минаваше под беседка, обрасла със стари рози с артритни стави. Температурата се понижи, след като пристъпиха в градината. Беше сумрачно и печално. И тихо, цареше някаква

необикновена тишина. Дори несекващото бучене на морето тук се чуваше глухо. Сякаш мястото, оградено с каменната стена, спеше. И очакваше нещо или някой да го събуди.

— Клиф Котидж — оповести Хенри, когато стигнаха до края на пътеката.

Касандра се ококори. Пред очите й изникна бодлив храсталак, гъст и заплетен. Отвсякъде висяха бръшлянови листа, тъмнозелени и назъбени, пролазили над местата, под които вероятно се криеха прозорци. Ако човек не знаеше, че отдолу има сграда, много трудно щеше да различи очертанията й.

Хенри се прокашля и лицето му отново поруменя извинително.

— Несъмнено къщата е доста занемарена.

— Едно здраво почистване и е готова — заяви Робин с пресилена веселост, способна да възкреси дори потънал кораб. — Няма причина за отчаяние. Нали сте виждали какво правят в онези предавания за ремонти? Има ли такива и в Австралия?

Касандра кимна разсеяно, мъчейки се да различи очертанията на покрива.

— Ще отстъпя честта на вас — бръкна Хенри в джоба си и извади ключа.

Беше учудващо тежък, дълъг и с декоративна главичка — красива месингова завъртулка. Касандра го пое и усети нещо познато. И преди беше държала такъв ключ. Но кога, зачуди се тя. На антикварния щанд? Образът беше много силен, но спомен не изплуваше.

Касандра се качи на каменното стъпало пред вратата. Виждаше ключалката, но през прага се беше проточил бръшлян.

— Тези би трябвало да свършат работа — отбеляза Робин и извади от чантата си градинарски ножици. — Не ме гледай така, скъпи — отвърна тя на извитата вежда на Хенри. — Аз съм от провинцията и винаги съм подготвена.

Касандра пое предложения инструмент и отряза клонките една по една. Те увиснаха свободно, а тя поспря и прокара длан по белязаното от солта дърво на вратата. Част от нея никак не искаше да продължи, стигаше й само да постои на прага на узнаването, но когато хвърли поглед през рамо, и Хенри, и Робин й кимнаха насърчително. Пъхна ключа в ключалката и силно го завъртя с две ръце.

Най-напред усети миризмата — на влага и на животински изпражнения. Като в джунглата у дома, в Австралия, чиято гъста растителност скриваше отделен плодороден свят. Затворена екосистема, която не обичаше непознатите.

Пристъпи съвсем мъничко в коридора. През входната врата влизаше достатъчно въздух, за да се видят мъхестите прашинки, които лениво се носеха в застоялия въздух, твърде леки и твърде изморени, за да паднат. Подът беше дървен и на всяка стъпка обувките й проскърцваха тихо и извинително.

Стигна до първата стая и надникна през вратата. Беше тъмно, а по прозорците десетилетия наред беше полепвала мръсотия. Когато очите й привикнаха, Касандра установи, че е в кухнята. В средата имаше светла дървена маса с остри крака и с два ратанови стола, послушно пъхнати отдолу. В ниша в отсрещната стена имаше печка, пред която паяжини образуваха пухкава завеса, а в чекръка в ъгъла все още беше надянат къс тъмна вълна.

— Като в музей е — прошепна Робин. — Но по-прашно.

— Съмнявам се скоро да мога да ви предложа чаша чай — каза Касандра.

Хенри се приближи към чекръка и посочи скътана в ъгъла ниша.

— Тук има стълби.

Тясно стълбище поемаше нагоре и рязко извиваше на миниатюрна площадка. Касандра стъпи на първото стъпало и опита здравината му. Достатъчно стабилно беше. Тя предпазливо се заизкачва.

— Ходете внимателно — предупреди я Хенри и я последва, вдигнал ръце зад гърба й в напразен и мил опит да я предпази.

Касандра стигна до площадката и спря.

— Какво има? — попита Хенри.

— Дърво. Огромно дърво, което напълно препречва пътя. Паднало е през покрива.

Хенри надникна през рамото й.

— Май ножиците на Робин няма да ни бъдат от полза този път — отбеляза. — Нужна е резачка за дърва. — Той тръгна надолу по стълбите. — Нещо да ти хрумва, Робин? Кого можеш да повикаш да разкара дънера?

Касандра го последва и слезе точно когато Робин казваше:

— Майкъл Блейк би трябвало да се справи.

— Местен младеж — кимна Хенри на Касандра. — Занимава се с озеленяване. Върши повечето работа и в хотела, а по-добра препоръка от тази не ви трябва.

— Да му се обадя ли? — попита Робин. — Да проверим какъв е графикът му по-късно през седмицата? Ще изляза навън да опитам да намеря сигнал. Телефонът ми мълчи като пукал, откакто сме влезли.

Хенри поклати глава.

— Повече от сто години, откакто Маркони е получил сигнала си, а вижте докъде ни доведе техниката. Знаете ли, че сигналът бил изпратен малко след завоя на брега? От залива Полдху.

— Така ли?

Когато започна да си дава ясна сметка за степента на разрухата в къщата, Касандра започна да се чувства все по-безпомощна. Беше признателна на Хенри, задето я посрещна, но не беше сигурна, че ще успее да се престори на заинтересована от лекция за началото на телекомуникацията. Отметна една подобна на плетен шал паяжина, облегна се на стената и му се усмихна с учтиво насърчение.

Хенри явно усети настроението й.

— Ужасно съжалявам, че къщата е в такова състояние — каза той. — Донякъде се чувствам отговорен, тъй като съм адвокатът пазител на ключовете.

— Сигурна съм, че е нямало какво да направите. Особено ако Нел е пожелала от баща ви точно това — усмихна се тя. — Отгоре на всичко щеше да е незаконно влизане в частна собственост, а табелата на вратата е съвсем недвусмислена по въпроса.

— Точно така е. Баба ви съвсем ясно даде да се разбере, че не иска никакви брокери тук. Заяви, че къщата е много важна за нея и че лично ще се заеме с възстановяването й.

— Струва ми се, че възнамеряваше да се премести тук — отбеляза Касандра. — Завинаги.

— Да — потвърди Хенри. — Когато разбрах, че ще идвате тази сутрин, прегледах старите документи. Във всичките си писма тя пише, че ще се върне, с изключение на едно от началото на 1976 година. Там обяснява, че положението при нея се е променило и че няма да се върне, поне за известно време. Моли баща ми обаче да задържи ключа при себе си, за да знае тя къде да го потърси, когато стане възможно да

се върне. — Хенри огледа помещението. — Този момент така и не настъпи.

— Да — потвърди и Касандра.

— Вие обаче вече сте тук — отбеляза Хенри с подновен ентусиазъм.

— Така е.

Шум на вратата накара и двамата да вдигнат поглед.

— Свързах се с Майкъл — оповести Робин, прибирайки телефона си. — Ще мине в сряда сутрин да види какво трябва да се поправи. — Обърна се към съпруга си и го подкани: — Хайде, любов моя, очакват ни за обяд у Марша, а знаеш каква става, когато закъснеем.

Хенри изви вежди.

— Дъщеря ни има много добродетели, но търпението не е сред тях.

Касандра се усмихна.

— Благодаря за всичко.

— И през ум да не ви минава да преместите този пън самичка — предупреди я Хенри, — колкото и да ви се иска да разгледате горния етаж.

— Обещавам.

Двамата поеха по пътеката към портата, но Робин се извърна към Касандра.

— Приличате на нея, знаете ли?

Касандра примигна.

— На баба си. Имате нейните очи.

— Виждали ли сте я?

— Да, разбира се, още преди да купи къщата. Един следобед дойде в музея, където работех. Разпитваше ме за местната история. По-конкретно за някои от старите родове.

Гласът на Хенри долетя от ръба на скалата:

— Хайде, Робин, скъпа. Марша няма да ни прости, ако печеното загори.

— Семейство Монтраше ли?

Робин махна на Хенри.

— Точно те. Живели са в голямата къща на имението. И семейство Уокър — художникът и съпругата му, — и авторката на

приказки.

— Робин!

— Да, да, идвам. — Робин завъртя безпомощно очи към Касандра. — Нетърпелив е като запален фойерверк този мой съпруг.

И забърза към него, а морският бриз донесе наставленията й Касандра да им се обажда по всяко време.

25

Триджина, 1975 г.

Музеят на риболова и контрабандата в Триджина се помещаваше в малка варосана сграда по периферията на пристанището и макар че на ръкописната табела на гишето съвсем ясно беше написано работното време, Нел прекара в селото цели три дни, преди най-сетне да забележи светлина вътре.

Натисна бравата и отвори ниската вратичка с дантелена завеска.

На бюрото седеше спретната жена с дълга до раменете кестенява коса. По-млада от Лезли, помисли си Нел, но изглеждаше несравнимо по-възрастна. Когато видя Нел, жената се изправи и ръката й придърпа дантелената покривчица заедно с купчина бумаги. Имаше вид на дете, хванато да бърка в кутията с курабийките.

— Не… не очаквах никого — смотолеви тя, като надникна над големите си очила.

А и май не се радваше особено да види посетител. Нел протегна ръка.

— Нел Андрюс — представи се и погледна табелката с името на служителката върху бюрото. — А вие явно сте Робин Мартин.

— Нямаме много посетители извън сезона. Ей сега ще намеря ключовете. — Тя размести листовете върху бюрото и пъхна кичур коса зад ухото си. — Витрините са позапрашени — поясни тя и в тона й прозвуча обвинителна нотка, — но експозицията е натам.

Погледът на Нел проследи накъде сочи ръката на Робин. Зад затворената стъклена врата имаше малко помещение, пълно с най-различни мрежи, кукички и въдици. По стените бяха окачени черно–бели снимки на корабчета, екипажи и местни заливчета.

— Всъщност търся конкретна информация — поясни Нел. — Служителят в пощата каза, че може би вие ще ми помогнете.

— Баща ми.

— Моля?

— Директорът на пощата е баща ми.

— А! Той допусна, че вие ще ми помогнете. Сведенията, които ми трябват, не са свързани с риболова или контрабандната търговия, а с местната история. По-точно със семейната история.

Изражението на Робин тутакси се промени.

— Ама така кажете! Работя в Музея на риболова, за да изпълня обществения си дълг, но историята на Триджина е целият ми живот. Ето, вижте — разрови тя листовете на бюрото си, над които работеше, и пъхна един в ръката на Нел, — това е текстът за една туристическа брошура, който се мъчех да съчиня. И току-що приключих първата редакция на кратка статия за големите къщи в имението, понеже издател от Фолмаут прояви интерес. — Жената погледна красивия си часовник със сребърна верижка. — Много ще ми е приятно да поговорим, обаче трябва да отида на едно място…

— Моля ви, идвам отдалеч и няма да ви отнема много време — настоя Нел. — Отделете ми само няколко минути.

Робин стисна устни и впери в Нел мишия си поглед.

— Ще направя нещо повече — решително кимна тя. — Ще ви взема със себе си.

* * *

Приливът донесе все по-сгъстяваща се мъгла и, в съюз със здрача, отне цветовете на града. Докато се катереха по тесните улички на града, всичко посивяваше. Бързата промяна на времето предизвика промяна и в поведението на Робин. Тя пое с отривиста стъпка и Нел трудно успяваше да я догони въпреки присъщата си пъргавина. Чудеше се накъде са се запътили, та бързат толкова, но темпото беше сериозна пречка пред всякакъв разговор и не се осмели да попита. В горната част на улицата стигнаха до малка бяла къща с табелка „Пилчард Котидж“. Робин потропа на вратата и зачака. Вътре не светеше, затова тя вдигна китката си по-близо до очите и провери колко е часът.

— Още не се е прибрал. Все му повтаряме да се прибира по-рано, когато има мъгла.

— Кой?

Робин изгледа Нел така, сякаш за миг беше забравила, че с нея има и друг човек.

— Дядо ми. Всеки ден ходи да гледа лодките. Самият той преди време беше рибар. Вече двайсет години е пенсионер, обаче сън не го хваща, ако не разбере кой и къде е излизал на риболов. — Сетне добави унило: — Предупреждаваме го да не излиза, ако падне мъгла, но той не слуша…

Млъкна и се вгледа примижала в сумрака.

Нел проследи погледа й и забеляза как на едно място мъглата сякаш се сгъсти. Очерта се силует, който се приближаваше към тях.

— Дядо! — провикна се Робин.

— Не са тревожи, момичето ми — разнесе се глас от нищото, — не се тревожи. — Мъжът изникна от тъмното, изкачи трите бетонни стъпала и завъртя ключа в ключалката. — Хайде де, какво ми треперите като чапли — подхвърли той през рамо. — Влизайте, да пийнем нещо топло.

В тесния вестибюл Робин помогна на стареца да свали опръсканата си със сол мушама и черните гумени ботуши, после ги подреди на ниска дървена пейка.

— Вир-вода си, дядо — засуети се Робин и стисна в шепа карираната му риза. — Хайде да се преоблечеш.

— Да, да — потупа старецът ръката на внучката си. — Ще поседя край огъня и докато ти направиш чай, вече ще съм изсъхнал.

Робин леко изви вежди и погледна към Нел, докато дядо й влизаше в предната стая — виждате ли с какво съм принудена да се оправям, казваше жестът.

— Дядо е почти на деветдесет, обаче отказва да се изнесе от къщата — тихо каза тя. — Гледаме някой от нас да вечеря с него всеки ден. Аз съм от понеделник до сряда.

— Изглежда добре за деветдесетгодишен.

— Зрението му започва да отслабва, слухът му също, но продължава да упорства и да проверява дали „момчетата му“ са се върнали благополучно в пристанището, без да се замисля на каква опасност се излага. Бог да ми е на помощ, ако нещо му се случи по време на моето дежурство. — Робин надникна от прага на дневната и се намръщи, когато дядо й се спъна в килимчето, докато вървеше към

креслото си. — Дали… не бихте поседели при него, докато запаля огъня и сложа чайника? Като го видя подсушен, ще съм по-спокойна.

Примамена от невероятната възможност най-сетне да научи нещо за семейството си, Нел беше готова на всичко. Тя кимна, а Робин се усмихна с облекчение и излезе.

Дядото се настани в кожения фотьойл и метна през скута си мека завивка, която за миг върна Нел към спомена за Лил и за завивките, които майка й шиеше за Нел и сестрите й. Зачуди се как ли би реагирала Лил, ако можеше да научи за предприетото от Нел търсене, дали би разбрала защо е толкова важно за най-голямата й дъщеря да възстанови първите четири години от живота си. Вероятно не. Лил винаги бе смятала, че човек е длъжен да оползотвори възможно най-добре положението, в което е поставен. Няма смисъл да се питаш какво е можело да бъде, казваше тя, важен е настоящият момент. За Лил това беше нормално, тя знаеше истината за себе си.

Робин се изправи, а зад нея пламъците нетърпеливо прескачаха между подпалките.

— Отивам да направя малко чай, дядо, и ще приготвя вечерята. Докато съм в кухнята, приятелката ми… — вгледа се тя въпросително в лицето на Нел — … Извинете.

— Нел. Нел Андрюс.

— … Нел ще поседи с теб, дядо. Тя гостува в Триджина и се интересува от местните семейства. Можеш ли да й поразкажеш за миналото на града, докато ме няма?

Старецът разпери длани, набраздени със следи от въжетата, които беше теглил, и куките, които беше вдявал през целия си живот.

— Питайте каквото искате — подкани я той — и ще ви кажа всичко, което знам.

Робин излезе през ниската врата, а Нел се озърна къде да седне. Избра си зелено кресло до камината, снабдено със странични облегалки за главата, и се наслади на топлината от бумтящия в близост огън.

Дядото вдигна поглед от лулата си, която се бе заел да пълни, и въпросително набърчи чело. Явно я чакаше да започне.

Нел се прокашля и поразмърда крака върху килимчето, несигурна откъде да подхване. Реши, че няма смисъл да увърта.

— Интересува ме семейство Монтраше — каза тя.

Кибритената клечка в ръката на дядото изпука и старецът засмука силно, за да разпали лулата си.

— Поразпитах в селото, обаче явно никой не знае нищо за тях.

— О, познават ги и още как, просто не искат да говорят — долетя обгърнатият в пушек отговор.

— Защо? — попита Нел с извити вежди.

— Хората в Триджина обичат заплетените истории, обаче като цяло са много суеверни. Можем да си бъбрим за каквото се сетите, ама попитате ли какво се е случило горе, на скалата, хората се затварят като миди.

— Забелязах — съгласи се Нел. — Защото семейство Монтраше са аристократи, така ли? От висшата класа?

Дядото изсумтя.

— Имаха пари, ама не ми говорете за класа. — Ядосано дръпна от лулата си и се приведе напред. — Заплатили за титлата си с кръвта на невинни жертви. През хиляда седемстотин двайсет и четвърта година. Един следобед се разразила мощна буря, най-силната от години. Отнесла покрива на фара и новата газена лампа угаснала като свещичка. Луната била скрита зад облаци и нощта била черна като ботушите ми. — Бледите му устни стиснаха лулата. Дядото всмукна дълго и здраво, подсилвайки напрежението от очакването. — Повечето местни риболовци се прибрали рано, обаче едно малко корабче още било в морето, двумачтов клипер.

Екипажът на клипера нямал никакъв шанс. Казват, че вълните се разбивали на половината височина на скалите в Шарпстоун и подмятали клипера като детска играчка. Блъскали го в скалите и корабът станал на парчета още преди да стигне до залива. Вестниците писали, имало и разследване, но открили само няколко очукани късове червен кедър от корпуса на съда. Разбира се, обвинили местните свободни търговци.

— Свободни търговци ли?

— Контрабандистите — поясни Робин, която се появи на прага с поднос за чай.

— Само че не те откраднали товара на кораба — заяви дядото. — Няма начин. Онези го направили — семейство Монтраше.

Нел пое подадената й от Робин чаша.

— Значи, Монтраше са били контрабандисти?

Дядото се изсмя сухо и старчески и отпи от чая си.

— Не бяха нищо толкова достойно. Контрабандистите освобождават обложените с твърде високи данъци стоки от закъсали кораби, но освен това спасяват екипажите. А онази нощ в залива Блакхърст са вилнели крадци. Крадци и убийци. Те избили до крак екипажа, откраднали стоката от кораба, а рано на следващата сутрин, преди някой да узнае какво се е случило, извлекли кораба и труповете в открито море и ги потопили. Натрупали цяло състояние: сандъци с перли, слонова кост и ветрила от Китай, накити от Испания.

— През следващите няколко години в „Блакхърст“ се извършили мащабни ремонтни работи — продължи разказа Робин, приседнала на избелелия плюш на дядовото си столче за крака. — Тъкмо пишех за това за брошурата си „Великите къщи на Корнуол“. Тогава къщата се сдобила с трети етаж и разни безполезни, но скъпи градински постройки. А господин Монтраше получил благородническа титла от краля.

— Удивително е какво можеш да постигнеш с шепа умело подбрани подаръци.

Нел поклати глава и се размърда неловко. Моментът не беше подходящ да изтъква, че тези убийци и крадци са нейните предци.

— Само като си помисли човек, че им се е разминало.

Робин погледна дядо си, който се прокашля.

— Е, не бих казал — промърмори той.

Нел изгледа объркано първо единия, после другия.

— Има по-сурово наказание от наложеното със закон. Помнете ми думата, има по-сурово наказание. — Дядото въздъхна през стиснатите си устни. — След случилото се в залива семейството било прокълнато — всеки един от тях.

Нел се облегна разочарована. Семейно проклятие. А тъкмо си беше помислила, че е на прага да се сдобие с действителна информация.

— Кажи й за кораба, дядо — подкани го Робин, явно усетила разочарованието на Нел. — За черния кораб.

Дядото с радост откликна и леко повиши глас като израз на всеотдайността си на разказвач.

— Може и да потопиха кораба, обаче семейството не се отърва от него, не задълго. Той все още се появява на хоризонта понякога.

Обикновено преди или след буря. Голям черен платноход, кораб фантом, който броди из залива и преследва потомците на виновниците за гибелта му.

— Вие виждали ли сте кораба? — попита Нел, извила вежда.

Старецът поклати глава.

— Веднъж ми се стори, че го мярнах, но се оказа, че съм сбъркал, слава богу. — Той се приведе напред и продължи: — Вятърът, който довява този кораб, е много лош. Казват, че човек, зърнал кораб фантом, изплаща вината си за изчезването на съда. Ако виждаш кораба, и той те вижда. Знам само, че онези, които признават, че са го виждали, привличат повече злочестина, отколкото се полага на човек. Името на онзи платноход беше „Джакард“, но по тези места ние го наричаме „Блак Хърси[1]“.

— По звучене наподобява „Блакхърст“. Допускам, че не е съвпадение.

— Умница е тя — усмихна се дядото на Робин, захапал лулата си. — Умница. Според някои хора имението е получило името си тъкмо от тук.

— Но вие не сте съгласен?

— Винаги съм смятал, че е свързано по-скоро с голямата черна скала високо над залива Блакхърст. През нея минава проход. Преди е водел от залива до имението и обратно към селото. Същинска благодат за контрабандистите, обаче несигурна благодат. Дължи се на ъглите и на формата на тунела: ако приливът е по-висок от очакваното, няма почти никакъв шанс човек в пещерите да оцелее. През годините тази скала се е оказвала погребалната катафалка на много смели хора. Ако погледнете надолу към брега на имението, ще я видите. Чудовищна назъбена канара.

Нел поклати глава.

— Още не съм стигнала до залива. Вчера опитах да разгледам къщата, обаче портата беше заключена. Утре ще отида да пусна в пощенската кутия писмо, с което да се представя, и се надявам собствениците да ми позволят да поразгледам. Имате ли представа що за хора са?

— Нови са — мъдро отсъди Робин. — Не са тукашни, говори се, че ще превърнат имението в хотел. — Тя се приведе напред и добави: — Говори се, че младата жена е писателка на любовни романи и разни

такива. Много е ефектна и обаятелна, а книгите й са доста колоритни. — Метна кос поглед към дядо си и се изчерви. — Не че съм ги чела.

— Видях част от имението на обява в кантората за недвижими имоти в града — каза Нел. — Продаваше се малката къща, наречена Клиф Котидж…

Дядото се засмя сухо.

— И винаги ще се продава. Няма глупак, който да я купи. Нужно е доста повече от малко боя по стените, за да бъде изчистена къщата от всички злини, на които е била свидетел.

— Какви злини?

Дядото, който до този момент беше разказвал историите си с огромно удоволствие, внезапно се смълча и се замисли над последния въпрос. В очите му просветна пламъче, но бързо угасна.

— Това място трябваше да бъде изгорено преди години. Там се случиха нередни неща.

— Какви неща?

— Няма значение — отвърна той с трепереща устни. — Просто ми повярвайте. Някои места не се обновяват, като ги пребоядисаш.

— Не възнамерявах да купувам къщата — увери го Нел, учудена от внезапната му разпаленост. — Просто си помислих, че може да използвам този претекст, за да поразгледам имението.

— Не е нужно да минавате през имението „Блакхърст“, за да видите залива. Вижда се и от върха на скалата. — Той вдигна лулата си по посока на брега. — Тръгнете по пътя от селото към отвесния склон и Шарпстоун и ще се озовете над него. Най-красивото заливче в цял Корнуол, само да не беше тази проклета скала. Няма и следа от кръвта, пролята по бреговете му много, много отдавна.

Уханието на говеждо и розмарин се усили и Робин донесе гювечетата и лъжици от кухнята.

— Нали ще останете за вечеря, Нел?

— Разбира се, че ще остане — заяви дядото и се облегна на стола си. — Как ще я изпратиш навън в нощ като тази! Мрак черен като шапката ти и два пъти по-дебел!

* * *

Яхнията беше много вкусна, така че не се наложи дълго да убеждават Нел да й сипят допълнително. След това Робин се извини и отиде да мие съдовете, а Нел и дядото отново останаха насаме. В стаята вече беше топло и страните на стареца бяха поруменели. Той усети погледа на Нел и кимна сърдечно.

Имаше нещо неподправено в компанията на Уилям Мартин — в неговата гостна човек се чувстваше откъснат от света. Сякаш заклинание бе нарушило естествения ритъм на времето, бе ги откъснало от обичайните им грижи. Нел осъзна, че това е въздействието на разказвача на истории — способността да създава колорит, в сравнение с който всичко друго сякаш избледнява. А Уилям Мартин беше роден разказвач, в това нямаше почти никакво съмнение. Друг въпрос бе доколко достоверни бяха историите му. Той притежаваше несъмнена дарба да превръща и най-обикновената случка във вълшебство, а и, изглежда, беше единственият жив свидетел на периода, който я интересуваше.

— Питам се — поде Нел, усещайки приятни иглички в затоплената си от огъня буза — дали като млад сте познавали Елайза Мейкпийс? Била е писателка, повереница на Лайнъс и Аделайн Монтраше.

Настана осезаемо дълго мълчание. Гласът на Уилям долетя приглушен от мустаците му:

— Всички познаваха Елайза Мейкпийс.

Нел си пое дъх. Най-сетне.

— Знаете ли какво се е случило с нея? — попита гостенката на един дъх. — Имам предвид… накрая. Как и къде е починала?

— Това не знам — поклати глава той.

В поведението на стареца отново се появи потайна сдържаност, предпазливост, която досега отсъстваше. Макар сърцето й да се изпълни с надежда поради вероятните причини за това, Нел съзнаваше, че трябва да действа внимателно. Не искаше той да се затвори в черупката си — не и сега.

— Ами за преди това, докато е живяла в „Блакхърст“? Можете ли да ми разкажете за тогава?

— Казах, че я познавам, но не съм имал повод да я опозная добре. Не бях добре дошъл в голямата къща. Онези там има какво да ви разкажат.

Нел настоя:

— Доколкото ми е известно, Елайза е била видяна за последен път в Лондон през 1913 година. Заедно с момиченце на име Айвъри Уокър, на четири години. Дъщерята на Роуз Монтраше. Сещате ли се за някаква причина, каквато и да било, Елайза да планира пътуване до Австралия с чуждо дете?

— Не.

— Имате ли представа защо семейство Монтраше може да са казвали на хората, че внучката им е мъртва, при положение, че тя си е била съвсем жива?

Тръстиката в гласа му се прекърши.

— Не.

— Значи, сте знаели, че Айвъри е жива, въпреки че се е говорело обратното?

Огънят изпука.

— Не го знам, понеже не е така. Детето почина от скарлатина.

— Да, знам, че навремето е било съобщено така. — Лицето на Нел пламтеше, в главата й блъскаха чукове. — Знам също, че това не е вярно.

— И откъде знаете?

— Защото аз съм това дете — дрезгаво отвърна Нел. — Пристигнах в Австралия четиригодишна. Елайза Мейкпийс ме качила на кораб, макар всички останали да ме смятали за мъртва, а, изглежда, никой не може да ми обясни защо.

Човек трудно можеше да разгадае изражението на Уилям. Старецът като че се накани да отговори, но не го стори.

Вместо това се изправи и изпъна ръце, а коремчето му щръкна напред.

— Изморен съм — каза хрипливо. — Време е да поемам към страната на сънищата. Робин? — провикна се той веднъж, а после още веднъж, по-силно: — Робин?

— Да, дядо? — показа се тя с кърпа за съдове в ръка. — Какво има?

— Отивам да си лягам — заяви той и тръгна по тесните стълби, които тръгваха в единия край на стаята и се извиваха към горния етаж.

— Не искаш ли още един чай? Толкова приятно си прекарвахме! — погледна тя объркано Нел.

Уилям потупа Робин по рамото, докато минаваше покрай нея.

— Залости на излизане, момичето ми. Не бива да пускаме мъглата вътре.

Робин се ококори смаяно, а Нел посегна към палтото си.

— Трябва да вървя.

— Много съжалявам — извини се Робин. — Не знам какво му стана. Той е възрастен и се изморява…

— Разбира се — закопча се Нел. Съзнаваше, че трябва да се извини, защото в крайна сметка тя бе разстроила стареца, но някак си не можеше да го стори. Разочарованието беше заседнало в гърлото й като резен лимон. — Благодаря ви за отделеното време — успя да продума, прекрачи прага и излезе в тежката влага навън.

Когато стигна подножието на хълма, Нел се извърна и видя, че Робин все още я наблюдава. Вдигна ръка и махна в отговор на помахването на другата жена.

Уилям Мартин може и да беше стар и изморен, обаче във внезапното му оттегляне се криеше нещо повече. Нел беше сигурна, достатъчно дълго пазеше мъчителната си тайна, та да разпознае друг клетник като себе си. Уилям знаеше повече, отколкото разкриваше, а необходимостта на Нел да открие истината беше по-силна от уважението й към неговото лично пространство.

Тя стисна устни и пое с наведена глава в студа. Беше твърдо решена да го накара да й разкрие всичко, което знае.

---

[1] Букв. Черната катафалка (англ.). — Б.пр. ↑

26

Имението „Блакхърст“, 1900 г.

Елайза имаше право: името Роуз беше подходящо за принцеса от приказките, а Роуз Монтраше несъмнено се отличаваше с привилегированост и красота, каквито подхождаха на положението й. За жалост обаче първите дванайсет години от живота на малката Роуз бяха всичко друго, но не и вълшебна приказка.

— Отвори широко. — Д-р Матюс извади дървена лопатка от кожената си чанта и притисна езика на Роуз. Приведе се да погледне в гърлото й, а лицето му толкова се приближи до нейното, че тя получи нежеланата възможност да осъществи оглед на космите в носа му. — Хммм — изсумтя той и космите му потрепериха.

Роуз се закашля леко, когато той одраска гърлото й, измъквайки лопатката.

— Е, докторе? — показа се от тъмната сянка мама, а преплетените й пръсти изглеждаха много бледи на фона на тъмносинята рокля.

Д-р Матюс се изправи в цял ръст.

— Добре направихте, че ми се обадихте, лейди Монтраше. Наистина има възпаление.

Мама въздъхна.

— И аз така си помислих. Какво ще предпишете, докторе?

Докато д-р Матюс описваше лечението, което препоръчва, Роуз се извърна настрани и затвори очи. Лекичко се прозя. От както се помнеше, живееше със съзнанието, че няма да е задълго на този свят.

Понякога в мигове на слабост Роуз си позволяваше да си помечтае какъв ли би могъл да е животът й, ако не знаеше как ще завърши, ако се простираше безкраен пред нея — дълъг път със завои и неочаквани извивки. И със събития като представяне пред обществото, съпруг, деца. Нейна собствена красива къща, с която да впечатлява другите дами. Защото, честно казано, тя копнееше искрено за такъв живот.

Не си позволяваше да си го представя твърде често. Каква полза да съжалява? Вместо това чакаше, възстановяваше здравето си, работеше над албума си с изрезки. При възможност четеше за места, които не беше виждала, и за факти, които никога нямаше да използва в разговори, които никога нямаше да води. Очакваше следващия неизбежен епизод, който ще я приближи към края, с надеждата следващото й боледуване да е малко по-интересно от предходното. Нещо с по-малко болка и повече възмездие. Както когато глътна напръстника на мама.

Разбира се, не го направи нарочно: ако не беше толкова лъскав и толкова красив върху сребърната си поставка с формата на жлъзд, и през ум нямаше да й мине да го пипа. Обаче той беше лъскав и красив и тя го докосна. Че кое осемгодишно дете би постъпило другояче? Помъчи се да го закрепи на върха на езика си като клоуна в книжката й за цирк „Мегендорфер“, който крепеше червената топка на смешно навирения си нос. Да, не беше разумно, но тя бе само дете, а и вече няколко месеца изпълняваше безпроблемно този еквилибристичен номер.

В крайна сметка случаят с напръстника се разви страхотно. Незабавно повикаха лекар — нов и млад, съвсем наскоро започнал да практикува в селото. Човекът се зае да опипва и да почуква, да прави всичко, което правят лекарите, след което смутено предложи да прибегнат до ново диагностично средство. С помощта на снимка можел да погледне в корема на Роуз, без да докосва скалпел. Всички останаха доволни от предложението му: татко, понеже умението му за работа с фотоапарат щеше да бъде от полза при проявяването на снимката; д-р Матюс, понеже можеше да публикува снимката в специализираното списание „Лансет“; и мама, понеже публикуването на снимката щеше да предизвика вълна от вълнение в нейните социални кръгове.

Що се отнася до Роуз, напръстникът премина през червата й (напълно безславно) около четирийсет и осем часа по-късно, но тя остана доволна, задето успя да зарадва баща си, макар и за кратко. Не че той го показа, не му беше в нрава, обаче Роуз бе изключително прозорлива във връзка с настроенията на родителите си (макар и още да не умееше да разпознава причините зад тях). А удоволствието на

татко повдигна духа и на Роуз и тя се почувства лекичка като суфлетата на готвача им.

— С ваше позволение, лейди Монтраше, ще довърша прегледа.

Роуз въздъхна, когато д-р Матюс повдигна нощницата и заголи корема й. Здраво стисна очи, щом студените му пръсти притиснаха кожата й, и се замисли за албума си с изрезки. Мама беше уредила да получават лондонско списание, в което публикуваха най-модерните булчински рокли, а с помощта на дантела и панделки от кутията си с шивашки принадлежности Роуз красиво украси страницата. Булката й се получи превъзходна: було от белгийска дантела, малки перли по края и хербаризирани цветя за букет. Младоженецът беше друга работа: Роуз не знаеше много за господата. (А и не й беше работа. Не беше прилично една млада дама да е наясно с такива неща.) На Роуз обаче й се струваше, че конкретните подробности, свързани с младоженеца, не са от особено значение, стига булката да е красива и непорочна.

— Всичко ми се струва задоволително — заяви д-р Матюс и смъкна обратно нощницата на Роуз. — За щастие, възпалението не е общо. Но все пак може ли да обсъдя с вас, лейди Монтраше, най-доброто възможно лечение?

Роуз отвори очи тъкмо навреме, за да улови подлизурската усмивка на доктора към мама. Беше толкова досаден, винаги се опитваше да си изпроси покана за чай, шанса да се отърка в провинциалната аристокрация. Докато докторът грижливо прибираше стетоскопа в черната си кожена чанта и го наместваше със старателните си пръстчета, досадата на Роуз се превърна в раздразнение.

— Значи, още не съм се запътила към небето, докторе? — попита тя и примигна непресторено срещу почервенялото му лице. — Понеже сега работя над една страница от албума си с изрезки и ще е жалко, ако не успея да я довърша.

Д-р Матюс се изсмя момичешки и стрелна мама с поглед.

— Ами, дете… няма причина за тревога. След време всички ще бъдем добре дошли на Божията трапеза…

Роуз го наблюдава известно време, когато той подхвана неловко слово за живота и смъртта, после извърна глава, за да скрие тънката си усмивка.

Вероятността от ранна смърт се отразява различно на различните хора. Някои дарява със зрелост, далеч надхвърляща годините и опита на човека: спокойното приемане разцъфтява в красив нрав и меко изражение. При други обаче се образува малък леден клин в сърцето на човека. Лед, който макар понякога да е скрит, никога не се стопява напълно. Способност да изстинеш в последния миг, дарба за безмилостност.

Макар да искаше да е от втория тип хора обаче, дълбоко в себе си Роуз съзнаваше, че е от първите. Не че беше лоша, просто беше развила способност да се държи безстрастно. Способност да излиза извън себе си и да наблюдава ситуациите, без да се разсейва от чувства.

— Доктор Матюс — прекъсна гласът на мама неговото все по-отчаяно описание на ангелите на момиченцата. — Защо не слезете долу и не ме изчакате в сутрешния салон? Томас ще поднесе чай.

— Добре, лейди Монтраше — каза той и с облекчение се отърва от трудния разговор. Не погледна Роуз в очите на излизане от стаята.

— Роуз, беше много невъзпитано от твоя страна — заяви мама.

Укорът й беше посмекчен от последната й тревога и Роуз знаеше, че няма да бъде наказана. Никога не я наказваха. Защо да се сърдиш на едно момиченце, което очаква смъртта да го открие всеки момент? Роуз въздъхна.

— Знам, мамо, и съжалявам. Обаче ми се вие свят, а приказките на доктор Матюс само влошиха положението.

— Крехкото здраве е много тежък кръст — пое мама ръката на Роуз в своята. — Но ти си млада дама, ти си Монтраше. Затова крехкото здраве не е извинение и обноските ти винаги трябва да бъдат безукорни.

— Да, мамо.

— Сега трябва да отида да поговоря с лекаря — докосна мама бузата на Роуз с хладните връхчета на пръстите си. — Ще дойда да видя как си, когато Мери донесе подноса с храната ти.

Мама се запъти към вратата и роклята й изшумоля, когато стъпи от килима върху дъските.

— Мамо? — повика я Роуз.

— Да? — обърна се мама.

— Искам да те попитам нещо. — Роуз се поколеба, понеже не бе сигурна как да продължи. Съзнаваше колко любопитен е въпросът й. — В градината видях едно момче, скрито зад рододендрона.

— Момче ли? — Лявата вежда на мама за секунда наруши правата линия.

— Днес сутринта. Видях го от прозореца, докато Мери ме местеше в стола ми. Стоеше зад камелията и говореше с Дейвис — палаво на вид момче с чорлава рижа коса и доста нахакано поведение.

Мама притисна с ръка светлата кожа под шията си. Въздъхна бавно и равномерно, което още повече заостри интереса на Роуз.

— Не си видяла момче, Роуз.

— Моля?

— Това е братовчедка ти Елайза.

Роуз се ококори. Ето това се казва изненада! Най-вече понеже не беше възможно. Мама нямаше братя или сестри, а след смъртта на баба мама, татко и Роуз бяха единствените останали живи Монтраше.

— Аз нямам братовчеди.

Мама изопна гръб и заговори необичайно бързо:

— За жалост, имаш. Казва се Елайза и дойде да живее при нас в „Блакхърст“.

— За колко време?

— Завинаги, опасявам се.

— Но, мамо… — Роуз усети, че й се вие свят по-силно от всякога. Как е възможно такава дрипава калпазанка да е нейна братовчедка? — Косата й… Поведението й… Дрехите й бяха целите мокри, беше мръсна и раздърпана от вятъра… — Роуз потръпна. — Цялата беше листа…

Мама вдигна пръст към устните си. Извърна лице към прозореца и тъмната къдрица в ямката на шията й потрепна.

— Тя няма къде да отиде. Двамата с баща ти се съгласихме да я приемем в дома си. Като проява на християнско милосърдие, което тя нито някога ще оцени, камо ли пък да заслужи, но човек винаги трябва да постъпва както е редно.

— Но, мамо, тя какво ще прави тук?

— Ще ни създава огромни неприятности, изобщо не се съмнявам. Обаче не можехме да не я приемем. Щеше да изглежда ужасно, ако не го бяхме направили, така че да опитаме да се

възползваме от тази наложителност. — Думите й звучаха така, сякаш някой прекарваше чувствата й през цедка. Явно и самата тя забеляза празнината, затова не каза нито дума повече.

— Мамо? — предпазливо наруши мълчанието Роуз.

— Попита ме какво ще прави тя тук — извърна се мама с лице към Роуз и в гласа й се появи острота. — Давам я на теб.

— Даваш я на мен ли?

— Нещо като задание. Тя ще ти бъде протеже. Когато си добре, ще я учиш на обноски. Тя е просто малка дивачка, напълно лишена от изящество и очарование. Сираче, което изобщо не е научено да живее в изтънчено общество. Нейното бъдеще, щастието й дори зависят от твоите усилия — въздъхна мама. — Разбира се, не си правя илюзии и не очаквам от теб чудеса.

— Добре, мамо.

— Вълкът нрава си не мени, а сирачето от улицата никога няма да се превърне в роза. Обаче трябва да направим каквото можем, трябва да я пречистим. Нали си представяш, дете, на какво влияние е било подложено това сираче? Живяла е в Лондон сред страховито разложение и грях.

Така Роуз узна кое е това момиче. Елайза беше дъщеря на сестрата на татко, загадъчната Джорджиана, чийто портрет мама нареди да отнесат на тавана и за която никой не се осмеляваше да говори.

Никой освен баба.

През последните месеци от живота си, когато старата жена се върна в „Блакхърст“ като ранена мечка и се оттегли в стаята си в кулата, за да умре, тя се люшкаше между състоянието на свяст и несвяст, говореше откъслечно и объркано за две деца — Лайнъс и Джорджиана. Роуз знаеше, че Лайнъс е баща й, затова се досети, че Джорджиана е неговата сестра. Онази, която изчезнала преди раждането на Роуз.

Беше лятна сутрин, Роуз седеше в креслото до прозореца и усещаше как морският бриз гъделичка тила й, когато баба й примигна и отвори очи. Роуз, която тъкмо наблюдаваше разсеяно как капчици пот избиват по челото на старицата, рязко си пое въздух.

Не щеш ли, старицата отвори очи: светли и ококорени, избледнели за дългия й, изпълнен с горчивина живот. Старицата се

вгледа в Роуз за момент, но явно не я позна и отмести очи. Взря се като омагьосана в издутите от вятъра тънки пердета. Отначало Роуз понечи да звънне на мама — бяха минали часове, откакто баба й се бе събудила за последен път, — но тъкмо се пресегна към звънеца, и старицата въздъхна. Дълга и изморена въздишка, толкова изпразваща, че кожата й провисна в празнините между костите.

После изневиделица се появи съсухрена ръка, която стисна китката на Роуз.

— Какво красиво момиче — промълви старицата толкова тихо, че се наложи Роуз да се наведе, за да чуе следващите й думи, — твърде красиво, същинско проклятие. Всички младежи се обръщат подире й. Той просто не можеше да се овладее, следваше я навсякъде и мислеше, че ние не знаем. Тя избяга и повече не се върна, ни вест, ни кост от моята Джорджиана…

Роуз Монтраше беше свястно момиче и знаеше правилата. През целия си живот, прикована болна към леглото, тя току ставаше жертва на някоя лекция на майка си за етикета и за същността на изисканото общество. Роуз прекрасно знаеше, че истинската дама не бива да носи диаманти или перли сутрин, че не бива да прекъсва никого по време на светски разговор, че никога, при никакви обстоятелства, не бива да посещава мъж сама. И най-важното, което беше научила Роуз — че скандалът трябва да се избягва на всяка цена, че това е зло и че дори намек за скандал може да порази на място една дама. Или, най-малкото, да порази доброто й име.

Но споменаването на нейната прегрешила леля — възбуждащ намек за семеен скандал — не причини на Роуз нищо такова. Тъкмо обратното — по гръбнака й пробяга тръпка. За пръв път от години усети как пръстите й изтръпват от вълнение. Приведе се още повече към баба си, насърчавайки я да продължи, нетърпелива да последва криволицата на разговора, който поемаше по тъмни и непознати пътеки.

Мама имаше право, Роуз беше убедена, че скандалът е най-сериозната заплаха за доброто име. Само че мама грешеше, твърдейки, че жилото на скандала е неговото съдържание, най-голямата вреда, която той нанася на поставените под прицела на шушукането хора. Разбира се, неприятно е да се превръщаш в център на клюки, но истинската опасност, свързана със скандала, се дължеше на лекотата, с

която той кара слушателя да наостря уши, неприличното удоволствие, което обещава.

— Кой, бабо? — подкани я Роуз. — Кой я е следвал по петите, с кого е избягала?

Баба й обаче не отговори. Каквито и сценарии да се разиграваха в главата й, те не се поддаваха на манипулация. Роуз продължи да настоява, но напразно. Накрая просто се задоволи с това да превърта въпросите в главата си отново и отново.

Това развлечение се оказа учудващо приятно за момичето и тя си съчини няколко възможни биографии на скандалната Джорджиана. За Роуз тази митична и мистична леля се превърна в спасителен пояс. Понякога нашепваше името й като заклинание. Наслаждаваше се на тайния бомбастичен звук, който се отронваше от езика й. Когато боледуваше, скучаеше или изпитваше болка, тя отново зовеше същото име. Лежеше в леглото си със затворени очи и се откъсваше от външния свят, мълвейки: „Джорджиана… Джорджиана… Джорджиана…“. За нея тази дума се превърна в символ на мрачно време на изпитания, на цялата несправедливост, на цялото зло на света…

— Роуз? — сключиха се веждите на мама в леко смръщване. Стараеше се да го прикрива, но Роуз беше свикнала да го разпознава. — Каза ли нещо, дете? Шептеше си. Как се чувстваш? — Пресегна се да премери температурата на Роуз.

— Добре съм, мамо, просто малко се замислих.

— Струваш ми се пламнала.

Роуз притисна ръка към челото си. Беше ли пламнала? Не можеше да каже.

— Ще изпратя доктор Матюс да се качи още веднъж при теб, преди да си тръгне — каза мама. — Предпочитам да се престаравам, отколкото впоследствие да съжалявам.

Роуз затвори очи. Второ посещение на д-р Матюс за един следобед. Не би го понесла.

— Днес си твърде слаба, за да се заемеш с новия ни проект — продължи мама. — Ще поговоря с доктора и ако той прецени, че е подходящо, утре ще се запознаеш с Елайза. Елайза! Представяш ли си! Да дадеш името на рода Монтраше на моряшка дъщеря!

Моряк — това беше ново за Роуз. Тя рязко отвори очи.

— Мамо?

Мама също пламна и не погледна дъщеря си в очите. Беше казала повече, отколкото възнамеряваше — необичайна пробойна в бронята й на светска уместност.

— Бащата на братовчедка ти е бил моряк, затова не говорим за него.

— Чичо ми е бил моряк?

Мама ахна и слабата й ръка се стрелна към устата.

— Не ти е чичо, Роуз, не е никакъв нито на теб, нито на мен. Бил е женен за леля ти Джорджиана, колкото съм и аз.

— Но, мамо! — Беше по-скандално, отколкото Роуз някога би могла да си го въобрази. — Какво искаш да кажеш?

Мама заговори тихо:

— Елайза може и да ти е братовчедка, Роуз, така че нямаме избор и трябва да я приютим в къщата. Само че тя е от нисшите съсловия, нека да ти е ясно. Има късмет, че смъртта на майка й я доведе обратно в „Блакхърст“ въпреки позора, който семейството понесе заради майка й. Баща ти едва не умря, когато тя замина. Не искам дори да си помисля какво можеше да стане, ако аз не бях тук да му помогна да преживее скандала. — Тя поклати глава и впери поглед право в Роуз. Гласът й съвсем лекичко трепереше. — Има граници, до които едно семейство може да понесе срама, Роуз, след това доброто му име е безвъзвратно опетнено. Затова е толкова важно аз и ти да водим безукорен живот. Братовчедка ти Елайза е предизвикателство, изобщо не се съмнявам в това. Тя никога няма да стане една от нас, но благодарение на най-усилно старание поне ще я измъкнем от лондонската канавка.

Роуз се престори, че се взира съсредоточено в измачкания ръкав на нощницата си.

— Никога ли момиче без благороден произход не може да се превърне в дама?

— Не, момичето ми.

— Дори ако живее при благородно семейство? — погледна Роуз майка си изпод мигли. — Или ако се омъжи за джентълмен?

Мама впери строг поглед в Роуз и се поколеба, преди да заговори бавно и премерено:

— Възможно е, разбира се, в редки случаи момиче със скромен, но почтен произход, което непрекъснато работи над себе си, да успее да се издигне. — Тя бързо си пое дъх, за да възвърне самообладание. — Боя се обаче, че с братовчедка ти нещата не стоят така. Трябва да занижим очакванията си, Роуз.

— Разбира се, мамо.

Истинската причина за неловкостта на мама увисна помежду им, но ако жената заподозреше, че дъщеря й се досеща, би била смазана от унижение. Беше поредната семейна тайна, която Роуз беше успяла да изкопчи от умиращата си баба. Тайна, която обясняваше много: враждата между двата матриарха и нещо повече, фанатичността, с която мама държеше на изисканите маниери. Всеотдайността, с която тя спазваше обществените правила, стремежът й винаги да бъде пример за подражание в областта на добрите нрави.

Лейди Аделайн Монтраше може и да беше опитала още отдавна да забрани на когото и да било да споменава истината — повечето хора, които знаеха въпросната истина, с ужас се бяха постарали да я заличат от спомените си, а онези, които не я знаеха, държаха на работата си твърде много, за да издумат дори думичка за произхода на лейди Монтраше, — обаче баба го беше направила, без да й мигне окото. Тя с удоволствие си спомни момичето от Йоркшър, чиито набожни родители, сполетени от трудни времена, тутакси се бяха възползвали от възможността да я изпратят в имението „Блакхърст“ в Корнуол, за да стане протеже на бляскавата Джорджиана Монтраше.

Мама спря на вратата.

— И последно, Роуз, може би най-важното от всичко.

— Да, мамо?

— Това момиче не бива да бъде допускано до татко.

Тази задача надали щеше да е трудна. Роуз можеше да преброи на пръстите на едната си ръка колко пъти беше виждала баща си през последната година. Въпреки това настървената настойчивост на мама й се стори странна.

— Мамо?

Кратка пауза, която Роуз забеляза с растящ интерес, после отговорът, предизвикал повече въпроси, отколкото отговори:

— Баща ти е зает човек, важен човек. Не е нужно постоянно да му се напомня за позорното петно върху доброто име на семейството.

— Мама си пое бързо дъх. Гласът й се сниши до безрадостен шепот. — Повярвай ми, Роуз, никой от къщата няма полза от това момичето да припарва близо до татко.

* * *

Аделайн леко притисна връхчетата на пръстите си и проследи появата на червена капчица кръв. Убождаше се за трети път в толкова кратък период. Бродирането обикновено успокояваше нервите й, обаче днес те бяха напълно съсипани. Остави иглата. Разтърси я разговорът с Роуз, а после и чаят с д-р Матюс, но, разбира се, в основата на всичко беше пристигането на момичето на Джорджиана. Дребничкото хлапе донесе нещо със себе си. Нещо невидимо като промяна в атмосферата преди буря. И това нещо заплашваше да сложи край на всичко, към което се беше стремила Аделайн, и дори вече бе направило първите стъпки в лукавото си дело: през целия ден спомените за собственото й пристигане в „Блакхърст“ тормозеха Аделайн. Спомени, които смяташе за отдавна погребани. Толкова се бе старала да ги забрави и да накара и другите да ги забравят…

Когато дойде в „Блакхърст“ през 1886 година, Аделайн бе посрещната от празна къща. И то каква къща само — не беше стъпвала в по-голяма. Кочияшът взе багажа й, а тя стоя най-малко десетина минути в очакване на някакви напътствия, на някой, който да я посрещне. Най-сетне в коридора се появи млад мъж с официален костюм и надменно изражение. Спря изненадан и погледна джобния си часовник.

— Подранили сте — заяви той с тон, който не остави в съзнанието на Аделайн почти никакво съмнение относно мнението му за хората, които се появяват някъде по-рано. — Не ви очаквахме преди чая.

Аделайн мълчеше, понеже не беше сигурна какво се очаква от нея.

Мъжът изпухтя и каза:

— Почакайте тук, ще намеря някой да ви отведе до стаята ви.

Аделайн усети, че създава неудобство.

— Ако предпочитате, мога да се разходя в градината — смирено предложи тя, усещайки по-силно от всякога северния си акцент, станал още по-осезаем в това великолепно и просторно помещение от бял мрамор.

— Това ще свърши работа — отривисто кимна мъжът.

Някакъв кочияш отнесе куфара й, затова Аделайн слезе с лекота по широките стълби. Долу се огледа първо на едната, после и на другата страна и се почувства лекичка като невидим цветен прашец. Какво значение имаше коя посока ще избере? Кой би се възпротивил? Беше изминала целия този път и вече се чувстваше толкова бездомна.

Преподобният Ламбърт беше споменавал за богатството и положението на семейство Монтраше много пъти по време на следобедните си посещения при Аделайн и родителите й. Той често и искрено повтаряше, че цялата епархия се гордее, че един от членовете им е избран за такова важно задължение. Неговият колега в Корнуол търсил усилено под преките наставления на господарката на дома, за да избере най-подходящата кандидатка, така че сега Аделайн трябвало да докаже, че е достойна за такава голяма чест. Да не говорим за щедрата сума, която ще бъде заплатена на родителите й като компенсация за загубата им. И Аделайн беше твърдо решена да успее. През целия път от Йоркшър тя си чете наум строги проповеди по теми като „Една дама е това, което прави“ и „Изглеждаш ли благородно, значи си почти благородник“, но щом стъпи в къщата, вероломната й самоувереност избледня.

Някакъв шум горе привлече вниманието на Аделайн към небето, където семейство полски врани кръжаха, описвайки сложни фигури. Колко ли страшно бе да летиш, да си предаден във властта на въздуха, без да имаш стабилна почва под краката си. Внезапно една от враните стремглаво полетя надолу към високите дървета в далечината, последвана от другите. Тъй като не знаеше накъде другаде да се запъти, Аделайн тръгна след тях, като през цялото време мислено си изнасяше лекция за новото начало и за това как човек трябва да продължи нататък.

Аделайн бе толкова потънала в тирадата, която си изнасяше наум, че почти не забелязваше прелестта на великолепните градини на „Блакхърст“. Още преди да премине към твърденията относно аристокрацията и ранговете, Аделайн излезе от тъмната и влажна гора

и застана на ръба на някаква скала с шумоляща в краката й суха трева. Отвъд скалата, метнато като плюшена покривка, се стелеше морето.

Аделайн се вкопчи за съседния храст. Страхуваше се от височина и сърцето й препускаше бясно.

Нещо във водата привлече погледа й към залива. Млад мъж и млада жена в малка лодка, той гребеше, а тя стоеше права и клатеше лодката. Бялата й муселинена рокля беше мокра от глезените до талията и беше прилепнала към краката й. Аделайн се втрещи.

Знаеше, че трябва да извърне поглед, но просто не можеше да откъсне очи от тях. Младата жена имаше червена коса, яркочервена, дълга и разпусната свободно, с мокри връхчета. Мъжът беше нахлупил сламена шапка, а от шията му висеше някакъв черен предмет, подобен на кутия. Смееше се и пръскаше с вода жената. Запълзя към нея и се пресегна да докопа единия й крак. Лодката се залюля още по-силно и точно когато Аделайн си помисли, че мъжът ще достигне целта си, момичето се обърна и с дълго и плавно движение се гмурна във водата.

Аделайн бе напълно неподготвена за подобно поведение. Какво му стана на това момиче, че да направи подобно нещо? И къде ли беше сега? Аделайн проточи шия и огледа искрящата вода, преди най-сетне да види фигура в бяло, която пореше водата близо до голямата черна канара. Червенокосата излезе от морето с прилепнала към тялото рокля, от която капеше вода, и без да се обръща, се покатери по скалата и изчезна по някаква тайна пътека нагоре по стръмния склон към малката къща на върха.

Аделайн се помъчи да овладее пресекливото си дишане. Насочи вниманието си към младежа, който несъмнено би трябвало да е слисан не по-малко от нея, нали? Той също наблюдаваше как момичето изчезва от поглед и се залови да гребе към брега. Измъкна лодката върху ситните камъчета, взе обувките си и се заизкачва по стъпалата. Аделайн забеляза, че младежът куца и има бастун.

Той мина съвсем близо до Аделайн, обаче не я забеляза. Подсвиркваше си някаква непозната за нея мелодийка. Весела и жизнерадостна песничка, наситена със слънце и сол. Самата противоположност на мрачния Йоркшър, откъдето Аделайн толкова отчаяно копнееше да избяга. Този младеж изглеждаше два пъти по-висок от мъжете у дома и два пъти по-ведър.

Както стоеше сама на върха на скалата, тя внезапно усети колко плътен и тежък е пътническият й костюм. Водата долу изглеждаше толкова прохладна… Тази срамна мисъл я споходи, преди да успее да я овладее. Какво ли щеше да е усещането да се гмурне под повърхността на океана и да се появи цялата мокра като онази млада жена Джорджиана?

Много години по-късно, на смъртния си одър майката на Лайнъс, тази стара вещица, призна защо е избрала Аделайн за протеже на Джорджиана. „Търсех най-невзрачния и глупав съсел — набожността би била голям плюс — с надеждата дъщеря ми да прихване нещо. Нито за миг не съм предполагала, че моята рядка птица ще отлети и съселът ще се намърда на нейно място. Предполагам, че трябва да те поздравя. В крайна сметка ти победи, нали, лейди Монтраше?“

Да, наистина беше победила. Аделайн беше момиче със скромен произход, но се трудеше усърдно и решително и беше успяла да се издигне много по-високо, отколкото си бяха представяли родителите й, когато я пуснаха да замине за някакво си неизвестно селце в Корнуол.

Аделайн бе продължила да се труди усърдно и след сватбата си, когато стана лейди Монтраше. Управляваше семейните дела с твърда ръка, така че, каквато и кал да хвърляха хората, нищо да не полепва по семейството й, по внушителната й къща. И това нямаше да се промени. Сега тук беше дъщерята на Джорджиана и нищо не можеше да се направи по този въпрос, обаче Аделайн бе длъжна да се погрижи животът в имението „Блакхърст“ да продължи постарому.

Трябваше само да се освободи от мъчителното опасение, че с настаняването на Елайза в „Блакхърст“ Роуз би могла да изгуби нещо…

Аделайн прогони опасенията, от които продължаваше да настръхва цялата, и се постара да възвърне самообладанието си. Винаги беше много чувствителна, когато ставаше дума за Роуз — така е, когато детето ти има крехко здраве. До нея кучето Макленън изскимтя. И той беше неспокоен цял ден. Аделайн се пресегна и погали грапавата му глава.

— Шшшт! Всичко ще бъде наред — почеса тя набърченото му чело. — Ще се погрижа.

Нямаше от какво да се страхува, понеже каква опасност би могло да представлява това кльощаво момиче с къса коса и нездрава,

поразена от бедния живот в Лондон кожа за Аделайн и семейството й? Само да погледнеш Елайза, и веднага ти става ясно, че тя не е Джорджиана, и слава богу! В такъв случай смутът й вероятно изобщо не се дължеше на страх, а на облекчение. Облекчение от това да се изправиш пред най-лошите си страхове и да ги видиш как се изпаряват. Защото с пристигането на Елайза дойде и приятната сигурност, че Джорджиана наистина я няма и никога няма да се върне. А на нейно място се появи едно изоставено дете, което не притежаваше способността на майка си с лекота да подчинява хората на своята воля. Всички, освен Аделайн. Тя беше единственият обитател на „Блакхърст“, неподвластен на чара на Джорджиана. Какво разочарование само: Аделайн така копнееше да усвои етикета, а Джорджиана толкова се стараеше непрекъснато да го престъпва.

Вратата се отвори и нахлулият вътре въздух разроши огъня.

— Вечерята е сервирана, госпожо.

Аделайн презираше Том, презираше всички тях. Въпреки всичките им „да, госпожо“ и „не, госпожо“ и „вечерята е сервирана, госпожо“, тя знаеше какво всъщност мислят за нея, какво мислеха открай време.

— А господарят? — попита тя възможно най-студено и властно.

— Лорд Монтраше идва от тъмната стаичка, госпожо.

Разбира се, къде другаде би могъл да бъде, ако не в проклетата тъмна стаичка. Чу каретата му да пристига по алеята, докато изтърпяваше чая с д-р Матюс. С едното си ухо се ослушваше да чуе характерната походка на съпруга си във вестибюла — тежка стъпка, лека стъпка, тежка, лека, — обаче не чу нищо. Трябваше да се досети, че той е отишъл направо в пъкления си тъмна стаичка.

Томас продължаваше да я наблюдава, затова Аделайн мигом се овладя. По-скоро би се подложила на изтезанията на Луцифер, отколкото да достави на Томас удоволствието да забележи признаци на брачно неразбирателство.

— Върви — отпрати го тя с едно махване на ръка от китката. — И лично се погрижи ботушите на господаря да бъдат излъскани от ужасната шотландска кал.

* * *

Лайнъс вече седеше на масата, когато Аделайн се настани. Беше се заел със супата си и дори не вдигна поглед, когато тя влезе. Беше погълнат от черно-белите снимки, пръснати в неговия край на дългата маса: мъх, пеперуди и тухли — трофеите от последното му пътуване.

Като го видя, Аделайн усети как горещ въздух облъхва мозъка й. Какво ли биха си казали хората, ако узнаеха за подобно поведение на трапезата по време на вечеря в „Блакхърст“? Тя стрелна с кос поглед Томас и лакея, и двамата вперили поглед в отсрещната стена. Аделайн обаче не си правеше илюзии, прекрасно знаеше, че мозъчетата им щракат зад привидно безразличните изражения: преценяват, отбелязват, готвят се какво ще разкажат на колегите си от другите имения за неспазването на етикета в „Блакхърст“.

Аделайн се настани сковано на мястото си и изчака лакеят да й поднесе супата. Хапна малко и си изгори езика. Наблюдаваше как Лайнъс продължава да разглежда снимките си с наведена глава. Косата му точно на темето оредяваше. Все едно врабче поставяше там първите няколко клечици, от които се кани да си свие гнездо.

— Момичето тук ли е? — попита той, без да вдига поглед.

Аделайн усети как кожата й настръхна: проклетото момиче.

— Да, тук е.

— Ти видя ли я?

— Разбира се. Настанена е горе.

Той най-сетне вдигна глава и отпи от виното си. После преглътна още една глътка.

— Тя… прилича ли…?

— Не — отговори студено Аделайн. — Не прилича. — Юмруците й бяха здраво стиснати в скута.

Лайнъс въздъхна, отчупи залък хляб и започна да се храни. Заговори с пълна уста, несъмнено, за да я подразни:

— И Мансел ми каза същото.

Хенри Мансел беше виновникът за пристигането на момичето. Лайнъс може и да копнееше за завръщането на Джорджиана, но всъщност Мансел поддържаше надеждата му жива. Детективът с неговите спретнати мустачки и с пенснето, дето прибираше парите на Лайнъс и често му изпращаше доклади. Аделайн всяка вечер се молеше Мансел да се провали, Джорджиана никога да не се върне и Лайнъс най-сетне да се откаже да я търси.

— Добре ли мина пътуването ти? — попита Аделайн.

Никакъв отговор. Той отново беше забол поглед в снимките.

Гордостта не позволи на Аделайн да метне още един кос поглед към Томас. Тя овладя изражението си, превърна го в маска на доволно спокойствие и поднесе втора лъжица супа, вече по-изстинала, към устата си. Едно беше Лайнъс да отхвърля Аделайн — той започна да се отчуждава малко след брака им, — но съвсем друго бе напълно да отхвърля Роуз. Тя беше негова дъщеря, в жилите й течеше неговата кръв, кръвта на благородното му семейство. Аделайн не можеше да проумее безразличието на мъжа си към собствената му дъщеря.

— Доктор Матюс отново идва днес — каза. — Поредното възпаление.

Лайнъс вдигна поглед, но очите му бяха скрити зад познатото було на незаинтересоваността. Лапна още един залък хляб.

— Нищо сериозно, слава богу — каза Аделайн, обнадеждена от факта, че съпругът й вдигна очи. — Няма причина за сериозно притеснение.

Лайнъс глътна хляба си.

— Утре заминавам за Франция — заяви безизразно. — Има една порта в „Нотр Дам“… — не довърши изречението си. Дотолкова се простираше старанието му да осведомява Аделайн за действията си.

Тя леко повдигна вежди, но се овладя и ги изправи.

— Прекрасно — заяви, изви устните си в тънка усмивка и потисна изникналия изневиделица образ на Лайнъс в малката лодка, насочил фотоапарата си към облечената в бяло фигура.

27

Триджина, 1975 г.

Ето я черната скала от разказа на Уилям Мартин. От върха й Нел наблюдаваше как бялата морска пяна се върти в подножието на скалата, преди да нахлуе в пещерата, а после да бъде засмукана обратно към прилива. Не беше трудно човек да си представи в заливчето страховити бури, потъващи кораби и среднощни набези на контрабандисти.

От другата страна горе на скалата редица дървета стояха възправени като стражи и закриваха гледката на Нел към къщата. „Блакхърст“, къщата на майка й.

Тя зарови ръце по-дълбоко в джобовете на палтото си. Тук горе духаше силно и се налагаше тя да напряга всичките си сили, за да запази равновесие. Вратът й се беше схванал, а бузите й бяха едновременно топли от жулещия вятър и студени от хладината му. Обърна се и пое по пътеката от отъпкана трева. Пътят не стигаше дотук и пътеката беше тясна. Нел пристъпваше внимателно, понеже коляното й беше подуто и натъртено след доста нелепото й влизане в „Блакхърст“ предния ден. Беше отишла с намерението да пусне в пощенската кутия писмо, в което съобщаваше, че е търговец на антики от Австралия и моли да разгледа къщата в удобно за собствениците време. Обаче както стоеше пред високата метална порта, нещо й стана, обзе я нужда толкова силна, колкото и необходимостта да диша. И преди да се усети, заряза всякакво достойнство и започна да се катери непохватно по металната порта, стъпвайки на декоративните извивки на желязото.

Поведение, нелепо дори за жена два пъти по-млада от нея, но какво да се прави! Непоносимо беше да стои толкова близо до дома на семейството си, до собственото си родно място, а да не може дори да хвърли един поглед. За съжаление, пъргавината на Нел не можеше да се мери с упорството й. Тя беше едновременно признателна и изключително засрамена, когато Джулия Бенет я спипа насред опита за

незаконно нахлуване. За щастие, новата собственичка на „Блакхърст“ прие обяснението на Нел и я покани да влезе вътре и да разгледа.

Почувства се много странно в къщата. Странно, но не по начина, по който беше очаквала. Нел остана безмълвна от трепетното очакване. Прекоси вестибюла, качи се по стълбите, надзърташе в стаите, не спираше да си повтаря: *майка ти е седяла тук, майка ти е минавала оттук, майка ти се е влюбила тук, и очакваше да я връхлети нещо грандиозно*. Очакваше да я залее вълната на някакво познато усещане сред стените на къщата, очакваше нещо дълбоко вътре в нея да разпознае родния й дом. Обаче нищо подобно не се случи. Разбира се, очакването беше много глупаво и съвсем нетипично за Нел, но въпреки това го имаше. Дори най-прагматичният човек понякога копнее за нещо различно. Най-малкото сега вече можеше да придаде някаква тъкан на спомените, които се мъчеше да изгради отново, въображаемите разговори вече щяха да се случват в реално съществуващи помещения.

Във високата трептяща трева Нел забеляза пръчка с нужната дължина. Имаше нещо неизмеримо приятно в това да вървиш с бастун — това добавяше някакво усърдие в движенията ти. Да не говорим, че в случая облекчаваше натоварването на контузеното й коляно. Пресегна се да вдигне пръчката и продължи да се спуска предпазливо по склона покрай високия зид. На портата, точно над предупреждението за нарушителите, имаше табелка: „Продава се“. Беше оставен и телефонен номер.

Значи, това беше къщурката, собственост на имението „Блакхърст“, къщурката, която Уилям Мартин би желал да е изгоряла до основи и която според него бе станала свидетел на „неестествени“ неща, каквито и да бяха те. Нел се облегна на портата. Не изглеждаше никак опасна. Градината беше обрасла, а здрачът беше плъзнал по ъглите, настанявайки се за през нощта в сумрачни и хладни ниши. Тясна пътека водеше към къщата, а точно пред входната врата завиваше наляво и продължаваше да се вие през градината. До задния зид имаше самотна статуя, цялата в зелени лишеи. Малко голо момченце насред градинска леха, завинаги загледано ококорено към къщата.

Не, не беше градинска леха, момчето стоеше насред езерце с рибки.

Поправката връхлетя Нел бързо и уверено и толкова я удиви, че тя се вкопчи по-силно в портата. От къде знаеше?

И после градината се промени пред очите й. Бурените и бодилите, избуявали с десетилетия, се оттеглиха. Листата се надигнаха от земята и отдолу се показаха пътеки, цветни лехи и градинска пейка. Светлината отново бе допусната да влезе и нашари повърхността на езерото. И тогава Нел се озова на две места едновременно: беше шейсет и пет годишна жена с навехнато коляно, вкопчила се в ръждясала порта, и малко момиченце с дълга сплетена коса, седнало върху сноп мека и хладна трева, провесило крачета над езерцето…

Дебелата рибка отново изскочи на повърхността и златното й коремче проблесна, а момиченцето се засмя, когато рибката отвори уста и гризна големия пръст на крачето й. Обичаше езерцето, искаше да си имат и у дома такова, обаче мама се страхуваше да не би тя да падне и да се удави. Мама често се страхуваше, особено когато ставаше дума за момиченцето. Ако мама знаеше къде е тя сега, сигурно щеше много да се ядоса. Обаче мама не знаеше, беше един от лошите й дни и тя лежеше на тъмно в будоара си с влажна кърпа на челото.

Червената рибка отново се стрелна под повърхността и момиченцето си представи, че това е Моби Дик, а езерото е океанът. Постави голямо накъдрено листо върху водата — кораба на капитан Ахаб — и наблюдава с удивление и задоволство как Моби Дик изгриза дъното на кораба и той пое по спирала към дъното на океана.

Разнесе се шум и момиченцето вдигна поглед. Дамата и татко отново бяха излезли навън. Татко каза нещо на жената, но момиченцето не го чу. Той докосна ръката й и жената бавно тръгна към момиченцето. Гледаше я странно, гледаше я по начин, който напомняше на момиченцето за статуята на момчето в езерото, което изобщо не мигваше. Дамата се усмихна с вълшебната си усмивка, а момиченцето извади крака от езерото и зачака, чудейки се какво ли ще му каже жената…

Над главата й прелетя врана и я върна в настоящето. Отново се появиха храсталаците и лианите, листата окапаха и градината отново се превърна във влажното място, оставено на милостта на здрача. Статуята на момчето позеленя от годините точно както си беше редно.

Нел усети болка в кокалчетата на пръстите си. Пусна портата и погледна към враната, чиито широки криле плющяха във въздуха при полета й към върховете на дърветата в „Блакхърст“. На небето на запад бяха скупчени облаци, озарени отзад и засияли в розово на тъмнеещото небе.

Нел огледа замаяно градината на къщата. Момиченцето го нямаше. Или пък не беше така?

Нел бучна пръчката пред себе си и пое към селото, обзета от странна раздвоеност — съвсем не неприятна, — която я преследва по целия път.

28

Имението „Блакхърст“ 1900 г.

На следващата сутрин, когато бледата зимна светлина плисна по прозореца на детската стая, Роуз заглади връхчетата на дългата си тъмна коса. Госпожа Хопкинс я реса с четката, докато не лъсна, точно както обичаше Роуз, и сега косата се спускаше прекрасно върху дантелената яка на най-хубавата й рокля, онази, която мама поръча да й купят от Париж. Роуз се чувстваше изморена и малко раздразнителна, но беше свикнала с това. Не можеш да очакваш от момиченцата с крехко здраве да са радостни непрекъснато, а Роуз нямаше никакво намерение да преодолява тази особеност. Честно казано, много й беше приятно хората да се суетят на пръсти край нея: не се чувстваше толкова нещастна, когато и другите бяха потиснати. Освен това днес Роуз имаше основателна причина да се притеснява. Цяла нощ не мигна, въртеше се и се мяташе в леглото като принцесата върху граховото зърно, само че будна я държа не бучка в матрака, а невероятната новина, която й съобщи мама.

След като мама излезе от спалнята, Роуз се зае да размишлява какво точно беше позорното петно на доброто име на семейството и точно каква драма се бе разиграла след бягството на леля Джорджиана от дома. Цяла нощ се измъчва от въпроси за порочната си леля, а мисълта не я напусна и след зазоряване. По време на закуската и по-късно, докато госпожа Хопкинс я обличаше, дори сега, докато чакаше в детската стая, мислите й трескаво препускаха. Взираше се в огъня, който блещукаше на фона на светлите тухли в камината, и се питаше дали мътните оранжеви сенки приличат на адовите порти, през които леля й несъмнено беше минала, когато изведнъж… в коридора отекнаха стъпки!

Роуз се сепна на мястото си, заглади астраганената завивка върху коленете си и бързо си лепна изражението на ведро съвършенство, което беше усвоила от мама. Наслади се на леката тръпка, пробягала по гръбнака й. О, колко важна задача й предстоеше! Бяха й дали протеже. Нейно собствено безпътно сираче, което да възпита по

собствен образ и подобие. Досега Роуз не беше имала приятел, не й беше позволено да получи дори домашен любимец (мама сериозно се опасяваше от бяс). Но въпреки предупредителните думи на майка си тя възлагаше големи надежди на тази своя братовчедка. Тя щеше да стане дама, да се превърне в компаньонка на Роуз и ще попива потта от челото й, когато покровителката й боледува, ще гали ръката й, когато е уплашена, ще вчесва косата й, когато е тревожна. И ще бъде толкова благодарна за нещата, на които я учи Роуз, и толкова щастлива, задето е допусната до тайните от живота на истинските дами, че ще изпълнява безпрекословно нарежданията на Роуз. Тя щеше да бъде идеалната приятелка, която никога не спори, никога не се държи досадно, никога не се осмелява да изрази несъгласие.

Вратата се отвори, огънят сърдито изпращя и в стаята влезе мама с шумолящи поли. Днес в поведението й се долавяше напрегнатост, която изостри интереса на Роуз, имаше нещо във вирнатата й брадичка, което намекваше, че тревожните й опасения относно начинанието им са по-сериозни и по-разнообразни, отколкото разкрива.

— Добро утро, Роуз — каза мама доста рязко.

— Добро утро, мамо.

— Позволи ми да ти представя твоята братовчедка… — Съвсем лека пауза. — … Елайза.

И тогава някъде иззад полите на мама напред изстъпи кльощавото хлапе, което Роуз беше видяла от прозореца си предишния ден.

Роуз неволно се отдръпна в сигурните обятия на креслото си. Погледът й се плъзна от главата до петите на детето, огледа късата му чорлава коса, ужасното облекло (бричове!), кокалестите колене и протритите боти. Братовчедка й не продума, дори не поздрави, само стоеше и се взираше, което Роуз оцени като извънредно грубо. Мама имаше право. Момичето (понеже тя просто не можеше да мисли за него като за братовчедка!) нямаше дори бегла представа от добри маниери.

Роуз успя да се окопити.

— Радвам се да се запознаем. — Гласът й прозвуча малко немощно, но мама кимна, за да я увери, че се е справила добре. Зачака да отвърнат на поздрава й, обаче подобно нещо не последва. Роуз

погледна към мама, а тя й даде да разбере, че въпреки това трябва да продължи. — Кажи ми, братовчедке Елайза — опита Роуз отново, — приятно ли ти е да ни погостуваш?

Елайза примигна срещу Роуз, все едно тя беше непознато и интригуващо животно в Лондонския зоопарк, после кимна.

В коридора се чуха още стъпки и Роуз получи малка отсрочка за усилието да наговори още любезности в опит да разговаря с тази своя странна и мълчалива братовчедка.

— Съжалявам, че ви прекъсвам, милейди — разнесе се от вратата гласът на госпожа Хопкинс, — но доктор Матюс е в сутрешния салон. Каза, че е донесъл новата тинктура, за която сте го помолили.

— Нека я остави, госпожо Хопкинс. В момента съм заета с други дела.

— Разбира се, милейди, предложих го на доктор Матюс, но той настоя изрично да ви я предаде лично.

Миглите на мама потръпнаха едва видимо, толкова незабележимо, че само човек, посветил целия си живот на това да наблюдава настроенията й, бе в състояние да го види.

— Благодаря, госпожо Хопкинс — отговори тя сериозно. — Съобщете на доктор Матюс, че веднага слизам.

Докато стъпките на госпожа Хопкинс заглъхваха в коридора, мама се обърна към братовчедката на Роуз и заяви ясно и властно:

— Ще седиш на килима, без да говориш, и ще слушаш внимателно наставленията на Роуз. Не мърдай. Не говори. Не докосвай нищо.

— Но, мамо… — Роуз не бе очаквала толкова скоро да остане насаме с момичето.

— Може би в началото на урока ще дадеш на братовчедка си някои наставления за уместното облекло.

— Добре, мамо.

Издутата синя пола отново изчезна от поглед, вратата се затвори и огънят в стаята престана да пращи. Роуз срещна погледа на приятелката си. Двете останаха насаме и работата можеше да започне.

* * *

— Остави го. Веднага го остави.

Нещата изобщо не се развиваха според очакванията на Роуз. Момичето не я слушаше, отказваше да й се подчинява и не се поправяше дори когато Роуз я заплашеше с гнева на мама. Вече цели пет минути Елайза обикаляше детската стая, вземаше разни предмети, разглеждаше ги и ги връщаше по местата им. И несъмнено оставяше по тях лепкави отпечатъци. В момента клатеше калейдоскопа, който веднъж някаква пралеля беше изпратила за рождения ден на Роуз.

— Това е много скъпо — намусено отбеляза Роуз. — Настоявам да го оставиш.

Роуз твърде късно осъзна, че е казала не каквото трябва. Братовчедка й се приближаваше към нея с калейдоскопа в ръка. Застана толкова близо, че Роуз забеляза мръсотията под ноктите й, ужасната мръсотия, която според мама щеше да я разболее.

Роуз се ужаси. Сви се назад на стола си и й се зави свят.

— Не — успя да каже само, — къш, махай се!

Елайза спря до ръкохватката на креслото, явно с намерението да се настани върху кадифето.

— Махай се, чуваш ли! — махна Роуз с бледата си слаба ръка. Ама тази не разбира ли нормален английски? — Не бива да сядаш до мен.

— Защо?

Значи, все пак можеше да говори.

— Била си навън. Не си чиста. Може да се заразя с нещо. — Роуз тежко се отпусна на възглавничката на креслото. — Вече ми се вие свят и за всичко си виновна ти.

— Не съм виновна аз — преспокойно заяви Елайза. В тона й нямаше и следа от уместното смирение. — И на мен ми се вие свят, понеже в стаята е горещо като в пещ.

И на нея й се виел свят ли? Роуз занемя. Световъртежът беше нейното специално оръжие. А какво правеше сега братовчедка й? Отново се бе изправила и вървеше към прозореца на детската. Роуз я наблюдаваше, ококорена от страх. Нали не възнамеряваше да…

— Ще отворя прозореца — завъртя Елайза първата дръжка — и всичко ще бъде наред.

— Не. — Роуз усети как ужасът се надига вътре в нея. — Не!

— Ще се почувстваш много по-добре.

— Но сега е зима. Навън е тъмно и студено. Може да настина.

— А може и да не настинеш — сви рамене Елайза.

Роуз беше толкова слисана от дързостта на момичето, че възмущението й беше по-силно от страха. Тя възприе тона на мама:

— Настоявам да престанеш.

Елайза сбърчи нос, явно осмисляйки тази заповед. Роуз притаи дъх, а братовчедка й свали ръце от дръжката на прозореца. Тя отново сви рамене, обаче този път не толкова нахакано. Докато момичето се връщаше обратно към средата на стаята, Роуз сякаш забеляза приятно униние в раменете на Елайза. Накрая момичето спря насред килима и посочи към цилиндъра в скута на Роуз.

— Ще ми покажеш ли как действа телескопът? Нищо не се вижда през него.

Роуз въздъхна изтощено и с облекчение, все по-озадачена от това странно същество. Как просто ей така насочи вниманието си отново към тази глупава дреболия! Въпреки това братовчедка й се подчини и заслужаваше малко насърчение…

— Първо на първо — поде Роуз с въздишка, — това изобщо не е телескоп, а калейдоскоп. Не се гледа през него, а вътре в него, и фигурите се променят. — Вдигна калейдоскопа и показа как се прави, после отново го пусна на пода и го търкулна към братовчедка си.

Елайза го вдигна, долепи го до окото си и завъртя пръстена в края. Парченцата цветно стъкло издрънчаха, а на устните й цъфна усмивка, която ставаше все по-широка, докато накрая Елайза се разсмя.

Роуз примигна изненадано. Не беше свикнала да чува смях, само слугите се смееха от време на време, когато не знаеха, че тя е наблизо. Звучеше прекрасно. Щастлив, лек момичешки звук, доста несъвместим със странния външен вид на братовчедка й.

— Защо носиш такива дрехи? — попита Роуз.

Елайза продължи да се взира в калейдоскопа.

— Защото са мои — заяви най-накрая. — Принадлежат ми.

— Май са момчешки.

— Преди време бяха. Сега са мои.

Ето това беше изненада. Нещата ставаха по-любопитни с всяка изминала минута.

— На кое момче са били?

Никакъв отговор, само потракването на калейдоскопа.

— Попитах на кое момче — повтори Роуз малко по-високо.

Елайза бавно свали играчката.

— Много е невъзпитано да пренебрегваш хората.

— Не те пренебрегвам — възрази Елайза.

— Тогава защо не ми отговаряш?

Поредното свиване на рамене.

— Грубо е да свиваш така рамене. Когато някой ти говори, длъжна си да отговаряш. А сега ми кажи защо пренебрегна въпроса ми.

Елайза вдигна поглед и прикова очите на Роуз за момент. Докато я наблюдаваше, Роуз усети промяна в изражението на приятелката си. Зад очите й заструи светлина, която преди я нямаше.

— Не отговорих, понеже не исках тя да разбере къде съм.

— Коя е тя?

Елайза предпазливо се приближи мъничко.

— Другата братовчедка.

— Каква друга братовчедка? — Това момиче говореше безсмислици. Роуз започваше да подозира, че Елайза е доста глупава. — Не знам за какво говориш. Няма друга братовчедка.

Елайза заговори бързо:

— Тя е тайна. Държат я затворена на горния етаж.

— Измисляш си. Защо ще я държат в тайна?

— Мен ме пазеха в тайна, нали?

— Но не са те държали заключена горе.

— Защото не съм опасна. — Елайза се приближи на пръсти до вратата на детската стая, открехна я и надникна навън. Ахна.

— Какво? — попита Роуз.

— Шшшт! — вдигна пръст към устните си Елайза. — Не бива да разбира, че сме тук.

— Защо? — ококори се Роуз.

Елайза се върна на пръсти до креслото на Роуз. Блещукането на огъня в притъмнялата стая придаде на лицето й зловещо сияние.

— Другата ни братовчедка е луда.

— Луда ли?

— Пълно куку. — Елайза се ококори и снижи глас, така че се наложи Роуз да се приведе към нея. — Държат я заключена на тавана

още от мъничка, обаче някой я пуснал.

— Кой?

— Един от призраците. Призракът на дебела жена, много дебела жена.

— Баба — прошепна Роуз с ококорени очи.

— Шшшт! — каза Елайза. — Чуй! Стъпки.

Роуз усети как клетото й сърце подскача като жаба в гърдите.

Елайза скокна на едната ръкохватка на креслото на Роуз.

— Тя идва!

Вратата се отвори и Роуз изпищя. Елайза се ухили, а мама ахна.

— Какво търсиш там, непослушно момиче такова? — изсъска тя, местейки поглед от Елайза към Роуз. — Младите дами не се катерят по мебелите. Нали ти казах да не мърдаш! — Мама дишаше шумно. — Има ли ти нещо, моя Роуз?

Роуз поклати глава.

— Не, мамо.

За миг мама сякаш се озадачи, Роуз дори си помисли, че тя ей сега ще се разплаче. После стисна ръката на Елайза и я помъкна към вратата.

— Непослушно момиче! Днес те лишавам от вечеря! — Гласът й беше възвърнал обичайната си твърдост. — И всяка следваща вечер също, докато не се научиш да се подчиняваш. Аз съм господарката на тази къща, а ти ще ме слушаш…

Вратата се затвори и Роуз отново остана сама. Замисли се над този странен обрат на събитията. Тръпката от разказа на Елайза, любопитният и приятен страх, плъзнал по гръбнака й, ужасният и приказен призрак на другата луда братовчедка. Но най-силно от всичко Роуз бе заинтригувана от пукнатината в обикновено стоманено непоклатимата сдържаност на мама. Защото в този миг неизменните граници на света на Роуз сякаш се поразместиха.

Нищо не мина така, както трябваше. И когато Роуз осъзна това, сърцето й затуптя силно с неочаквана, необяснима и неподправена радост.

29

Хотел „Блакхърст“, 2005 г.

Тук цветовете бяха различни. Касандра не си беше давала сметка колко ярко е слънцето в Австралия, докато не видя меката светлина в Корнуол. Запита се как би я пресъздала с палитрата си, учудена, че изобщо й е хрумнала подобна мисъл. Отхапа от намазаната с масло филийка и задъвка замислено, загледана към редицата дървета на върха на скалата. Затвори едното си око и с пръст проследи очертанията на върховете им.

Върху масата й падна нечия сянка и до нея се разнесе глас:

— Касандра? Касандра Райън? — До масата стоеше жена в началото на шейсетте със сребристоруса коса, добре сложена и гримирана така, че нито един цвят от палитрата на сенките не бе останал неизползван. — Аз съм Джулия Бенет, собственичка на хотел „Блакхърст“.

Касандра избърса намасления си пръст в салфетката и двете се здрависаха.

— Приятно ми е да се запознаем.

Джулия посочи към празния стол.

— Може ли…

— Разбира се, настанявайте се.

Джулия седна и Касандра зачака несигурно, питайки се дали това е част от индивидуалното обслужване, за което пишеше в брошурата на хотела.

— Надявам се престоят ви при нас да е приятен — каза Джулия.

— Мястото е прекрасно.

Джулия я погледна и се усмихна така, че сините й очи грейнаха.

— Знаете ли, виждам в чертите ви вашата баба. Но сигурно постоянно ви го казват.

Зад учтивата усмивка на Касандра се зароиха неуправляеми мисли. От къде тази непозната знаеше коя е Касандра? Откъде познаваше Нел? Как изобщо беше свързала двете?

Джулия се засмя и заговорнически се приведе напред.

— Едно птиченце ми каза за австралийката, наследила малка къща в града. Триджина е малка, ако кихнете на скалите Шарпстоун, всички на пристанището ще ви чуят.

Касандра се досети кое е въпросното птиченце.

— Робин Джеймисън.

— Беше тук вчера и се помъчи да ме привлече в комитета за предстоящия празник — поясни Джулия. — И междувременно не се въздържа и ме информира за местните събития. Събрах две и две и ви свързах с дамата, която беше тук преди трийсетина години и ми спаси кожата, като ме избави от малката къща. Винаги съм се чудела дали баба ви ще се върне и известно време се озъртах за нея. Тя ми допадна. Странна птица, нали?

Описанието беше толкова точно, че Касандра нямаше как да не се запита какво беше казала или направила Нел, за да го заслужи.

— Знаете ли, когато видях баба ви за пръв път, тя висеше от един доста дебел клон на глициния близо до входа на хотела.

— Наистина ли? — ококори се Касандра.

— Беше се покатерила по портата, обаче не беше успяла да се спусне от другата страна. За нейно щастие, току-що се бях скарала със съпруга си Даниъл, може би за деветдесет и седми път онзи ден, и се разхождах в градината, за да се успокоя. Не ми се мисли колко време щеше да си виси така в противен случай.

— Значи, е опитвала да разгледа къщата?

Джулия кимна.

— Каза, че е търговка на антики и че се интересува от викторианската епоха, затова би искала да разгледа къщата.

Касандра изпита неистова обич към Нел, докато си я представяше как се катери по стени, сервира на хората полуистини и не приема отказ.

— Поканих я вътре веднага щом престана да се люлее на глициниятa ми! — засмя се Джулия. — Къщата беше в много лошо състояние, беше занемарена от десетилетия, а двамата с Дан я бяхме разтурили за ремонт до такава степен, че нещата изглеждаха още по-зле, обаче на нея явно не й направи никакво впечатление. Обиколи навсякъде, спря във всяка стая. Сякаш се опитваше да ги запечата в паметта си.

Или да ги извади от там. Касандра се запита доколко Нел е разкрила пред Джулия истинската причина за интереса си.

— Показахте ли й и малката къща?

— Не, но съм сигурна, че я споменах. После започнах да стискам палци и всичко друго, което можех да стискам — засмя се тя. — Отчаяно се нуждаехме от купувач! Бяхме на крачка от това да изгубим всичко — все едно бяхме изкопали яма под къщата и хвърляхме вътре всяка лира. От известно време бяхме обявили малката къща за продан и на два пъти за малко да я спазарим с лондончани, които търсеха вила, но и двата договора се провалиха. Ужасен късмет. Намалихме цената, но никой местен не искаше да купи къщата, за нищо на света. Гледка за милиони, а никой не проявяваше интерес заради някакви глупави стари слухове.

— Робин ми каза.

— Изглежда, ако къщата ти в Корнуол не е обитавана от призраци, нещо не й е наред — отбеляза Джулия. — Ние в хотела си имаме свой призрак. Жена. Но вие вече знаете, нали сте я срещнали предната вечер?

Явно по лицето на Касандра се изписа смайване, понеже Джулия продължи:

— Саманта от рецепцията ми разказа какво ви се е сторило — че някой опитва да отключи стаята ви.

— А, да. Мислех, че е някой от другите гости, но явно е заради вятъра. Не исках да създавам…

— Всичко е наред, било е привидението ни — засмя се Джулия на озадаченото изражение на Касандра. — Не се тревожете, тя няма да ви притеснява повече. Не е недружелюбно настроена. Не бих търпяла враждебно настроено привидение.

Касандра остана с усещането, че Джулия я поднася. Въпреки това, откакто беше пристигнала в Корнуол, беше чула повече истории за привидения, отколкото когато дванайсетгодишна отиде на първото си гостуване с приспиване.

— Явно всяка стара къща трябва да си има привидение — подметна тя.

— Точно така — потвърди Джулия. — Хората точно това очакват. Ако си нямахме призрак, щеше да се наложи да измисля. Такъв исторически хотел, а да си няма призрак! Той е толкова необходим за

гостите, колкото и чистите кърпи. — Приведе се напред и прошепна: — Нашето привидение дори си има име, Роуз Монтраше. Тя и семейството й живеели тук в началото на двайсети век. Тя е изобразена на портрета, окачен до библиотеката във фоайето — младата жена с бледа кожа и тъмна коса. Виждали ли сте го?

Касандра поклати глава.

— О, трябва да го видите на всяка цена! — възкликна Джулия. — Портретът е дело на Джон Сингър Сарджънт няколко години, преди да нарисува сестрите Уиндъм.

— Наистина ли? — Касандра усети как кожата й изстива. — Оригинал на Джон Сингър Сарджънт?

— Невероятно, нали? Поредната тайна на къщата. Самата аз осъзнах стойността на картината едва преди няколко години. Беше дошъл човек от „Кристис“ за друга картина и забеляза този портрет. Това е моето Златно яйце, но едва ли някога бих се разделила с картината. Нашата Роуз е била красавица, а е имала толкова трагична съдба! Крехко дете, превъзмогнало лошото си здраве, но загинало само на двайсет и четири при трагичен инцидент. — Джулия въздъхна романтично. — Приключихте ли със закуската? Елате да ви покажа картината.

* * *

Осемнайсетгодишната Роуз Монтраше наистина беше красавица: бяла кожа, облак тъмна коса, сресана назад на свободна плитка, и сочна гръд, толкова модна навремето. Сарджънт беше прочут със способността си да забелязва и да запечатва на платното характера на онези, които му позираха, а погледът на Роуз преливаше от чувства. Червените й устни бяха спокойно отпуснати, но бдителният й поглед беше прикован върху художника. Сериозното й изражение съвпадаше с всичко, което Касандра си беше представяла за едно дете, прекарало детството си в плен на своето крехко здраве.

Касандра се приведе по-близо до картината. Композицията на портрета беше интересна. Роуз седеше на канапе с книга в скута. Диванът беше извит странично на рамката, така че Роуз се намираше в дясната предна част на картината, а зад нея имаше зелена стена без

почти никакви детайли. Стената беше така изобразена, че изглеждаше бледа и мъхеста, по-скоро импресионистична, отколкото в типичния за Сарджънт реалистичен стил. Понякога художникът използваше някои импресионистични техники, но тази бе някак по-лека, отколкото в другите му творби. Датата на картината беше 1906 година, немного преди той завинаги да престане да рисува портрети. Може би още тогава му беше омръзнало да изобразява физиономиите на богаташите.

— Красива е била, нали? — попита Джулия и се приближи откъм рецепцията.

Касандра кимна, без да отмества поглед.

— Виждам, че омагьоса и вас. Вече разбирате защо толкова държах да превърна нея в нашия дух. — Тя се засмя и едва тогава забеляза, че Касандра не се смее. — Добре ли сте? Струвате ми се малко пребледняла. Чаша вода?

Касандра поклати глава.

— Не, добре съм, благодаря. Просто картината… — Тя стисна устни и се чу да казва: — Роуз Монтраше е моята прабаба.

Веждите на Джулия рязко се извиха.

— Научих неотдавна — усмихна се Касандра притеснено. Макар да казваше истината, се почувства като актьор, който изговаря реплики от сапунен сериал, от лош сапунен сериал. — Извинете. За пръв път виждам нейно изображение. Най-неочаквано всичко стана съвсем истинско.

— О, миличка, ужасно ми е неприятно да ти го съобщя, но се боя, че грешиш. Роуз не би могла да ти бъде прабаба, не би могла да бъде ничия прабаба, защото единственото й дете е починало, когато самата тя на практика е била още дете.

— От скарлатина.

— Горкичкото ангелче, само на четири годинки… — Джулия метна кос поглед към Касандра. — След като знаете за скарлатината, значи знаете, че дъщерята на Роуз е починала.

— Знам, че хората така смятат, обаче знам и че не се е случило. Не е възможно.

— Виждала съм надгробната плоча в гробището — меко каза Джулия. — С толкова поетичен, толкова тъжен надпис. Мога да ви заведа, ако искате.

Касандра усети как бузите й пламват, както ставаше винаги щом се усетеше въвлечена в спор.

— Може и да има надгробен камък, но там не е погребано малко момиченце. Поне не Айвъри Монтраше.

Изражението на Джулия се колебаеше между заинтересованост и загриженост.

— Продължавайте.

— Когато баба ми навършила двайсет и една години, научила, че майка й и баща й не са биологичните й родители.

— Значи, е била осиновена?

— Нещо такова. Намерили я на един пристан в Австралия, когато била на четири годинки. Носела само едно детско куфарче. Едва когато станала на шейсет и пет, баща й най-сетне й дал куфарчето и тя започнала да издирва информация за миналото си. Пристигнала в Англия, разговаряла с хора, проучвала и през цялото време си водила дневник.

Джулия се усмихна с разбиране.

— Който вече е у вас.

— Точно така. От него научих как е узнала, че дъщерята на Роуз не е починала.

Сините очи на Джулия се взряха в лицето на Касандра.

— Но ако е била отвлечена, нямаше ли да има разследване? Нямаше ли новината да гръмне по вестниците? Както със сина на Линдберг?

— Не и ако семейството не го разгласи.

— Но защо ще го правят? Несъмнено биха предпочели да го разгласят, нали?

Касандра поклати глава.

— Не, понеже са искали да избегнат скандала. Жената, която взела детето, била повереница на лорд и лейди Монтраше, братовчедка на Роуз.

Джулия ахна.

— Елайза ли е взела детето на Роуз?

— Знаете ли за Елайза? — изненада се на свой ред Касандра.

— Разбира се, тя е известна личност по тези места — преглътна Джулия. — Да се изясним — значи, според вас Елайза е отвела дъщерята на Роуз в Австралия, така ли?

— Качила я е на кораба, но самата тя не е заминала. Елайза изчезнала някъде между Лондон и Мерибъро. Когато прадядо ми намерил Нел, тя била самичка на пристана. Затова я завел в дома си, не можел да остави детето само.

Джулия зацъка с език.

— Само като си помисля за това изоставено момиченце. Горкичката ви баба, сигурно е ужасно да не познаваш произхода си. Това обяснява нетърпението й да разгледа това място.

— Затова Нел купила къщата на скалата — продължи Касандра. — След като открила коя е, искала да запази късче от миналото си.

— Разбира се — разпери ръце Джулия и пак ги отпусна. — Тази част звучи съвсем логично, просто не съм сигурна за останалото.

— Какво искате да кажете?

— Ами дори казаното от вас да е вярно, дори ако дъщерята на Роуз е оживяла, била е отвлечена и се е озовала в Австралия, просто не мога да повярвам, че Елайза има нещо общо с тази работа. Роуз и Елайза са били много близки. По-скоро като сестри, отколкото като братовчедки, били са най-близки приятелки. — Джулия замълча и сякаш отново премисли уравнението, а после въздъхна решително. — Не, просто не вярвам, че Елайза е била способна на такова предателство.

Убедеността на Джулия в невинността на Елайза не беше нормална за безпристрастен наблюдател, който обсъжда историческа хипотеза.

— Защо сте толкова уверена?

Джулия посочи два ракитови стола в нишата на един прозорец.

— Да поседнем. Ще помоля Саманта да ни поръча чай.

Касандра погледна часовника си. Наближаваше времето за срещата й с градинаря, но беше любопитна защо Джулия е толкова категорична, защо говори за Елайза и за Роуз като за скъпи приятелки. Настани се на стола, а Джулия поръча само с устни на Саманта да им поднесе чай.

Саманта отиде да се заеме със задачата, а Джулия продължи:

— Когато купихме „Блакхърст“, имението беше пълна развалина. Открай време мечтаехме да управляваме подобно място, но действителността беше направо кошмарна. Нямате представа колко много неща могат да се объркат в толкова грамадна къща. Три години

ни бяха нужни, за да постигнем някакъв напредък. Работехме здравата и за малко да съсипем брака си. Нищо не може да раздели двама съпрузи толкова ефикасно, колкото неспирната влага и безкрайните дупки по покрива.

— Представям си — усмихна се Касандра.

— Наистина е тъжно, къщата е била обитавана и обичана от едно семейство много дълго, но през двайсети век и най-вече след Първата световна война на практика е била изоставена. Прозорците били заковани с дъски, камините — запечатани, да не говорим за щетите от разквартируваните тук войски. Всичките ни пари потънаха в къщата. Тогава бях писателка, написах няколко любовни романа през шейсетте години. Не мога да се сравнявам с Джаки Колинс, но се справях добре. Съпругът ми беше банкер и бяхме сигурни, че разполагаме с достатъчно средства, за да ремонтираме това място и да му вдъхнем живот. — Тя се засмя. — Вече бяхме разпродали по-малки части от имението и към Коледа през 1974 година бяхме готови да вдигнем ръце и да се върнем обратно в Лондон с подвити опашки.

Саманта се появи с отрупан поднос, постави го с дрънчене на масата и се поколеба, преди да се пресегне към дръжката на чайника.

— Аз ще налея, Сам — каза Джулия и я отпрати със смях. — Не съм кралицата, още не. — Намигна на Касандра и попита: — Захар?

— Да, ако обичате.

Джулия подаде на Касандра набързо приготвения чай, отпи от своята чаша и продължи:

— Онази Коледа беше ужасен студ. Откъм океана духаше ужасен вятър и на сушата настана същински ад. Токът спря, пуйката ни се развали в неработещия хладилник, не можехме да си спомним къде сме сложили свещите. Тъкмо ги търсехме в една от стаите на горния етаж, когато една светкавица освети стаята и ние забелязахме стената. — Тя потърка устни една в друга в очакване на собствената си коронна реплика. — На стената имаше дупка.

— От мишка ли?

— Не, квадратна дупка.

Касандра се намръщи несигурно.

— Малък тухлен тайник — поясни Джулия, — за какъвто си мечтаех като дете, когато брат ми намереше дневника ми. Беше скрит зад гоблен, който художникът свали по-рано през седмицата. — Тя

отпи голяма глътка от чая си, преди да продължи: — Знам, че звучи глупаво, но намирането на тайника ни се стори щастливо знамение. Все едно къщата ни казваше: „Добре де, вече твърде дълго хлопате и думкате. Доказахте, че намеренията ви са сериозни, така че може да останете“. Казвам ви, след тази нощ всичко стана по-лесно. В повечето случаи нещата се развиваха добре, а не се объркваха. Например появи се баба ви, която гореше от желание да купи Клиф Котидж, един човек на име Майкъл Блейк започна да съживява градината, а няколко туристически компании започнаха да ни докарват туристи на следобеден чай.

Тя се усмихваше на спомена и Касандра почти съжали, задето я прекъсна.

— Но какво намерихте? Имам предвид в тайника.

Джулия примигна неразбиращо.

— Нещо на Роуз ли?

— А, да — потвърди Джулия и преглътна развълнуваната си усмивка. — Да, на Роуз. Вързани с панделка албуми с изрезки. По един на година от 1900 до 1913.

— Албуми с изрезки ли?

— Навремето много млади дами са имали такива. Било е хоби, ползващо се с всеобщо одобрение — едно от малкото! Нещо като себеизява, на която младата дама може да се отдаде, без да се страхува, че ще продаде душата си на дявола. — Джулия поклати глава. — Албумите с изрезки на Роуз не се различават от всеки друг подобен албум по музеите или таваните из цялата страна — пълни с парчета плат, скици, снимки, покани, кратки анекдоти, — обаче, когато ги намерихме, аз до такава степен се отъждествих с тази млада жена отпреди почти век, с нейните надежди, мечти и разочарования, че оттогава имам слабост към нея. Представям си я като наш ангел пазител.

— Албумите с изрезки още ли са тук?

Джулия кимна виновно.

— Да, знам, че би трябвало да ги даря на музей или на някое местно историческо дружество, обаче съм суеверна и не мога да се разделя с тях. Известно време ги държах изложени във фоайето, в една стъклена витрина, обаче се засрамвах, щом ги погледнех — имах чувството, че съм откраднала нещо лично и съм го изложила пред

очите на всички. Сега са в кутия в моята стая, понеже не успях да измисля нищо по-добро.

— Много бих искала да ги видя.

— Разбира се, скъпа моя. И ще ги видиш — усмихна се лъчезарно Джулия на Касандра. — В следващия половин час очаквам една групова резервация, а Робин ангажира остатъка от седмицата ми с организацията на празника. Да се уговорим ли за вечеря в петък в моя апартамент? Дани ще бъде в Лондон, така че ще си направим истинска момичешка вечер. Ще разглеждаме албумите с изрезки на Роуз и хубавко ще се наплачем. Какво ще кажеш?

— Страхотно — усмихна се малко несигурно Касандра. За пръв път някой я канеше някъде да се наплаче.

30

Имението „Блакхърст“, 1907 г.

Роуз се стараеше да не мърда на канапето, за да не си навлече гнева на художника, но си позволи да сведе поглед към най-новата страница от албума си с изрезки. Цяла седмица се трудеше над нея, когато господин Сарджънт й дадеше почивка от задължението да му позира. Имаше парче от светлорозовия сатен на роклята й за рождения ден, панделка от косата й, а най-отдолу, с най-красивия си почерк беше написала стих на Тенисън:

„Но кой видял я бе да маха със ръка?
Кой бе я зървал на прозореца?
Известна ли бе тя из цялата страна?
Господарката на Шалот.“[1]

Роуз се идентифицираше с тази дама. Прокълната да прекара цяла вечност в стаята си, принудена винаги да преживява света отдалеч. Нима тя, Роуз, не беше обречена на същото страдание в своя живот?

Но вече не. Роуз бе взела решение: нямаше да остане окована в зловещите прогнози на д-р Матюс, нямаше да продължи да бъде грижата, надвиснала над мама. Макар да беше още неукрепнала, Роуз научи, че крехкостта поражда крехкост, че нищо не причинява замаяност толкова сигурно, колкото дни наред, прекарани в задушната стая. Щеше да отваря прозорците, когато й е горещо — можеше да настине, но можеше и да не настине. Щеше да живее с очакването да се омъжи, да има деца, да остарее. И най-сетне, на осемнайсетия си рожден ден, Роуз щеше да погледне отвисоко Камелот. Дори нещо повече, щеше да се разходи из Камелот. След като я моли години наред, мама най-сетне се съгласи: днес за пръв път от пет години Роуз щеше да отиде заедно с Елайза в залива Блакхърст.

Откакто беше пристигнала в „Блакхърст“, Елайза й разказваше всякакви истории за залива. Когато Роуз лежеше в тъмната си топла стая и вдишваше застоялия въздух на поредното си боледуване, Елайза нахлуваше през вратата и Роуз почти усещаше мириса на море от кожата й. Сядаше до Роуз и поставяше в дланта й мидена черупка, ронлива сепия или малко камъче и започваше да разказва. И Роуз мислено се пренасяше на брега на синьото море, усещаше топлия вятър в косите си, топлия пясък под нозете си.

Някои от историите Елайза си измисляше, а други беше научила отнякъде. Братята на прислужницата Мери бяха моряци и Роуз подозираше, че Мери обича да бъбри, когато всъщност би трябвало да работи. Не с Роуз, разбира се, но Елайза беше различна. Всички слуги се отнасяха различно с Елайза. Крайно неуместно, сякаш се имаха за нейни приятели.

Напоследък Роуз беше започнала да подозира, че Елайза излиза извън имението и че може би дори разговаря с някои рибари от селото, понеже разказите й се промениха. Изпълниха се с подробности, свързани с корабите и мореплаването, с русалки и съкровища, а в очите на разказвачката се появи някаква широта, все едно беше вкусила от порочните неща, за които разказваше.

Едно нещо беше сигурно: мама щеше да се вбеси, ако разбере, че Елайза е ходила в града и е общувала с обикновените хора. Достатъчно се дразнеше, че Елайза разговаря с прислугата — дори само заради това Роуз успяваше да понесе приятелството на Елайза с Мери. Ако мама попиташе Елайза къде ходи, тя със сигурност щеше да излъже, макар че Роуз не беше сигурна какво ще предприеме мама. След като опитва цели шест години, така и не успя да намери наказание, което да възпре Елайза.

Заплахата, че ще сметнат поведението й за непристойно, не означаваше нищо за Елайза. Затвореха ли я в килера под стълбите, само й осигуряваха време и спокойствие да съчинява още истории. Откажеха ли й нови рокли — което за Роуз си беше сериозно наказание, — тя просто изсумтяваше: Елайза нямаше абсолютно нищо против да износва роклите на Роуз. По отношение на наказанията тя беше като героинята на една от собствените си измислици, защитена от магията на феите.

Роуз с непозволено удоволствие наблюдаваше безплодните опити на мама да накаже Елайза. Всяко наказание биваше посрещано с примигване на сините очи, нехайно свиване на рамене и едно безстрастно: „Добре, лельо“. Сякаш Елайза наистина не разбираше, че поведението й е неуместно. Вдигането на рамене най-силно вбесяваше мама. Отдавна беше престанала да очаква от Роуз да превърне Елайза в изискана млада дама и се радваше, че дъщеря й е успяла да убеди племенницата поне да се облича подобаващо. (Роуз прие похвалите на мама и заглуши гласчето, което тихо й напомняше, че Елайза се отказа от прокъсания панталон едва когато той й омаля.)

Приказките на Елайза за феи и вълшебства подклаждаха кладата на мама: била безбожно дете, така казваше мама, и нищо чудно при такъв баща варварин. Мама твърдеше, че има нещо повредено у Елайза, нещо като отчупено парченце от огледалната леща на телескоп, заради което уредът не работи както трябва. Което я прави неспособна да се засрами.

Елайза сякаш прочете мислите на Роуз и се размърда до нея на канапето. Седяха неподвижно вече почти час и цялото тяло на Елайза излъчваше съпротива. Наложи се господин Сарджънт безброй пъти да й напомня да не се муси и да остане в същата поза, докато той коригира част от рисунката си. Роуз го чу да казва на мама предния ден, че щял вече да е приключил, обаче момичето с огнената коса просто не оставало мирно достатъчно дълго, за да улови изражението й.

Мама потръпна от негодувание при думите му. Би предпочела господин Сарджънт да рисува само Роуз, обаче Роуз се беше заинатила. Елайза й била братовчедка, единствената й приятелка, така че на всяка цена трябвало да присъства на портрета. После Роуз се закашля леко, изгледа мама изпод миглите си и въпросът беше приключен. Мама не беше способна да възразява, изправена пред деликатното здраве на обичното си момиченце.

И макар че едно ледено късче в сърцето на Роуз се наслаждаваше на недоволството на мама, настояването й Елайза също да бъде на портрета беше напълно искрено. Роуз не бе имала приятел преди появата на Елайза. Не беше имала такава възможност — защо някой ще иска да се сприятелява с момиче, което няма да живее много дълго? Подобно на повечето деца, навикнати от обстоятелствата да страдат,

Роуз бе установила, че няма почти нищо общо с момичетата на своята възраст. Не й беше интересно да върти обръчи или да подрежда куклени къщи. Бързо й омръзваха скучни разговори за това кой е любимият им цвят, число или песен.

Братовчедка й Елайза обаче не беше като другите момичета. Роуз го разбра още в първия ден на познанството им. Елайза възприемаше света по удивителен начин и правеше напълно неочаквани неща. Неща, които мама не понасяше. Тя отказваше да оставя част от храната си, ако все още е гладна, не слушаше, когато й казват, че е работа на момичето от кухнята да мие чинията й, говореше високо, тичаше бързо и се смееше дяволито. И ако Роуз извличаше смътно и спокойно удоволствие да гледа как някой нарушава правилата на мама, Елайза явно не схващаше, че се държи неуместно.

Най-хубавото качество на Елайза обаче, още по-хубаво от способността й да дразни мама, беше умението да разказва. Тя знаеше толкова много прекрасни истории, каквито Роуз никога не беше чувала. Страшни истории, от които кожата на Роуз настръхваше и стъпалата й се изпотяваха. Истории за другата братовчедка, за лондонската река и за злия мъж с лъскавия нож. И, разбира се, историята за черния кораб, появяващ се като призрак в залива Блакхърст. Макар да знаеше, че това е поредната измислица на Елайза, Роуз много обичаше да слуша тази история. За призрачния кораб, който се появява на хоризонта, за кораба, който Елайза твърдеше, че е видяла, и който се надяваше да види отново, поради което прекарваше много летни дни в залива.

Единственото, за което Роуз не можеше да придума Елайза да й разказва, беше братчето Сами. Елайза изтърва името му веднъж, но тутакси се затвори, когато Роуз пожела да узнае още нещо. Мама й каза, че някога Елайза имала брат близнак, момче, с което си приличали като две капки вода, но то загинало трагично.

През годините, докато лежеше сама в леглото, Роуз обичаше да си представя смъртта на това малко момче, чиято загуба бе непоносима и оставяше без думи разказвачката на истории Елайза. „Смъртта на Сами“ замени „Бягството на Джорджиана“ в бляновете на Роуз. Представяше си, че той се дави, че пада отвисоко, че линее… малкото момче, което Елайза бе обичала преди Роуз и повече от Роуз. Роуз изпита сладка победа над това момче, когато Елайза най-сетне свали панталоните и облече рокля.

— Не мърдай — насочи господин Сарджънт четката си към Елайза. — Престани да се въртиш. По-лоша си от палето на лейди Аскът.

Роуз примигна и се постара да не променя изражението си, когато установи, че татко е влязъл в стаята. Той застана зад статива на господин Сарджънт и се зае съсредоточено да наблюдава работата на художника. Смръщи се и наклони глава, за да следи по-добре мазките на четката. Роуз се изненада, не беше подозирала, че баща й проявява интерес към изобразителното изкуство. Доколкото й бе известно, той обичаше само фотографията, но дори нея превръщаше в скука. Никога не снимаше хора, а само буболечки, растения и камънаци. А ето че сега стоеше и се взираше като омагьосан в портрета на дъщеря си. Роуз се поизпъчи.

Само два пъти бе имала възможността да наблюдава баща си отблизо. Първия път, когато глътна напръстника и извикаха татко да направи снимката за д-р Матюс. А вторият път не беше толкова удачен.

Тя се криеше, очакваха посещение на д-р Матюс, а деветгодишната Роуз си беше втълпила, че не иска да го вижда. И откри единственото място, където на мама никога нямаше да й хрумне да я потърси — тъмната стаичка на татко.

Под бюрото се образуваше нещо като голяма хралупа и Роуз дори си взе възглавница, за да й е удобно. И през повечето време наистина й беше удобно, само в стаята да не миришеше толкова отвратително… като на почистващите препарати, които използваха слугите по време на пролетното чистене.

Беше стояла вътре петнайсетина минути, когато вратата на кабинета в съседство се отвори. Тъничък лъч светлина премина през дупчицата от задната страна на бюрото. Роуз притаи дъх и долепи око до дупчицата в ужасено очакване да се появят мама и д-р Матюс.

Обаче не беше мама, нито докторът, който да държи вратата отворена за милейди, а татко, облечен с дългата си пътническа наметка.

Гърлото на Роуз се стегна. Макар да не й го бяха заявявали направо, тя знаеше, че й е забранено да прекрачва прага на тъмната стаичка на татко.

Той се спря за миг и силуетът му се очерта на светлината, струяща отвън. После се приближи, свали наметката си и я метна в

креслото точно когато се появи и Томас, целият пребледнял.

— Ваша светлост — задъхано промърмори той, — не ви очаквахме преди…

— Плановете ми се промениха.

— Готвачката приготвя обяда, Ваша светлост — оповести Томас и запали газената лампа на стената. — Ще сервирам за двама и ще съобщя на лейди Монтраше, че сте се прибрали.

— Не.

Заповедта беше изречена толкова рязко, че Роуз притаи дъх.

Томас рязко се извърна към татко и клечката между пръстите му в ръкавицата угасна, внезапно изстинала.

— Не — повтори татко. — Пътуването беше дълго, Томас. Имам нужда от почивка.

— Да ви донеса обяда на поднос, сър?

— И една гарафа шери.

Томас кимна, после излезе и стъпките му заглъхнаха в коридора.

Роуз чу някакво туптене. Долепи ухо към бюрото и се зачуди дали не е нещо в чекмеджето, някакъв загадъчен предмет на татко, който тиктака. После разбра, че е собственото й сърце, което бие предупредително в гърдите й. Бори се за живота си.

Обаче нямаше как да избяга. Не и докато татко седеше в креслото си и запречваше изхода.

Затова Роуз също продължи да си седи, притиснала силно колене към вероломното сърце, което заплашваше да я издаде.

Това бе единственият случай, когато беше оставала насаме с татко. Забеляза как присъствието му изпълва стаята и как пространството, допреди малко меко и приятно, вече е заредено с емоции и чувства, които Роуз не разбира.

Приглушени стъпки по килима, последвани от тежка мъжка въздишка, от която косъмчетата на ръката й настръхнаха.

— Къде си? — тихо рече татко и повтори въпроса през стиснатите си зъби: — Къде си?

Роуз притаи дъх и го задържа като пленник зад стиснатите си устни. На нея ли говореше той? Дали всезнаещият й баща по някакъв начин не се беше досетил, че тя е там, където не биваше да бъде?

Татко отново въздъхна — мъка? обич? умора? — и после додаде: „Poupée“. Съвсем тихо, съвсем нежно, нещастна дума, отронена от

нещастен човек. Роуз беше учила френски с госпожица Трантон и знаеше какво означава poupée — кукличка.

— Къде си, моя Джорджиана? — повтори татко.

Роуз си отдъхна. Татко не беше забелязал присъствието на дъщеря си, но й домъчня, че нежността в гласа му не се отнася за нея.

Отново притисна буза към бюрото и си обеща, че някой ден някой ще изговори и нейното име с толкова нежност…

— Свали си ръката! — вече отчаяно нареди господин Сарджънт. — Ако продължаваш да мърдаш, ще те нарисувам с три ръце и всички ще те запомнят така.

Елайза въздъхна и сплете пръсти зад гърба си.

Очите на Роуз смъдяха от неподвижното взиране, затова тя примигна няколко пъти. Татко излезе от стаята, но присъствието му още се усещаше — онова усещане за нещастие, което неизменно оставаше подире му.

Роуз отново сведе очи към албума си с изрезки. Платът беше в много красиво розово, толкова щеше да отива на тъмната й коса.

Докато Роуз боледуваше, единственото й желание беше да порасне. Да избяга от ограниченията на детството и да си поживее, както казваше Мили Тийл, колкото и да е кратко и откъслечно. Копнееше да се влюби, да се омъжи, да има деца. Да напусне „Блакхърст“ и да започне свой живот. Далеч от тази къща, далеч от този диван, на който мама настояваше Роуз да поляга, когато не се чувства добре. „Диванът на Роуз“, така го наричаше мама. „Сложете нова покривка на дивана на Роуз. Нещо, което да подчертае лъскавата й коса и да направи кожата й по-розова.“

Роуз съзнаваше, че денят на бягството й наближава. Мама най-сетне се бе съгласила, че Роуз е достатъчно добре, за да се срещне с ухажор. През последните няколко месеца Аделайн организираше обеди с поредица подходящи млади (и не толкова млади!) мъже. До един бяха глупаци — след посещенията им Елайза забавляваше Роуз часове наред, като ги имитираше и пресъздаваше посещенията, — но все пак Роуз трупаше опит. За идеалния джентълмен, който беше някъде там и я очакваше. Той нямаше да прилича на татко, щеше да бъде художник, да притежава артистично усещане за красота и за възможности, а не да се интересува от буболечки и камънаци. Щеше да

бъде честен и неприкрит, а мечтите и увлеченията му щяха да греят в очите му. И щеше да я обича, само нея.

До нея Елайза изсумтя нетърпеливо.

— Ама наистина, господин Сарджънт, сама ще се нарисувам по-бързо.

Роуз осъзна, че иска съпругът й да е като Елайза, и по спокойните й устни се разля усмивка. Мъжът, когото търсеше, щеше да е мъжкото въплъщение на братовчедка й.

* * *

Тъмничарят им най-сетне ги освободи. Тенисън имаше право — ужасно глупаво бе да се покриеш с ръжда, още неизлъскан. Елайза побърза да съблече нелепата рокля, която леля й Аделайн беше настояла тя да облече за портрета. Беше на Роуз от миналата година — с дантела, която я гъделичкаше, сатен, който прилепваше към тялото й, и нюанс на червеното, който я превръщаше в ягодово пюре. Каква безсмислена загуба на време — да изгуби цяла сутрин заради този сръдлив дядка, който си беше наумил да запечата образите им, та да ги окачат самотни и неподвижни на някоя студена стена.

Елайза застана на четири крака и надникна под леглото си. Повдигна ъгълчето на дъската, която отдавна беше разхлабила. Бръкна вътре и извади историята за Подменето дете. Плъзна длан по черно-бялата корица, усети вълните на собственото си творчество под връхчетата на пръстите си.

Дейвис беше предложил да напише тези истории на хартия. Тя му помагаше да засади нови рози, когато една сиво-бяла птичка с раирана опашка кацна на ниска клонка наблизо.

— Кукувица — каза Дейвис, — зимува в Африка, обаче напролет се връща тук.

— Иска ми се да бях птица — каза Елайза. — Така щях просто да изтичам на ръба на канарата и да политна от нея. Чак до Африка или до Индия. Или до Австралия.

— До Австралия ли?

В момента този континент беше пленил въображението и. Най-големият брат на Мери, Патрик, неотдавна беше емигрирал там с

младото си семейство в някакво градче на име Мерибъро, където леля му Елинор се установила няколко години преди това. Въпреки тази роднинска връзка Мери смяташе, че и името на градчето е повлияло на избора му, и от нея Елайза често научаваше подробности за тази екзотична страна насред океана от другата страна на земното кълбо. Елайза откри Австралия на училищната карта — странен огромен континент насред Южния океан с две уши: едното заострено, а другото счупено.

— Познавам един човек, който замина за Австралия — каза Дейвис и за миг престана да сади. — Взел си ферма от хиляда акра, обаче нищо не успял да отгледа там.

Елайза прехапа устната си и усети как я обзема вълнение. Тази крайност отговаряше на собствената й представа за мястото.

— Мери ми каза, че там имало някакъв огромен заек. Наричат го кенгуру. Краката му били дълги колкото на голям човек!

— Не знам какво ще правите на такова място, госпожице Елайза. Нито пък в Африка или в Индия.

Елайза знаеше точно какво ще прави.

— Ще събирам истории. Древни истории, които никой преди мен не е чувал. Ще стана като Братя Грим, за които ти разказах.

Дейвис се намръщи.

— Не проумявам защо толкова ви се иска да сте като тия двама германски братя. Трябва да пишете свои истории, а не истории на други хора.

И тя го направи. Залови се да напише една приказка за Роуз като подарък за рождения й ден, вълшебна приказка за принцеса, превърната чрез магия в птица. Това бе първата приказка, която запечатваше на хартия, и й беше много любопитно как мислите и хрумванията й добиват веществена форма. От това кожата й стана необикновено чувствителна, някак странно изложена на действието на стихиите и уязвима. Вятърът й се струваше по-прохладен, слънцето — по-топло. Не можеше да реши дали усещането й харесва, или не.

Обаче Роуз неизменно харесваше приказките на Елайза, така че не би могла да измисли по-подходящ подарък за братовчедка си. Изборът й беше чудесен. Понеже през годините, откакто Елайза бе избавена от самотния си живот в Лондон и беше присадена във величествения и загадъчен „Блакхърст“, Роуз се превърна в нейна

сродна душа. Тя се смееше и копнееше заедно с Елайза и постепенно запълни мястото, което бе заемал Сами — тъмната и празна дупка, където попадаха останалите сами близнаци. В замяна Елайза беше готова да напише и да подари на Роуз всичко, каквото и да е.

ПОДМЕНЕНОТО ДЕТЕ

от Елайза Мейкпийс

В стари времена, когато магията била съвсем жива, живеела царица, която копнеела да има дете. Била тъжна царица, понеже царят често отсъствал и я оставял сама в замъка, където нямала какво да прави, освен да размишлява над самотата си и да се пита как така съпругът й, когото толкова обича, е способен да се разделя с нея толкова често и за толкова дълго.

Много години преди това царят отнел престола от законната му притежателка, царицата на феите, и красивата и мирна земя на феите за една нощ се превърнала в пустош, където магията вече не действала и смехът бил забранен. Царят толкова се разгневил, че твърдо решил да залови царицата на феите и да я принуди да се върне в царството. Специално приготвили златна клетка, в която царят възнамерявал да затвори царицата на феите и да я принуждава да прави магии, както му е угодно.

Един зимен ден в отсъствие на царя царицата шиела до отворения прозорец, който гледал към снежната земя. Седяла и плачела, понеже самотните зимни месеци напомняли на царицата за самотата й. Съзерцавала голия зимен пейзаж и мислела за празната си утроба. О, колко силно копнеела! О, колко искала да роди дете! Красиво момиченце, което да бъде дружинка на царицата и да я избави от самотата.

Минала зимата и светът започнал да се разбужда. Птиците се върнали в царството и започнали да подготвят гнездата си, сърни отново излезли да пасат по ливадите, а по клоните на дърветата наизлезли птици. Когато новите полски чучулиги се разлетели във въздуха, полите на царицата започнали да я стягат на кръста и тя постепенно разбрала, че ще ражда дете. Царят не се бил връщал в замъка и по това царицата отсъдила, че палава фея, далеч от дома и скрита в зимната градина, трябва да е чула воплите й и да е сбъднала желанието й по магически път.

Царицата едреела, отново дошла зима, а по Коледа дълбок сняг покрил земята и родилните болки на царицата започнали. Продължили цяла нощ и при последния удар на камбаната за полунощ се родила дъщеря й — царицата зърнала лицето на бебенцето си. Представяте ли си, това красиво дете със светла и безукорна кожа, тъмна коса и червени устнички като розова пъпка било нейно!

— Розалинд! — казала царицата. — Ще те кръстя Розалинд.

Царицата обезумяла от обич по дъщеря си и никога не я изпускала от поглед. Самотата ожесточила царицата, ожесточението я направило себична, а себичността — подозрителна. Царицата непрекъснато се притеснявала, че някой дебне да открадне детенцето й. Тя е моя, мислела си царицата, моето спасение, и трябва да я задържа при себе си.

Сутринта в деня на кръщенето на принцеса Розалинд били поканени най-мъдрите жени в царството, за да дадат благословиите си. Царицата цял ден гледала как върху детето се сипят пожелания за благоденствие, благоразумие и красота. Накрая, когато нощта вече се прокрадналa в царството, царицата се сбогувала с мъдрите жени. За кратко обърнала гръб, а когато отново погледнала към детето, видяла, че една гостенка е останала. Пътница с дълго наметало стояла до люлката и се взирала в детето.

— Вече е много късно, мъдра жено — обадила се царицата. — Принцесата е благословена и сега е време да поспи.

Пътницата отметнала завивката си и царицата ахнала, защото това не била мъдра вълшебница, а стара вещица с беззъба усмивка.

— Нося ти вест от царицата на феите — казала вещицата. — Момичето е една от нас и трябва да дойде с мен.

— Не! — провикнала се царицата и се втурнала към люлката. — Тя е моя дъщеря, моето скъпоценно момиченце.

— Твоя ли? — разсмяла се вещицата с противен кикот, който ужасил царицата. — Това прекрасно дете? — Острата й брадичка се разтресла ликуващо. — Твоя е само защото ти позволихме за малко да я задържиш при себе си. В сърцето си винаги си знаела, че детето е родено от вълшебен прашец, а сега вече е време да се откажеш от нея.

Тогава царицата се разплакала, понеже отдавна се бояла от вестта, която чула от вещицата.

— Не мога да се разделя с нея — казала тя. — Вещице, имай милост, позволи ми да я задържа още малко.

Вещицата била пакостлива злосторница, затова при думите на царицата по лицето й плъзнала усмивка.

— Давам ти избор: откажи се от нея сега и тя ще живее дълго и щастливо при царицата на феите.

— Или какво?

— Или можеш да я задържиш тук. Но само до утрото на осемнайсетия й рожден ден, когато истинската й съдба ще я сполети и ти ще я изгубиш завинаги — ухилила се вещицата и тъмните пролуки между зъбите й се показали. — Мисли внимателно — казала тя, — понеже да я задържиш по-дълго означава да я обичаш повече.

— Няма какво да мисля — отсякла царицата, — избирам второто.

— Тогава тя е твоя, но само до утрото на осемнайсетия си рожден ден.

В този миг принцесата се разплакала за пръв път. Царицата се завъртяла, за да вземе детето в прегръдките си, а когато се обърнала обратно, вещицата била изчезнала.

Принцесата отраснала красиво момиченце, изпълнено с радост и светлина и способно да извиква усмивка по лицата на хората в цялото царство. С изключение на самата царица, която, скована от ужас, не можела да се порадва на детето си. Когато дъщеря й пеела, царицата не чувала, когато танцувала, не виждала, когато протегнела ръка към нея, не усещала, понеже все брояла колко време остава, преди да й отнемат детето.

Годините се нижели и царицата все повече се страхувала от жестокото и мрачно събитие, надвиснало над живота им. Устните й забравили да се усмихват, а бръчките на челото й се вдълбали за вечни времена. И тогава една нощ вещицата се появила в съня й.

— Дъщеря ти е почти на десет години — казала вещицата. — Не забравяй, че съдбата й ще те застигне на осемнайсетия й рожден ден.

— Промених решението си — отговорила царицата. — Няма да я пусна да си иде, не мога.

— Ти обеща и трябва почтено да удържиш на думата си — напомнила й вещицата.

На следващата сутрин, след като се уверила, че принцесата е в безопасност, пазена от стражите, царицата облякла костюма си за езда и наредила да изведат коня й. Магията била прогонена от замъка, обаче имало едно местенце, където все още виреели вълшебства и чародейства. В тъмна пещера на брега на омагьосано море живеела магьосница, нито добра, нито лоша. Тя била наказана от царицата на феите, понеже използвала вълшебствата си неразумно, и затова останала скрита, когато всички останали нейни другарки избягали от страната. Царицата знаела, че е опасно да търси помощта на магьосницата, но не й оставала друга надежда.

Царицата яздила три дни и три нощи, а когато най-сетне пристигнала в пещерата, вълшебницата я очаквала.

— Влез и ми кажи какво ти трябва — поканила я тя.

Царицата й разказала за вещицата и за обещанието си да й даде принцесата, когато дъщеря й навърши осемнайсет, а вълшебницата я изслушала и кимнала замислено. Когато царицата приключила, вълшебницата казала:

— Не мога да развалям проклятието на вещицата, обаче въпреки това мога да ти помогна.

— Задължавам те да го сториш.

— Предупреждавам те, царице моя, че когато чуеш какво имам да ти предложа, може и да не ми благодариш за помощта. — Вълшебницата се привела напред и прошепнала в ухото на царицата.

Царицата изобщо не се поколебала, понеже всичко друго било за предпочитане пред това да даде детето си на вещицата.

— Трябва да бъде сторено.

Вълшебницата кимнала.

— След като моята царица желае така, ще го сторим. — Дала на царицата някаква отвара. — Давай на принцесата по три капки три последователни нощи. Всичко ще стане така, както ти обясних. Вещицата няма вече да те притеснява, защото принцесата ще открие истинската си съдба.

Царицата забързала към дома, а на сърцето й било леко за пръв път след кръщенето на дъщеря й. Успяла да надхитри вещицата и сега дъщеря и щяла да си остане при нея завинаги. Следващите три вечери тя тайно капвала по три капки от отварата в чашата с мляко на дъщеря си. На третата нощ, след като принцесата изпила млякото си, се

задавила. Строполила се от стола и от красива принцеса се превърнала в прелестна птица, точно както вещицата обещала на царицата. Птицата запърхала с криле в стаята и царицата наредила на един слуга да донесе златната клетка от покоите на царя. Затворили вътре птицата, затворили златната врата и царицата въздъхнала с облекчение. Защото царят бил съобразителен — веднъж затвори ли се вратата на клетката, повече не можела да се отвори.

— Така, красавице моя — казала царицата. — Вече си в безопасност и никой никога няма да те отнеме от мен.

После царицата окачила клетката на една кука в най-високата кула на замъка.

След като принцесата била пленена в клетката, цялата светлина в царството угаснала и поданиците на земята на феите потънали във вечна зима, а реколтата и цялата плодородна земя били съсипани. Само песните на принцесата спасявали хората от отчаяние — печални и красиви песни, които излитали от прозореца на царицата и се носели над голата земя.

Времето минавало, както се очаква от него, и принцове, почерпили смелост от алчността, пристигали от шир и длъж, за да освободят пленената принцеса. Понеже се говорело, че в безплодното царство на феите имало една златна клетка, толкова безценна, че в сравнение с нея собствените им съкровища не представлявали нищичко, и една птица в нея, която пеела толкова хубаво, че от небето се сипели късчета злато. Но всички, които опитвали да отворят клетката, се строполявали мъртви още щом докоснат златните пръчки. Царицата, която денонощно седяла в своя люлеещ се стол и пазела клетката, та никой да не отмъкне ценния й трофей, посрещала смъртта на принцовете с кикот, понеже страховете и подозренията накрая я довели до лудост.

Няколко години по-късно най-малкият син на един дървосекач от далечна страна дошъл в гората и до ушите му достигнала толкова прелестна песен, че той зарязал работата си, застинал неподвижно и поглъщал жадно всяка нота. Неспособен да се овладее, младият мъж оставил секирата си и тръгнал да търси птицата, която пеела толкова печално и толкова прекрасно. Докато си проправял път през обраслата с шубраци гора, птиците и зверовете му помагали, а синът на дървосекача се стараел да им отвръща със същото, понеже бил добра

душа, която общувала с цялата природа. Катерел се през трънаци, тичал през поля, изкачвал планини, нощем спял в хралупите на дърветата, хранел се само с корени и плодове и най-сетне пристигнал пред стените на замъка.

— Как се озова в тази злочеста и изоставена земя? — попитал го стражът.

— Следвах песента на вашата прелестна птица.

— Ако ти е мил животът, веднага се върни — предупредил го пазачът. — Царството е прокълнато и всеки, докоснал клетката на тъжната птица, умира.

— Нищичко си нямам, така че няма какво да изгубя — отговорил синът на дървосекача. — А и искам да видя с очите си кой пее толкова красиво.

В този миг принцесата птица изпълнила осемнайсет години и запяла най-скръбната и най-прелестната си песен, оплаквайки загубата на своята младост и свободата си.

Стражът се отдръпнал, младежът влязъл в замъка и се качил по стълбите до най-високата кула.

Когато зърнал пленената птица, сърцето на младия дървар се изпълнило с нежно състрадание, понеже не обичал да вижда пленени нито птици, нито зверове. Не забелязвал златната клетка, а само птицата в нея. Пресегнал се към вратата на клетката и при допира му тя се отворила и птицата литнала на воля.

В този миг се превърнала в красива млада жена с дълга коса, която се стелела на вълни край нея, и с корона от сияйни сребърни звезди. Птици долетели от далечни дървеса и човките им я обсипали със златни късчета, които полепнали по кожата й като златна роба. Животните се завърнали в царството, а от голата земя поникнали цветя и жито.

На следващата сутрин, когато слънцето се издигнало над океана, се разнесъл гръм и пред портите на замъка се появили шест бели коня, впрегнати в златна каляска. Отвътре излязла царицата на феите и всички поданици свели глава. Зад нея стояла вълшебницата от крайморската пещера, доказала несъмнено добрата си природа, понеже изпълнила заръката на истинската си царица и направила така, че принцеса Розалинд да бъде готова, когато истинската й съдба я сполети.

Под бдителния взор на царицата на феите принцеса Розалинд и синът на дървосекача се оженили и радостта на младата двойка била толкова голяма, че магията се завърнала по тези земи и всички в царството на феите отново станали свободни и щастливи.

Разбира се, освен царицата, която не успели никъде да открият. На нейно място се появила голяма грозна птица, която грачела толкова грозно, че кръвта на хората се смразявала в жилите. Прогонили птицата от царството и тя отлетяла в далечна гора, където била убита и изядена от царя, доведен до отчаяние и лудост от безполезното преследване на царицата на феите.

---

[1] „The Lady of Shalott“, Alfred, Lord Tennyson (1809–1892). — Б.пр. ↑

31

Имението „Блакхърст“, 1907 г.

На вратата рязко се почука и Елайза скри „Подменето дете“ зад гърба си. Бузите й пламнаха тревожно.

В стаята влетя Мери, къдравата й коса беше по-чорлава от всякога. Настроението й неизменно личеше по косата, затова Елайза заключи с абсолютна увереност, че в кухнята ври и кипи от приготовленията за рождения ден.

— Мери! Очаквах Роуз.

— Госпожице Елайза — стисна устни Мери. Необикновено сериозна физиономия, от която Елайза прихна. — Господарят иска да те види.

— Вуйчо иска да ме види?

Макар да скиташе дори в най-отдалечените кътчета на имението, Елайза почти не бе виждала вуйчо си през шестте години, откакто живееше тук. Той беше призрачна личност, която през повечето време беше на континента и търсеше разни буболечки, чиито образи отмъкваше за тъмната си стаичка.

— Хайде, госпожице Елайза — подкани я Мери. — И да пазите поведение.

Елайза никога не беше виждала Мери толкова сериозна. Последва я по дългия тъмен коридор и после надолу по тясното задно стълбище. Долу, вместо да завие наляво към основната част на къщата, Мери пое надясно по тих проход, който беше осветен от по-малко лампи с трептящо пламъче, отколкото на другите места в къщата. Елайза забеляза, че тук няма и картини, всъщност нямаше почти никаква украса по тъмните студени стени.

Когато стигнаха до най-далечната врата, Мери спря. Тъкмо се канеше да я отвори, когато се обърна и съвсем неочаквано лекичко стисна ръката на Елайза.

Преди Елайза да успее да я попита какво има, вратата се отвори и Мери оповести пристигането й:

— Госпожица Елайза, Ваша светлост.

После Мери се изпари и Елайза остана сама на прага на вуйчовата си бърлога, от която се носеше странна миризма.

Той седеше зад голямо писалище, изработено от дървен материал с множество чепове и разположено в дъното на помещението.

— Искал си да ме видиш, вуйчо?

Вратата се затвори зад гърба й.

Вуйчо Лайнъс погледна над очилата си. Елайза отново се запита как е възможно този мъж с петниста кожа да е роднина на красивата й майка. Връхчето на светлия му език се показа между зъбите.

— Разбрах, че се учиш добре.

— Да, сър — потвърди Елайза. Почувства се нескромно, но честността не й позволи да отговори другояче. Зачуди се дали да не отбележи, че уроците на госпожица Трантън не са никак трудни: след като три години им беше задавала въпроси от „Наръчник на д-р Брюър за знания за деца“, би било наистина удивително някое разумно същество да не е запаметило трите болести по житото (ръжда, милдю и плесен), основното производство в град Редич (игли) и така нататък.

— Според моя човек Дейвис обичаш градинарството.

— Да, вуйчо. — Още от първите си дни в „Блакхърст“ Елайза се влюби в имението. По пътеките под скалата тя опозна разчистените алеи на лабиринта и по-голямата част от градината, както навремето опознаваше лондонските улици. Колкото и надалеч да изследваше градината, тя растеше и се променяше през всеки сезон, така че винаги имаше какво още да се види.

— Това е семейна черта. Майка ти… — пресекна гласът му — като малка, майка ти също обичаше градината.

Елайза се помъчи да свърже тази информация със собствените си спомени за мама. През тунела на времето пристигаха разпокъсани образи: мама в стаичката без прозорци над магазинчето на госпожа Суиндъл, гърненце с уханни билки. Не се задържа дълго, понеже почти нищо не би могло да вирее в този мрак. Елайза прогони нахлулия с този спомен образ на момчето с рижа коса и бледо лице.

— Приближи се, дете — повика я с ръка вуйчо й. — Ела на светло да те видя.

Елайза заобиколи писалището и застана до коленете на мъжа. В стаята миришеше на отровата, която понякога Дейвис използваше в градината, а сега миризмата се засили, сякаш идваше от вуйчо й.

Той протегна леко разтрепераната си ръка и докосна връхчетата на дългата рижа коса на Елайза. Лекичко, съвсем лекичко. После рязко дръпна ръка, сякаш се бе изгорил.

Потръпна.

— Зле ли ти е, вуйчо? Да повикам ли някого?

— Не — бързо отговори той. — Не. — Отново протегна ръка и погали косата й. Затвори очи, но Елайза видя как очите му се движат под прихлупените клепачи. Стоеше толкова близо до него, че усещаше мириса на топлия му месест дъх. Чуваше тихичките гърлени звуци, които предхождаха или заместваха думите му.

— Толкова дълго и толкова надалеч търсихме майка ти… за да доведем Джорджиана обратно у дома.

— Да, сър. — Мери беше разказала това на Елайза. Колко много обичал по-малката си сестра вуйчо Лайнъс, колко съкрушен бил, когато тя заминала, колко често пътувал до Лондон. Издирването покрусило младостта и унищожило следите от ведрина в нрава му; нетърпението, с което всеки път заминавал от „Блакхърст“, неизменно обезсърченото му завръщане. Как седял сам в тъмната си стаичка, пиел шери, отказвал да говори с когото и да било, дори с леля Аделайн, докато господин Мансел не се появял с нова следа.

— Но много закъсняхме. — Ръката му я галеше вече по-силно. Той увиваше дългата коса на Елайза около пръстите си като панделка. Дърпаше силно и се наложи Елайза да се вкопчи в писалището, за да не залитне. Взираше се като омагьосана в лицето му — приличаше на лицето на ранения цар на вълшебното царство, изоставен от всичките си поданици. — Закъснях. Но ти си тук. Слава богу, получих още един шанс.

— Вуйчо?

Ръката на Лайнъс падна тежко в скута му, а клепачите му се отвориха и отдолу се показаха воднистите светли очни ябълки. Той посочи малка пейка до отсрещната стена, покрита с бяла муселинена покривка, на която седеше кукла с развалени и завинаги примижали очи. — Седни — нареди й той.

Елайза примигна насреща му.

— Седни. — Той закуцука към черния триножник до стената. — Искам да те снимам.

Елайза никога досега не се беше снимала, не искаше и сега да я снимат. Особено с тази странна дружка. Тъкмо понечи да възрази, когато вратата се отвори.

— Празничната вечеря е сервира… — Изречението на леля Аделайн прекъсна с пронизително повишаване на тон. Слабата й ръка се стрелна към гърдите. — Елайза! — Думата излетя навън, носена от отчаяна въздишка. — Какво си въобразяваш, момиче? Веднага горе! Роуз те търси.

Елайза кимна и се запъти към вратата.

— И престани да притесняваш вуйчо си — изсъска леля Аделайн, докато Елайза минаваше покрай нея. — Не виждаш ли, че е изтощен от пътуване?

* * *

Аделайн усещаше тъпо пулсиране в слепоочието. Вдигна ръка и леко притисна. Нещо не беше наред с Роуз. Това местенце на слепоочието беше като шестото чувство на Аделайн. Още откакто Роуз беше бебе, Аделайн предусещаше кога тя ще боледува. Това бе нерушимата връзка между майка и дъщеря.

А сега слепоочието й отново пулсираше. Аделайн решително стисна устни. Взря се в строгото си отражение, сякаш е лице на непознат — господарката на благороден дом, жена с нерушим контрол над всичко. Вдъхна сила в дробовете на тази жена. Роуз трябва да бъде защитена, клетата Роуз, която дори не съзираше заплахата в лицето на Елайза. Роуз, която се молеше братовчедка й да получи същите привилегии като самата нея, да позира на прочутия Джон Сингър Сарджънт, да развали поредния шанс на Роуз.

В главата на Аделайн започна да се оформя идея. Не можеше да отпрати Елайза, Лайнъс никога не би разрешил, а и Роуз много щеше да тъгува, освен това беше по-добре да държиш враговете си наблизо. Обаче дали пък Аделайн не би могла да измисли причина да изпрати Роуз в чужбина за известно време? В Париж или в Ню Йорк? Да й даде възможност да блести, без неочакваното сияние на Елайза да привлича всеобщото внимание и да проваля всички възможности за Роуз…

Аделайн заглади поли и се запъти към вратата. Едно беше сигурно — никакво ходене на залива днес. Беше дала глупаво обещание, проява на моментна слабост от нейна страна. Последното посещение преди пет години беше достатъчно печално: след това Роуз седмици наред лежа в леглото с настинка. Слава богу, че все още не беше късно Аделайн да поправи грешката си. Пакостливостта на Елайза нямаше да навреди на Роуз.

Дъщеря й нямаше да остане доволна, но щеше да приеме решението на майка си. Винаги го правеше. Милата Роуз, винаги толкова добра, толкова вежлива. Рядко се оплакваше и никога не плачеше. Нямаше нито една мрачна мисъл.

Аделайн затвори вратата зад гърба си и зашумоли с поли надолу по коридора. Що се отнася до Лайнъс, той трябваше да се занимава с нещо. Като негова съпруга, Аделайн беше длъжна да не допусне той да стане жертва на собствените си импулси. Лайнъс трябваше да замине за Лондон, тя щеше да помоли горещо съпрузите на министрите да потърсят услугите му, да предложи екзотични места за снимки, да го отпрати. Не биваше да допусне сатаната да върши пакости от бездействие.

* * *

Лайнъс се облегна на градинската пейка и окачи бастуна си на декоративната ръкохватка. Слънцето залязваше и в западния край на имението плисна оранжево-розов здрач. Този месец беше валяло много и цялата градина лъщеше. Не че Лайнъс даваше и пет пари.

Семейство Монтраше бяха прочути градинари от векове. Поколение след поколение те пътуваха нашир и надлъж, обикаляха земята в търсене на екзотични видове, с които да обогатят градините си. Лайнъс обаче не беше наследил любовта към растенията. Това беше особеност на малката му сестра…

Е, не беше съвсем вярно.

Преди много време за кратко и той се бе заинтригувал от градината. Като момче, когато придружаваше Дейвис по време на неговите обиколки и се дивеше на заострените цветове в австралийската градина, на ананасите в оранжерията, на това как от

семената, за чието засаждане той помагаше, само за една нощ покълваше стръкче.

Най-удивителното беше, че в градината срамът на Лайнъс изчезваше. Растенията, дърветата и цветята не даваха пет пари, че левият му крак е престанал да расте и е с няколко сантиметра по-къс от десния, нито че лявото му стъпало е безполезен израстък, безформен, извит и отблъскващ. В градините на „Блакхърст“ имаше място за всеки и за всичко.

А после, когато беше на седем години, Лайнъс се изгуби в лабиринта. Дейвис го беше предупредил да не влиза вътре сам, каза му, че пътят е дълъг и тъмен, осеян с препятствия, обаче Лайнъс беше опиянено от вълнение седемгодишно дете. Лабиринтът със своите дебели, обрасли с пищна зеленина стени го примамваше и нашепваше обещания за приключения. Той беше рицар, тръгнал на битка с най-жестокия дракон по тези земи, и щеше да излезе от тази битка победоносно. Щеше да намери пътя до другия край.

В лабиринта притъмняваше рано. Лайнъс не беше предвидил колко ще се смрачи, и то толкова бързо. А в сумрака скулптурите оживяваха и му се хилеха от скривалищата си, високите храсталаци се превръщаха в гладни зверове, ниските шубраци вртяха зли номера: заблуждаваха го, че върви в правилната посока, а всъщност той се връщаше обратно. Или пък не?

Успя да стигне до средата, преди отчаянието да го завладее напълно. После към унижението му се добави и болка, понеже Лайнъс падна и глезенът на здравия му крак се усука като на парцалена кукла. Не му остана голям избор, освен да остане да седи на мястото си и да се гърчи от болка в глезена, а по бузите му да се стичат горещи гневни сълзи.

Лайнъс чака ли, чака. Здрачът се превърна в мрак, хладината — в студ, и сълзите му пресъхнаха. По-късно узна, че татко отказал да изпрати някого да го търси. Лайнъс е момче, така казал татко, а независимо дали е куцо, или не, едно мъжко момче би трябвало да може да се ориентира в лабиринта. Как така той, Сейнтджон Люк, успял да го премине едва четиригодишен! Момчето трябвало да възмъжее.

Лайнъс трепери в лабиринта цяла нощ, докато мама най-сетне убеди татко да изпрати Дейвис да намери малкия.

Мина цяла седмица, преди глезенът му да се оправи, но в продължение на две седмици след това баща му водеше Лайнъс в лабиринта ежедневно. Пускаше го да се оправя вътре, а после го пребиваше от бой заради неизбежния му провал. Лайнъс започна дори да сънува лабиринта, а когато се събудеше, чертаеше карти по памет. Размишляваше над лабиринта като над математическа задача, понеже беше сигурен, че трябва да има някакво решение. И че ако е мъжко момче, трябва да го намери.

Две седмици по-късно татко прекрати изтезанието. На петнайсетата сутрин, когато Лайнъс се появи за всекидневното изпитание, баща му дори не вдигна поглед от вестника.

— Ти си огромно разочарование — каза той. — Глупаво момче, което не става за нищо. — После отново взе вестника си, разлисти го и прегледа заглавията. — Напусни стаята ми.

Лайнъс повече не припари до лабиринта. Неспособен да обвини майка си и баща си за своите позорни провали — в крайна сметка те бяха прави, що за момче е, като не може да се ориентира в един лабиринт? — той обвиняваше градината. Започна да чупи стеблата на цветята, да къса цветовете, да тъпче новите стръкчета.

Човек се формира от фактори извън своя контрол — наследствени особености, придобити особености. За Лайнъс определящо бе парчето кост на стъпалото му, което отказваше да се удължи. Докато той растеше, недъгът му породи стеснителност, стеснителността — заекване, и Лайнъс се превърна в нехаресвано момче, което установи, че го удостояват с внимание само когато се държи зле. Отказваше да излиза навън, затова кожата му стана бледа, а здравият му крак залиня. Слагаше насекоми в чая на майка си, тръни в чехлите на баща си и с радост изтърпяваше наложените му наказания. Ето по този предвидим начин течеше животът на Лайнъс.

А после, когато навърши десет, се роди сестричката му.

Лайнъс тутакси я възненавидя. Толкова мека, светла и слабичка. И както установи, когато надникна под дългата й бяла дантелена рокличка, със съвършено телце. С два еднакво дълги крака. Сладки стъпалца, а не някакъв безполезен съсухрен къс плът.

Обаче щастливият й нрав беше още по-непоносим от физическото й съвършенство. Розовата й усмивка, мелодичният й

смях. От къде на къде тя ще е толкова щастлива, при положение че Лайнъс е толкова нещастен?

И той реши да предприеме нещо по въпроса. Когато успееше да се отскубне от гувернантката си, се промъкваше тайно в детската стая и коленичеше до кошчето. Ако бебето спеше, Лайнъс изненадващо вдигаше шум, за да я стресне. Ако тя се пресегнеше към някоя играчка, той преместваше играчката по-далеч. Ако сестричката му протегнеше ръчички към него, той кръстосваше своите. Ако тя се усмихнеше, той разкривяваше страховито лице.

Тя обаче оставаше невъзмутима. Каквото и да направеше Лайнъс, бебето не се разплакваше, нищо не нарушаваше слънчевия му нрав. Този факт го озадачаваше и той си заблъска главата да измисли подли и невероятни наказания за сестричката си.

Когато Лайнъс навлезе в юношеството, тялото му стана още по-тромаво с дългите си слаби ръце и с редките рижи косъмчета, наболи по петнистата му брадичка, докато Джорджиана се превърна в красиво дете, обичано от всички в имението. Тя извикваше усмивка на лицето дори на най-суровите хора, фермери, които с години не бяха продумвали и една блага дума за семейство Монтраше, сега изпращаха кошници с ябълки в кухнята за госпожица Джорджиана.

Един ден, както си седеше на рамката на прозореца и със скъпоценната си нова лупа гореше мравки, Лайнъс се изсули и падна. На него нищо му нямаше, обаче новата му лупа се натроши на стотици парченца. Тази нова играчка му беше толкова ценна, а самият Лайнъс толкова бе свикнал да разочарова сам себе си, че макар да беше вече тринайсетгодишен, той ревна гневно и захлипа, давейки се. Укоряваше се, че е паднал толкова тромаво, че не е достатъчно умен, че няма приятели, че е необичан, че се е родил с недъзи.

Сълзите го заслепиха и Лайнъс не си даваше сметка, че някой го наблюдава. Докато не усети потупването по ръката си. Вдигна поглед и видя сестричката си, която му подаваше нещо. Беше Клодин, любимата й кукла.

— Лайнъс, горкичкият Лайнъс — каза тя. — Клодин ще зарадва Лайнъс.

Той безмълвно пое куклата, без да откъсва очи от сестричката си, която се настани до него.

Несигурно усмихнат, Лайнъс натисна едното око на куклата и го вдлъбна. Погледна сестра си, за да види как ще реагира на вандалското му деяние.

Тя смучеше палеца си и го наблюдаваше състрадателно с огромните си сини очи. След малко се пресегна и вдлъбна и другото око на Клодин.

От този ден нататък двамата станаха един отбор. Без да се оплаква, без дори да се цупи, тя изтърпяваше гневните изблици на брат си, жестокия му хумор, всички неща, които отхвърлянето му от хората бе породило у него. Тя му позволяваше да се боричка с нея, да й се кара, а после да я прегръща.

Ако ги бяха оставили на мира, всичко щеше да бъде наред. Обаче мама и татко просто не можеха да понесат някой да го обича. Той ги чу тихичко да си говорят — твърде много време заедно, не е прилично, не е полезно… — и след броени месеци го изпратиха в пансион.

Оценките му бяха ужасни, Лайнъс се постара да е така, но баща му беше ходил на лов с директора на колежа „Бейлиол“ и така успя да осигури на сина си място в Оксфорд. Единственото положително нещо от студентството на Лайнъс беше, че откри фотографията. Един отзивчив преподавател му даде фотоапарата си, за да се учи на него, а после го посъветва какъв да купи за себе си.

Накрая, когато стана на двайсет и три, Лайнъс се върна в „Блакхърст“. Колко беше пораснала неговата poupée! Беше на тринайсет и бе толкова висока. Имаше най-дългата червена коса на света. Известно време Лайнъс се стесняваше от нея: беше много променена и се налагаше той да я опознава наново. Но един ден, докато той снимаше край залива, Джорджиана се появи в обектива му. Седна на черната скала с лице към морето. Морският бриз лъкатушеше из косата й, ръцете й бяха обгърнали коленете, а краката й… краката й бяха боси.

Лайнъс притаи дъх. Примигна и продължи да я наблюдава, когато тя бавно се извърна и впери поглед право в него. Другите хора не успяваха да прикрият стеснението си, обаче в очите на Джорджиана нямаше и следа от стеснение. Погледът й сякаш пронизваше камерата и дълбаеше право в очите му. Нейните очи бяха същите състрадателни синевини, които преди толкова много години го бяха наблюдавали как

плаче. Без да се замисля, Лайнъс натисна копчето на апарата. И плени лицето й, нейното прелестно лице.

* * *

Лайнъс внимателно извади снимката от джоба на сакото си. Докосваше я предпазливо, понеже беше стара и с оръфани ъгълчета. И последната слънчева светлина почти се бе стопила, обаче ако завъртеше снимката под подходящ ъгъл…

Колко пъти беше седял така, взрян в снимката и потънал в размисъл, след като Джорджиана изчезна? Само тази снимка имаше, понеже след нейното заминаване някой… — майка му? Аделайн? някой от раболепните им слуги?… — тайно се беше промъкнал в тъмната му стаичка и беше взел всички негативи. Беше останала само тази снимка, пощадена, тъй като Лайнъс никога не се разделяше с нея.

Сега обаче получаваше втори шанс и нямаше да го изпусне. Вече не беше дете, беше господарят на „Блакхърст“. Мама и татко бяха в гроба. Бяха останали само досадната му съпруга и болнавата им дъщеря, а нима те можеха да застанат на пътя на Лайнъс? Беше ухажвал Аделайн само за да накаже родителите си за бягството на Джорджиана и годежът му с нея бе нанесъл последния фатален удар, така че постоянното присъствие на тази жена в къщата му се струваше нищожна цена. Той я пренебрегваше с лекота. Беше господар и щеше да има каквото си пожелае.

Елайза. Устата му отрони тази дума и тя се загнезди между къдриците на брадата му. Устните му трепереха, затова ги стисна.

Щеше да й направи подарък. Подарък за рождения ден. Нещо, което да предизвика признателност. Нещо, което тя да обикне, а и как иначе, след като майка й бе обичала това толкова много?

32

Клиф Котидж, 2005 г.

Касандра мина през портата и отново се озадачи от странната тегава тишина, която цареше навсякъде край къщата. Тя чувстваше и още нещо, но не можеше да го назове. Някакво странно усещане за сблъсък. Сякаш с влизането през портата приемаше договор, чиито правила не знаеше.

Беше идвала и по-рано през деня, когато из градината тук-там блещукаше слънце. Градинарят щеше да се яви след петнайсет минути, затова Касандра прибра ключа в джоба си и реши да поразгледа.

Тясна каменна пътека, почти изцяло закрита от мъх, лъкатушеше отпред, после се губеше зад къщата. Храсталакът отстрани беше гъст, така че се наложи Касандра да го дръпне от стената, за да мине.

Нещо в градината й напомняше за задния двор на Нел в Брисбън. Не толкова растенията, колкото атмосферата. Доколкото Касандра помнеше, дворът на Нел беше мешавица от селски цветя, билки и едногодишни растения с ярки цветове. Малки циментови пътеки се виеха между растенията. Дворът беше съвсем различен от другите дворове в предградията с тяхната опърлена от слънцето трева и тук-там по някой жаден розов храст, пъхнат в боядисана в бяло автомобилна гума.

Зад къщата Касандра спря. Напряко на пътеката беше пораснал бодлив шубрак, висок най-малко три метра. Тя се приближи и проточи шия да надникне над него. Шубракът беше равна линия, сякаш самите растения бяха образували стена.

Тя си проправи път покрай храсталака, леко прокарвайки пръсти по назъбените листа на бръшляна. Напредваше бавно, понеже храстите й стигаха до коленете и имаше опасност на всяка крачка да се спъне. По средата на пътя Касандра забеляза отвор насред шубрака, малка пролука, но все пак достатъчна, за да се види, че през нея не минава светлина, явно отзад се намираше нещо масивно. Касандра бръкна вътре, като внимаваше да не се набоде, и се наведе по-наблизо, когато

храсталакът погълна ръката й чак до рамото. Пръстите й докоснаха нещо твърдо и студено.

Стена, каменна стена, покрита с мъх, ако съдеше по зелените петна на пръстите си. Касандра избърса ръка в джинсите си и извади от джоба си нотариалните документи, разгърнати на картата на имота. Къщата беше ясно отбелязана — малък квадрат в предната част на парцела. Според картата обаче задната част на имота се простираше доста по-нататък. Касандра отново сгъна картата и я прибра в джоба си. Ако картата беше правилна, стената беше част от имота на Нел, а не негова граница. Тя принадлежеше на Клиф Котидж, както и онова, което се намираше отвъд нея.

Касандра продължи да се промъква мъчително покрай стената с надеждата да намери порта или нещо, през което да влезе. Слънцето се издигаше на небето и птиците пееха по-спокойно. Въздухът беше наситен със сладостното и опиняващо ухание на пълзящата роза. Беше есен, но на Касандра при все това й стана топло. Само като си помисли, че някога си бе представяла Англия като студена страна, която не познава слънцето. Спря, за да изтрие потта от челото си, и удари глава в нещо провиснало.

Възлест клон на дърво се протягаше като ръка над стената. Ябълка, установи Касандра, когато забеляза, че от клона висят плодове — лъскави златисти ябълки. Бяха толкова зрели, толкова прелестно уханни, че тя не се въздържа и си откъсна една.

Погледна часовника си, отправи изпълнен с копнеж поглед към зеления плет и тръгна обратно натам, откъдето беше дошла. По-късно щеше да продължи да търси вратата, не искаше да рискува да се размине с градинаря. Край къщата витаеше толкова осезаема самота и уединение, че Касандра се съмняваше дали ще го чуе оттук, дори ако той се провикнеше.

Тя отключи входната врата и влезе вътре.

Къщата сякаш слушаше и чакаше да види какво ще направи тя. Касандра леко плъзна ръка отвътре по стената.

— Моята къща — тихо изрече тя. — Това е моята къща.

Думите глухо се блъснаха в стените. Колко странно, колко неочаквано. Тя мина през кухнята, покрай чекръка и стигна до малката дневна отпред. Сега, останала самичка, Касандра се чувстваше

различно в къщата. Някак познато, сякаш беше идвала тук много отдавна.

Настани се в стар люлеещ се стол. Касандра достатъчно добре познаваше антикварните мебели, за да знае, че столът няма да се сгромоляса, но въпреки това се притесни. Като че ли истинският собственик на стола беше някъде наблизо и можеше всеки момент да се върне и да открие натрапницата в дома си.

Изтри ябълката в ризата си и погледна през прашния прозорец. Увивните растения се бяха преплели от другата страна на прозореца, но тя виждаше достатъчно добре, за да различи обраслата градина навън. Имаше малка статуя, която досега не беше забелязала — дете, момче, покачено на камък, което се взираше към къщата с ококорени очи.

Касандра поднесе плода към устните си и когато отхапа, се разнесе силно слънчево ухание. Ябълка от дърво в собствената й градина, ябълка, засадена преди много години, която още даваше плод. Година след година. Беше сладка… дали ябълките винаги са били толкова сладки?

Касандра се прозя. Доспа й се от слънцето. Щеше да поседи само още мъничко, докато дойде градинарят. Отново отхапа от ябълката. Стаята й се стори по-топла от преди. Като че ли печката неочаквано бе забумтяла, като че ли още някой беше дошъл в къщата и беше започнал да приготвя обяда. Клепачите й се склопиха, очите й се затвориха. Някъде зачурулика птица — самотна сладостна песен, листата, кафеникави като сгур, потропаха по прозореца, а в далечината вълните на океана плискаха равномерно: напред-назад, напред-назад…

* * *

… Напред-назад се стрелкаха мислите в главата й през целия ден. Тя крачеше в кухнята, спря до прозореца, но си забрани отново да надникне навън. Вместо това погледна малкия си ръчен часовник. Той закъсняваше. Каза й в и половина. Запита се дали мудността му означава нещо, дали не е съжалил, дали не е размислил. Дали ще дойде.

Бузите й горяха. Вътре беше много топло. Тя се върна до печката и завъртя решетката, за да намали силата на огъня. Зачуди се дали да не сготви нещо.

Шум навън.

Тя изгуби самообладание. Той беше тук.

Тя отвори вратата и той безмълвно влезе.

Изглеждаше толкова едър в тясното коридорче и макар да го познаваше добре, тя се стесняваше, не можеше да срещне погледа му.

Той също беше неспокоен, личеше си, макар да се стараеше да го прикрие.

Седнаха един срещу друг на масата в кухнята и пламъчето на лампата затрептя помежду им. Странно място, където да се приютиш в такава нощ, но това е. Тя погледна към ръцете си, сякаш се запита дали да продължи. Наум всичко изглеждаше просто. Обаче сега вече пътят напред сякаш беше пълен със заплахи, които дебнеха да ги впримчат. Може би подобни срещи винаги са такива?

Той протегна ръка.

Тя стаи дъх, когато той стисна дълъг кичур от косата й между пръстите си. И се взира в него сякаш цяла вечност. Гледаше не толкова косата, а съзерцаваше странния факт, че нейна коса е между неговите пръсти.

Накрая вдигна поглед и срещна нейния. Леко положи ръка на бузата й. Усмихна й се, тя също се усмихна. Въздъхна от облекчение и от още нещо. Той отвори уста и каза…

* * *

— Ехо? — Силно почукване. — Ехо? Има ли някого?

Касандра рязко отвори очи. Ябълката в ръката й падна на пода.

Разнесоха се тежки стъпки, после на входа се появи мъж — висок, здраво сложен, на около четирийсет и пет години. Тъмна коса, тъмни очи, широка усмивка.

— Здравейте — поздрави той, вдигнал отбранително ръце. — Имате вид на човек, видял призрак.

— Стреснахте ме — оправда се Касандра и се надигна от стола.

— Извинете — пристъпи напред той. — Вратата беше отворена. Не знаех, че дремвате.

— Не дремвах… искам да кажа, че не възнамерявах да го правя. Исках само да поседя малко, обаче… — Обяснението на Касандра заглъхна, понеже мислите й се насочиха отново към съня. Отдавна не беше сънувала нищо, което да е дори далечно еротично, отдавна не беше и правила нищо еротично. Не и след Ник. Е, поне не такова, че да се брои, че да иска да го помни. Откъде се беше появил този сън?

Мъжът се усмихна широко и протегна ръка.

— Аз съм Майкъл Блейк, невероятен ландшафтен инженер. А вие сигурно сте Касандра.

— Точно така — изчерви се тя, когато голямата му топла длан обхвана нейната.

Той поклати глава и се усмихна.

— Приятелят ми твърди, че австралийките са най-красивите жени, но аз все не му вярвах. Вече се убедих, че казва истината.

Касандра не знаеше накъде да гледа и накрая си избра едно местенце зад лявото му рамо. Такъв открит флирт би я накарал да се почувства неловко дори в най-добрите й времена, а сега, след онзи сън, беше още по-неспокойна. Усещаше го все още спотаен в ъглите на стаята.

— Разбрах, че някакво дърво ви създава проблеми.

— Да — потвърди Касандра, примигна и кимна, прогонвайки съня. — Да, така е. Благодаря, че дойдохте.

— Не съм способен да откажа на млада дама в беда. — Той отново я удостои с широката си и непосредствена усмивка, а Касандра се загърна по-плътно с жилетката си.

Опита да отвърне на усмивката му, но само се почувства превзето.

Майкъл тръгна след нея покрай стената и се приведе, за да надникне зад извитото стълбище. Подсвирна.

— Един от старите борове. Май от доста време е тук. Сигурно е бил повален по време на голямата буря през деветдесет и пета.

— Можете ли да го преместите?

— Разбира се, че можем. — Майкъл погледна през рамо някъде покрай Касандра. — Донеси резачката, Крис.

Касандра се извърна — не подозираше, че в стаята има още някой. Зад нея стоеше друг мъж, по-слаб от първия и малко по-млад. Светлата му кестенява коса леко се къдреше на шията му. Мургава кожа, кафяви очи. Той срещна погледа й и леко кимна.

— Крисчън — представи се и протегна ръка, после се поколеба и я изтри в джинсите си. Отново я протегна.

Касандра се ръкува с него.

— Триона, Крис — провикна се Майкъл. — Хайде, по-живо.

Когато Крис излезе, Майкъл погледна Касандра с извити вежди.

— Трябва да съм в хотела след около половин час, обаче не се притеснявайте, ще направя основното и ще оставя доверения си съдружник да довърши. — Той се усмихна, вперил в Касандра прямия си поглед, който тя просто не можеше да посрещне. — Значи, къщата е ваша. Живея в селото, откакто се помня, и никога не съм знаел, че къщата е нечия собственост.

— И аз самата още свиквам с тази мисъл.

Майкъл изви вежда и огледа доста порутеното помещение.

— Какво търси хубаво австралийско момиче като вас в такава къща?

— Наследих я. Баба ми я завеща.

— Баба ви англичанка ли е била?

— Австралийка. Купила къщата през седемдесетте години, когато дошла тук на почивка.

— Нещо като сувенир, понеже не намерила кърпа, която да й хареса, а?

Откъм вратата се разнесе шум и Крисчън се върна с голям трион.

— Това ли искаш?

— Да, прилича на резачка — намигна Майкъл на Касандра. — Май това ни трябва.

Коридорът беше тесен и Касандра се извърна настрани, за да може Крисчън да мине. Не срещна погледа му, вместо това се престори, че насочва вниманието си към хлабавия перваз в краката си. Нещо в начина, по който Майкъл говореше на Крис, я караше да се чувства неловко.

— Крис е нов в бранша — поясни Майкъл, без да долавя неудобството на Касандра. — Още не различава трион от косачка. Няма опит, обаче ще го направим истински дървосекач — ухили се той

широко. — Той е Блейк, така че е в кръвта му. — Игриво побутна с юмрук брат си, а после двамата насочиха вниманието си към предстоящата задача.

Касандра изпита облекчение, когато включиха резачката и тя най-сетне беше свободна да излезе в градината. Съзнаваше, че ще е по-добре да се залови да разчиства пълзящите растения от стените вътре, но стената я заинтригува. Беше твърдо решена да намери начин да проникне през нея, ако ще да отиде целият ден.

* * *

Слънцето беше високо на небето и сянката беше желано удобство. Касандра съблече жилетката си и я остави на един камък. Малките стъпчици на слънцето танцуваха по ръката й и не след малко темето й се затопли. Да си беше взела шапка!

Докато тършуваше из храстите и колебливо пъхаше ръка в една или друга пролука, мъчейки се да избегне тръните, мислите й се върнаха към съня. Беше изключително жив и Касандра помнеше всяка подробност — гледки, миризми, дори натрапчивото настроение от съня. Неоспоримо еротично, обточено със забранено желание.

Касандра поклати леко глава, за да отмести филизите на объркващи и нежелани емоции. Вместо това насочи мислите си към загадъчността на Нел. Предната нощ беше стояла до късно, зачетена в тетрадката й. Задача, която звучеше лесна само на думи. Като че плесента не бе достатъчно затруднение, та и почеркът на Нел беше станал още по-нечетлив, след като беше пристигнала в Корнуол. По-издължен, по-засукан, по-непрегледен. Касандра беше готова да се обзаложи, че Нел просто беше започнала да пише по-бързо.

Въпреки това успяваше да разчита. Беше омагьосана от възвърналите се спомени на Нел, от увереността й, че е посещавала къщата като малка. Касандра нямаше търпение да разгледа албумите с изрезки, намерени от Джулия, дневниците, в които майката на Нел някога споделяла най-съкровените си мисли. Те несъмнено щяха да хвърлят допълнителна светлина върху детството на Нел, може би дори щяха да подскажат нещо важно относно нейното изчезване с Елайза Мейкпийс.

Изсвирване — дълго и пронизително. Касандра вдигна поглед, очаквайки да види птица.

Майкъл стоеше на ъгъла на къщата и я наблюдаваше. Посочи храсталака и отбеляза:

— Впечатляваща реколта си имате.

— Малко плевене и проблемът е решен — отвърна тя и се изправи неловко. Отдавна ли я наблюдаваше?

— Една година плевене и работа с резачката — ухили се той. — Трябва да тръгвам за хотела. — Кимна към къщата и добави: — Напреднахме. Ще оставя Крис да довърши. Би трябвало да се справи, просто се погрижете да остави нещата така, както ги искате. — Замълча и отново се усмихна по своя неподправен начин. — Имате номера ми, нали? Обадете ми се, ще ви разведа из местните забележителности, докато сте в града.

Не беше въпрос. Касандра се усмихна и тутакси съжали. Подозираше, че Майкъл е човек, който вижда съгласие във всяка реакция. И наистина той й намигна и се запъти обратно към предната част на къщата.

Касандра въздъхна и отново се обърна към стената си. Забеляза, че Крисчън се е покатерил през дупката, пробита от дървото, и вече седи на покрива и реже клоните. Оглеждаше всяко парче внимателно и отстраняваше израстъците, преди да го подреди на купчината. Неочаквано вдигна поглед и срещна нейния.

Майкъл беше непосредствен, но у Крисчън имаше някаква сериозност и тя се пренасяше върху всичко, което той правеше, докосваше и гледаше. Касандра бързо се извърна и се престори, че е живо заинтригувана от стената си.

Двамата продължиха да работят и помежду им се възцари мълчание, което усили всеки друг звук: стърженето на триона на Крисчън напред-назад, скърцането на стените, което се разнесе, когато слънцето затопли източната страна на къщата, чуруликането на птиците върху керемидите на покрива, далечния ромон на вода отнякъде. От време на време Крисчън кашляше, прочистваше гърлото си, издишваше по-шумно и някак по-преднамерено от предния път. Обикновено Касандра работеше мълчаливо, беше свикнала да бъде сама и дори в повечето случаи го предпочиташе. Само че сега не беше

и колкото по-дълго двамата се преструваха, че са сами, толкова по-напрегната ставаше тишината.

Накрая Касандра се прокашля.

— Тук отзад има някаква стена — каза тя високо и някак по-напрегнато, отколкото възнамеряваше. — Открих я по-рано днес.

Крисчън вдигна поглед от своята купчина дърва и я изгледа, сякаш току-що е започнала да му рецитира периодичната таблица на химическите елементи.

— Обаче не знам какво има от другата й страна — забързано продължи тя. — Не мога да намеря врата, а на плана, който баба ми е получила при продажбата, нищо не е отбелязано. Знам, че всичко е в храсталаци и клони, но се чудех дали от мястото, където стоиш, не се вижда нещо?

Крисчън сведе поглед към ръцете си и се накани да каже нещо.

Хубави ръце, каза си Касандра, но побърза да прогони тази мисъл.

— Виждаш ли какво има от другата страна на стената?

Той стисна устни, изтупа ръцете си в джинсите си и леко кимна.

— Наистина ли? — Всъщност не го беше очаквала. — Какво е? Можеш ли да ми кажеш?

— Мога да направя нещо повече — каза той и се хвана за стряхата, за да се спусне долу. — Ще ти покажа.

* * *

Отворът беше много малък, точно в подножието на стената и скрит, така че дори да го беше търсила цяла година, Касандра пак нямаше да го намери. Крисчън беше застанал на четири крака, дръпнал храста настрани.

— Дамите са с предимство — отстъпи той.

Касандра го погледна.

— Предполагах, че има някаква порта.

— Ако намериш порта, ще те последвам.

— Искаш да… — измери тя с поглед дупката. — Не знам дали ще мога, не знам дори как…

— По корем. Не е толкова тясна, колкото изглежда.

Касандра се съмняваше. Отворът изглеждаше много тесен.

Въпреки това многобройните дни на безплодно търсене само бяха укрепили решимостта й: душа даваше да узнае какво има от другата страна. Наведе се с очи на нивото на дупката и метна кос поглед към Крисчън.

— Сигурен ли си, че е безопасно? Правил ли си го преди?

— Поне стотина пъти — почеса се той по врата. — Е, бях по-малък и по-дребен, обаче… — Устните му се разтеглиха в усмивка. — Шегувам се. Извинявай, всичко ще бъде наред.

Касандра изпита известно облекчение, след като освободи главата си и осъзна, че няма да загине, заклещена под тухлена стена. Поне не на влизане. Промуши и останалата част от тялото си възможно най-бързо и се изправи. Плесна ръце, за да ги изтупа, и се огледа ококорена.

Беше градина, заобиколена от зид. Твърде прорасла, но отдолу още личеше красивата структура. Някой някога се бе грижил за тази градина. Следите от две пътеки се виеха напред-назад и се кръстосваха като връзките на ирландска танцова обувка. Отстрани имаше шпалир от овошки, а от горната част на едната стена до горната част на другата минаваше тел на зигзаг. Жадни филизи глициния се бяха увили около тях и се бе образувал нещо като балдахин.

До южната стена растеше старо разкривено дърво. Касандра се приближи. Установи, че е ябълката, чиито клони се протягаха отвъд стената. Вдигна ръка и докосна един златист плод. Дървото беше високо около пет метра и имаше формата на японското растение бонзаи, което Нел й подари за дванайсетия рожден ден. Стволът му беше къс и през годините се беше наклонил на една страна. Някой си беше направил труда да подпре с чатал един огромен клон, за да поеме част от тежестта. Следа от изгорено някъде по средата подсказваше поражение от мълния преди много години. Касандра протегна ръка и докосна изгореното петно.

— Това място е вълшебно, нали? — Крисчън беше застанал насред градината до една ръждясала желязна пейка. — Още като дете го усещах.

— Идвал си тук, така ли?

— Непрекъснато, бях си го нарочил за лично скривалище. Никой друг не знаеше за него. — Той сви рамене и додаде: — Е, почти никой.

Зад Крисчън, в другия край на градината, Касандра забеляза нещо да проблясва на фона на обраслата с растения стена. Приближи се. Беше метален предмет, който блещукаше на слънцето. Порта. Въжести пълзящи растения се бяха увили около нея като паяжина, запречила входа към бърлогата на паяк. Или пък беше изход.

Крисчън се приближи и двамата заедно разкъсаха част от храсталака. Показа се месингова брава, потъмняла от времето. Касандра я разклати. Портата беше заключена.

— Накъде ли води?

— От другата страна има лабиринт, който стига чак до имението — каза Крисчън. — Свършва пред хотела. През последните месеци Майкъл се опитва да го възстанови.

Разбира се, лабиринтът. Касандра знаеше за него. Къде беше чела? Дали не бе в тетрадката на Нел? Или в някоя от туристическите брошури в хотела?

Наблизо закръжи водно конче, после се стрелна нанякъде, а Касандра и Крисчън продължиха към центъра на градината.

— Защо баба ти е купила къщата? — попита Крисчън и отупа едно паднало листо от рамото си.

— Родена е по тези места.

— В селото ли?

Касандра се поколеба и се запита каква част от историята да му разкрие.

— Всъщност в имението. В „Блакхърст“. Научила е едва след смъртта на осиновителя си, когато вече била на шейсет и няколко години. Открила, че родителите й са Роуз и Натаниъл Уокър. Той бил…

— Художник, знам. — Крисчън вдигна малка пръчка от земята. — Имам книга с негови илюстрации, книжка с вълшебни приказки.

— „Вълшебни приказки за момиченца и момченца“ ли?

— Да — погледна я той учуден.

— И аз я имам.

Той изви вежди.

— Не са отпечатани много бройки, не и по днешните разбирания. Знаеше ли, че Елайза Мейкпийс е живяла тук, в тази къща?

Касандра поклати глава.

— Знаех, че е отраснала в имението…

— Повечето от приказките й са написани точно в тази градина.

— Знаеш много за нея.

— Напоследък препрочитам приказките й. Като дете много ги харесвах, още откакто намерих книжката в антикварната книжарница. В историите има някаква магия, нещо повече от онова, което се вижда на пръв поглед. — Той изчовърка калта от подметката си. — Сигурно ти се струва тъжна работа — голям мъж да чете детски приказки.

— Не точно. — Касандра забеляза, че той свива и отпуска рамене, пъхнал ръце в джобовете си. Признак на нервност. — Коя ти е любимата?

Той килна глава и примигна срещу слънцето.

— „Очите на магьосницата“.

— Наистина ли? Защо?

— Винаги ми се е струвала различна от останалите. Някак по-многопластова. Освен това осемгодишен бях лудо влюбен в принцесата — усмихна се той стеснително. — Как няма да се влюбиш в момиче, чийто замък е разрушен, чиито поданици са избити, царството й е в руини, но тя въпреки всичко събира достатъчно смелост да поеме на път и да намери очите на старата магьосница?

Касандра също се усмихна. Историята за смелата принцеса, която не знаела, че е принцеса, беше първата приказка на Елайза, която самата тя беше прочела. В онзи горещ ден в Брисбън, когато беше десетгодишна и след като не се подчини на нарежданията на баба си, намери куфара под леглото.

Крисчън скърши пръчката на две и хвърли парчетата.

— Допускам, че ще опиташ да продадеш къщата?

— Защо? Да не би да искаш да я купиш?

— С надницата, която ми плаща Майк? — Очите им се срещнаха за кратко. — Не се надявай.

— Не знам как ще успея да я стегна — призна Касандра. — Не си давах сметка колко много работа има. Градината, самата къща — махна тя с ръка към южната стена, — има дори дупка на проклетия покрив!

— За колко време си тук?

— Резервирала съм си хотел за още две седмици.

— Това време би трябвало да стигне — кимна той.

— Мислиш ли?

— Ами да.

— Много си уверен. А дори не си ме виждал с чук в ръка.

Той се протегна да вплете един филиз глициния при останалите.

— Аз ще ти помогна.

Касандра се смути: той смяташе, че тя му прави намеци.

— Аз не исках… нямам… — Въздъхна дълбоко. — Не разполагам с никакъв бюджет за ремонт.

Крисчън се усмихна — първата му истинска усмивка, която виждаше Касандра.

— Аз и бездруго печеля съвсем малко. Защо да не поработя без пари на едно място, което обичам.

33

Триджина, 1975 г.

Нел отправи поглед към бурното море. Беше първият мрачен ден след пристигането й в Корнуол и целият пейзаж трептеше. Белите вили се бяха прилепили към студените чукари, стрелкаха се сребристи чайки, сивото небе отразяваше набъбналото море.

— Най-красивата гледка в Корнуол — отбеляза брокерката на недвижими имоти.

Нел не удостои безсмислената й забележка с коментар, а продължи да съзерцава пенестите бурни вълни от таванското прозорче.

— Има още една спалня. По-малка е, но все пак е спалня.

— Трябва ми още време да разгледам — отбеляза Нел. — Ще сляза при вас долу, когато приключа.

Брокерката явно нямаше нищо против да си тръгне и след минутка Нел я видя да излиза от портата и да се загръща с палтото си.

Нел остави жената да се бори с вятъра и да се опитва да си запали цигара и зарея поглед към градината. От тук горе не виждаше много, понеже се налагаше да се взира през оръфано пано от пълзящи растения, обаче различаваше ясно каменната глава на статуята на малко момче.

Облегна се на прашната рамка на прозореца и усети грапавото от солта дърво под дланите си. Идвала е в тази къща преди, като дете, вече беше сигурна. Стояла е точно на същото място, в тази стая, и е съзерцавала морето. Затвори очи и се помъчи да избистри спомените.

В стаята, където се намираше сега, имаше легло — единично, най-обикновено, с тъмни месингови топки, които се нуждаеха от излъскване. От тавана се спускаше мрежа с форма на обърнат конус, прилична на увисналата на хоризонта бяла мъгла, когато в открито море се вихри буря. Покривка от кръпки, приятно хладна под коленете й, рибарски лодки, които се поклащаха на прилива, цветни листенца, които плаваха по повърхността на езерото долу.

Да седиш на този прозорец, който стърчеше от къщата, беше като да висиш от върха на скалата като принцесата в една от любимите й

приказки, превърната в птица и заключена в полюшваща се от тавана златна клетка…

Повишени гласове на долния етаж, баща й и Писателката.

Името й, Айвъри, остро и назъбено като звезда, изрязана от картон с остри краища. Името й като оръжие.

Бяха подхвърлени и други гневни думи. Защо татко крещеше на Писателката? Татко, който никога не повишаваше тон.

Момиченцето се уплаши, не искаше да слуша.

Нел стисна очи по-силно и се помъчи да чуе.

Момиченцето беше запушило уши, тананикаше си наум, разказваше си приказки, мислеше за златната клетка, за принцесата птица, която се поклаща там и чака.

Нел се помъчи да поизтласка встрани песента на детето, представата за златната клетка. В студените дебри на съзнанието й се спотайваше истината и очакваше Нел да я грабне и да я издърпа на повърхността…

Но не днес. Тя отвори очи. Днес тези нежни ластарчета бяха твърде хлъзгави, водата около тях беше твърде мътна.

Нел слезе по тесните задни стълби.

Брокерката заключи портата и двете мълчаливо се заспускаха по пътеката към колата.

— Е, какво мислите? — попита жената с небрежния тон на човек, който знае отговора.

— Бих искала да я купя.

— Евентуално бих могла да ви покажа още нещо… — Брокерката вдигна поглед от вратата на колата. — Искате да я купите?

Нел зарея поглед над бурното море към мъгливия хоризонт. Приятно й беше, когато времето е здравословно сурово. Когато облаците са провиснали ниско и заплашва да завали, Нел се чувстваше възродена. Дишаше по-издълбоко и разсъждаваше по-ясно.

Нямаше представа как ще плати за къщата, какво ще се наложи да продаде, за да купи имота. Но беше сигурна, както е сигурно, че черно и бяло правят сиво, че ще я притежава. Сигурна беше от мига, в който си спомни онова момиченце до езерцето с рибите — момиченцето, което е била тя в едно друго време.

* * *

Брокерката я откара обратно до „Триджина Ин“ със задъханото обещание да изпрати по куриер договорите веднага щом ги напечата. Освен това даде името на добър адвокат, когото Нел можеше да използва. Нел затвори вратата на колата и се качи по стълбите към фоайето. Толкова се бе съсредоточила над пресмятането на часовата разлика — май се добавяха три часа, така че сутринта да стане следобед, — за да звънне на банкера си и да опита да му обясни неочакваната покупка на къща в Корнуол, че забеляза жената, която вървеше срещу нея, едва когато почти се бяха сблъскали.

— Извинете — закова се на място Нел.

Робин Мартин примигваше бързо-бързо иззад очилата си.

— Мен ли чакате? — попита Нел.

— Нося ви нещо — подаде Робин на Нел купчина листове, защипани заедно. — Това е проучването ми за статията за семейство Монтраше, над която работех. — Пристъпи неловко от крак на крак. — Чух ви да питате дядо за тях и знам, че той не беше в състояние да… Че не ви помогна особено. — Тя въздъхна и заглади и бездруго гладката си коса. — Всъщност материалите са доста разнородни, но си помислих, че може да ви бъде интересно.

— Благодаря ви — искрено каза Нел. — И моля да ме извините, ако съм… — Робин кимна. — Дядо ви…

— Вече е много по-добре. Всъщност се чудех дали не бихте искали отново да дойдете на вечеря идната седмица. В къщата на дядо.

— Признателна съм, че ме каните, обаче се съмнявам, че на дядо ви ще му е приятно.

Робин поклати глава и косата й се люшна плавно.

— О, не, не сте разбрали правилно.

Нел изви вежди.

— Идеята беше негова — поясни Робин. — Заяви, че има да ви казва нещо. За къщата и за Елайза Мейкпийс.

34

Ню Йорк и Триджина, 1907 г.

Г-ца Роуз Монтраше,
лайнер „Лузитания“, „Кюнард“
8 септември 1907 г.
Г-ца Елайза Монтраше
Имение „Блакхърст“.
Корнуол, Англия
„Скъпа моя Елайза,

О, каква чудесия е «Лузитания»! Пиша ти това писмо, братовчедке моя, седнала на горната палуба — на изискана масичка в кафене «Веранда», — зареяла поглед над ширналата се синева на Атлантика, докато нашият огромен «плаващ хотел» ни носи към Ню Йорк.

На борда цари изключително празнична атмосфера и всички преливат от надежда, че «Лузитания» ще си възвърне «Синята панделка»[1] като я отнеме от Германия. На пристана в Ливърпул, докато огромният кораб бавно се откъсваше от мястото, където беше акостирал, и поемаше на своето плаване, хората на палубата пееха «Британците никога няма да бъдат покорени» и размахваха знаменца — толкова много и толкова бързо, че дори когато се отдалечихме и хората на брега се смалиха до точици, виждах как флагчетата продължават да се веят. Когато корабите се сбогуваха с нас с надути сирени, признавам, че ръцете ми настръхнаха и сърцето ми се изпълни с прилив на гордост. Каква радост има в такива паметни мигове! Питам се дали историята ще ни запомни? Надявам се — само като си помисля, че човек може да направи нещо, да повлияе на някое събитие и така да излезе извън пределите на обикновения човешки живот!

Знам какво ще кажеш за «Синята панделка» — че това е глупаво състезание, измислено от глупави мъже, които се мъчат да докажат, че корабът им може да изпревари друг такъв кораб, принадлежащ на още по-глупави мъже! Обаче, скъпа Елайза, ако си тук, ако вдъхнеш от духа на вълнението и на състезанието… Е, мога да кажа само, че е въодушевяващо. Чувствам се по-жива, каквато не съм била от цяла вечност, и макар да знам, че сигурно въртиш очи с досада, позволи ми да изразя най-дълбокото си желание да осъществим пътуването с рекордна скорост и да си възвърнем полагащото ни се почетно място.

Целият кораб е така устроен, че понякога човек забравя, че е в морето. Двете с мама сме в един от двата «кралски апартамента» на борда — има две спални, дневна, трапезария, частна баня, тоалетна и килер, и е красиво обзаведен, напомня ми на една от снимчиците на «Версай» в книжката на госпожица Трантън, която тя донесе в учебната стая онова лято преди много време.

Чух една много елегантно облечена дама да казва, че корабът прилича на хотел повече от всеки друг кораб, на който е пътувала в чужбина. Не познавах въпросната дама, но съм сигурна, че е «много важна особа», понеже мама изпадна в рядък за нея пристъп на безсловесност, когато се озовахме в орбитата на въпросната дама. Обаче не се притеснявай, не беше трайно увреждане — не можеш да потиснеш мама задълго. Бързо си възвърна словоохотливостта и от тогава наваксва изгубеното време. Според мама спътниците ни са като извадени от справочника «Кой кой е» в лондонското общество, поради което трябвало да ги «омайваме». Строго ми е разпоредено винаги да изглеждам безупречно — слава богу, че имам два дрешника с пълно снаряжение, че да се подготвям за битка! Поне веднъж с мама сме на едно мнение, макар че вкусовете ни се различават! — постоянно ми показва някакви господа, които според нея са идеални кандидати за брак, и аз направо се смайвам. Но стига толкова, боя се, че

ще изгубя скъпата си братовчедка като слушателка, ако продължавам да обсъждам такива теми.

Да се върнем към кораба — проведох някои проучвания, с които моята Елайза несъмнено ще се гордее. Вчера сутринта успях за малко да се измъкна от мама и прекарах един прелестен час в градината на горната палуба. Мислех си за теб, най-скъпа моя, и за това колко удивена би била ти, че е възможно подобна пищна растителност да бъде отглеждана на борда на един кораб. На всяка крачка има качета със зелени дървета и прекрасни цветя. Почувствах се изключително ободрена, докато седях там (никой не познава по-добре от мен лечебните свойства на градината) и се отдадох на всякакви глупави блянове. (Ти прекрасно можеш да си представиш в какви посоки се отплеснаха мислите ми…)

О, как ми се иска да бе отстъпила и да беше дошла с нас, Елайза. Ще те посгълча малко, макар и не строго, защото просто не проумявам. Нали в крайна сметка на теб ти хрумна, че ние двете може някой ден да заминем за Америка, да видим с очите си небостъргачите и великата Статуя на свободата. Не мога да проумея какво те накара да пожертваш тази възможност и вместо това да останеш в «Блакхърст», сама в компанията на татко. Както обикновено, ти си загадка за мен, но знам, че няма смисъл да споря с теб, когато вече си решила нещо твърдо, скъпа моя упорита Елайза. Мога само да кажа, че вече ми липсваш и че често си представям какви лудории щяхме да вършим, ако бяхме тук заедно. (Как щяхме да изопваме докрай нервите на мама!) Необичайно ми е да си припомням времето, когато не съм те познавала, имам чувството, че винаги сме били двечките, а годините, прекарани в «Блакхърст» преди идването ти, са били просто ужасен период на изчакване.

О, мама ме вика. Изглежда, отново ни очакват в трапезарията. (А храната, Елайза! Налага се да се разхождам по палубата между храненията, за да може изобщо да съм в състояние да направя учтив опит отново

да седна на масата!) Мама все успява да привлече като събеседник на трапезата ни я граф, я богат индустриалец. Задълженията на една дъщеря са неизчерпаеми и тук мама наистина има право: никога няма да срещна своята съдба, ако стоя заключена в стаята си.

Засега се сбогувам с теб, скъпа моя Елайза, и те уверявам, че макар да не си тук телом, неизменно ме съпровождаш духом. Знам, че когато за пръв път зърна прочутата Статуя на свободата, извисила се бдително над пристанището, ще чуя гласа на братовчедка си Елайза да казва: «Само я погледни и си представи какви неща е виждала».

Вечно твоя, обична братовчедка Роуз.“

* * *

Елайза стисна между пръстите си увития в кафява хартия пакет. Стоеше на прага на селския магазин в Триджина и наблюдаваше как тъмносивата пелена от облаци провисва към огледалото долу. Мъгливият хоризонт показваше, че в морето бушуват бури, а въздухът трептеше, наситен с тревожни капчици влага. Елайза не носеше чанта, защото на излизане от къщата не бе възнамерявала да идва в селото. По някое време сутринта историята я застигна и наложи незабавно да бъде описана. Петте празни страници, които бяха останали в сегашния й бележник, й се сториха крайно недостатъчни, а необходимостта да си купи нов бележник — належаща, затова се отправи на това импровизирано пазаруване.

Елайза отново огледа навъсеното небе и пое с бърза крачка по пристанищния път. Когато стигна до разклона, се отклони от главния път и пое по тясната пътека по канарата. Дейвис й беше споменавал, че има кратък път от имението до селото, който минава по ръба на скалата.

Пътеката беше стръмна, но Елайза крачеше бързо. Спря само веднъж, за да хвърли поглед към ширналото се гранитеносиво море, осеяно с белите точици на рибарските лодки, които се прибираха за

през нощта. Гледката извика усмивка на устните на Елайза — приличаха на врабчета, които долитат в гнездото, след като през целия ден са изучавали окрайнините на широкия свят.

Някой ден тя щеше да прекоси морето чак до другия край досущ като баща си. Толкова много светове я очакваха отвъд хоризонта. Африка и Индия, Близкият изток, Австралия и Нова Зеландия, а в тези далечни места тя щеше да открие нови истории, вълшебни приказки от отминали времена.

Дейвис подхвърли на Елайза идеята да записва приказките си и тя го послуша. Беше изписала дванайсет бележника и продължаваше. Всъщност колкото повече пишеше, толкова по-бързи ставаха историите, кръжаха в съзнанието ѝ, напираха в главата ѝ, нетърпеливи да излязат навън. Тя не знаеше дали приказките ѝ струват нещо и, честно казано, пет пари не даваше. Бяха си нейни и по някакъв начин, докато ги пишеше, тя се чувстваше истинска. Записани на хартия, образите, които танцуваха в съзнанието ѝ, ставаха по-дръзки. Придобиваха ново поведение, на което тя не си бе представяла, че са способни, казваха неща, които не знаеше, че те мислят, започваха да се държат непредсказуемо.

Историите ѝ имаха малка, но отзивчива публика. Всеки ден след вечеря Елайза се сгушваше в леглото до Роуз точно както правеше, когато бяха по-малки, и подемаше най-новата си приказка.

Роуз придума Елайза да изпрати една от приказките си в лондонското седалище на списание „Детски приказки“.

— Не искаш ли да ги видиш отпечатани? Тогава ще станат истински истории, а ти — истинска писателка.

— Те вече са си истински истории.

Роуз придоби дяволито изражение.

— Обаче ако ги издадат, ще припечелиш нещичко.

Нейни собствени пари. Това предизвика интереса на Елайза и Роуз го знаеше. До този момент Елайза беше напълно зависима от щедростта на леля си и на вуйчо си, обаче напоследък се питаше как ще финансира пътуванията и приключенията, които ѝ готвеше бъдещето.

— И със сигурност това няма да се хареса на мама — додаде Роуз, стиснала ръце под брадичката и хапейки устни, за да престане да се усмихва. — Една дама Монтраше да си припечелва прехраната!

Както обикновено, реакцията на леля й Аделайн нямаше почти никакво значение за Елайза, но мисълта, че други хора може да прочетат историите й… Откакто Елайза беше открила книжката с приказки във вехтошарското магазинче на госпожа Суиндъл и бе потънала в избелелите й страници, тя бе прозряла силата на хубавите истории. Магическата им способност да лекуват раните на хората.

Ръмежът вече се бе превърнал в лек дъждец и Елайза хукна, притиснала бележника към гърдите си. Влажни треви удряха мократа й пола. Какво ли щеше да каже Роуз, когато Елайза й съобщи, че от детското списание искат да издадат „Подменето дете“ и бяха поискали да видят още нейни приказки? Елайза се усмихна, тичайки.

Още две седмици, преди Роуз най-сетне да се върне у дома. Елайза направо нямаше търпение. Колко й липсваше братовчедка й! Раздялата бе накарала Елайза да се почувства някак сиротна, много по-слабо свързана с всичко. Роуз се отнасяше доста немарливо към кореспонденцията — имаше едно писмо, написано по време на плаването за Америка, но оттогава нищо, а Елайза нетърпеливо очакваше новини за великия град. Много би искала да го види, но леля й Аделайн беше пределно ясна.

— Своите шансове съсипвай колкото си искаш — беше й казала тя една вечер, след като Роуз си бе легнала, — но няма да допусна да провалиш бъдещето на Роуз с некултурното си поведение. Тя никога няма да намери съдбата си, ако не получи възможността да блесне. — Леля Аделайн се възправи в цял ръст и заяви: — Запазила съм два билета до Ню Йорк. Един за себе си и един за Роуз. За да избегнем неприятностите, най-добре би било тя да мисли, че решението е твое.

— Защо да лъжа Роуз?

Леля Аделайн въздъхна и бузите й хлътнаха. Полъх отнякъде накара пламъка на свещите да затрепти.

— За да я направиш щастлива, разбира се. Не искаш ли тя да е щастлива? Да си намери съпруг, да има всичко, което иска? Нима Роуз не заслужава да бъде щастлива след всичко, което е преживяла?

Между скалите отекна гръмотевица точно когато Елайза стигна върха на скалата. Небето притъмня и дъждът рукна по-обилно. В просеката имаше една къща. Същата малка къща, даде си сметка Елайза, която се намираше от другата страна на оградената със зид градина, която вуйчо Лайнъс й беше дал да засади. Тя побърза да се

скрие под портала и се притисна към вратата, когато дъждът шурна по-обилно и по-бързо от улуците.

Бяха минали два месеца от заминаването на Роуз и на леля Аделайн за Ню Йорк и макар че дните сега едва се влачеха, първият месец бе минал бързо с хубаво време и превъзходни идеи за приказки. Елайза поделяше всеки ден между двете си любими места в имението: черната скала долу в залива и Тайната градина, нейната градина, в края на лабиринта. Какво удоволствие бе за нея да си има свое местенце, цяла градина, в която да бъде себе си. Понякога Елайза обичаше да седи на желязната пейка напълно неподвижна и просто да слуша: разлюлените от вятъра листа, които потропваха по зидовете, приглушения плясък на вълните на океана и птиците, които разказваха историите си с песни. Понякога, ако седеше съвсем неподвижно, почти си представяше как цветята въздъхват от признателност към слънцето.

Но не и днес. Слънцето се бе оттеглило, а отвъд канарата небето и морето се бяха слели в сива тревожност. Продължаваше да вали поройно и Елайза въздъхна — нямаше смисъл да се опитва да мине през градината и лабиринта, понеже щеше да се измокри, не само тя, но и бележникът. Де да можеше да намери хралупа в някое дърво, където да се прислони! В едно кътче на въображението на Елайза затрепка една история, тя я грабна и не допусна да отлети, притиска я в прегръдките си, докато историята не получи ръце, крака и ясна посока.

Бръкна в пазвата си и измъкна химическия молив, който винаги държеше затъкнат в корсажа си, разкъса книжната опаковка, за да извади бележника, облегна го на свитото си коляно и се залови да пише.

Вятърът се усили високо горе в царството на птиците, капките дъжд нахлуха в скривалището й и изпръскаха чистите бели страници на бележника. Елайза се извърна към вратата, но дъждът продължаваше да не й дава мира.

Така нямаше да стане. Къде щеше да пише, когато започне дъждовният сезон? Тогава заливът и градината нямаше да могат да я приютяват. Разбира се, в къщата на вуйчо й имаше стотина стаи, обаче Елайза трудно пишеше, когато наблизо има други хора. Мислиш си, че си сам, а се оказва, че някоя прислужница е коленичила до камината и разбутва въглените. Или пък вуйчо й седи мълчаливо в някой тъмен ъгъл.

Силен порив на вятъра заля с дъжд нозете на Елайза и наводни целия портал. Елайза затвори тетрадката и тропна нетърпеливо с тока на обувката си по каменния под. Трябваше да си намери по-хубаво укритие. Погледна към червената врата зад гърба си. Как не бе забелязала досега? От ключалката стърчеше украсената дръжка на голям месингов ключ. Без повече колебания Елайза го завъртя наляво. Механизмът се размърда и изщрака. Тя постави ръка на топката на вратата — гладка и необяснимо защо топла — и я завъртя. Щрак и вратата се отвори сякаш по силата на магия.

Елайза прекрачи през прага в тъмната и суха утроба.

* * *

Лайнъс седеше под черния си чадър и чакаше. Цял ден не беше мярвал Елайза и сега цялото му поведение издаваше тревога. Тя щеше да се върне, знаеше го, Дейвис му беше казал, че смятала да посети градината, а от там можеше да се върне само по един-единствен път. Лайнъс позволи на очите си да се затворят и на мислите си да се върнат назад във времето, когато Джорджиана всеки ден изчезваше в градината. Тя непрекъснато го молеше да отиде с нея и да види какви растения е засадила, но Лайнъс винаги отказваше. Обаче неизменно я чакаше, стоеше на пост, докато неговата poupée не се появеше между храстите. Понякога си спомняше как преди години бе останал в плен на лабиринта. Колко невероятно беше това чувство, каква любопитна смесица от отколешен срам, примесен с радост от появата на сестра му.

Отвори очи и си пое въздух. Отначало си помисли, че е станал жертва на мечтанията си, но не, наистина беше Елайза, която вървеше към него, унесена в мисли. Сухите му устни помръднаха покрай думите, които му се искаше да изрече.

— Дете — провикна се той.

Тя вдигна поглед изненадана.

— Вуйчо — усмихна се бавно тя и разпери ръце. В едната държеше кафяв пакет. — Колко изненадващо заваля!

Полата й беше мокра и прозрачният подгъв беше прилепнал към краката й. Лайнъс не можеше да отмести поглед.

— Аз… опасявах се лошото време да не те улови в капана си.

— И едва не стана точно така. Обаче се подслоних в малката къща от другата страна на лабиринта.

Мокра коса, мокър подгъв, мокри глезени. Лайнъс преглътна, заби бастуна си във влажната земя и се изправи.

— Някой използва ли къщичката, вуйчо? — приближи се Елайза. — Струва ми се необитаема.

Уханието й — на дъжд, на сол, на пръст. Той се облегна на бастуна си и едва не падна. Тя протегна ръка да го подкрепи.

— Градината, дете, разкажи ми за градината.

— О, вуйчо, само да знаеш как расте всичко! Трябва някой ден да дойдеш и да поседиш между цветята. Сам да видиш какво съм направила.

Топлите й длани стискаха здраво ръката му. Той беше готов да даде остатъка от живота си само и само времето завинаги да спре в този миг, той и неговата Джорджиана…

— Лорд Монтраше! — Томас се приближаваше разтревожено към тях откъм къщата. — Ваша светлост трябваше да ми каже, че се нуждае от помощ.

В този миг Елайза го пусна и нейното място зае Томас. Лайнъс проследи с поглед как тя се качи по стълбите и хлътна вътре, като спря само за миг до масичката със сутрешната поща, преди къщата му да я погълне.

* * *

Г-ца Роуз Монтраше,
лайнер „Лузитания“, „Кюнард“
7 ноември 1907 г.
Г-ца Елайза Монтраше
Имение „Блакхърст“
Корнуол, Англия

„Моя най-скъпа Елайза, какво време само! Толкова много неща се случиха от последната ни среща, че направо не знам откъде да започна. Първо, нека ти се извиня за

оскъдната кореспонденция напоследък. Последният ни месец в Ню Йорк беше толкова шеметен, че когато седнах да ти пиша на тръгване от огромното американско пристанище, попаднахме в такава буря, та за малко да си помисля, че отново съм в Корнуол. О, скъпа Елайза, какви гръмотевици, каква вихрушка! Лежах в каютата си цели два дни, а горката мама също цялата позеленя. Нуждаеше се от постоянни грижи. Какъв обрат само — мама боледува, а болнавата Роуз се грижи за нея!

След като бурята най-сетне се уталожи, мъглата се задържа дни наред, надвиснала над кораба като огромно морско чудовище. Сетих се за теб, скъпа Елайза, и за историите за русалки и изгубени в морето кораби, които измисляше, когато бяхме малки.

Небето вече се проясни, а ние наближаваме към Англия…

Но чакай, защо ти пиша за времето, след като имам да ти разказвам толкова много неща! Знам защо: понеже се въртя около истинските си намерения и се колебая дали да облека с думи последните си новини, понеже, о, боже, откъде да започна…

Скъпа Елайза, сигурно си спомняш от последното ми писмо, че двете с мама се запознахме с някои важни хора. Една от тях, лейди Дъдмор, се оказа наистина значима особа. Нещо повече, тя явно ме хареса, понеже написа много писма, в които представи мен и мама и ни въведе в най-отбраното нюйоркско общество. Какви бляскави пеперуди бяхме само, прелитахме от бал на бал…

Продължавам да бърборя празни приказки, понеже няма какво да ти разказвам за всяко соаре, за всяка партия бридж! Елайза, скъпа, без повече суетни притаявам дъх и пиша направо — сгодена съм! Сгодена съм и ще се омъжвам, Елайза! И, скъпа Елайза, направо ще се пръсна от радост и от удивление, едва се осмелявам да отворя уста и да говоря от страх, че ще кажа съвсем малко и само ще се хваля с любовта. Което няма да сторя — не тук, още не. Отказвам да обезлича тези изискани чувства с неумел опит

да ги облека в думи. Вместо това ще почакам да се срещнем отново и да ти разкажа всичко. Засега нека бъде достатъчно, скъпа братовчедке, да ти кажа, че се нося на огромен и сияен облак от щастие.

Никога не съм се чувствала толкова добре и трябва да благодаря на теб, Елайза — от Корнуол ти размаха вълшебната си пръчица и сбъдна най-съкровеното ми желание! Защото моят годеник (колко се вълнувам, като пиша тези две думи — моят годеник!) може би не е точно такъв, какъвто си си го представяла. Макар в почти всяко отношение да е превъзходен — красив, умен и добър, — той е с доста скромни финансови възможности! (Вече започваш да се досещаш защо според мен си надарена с пророчески способности…) Той е тъкмо партньорът, който ти искаше за мен в «Подменето дете»! Откъде си знаела, скъпа моя, че точно такъв човек ще привлече вниманието ми?

Горката мама е донякъде шокирана (макар вече да се съвзема) и, естествено, почти не ми продума няколко дни, след като й съобщих, че съм се сгодила. Тя, разбира се, ми беше избрала по-високопоставен кандидат и не иска да проумее, че не давам пет пари за титли и богатства. Това са нейните грандиозни желания за мен и макар да признавам, че някога и аз ги споделях, вече не е така. Как бих могла, когато моят принц дойде да ме вземе и отключи вратата на златната ми клетка?

Копнея да те видя отново, Елайза, да споделя с теб радостта си. Ужасно много ми липсваш.

Оставам твоя любяща те сега и завинаги братовчедка Роуз.“

* * *

Честно казано, Аделайн винеше себе си. Нали тя придружаваше Роуз на всяко бляскаво събитие в Ню Йорк? Нали тя се бе назначила за

нейна придружителка на бала, който организираха господин и госпожа Ървинг във великолепната си къща на Пето авеню? И най-лошото от всичко — нали тя беше кимнала насърчително на Роуз, когато ослепителният млад мъж с тъмна коса и плътни устни се бе приближил към нея и я беше помолил за честта да танцува с него?

Аделайн седеше на позлатения стол и наблюдаваше (доста самодоволно — о, печална гордост!) как красивата млада двойка излиза на дансинга. Роуз беше по-красива от всякога с розовата си рокля, ушита специално за пътуването, с прибрана върху главата тъмна коса и порумenели от топлината бузи.

— Дъщеря ви е истинска красавица! — приведе се да прошепне на ухото на Аделайн госпожа Хейстингс. — Най-красивото момиче на бала тази вечер!

Аделайн се размърда гордо на мястото си. (Тогава ли пропадна всичко? Тогава ли Бог забеляза надменността й?)

— Колкото красива, толкова и чистосърдечна.

— А Натаниъл Уокър е наистина красив мъж.

Натаниъл Уокър. Тогава за пръв път чу името му.

— Уокър — повтори тя замислено. Името звучеше солидно, дали не беше чувала за семейство Уокър, които били натрупали състояние от петрол? Нови пари, но времената се променяха и вече не беше срамно благородническата титла да се сроди с пари. — Какъв е родът му?

Въобразяваше ли си Аделайн, или едва прикрита самодоволна усмивка озари безизразната физиономия на госпожа Хейстингс?

— О, нищо особено — изви тя високомерно едната си вежда. — Художник, с когото един от по-младите синове на Ървинг налудничаво се сприятелил.

Усмивката на Аделайн провисна в ъгълчетата на устните й, но тя въпреки това успя да я задържи. Все още не всичко беше изгубено, в крайна сметка рисуването е напълно благородно хоби…

— Говори се — нанесе съкрушителния си удар госпожа Хейстингс, — че момчето на Ървинг го намерило на улицата! Бил син на имигранти, някакви поляци. Той може и да се нарича Уокър, обаче се съмнявам, че това е името, записано в имиграционните му документи. Доколкото знам, се препитава, като рисува!

— Маслени портрети ли?

— О, не, нищо толкова възвишено. Доколкото знам, скицира с въглен — засмя се госпожа Хейстингс в едната си буза, мъчейки се да прикрие ликуването си. — Доста се е издигнал всъщност. Родителите му са католици, а баща му е работил на доковете.

Аделайн овладя желанието си да се разпищи. Госпожа Хейстингс се облегна на своя позлатен стол със злорада усмивка на лицето.

— Обаче какво лошо има младо момиче да потанцува с красив мъж, нали?

Аделайн прикри паниката си с плавна усмивка.

— Не, няма нищо лошо.

Обаче не можеше да си повярва, понеже в съзнанието й вече бе изникнал образът на едно момиче, застанало горе на една скала в Корнуол и наблюдаващо с ококорен поглед и отворено сърце един красив и многообещаващ мъж. О, много беше лошо една млада дама да бъде поласкана от краткотрайното внимание на един красив мъж.

Седмицата мина и това бе най-хубавото, което можеше да се каже за нея. Вечер след вечер Аделайн извеждаше Роуз пред зали, пълни с подходящи млади джентълмени. Чакаше и се надяваше, копнееше да види как лицето на дъщеря й грейва заинтригувано. Но всяка вечер се разочароваше. Роуз забелязваше само Натаниъл, а явно и той нея. Роуз сякаш беше попаднала в плен на опасна истерия и достъпът до нея бе отрязан. Аделайн се бореше с желанието си да я плесне по бузите, които пламтяха по-силно, отколкото имаха право страните на една крехка млада дама.

Лицето на Натаниъл Уокър преследваше Аделайн. На всяка вечеря, танц или четене, на което присъстваха, тя оглеждаше залата и го търсеше с поглед. Страхът беше отпечатал в съзнанието й някакъв модел и всички останали лица избледняваха: само неговите черти оставаха ясни. Започна да го вижда дори когато го нямаше. Сънуваше кораби и пристани, и бедни семейства. Понякога сънищата й се разиграваха в Йоркшър, а собствените й родители изпълняваха ролята на семейството на Натаниъл. О, клетото й помътено съзнание — как изобщо се стигна до тук!

И една вечер се случи най-лошото. Бяха ходили на бал и докато се прибираха, Роуз беше необичайно мълчалива. Мълчанието й беше от онези, които подсказват решимост, проясняване на погледа. Държеше се като човек, който има тайна, слуша я и я превърта в

главата си. Задържа я в себе си известно време, преди да я пусне на воля и да предизвика най-лошото, на което е способна.

Ужасяващият момент настъпи, когато Роуз се приготвяше да си ляга.

— Мамо — каза тя, решейки косата си, — искам да ти кажа нещо. — И последваха онези думи, страшните. Любов… съдба… завинаги…

— Ти си млада — побърза да възрази Аделайн и прекъсна Роуз. — Разбираемо е, че бъркаш приятелството с друг вид обич.

— Не изпитвам само приятелство, майко.

Кожата на Аделайн пламна.

— Това ще бъде катастрофа. Той не може да даде нищо…

— Ще даде себе си, а на мен това ми стига.

Настойчивостта й, вбесяващата й увереност!

— Поредното доказателство за твоята наивност и за твоята младост, Роуз.

— Не съм толкова млада, че да не знам какво искам, мамо. Вече съм на деветнайсет. Нали ме доведе в Ню Йорк, за да срещна съдбата си?

— Този мъж не е твоята съдба — отсече Аделайн с тъничък гласец.

— От къде знаеш?

— Аз съм ти майка. — Колко немощно прозвуча. — Можеш да имаш когото поискаш! Ти си красива, произхождаш от важно семейство, а съзнателно ще се задоволиш с толкова малко?

Роуз въздъхна тихо, сякаш така слагаше край на разговора.

— Обичам го.

Аделайн затвори очи. Младостта! Какъв шанс имаха дори най-разумните доводи срещу арогантната сила на тези две думи? Как е възможно дъщеря й, нейната най-голяма скъпоценност, да ги изрича толкова нехайно, и то за такъв като него!

— Той също ме обича, мамо, каза ми го.

Сърцето на Аделайн се сви от страх. Скъпото й момиченце, заслепено от глупави мисли за любов. Как да й каже, че сърцата на мъжете не се печелят толкова лесно, а ако бъдат спечелени, рядко е задълго.

— Ще видиш — додаде Роуз, — ще живеем щастливо точно като в приказката на Елайза. Тя описа всичко, все едно е знаела, че ще се случи точно така.

Елайза! Аделайн се вбеси. Дори отдалеч това момиче продължаваше зловещото си влияние. То се простираше дори отвъд океана, а всичките й шушукания проваляха бъдещето на Роуз и я насочваха към най-сериозната грешка в живота й — неразумен годеж с един напълно неподходящ мъж!

Аделайн стисна здраво устни. Не беше бдяла над Роуз по време на безбройните й боледувания, за да я гледа сега как се хвърля в един лош брак, който ще я откъсне от обществото и ще лиши Аделайн от всяка надежда да блести поне с отразена слава.

— Трябва да развалиш годежа. Той ще разбере. Вероятно съзнава, че това изобщо няма да е позволено.

— Ние сме сгодени, мамо. Той ми предложи и аз приех.

— Развали годежа.

— Няма.

Аделайн облегна гръб на стената.

— Обществото ще те избягва, няма да си добре дошла в дома на баща си.

— Тогава ще остана тук, където съм желана. В дома на Натаниъл.

На Аделайн свят й се зави. Как се стигна до тук? Нейната Роуз да говори такива неща? Неща, които знае, че ще разбият сърцето на майка й?

— Съжалявам, мамо — тихо промълви тя, — но няма да променя решението си. Не мога да го сторя. Не го искай от мен.

След това не си говориха с дни, с изключение на обичайните банални любезности, които и за двете би било немислимо да пренебрегват. Роуз си мислеше, че Аделайн се цупи, но не беше така. Тя размишляваше. Аделайн винаги бе съумявала да подчини страстта на логиката.

Настоящото уравнение беше невъзможно, следователно някой негов елемент трябваше да бъде променен. Ако няма да е решението на Роуз, което й се струваше все по-слабо вероятно, тогава трябваше да е самият годеник. Той трябваше да стане човек, достоен за ръката на дъщеря й, човек, за когото другите говорят със страхопочитание и

уважение, и да, със завист. А Аделайн имаше чувството, че знае как да предизвика такава промяна.

В сърцето на всеки мъж зее дупка. Черна яма от нужда, чието запълване е по-важно от всичко останало. Аделайн подозираше, че за Натаниъл Уокър такава яма е гордостта — най-опасната гордост, гордостта на бедняка. Неистовата жажда да се докаже, да се издигне над скромния си произход и да стане по-добър човек от баща си. Дори без да знае биографията му, с която толкова охотно я запозна госпожа Хейстингс, с всяка следваща своя среща с Натаниъл Уокър Аделайн се убеждаваше, че е права. Съдеше за това по походката му, по старателно лъснатите му обувки, по твърде въодушевената му усмивка и по високия му смях. Това бяха все особености на мъж със скромен произход, но надникнал в бляскавия свят, който шеметно се разгръща над неговия. Мъж, навлякъл своята изисканост върху кожата на бедняк.

Аделайн познаваше слабостта му, понеже тя бе и нейна слабост. И знаеше точно какво трябва да направи. Трябваше да се погрижи той да получи всички привилегии, трябваше да се превърне в най-запаления му застъпник, да се погрижи името му да стане символ на художник, рисуващ портрети на елита. С нейната енергична подкрепа, с неговата красива външност и очарование, още повече и със съпруга като Роуз, той със сигурност щеше да успее да направи впечатление.

А Аделайн щеше да се погрижи той никога да не забравя на кого дължи успеха си в живота.

* * *

Елайза пусна писмото на леглото до себе си. Роуз беше сгодена и щеше да се омъжва. Не би трябвало новината да я изненадва. Братовчедка й често беше споделяла надеждите си за бъдещето, желанието си да има съпруг и семейство, импозантна къща и собствена карета. Въпреки това обаче Елайза се почувства странно.

Отвори новия си бележник и леко плъзна пръсти по първата страница, на места издута като мехурчета от дъждовните капки.

Прокара черта с молива, наблюдавайки разсеяно как линията е ту светла, ту тъмна в зависимост от това дали основата е суха или влажна.

Залови се да пише една приказка, понаписа това-онова и задраска няколко пъти, преди да избута бележника настрани.

Накрая се облегна на възглавницата. Не можеше да отрече, че се чувства странно: нещо се загнезди дълбоко в корема й, обло и тежко, остро и горчиво. Зачуди се дали не се разболява. Заради дъжда ли? Мери все я предупреждаваше да не стои твърде дълго на открито.

Елайза впери поглед в стената, в нищото. Роуз — нейната братовчедка, която тя развличаше и превръщаше в своя охотна съучастница, щеше да се омъжва. Как така едно бъдеще, което толкова ясно си представяше — как я очакват дълги години, изпълнени с пътувания, приключения и писане, неизменно придружавана от Роуз, — най-неочаквано и категорично се оказа химера? С кого щеше Елайза да споделя своята Тайна градина? Историите си? Живота си? Както слънцето потъва в сумрака, така и нейното бъдеще изчезна с една тиха въздишка.

Погледът й се плъзна настрани и се спря на огледалото в орнаментирана рамка. Елайза не се оглеждаше често и бе минало доста време, от както за последен път бе поглеждала своето ехо — нещо липсваше. Изправи се и се приближи. Огледа се преценяващо.

И осъзна напълно. Разбра какво е изгубила. Отражението й беше на зрял човек и в извивките му не бе останало кътче, в което да се скрие лицето на Сами. Той си беше отишъл.

А сега и Роуз си отиваше. Кой беше този мъж, който за броени мигове бе успял да открадне най-близката й приятелка?

Елайза не би се почувствала толкова зле, ако беше глътнала някоя от коледните украси на Мери, някой от подправените с карамфил портокали.

Завист, така се наричаше бучката в гърлото й. Тя завиждаше на мъжа, който беше накарал Роуз да се почувства добре; който с такава лекота беше постигнал онова, което Елайза се бе мъчила да направи; който беше причината обичта на братовчедка й така светкавично и изцяло да се насочи към друг обект. Завист. Елайза прошепна острата дума и усети как отровните й шипове бодат отвътре устата й.

Извърна се от огледалото, затвори очи и си нареди да забрави писмото и ужасната му новина. Не искаше да изпитва завист, да усеща в гърлото си противната бучка. Защото Елайза знаеше от собствените

си приказки каква е съдбата на злите сестри, попаднали в плен на завистта.

---

[1] Неофициално отличие на най-бързия пасажерски лайнер, прекосяващ Атлантическия океан на редовен курс. Терминът е зает от конните надбягвания. — Б.пр. ↑

35

Хотел „Блакхърст“, 2005 г.

Апартаментът на Джулия се намираше на последния етаж на къщата и до него се стигаше по невероятно тясно стълбище в дъното на коридора на втория етаж. Когато Касандра излезе от стаята си, слънцето вече започваше да се стапя на хоризонта и в коридора бе почти тъмно. Почука на вратата и почака, стиснала здраво гърлото на бутилката вино, която носеше. Реши го в последния момент, докато се прибираше през селото заедно с Крисчън.

Вратата се отвори и на прага застана Джулия, загърната в лъскаво розово кимоно.

— Заповядай, заповядай — покани тя с жест Касандра да я последва в стаята. — Тъкмо украсявам вечерята ни. Дано да обичаш италианска храна.

— Обожавам — забърза подире й Касандра.

Някогашният лабиринт от тесни спални за цяла армия прислужници беше отворен и преобразен на просторен мансарден апартамент. По цялото протежение на жилището от двете страни имаше прави тавански прозорци, от които навремето денем сигурно се е откривала страхотна гледка към имението.

Касандра спря на прага на кухнята. Навсякъде бяха разхвърляни купи, консерви домати с отворени капаци, лъскави локвички зехтин, лимонов сок и други тайнствени съставки. Понеже нямаше къде да сложи подаръка си, тя го подаде на домакинята.

— Много си мила. — Джулия отвори бутилката, взе само една чаша от полицата над плота и с театрален жест наля вино в нея отвисоко. Облиза капчица шираз от пръста си. — Лично аз пия само джин — намигна тя на Касандра. — Съхранява младостта, чиста напитка е. — Подаде чашата с греховната червена течност на Касандра и тръгна да излиза от кухнята. — А сега заповядай тук и се настанявай.

Посочи едно кресло насред огромното помещение и Касандра седна. Пред нея имаше моряшки сандък, изпълняващ функцията на

масичка, а в средата беше подредена купчина стари албуми с изрезки, всеки в избеляла кафява кожена подвързия.

По тялото на Касандра плъзна тръпка от вълнение и връхчетата на пръстите й изтръпнаха от желание. Предстоеше й да се докосне до дневниците на прабаба си, където майката на Нел бе изляла своите младежки мисли и чувства.

— Ти си постой и ги поразгледай, докато аз довърша вечерята ни.

Не се налагаше домакинята да я подканя. Касандра се пресегна към най-горния бележник и леко прокара ръка по повърхността му. Кожата, потъмняла с годините от следите от пръсти и изгубила цялата си грапавина, беше гладка и мека като кадифе.

Пое дъх, изпълнена с очакване, отгърна корицата и прочете заглавието, изписано с красивия и прецизен почерк: *Роуз Елизабет Монтраше Уокър, 1909 г.* Връхчетата на пръстите й лекичко се плъзнаха по думите и Касандра усети едва доловимите им следи върху хартията. Представи си писалката, която ги бе оставила. Внимателно отгърна страниците до първия текст.

„Нова година. Година, обещаваща велики събития. Едва успявам да се концентрирам, откакто дойде д-р Матюс и оповести присъдата си. Признавам, че припадъците, които получавам напоследък, много ме притесняват, а и не само мен. Като погледна към лицето на мама, виждам тревогата, сковала чертите й. Докато д-р Матюс ме преглеждаше, лежах неподвижно, вперила поглед в тавана, и се мъчех да преодолея страха, като си припомнях най-щастливите мигове от живота си досега. Сватбата си, разбира се, пътуването до Ню Йорк, лятото, когато Елайза пристигна в «Блакхърст»… Колко ярки ми се струват тези спомени сега, когато животът, от който са част, е застрашен!

След това двете с мама седнахме една до друга на дивана в очакване на диагнозата на д-р Матюс и мама протегна ръка да стисне моята. Дланта й беше студена. Погледнах я, но тя отказваше да срещне очите ми. Тогава

вече наистина се притесних. По време на всичките ми боледувания като дете мама неизменно беше настроена положително. Защо ли увереността сега я бе напуснала, какво беше усетила интуитивно, което толкова я бе обезпокоило? Когато д-р Матюс се прокашля, стиснах на свой ред ръката й и зачаках. Той обаче каза нещо, което ме шокира повече от всичко, което очаквах.

— Бременна си. Бих казал, от два месеца. С Божията воля, ще родиш през август.

О, има ли думи, с които да опиша радостта от тази новина? След толкова много надежда, след ужасните месеци на разочарование. Обично детенце. Наследник на Натаниъл, внук на мама, кръщелник на Елайза.“

Очите на Касандра засмъдяха. Само като си помисли, че това бебе, заради чието зачеване ликува Роуз, е Нел, че това очаквано с копнеж дете е скъпата и изпратена далеч от семейството си баба на Касандра. Обнадеждеността на Роуз ставаше още по-трогателна, понеже бе описана в пълно неведение относно събитията, които щяха да последват.

Касандра бързо прелисти страниците на дневника, мярна парченца дантела и панделка, кратки бележки за лекарски посещения, покани за различни вечери и танци из страната и накрая откри онова, което търсеше — с отбелязана отгоре дата: декември 1909 година.

„Тя е тук — вписвам тази новина малко по-късно от очакваното. Последните месеци се оказаха по-трудни, отколкото си бях въобразявала, но, изглежда, си е струвало. След като толкова години се надявахме, след като толкова месеци боледувах, тревожех се и стоях затворена, държа в обятията си своето скъпо дете. Всичко друго бледнее. Тя е съвършена. Кожата й е толкова светла и млечна, устните й са толкова розови и пухкави! Очите й са искрящо сини, но според лекаря отначало винаги е така и с времето потъмнявали. Тайничко се надявам той да греши. Иска ми се тя да е наследила истинските цветове на Монтраше като

татко и Елайза: сини очи и рижа коса. Решихме да я кръстим Айвъри[1]. Заради цвета на кожата й и, както несъмнено ще докаже времето, заради чистата й душа.“

— Готово — оповести Джулия и се появи с две купи спагети, от които се вдигаше пара, и със затъкната под мишница мелничка за черен пипер. — Равиоли с кедрови ядки и горгонзола. — Подаде едната купа на Касандра. — Внимавай, чинията пари.

Касандра пое подадената й купа и остави албума с изрезки.

— Ухае вкусно.

— Ако не бях станала писателка, ако не се бях заела с ремонти и после не бях станала хотелиерка, щях да съм готвачка. — Джулия вдигна чашата си джин, отпи и въздъхна. — Понякога ми се струва, че целият живот е поредица от случайности и шансове — не че се оплаквам, човек може да бъде щастлив и ако се откаже от всякакви очаквания да контролира нещата. Но стига за мен — пое си тя бързо дъх и бодна едно тестено квадратче. — Как върви в малката къща?

— Много добре — отвърна Касандра. — Само дето колкото повече неща върша, толкова повече остава за правене. Градината е доста дива, къщата е в безпорядък, дори не съм сигурна, че е стабилна. Изглежда, трябва да повикам строител да я огледа, но още не съм имала време, толкова много други неща ме занимават. Много е…

— Всепоглъщащо?

— Да, но и нещо повече. — Касандра замълча, опита равиолите и усети вкуса на чеснов зехтин. — Намерих нещо в къщата, Джулия.

— Намерила си нещо ли? — отскочиха нагоре веждите й. — Някакво скрито съкровище?

— Ако нещо зелено и плодородно може да се нарече съкровище — усмихна се Касандра. — Тайна градина, оградена със зид, зад къщата. Според мен никой не е влизал там от десетилетия и нищо чудно, понеже зидовете са много високи и целите са покрити с бодливи пълзящи растения. Човек никога не би допуснал за съществуването й.

— А ти как я намери?

— Всъщност случайно.

Джулия поклати глава.

— Няма нищо случайно.

— Наистина нямах представа, че е там.

— Не намеквам, че си имала, а само че градината е оставала скрита за всички, които не са били добре дошли.

— Е, много се радвам, че е решила да се разкрие пред мен. Градината е невероятна. Много е избуяла и обрасла с бурени, обаче отдолу са оцелели всякакви растения. Има пътеки, пейки, хранилки за птици.

— Като Спящата красавица — спи дълбоко, докато някой не развали магията.

— Там е работата — градината не е спяла. Дърветата са продължили да растат и да дават плод, въпреки че не е имало кой да им се радва. Да беше видяла ябълката — изглежда поне на сто години.

— Наистина е на толкова — изпъна се рязко Джулия и остави купата си. — Или почти на толкова. — Разлисти албумите с изрезки, плъзна пръст по поредица от страници, които разгръщаше ту напред, ту назад. — Аха — потупа тя най-накрая една страница. — Ето. Веднага след осемнайсетия рожден ден на Роуз, преди тя да замине за Ню Йорк и да се запознае с Натаниъл. — Джулия увенча носа си с тюркоазено седефени очила и започна да чете:

„Двайсет и първи май 1907 година. Какъв ден само! А като си помисля, че сутринта подозирах, че ще прекарам поредния безкраен ден на закрито. (След като д-р Матюс спомена за няколко случая на хрема в селото, мама се ужаси, че може да се разболея и да проваля уикенда в провинцията, на който трябва да присъстваме следващия месец.) Както винаги, Елайза беше на друго мнение. Веднага щом мама замина с каретата на обяд у лейди Филмор, Елайза цъфна на вратата ми с поруменели бузи (как й завиждам, че прекарва толкова много време на открито!) и настоя да отида с нея през лабиринта: трябвало да ми покаже нещо.

Най-напред понечих да откажа — опасявах се, че някой от слугите може да ме издаде на мама, а не ми се искаше да спорим, особено с оглед на предстоящото

пътуване до Ню Йорк, обаче забелязах «онзи» поглед на Елайза — когато е скроила някакъв план и вече край с колебанията, «онзи» поглед, който през последните шест години ме е въвличал в повече неприятности, отколкото съм в състояние да си спомня.

Скъпата ми братовчедка беше толкова развълнувана, че нямаше как да не се заразя от нейния ентусиазъм. Понякога си мисля, че живецът й е достатъчен и за двете ни, и толкова по-добре, понеже аз често съм умърлушена. Преди да се усетя, вече хвърчахме навън, хванати за ръце и засмени. Дейвис ни чакаше на входа на лабиринта, олюлявайки се под тежестта на огромно растение в саксия, а през целия път Елайза непрекъснато се връщаше назад и предлагаше да му помогне (той неизменно й отказваше), после дотичваше до мен, хващаше ме за ръката и започваше да ме дърпа напред. Продължихме така през лабиринта (който Елайза познава на петте си пръста), прекосихме центъра с местата за сядане, месинговата халка, която Елайза все повтаря, че води към страшния тесен проход, и накрая стигнахме до метална порта с месингов катинар. Елайза с размах извади ключ от джоба на полата си и преди да успея да я попитам откъде, за бога, се е сдобила с това нещо, го пъхна в катинара. Завъртя го и повдигна месинговата халка, а вратата бавно се открехна.

Вътре имаше градина. Сходна, но и съвсем различна от другите градини в имението. Първо, беше оградена със зидове отвсякъде. Високи каменни зидове от всички страни с две метални порти една срещу друга — на северната и на южната стена…“

— Значи, има още една порта — каза Касандра. — Не я видях.

Джулия я изгледа над очилата си.

— Правени са ремонти някъде през 1912… 1913 година… Махнали са тухлената стена отпред, възможно е тогава да са отстранили и портата. Но чакай, чуй това:

„Градината е подредена и доста рехава. Приличаше по-скоро на угар в очакване да бъде засята, след като преминат зимните месеци. В средата до каменно басейнче за птици имаше пейка от ковано желязо, а на земята няколко дървени щайги бяха пълни с малки растения в саксийки.

Елайза се втурна вътре като палав ученик.

— Какво е това място? — попитах смаяно.

— Градина, за която се грижа. Само да беше видяла колко беше буренясала, когато се заех. Доста работа свършихме, нали, Дейвис?

— Без никакво съмнение, госпожице Елайза — отговори той и остави растението в саксия до южната стена.

— Градината ще бъде наша, Роуз, твоя и моя. Тайно място, където да бъдем заедно само двете, точно както си мечтаехме като малки. Четири стени, заключени порти, нашият рай. Можеш да идваш тук дори когато не си добре, Роуз. Зидовете ще те предпазват от острия морски вятър, така че пак ще слушаш птиците, ще миришеш цветята, ще усещаш как слънцето гали лицето ти.

Въодушевлението й, силата на чувствата й бяха толкова огромни, че просто не ми остави друг избор и аз също закопнях за такава градина. Огледах оформените цветни лехи, растенията в саксии, които тъкмо бяха напъпили, и си представих рая, който ми описваше тя.

— Като малка чувах да говорят за някаква оградена със зидове градина в имението, обаче мислех, че е просто легенда.

— Не е — каза Елайза с блеснал поглед. — Всичко е вярно, а сега ние ще я възродим.

И наистина много се бяха постарали. Ако градината е била занемарена през цялото време от тогава… Свъсих вежди и си припомних какво бях чувала да говорят за градината като дете. И внезапно се сетих: знаех точно чия е била тази градина…

— О, Лайза — възкликнах бързо, — трябва да внимаваш, много да внимаваш. Трябва да напуснем това място и повече никога да не се връщаме. Ако татко узнае…

— Той вече знае.

Изгледах я строго, по-строго, отколкото възнамерявах.

— Как така?

— Вуйчо лично е наредил на Дейвис да ми предостави градината. Накарал го да разчисти втората половина от лабиринта и му казал, че трябва да вдъхнем нов живот на градината.

— Татко забраняваше на всички да влизат в Тайната градина.

Елайза сви рамене — толкова обичаен за нея жест и толкова мразен от мама.

— Явно сърцето му се е смилило.

Сърцето му се било смилило! Колко неуместно звучеше подобно нещо по отношение на татко. Заради думата «сърце». С изключение на онзи единствен път в кабинета му, когато се бях скрила под бюрото и го чух да плаче за сестра си, за неговата poupée, не помня да съм виждала нещо в поведението на татко да намеква, че той има сърце. И изведнъж проумях и усетих странна тежест в корема си.

— Така е, защото ти си нейна дъщеря.

Обаче Елайза не ме чу. Беше се отдалечила от мен и мъкнеше растението в саксията към една голяма дупка до стената.

— Това е първото ни ново дърво — провикна се тя. — Ще направим официална церемония. Затова беше толкова важно и ти да си тук днес. Дървото ще продължи да расте, където и да ни отведе животът ни, и винаги ще ни помни: Роуз и Елайза.

Дейвис се приближи към мен с малка лопата в ръка.

— Госпожица Елайза би желала вие първа да хвърлите пръст върху корените на дървото, госпожице Роуз.

Желанието на госпожица Елайза! Коя бях аз, че да се съпротивлявам срещу такава велика сила?

— Какво е дървото? — попитах.

— Ябълка.

Трябваше да се досетя. Елайза открай време си падаше по символиката, а ябълките са в края на краищата първият плод.“

Джулия вдигна поглед от албума с изрезки и от навлажнените й очи се отрони сълза. Подсмръкна и се усмихна.

— Просто толкова много обичам Роуз. Усещате ли я сега при нас?

Касандра отвърна на усмивката й. Беше изяла ябълка от дървото, което прабаба й бе помогнала да засадят преди близо сто години. Леко се изчерви, когато мисълта за ябълката върна отгласа от онзи странен сън. Цяла седмица беше работила рамо до рамо с Крисчън и бе успяла да заглуши виденията. Мислеше, че се е отървала от съня.

— А сега ти отново разчистваш същата градина. Каква прекрасна симетрия. Какво би казала Роуз, ако знаеше? — Джулия дръпна хартиена кърпичка от кутията наблизо и издуха носа си. — Извинявай — попи очите си тя. — Но е толкова романтично. — Засмя се. — Жалко, че Дейвис го няма да ти помогне.

— Е, не е Дейвис, но си имам помощник — увери я Касандра. — Идва всеки следобед през последната седмица. Запознах се с него и брат му Майкъл, когато дойдоха да отстранят едно паднало върху къщата дърво. Познаваш ги, струва ми се. Робин Джеймисън каза, че те се грижат и за тукашната градина.

— Братята Блейк. Да, точно така, и много им се радвам. Майкъл е радост за окото, нали? И е много очарователен. Ако продължавах да пиша, щях да си представям Майкъл Блейк, докато описвам избраника на героините си.

— А Крисчън? — Касандра се помъчи въпросът й да прозвучи небрежно, но въпреки това страните й пламнаха.

— О, той определено е по-умният, по-младият и по-мълчаливият брат, който смайва всички с това, че накрая се налага и спечелва сърцето на главната героиня.

Касандра се усмихна.

— Изобщо няма да питам коя съм аз в този сюжет.

— Аз пък не се съмнявам коя ще бъда аз — въздъхна Джулия. — Застаряващата красавица, която няма никакъв шанс с главния герой, затова с всички сили се залавя да помага на главната героиня да осъществи съдбата си.

— Животът щеше да е много по-лесен, ако приличаше на приказка — отбеляза Касандра. — Ако хората бяха няколко установени типа.

— О, но те са точно такива, просто си въобразяват, че не са. А онзи, който твърди, че подобни неща не съществуват, е клише: ужасен педант, който настоява, че е уникален.

Касандра отпи от виното си.

— А ти не смяташ, че уникалността съществува, така ли?

— Ние всички сме уникални, но не по начина, по който си въобразяваме. — Джулия се усмихна, после махна с ръка и гривните й издрънчаха. — Чуй ме само. Аз съм ужасно крайна. Разбира се, че има най-различни характери. Да вземем твоя Крисчън Блейк например. Знаеш ли, че той не е градинар по професия? Работел в болницата в Оксфорд. Бил лекар, макар че все забравям как точно се нарича специалността му — тези наименования са едни такива дълги и объркващи, нали?

Касандра се поизправи на мястото си.

— И защо един лекар ще сече дървета?

— И аз това се чудя. Когато Майкъл ми каза, че брат му започва работа при него, не го попитах за причината, но оттогава ме човърка любопитство. Защо един млад мъж така неочаквано сменя професията си?

Касандра поклати глава.

— Променил се е.

— Да, доста голяма промяна.

— Може би си е дал сметка, че не му допада да бъде лекар.

— Възможно е, но как така не го е установил през дългите години на обучението си? — усмихна се загадъчно Джулия. — Според мен е нещо доста по-интересно, но пък нали съм писателка, може би просто трудно преодолявам старите навици. Не мога да спра въображението си да се вихри. — Стиснала в ръка чашата си с джин,

тя изпъна показалец към Касандра. — Точно това, мила моя, прави образите интересни — техните тайни. Красотата се крие във факта, че ние всички имаме тайни.

Касандра се замисли за Нел и за нейните тайни. Как бе издържала най-сетне да разбере коя е всъщност, но да не обели нито дума пред никого?

— Ще ми се баба ми да бе видяла албумите с изрезки преди смъртта си. Щяха да значат много за нея — все едно да чуе гласа на майка си.

— Цяла седмица мисля за баба ти — призна Джулия. — Откакто ти ми каза какво се е случило, се питам какво е накарало Елайза да я отведе.

— И? Какво мислиш?

— Завистта — отговори Джулия. — Все до нея стигам. Тя е изключително силен мотив, а Бог ми е свидетел, че на Роуз може да се завижда за много неща: за красотата й, за талантливия й съпруг, за рожденото й право. През детството им Елайза сигурно е възприемала Роуз като момиченцето, което е имало всичко и най-вече нещата, които самата Елайза е нямала. Богати родители, красив дом, характер, предизвикващ възхищението на околните. А като пораснали и Роуз се омъжила толкова бързо, и то за човек, който явно бил доста желан кандидат, а после забременяла и родила красиво момиченце… По дяволите, самата аз завиждам на Роуз! А си представи какво трябва да е било за Елайза — най-малкото доста странно. — Джулия пресуши питието си и с изразителен жест сложи чашата си върху масата. — Не я извинявам за стореното, ни най-малко, просто казвам, че не ме изненадва.

— Това е най-очевидният отговор, нали?

— А най-очевидният отговор обикновено е най-правилният. Всичко е в албумите с изрезки — е, ако знаеш какво търсиш. От мига, в който Роуз научила, че чака бебе, Елайза леко се отдръпнала от нея. Дневниците почти не споменават Елайза след раждането на Айвъри. Сигурно Роуз много се е измъчвала — чувствала е братовчедка си като сестра, а изведнъж, и то в такъв специален миг, Елайза се е отдръпнала. Събрала си нещата и се изнесла от „Блакхърст“.

— Къде отишла? — попита Касандра учудено.

— Някъде в чужбина, струва ми се — отговори Джулия намръщено. — Макар че сега, като ме попита, не съм сигурна, че Роуз споменава конкретно… — махна с ръка тя. — А и наистина няма значение. Работата е там, че Елайза отсъствала по време на бременността на Роуз и се върнала едва след раждането на Айвъри. Отношенията между двете вече никога не били същите.

* * *

Касандра се прозя и намести възглавницата си. Очите й бяха изморени, но беше стигнала почти до края на 1907 година и й се струваше срамота да остави албума, когато й оставаха броени страници до края. Много мило от страна на Джулия да й заеме бележниците. За щастие, докато почеркът на Нел беше нечетлив, Роуз пишеше с уверена и внимателна ръка. Касандра отпи от чая си, вече поизстинал, и подмина страниците, облепени с платове, панделки и сватбен тюл и изпъстрени с пищни подписи: *Г-жа Роуз Монтраше Уокър, Г-жа Уокър, Г-жа Роуз Уокър.* Усмихна се — някои неща никога не се променят — и отгърна на последната страница.

„Току-що препрочетох «Тес от рода Д’Ъбървил». Объркващ роман, не мога искрено да кажа, че ми хареса. В прозата на Харди има толкова жестокост. Допускам, че е твърде необуздана за моя вкус: в крайна сметка приличам на майка си, колкото и да не ми се иска. Покръстването на Ейнджъл, бракът му с Лиза-Лу, смъртта на горкото бебе Сороу: всички тези събития ме смущават. Защо Сороу е лишен от християнско погребение — бебетата не са виновни за греховете на родителите си, нали? Дали Харди одобрява покръстването на Ейнджъл, или е скептик? И как така Ейнджъл толкова бързо насочва любовта си от Тес към сестра й?

Е, добре де, подобни въпроси са озадачавали и по-велики умове от моя, а аз се обърнах отново към тъжния разказ за клетата и трагична Тес не с цел литературна

критика. Признавам, че се посъветвах с господин Томас Харди с надеждата, че ще разбера какво мога да очаквам, след като двамата с Натаниъл се оженим. И по-конкретно какво може да се очаква от мен. О! Как пламват бузите ми дори само като се замисля над тези въпроси! Със сигурност никога не бих могла да намеря думи, с които да ги изразя! (Представете си само лицето на мама!)

За жалост, господин Харди не ми даде отговорите, на които толкова се надявах. Не си спомнях правилно, оскверняването на Тес не е описано подробно. И така. Ако не се сетя към кого другиго да се обърна (може би не към господин Джеймс, нито пък към господин Дикенс), няма да ми остане голям избор, освен да скачам сляпо в пропастта. Най-големият ми страх е, че Натаниъл ще има причина да види корема ми. Нали няма да е така? Суетата е голям грях, но какво да правя! Белезите ми са толкова грозни, а той толкова харесва светлата ми кожа.“

Касандра препрочете последните няколко реда. Какви са тези белези, за които пишеше Роуз? Може би родилни петна? Или белези от нараняване? Беше ли попаднала в дневниците на нещо друго, което да обясни написаното тук? Колкото и да се напрягаше, Касандра не успя да си спомни. Беше твърде късно, тя се чувстваше твърде изморена, а съзнанието й беше замъглено досущ като зрението.

Прозя се отново, разтърка очи и затвори албума с изрезки. Може би никога нямаше да узнае, а и нямаше значение. Касандра отново плъзна пръсти по износената корица точно както Роуз бе правила многократно преди нея. Остави албума на нощното си шкафче и угаси лампата. Затвори очи и потъна в обичайния си сън — висока трева, безкрайно поле и една къща, която изниква най-неочаквано на надвесена над океана скала.

---

[1] Слонова кост (англ.) — Б.пр. ↑

36

Пилчард Котидж, 1975 г.

Нел изчака пред вратата, чудейки се дали да не почука още веднъж. Стоеше на прага вече повече от пет минути и започна да подозира, че Уилям Мартин не знае за присъствието й на трапезата му тази вечер и че поканата най-вероятно е замисъл на Робин, за да успокои вълните след предишната им среща. Робин явно беше жена, за която социалното напрежение, независимо от причината и последиците, бе просто непоносимо.

Нел отново почука. Лепна си нехайно, но изпълнено с достойнство изражение заради съседите на Уилям, които може би се чудеха коя е тази непозната на прага му, решена да хлопа на вратата цяла нощ.

Най-сетне Уилям отключи лично. Преметнал кърпа през кокалестото си рамо и стиснал дървена лъжица в ръка, каза:

— Чух, че си купила онази къща.

— Добрите вести се разчуват бързо.

Той стисна устни и впери поглед в нея.

— Ама ти си много твърдоглаво девойче, личи си отдалеч.

— Боя се, че такава ме е създал Бог.

Той кимна и изсумтя тихичко.

— Е, влизай, че навън ще се простудиш.

Нел свали непромокаемото си яке и го окачи на една кука. Последва Уилям през портала към дневната.

Въздухът беше тежък, наситен с пара и миришеше едновременно вкусно и противно. На риба, сол и още нещо.

— Сложил съм на печката тенджера с любимата ми рибна яхния — заяви Уилям и се затътри към кухнята. — Не съм те чул да тропаш заради кървавите пръски и струи. — Разнесе се тракане на тенджери и тигани, дрезгава ругатня. — Робин ей сега идва. — Пак тракане. — Забавила се е при онзи нейния.

Последното беше изречено с известно неудоволствие. Нел последва домакина в кухнята и го наблюдава как разбърква яхнията,

цялата на бучки.

— Не го ли одобрявате? Имам предвид годеника на Робин?

Той остави черпака върху плота, сложи капака на тенджерата и взе лулата си. Махна едно парченце тютюн от ръбчето.

— Нищо му няма на момчето. Нищо освен това, че не е съвършен. — С ръка на извития си кръст той се запъти обратно към дневната. — Имаш ли деца? Внуци? — попита той Нел.

— По едно от двете.

— Значи, разбираш какво говоря.

Нел се усмихна мрачно. Беше напуснала Австралия преди дванайсет дни и се запита дали Лезли изобщо е забелязала отсъствието й. Надали, но въпреки това си каза, че не е зле да й изпрати картичка. На момичето щеше да му хареса… на Касандра. Децата обичат такива неща, нали?

— Ела тук, момиче — долетя гласът на Уилям от съседната стая. — Ела да правиш компания на стареца.

Нел, подвластна на навика, седна в същото плюшено кресло като при предишното си посещение. Кимна на Уилям.

Той също й кимна в отговор.

Поседяха около минутка в приятно мълчание. Навън беше излязъл вятър и от време на време стъклата на прозорците потракваха и правеха липсата на разговор вътре още по-осезаема.

Нел посочи картината над камината — рибарска лодка с корпус на бели и червени ивици и име, изписано в черно от едната страна.

— Ваша ли е? „Царицата на пиксите[1]“?

— Разбира се. Понякога си мисля, че е любовта на живота ми. Двамата с нея сме преживявали много жестоки бури.

— Още ли я притежавате?

— Не, вече от няколко години.

Помежду им отново се възцари мълчание. Уилям потупа джоба на ризата си, извади торбичка тютюн и започна да пълни лулата си.

— Баща ми беше директор на пристанището — отбеляза Нел. — Отраснала съм край лодки и кораби. — Най-неочаквано в съзнанието й изникна образът на Хю, застанал на пристана в Брисбън някъде след войната, слънцето го осветяваше в гръб и той бе просто тъмен силует с дълги ирландски крака и големи силни ръце. — Това остава в кръвта на човек, нали?

— Така е.

Прозорците изтракаха и Нел въздъхна. Е, стига толкова, или сега, или никога, помисли си тя това и други удобни клишета — атмосферата трябваше да се проясни и задачата се падаше на нея. Не й се говореха повече празни приказки.

— Уилям — поде тя и се приведе напред над коленете си, — за онази вечер и за онова, което казах… Не исках да…

Той вдигна загрубялата си от работа и леко трепереща ръка.

— Няма значение.

— Но аз не биваше да…

— Няма нищо. — Той стисна лулата между кътните си зъби и с това сложи точка на въпроса. Запали клечка кибрит.

Нел се облегна на мястото си: щом той искаше така, добре, обаче този път тя беше твърдо решена да не си тръгва без поредното парченце от мозайката.

— Робин спомена, че искате да ми кажете нещо.

Разнесе се приятната сладникава миризма на пресен тютюн, когато Уилям дръпна от лулата няколко пъти, после изпусна дима, за да разпали лулата. Кимна леко.

— Трябваше да ти кажа още онази вечер, обаче… — Той прикова поглед върху нещо отвъд нея и Нел овладя импулса да се обърне и да види какво е. — … Обаче ти ме изненада. Отдавна не бях чувал някой да споменава името й.

Елайза Мейкпийс. Неизречените звуци размахаха сребристите си крилца между тях.

— Видях я за последен път преди повече от шейсет години, но още е пред очите ми — как слиза по скалата откъм къщата, как влиза в селото с разпусната рижа коса. — Говореше с притворени очи, но сега ги отвори и погледна Нел. — Допускам, че това не ти говори много, обаче навремето… Е, не се случваше често някой от голямата къща да се слее с простолюдието от селото. Обаче Елайза… — Той се прокашля лекичко и повтори името й: — Елайза се държеше така, сякаш това е най-естественото нещо на света. Беше различна от тях.

— Познавахте ли я?

— Много добре я познавах, доколкото изобщо е възможно да опознаеш хора като нея. Запознахме се, когато беше едва седемнайсетгодишна. Малката ми сестра Мери работеше горе в

къщата и по време на един от свободните си следобеди доведе Елайза със себе си.

Нел се постара с всички сили да овладее тръпката на вълнение. Най-сетне разговаряше с човек, който бе познавал Елайза лично. Дори нещо повече, неговото описание потвърждаваше усещането за нещо непозволено, което пърхаше някъде в окрайнините на разпокъсаните й спомени.

— Каква беше тя, Уилям?

Той стисна устни и се почеса по брадичката: звукът изненада Нел. За части от секундата тя отново беше петгодишна и седеше в скута на Хю, положила глава до брадатата му буза. Уилям се усмихна широко и показа едрите си зъби с покафенели от тютюна ръбчета.

— Не приличаше на никой друг, голяма особнячка. Всички ние обичаме да разказваме разни истории, обаче нейните бяха друга работа. Тя беше забавна, смела, изненадваща.

— Красива?

— Да, и красива. — Очите му за миг срещнаха нейните. — Имаше рижа коса. Дълга чак до кръста — показа той с лулата си. — Обичаше да седи на черната скала в залива, дето гледа към морето. В ясно време я виждахме, когато се прибирахме към пристанището. Тя ни махаше с ръка, оглеждайки целия свят като царицата на пиксите.

Нел се усмихна. Царицата на пиксите.

— Като името на лодката ви.

Уилям се престори на крайно заинтригуван от рипсеното кадифе на панталона си и тихо изсумтя.

И тогава Нел прозря — това изобщо не беше съвпадение.

— Робин ще дойде скоро — отбеляза той, без да поглежда към вратата. — И ще ни направи чай.

— Кръстили сте лодката си на нея?

Уилям леко раздалечи устни, после отново ги стисна. Въздъхна с младежка въздишка.

— Били сте влюбен в Елайза.

Раменете му увиснаха.

— Разбира се, че бях влюбен — отговори простичко. — Като всеки, който някога я е зървал. Казвам ти, тя беше различна от другите. Нещата, които ръководят всички нас, за нея нямаха значение. Постъпваше според чувствата си, а тя чувстваше страшно много.

— А тя… вие с нея бяхте ли…

— Бях сгоден за друга. — Погледът му се плъзна към една снимка на стената — млада двойка с дрехи на младоженци: жената седнала, а мъжът прав зад нея. — Двамата със Сесили ходехме вече няколко години. В село като нашето така става. Отрастваш заедно с някое момиче и както сте деца, които хвърлят камъни от канарата, неусетно се оказвате женени вече три години и очаквате поредното бебе. — Той въздъхна, раменете му увиснаха и пуловерът изведнъж сякаш се оказа твърде голям за него. — Когато видях Елайза за пръв път, светът се преобърна. Не мога да го опиша по-добре. Беше като вълшебство, само за нея мислех — поклати глава той. — Много обичах Сес, истински я обичах, но изобщо не бих се поколебал да я напусна. — Погледът му за секунда срещна очите на Нел, после той побърза да го отмести. — Не се гордея с това признание, звучи страшно предателски. И наистина е така. — Той отново погледна към Нел. — Обаче не можеш да виниш един млад мъж за неговите най-искрени чувства, нали така?

Очите му потърсиха нейните и Нел усети как нещо в нея се прекършва. Разбираше го — той от много отдавна търсеше прошка.

— Не, не можеш — потвърди тя.

Той въздъхна и заговори толкова тихо, че се наложи Нел да извърне глава, за да го чува.

— Понякога тялото иска неща, необясними за ума, необясними за съвестта. Всяка моя глупава мисъл беше свързана с Елайза, просто не можех да се овладея. Беше като…

— Пристрастеност?

— Точно. Въобразявах си, че мога да бъда щастлив единствено с нея.

— И тя ли изпитваше същото?

Той изви вежди и се усмихна печално.

— Знаеш ли, известно време мислех, че да. У нея имаше нещо, някаква сериозност и емоционална наситеност. Умееше да те накара да повярваш, че не би желала да бъде никъде другаде и с никой друг — засмя се той малко сурово. — Много скоро осъзнах грешката си.

— Какво се случи?

Той стисна устни и за една страшна секунда Нел реши, че разказът му ще секне. Когато Уилям продължи, тя въздъхна облекчено.

— Беше зимна нощ. Сигурно през деветстотин и осма или деветстотин и девета. Имах много успешен ден на лодката, върнах се с много риба и бях излязъл да празнувам с момчетата. Понапих се, сдобих се със смелост и на връщане поех по пътя към къщата на скалата. Глупава постъпка — навремето пътят беше само тясна пътечка и дори козите трудно минаваха по него, обаче си бях втълпил да отида и да я помоля да се омъжи за мен. — Гласът му трепна. — Но когато стигнах до къщата, през прозореца видях…

Нел се приведе напред.

Той се облегна назад.

— Е, чувала си такива истории преди.

— Тя беше с друг, така ли?

— Не с кого да е. — Устните му леко потръпнаха, докато изговаряше думите. — Със свой роднина. — Уилям разтърка ъгълчето на едното си око и провери дали нещо несъществуващо на пръста му не го е по дразнило. — Те бяха… — погледна той към Нел — … е, можеш да си представиш.

Нел се ококори. Прерови паметта си за вероятни заподозрени. Вуйчо й Лайнъс… абсурд. От наученото за него досега можеше да го смята единствено за загрижен покровител, спасил племенницата си от сирашки живот по лондонските улици. Елайза нямаше момчета братовчеди…

Отвън се разнесе шум и нахлу порив хладен въздух. Откъм вестибюла долетя гласът на Робин:

— Навън е голям студ. — Тя влезе в дневната. — Извинете, че закъснях. — Изгледа обнадеждено двамата и прокара ръце по влажната си от мъглата коса. — Всичко наред ли е тук?

— Повече от това няма накъде, момичето ми — увери я Уилям и стрелна с поглед Нел.

Тя кимна едва видимо. Не възнамеряваше да издава тайната на стареца.

— Тъкмо се канех да поднеса яхнията си — каза Уилям. — Ела да зарадваш старческите очи на дядо си.

— Дядо! Нали ти казах, че аз ще се погрижа за вечерята? Нося всичко.

— Хммм — надигна се Уилям от креслото и се постара да запази равновесие. — Откакто тръгна с онова приятелче, човек вече не знае

дали ще си спомниш за стария си дядо. Реших, че ако не се погрижа сам, може и гладен да остана.

— О, дядо — скара му се тя и отнесе пазарската торба към кухнята. — Голяма работа си! Че кога съм те забравяла?

— Не го казвам заради теб, скъпа моя — затътри се подире й той, — а заради твоя човек. Като всички адвокати и той е голям бърборко.

Докато двамата спореха дружески дали Хенри е подходящ годеник за Робин и дали Уилям е физически способен да сготви и да поднесе една рибна яхния, Нел премисли чутото. Вече разбираше защо старецът така разпалено твърдеше, че къщата е опетнена и печална — за него несъмнено беше точно такава. Обаче Уилям се отклони от въпроса заради собственото си признание и Нел трябваше да го насочи отново натам, накъдето искаше да върви разговорът. Колкото и да беше любопитна с кого е била Елайза през онази нощ, това нямаше значение и ако притиснеше Уилям, той щеше да се затвори. А тя не можеше да рискува, не и преди да установи защо Елайза я е взела от Роуз и Натаниъл Уокър, защо я е изпратила в Австралия към един съвсем нов живот.

— Готово — появи се Робин с поднос с три купи, от които се издигаше пара.

Уилям се намръщи малко стеснително и се настани в креслото си.

— Все още правя най-хубавата яхния отсам Полперо.

Робин погледна Нел с извити вежди.

— Никой не оспорва това, дядо — подаде му тя една купа над масичката.

— А само способността ми да я отнеса до масата.

Робин въздъхна малко театрално.

— Дядо, искаме просто да ни позволиш да ти помагаме.

Нел стисна зъби — не биваше да допуска този спор да се задълбочава, не можеше да рискува Уилям да се разсейва.

— Много е вкусно — каза тя високо, след като опита яхнията. — Идеалното количество сос „Уорчестър“.

Уилям и Робин примигнаха срещу нея със застинали във въздуха лъжици.

— Какво? — изгледа Нел ту единия, ту другия. — Какво има?

Робин отвори уста и отново я затвори като риба.

— Заради соса „Уорчестър“.

— Това е тайната ни съставка — поясни Уилям. — От поколения.

Нел сви рамене извинително.

— Майка ми правеше рибна яхния, и нейната майка също. Винаги са слагали сос „Уорчестър“. Явно е бил и нашата тайна съставка.

Уилям бавно си пое въздух с разширени ноздри, а Робин прехапа устни.

— Много е вкусно — увери го Нел след още една лъжица. — Умението е да уцелиш точното количество.

— Кажи ми, Нел — поде Робин, след като се прокашля и старателно избегна погледа на Уилям, — откри ли нещо полезно в документите, които ти дадох?

Нел се усмихна признателно. Робин й се бе притекла на помощ.

— Много са интересни. Много ми хареса статията във вестника за спускането на „Лузитания“ на вода.

Робин грейна.

— Сигурно такова важно събитие е било много вълнуващо. Ужасно е, като си помисли човек какво се е случило с този красив кораб.

— Германците — обади се дядото с пълна уста. — Това си беше светотатство, същинска варварщина.

Нел допускаше, че германците сигурно смятат същото относно бомбардировката на Дрезден, но сега не му беше нито времето, нито мястото да го спомене, а и Уилям не беше човекът, с когото да подема подобен спор. Затова си прехапа езика и поде приятен и неангажиращ разговор с Робин за историята на селото и на къщата в „Блакхърст“, докато най-накрая Робин не се извини, не раздигна съдовете и не отиде да донесе пудинга.

Нел я проследи с поглед на излизане от стаята и понеже си даде сметка, че това вероятно е последната й възможност да поговори с Уилям насаме, побърза да се възползва.

— Уилям, искам да ви попитам нещо.

— Давай.

— Познавали сте Елайза…

Той дръпна от лулата си и кимна веднъж.

— Защо според вас ме е взела? Искала е да има дете, така ли мислите?

Уилям изпусна дима. Стисна лулата с кътните си зъби и заговори:

— Не ми се вярва, тя беше волна душа. Не беше човек, който с радост би се натоварил със семейни задължения, камо ли пък да прибегне до кражба заради това.

— В селото говореше ли се нещо? Някой да е имал теория?

Той сви рамене.

— Всички вярвахме, че детето, тоест ти си се разболяла от скарлатина. Никой не се усъмни. — Дръпна от лулата си и отново изпусна дима. — А що се отнася до изчезването на Елайза, и то не учуди никого. Не за пръв път го правеше.

— Така ли?

— Стори същото и няколко години преди това. — Уилям поклати глава, избегна очите на Нел, хвърли поглед към кухнята и сниши глас: — Винаги съм обвинявал себе си за тази работа. Беше малко след… онова, за което ти разказах. Аз я обвиних, казах й какво съм видял, нарекох я как ли не. Тя ме накара да обещая, че няма да казвам на никого, и заяви, че не съм разбирал, че не било каквото изглежда. — Той се засмя горчиво. — Все обичайните неща, които казва една жена, когато я спипаш в такова положение.

Нел кимна.

— Изпълних молбата й и запазих тайната й. Малко след това в селото научих, че е заминала.

— Къде?

Той сви рамене.

— Когато се върна след около година, я питах много пъти, обаче не ми каза.

— Пудингът е готов — обади се Робин от кухнята.

Уилям се приведе напред, извади лулата от устата си и я насочи към Нел.

— Затова накарах Робин да те покани тази вечер, това исках да ти кажа. Разбереш ли къде е ходила Елайза, ще успееш да разплетеш загадката. Защото от мен да знаеш: където и да е била, когато се върна, Елайза беше друг човек.

— Как така друг?

Той поклати глава при спомена.

— Променена, не на себе си. — Въздъхна и стисна лулата си със зъби. — Нещо беше изчезнало и от тогава насетне тя вече не беше същата.

---

[1] Вълшебни същества, дребни като джуджета, със сбръчкани лица като старци и с рижа коса. Облеклото им е от мъхове и лишеи, обикновено са с палав и весел нрав и помагат на слабите и старите. — Б.пр. ↑

ТРЕТА ЧАСТ

37

Имението „Блакхърст“, 1907 г.

В деня, когато Роуз трябваше да се върне от Ню Йорк, Елайза отиде в Тайната градина рано сутринта. Ноемврийското слънце все още се разбуждаше и пътеката тънеше в сумрак. Просветнало бе само колкото да се вижда посребрената от росата трева. Елайза крачеше бързо, прегърнала тялото си с ръце заради студа. Цяла нощ бе валяло и навсякъде имаше локви. Тя се стараеше да ги заобикаля, после отвори вратата на лабиринта и пое през него. Между дебелите стени от храсти беше още по-тъмно, но Елайза можеше да прекоси лабиринта дори насън.

Обикновено Елайза обичаше миговете на здрача, когато нощта очакваше деня, обаче днес беше твърде разсеяна, за да обръща внимание. Откакто получи писмото на Роуз за годежа й, се бореше с емоциите си. Бодливата тел на завистта се беше забила в корема й и не й даваше покой. Всеки ден, когато мислите й се насочваха към Роуз, когато препрочиташе писмото и си представяше бъдещето, отвътре я пронизваше страх. Изпълваше я ужас.

Защото след писмото на Роуз светът на Елайза бе сменил багрите си. Подобно на калейдоскопа в детската стая, който толкова я възхити малко след пристигането й в „Блакхърст“ — с едно завъртане същите парченца се преподреждат така, че създават напълно различна картина. Ако преди една седмица се бе чувствала сигурна, обгърната от увереността, че двете с Роуз са свързани навеки, сега отново бе започнала да се страхува, че ще остане сама.

Когато влезе в Тайната градина, ранната светлина се процеждаше през покривалото на редкия есенен листак. Елайза си пое дълбоко дъх. Дойде в градината, понеже тук винаги се чувстваше спокойна, а днес повече от всякога имаше нужда от вълшебството на това място. Имаше нужда то да изпълни душата й и да я дари с покой.

Прокара ръка по желязната пейка, изпъстрена с капчици дъжд, и приседна в мокрия й край. Ябълката беше родила плод, цялата беше в лъскави оранжеви и розови топки. Можеше да набере няколко за

готвачката или пък да пооплеви, или да привърже граха към колчетата. Да се заеме с нещо, което да отвлече мислите й от Роуз и от пристигането й, от упорития й страх, че Роуз ще се върне променена.

Защото дни наред след като беше получила писмото на Роуз, Елайза се бе борила със завистта си и бе осъзнала, че се страхува не от онзи мъж, Натаниъл Уокър, а от любовта на Роуз към него. Най-големият страх на Елайза беше, че Роуз, която открай време обичаше най-много нея, я е заместила с някого и вече не се нуждае от братовчедка си най-силно на света.

С усилие на волята закрачи привидно безгрижно между растенията си. Листата на глициниятa падаха, жасминът беше изгубил цветовете си, но есента беше мека и розовите рози още цъфтяха. Елайза се приближи още малко, пое между пръстите си един полуотворен цвят и се усмихна, като видя съвършената дъждовна капка, попаднала между вътрешните венчелистчета.

Мисълта я сполетя внезапно и напълно оформена. Трябваше да направи букет, подарък за Роуз, с който да я приветства у дома. Братовчедка й обичаше цветята, а и Елайза щеше да избере такива, които са символ на тяхното приятелство. Трябваше да има бръшлян за приятелство, розови рози за щастие, незабравки за неувяхващи спомени…

Елайза подбра старателно всяко цвете, като се постара да къса само онези с хубави стебла, най-съвършените, а после привърза малкия букет с розова панделка, която откъсна от подгъва на роклята си. Тъкмо затягаше панделката, когато чу познатия звук на метални колела, подрънкващи по камъните на алеята в далечината.

Бяха се върнали. Роуз си беше у дома.

Сърцето на Елайза се качи в гърлото, когато вдигна полата си с навлажнен от росата подгъв, стисна букета в ръце и хукна. Закриволичи из лабиринта. В бързината цопваше в локвите, а сърцето й туптеше заедно с чаткането на копитата на конете.

Излезе от портата точно навреме, за да види как каретата спира на обръщалото. Спря за миг, за да успокои дишането си. Вуйчо Лайнъс както винаги седеше на пейката пред портата на лабиринта с малкия кафяв фотоапарат до себе си. Обаче когато я повика, Елайза се престори, че не го е чула.

Стигна на обръщалото точно когато Нютън отвори вратата на каретата. Той намигна на Елайза и тя му махна в отговор. Стисна устни и зачака.

Откакто беше получила писмото на Роуз, дългите дни се бяха слели с още по-дългите нощи и сега моментът най-сетне беше настъпил. Времето сякаш забави ход: тя усещаше накъсаното си дишане, чуваше туптенето на сърцето си.

Дали си представяше промяната в изражението на Роуз, разликата в поведението й?

Букетът се изхлузи от пръстите на Елайза и тя го вдигна от мократа морава.

Движението явно беше привлякло периферното им зрение, понеже и Роуз, и леля Аделайн се извърнаха. Едната се усмихна, другата не. Елайза бавно вдигна ръка и махна. Сетне я свали.

Роуз изви развеселено вежди.

— Е, няма ли да ме приветстваш с добре дошла у дома, братовчедке?

Облекчението плъзна мигновено под кожата на Елайза. Нейната Роуз си беше у дома и всичко несъмнено щеше да се оправи. Тя припна напред с протегнати ръце. Притисна Роуз в прегръдката си.

— Дръпни се, момиче — скастри я леля Аделайн. — Цялата си опръскана в кал. Ще изцапаш роклята на Роуз.

Роуз се усмихна на Елайза и тя усети как острите ръбчета на тревогата й се отдръпват. Разбира се, Роуз си беше същата. Бяха минали само два месеца и половина. Елайза беше допуснала страхът да се съюзи с отсъствието й и да създаде впечатление за промяна, макар че такава всъщност нямаше.

— Братовчедке Елайза, колко се радвам да те видя!

— И аз теб, Роуз. — Елайза й поднесе букета. — Направих го за теб.

— Прекрасен е! — поднесе Роуз цветята към носа си. — От твоята градина ли?

— Незабравки за трайни спомени, бръшлян за приятелство…

— Да, да, и рози, виждам. Колко мило от твоя страна, Елайза. — Роуз подаде букета на Нютън. — Нека госпожа Хопкинс ги сложи във ваза, Нютън, моля те.

— Толкова много имам да ти разказвам, Роуз — каза Елайза. — Никога няма да се досетиш какво се случи. Една от приказките ми…

— Мили боже! — засмя се Роуз. — Още не съм стигнала до прага, а скъпата Елайза ми разказва приказки.

— Престани да досаждаш на братовчедка си — остро се намеси леля Аделайн. — Роуз се нуждае от почивка. — Погледна към дъщеря си и в гласа й се прокрадна колебание: — По-добре да полегнеш.

— Разбира се, мамо. Възнамерявам направо да се оттегля.

Промяната беше почти недоловима, но Елайза въпреки това я забеляза. Имаше нещо необичайно колебливо в предложението на леля Аделайн и нещо не толкова отстъпчиво в отговора на Роуз.

Елайза все още размишляваше над тази промяна, когато леля Аделайн се отправи към къщата, а Роуз се наведе и прошепна в ухото на Елайза:

— Качи се горе, най-скъпа моя. Толкова имам да ти разказвам.

* * *

И Роуз наистина заразказва. Разказа й за всеки миг, прекаран с Натаниъл Уокър, и — което беше по-досадно — мъката от всеки миг, през който двамата са били разделени. Епичният разказ започна същия следобед, продължи през нощта и през следващия ден. Отначало Елайза съумяваше да се престори на заинтригувана — всъщност най-напред наистина беше, понеже Роуз й описваше чувства, каквито самата тя не беше изпитвала, — но дните се нижеха, после се превърнаха в цели седмици и интересът на Елайза започна да отмира. Помъчи се да заинтригува Роуз с други неща — посещение в градината, най-новата приказка, която беше написала, дори с ходене до залива, — обаче Роуз имаше уши само за истории за любов и за търпение, най-вече нейните собствени.

И така, към средата на зимата Елайза все по-често ходеше до залива, до Тайната си градина, до къщата на скалата. Все места, където можеше да изчезне, където слугите не биха посмели да я обезпокоят с плашещото съобщение, винаги едно и също: госпожица Роуз незабавно се нуждае от присъствието на госпожица Елайза по изключително важен въпрос. Понеже колкото и всецяло Елайза да не успяваше да

схване предимствата на една сватбена рокля пред друга, на Роуз никога не й омръзваше да я тормози. Отново и отново Елайза се оказваше подмамена с обещанието за сестринска среща, но се озоваваше пред леля Аделайн, цяла армия от шивачки и повече топове дантела, отколкото бе възможно да съществуват в Англия.

Елайза си казваше, че всичко ще се нареди, че Роуз просто е развълнувана: открай време си падаше по модата и по разните там финтифлюшки, а сега беше получила възможността да изпълни ролята на принцеса от приказките. Елайза трябваше само да бъде търпелива и отношенията им щяха да се нормализират.

После отново стана пролет, започна нова година. Птиците се върнаха от далечните слънчеви страни, Натаниъл пристигна от Ню Йорк, сватбата предстоеше и докато се усети, Елайза махаше след каретата на Нютън, която отвеждаше щастливата двойка към Лондон, а от там на кораб за Европа.

* * *

По-късно същата нощ, докато лежеше в леглото си в безрадостната къща, Елайза остро усети отсъствието на Роуз. Съвсем ясно и болезнено проумя нещо: Роуз вече никога нямаше да дойде в стаята й нощем, нито пък Елайза щеше да отиде в нейната. Двете вече нямаше да лежат една до друга, да се кискат и да си разказват разни неща, докато всички останали спят. За новобрачните се подготвяше нова стая в далечното крило на къщата. По-голяма, с изглед към залива, много по-подходяща за брачна двойка. Елайза се обърна на една страна. В тъмното най-сетне проумя колко непоносимо щеше да бъде за нея да живее под един покрив с Роуз, но въпреки това да не може да отиде при братовчедка си.

На следващия ден Елайза потърси леля си. Намери я в сутрешния салон, заета с кореспонденцията си на едно тясно писалище. Леля Аделайн с нищо не показа, че е забелязала присъствието на Елайза, но племенницата й въпреки това заговори:

— Лельо, питам се дали не е възможно да бъдат свалени от тавана някои стари мебели.

Без да откъсва вниманието си от писмото, което пишеше, леля Аделайн попита:

— Какви мебели?

— Нуждая се само от писалище и стол, и може би от легло…

— Легло ли? — Студените й очи се присвиха и погледът на Аделайн отскочи към Елайза.

В мрака на нощта Елайза бе осъзнала, че е по-добре да промениш някои неща около себе си, отколкото да закърпваш дупките от решенията на другите.

— Сега, след като Роуз вече е омъжена, ми се струва, че присъствието ми в къщата не е нужно. Помислих си, че може да се преместя в къщата на скалата.

Елайза не очакваше много — отдавна подозираше, че леля Аделайн просто обича да отказва. Проследи как леля й старателно подписва писмото, а после почесва с острия си маникюр кучето си по главата. Устните й се разтегнаха в нещо, което Елайза прие за усмивка, макар и едва доловима, след което Аделайн се изправи и разклати звънеца.

* * *

Първата нощ в новия си дом Елайза седеше на прозореца горе и наблюдаваше как океанът набъбва и после се оттегля като огромна капка живак под меката светлина на луната. Роуз беше отвъд това море, някъде на другия бряг. Братовчедка й отново бе отплавала с кораб, а Елайза бе останала тук. Някой ден обаче Елайза щеше да се отправи на свое пътешествие.

Тя се замисли за рекламата, която беше видяла във вестника предишната седмица. Там се казваше, че хората искат да пътуват до Куинсланд, да отидат и да започнат нов живот. Мери винаги разказваше на Елайза за приключенията на брат си в град Мерибъро. От разказите й излизаше, че Австралия е страна на откритите пространства и ослепителното слънце, място, където масово се пренебрегват обществените закони и има колкото искаш възможности да започнеш на чисто. Елайза винаги си бе представяла, че двете с Роуз може да заминат заедно, както неведнъж си бяха говорили. Или пък

не? Като се замислеше, Елайза си припомняше, че Роуз мънкаше едва чуто, когато разговорът опреше до такива въображаеми приключения.

Елайза прекарваше всяка нощ в къщата на скалата. Купуваше си храна от пазара в селото, младият рибар Уилям, с когото се бе сприятелила, всеки ден я снабдяваше с пресни мерланги, а Мери наминаваше почти всеки следобед на път за къщи от „Блакхърст“, като не пропускаше да й донесе гърненце супа, малко студена плешка от печеното, поднесено на обяд, и новини от къщата.

Ако не броим тези посещения, за пръв път в живота си Елайза беше истински сама. Отначало непознатите шумове, особено нощните, я плашеха, но с течение на времето ги опозна: стъпки на животно с меки лапички по покрива, цъкането на отоплителната печка, дъските на пода, които трепереха в захладнелите нощи. Имаше и неочаквани ползи от самотния й живот: откакто беше сама в къщата на скалата, Елайза установи, че героите от приказките й са станали по-смели. Откриваше феи, които лудуват из паяжините, насекоми, които си шептят заклинания едно на друго по рамките на прозорците, огнени искри, които пукат и злобно съскат. Понякога следобед Елайза сядаше в люлеещия се стол и ги слушаше. А късно нощем, когато всички спяха, вплиташе техните истории в своите.

Една сутрин на четвъртата седмица Елайза взе бележника си, отиде в градината и седна на любимото си местенце — туфата с мека трева под ябълката. Хрумна й една идея и тя се залови да я напише: смела принцеса се отказва от рожденото си право и придружава довереника си на дълго пътешествие — опасно пътуване в дива, населена със зли същества и пълна със заплахи страна. Елайза тъкмо се канеше да изпрати героинята си в пещерата с паяжини на един особено зъл пикси, когато на дървото над главата й кацна птица и запя.

— Така ли? — попита Елайза и остави писалката си.

Птицата отново зачурулика.

— Съгласна съм, и аз съм прегладняла. — Пресегна се и си откъсна ябълка от долния клон на дървото, излъска я в роклята си и отхапа. — Много е вкусна — отбеляза Елайза, а птицата отлетя. — Съветвам те да опиташ.

— Може да се възползвам.

Елайза застина приведена и без да помръдва, впери поглед в мястото, където допреди малко бе стояла птицата.

— Щях да донеса нещо за хапване, но не смятах да оставам дълго.

Тя огледа градината, примигна и тогава забеляза мъжа, седнал на желязната градинска пейка. Присъствието му беше толкова неочаквано, че макар двамата да се бяха виждали преди, й отне известно време да го познае. Тъмната му коса и очи, неподправената усмивка… Елайза рязко си пое въздух. Натаниъл Уокър, съпругът на Роуз. Седеше в нейната градина.

— Явно ябълката наистина ти харесва — отбеляза той. — Да те наблюдавам, е почти толкова приятно, колкото и самият аз да ям.

— Не обичам да ме наблюдават.

— Тогава ще отместя поглед — усмихна се той.

— Какво правиш тук?

Натаниъл вдигна неотворената си книга.

— „Малкият лорд Фаунтлерой“. Чела ли си я?

Тя поклати глава.

— И аз не съм, макар да опитвах часове наред. И отчасти вината е твоя, братовчедке Елайза. Градината ти ме разсейва. Седя тук цяла сутрин и още не съм прочел първата глава.

— Мислех, че сте в Италия.

— Наистина бяхме. Върнахме се една седмица по-рано.

Студена сянка падна върху кожата на Елайза.

— Роуз си е у дома, така ли?

— Разбира се — усмихна се той открито. — Нали не намекваш, че италианците са ми откраднали съпругата?

— Но тя кога… — Елайза отметна кичурите коса от челото си и се помъчи да разбере. — Кога се върнахте?

— В понеделник следобед. След доста бурно плаване.

Три дни. Бяха се върнали преди цели три дни, а Роуз не й беше изпратила вест. Коремът й се сви.

— Роуз добре ли е?

— В отлична форма е. Средиземноморският климат й се отрази благоприятно. Щяхме да останем до края на седмицата, обаче тя поиска да участва в организирането на градинското увеселение — изви той вежди с нежна театралност. — Като слушам какво си говорят Роуз и майка й, явно ще бъде грандиозно.

Елайза прикри объркването си, като отхапа от ябълката, после изхвърли твърдата сърцевина със семките. Беше чувала да говорят за някакво градинско увеселение, но беше допуснала, че е поредното светско събитие на Аделайн и няма нищо общо с Роуз.

Натаниъл отново вдигна книгата.

— Затова си избрах тази книга. Госпожа Ходжсън Бърнет ще присъства. — Натаниъл се ококори. — О, ти сигурно много би искала да се запознаеш с нея. Вероятно е огромно удоволствие да разговаряш с друг писател.

Елайза нави един лист от бележника си между палеца и показалеца си, без да го поглежда.

— Ами… вероятно.

В гласа му се прокрадна извинителна нотка:

— Ти ще присъстваш, нали? Сигурен съм, че Роуз те спомена сред гостите. Увеселението ще е на овалната морава в събота сутринта в десет.

Елайза нарисува нещо като клонка отстрани на страницата от бележника си. Просто Роуз знаеше, че тя не си пада по увеселенията, това е. Грижовната Роуз й спестяваше мъчителното общуване с леля Аделайн.

— Роуз често говори за теб, братовчедке Елайза. Имам усещането, че те познавам — мило отбеляза Натаниъл и направи широк жест. — Често ми разказва за градината ти, затова дойдох тук днес. Исках да се уверя лично дали наистина е толкова красива, колкото ми я описва тя.

Елайза за кратко срещна погледа му.

— И?

— Точно както ми разказа, че и повече. Както ти казах, градината отвлече вниманието ми от книгата. Нещо в начина, по който пада светлината, ме изпълва с желание да го запечатам на хартия. Изрисувах цялата титулна страница — усмихна се той. — Не казвай на госпожа Ходжсън Бърнет.

— Засадих градината за мен и за Роуз. — Гласът на Елайза прозвуча странно в собствените й уши. Вече бе привикнала да е сама. Освен това се смути от това колко прозрачни бяха чувствата, които изразяваше, но въпреки това не съумя да се овладее. — За да си имаме

тайно място, където никой друг не може да ни намери. Където Роуз може да седи на въздух дори когато не е добре.

— Роуз е истинска щастливка, че има толкова грижовна братовчедка. Дължа ти вечна признателност, че си бдяла над нея, докато ме е нямало. Двамата с теб сме отбор, нали?

Не, не сме, помисли си Елайза. Ти си допълнение. Временно.

Той се изправи, изтупа панталона си и вдигна книгата пред гърдите си.

— Вече трябва да се сбогувам с теб. Майката на Роуз държи на дисциплината и надали ще погледне с добро око, ако закъснея за обяд.

Елайза го изпрати до портата и го проследи с поглед, докато той се отдалечаваше. Затвори зад него и приседна на ръба на пейката. Премести се, за да не е на мястото, където тялото му беше затоплило метала. У Натаниъл нямаше нищо неприятно и точно затова й стана неприятен. След срещата в гърдите й остана студена тежест. Заради градинското увеселение, което спомена той, и Роуз, и увереността му в нейната обич. Признателността му към Елайза, макар и изразена безукорно, не остави у нея почти никакво съмнение, че той я смята за придатък. А сега беше влязъл в градината й, с лекота беше преодолял лабиринта й…

Елайза прогони тези мисли от главата си. Трябваше отново да се залови с приказката си. Принцесата тъкмо щеше да последва вярната си прислужница в пещерата на онзи пикси. Ето така щеше да забрави срещата, която толкова я разстрои.

Обаче колкото и да се стараеше да продължи да пише, въодушевлението й се бе стопило, а с него си бе отишло и вдъхновението. Сюжетът, който я изпълваше с възторг, когато го започна, сега й се струваше неубедителен и прозрачен. Елайза зачеркна написаното. Не ставаше. Както и да засукваше сюжета, не се получаваше: че в коя приказка принцесата предпочита довереника си пред принца?

* * *

Слънцето грееше толкова силно, сякаш Аделайн беше отправила лична молба за това пред Господ. Допълнителните лилиуми

пристигнаха навреме, а Дейвис обиколи градините за по-екзотични растения, с които да разхубавят аранжировките. Нощните валежи не позволиха на Аделайн да мигне от тревога, но всъщност благодарение на тях градината засия и всяко листенце сякаш бе специално излъскано. По загладената морава артистично разположиха столове с възглавнички. Наети специално за целта келнери стояха подредени в редици до стълбите, същинско въплъщение на спокойствието и въздържаността, а в кухнята, далеч от погледа на всички, готвачката и хората й действаха стремително.

Гостите пристигаха на кръглото обръщало пред къщата вече петнайсет минути и Аделайн ги посрещаше и ги насочваше към моравата. Изглеждаха превъзходно с красивите си шапки — макар че никоя не беше толкова хубава като шапката на Роуз, донесена специално от Милано.

Скрита зад огромен рододендрон, Аделайн оглеждаше гостите. Лорд и лейди Ашфийлд седяха с лорд Ървинг-Браун, сър Морнингтън пиеше чай до игрището за крокет, а младите Чърчил се смееха и играеха. Лейди Хойсър разговаряше на четири очи с лейди Каролайн Аспли.

Аделайн се усмихна — добре се бе справила. Градинското увеселение беше не само удачно посрещане у дома на новобрачната двойка, но и старателно направеният от Аделайн подбор на познавачи, клюкари и амбициозни кариеристи осигуряваше най-добрата възможност да разпространи новината, че Натаниъл рисува портрети. Тя и Томас бяха окачили по стените на вестибюла най-хубавите според нея картини на Натаниъл и по-късно, по време на чая, Аделайн възнамеряваше да преведе оттам някои подбрани гости. Ето така новият й зет щеше да бъде представен на охотните пера на изкуствоведите и на пъргавите езици на особите, които налагаха модата в обществото.

От Натаниъл се искаше единствено да омае гостите поне наполовина толкова успешно, колкото беше омаял Роуз. Аделайн огледа хората и забеляза дъщеря си заедно с Натаниъл и американката госпожа Ходжсън Бърнет. Аделайн се колебаеше дали да я покани, понеже дори един развод е неуместен, а два си бяха направо светотатство. Обаче писателката несъмнено имаше сериозни връзки в

Европа, затова Аделайн реши, че евентуалната полза от нея е повече от лошата й слава.

Роуз се засмя на нещо, казано от писателката, и у Аделайн се надигна топла вълна на задоволство. Роуз беше невероятно красива днес — сияйна като розите, плъзнали по цялата стена зад нея като величествен фон на хубостта й. Роклята й беше бледо-червена, а новата шапка й подхождаше превъзходно. Аделайн си помисли, че дъщеря й изглежда весела, точно както се полага на младоженка, изрекла неотдавна брачната клетва.

Роуз отново се засмя, а Натаниъл посочи към лабиринта. Аделайн се надяваше да не си губят времето и да обсъждат оградената със зид градина или някое друго безумство на Елайза, вместо да говорят за портретите на Натаниъл. Защото, о, какъв неочакван дар от съдбата беше желанието на Елайза да се изнесе от къщата!

През седмиците, докато подготвяше увеселението, Аделайн лежа будна нощ след нощ, кроейки как да не допусне това момиче да развали големия ден. Каква прекрасна изненада й поднесе братовчедката на Роуз, когато застана до бюрото й и и помоли за позволение да се премести в отдалечената къща на скалата. Трябва да й се признае, че бе успяла да не издаде радостта, която я обзе. Заточението на Елайза в далечната къща беше много по-приемливо решение от всичко, което Аделайн би могла да скрои, а откъсването на момичето беше пълно. Аделайн изобщо не я беше мярвала, откакто Елайза се премести, и цялата къща й се струваше по-светла и по-просторна. Най-сетне, след осем дълги години, тя бе свободна от задушливата гравитация в орбитата на това момиче.

Най-трудното бе да убеди Роуз, че отделянето на Елайза е за добро. Клетата Роуз открай време беше сляпа по отношение на Елайза и не беше успяла да усети заплахата, в чието съществуване Аделайн беше напълно уверена. Всъщност едно от първите неща, които милото й момиче направи след завръщането си от своя меден месец, беше да попита къде е братовчедка й. Когато Аделайн й даде благоразумно обяснение за новия дом на Елайза, Роуз се намръщи — струвало й се неочаквано, така каза — и реши още на другата сутрин да отиде да посети Елайза.

Разбира се, подобно посещение беше немислимо, ако Аделайн искаше дребната й измама да успее. Затова веднага след закуска на

следващия ден Аделайн отиде при Роуз в новата й стая, където я завари да аранжира нежен букет. Докато Роуз подбираше един розов клематис сред другите откъснати цветя, Аделайн я попита уж нехайно:

— Мислиш ли, че трябва да поканим Елайза на градинското увеселение?

Роуз се извърна и от крайчеца на стеблото на клематиса капна вода.

— Но, разбира се, мамо, Елайза е най-скъпата ми приятелка.

Аделайн стисна устни — точно този отговор беше очаквала, за него се беше приготвила. Да се престориш, че капитулираш, винаги е премерен риск и Аделайн прибягна към него умело. Няколкото реплики, които си беше намислила предварително и си беше повтаряла и преповтаряла тихичко, се отрониха съвсем естествено от устните й:

— Разбира се, скъпа. Ако искаш тя да присъства, така да бъде. Повече няма да обсъждаме този въпрос.

И едва след това щедро и покоряващо отстъпление Аделайн си позволи малка тъжна въздишка.

Застанала с гръб към нея и със стрък упойващо уханен жасмин в ръка, Роуз попита:

— Какво има, мамо?

— Нищо, скъпа моя.

— Мамо?

Внимателно, внимателно!

— Просто мисля за Натаниъл.

Аделайн се изправи, приглади предницата на полата си и се усмихна лъчезарно на Роуз.

— Няма значение. Сигурна съм, че всичко ще се развие добре за него дори в присъствието на Елайза.

— Разбира се. — Роуз се поколеба, преди да добави жасмина към другите цветя. Не погледна към Аделайн, но не се и налагаше. Аделайн си представяше несигурността, причинила бръчиците по красивото лице на дъщеря й. И наистина предпазливият въпрос прозвуча:

— Защо отсъствието на Елайза би било полезно за Натаниъл?

— Просто се надявах да насоча вниманието към Натаниъл и неговите картини. А Елайза, благословено дете, обикновено привлича вниманието върху себе си. Надявах се този ден да е твой и на

Натаниъл, скъпа моя, но, разбира се, ако така искаш, можеш да поканиш и Елайза. — След това Аделайн се засмя — с ненатрапчив и весел смях, усвоен до съвършенство. — Освен това, ако Елайза научи, че си се прибрала по-рано, ще започне да идва толкова често, че все някой от слугите ще се изпусне и ще спомене за увеселението. А колкото и да не обича светските събития, Елайза ти е толкова предана, скъпа моя, че тя ще настоява да присъства.

След това Аделайн остави Роуз и се подсмихна, забелязвайки сковаките рамене на дъщеря си. Ясен знак, че забележката й е попаднала право в целта.

И наистина по-късно през деня Роуз се появи в будоара на Аделайн и каза, че понеже Елайза не обича балове и приеми, може би не трябва да я принуждават да присъства и на градинското увеселение. После с по-приглушен тон призна, че е размислила относно намерението си да посети братовчедка си още днес. Щяла да изчака да мине градинското увеселение и нещата да се поуспокоят, за да може двете да се видят за по-дълго.

* * *

Взрив от аплодисменти откъм игрището за крокет привлече вниманието на Аделайн. Тя сключи ръцете си в ръкавици, лепна си общителна усмивка и пое обратно през моравата. Докато вървеше към канапето, госпожа Ходжсън Бърнет се изправи и вдигна белия си чадър. Сбогува се с кимване с Роуз и Натаниъл и се отправи като че по посока на лабиринта. Аделайн се надяваше гостенката да не се опитва да мине през него — бяха затворили вратата натам, за да обезсърчават категорично всеки опит на гостите си в тази насока, обаче американците са твърдоглави. Аделайн леко ускори крачка — издирването на изгубени гости не влизаше в плановете й за деня — и настигна госпожа Ходжсън Бърнет, преди тя да се отдалечи значително. Удостои гостенката си с изключително любезна усмивка.

— Добър ден, госпожо Ходжсън Бърнет.

— А, добър ден, лейди Монтраше. Наистина прекрасен ден.

Ах, този акцент! Аделайн се усмихна снизходително.

— Изключително подходящо време. Виждам, че вече сте се запознали с щастливата двойка?

— По-скоро ги монополизирах. Дъщеря ви е невероятно прелестно създание.

— Благодаря ви. Аз съм доста пристрастна.

Учтив смях и от двете.

— А съпругът й очевидно е лудо влюбен в нея — додаде госпожа Ходжсън Бърнет. — Не е ли прекрасна младата любов?

— Много съм щастлива от избора на дъщеря си. Натаниъл е толкова талантлив човек! Спомена ви, че рисува портрети, нали?

— Не, не е споменавал. Но се осмелявам да твърдя, че аз просто не му дадох възможност. Бях твърде заета да ги разпитвам за Тайната градина в това ваше превъзходно имение, за която двамата с дъщеря ви ми разказаха.

— Дреболия — усмихна се някак насила Аделайн. — Малко цветя, оградени със зидове. Във всяко английско имение ги има.

— Не и обвързана с толкова романтични истории, сигурна съм. Градина, сътворена от руини, за да помогне на една дама с крехко здраве да се възстанови.

Аделайн се засмя леко раздразнително.

— Божичко! Явно дъщеря ми и съпругът й са ви разказали почти вълшебна история. Роуз дължи здравето си на грижите на един добър лекар и ви уверявам, че градината е съвсем обикновена. От друга страна, портретите на Натаниъл…

— Въпреки това много бих искала да я видя. Имам предвид градината. Успяха да предизвикат интереса ми.

Аделайн нямаше какво да възрази. Кимна толкова изискано, колкото съумя, но мислено изруга.

* * *

Аделайн беше твърдо решена да поговори строго с Роуз и Натаниъл, когато с периферното си зрение забеляза вихър от бял плат да излита от портата на лабиринта. Извърна се и видя Елайза да отваря вратата точно под носа на госпожа Ходжсън Бърнет.

Ръката на Аделайн се стрелна към устата и затисна вика, преди да е излетял навън. Точно сега, точно в най-неподходящия момент. Това момиче… вечно залетяло се нанякъде, неуместно облечено и несъмнено нежелано. С оскърбително цветущото си здраве, поруменели бузи, чорлава коса, нелепа шапка и — с ужас забеляза Аделайн — без ръкавици. За щастие, поне беше обула обувки.

Устните на Аделайн се стегнаха в ъгълчетата като на марионетка. Тя се огледа и се помъчи да прецени колко сериозен е предизвиканият смут. Един слуга беше отишъл при госпожа Ходжсън Бърнет и я настаняваше на стол. Всички други изглеждаха съвсем спокойни — денят още не беше изгубен. Всъщност само Лайнъс, седнал под клена и глух за онова, което му дърдореше старият лорд Апълби, обърна някакво внимание на новопристигналата, като вдигна четвъртитото си снимачно устройство и го насочи към Елайза. Тя от своя страна гледаше към Роуз с втрещено изражение. Несъмнено беше учудена от подранилото завръщане на братовчедка си от Европа.

Аделайн бързо се извърна, решена да избави дъщеря си от неудобството. Обаче Роуз и Натаниъл бяха погълнати един от друг и не бяха забелязали пристигането на Елайза. Натаниъл беше седнал на ръба на стола и коленете му почти докосваха коленете на Роуз (или пък леко се допираха? Аделайн не можеше да прецени). Беше стиснал между пръстите си горска ягода на дълго стебло и въртеше плодчето насам-натам, приближаваше го до устните на Роуз, после отново го отдалечаваше. И всеки път Роуз се смееше, вирнала брадичка, а по шията й играеха светлина и сянка.

Аделайн пламна и вдигна ветрилото си, за да се предпази от слънцето. Колко неуместна проява на интимност! Какво щяха да си помислят хората? Аделайн си представи как онази клюкарка Каролайн Аспли ще вземе писалката в ръка веднага щом се прибере у дома.

Аделайн знаеше, че е неин дълг да преустанови това своеволно поведение, обаче… Отново свали ветрилото си и примигна над ръбчето му. Колкото и да се мъчеше, просто не можеше да отмести поглед. Каква зрелост! Свежестта на образа беше магнетична. Макар да съзнаваше, че Елайза поражда хаос зад себе си, макар съпругът й да не даваше и пет пари за благоприличието, светът сякаш забави ход и Аделайн се озова самичка в центъра му, усещайки само собствения си пулс. Кожата й настръхна, краката й внезапно омекнаха, дишането й

стана плитко и учестено. Мисълта я връхлетя, преди да има възможност да я възпре: какво ли е да си толкова обичан?

* * *

Мирисът на живачни изпарения изпълни ноздрите му и Лайнъс вдъхна дълбоко. Задържа миризмата, усети как съзнанието му се разтваря и тъпанчетата му пламват, преди да издиша. Сам в тъмната си стаичка, Лайнъс беше висок метър и осемдесет и двата му крака бяха еднакво дълги. Със сребърните си щипци той плъзна снимката напред-назад и проследи внимателно как започва да се появява образът.

Тя никога не би се съгласила да му позира. Отначало я умоляваше, после настояваше, но след време проумя същността на играта й. Преследването й харесваше, така че Лайнъс трябваше да преосмисли тактиката си.

И той го стори. Изпрати Мансел в Лондон да му купи „Кодак-Истман Брауни“ — грозна машинарийка, предназначена за неумели аматьори, която по фотографско качество не можеше да се мери с неговата камера обскура, обаче беше лесnопреносима, а това бе важното. Лайнъс съзнаваше, че докато Елайза продължава да го дразни, това е единственият начин да я снима.

Преместването й в къщата беше смел ход и Лайнъс отдаде заслуженото на смелостта й. Подари й градината, за да може и тя да я обича така, както я бе обичала майка й — нищо друго не караше очите на неговата poupée да грейват така, както градината между четирите стени, — обаче Лайнъс не беше предвидил новата раздяла: Елайза не беше стъпвала в къщата от седмици. Ден след ден Лайнъс се взираше в портата към лабиринта, обаче тя продължаваше да го измъчва с отсъствието си.

А сега положението се беше влошило още повече, тъй като Лайнъс имаше съперник. Както стоеше на мястото си и бдеше преди три сутрини, пред погледа му се разигра крайно неприятна гледка. Докато очакваше желаната си награда, вместо нея през портата откъм лабиринта се показа художникът, новият съпруг. Лайнъс се слиса, понеже какво си въобразяваше този тип, та ще минава през портата на лабиринта! Крачеше смело там, където Лайнъс така и не се осмели да

отиде. Безброй въпроси започнаха да напират у Лайнъс: дали я е видял? Говорил ли е с нея? Погледнал ли я е в очите? Немислимо беше художникът да души около неговия трофей.

Но най-накрая Лайнъс спечели. Днес търпението му пожъна плод.

Вдъхна дълбоко. Образът се появяваше. На слабата червена светлинка Лайнъс се приведе, за да види по-добре. Отстрани беше тъмно — храстите на лабиринта, — но по средата, където в кадър беше влязла тя, беше по-светло. Тя го забеляза тутакси и Лайнъс усети как тилът му пламва от удоволствие. Разширените й очи, раздалечените устни като на животно, неочаквано притиснато натясно.

Лайнъс примижа и се вгледа в легенчето с проявителя. И ето. Бялото на роклята й, тънката й талия — о, как копнееше той да я обхване с пръсти, да усети леките й дихания, които пърхат в гръдния кош! И тази шия — толкова бяла, бяла, под която се вижда как тупти сърцето й досущ като на майка й някога. Лайнъс затвори очи за миг и си представи шията на своята poupée с червен разрез по средата. И тя се бе опитала да го напусне.

Той беше в тъмната стаичка, когато тя се бе отбила за последен път. Изрязваше паспарту, за да постави в рамка най-новите си подбрани снимки: скакалци от дъждовните западни провинции. Беше много развълнуван заради снимките и дори смяташе да поиска разрешение от баща си за една малка изложба, така че не искаше никой да му се пречка. Джорджиана обаче беше изключение от повечето правила.

Колко неземна, колко съвършена изглеждаше тя в рамката на вратата му и с осветено от пламъка на свещта лице. Тя вдигна пръст към устните си, накара го да глътне думите, които се канеше да изрече, и затвори вратата зад гърба си. Гледаше как бавно приближава към него и по устните й играе лека усмивка. Потайността й бе едно от нещата, които най-силно го вълнуваха, и сега, останал насаме със своята poupée, той изпита вълнуващото усещане, че е участник в тайно съглашение — рядкост за Лайнъс, който не отделяше време почти за никого. И за когото почти никой не отделяше време.

— Нали ще ми помогнеш, Лайнъс? — попита с големите си бистри очи. Без да проумява болката му. И после заговори за някакъв мъж, с когото се запознала, моряк, за любовта им, за желанието им да

бъдат заедно, но че това трябва да е тайна от мама и татко, а той, Лайнъс, щял да й помогне, нали? Времето се проточи безкрайно помежду им, думите й закръжиха хаотично в съзнанието му, набъбваха и се спаружваха, зазвучаваха ту по-гръмко, ту по-тихо и един-единствен миг побра цял един живот в самота.

Без да се замисли, той вдигна ръка, все още стиснал джобното си ножче, и бързо го прокара по млечнобялата й кожа, направи своята болка и нейна…

* * *

С щипците Лайнъс вдигна снимката по-близо до светлината. Примижа, примигна. Проклятие! Там, където би трябвало да бъде лицето на Елайза, имаше само бяла светлина на сиви точици. Тя бе мръднала точно когато той беше освободил клапата. Не беше действал достатъчно бързо и тя беше изчезнала под върха на пръста му. Лайнъс стисна юмрук. Както винаги в неприятни моменти, си спомни момиченцето, което седна до него на пода в библиотеката и му подаде куклата си, а с нея му обеща и самата себе си. Преди да го разочарова.

Няма значение. Дребна пречка и нищо друго, временен обрат в играта, която двамата играеха и която той беше играл и с майка й. Този път той беше изгубил, а след нещастието с джобното ножче неговата Джорджиана беше изчезнала и повече не се върна. Този път обаче той щеше да внимава повече.

Каквото и да му струваше, колкото и дълго да се налагаше да чака, Лайнъс щеше да успее.

* * *

Роуз късаше белите листенца на маргаритката, докато не остана нито едно: момче, момиче, момче, момиче. Усмихна се и обгърна с пръсти златистата сърцевина на цветето. Едно момиченце, нейно и на Натаниъл, а после може би син, а след това по още едно и от двете.

Роуз искаше да има свое семейство, откакто се помнеше. Много по-различно от студеното и самотно семейство от детството й, преди

пристигането на Елайза в „Блакхърст“. Между родителите щеше да има близост и да, обич, щяха да имат много деца, братя и сестри, които неизменно щяха да се грижат един за друг.

Макар Роуз да го искаше, беше присъствала на доста разговори на зрели жени, за да заключи, че макар децата да са същинска благословия, актът по зачеването им е огромно изпитание. Затова в сватбената си нощ тя бе очаквала най-лошото. Когато Натаниъл съблече роклята, когато смъкна специално поръчаното от мама дантелено бельо, Роуз притаи дъх и внимателно се взря в лицето му. Беше много притеснена. Страхът от непознатото се бе съюзил със смущението заради белезите й, затова тя седеше, почти неспособна да диша. Чакаше той да каже нещо, но и се боеше, че може да го стори. Той метна настрани роклята и бельото й, но все така не продумваше. Не я погледна в очите. Оглеждаше тялото й бавно и внимателно, както човек съзерцава произведение на изкуството, което открай време е копнял да види. Тъмните му очи бродеха целеустремено, устните му се раздалечиха. Той вдигна ръка и Роуз потръпна в очакване — връхчето на пръста му проследи очертанието на по-големия й белег. Докосването предизвика тръпки в корема на Роуз и от вътрешната страна на бедрата й.

След това се любиха и Роуз установи, че онези жени имат право — наистина беше болезнено. Обаче Роуз познаваше болката, беше напълно способна да излезе от кожата си и да се превърне по-скоро в наблюдател, отколкото в участник в събитието. Вместо това насочи вниманието си към любопитната близост на лицето му до своето — затворените очи, гладките тъмни клепачи и плътните устни му придаваха изражение, което тя май не бе виждала никога преди, а дишането му бе станало учестено и тежко — и си даде сметка, че му въздейства силно. През всичките години, когато страдаше заради лошото си здраве, нито веднъж не бе чувствала, че притежава сила. Все беше горката Роуз, клетата Роуз, крехката Роуз. Обаче по лицето на Натаниъл тя прочете желание и това я направи силна.

По време на медения им месец времето сякаш спря. Преди имаше минути и часове, сега имаше само дни и нощи, слънце и луна. Когато се върнаха в Англия, тя смаяно установи, че подразделенията на времето ги очакват. Смая я и възобновяването на живота в „Блакхърст“. В Италия Роуз бе свикнала с уединението и сега

установи, че присъствието на другите я дразни. Слугите, мама и дори Елайза, всеки, който се спотайва зад ъгъла и се опитва да отклони вниманието й от Натаниъл. Роуз искаше двамата да си имат своя къща, където никой да не ги безпокои, но съзнаваше, че ще разполага с предостатъчно време за това. Съзнаваше и че мама има право: най-добре е Натаниъл да се запознае с подходящите хора в „Блакхърст“, а и къщата беше достатъчно голяма, та в нея да живеят удобно поне двайсет човека.

И толкова по-добре. Роуз нежно положи ръка върху корема си. Подозираше, че ще се нуждаят от детска стая още преди Нова година. Цяла сутрин се чувстваше някак странно, сякаш знаеше някаква специална тайна. Сигурна беше, че паметното събитие следва да е точно такова — жената мигновено усеща пораждането на нов живот в тялото си. Роуз стисна златистата среда на маргаритката си и се запъти обратно към къщата, усещайки топлината на слънцето с гърба си. Зачуди се кога да сподели тайната си с Натаниъл. И мисълта извика усмивка на устните й. Колко щеше да се развълнува той! Понеже когато им се родеше дете, щяха да постигнат пълнотата.

38

Клиф Котидж, 2005 г.

Есента най-сетне сякаш разбра, че е септември. Последните окъснели летни дни бяха прогонени и в Тайната градина дълги сенки се проточиха към зимата. По земята беше разстлан килим от паднали листа, оранжеви и бледозелени, а кестени в бодливи палтенца гордо се пъчеха от връхчетата на студените клони.

Касандра и Крисчън работеха в къщата цяла седмица — разплитаха пълзящите растения, търкаха лекьосаните от мъх стени, оправяха изгнилите дъски на пода. Но понеже днес беше петък и двамата изгаряха от желание, решиха, че скритата градина заслужава известно внимание.

Крисчън копаеше дупка на мястото на южната порта, мъчейки се да достигне дъното на извънредно големите основи от пясъчник, а Касандра вече два часа клечеше до северната стена и скубеше орлова папрат от нещо, което явно някога е било цветна леха. Заниманието й напомни за уикендите от детството й, когато помагаше на Нел да плеви градината си в Падингтън, и Касандра изпита приятното усещане за нещо познато. Беше натрупала внушителна купчина от листа и корени зад себе си, но вече забавяше темпото. Трудно й бе да не се разсейва от Тайната градина. Плъзгането под стената беше като навлизане в място отвъд времето. Допускаше, че се дължи на зидовете, макар че усещането за откъснатост не беше само физическо. Тук нещата звучаха различно, птиците пееха по-силно и листата шептяха на вятъра. Миризмите също бяха по-силни — на влажна плодовитост, на сладки ябълки — и въздухът беше по-чист. Колкото повече време прекарваше в градината, толкова повече се засилваше усещането на Касандра, че е била права. Градината не спеше, а си беше съвсем жива.

Слънцето лекичко се измести и през пълзящите растения над главата й се процедиха снопове светлина, а от съседното дърво се посипа дъжд от ситни като конфети пожълтели листа. Докато ги наблюдаваше как се разлитат, Касандра усети как я обзема неудържимо желание да ги скицира, да улови на хартия вълшебния

контраст между светлина и сянка. Пръстите й потрепнаха, представяйки си щрихите, които ще чертаят сноповете светлина, светлосенките, нужни за предаването на прозрачността. Желанието да рисува я свари неподготвена.

— Почивка за чай?

В другия край на градината Крисчън облегна лопатата си на стената, вдигна долния край на избелялата си фланелка и избърса потта от челото си.

— Звучи добре. — Касандра отупа ръкавиците си в джинсите, за да се освободи от пръстта и полепналите бурени, като се постара да не зяпа голия му корем. — Ти ли ще го свариш, или аз?

— Аз.

Той коленичи в разчистения участък в средата на градината и напълни едно канче с останалата в манерката му вода.

Касандра седна сковано. След една седмица разчистване прасците й бяха схванати, а бедрата — натежали от умора. Но нямаше нищо против това. Изпитваше перверзно удоволствие от болката в тялото си, защото тя бе неоспоримо доказателство за собствената й материалност. Имаше крака и те имаха мускули, които боляха от употреба. Тя вече не се чувстваше невидима или крехка, беше станала по-тежка и нямаше опасност вятърът да я отвее. А вечер бързо потъваше в пухкавите пластове на съня и когато се събудеше, нощта беше останала някъде зад нея като самотен и безсънен плавей.

— Как върви в лабиринта в хотела? — попита тя, когато Крисчън сложи канчето върху малкия примус, който беше донесъл.

— Не е зле. Майк смята, че до зимата ще го разчистим.

— Въпреки че помагаш и на мен?

Крисчън се усмихна.

— Както може да се очаква, има какво да каже по въпроса. — Изхвърли остатъка от сутрешния чай от чашите им и преметна през ръбчето на всяка конеца на ново пликче.

— Надявам се, че работата тук не ти създава неприятности.

— Нищо, с което да не мога да се оправя.

— Признателна съм ти, че направи толкова много за мен, Крисчън.

— Дребна работа. Обещах да ти помогна и го направих.

— Знам и наистина се радвам. — Тя свали ръкавиците една по една. — Но ще разбера, ако си зает с други работи.

— Имаш предвид с истинската ми работа ли? — засмя се той. — Не се притеснявай, Майк не се е лишил от работна ръка.

Истинската му работа. Касандра си задаваше някои въпроси, но до този момент не се беше осмелила да подхване темата. Обаче днес пребиваването й в градината я бе заредило с усещането, че трябва да бъде смела, пък да става каквото ще. Нел беше такава по дух. Касандра описа с петата си дъга в пръстта.

— Крисчън?

— Да, Касандра?

— Чудех се — повтори тя дъгата и описа още една отдолу, — все се каня да те попитам нещо, което спомена Джулия Бенет. — Касандра срещна погледа му, но не успя да го задържи дълго. — Защо си в Триджина и работиш за Майкъл, вместо да си бъдеш лекар в Оксфорд?

Крисчън не отговори и тя се осмели отново да го погледне. Трудно й бе да разчете изражението му. Той вдигна рамене и леко се усмихна.

— А ти защо си в Триджина и обновяваш една стара къща без съпруга си?

Касандра рязко си пое дъх — от изненада и по ред други причини. Пръстите й неволно започнаха да въртят брачната й халка, както й беше навик.

— Аз… аз съм… — Всякакви уклончиви отговори се появиха като мехурчета на върха на езика й, а после чу глас, не съвсем своя: — Нямам съпруг. Някога имах, обаче… стана нещастие и Ник беше…

— Извинявай. Не си длъжна да обясняваш, не исках да…

— Всичко е наред, аз…

— Не, не е. — Крисчън разроши коса и вдигна ръка с дланта нагоре. — Не биваше да питам.

— Няма нищо, аз първа попитах. — И по някакъв странен начин, необясним дори за самата нея, мъничка част от съществото й беше доволна, че е изрекла тези думи. Изпита облекчение, когато произнесе името на Ник, и се почувства не чак толкова виновна, че тя е тук, а него го няма. Че тя все още е тук, с Крисчън.

Канчето подскачаше върху примуса, разлетяха се пръски. Крисчън го наклони, за да напълни чашите, сложи по една лъжичка

захар във всяка и бързо разбърка. Подаде едната чаша на Касандра.

— Благодаря. — Тя обгърна с пръсти топлия метал и лекичко духна течността.

Крисчън отпи и се намръщи, понеже се опари.

Помежду им се възцари изпълнена с шумове тишина и Касандра потърси нишките на някаква тема, която отново да изтъче тъканта на разговор. Не намери нищо подходящо.

Накрая се обади Крисчън:

— Според мен баба ти е имала късмет, че не познава миналото си.

С връхчето на кутрето си Касандра отстрани от чая си парченце листо.

— Не мислиш ли, че е истинска благодат да гледаш напред, а не назад?

Тя се престори, че изваденото от чая листо силно я интригува.

— В някои отношения.

— Във всички отношения.

— Обаче е ужасно съвсем да забравиш миналото.

— Защо?

Тя хвърли поглед настрани, за да провери дали той говори сериозно. В изражението му нямаше и искрица веселост.

— Защото тогава все едно то никога не се е случило.

— Но то се е случило и нищо не може да го промени.

— Обаче ти не помниш.

— Е и?

— Ами… — Тя избута листото настрани и леко сви рамене. — Спомените са нужни, за да пазиш миналото живо.

— Точно това казвам. Без спомени всички биха могли просто да продължат напред.

Страните на Касандра пламнаха и тя отпи от чая си за прикритие. После отново. Да не би Крисчън да се опитваше да я убеди колко е важно миналото да остане в историята? Можеше да очаква подобно нещо от Бен или от Нел, беше се научила да кима сериозно, когато някоя от лелите й излизаше с подобни твърдения, но това беше различно. Касандра се чувстваше много положително настроена, много по-лека от обикновено, силуетът й беше ясно очертан, а не като преди поразмазан на места. Приятно й беше. Запита се кога точно той

я беше определил като нещастен случай, като човек, който се нуждае от помощ. Смути се и нещо повече, някак се разочарова.

Отпи от чая си и погледна крадешком към Крисчън. Той не бе забелязал. Вниманието му беше погълнато от една пръчка, на която нанизваше сухи есенни листа. Касандра се зае да го наблюдава. Не можеше да разчете изражението му — да, беше потънал в мисли, но имаше и нещо повече, беше разсеян, дистанциран, самотен.

— Крисчън…

— Знаеш ли, веднъж видях Нел.

Това я изненада.

— Баба ми Нел?

— Допускам, че беше тя. Не се сещам кой друг би могъл да е, а и датите като че ли съвпадат. Бях на единайсет, така че вероятно е било през седемдесет и пета. Бях дошъл тук, за да остана сам, и тъкмо се канех да пролазя под стената, когато някой ме хвана за крака. Отначало не си дадох сметка, че е човек, и за секунда си помислих, че братята ми явно са прави — че в къщата има призраци и един от тях ей сега ще ме превърне в жаба. — Устните му се разтеглиха в намек за усмивка, той смачка едно листо в шепата си и пръсна парченцата по земята. — Обаче не беше привидение, а възрастна жена със странен акцент и печално лице.

Касандра си представи лицето на Нел. Наистина ли е било печално? Страховито да, непривикнало да изразява излишна сърдечност, да, обаче печално? Не можеше да каже. Познаваше я толкова добре, че не бе в състояние да прецени.

— Имаше прошарена коса, прибрана високо на главата — каза той.

— На кок.

Крисчън кимна, усмихна се лекичко и обърна чашата си, за да излее каквото е останало вътре. Хвърли настрани и пръчката с нанизани на нея листа.

— Ще успееш ли да разрешиш загадката на живота й?

Касандра бавно въздъхна — днес следобед у Крисчън определено имаше нещо, която я тревожеше. Настроението му й напомняше на сноповете светлина, струящи през пълзящите растения. Беше неуловимо, трептящо, някак променливо.

— Всъщност не. В албумите с изрезки на Роуз не намерих голямото откритие, на което се надявах.

— Нямаше текст, озаглавен: „Защо Елайза може някой ден да вземе детето ми“? — усмихна се той.

— Категорично не.

— Поне си се сдобила с интересно четиво преди сън.

— Само дето заспивах веднага щом положа глава на възглавницата.

— Заради морския въздух е — увери я Крисчън, изправи се и отново взе лопатата си. — Отразява се добре на душата.

Май имаше основание. Касандра също се изправи.

— Крисчън — каза тя, поклащайки ръкавиците си, — относно албумите с изрезки…

— Да?

— Натъкнах се на нещо, за което се надявам да ми помогнеш. Своеобразна загадка.

— Така ли?

Тя го погледна малко притеснено заради начина, по който беше избегнал темата преди малко.

— Въпросът е медицински.

— Добре.

— Роуз споменава някакви белези на корема си. Доколкото разбирам, са доста големи и достатъчно видими, за да я смущават, поради което по-рано се е консултирала за тях със своя лекар Ебенизър Матюс.

— Не съм специалист по кожни проблеми — вдигна рамене Крисчън.

— А по какво?

— По онкология. Роуз пише ли още нещо, за което да се заловим? Цвят, размер, вид, брой?

— В повечето случаи говори с евфемизми — поклати глава Касандра.

— Типичното викторианско благоприличие. — Крисчън движеше лопатата напред-назад по пръстта, докато размишляваше. — Може да са от какво ли не. Белези, пигментация… споменава ли за операция?

— Не помня такова нещо. Каква операция?

Крисчън махна с ръка.

— Ами първото, което ми хрумва, е апандисит, бъбреци или белите й дробове. — Изви вежди. — Може би киста? Може ли да е попадала в близост до ферми?

— В имението има ферми.

— Това определено е най-честата причина за операция на деца през викторианската епоха.

— Какво по-точно?

— Паразит, тения. Живее в кучетата, но може да преминава у хората или овцете. Обикновено се настанява в бъбреците или в черния дроб, но понякога се оказва в белите дробове. — Крисчън вдигна поглед към нея. — Връзва се, но се опасявам, че тъй като не можем да попитаме Роуз или да намерим друга информация в албумите с изрезки, надали ще знаем със сигурност.

— Следобед ще ги прегледам отново да проверя дали не съм пропуснала нещо.

— А аз ще продължа да мисля.

— Благодаря ти. Но не си създавай излишни главоболия, наистина е просто любопитство. — Касандра надяна ръкавиците си и преплете пръсти, за да ги пристегне.

Крисчън няколко пъти зарови лопатата си в пръстта.

— Имаше твърде много смърт.

Касандра го погледна.

— В работата ми, в онкологията. Беше твърде жестоко. Пациентите, семействата, загубата им. Мислех, че ще успея да се справя, обаче с течение на времето ти се струпва все повече…

Касандра се замисли за последните дни на Нел, за отвратителната стерилна миризма в болницата, за студените и голи оцъклени стени.

— Тази професия не беше за мен. Установих го още в университета.

— Не ти ли хрумна да смениш специалността?

— Не исках да разочаровам майка си.

— Тя е искала да станеш лекар ли?

— Не знам — погледна я той. — Почина, когато бях малък.

В този миг Касандра разбра — рак. Разбра и защо той толкова искаше да забрави миналото.

— Съжалявам, Крисчън.

Той кимна и вдигна очи, когато над главите им прелетя птица.

— Май ще вали. Когато полските врани пикират така, се задава дъжд. — Усмихна се стеснително, сякаш се извиняваше за внезапната промяна на темата. — В сравнение с местния фолклор метеорологията ряпа да яде.

Касандра взе греблото.

— Да поработим още половин час и край за днес.

Изведнъж Крисчън сведе поглед към земята и заровичка с носа на обувката си в пръстта.

— Знаеш ли, канех се да пийна нещо в кръчмата на път за къщи. — Вдигна очи към Касандра. — Дали не би искала да дойдеш?

— Разбира се — чу се тя да отговаря. — Защо не.

Крисчън се усмихна и лицето му се отпусна.

— Страхотно. Това е страхотно.

Нов влажен полъх на соления вятър довя едно кленово листо върху главата на Касандра. Тя го махна и отново насочи вниманието си към обраслия с орлова папрат участък, зарови греблото под един дълъг тънък корен и се помъчи да го изтръгне от земята. И се усмихна, макар да не беше сигурна защо точно.

* * *

В кръчмата свиреше някаква група, затова останаха и си поръчаха пай и картофки. Крисчън й разказа самоиронично как се е върнал да живее с баща си и доведената си майка, а Касандра му довери някои от ексцентричните особености на Нел: за отказа й да купи белачка за картофи, понеже не можела да реже обелката толкова тънко като нея с ножа, за навика й да осиновява котките на други хора, как поставила мъдреца на Касандра в сребърен обков и го превърнала в медальон. Крисчън се смя и смехът му толкова допадна на Касандра, че и тя се хвана да се смее.

Когато Крисчън най-сетне откара Касандра до хотела, вече беше тъмно, а въздухът беше толкова влажен, че светлината от фаровете му жълтееше.

— Благодаря ти — каза Касандра и отвори вратата на колата. — Прекарах чудесно.

И наистина беше така. Беше прекарала непринудено, спокойно и приятно.

— Радвам се, че дойде.

— Аз също.

Касандра се усмихна, скрила лице в рамото си, изчака за миг и затвори вратата. Махна, когато колата му се изгуби в мрака.

— Оставиха ви съобщение по телефона — размаха Саманта едно листче, когато Касандра влезе във фоайето. — Излизали сте, а?

— Да, ходих в кръчмата. — Касандра пое листчето, без да обръща внимание на учудено извитите вежди на Саманта.

Обаждане от Руби Дейвис. Пристига в Корнуол в понеделник. Има резервация за хотел „Блакхърст“. Очаква доклад за развоя на събитията!

Вълна от неподправено удоволствие заля Касандра. Щеше да има възможност да покаже на Руби къщата, албумите с изрезки и Тайната градина. Знаеше, че Руби е човек, който ще разбере специалната им стойност. Щеше да хареса и Крисчън.

— Някой ви докара, нали? Стори ми се колата на Крисчън Блейк.

— Благодаря за съобщението — отвърна усмихнато Касандра.

— Не че успях да видя добре… — провикна се Саманта, докато Касандра се отдалечаваше по стълбите. — Не шпионирам, нищо такова.

В стаята си Касандра си напълни вана с гореща вода и сложи малко лавандулови соли, които Джулия й беше намерила за изморените й мускули. Взе със себе си албумите с изрезки и ги положи върху една суха кърпа на плочките на пода. Влезе във ваната, като се постара да не мокри лявата си ръка, за да отгръща страниците, облегна се на порцелановата стена и отвори първия албум с надеждата да се натъкне на някоя незабелязана подробност за белезите на Роуз.

Когато водата изстина и стъпалата на Касандра станаха морави, още не беше открила нищо полезно. Все същото завоалирано споменаване на „следите“ по тялото на Роуз, от които тя се срамувала.

Обаче намери нещо друго интересно. Нямаше връзка със „следите“, но въпреки това беше интересно. Не просто думите, но и тонът на написаното удиви Касандра:

„Април, 1909 г. Започна работата по зида в къщата. Мама сметна, и то основателно, че е най-добре да бъде сторено по време на отсъствието на Елайза. Къщата беше твърде уязвима. В миналото е било уместно да остане открита, когато са я употребявали с по-съмнителни цели, но вече не е нужно да се вижда открито откъм морето. Тъкмо обратното, сега никой от нас не желае показност. А и предпазливостта никога не е излишна: защото когато можеш да спечелиш толкова много, можеш и да изгубиш много.“

39

Имението „Блакхърст“, 1909 г.

Роуз плачеше. Бузата й беше топла, а възглавницата — мокра, но тя не спираше да плаче. Здраво стисна очи срещу процеждащата се зимна светлина и се разплака, както не беше плакала от дете. Ужасна, ужасна сутрин! Как се осмелява слънцето толкова самоуверено да изгрява и да злорадства над нейното нещастие? Как изобщо другите хора си вършат работата, като че ли на небето има Бог, когато Роуз за пореден път отваря очи и вижда свършека на мечтите си, изписан с кръв? Още колко, питаше се тя, още колко пъти трябва да изтърпи това ежемесечно изтезание?

По някаква ужасна причина й се струваше по-добре да знае, понеже най-непоносими бяха бавно влачещите се помежду дни. Дългите дни, през които Роуз си позволяваше да си представя, да мечтае, да се надява. Надежда — колко беше намразила тази дума! Тя беше коварно семе, посято в душата на човека, което тайно растеше и без много грижи, а после разцъфтяваше с такова великолепие, че всеки се надяваше това да стане. Надеждата, освен това не позволяваше на човек да се поучи от опита си. Защото всеки месец, след седмицата на кървене, Роуз усещаше как тази противна креатура отново се надига и как дъската на опита й бива изтрита. Колкото и да си обещаваше, че този път няма да върви по тази свирка, че няма да стане жертва на жестоките и изпълнени с надежда шепоти, винаги го правеше. Понеже отчаяните хора се вкопчват в надеждата като моряци за отломките от кораба си.

За една година само веднъж можа да си отдъхне от този страховит цикъл. През месеца, когато не получи кървене. Веднага повикаха д-р Матюс, той извърши преглед и изрече благословените слова: тя очакваше дете. Какво блаженство е да чуеш най-съкровеното си желание, изречено толкова спокойно, без почти никаква мисъл за месеците на разочарование преди това, с увереност и твърдост, че всичко ще се развие по реда си. Коремът й щеше да се подуе и щеше да се роди бебе. Осем дни се радва тя на скъпоценната новина, шептя

нежни слова на плоския си корем, ходеше, говореше и сънуваше по различен начин. И на деветия ден…

На вратата се почука, но Роуз не помръдна. Махни се, помисли тя, махни се и ме остави на мира.

Вратата се открехна, някой влезе и вбесяващо се постара да не вдига шум. Някакъв звук — поставиха нещо на нощното шкафче — и после тих глас прозвуча до ухото й:

— Донесох ви закуската, госпожо Уокър.

Госпожа Уокър. Коремът на Роуз се стегна от тези думи. Колко силно беше копняла да стане госпожа Уокър. След като се запозна с Натаниъл в Ню Йорк, ходеше на множество танцови забави една подир друга, с разтуптяно сърце се озърташе в залата да го види, дъхът й секваше, докато очите им не се срещнеха и по устните му не плъзнеше усмивка, предназначена само за нея.

Сега вече името беше нейно, но тя се бе оказала недостойна за него. Съпруга, неспособна да осъществи най-основната функция на омъжената жена. Не можеше да даде на съпруга си онова, което се очакваше от една добра съпруга. Деца. Здрави и щастливи деца, които да припкат из имението, да пълнят кофички с пясък, да се крият от гувернантката си.

— Не плачете, госпожо Уокър, ще ви се случи когато му дойде времето.

Всяка добронамерена дума на слугинята за Роуз носеше същинска горчилка.

— Нима, Мери?

— Разбира се, госпожо.

— Защо си толкова сигурна?

— Ами тъй е редно, нали? Жената не може да го избегне, колкото и да се мъчи. Не задълго. Познавам мнозина, дето с радост биха се избавили от туй, ако знаеха начин.

— Неблагодарни нищожества — възкликна Роуз с пламнало и мокро лице. — Такива жени не заслужават благодатта на майчинството.

Погледът на Мери се помъти от нещо, което Роуз взе за съжаление. Вместо да зашлеви пълните и напращели от здраве бузи на слугинята, Роуз се извърна и се сгуши под завивката. Прикотка болката си в корема. Обгърна се с тъмния и празен облак на загубата.

* * *

Натаниъл можеше да го нарисува и насън. Лицето на съпругата му, толкова познато, че на моменти си мислеше, че го познава по-добре от собствената си ръка. Довърши линията, която прокарваше, и леко я размаза с палец. Примижа и наклони глава. Красива беше, в това съмнение нямаше. Тъмна коса и светла кожа, красива уста. Но въпреки това не му доставяше наслада.

Пъхна портретната скица в папката си. Тя щеше да я приеме с радост както винаги. Молбите й за нови портрети бяха толкова отчаяни, че той никога не успяваше да й откаже. Ако не й показваше по един нов портрет през няколко дни, тя плачеше и настояваше той да я уверява в любовта си. Рисуваше я по-скоро по памет, отколкото от натура. Другото би било прекалено болезнено. Неговата Роуз беше изчезнала в скръбта си. Младата жена, с която се бе запознал в Ню Йорк, се беше стопила и отдолу се бе появила тази сянка на Роуз с помътнели от недоспиване очи, нервни крайници и посивяла от тревога кожа. Има ли поет, описал окаяната грозота на любимо същество, преобразено в своята противоположност от мъка?

Нощ след нощ тя му се предлагаше и той се съгласяваше. Обаче желанието на Натаниъл беше изчезнало. Онова, което преди го бе възбуждало, сега го изпълваше с ужас и с нещо още по-лошо — с вина. Вина, понеже когато се любеха, той вече не бе способен да я гледа. Вина, задето не можеше да й даде каквото искаше тя. Не че Роуз щеше да му повярва. Колкото и пъти да я уверяваше, че не желае да има дете, че тя му е съвсем достатъчна, Роуз не искаше и да чуе. Колкото и пъти да обхващаше лицето й с ръце и да я принуждаваше да срещне погледа му, за да й го повтори за пореден път, тя кимаше в знак на съгласие, но той четеше съмнение в очите й, породено от собствения й коварен страх. Той беше безсилен да стигне отвъд него и да я увери, че казва истината.

А сега още по-унизителното бе, че майка й дойде да го посети в ателието му. Разгледа малко сковано портретите му, после седна на стола до статива му и поде словоизлиянието си. Роуз била деликатна, поде тя, такава била открай време. Животинските съпружески инстинкти на мъжа най-вероятно й причинявали огромно страдание,

така че най-добре за всички било той да се въздържа известно време. Натаниъл толкова се смути от необходимостта да води такъв разговор с тъща си, че не намери нито думи, нито желание у себе си да изрази своето мнение.

Вместо това кимна в знак на съгласие и потърси уединение в градината на имението вместо в ателието си. Беше превърнал беседката в работно място. През март там все още беше доста студено, но Натаниъл беше готов да се лиши от малко удобство. Заради времето надали някой друг щеше да го потърси за нещо. Най-сетне можеше да диша с пълни гърди. Беше потиснат, след като прекара зимата в къщата, с родителите на Роуз и с нейните обсебващи нужди. Нейната скръб и разочарование се бяха просмукали дори в стените, в завесите, в килимите. Беше като къща на мъртвите: Лайнъс стоеше заключен в тъмната си стаичка, Роуз — в спалнята, Аделайн дебнеше по коридорите.

Натаниъл се приведе напред и вниманието му привлече бликналата слаба слънчева светлина измежду клоните на рододендрона. Пръстите му потрепнаха, закопняха да уловят светлината и сянката. Обаче нямаше време. Платното на лорд Макълби стоеше на статива пред него с нарисувана брада, румени бузи и набраздено от бръчки чело. Оставаха му само очите. Очите винаги затрудняваха Натаниъл.

Той избра четка и махна едно щръкнало косъмче. Тъкмо щеше да нанесе боя върху платното, когато усети, че ръцете го сърбят и странното шесто чувство за самота се отдръпва. Погледна през рамо. Зад него наистина стоеше слуга. Целият настръхна притеснено.

— За бога, човече, не се промъквай така. Ако имаш да ми кажеш нещо, застани пред мен и го кажи. Какъв е смисълът да се прокрадваш така?

— Лейди Монтраше иска да ви уведомя, че каретата за Тримейн Хол ще потегли в два часа следобед, сър.

Натаниъл изруга тихо. Беше забравил за Тримейн Хол. Поредната богата приятелка на Аделайн, която искаше да окичи стените си със своя собствен образ. Може би, ако му провървеше, жената щеше да поиска Натаниъл да нарисува и трите й кученца!

Само като си помисли, че преди време тези запознанства го вълнуваха и му създаваха усещането, че положението му се покачва,

както се издига платното на лъскав нов-новеничък кораб! Беше сляп глупак, който не подозираше каква е цената за този успех. Комисионите му растяха, но творческият му импулс намаляваше пропорционално. Той бълваше портрети досущ като новите фабрики за масово производство, чиито собственици не спираха да дърдорят и ликуващо да потриват ръце. Нямаше време да поспре, да се усъвършенства, да промени малко метода си. Той не беше занаятчия, в мазките на четката му вече не беше останала нито човечност, нито достойнство.

А най-лошото от всичко беше, че докато той произвеждаше портрети, времето да прави рисунки, истинската му страст, буквално изтичаше между пръстите му. Ръцете му, уменията му, духът му бяха закърнели.

Беше направил неправилен избор, вече го съзнаваше. Само да се бе вслушал в молбите на Роуз след сватбата им и да беше намерил нов дом за тях двамата, може би всичко щеше да се подреди различно. Може би той и тя щяха да бъдат блажено щастливи, да имат деца, които да им се мотаят в краката, и той да усеща творческо задоволство с връхчетата на пръстите си.

Но пък има вероятност и всичко да си бе останало постарому. Той и тя можеха да се окажат принудени да изтърпят подобно страдание, но в по-мизерни условия. И точно това беше трудното. Нима може да се очаква от едно момче, отраснало в бедност, да избере пътя на по-големите лишения?

А сега и Аделайн, като една същинска Ева, започна да подмята евентуално за портрет на краля! Натаниъл целият настръхваше дори при споменаването на такава възможност, нищо че му беше дошло до гуша от портрети, нищо че се ненавиждаше, задето напълно се е отказал от страстта си.

Натаниъл избута настрани масленото платно и измъкна от папката тайните си рисунки. Работеше над тях от време на време вече две седмици, откакто случайно се натъкна на приказките на братовчедката Елайза сред нещата на Роуз. Макар да бяха написани за деца, да представляваха елементарни истории за смелост и за смърт, приказките му влязоха под кожата. Героите се промъкнаха в съзнанието му и оживяха, а простичката им мъдрост беше като балсам за разбуненото му съзнание и за грозните му тревоги на възрастен

човек. Усети, че за да се разсее, понякога драска някакви линии, които се превръщат в магьосница пред чекрък, в царица на феите с дълга и дебела плитка, в принцеса птица, затворена в златната си клетка.

Драскулките постепенно се превръщаха в рисунки. Потъмняваше сенките, удебеляваше линиите, подчертаваше чертите на лицата. Натаниъл забождаше парченцата пергамент в горната част на статива си, за да не ги отвее лекият ветрец. Оглеждаше ги отново и отново, стараеше се да не забелязва хартията с воден знак, която Роуз му купи веднага след сватбата, стараеше се да не мисли за по-щастливи времена.

Рисунките още не бяха завършени, но той беше доволен от тях. Само това занимание му доставяше удоволствие и нещо повече — даваше му възможност за бягство от мъченичеството, в което се бе превърнал животът му. Следобед Натаниъл щеше да си позволи да скицира, да рисува безцелно, както правеше като дете. Мрачните очи на лорд Макълби щяха да почакат.

* * *

Най-накрая Роуз се облече с помощта на Мери. Цяла сутрин лежа, но най-накрая реши да излезе от стаята. Кога за последен път беше напускала четирите стени? Преди два дни? Преди три? Едва не падна, когато се изправи. Свят й се зави, коремът я присви — все познати усещания от детството. Тогава Елайза повдигаше духа й с вълшебни приказки, с приказки, извлечени от залива. Само да можеше и страданието на възрастните да се лекува толкова лесно!

Роуз не беше виждала Елайза от доста време. Понякога я мярваше през прозореца да се разхожда из градината или да стои на канарата над залива — далечна точица с дълга развята зад нея рижа коса. Един-два пъти Мери я потърси с вестта, че госпожица Елайза е долу и моли да бъде приета, но Роуз неизменно отказваше. Обичаше Елайза, но битката, която сега водеше срещу скръбта и надеждата, изсмукваше цялата й сила. А Елайза беше толкова одухотворена, толкова жизнена, оптимистично настроена и здрава. Роуз просто не можеше да го понесе.

Безтегловна като привидение, Роуз се понесе по застлания с килим коридор, положила длан върху декоративния перваз на стената, за да пази равновесие. Следобед, когато Натаниъл се върнеше от срещата си в Тримейн Хол, щеше да отиде при него в беседката. Разбира се, щеше да е студено, но тя щеше да накара Мери да я увие с нещо топло, а Томас можеше да извади кушетката и едно одеяло, за да й е удобно. Натаниъл сигурно се чувстваше самотен навън и щеше да се зарадва, че тя отново е до него. И можеше да я нарисува полегнала. Натаниъл толкова обичаше да я рисува, а неин дълг като съпруга беше да угажда на съпруга си.

Роуз почти бе стигнала до стълбите, когато чу гласове във ветровития коридор.

— Тя твърди, че няма да каже нищо, че е единствено нейна работа.

Думите бяха накъсани от потропването на метла по перваза на дюшемето.

— Господарката няма да остане доволна, като разбере.

— Господарката няма да разбере.

— Ако има очи на главата си, ще разбере. Не са много ония, дето не забелязват кога една жена напълнява, понеже носи дете в утробата си. — Роуз притисна студената си ръка към устата и тихичко се прокрадна по коридора, наострила уши да дочуе още нещо. — Тя казва, че жените от семейството й не напълнявали. Щяла да успее да го прикрие с униформата си.

— Дано да е права, че иначе ще изхвърчи от тук най-позорно.

Роуз стигна в горния край на стълбите навреме, за да види как Дейзи влиза в помещението на слугите. Сали нямаше късмет да се оттегли навреме.

Прислужницата се сепна и бузите й поруменяха на грозни петна.

— Извинете, госпожо. — Непохватна проява на учтивост, заплетена в полите метла. — Не ви видях.

— За кого говорехте, Сали?

Петната стигнаха до връхчетата на ушите на момичето.

— Сали, настоявам да ми отговориш. Коя очаква дете?

— Мери, госпожо. — Почти шепот.

— Мери ли?

— Да, госпожо.

— Мери очаква дете?

Момичето кимна отривисто, а по лицето му се изписа огромно желание да се изпари.

— Разбирам.

Дълбока пропаст зейна в корема на Роуз и сякаш щеше цялата да я всмукне навътре. Това глупаво момиче с неговата отблъскваща, евтина плодовитост. Перчи се с нея пред очите на всички, грижи се лицемерно за Роуз, уверява я, че всичко ще бъде наред, а после се смее зад гърба й. При това е неомъжена! Е, не в този дом! Имението „Блакхърст“ спазваше древен и строг морал. Роуз трябваше да се погрижи за спазването на тези норми. Тя предпазливо въздъхна и каза:

— Благодаря ти, Сали. Можеш да си вървиш.

* * *

Аделайн прокарваше четката през косата си отново и отново. Бяха уволнили Мери и прислугата за предстоящото през уикенда увеселение се оказваше крайно недостатъчна, но трябваше да се справят с отсъствието на момичето. Макар обикновено да не насърчаваше Роуз да взема решения за прислугата, без да се консултира с нея, обстоятелствата този път бяха извънредни, а Мери беше малка мръсница. При това неомъжена, което беше още по-срамно. Не, инстинктът на Роуз беше правилен, нищо че подходът й не беше.

Клетата скъпа Роуз. Д-р Матюс се срещна с Аделайн в началото на седмицата, седна срещу нея в сутрешния салон и заговори приглушено, както правеше винаги при повод за тревога. Каза й, че Роуз не е добре (като че ли Аделайн не го виждаше и сама) и че той е сериозно загрижен.

— За жалост, лейди Монтраше, страховете ми не се ограничават със сегашното влошаване на състоянието й. Има и… — изкашля се той леко зад прилежно свития си юмрук — … и други неща.

— Какви други неща, доктор Матюс? — подаде му Аделайн чаша чай.

— Емоционални проблеми, лейди Монтраше — усмихна се лекарят превзето и отпи от чая си. — Когато разпитах госпожа Уокър

за физическите аспекти на брака й, тя изложи, според моето професионално мнение, нездрава тенденция към прекомерно активна физическа интимност.

Аделайн усети, че дробовете й се разширяват, но се овладя и се застави да въздъхне спокойно. Понеже нямаше какво друго да каже или да направи, тя сложи още една бучка захар в чая си и разбърка. Кимна на д-р Матюс да продължава, без да го поглежда в очите.

— Не се тревожете, лейди Монтраше. Макар състоянието на дъщеря ви да е наистина сериозно, тя не е сама. Уверявам ви, че сред младите дами напоследък се наблюдава тенденция към повишена физическа активност, и съм уверен, че госпожа Уокър ще го преодолее. Тревожи ме повече подозрението, че тази физическа активност е една от причините за непрекъснатите й несполуки.

Аделайн се прокашля.

— Продължете, доктор Матюс.

— Искреното ми мнение като лекар е, че дъщеря ви трябва да преустанови всякакви интимни отношения, за да даде на крехкото си тяло възможност да се възстанови. Защото нещата са свързани, лейди Монтраше, всичко е свързано.

Аделайн поднесе чашата към устните си и вкуси от горчилката на финия порцелан. Кимна почти незабележимо.

— Неведоми са пътищата Божии. А също и на създаденото по негов образ и подобие човешко тяло. Разумно е да се допусне, че една млада жена с по-силен… апетит — усмихна се той извинително с присвити очи — няма да е безукорен пример за майчинство. Тялото усеща тези неща, лейди Монтраше.

— Значи, вие смятате, доктор Матюс, че ако дъщеря ми прави по-редки опити, има по-голяма вероятност да успее.

— Заслужава си да се замислим над такава възможност, лейди Монтраше. Да не говорим за ползата от подобно въздържание за нейното общо здравословно състояние. Нещо като ветрен конус, лейди Монтраше.

Аделайн изви вежди и се зачуди — не за пръв път — защо през цялото време е останала лоялна към д-р Матюс.

— Ако ветреният конус виси навън години наред без възможност за отдих или за поправка, силните ветрове несъмнено ще пробият дупки в тъканта му. По същия начин дъщеря ви трябва да получи

време да събере сили. Тя трябва да бъде предпазвана от силните ветрове, които могат да я разкъсат.

Като оставим настрана приказките му за ветрени конуси, в думите на д-р Матюс имаше известен здрав разум. Роуз беше слаба и болна и ако не си дадеше достатъчно време да оздравее, нямаше да се възстанови напълно. Обаче тя толкова силно копнееше да има дете, че Аделайн се съмняваше дали няма да се окаже невъзможно да я убеди да постави собственото си здраве на първо място. Аделайн дълго размишлява и реши, че ще се наложи да привлече и Натаниъл в заговора. Колкото и неловък да се очертаваше подобен разговор, тя винаги успяваше да го накара да се подчини. През изминалите дванайсет месеца Натаниъл се беше научил да играе по свирката на Аделайн и сега, изправен пред перспективата да нарисува кралски портрет, той със сигурност щеше да възприеме гледната точка на тъща си.

Аделайн успя външно да запази спокойствие, но само как кипеше от гняв вътрешно. Още колко изпитания щеше да се окаже принудено да изтърпи слабото тяло на Роуз? Където и да отидеше Аделайн — да играе бридж, на социални събирания, кръщенета и увеселения в края на седмицата, — тя наблюдаваше как младите жени се смеят и флиртуват с пламнали бузи и мисълта я сполетя неусетно: защо те са здрави, щастливи и силни и притискат бебе в обятията си, а моята Роуз няма дете? Дали не беше Божие наказание? Може би Аделайн прекомерно се бе гордяла с красотата на Роуз, с изисканите й обноски, с благия й характер. Защото какво по-жестоко наказание от това да гледаш как любимото ти дете страда?

Само като си помислеше, че Мери, противното здраво момиче с онова широко лъчезарно лице и чорлава коса, е бременна! Че носи нежелано дете, докато други, които копнеят за това толкова дълбоко, така и не го получават. Къде е справедливостта? Нищо чудно, че Роуз беше откачила — всъщност това се полагаше на нея. Радостната новина, детето… трябваше да са на Роуз. А не на Мери.

Само да можеше да намери начин да даде на Роуз дете, без да предизвиква физически страдания. Разбира се, това беше невъзможно. Жените щяха да се редят на опашка, ако подобно решение бе възможно.

Изведнъж ръката на Аделайн застина във въздуха с четката за коса. Тя се вгледа в отражението си, но не видя нищо. Мислите й бяха другаде, тя размишляваше над пращящия от здраве образ на едно здраво момиче, лишено от майчински инстинкт, и го сравняваше с този на крехка жена, чието тяло изневерява на изпълненото с майчинска готовност сърце…

Остави четката. Притисна студените си ръце в скута.

Възможно ли бе това противоречие да бъде поправено? Нямаше да е лесно. Първо, трябваше да убеди Роуз, че така е най-добре. След това момичето. Аделайн трябваше да се погрижи тя да проумее, че това е неин дълг. Че го дължи на семейство Монтраше, след като години наред се е радвала на благоразположението им.

Несъмнено щеше да е трудно, но не невъзможно.

Аделайн бавно се изправи. Внимателно постави четката върху тоалетната масичка. Пое по коридора, все още подкастряйки току-що избуялото в главата й хрумване.

* * *

Най-важното за присаждането на розите беше ножът. Дейвис казваше, че трябва да бъде остър като бръснач и да може да подстриже косъмчетата на ръката му. Елайза го откри в парника и той с удоволствие й помогна за хибрида, който момичето приготвяше за градината си. Показа й къде да среже, как да го направи без тресчици и неравности, които може да попречат на присадката да се захване за растението. Накрая Елайза остана в парника цяла сутрин и му помогна при разсаждането на пролетните растения. Толкова й беше приятно да зарови ръце в топлата пръст, да усети с връхчетата на пръстите си възможностите, които криеше настъпването на новия сезон.

А когато си тръгна, Елайза се прибра пеша. Денят беше студен, високо горе се носеха тъничките пера на облаците и след влажния и задушлив парник на Елайза й беше много приятно да усеща мразовития вятър с лицето си. Тъй като беше близо до къщата, мислите й както обикновено се насочиха към братовчедка й. Мери й беше разказала, че напоследък Роуз е много умърлушена, и макар Елайза да подозираше, че няма да я допуснат при нея, не можеше да

понесе да е толкова наблизо, без да опита. Почука на страничната врата и зачака да й отворят.

— Добър ден, Сали. Идвам да видя Роуз.

— Не може, госпожице Елайза — отговори намусена Сали. — Госпожа Уокър е ангажирана и не може да приема гости. — Мелодията на фразата издаваше, че е наизустена.

— Хайде, Сали — усмихна се насила Елайза, — аз не съм гостенка. Сигурна съм, че ако съобщиш на Роуз, че съм тук…

От тъмното се разнесе гласът на леля Аделайн:

— Сали е напълно права, госпожа Уокър е ангажирана. — Тъмният силует се показа. — Готвим се да обядваме. Ако оставиш визитна картичка, Сали ще се погрижи госпожа Уокър да бъде осведомена за молбата ти за среща.

Сали стоеше с наведена глава и пламнали бузи. Явно сред прислугата беше настанал смут и Елайза щеше да се осведоми от Мери по-късно. Без присъствието на Мери и редовните й сведения Елайза нямаше да знае почти нищо за случващото се в къщата.

— Нямам визитна картичка — отвърна Елайза. — Сали, ако обичаш, кажи на Роуз, че съм се отбила.

Елайза кимна на леля си и пое през моравата, като се обърна само веднъж, за да погледне към прозореца на новата спалня на Роуз, който на ранната пролетна светлина изглеждаше бял. Елайза потръпна и мислите й отново се насочиха към ножчето за присаждане на Дейвис: как, ако е достатъчно остро, то прорязва растението толкова лесно и прецизно, че не остава и следа от мястото на свързването.

Елайза заобиколи фонтана, продължи надолу по моравата и стигна до беседката. Вътре бяха разположени принадлежностите за рисуване на Натаниъл, както често се случваше напоследък. Него самия го нямаше, сигурно беше отишъл в къщата за обяд, но работата му беше на статива…

Мислите излетяха от главата на Елайза.

Нямаше как да не разпознае рисунките.

Почувства се странно, когато видя съживени образите, родени от собственото й въображение. Герои, битували само в нейния измислен свят, някак чудодейно се бяха превърнали в картинки. Неочаквана вълна плисна под кожата на Елайза — едновременно студена и гореща.

Елайза се приближи и изкачи стъпалата на беседката. Обходи с поглед рисунките. Усмихна се, не се сдържа. Сякаш откри въображаем приятел, най-неочаквано сдобил се с тяло. Образите толкова приличаха на собствените й фантазии, че бяха тутакси разпознаваеми, но и някак различни. Ръката му беше по-мрачна от нейното съзнание — да, това беше, — но на Елайза й допадна. Без да се замисля, откачи рисунките от статива.

Забърза обратно — през лабиринта, градината и южната порта, като през цялото време превърташе рисунките в мислите си. Кога ги беше нарисувал, защо, какво възнамеряваше да прави с тях? Едва след като окачи палтото и шапката си в коридора на къщата на скалата, Елайза си спомни за писмото, което неотдавна беше получила от един лондонски издател. Господин Хобинс най-напред отправяше комплимент на Елайза по отношение на приказките й. Пишеше, че имал малка, дъщеря, която със затаен дъх очаквала всяка нова приказка от Елайза Мейкпийс. След това предлагаше на Елайза да обмисли възможността за издаването на илюстрована антология и да има предвид неговото издателство, ако се реши на подобно нещо.

Елайза се почувства поласкана, но не беше убедена. По някаква причина предложението си остана съвсем абстрактно в съзнанието й. Сега обаче, след като видя скиците на Натаниъл, вече можеше да си представи такава книга, почти усещаше тежестта й в ръцете си. Сборно издание на най-любимите й приказки, детско томче. Досущ като книгите, които беше намерила във вехтошарското магазинче на госпожа Суиндъл преди толкова много години.

И макар че в писмото на господин Хобинс не се споменаваше конкретно възнаграждение, Елайза не се съмняваше, че би могла да очаква по-солидна сума от онова, което беше получавала досега. Цяла книжка несъмнено струваше много повече от една-единствена приказка. Може би Елайза щеше да съумее най-сетне да събере парите, необходими за едно пътуване по море…

Силно хлопане на вратата я откъсна от мислите й.

Елайза прогони нерационалното предчувствие, че на прага си ще види Натаниъл, дошъл да си вземе рисунките. Разбира се, не беше той. Никога не беше идвал в къщата на скалата, а и щеше да установи изчезването на рисунките чак часове по-късно.

Отвори вратата. На прага завари Мери със следи от сълзи по бузите.

— Моля ви, госпожице Елайза, помогнете ми.

— Какво има, Мери? — Елайза покани момичето вътре и хвърли поглед през рамо, преди да затвори вратата. — Боли ли те нещо?

— Не, госпожице Елайза — разтресе се от ридания момичето, — не съм се ударила.

— Казвай тогава, какво се е случило?

— Заради госпожа Уокър е.

— Роуз? — Сърцето на Елайза затуптя като лудо в гърдите.

— Тя ме изгони — пое си дъх през сълзи Мери, — каза ми веднага да си събирам нещата и да се махам.

Облекчението на Елайза, че Роуз е добре, се сборичка с изненадата.

— Но защо, Мери?

Мери се отпусна тежко на един стол, изтри очи с опакото на дланта си и размаза сълзите по лицето си.

— Не знам как да го кажа, госпожице Елайза.

— Ами карай направо, Мери, умолявам те, и ми кажи какво се е случило, за бога!

По бузите на Мери отново се затъркаляха сълзи.

— Чакам дете, госпожице Елайза. Ще имам бебе, обаче колкото и да се стараех да го скрия, госпожа Уокър някак си разбра и ми каза, че не съм желана в къщата.

— О, Мери! — възкликна Елайза, тежко се отпусна на другия стол и взе ръцете й между своите. — Сигурна ли си за бебето?

— Няма никакво съмнение, госпожице Елайза. Не исках, но се случи.

— А кой е бащата?

— Едно момче от съседната улица. Моля ви, госпожице Елайза, той не е лош и казва, че иска да се ожени за мен, обаче най-напред трябва да спечеля достатъчно пари, иначе няма да имаме за къща и за храна за бебето. Не мога да си изгубя работата, още не, госпожице Елайза, пък и съм сигурна, че мога да се справям добре.

Изражението на Мери беше толкова отчаяно, че Елайза не можеше да й отговори по друг начин, освен:

— Ще видя какво мога да направя, Мери.

— Ще говорите ли с госпожа Уокър?

Елайза наля чаша вода от каната и я подаде на Мери.

— Ще се опитам, но знаеш не по-зле от мен, че много трудно ме допускат до Роуз.

— Моля ви, госпожице Елайза, вие сте единствената ми надежда.

Елайза кимна и се усмихна с увереност, каквато всъщност не изпитваше.

— Ще дам на Роуз няколко дни да се успокои и после ще поговоря с нея за теб. Сигурна съм, че тя ще подходи разумно.

— О, благодаря ви, госпожице Елайза. Знаете, че не съм искала да стане така — здравата оплетох конците. Как ми се иска да можех да върна времето назад и да поправя стореното.

— Всеки е пожелавал да има власт над времето — увери я Елайза. — Сега си върви, скъпа Мери, и се помъчи да не се тревожиш. Сигурна съм, че нещата ще се оправят. Ще ти съобщя, след като поговоря с Роуз.

* * *

Аделайн почука тихо на вратата на спалнята и я отвори. Роуз седеше на канапето до прозореца, забола поглед в земята. Ръцете й бяха страшно слабички, а профилът — съвсем измършавял. Стаята беше притихнала в безмълвие от състрадание към обитателката си, възглавниците се бяха сплескали, завесите бяха провиснали отчаяно. Дори въздухът беше застинал между сноповете струяща отвън слаба светлина.

Роуз с нищо не показа, че е усетила влизането на майка си или че има нещо против, затова Аделайн се приближи и застана зад нея. Погледна през прозореца да види върху какво е приковано вниманието на дъщеря й.

Натаниъл седеше пред статива си в беседката и преглеждаше листовете в кожената си папка. В жестовете му се долавяше тревога, сякаш беше изгубил някакво свое важно пособие.

— Той ще ме напусне, мамо. — Гласът на Роуз прозвуча блед като слънцето. — Защо му е да остане?

В този момент Роуз се извърна и Аделайн се помъчи да не допусне собственото й лице да отрази посивялото и плашещо състояние на дъщеря й. Положи длан върху костеливото рамо на Роуз.

— Всичко ще се оправи, моя Роуз.

— Така ли?

В тона й имаше такава горчивина, че Аделайн трепна.

— Разбира се.

— Не виждам как ще стане, понеже не съм в състояние да му помогна да се осъществи като мъж. Все не успявам да го даря с наследник, да му дам дете. — Роуз отново се извърна към прозореца. — Разбира се, че ще ме напусне. А без него аз съвсем ще се стопя.

— Разговарях с Натаниъл, Роуз.

— О, мамо…

Аделайн вдигна пръст и докосна устните на Роуз.

— Разговарях с Натаниъл и съм сигурна, че той, както и аз самата, най-много от всичко иска ти да възвърнеш доброто си здраве. Децата ще се появят, след като оздравееш, просто трябва да проявиш търпение. Дай си време да се възстановиш.

Роуз поклати глава, а шията й беше толкова тъничка, че на Аделайн й се прииска да я накара да спре, да не би да се нарани.

— Не мога да чакам, мамо. Без дете не мога да продължа напред. Готова съм на всичко, за да имам дете, дори да навредя на себе си. Предпочитам да умра, отколкото да чакам.

Аделайн внимателно приседна до нея и пое бледите и студени ръце на дъщеря си между своите.

— Не е нужно да се стига до там.

Роуз примигна с огромните си очи срещу Аделайн и в тях проблесна бледа искрица надежда — надеждата, която никога не напуска едно дете, вярата, че родителят може да оправи нещата.

— Аз съм ти майка и съм длъжна да се грижа за здравето ти, дори и ако ти не го правиш, затова много размишлявах над страданието ти. Убедена съм, че можеш да имаш дете, без да се излагаш на опасност.

— Мамо?

— Отначало може би няма да откликнеш охотно, но те умолявам да прогониш съмненията си. — Аделайн снижи глас. — Моля те, Роуз, чуй внимателно какво имам да ти кажа.

* * *

Накрая всъщност Роуз потърси Елайза. Пет дни след посещението на Мери в къщата на скалата Елайза получи съобщение, че Роуз иска да я види. И което беше още по-изненадващо — Роуз предлагаше двете да се срещнат в Тайната градина на Елайза.

Когато зърна братовчедка си, Елайза се зарадва, че се е сетила да вземе възглавници за желязната пейка. Защото клетата Роуз направо се беше стопила. Мери беше намекнала за влошеното здраве на господарката, но Елайза не беше допускала, че става дума за такова крайно изтощение. Постара се да не издаде смайването си, но явно не успя.

— Изненадана си от вида ми, братовчедке — усмихна се Роуз и скулите й се превърнаха в остриета. — Добре те познавам, скъпа Елайза. Чета мислите ти, сякаш са мои собствени. Не се притеснявай. Просто боледувах и съм доста отслабнала, но както винаги, ще се възстановя.

Елайза кимна и усети парене в очите.

Роуз се усмихна — усмивка, която опитът й да изглежда уверена направи още по-печална.

— Ела, седни до мен, Елайза — повика я тя с жест. — Нека усетя скъпата си братовчедка редом. Помниш ли когато за пръв път ме доведе в Тайната градина и двете заедно засадихме ябълковото дръвче?

Елайза пое студената слаба ръка на Роуз в своята.

— Разбира се, че помня. Виж го сега, Роуз, виж нашето дръвче.

Фиданката беше пораснала и стигаше почти до горния край на стената. От стеблото излизаха изящни голи клонки, а тънки филизи бяха щръкнали нагоре към небето.

— Красиво е — отбеляза мечтателно Роуз. — Само като си помисля, че ние трябваше просто да го посадим в пръстта и после то само си знае работата.

Елайза се усмихна мило.

— Просто е изпълнило природното си предназначение.

Роуз прехапа устна и остави червена следа.

— Тук сякаш се чувствам отново на седемнайсет, точно преди да замина за Ню Йорк. Изпълнена с вълнение и радостно очакване —

усмихна се тя на Елайза. — Имам чувството, че е минала цяла вечност, откакто седяхме тук двете, само ти и аз, както правехме като малки.

Вълна от носталгия отми изпълнената със завист и разочарование година. Елайза силно стисна ръката на Роуз.

— Разбира се, че е така, братовчедке.

Роуз се позакашля и крехкото й тяло се разтърси от усилието. Елайза тъкмо понечи да загърне раменете й е шал, когато Роуз отново заговори:

— Получавала ли си новини от къщата напоследък?

Елайза отговори предпазливо, чудейки се какво е предизвикало внезапната смяна на темата.

— Видях се с Мери.

— Значи, знаеш — погледна я в очите Роуз и задържа погледа й, преди тъжно да поклати глава. — Тя не ми остави избор, братовчедке. Знам, че двете сте близки, но е немислимо Мери да остане в „Блакхърст“ в това състояние. Разбираш го, нали?

— Тя е добро и предано момиче, Роуз — внимателно каза Елайза. — Да, не отричам, че е постъпила неблагоразумно, но дали не би могла да се смилиш над нея? Мери няма никакви доходи, а очаква дете и има нужди, които трябва да посреща. Моля те, Роуз, постави се на мястото на Мери, представи си колко й е трудно.

— Уверявам те, че не съм мислила за почти нищо друго.

— В такъв случай разбираш…

— Някога копняла ли си за нещо, Елайза, искала ли си някога нещо толкова силно, че да не можеш да живееш без него?

Елайза се замисли за пътешествието си по море. За обичта си към Сами. За нуждата си от Роуз.

— Повече от всичко на света искам да имам дете. Сърцето ме боли, както ме болят ръцете. Понякога усещам в тялото си тежестта на детето, което копнея да притисна в обятията си. Копнея за топлата му главичка в извивката на ръката ми…

— Със сигурност някой ден…

— Да, да, някой ден… — Немощната усмивка на Роуз противоречеше на оптимистичните й думи. — Обаче от толкова отдавна се мъча да зачена, а не мога. Тринайсет месеца, Елайза. Тринайсет месеца, а се натъквам само на разочарования и на провали. А сега доктор Матюс твърди, че здравето може да ми погоди лоша

шега. Нали си представяш как се почувствах, когато разбрах малката тайна на Мери — че тя съвсем случайно е получила точно онова, за което копнея аз. Че тя, която не би могла да предложи нищо, има онова, което на мен, способната да дам всичко, ми е отказано. Нали разбираш колко несправедливо е това? Не може Бог да желае такова противоречие.

Отчаянието на Роуз беше толкова всепоглъщащо, а крехкото й телце бе толкова немощен съсъд на пламенното й желание, че изведнъж загрижеността на Елайза за Мери отстъпи на заден план.

— Как мога да ти помогна, Роуз? Кажи ми какво мога да направя.

— Би могла да сториш нещо, братовчедке Елайза. Нуждая се от помощта ти за нещо, което в крайна сметка ще помогне и на Мери.

Най-сетне. Роуз най-сетне бе осъзнала онова, което Елайза знаеше открай време — че се нуждае от братовчедка си. Че единствено Елайза е в състояние да й помогне.

— Разбира се, Роуз, каквото поискаш — отговори Елайза. — Кажи какво искаш да направя и ще го сторя.

40

Триджина, 2005 г.

Времето се промени късно през една петъчна нощ и през целия уикенд селото се чумереше под сивкава мъгла. Предвид категорично неблагоприятните условия Касандра реши, че изморените й крайници заслужават малко отдих, затова си взе заслужена почивка от къщата на скалата. Прекара неделята, сгушена в стаята си с горещи чаши чай и дневника на Нел, заинтригувана от факта, че баба й беше потърсила частен детектив от Бодмин. Някой си Нед Мориш, когото намерила в местния телефонен указател, след като Уилям Мартин я бе насочил да разгадае защо Елайза е изчезнала през 1909 година и така да разбули цялата тайна.

В неделя Касандра се срещна с Джулия за следобедния чай. Цяла сутрин валя неспирно, но към средата на следобеда пороят отслабна до лек ръмеж, а в промеждутъците без дъжд се спускаше мъгла. През вертикалните решетки на прозорците Касандра виждаше само свежото зелено на мократа морава — всичко останало бе просто влажна мъгла, от която току изникваше по някой гол клон, приличен на тънка като косъм пукнатина на бяла стена. Тъкмо такива сиви дни обичаше Нел. Касандра се усмихна при спомена как навличането на дъждобрана и на гумените ботуши изпълваше баба й с въодушевление. Може би някъде дълбоко в себе си Нел е долавяла зова на своя истински произход.

Касандра се облегна на възглавничките на креслото и впери поглед в проблясващите в камината пламъци. По всички ъгълчета на фоайето на хотела се бяха събрали хора — някои играеха настолни игри, други четяха или похапваха — и помещението беше изпълнено с уютните приглушени шумове на топлото и сухо място.

Джулия сложи цяла лъжичка сметана върху дебело намазаната си с конфитюр кифличка.

— Защо изведнъж се заинтересува от стената на къщата?

Пръстите на Касандра залепнаха около топлата чаша.

— Нел е била убедена, че ако открие къде е изчезнала Елайза през 1909 година, ще открие и отговора на собствената си загадка.

— Но какво общо има това със стената?

— Не знам, може би нищо. Обаче нещо в албума с изрезки на Роуз ме накара да се замисля.

— Кое точно?

— През април 1909 година тя споменава нещо, което, изглежда, свързва пътуването на Елайза с построяването на стената.

Джулия облиза сметаната от върха на пръста си.

— Помня — каза тя. — Освен това споменава, че трябва да внимава, понеже когато човек очаква да спечели много, той може и да изгуби много.

— Точно така. Просто ми се иска да знаех какво е имала предвид.

Джулия прехапа устни.

— Много грубо от нейна страна, че не е разказала по-подробно заради нас, дето четем албума й стотина години по-късно.

Касандра се усмихна разсеяно и се заигра с едно конче, щръкнало от ръкохватката на креслото.

— Обаче защо го споменава? Какво е щяла да спечели и какво се е опасявала да не изгуби? И какво общо има сигурността на къщата на скалата с всичко това?

Джулия отхапа от кифличката си и задъвка бавно и замислено. Попи устни с хотелска салфетка.

— Роуз е била бременна по онова време, нали?

— Според написаното в албума с изрезки.

— Значи, може да се дължи на хормоните. Случва се, нали? Жените стават твърде емоционални, нали? Може би Елайза й е липсвала и тя се е тревожела да не би в къщата да нахлуят крадци. Може да се е чувствала отговорна. По онова време двете момичета все още са били много близки.

Касандра се замисли над предположението й. Бременността наистина предизвиква някои доста странни промени в настроението, но дали това е достатъчно обяснение? Дори ако допуснем, че причината са хормоните, във въпросния текст от албума имаше нещо прелюбопитно. Какво се е случвало в къщата на скалата, заради което Роуз се е чувствала толкова уязвима?

— Казват, че утре времето се оправя — отбеляза Джулия и остави ножа си в пълната с трохи чиния. Облегна се в креслото си,

дръпна лекичко завесата и се загледа в мъглата навън. — Предполагам, че отново ще се заловиш на работа в къщата?

— Всъщност не. Очаквам да ми гостува една приятелка.

— Тук, в хотела ли?

Касандра кимна.

— Прекрасно! Кажи ми, ако мога да помогна с нещо.

* * *

Джулия имаше право, в понеделник следобед мъглата най-сетне започна да се вдига и имаше изгледи слънцето плахо да пробие през облаците. Касандра чакаше във фоайето, когато колата на Руби спря на паркинга отпред. Усмихна се при вида на малкия бял автомобил, събра албумите с изрезки и излезе във вестибюла.

— Уф! — пристъпи вътре Руби и пусна чантите си на пода. Смъкна от главата си шапката за дъжд и тръсна подобната си на козина на овчарско куче коса. — Забравила бях как посреща гости Корнуол! Не вали нито капка, а цялата съм вир-вода!

— Заради мъглата е.

Руби се закова на място и впери поглед в Касандра.

— Я се виж!

— Какво? — заглади косата си Касандра. — Какво ми има?

Руби се усмихна толкова широко, че в ъгълчетата на очите й се появиха бръчици.

— Абсолютно нищо и точно това имам предвид, мамка му. Изглеждаш фантастично.

— А! Ами благодаря.

— Корнуолският въздух явно ти се отразява добре, понеже изобщо не приличаш на жената, която посрещнах на „Хийтроу“.

Касандра се засмя за изненада на Саманта, която подслушваше от рецепцията.

— Наистина много се радвам да те видя, Руби — призна Касандра и посегна към единия й куфар. — Хайде да се отървем от тези и да излезем на разходка, да видим как е заливът след толкова много дъжд.

* * *

Касандра затвори очи, вдигна лице и остави морския бриз да погъделичка клепачите й. По-надолу по брега си бъбреха чайки, до ухото й прехвърча насекомо, леки вълни ритмично плискаха брега. Усети как я обзема огромно спокойствие, докато равняваше дишането си с това на морето: вдишване и издишване, вдишване и издишване. Дъждът от предните няколко дни беше разбунил морски талази и във вятъра се усещаше силен мирис на сол. Касандра отвори очи и бавно плъзна поглед из залива. Редицата стари дървета на хребета, черната скала в края на залива, високите тревисти възвишения, които скриваха нейната къща. Въздъхна. Огромна наслада.

— Чувствам се като на страниците на „Великолепната петорка в Пещерата на бракониерите“ — провикна се Руби, отдалечила се малко по-напред по брега. — Все ми се струва, че кучето Тими ей сега ще дотича с писмо в бутилка в муцуната — ококори се тя — или с човешка кост… въобще с някое нечестиво нещо, което е изровил!

Касандра се усмихна.

— Толкова обичах тази книжка. — Тя се запъти по камъните към Руби и черната скала. — Като дете, докато четях през горещите дни в Брисбън, бях готова на всичко, за да раста на мъгливо крайбрежие с пещери на контрабандисти.

Стигнаха до края на брега, където камъните срещаха тревата, и пред тях се ширна стръмният крайбрежен склон, ограждащ залива.

— Мили боже! — възкликна Руби, проточила шия към върха. — Наистина ли смяташ да се катерим?

— Не е толкова стръмно, колкото изглежда, повярвай ми.

Времето и преминаващите от там бяха отъпкали тясна пътека, станала почти невидима сред високите сребристи треви и жълтите цветенца. Двете поеха по нея, като спираха често, за да може Руби да си поеме дъх.

Касандра дишаше с пълни гърди, наслаждавайки се на чистия и освежен от дъжда въздух. Колкото по-нависоко се изкачваха, толкова по-прохладно ставаше. Когато стигнаха върха, Касандра се пресегна да хване дългите светли стебла на тревата, да ги почувства как се плъзгат през стиснатите й длани.

— Почти стигнахме — провикна се тя назад към Руби. — Точно зад този хребет е.

— Чувствам се като някое от хлапетата на Фон Трап[1] — заяви Руби задъхано, — обаче по-дебела, по-стара и без капчица сила за песни.

Касандра стигна върха. Над нея перести облаци се носеха по небето, погнати от силни есенни ветрове. Тя се запъти към края на скалата и зарея поглед към безбрежното разбунено море.

Зад нея се разнесе гласът на Руби:

— О, слава богу, жива съм. — Застана до Касандра с ръце на коленете, мъчейки се да си поеме дъх. — Ще ти издам една тайна — изобщо не бях сигурна, че този момент някога ще настъпи.

Изправи се, премести ръце на кръста си и приближи до Касандра. Изражението й се разведри, когато огледа хоризонта.

— Красиво е, нали? — попита Касандра.

— Удивително е — поклати глава Руби. — Сигурно това изпитват птиците по гнездата си. — Тя отстъпи назад от ръба на канарата. — Само че вероятно са малко по-сигурни, понеже разполагат с криле, в случай че паднат.

— Къщата е била наблюдателен пост във времената на контрабандистите.

— Да, мога да го повярвам — кимна Руби. — Оттук се вижда почти всичко. — Тя се обърна, очаквайки да види къщата. Намръщи се. — Жалко, че има толкова висока стена. Сигурно закрива гледката.

— Да, на долния етаж я закрива, но невинаги я е имало — построена е през 1909 година.

Руби приближи до портата.

— Защо, за бога, някой ще иска да огражда къщата така?

— От съображения за сигурност.

— Срещу какво?

— Повярвай ми, и аз бих искала да разбера. — Руби последва Касандра и отвори скрибуцащата метална порта.

— Много дружелюбно — посочи Руби предупредителната табела към нарушителите.

Касандра се усмихна замислено. *Не приближавай, за да не пострадаш!* През последните седмици толкова често минаваше покрай табелата, че беше престанала да я забелязва. А сега, заедно с онази

забележка от албумите с изрезки на Роуз, табелата придоби нов смисъл.

— Хайде, Кас. — Руби стоеше в другия край на пътеката до вратата на къщата и потупваше със стъпалцата си. — Издържах похода, почти без да се оплаквам, но нали не очакваш да се покатеря по стената и да се вмъкна вътре през някой прозорец?

Касандра се усмихна и й показа месинговия ключ.

— Не се бой. Край на физическото натоварване. Поне за днес. Тайната градина ще оставим за утре. — Тя пъхна ключа, завъртя го наляво и след едно шумно изщракване вратата се отвори.

Руби прекрачи прага и тръгна по коридора към вратата на кухнята. Сега, след като Касандра и Крисчън бяха разчистили прозорците от пълзящите растения и бяха измили натрупваната сто години мръсотия от стъклата, вътре беше по-светло.

— О, божичко! — прошепна Руби и погледът й обходи кухнята. — Недокоснато е.

— И така може да се каже.

— Никой не е развалил къщата под предлог, че я модернизира. Каква рядкост! — извърна се Руби към Касандра с блеснал поглед. — Сякаш усещам сред нас привиденията от миналото.

Касандра се усмихна. Беше сигурна, че и Руби ще го усети.

— Радвам се, че успя да дойдеш, Руби.

— Не бих го пропуснала — отговори тя, прекосявайки стаята. — Грей сигурно ще си слага тапи в ушите, когато се виждаме — адски му писна да му дърдоря за твоята къща в Корнуол. Освен това имах работа в Полперо, така че всичко се подреди идеално. — Руби се приведе над люлеещия се стол, за да надникне през предния прозорец. — Това там езеро ли е?

— Да, съвсем мъничко.

— Симпатична статуя, но не му ли е студено? — Тя пусна стола и той леко се залюля. Извитите му крака леко изскърцаха, плъзгайки се по дъските на пода. Руби продължи да оглежда стаята и леко прокара пръсти по печката.

— По каква работа ходи в Полперо? — попита Касандра и седна с кръстосани крака върху кухненската маса.

— Изложбата ми приключи миналата седмица и се канех да върна скиците на Натаниъл Уокър на собственичката им. Сърцето ми

се къса, че се разделих с тях, казвам ти.

— Няма ли начин тя да ги преотстъпи трайно на музея?

— Би било хубаво. — Главата на Руби се скри в тухлената ниша на печката и гласът й прозвуча приглушено. — Искаш ли да опиташ да я убедиш?

— Аз ли? Не я познавам.

— Още не, разбира се, обаче й споменах за теб, докато бях при нея. Казах й, че баба ти е била родственица на Монтраше, че е родена в „Блакхърст“, че се е върнала и е купила къщата. Клара много се заинтригува.

— Така ли? Защо?

Руби се изправи и удари глава в печката.

— По дяволите! — разтърка тя яростно ударената място. — Все си удрям проклетата глава.

— Добре ли си?

— Да, да, добре съм. Имам висок праг на болка. — Престана да търка главата си и примигна. — Помниш ли, че майката на Клара е работила в „Блакхърст“ като домашна прислужница? Става дума за Мери, жената, която накрая започнала да прави кървавица със своя съпруг месар.

— Да, сега си спомням, че така се натъкнала на рисунките. А ти как разбра, че Клара проявява интерес към Нел? Тя какво ти каза?

Руби отново се залови да оглежда печката и отвори вратичката.

— Каза ми, че искала да говори с теб за нещо. Нещо, което майка й разкрила, преди да умре.

Тилът на Касандра настръхна.

— Какво точно? Не ти ли намекна?

— Не, на мен нищо не каза, а и не бързай да се въодушевяваш. Като имам предвид с какво благоговение се отнася към покойната си майка, може би смята да те зарадва с новината, че Мери е прекарала най-хубавите години от живота си като прислужница в имението. Или че Роуз веднъж я похвалила колко хубаво е полирала среброто. — Руби затвори вратичката на печката и се обърна към Касандра. — Дали печката още работи?

— Всъщност да. Направо не можахме да повярваме.

— Кои ние?

— Двамата с Крисчън.

— Кой е Крисчън?

Касандра прокара пръсти по масата, избягвайки погледа на Руби.

— А, един приятел. Помага ми да разчистя.

— Приятел, значи — изви вежди Руби.

— Да — сви рамене Касандра и се помъчи да изглежда небрежно.

Руби се усмихна многозначително.

— Хубаво е човек да има приятели. — Тя се върна в кухнята, мина покрай прозореца със счупената рамка и приближи до старинния чекрък. — Ще се запозная ли с него? — Протегна ръка и завъртя колелото.

— Внимавай да не се убодеш — предупреди я Касандра.

— Ясно, няма. — Руби плъзна пръстите си по колелото. — Не искам заради мен и двете да потънем в стогодишен сън. — Прехапа долната си устна с блеснали очи. — Дали пък това няма да даде на приятеля ти възможност да ни спаси?

Касандра усети как бузите й пламват. Престори се на равнодушна, докато Руби оглеждаше голите греди на тавана, синьо-белите плочки край печката, широките дъски на пода.

— Е, какво ще кажеш? — попита накрая Касандра.

Руби завъртя очи.

— Знаеш какво мисля, Кас. Страшно ти завиждам! Превъзходна е! — Руби се облегна на масата и попита: — Смяташ ли да я продаваш?

— Май да.

— Ти си по-силна от мен — поклати глава Руби. — Аз не бих имала сили да се разделя с нея.

Най-неочаквано Касандра изпита някаква собственическа гордост. Успя да я овладее.

— Трябва да го направя. Не мога просто да я оставя тук. Поддръжката ще е прекалено скъпа, особено след като аз ще бъда в другия край на света.

— Би могла да я задържиш като лятна вила и да я даваш под наем, когато не си тук. Така винаги ще има къде да отсядаме, когато искаме да отидем на море — засмя се Руби. — И ти ще имаш къде да отсядаш — смушка я тя по рамото. — Хайде, покажи ми какво има горе. Сигурно гледката се простира чак до хоризонта.

Касандра я поведе нагоре по тесните стълби и когато стигнаха спалнята, Руби се облегна на рамката на прозореца и се загледа към морето.

— О, Кас! — възкликна тя, загледана към белите връхчета на вълните, щипнати от вятъра, — хората ще се редят на опашка, за да почиват тук. Мястото е автентично, достатъчно близо е до селото за провизии, но и достатъчно далеч, за да се чувстваш в уединение. Сигурно по залез е прелестно, а през нощта далечните светлинки на рибарските лодки искрят като звездички.

Думите на Руби едновременно развълнуваха и разпалиха Касандра, понеже тя бе изрекла на глас тайното желание на Касандра, едно чувство, което дори не си беше дала сметка, че изпитва, докато не го чу, изречено от друг. Наистина искаше да задържи къщата. Докато работеше тук, атмосферата на това място й бе влязла под кожата. Заради връзката му с Нел и заради още нещо. Някакво усещане, че когато е в къщата и в градината, всичко е наред. Всичко в света и всичко вътре в самата нея. За пръв път от десет години се чувстваше цяла и стабилна. Като пълен кръг, като мисъл без тъмни ъгълчета.

— О, боже! — Руби се извърна и стисна китката на Касандра.

— Какво? — попита Касандра и усети как коремът й се стяга. — Какво има?

— Хрумна ми блестяща идея! — Руби преглътна, махна с ръка и успокои дишането си. — Да преспим тук — изписка тя накрая. — Двете с теб да преспим в къщата тази нощ!

* * *

Касандра вече беше ходила на пазар и на излизане от железарския магазин, натоварена с кашон, пълен със свещи и кибрит, се натъкна на Крисчън. Три дни бяха минали от вечерята им в кръчмата — валеше твърде силно, за да им хрумне да работят в градината през уикенда — и тя не бе говорила с него оттогава.

Кой знае защо се почувства неспокойна, усети как страните й пламват.

— На излет ли?

— Нещо такова. Една приятелка ми гостува и иска да пренощуваме в къщата на скалата.

Той изви вежди.

— Не позволявай на призраците да те хапят.

— Ще се постарая.

— И на плъховете — усмихна се накриво той.

Тя също се усмихна, после стисна устни. Мълчанието помежду им се разтегли като ластик, който ей сега щеше да се откъсне и да ги цапардоса.

— Ами ти… — поде тя стеснително — ти… би могъл да дойдеш и да хапнеш с нас, ако искаш? Нищо специално, но ще бъде забавно. Ако си свободен де… Сигурна съм, че Руби много ще се зарадва да се запознаете. — Касандра се изчерви и прокле въпросителната нотка, която увличаше нагоре края на всяко нейно изречение. — Ще бъде забавно — повтори.

Той кимна, явно обмисляше предложението й.

— Да, добре — каза. — Ще ми е приятно.

— Чудесно. — Касандра усети вълна да пробягва под кожата й. — В седем? Нищо не носи, както виждаш добре съм се запасила.

— Ей, дай ми това — пое Крисчън покупките на Касандра. Тя премести дръжките на найлоновия плик от китката и почеса оставените от тях червени следи. — Ще те откарам горе до канарата — предложи той.

— Не искам да те затруднявам.

— Не ме затрудняваш. И бездруго идвах да поговорим за Роуз и за белезите й.

— Не намерих нищо друго в албумите й с изрез…

— Няма значение, знам какви са били белезите, знам и как ги е получила. — Той махна към колата. — Ела, ще поговорим, докато те карам.

Крисчън изкара колата от тесния паркинг до водата и потегли по главната улица.

— Е, какво има? — попита Касандра, като стисна торбата с покупките между глезените си, за да не позволи консервите със супа да паднат и да смачкат хляба. — Какво откри?

Прозорецът се беше замъглил и Крисчън се пресегна да изтрие с длан предното стъкло.

— Онзи ден, докато ми разказваше за Роуз, нещо ми се стори познато. Името на лекаря — Ебенизър Матюс. За нищо на света не можех да си спомня къде съм го чувал, но рано в неделя сутрин си спомних.

Той намали на Т-образното кръстовище и се помъчи да нагласи парното.

— Извинявай, понякога прави номера. След малко трябва да се стопли. — Той завъртя копчето от синия към червения сектор, даде ляв мигач и пое нагоре по стръмния път. — Една от ползите от завръщането ми да живея у дома е достъпът до кашоните, в които опаковах живота си, когато мащехата ми превърна стаята ми в гимнастически салон.

Касандра се усмихна, спомнила си кашоните с неловки спомени от гимназиалния живот, които беше открила, когато отново се премести при Нел след катастрофата.

— Отне ми известно време, но накрая намерих есето и там наистина пишеше неговото име — Ебенизър Матюс. Бях го включил, понеже е от същото село, в което съм отраснал и аз.

— И? Вътре пишеше ли нещо за Роуз?

— Не, обаче след като установих кой е докторът, изпратих имейл на приятелка в Оксфорд, която работи в местната медицинска библиотека. Дължи ми услуга и се съгласи да ми изпрати всичко, което успее да открие за пациентите на лекаря между 1889 и 1913 година, когато е живяла Роуз.

Приятелка. Тя. Касандра прогони неочаквания пристъп на ярост.

— И?

— Доктор Матюс се оказва доста заето човече. Отначало не — за човек, издигнал се до такава висота, той е от доста скромен произход. Лекар в малко селище в Корнуол, който прави всичко, което вършат лекарите в малките градове. Доколкото успях да разбера, неговият пробив е запознанството му с Аделайн Монтраше от имението „Блакхърст“. Не знам защо тя е избрала млад лекар като него да лекува болното й момиченце — много по-вероятно е аристократите да потърсят стария призрак, лекувал прачичо Финеган като момче, но, така или иначе, повикан бил Ебенизър Матюс. Явно двамата с Аделайн си допаднали, понеже след първата консултация той станал личният

лекар на Роуз. Задържал се през детството ѝ и дори след като тя се омъжила.

— Но как разбра? От къде приятелката ти има тази информация?

— По онова време много лекари си водели хирургични дневници. Записвали данни за пациентите, които преглеждали — кой им дължи пари, какви лекарства са предписвали, какви статии са публикували, такива работи. Много от въпросните дневници по-късно се оказват в библиотеките. Дарени или продадени от самите лекари или от семействата им.

Бяха стигнали до края на пътя, където чакълът свършваше и започваше тревата, така че Крисчън спря колата на тясното място за паркиране до наблюдателницата. Навън вятърът блъскаше канарата и дребните птички страхливо се бяха притиснали една към друга. Крисчън изключи двигателя и се обърна на седалката с лице към Касандра.

— През последното десетилетие на деветнайсети век доктор Матюс доста се прочува. Явно не искал да се задоволи да остане обикновен провинциален семеен лекар, въпреки че списъкът с пациентите му заприличал на светски справочник за местното общество. Започнал да публикува статии по различни медицински въпроси. Не беше много трудно да съпоставя публикациите с дневника му, за да установя, че Роуз се явява като госпожица РМ. Често пише за нея след 1897 година.

— Защо? Какво се е случило тогава? — Касандра осъзна, че е стаила дъх и че гърлото ѝ се е стегнало.

— Осемгодишна, Роуз глътнала един шивашки напръстник.

— Защо?

— Ами не знам, допускам, че по случайност, а и няма значение. Нищо особено — половината британска валута е престояла в някой детски стомах по едно или друго време. Ако ги оставиш, такива предмети преминават до изхода на системата без никакви проблеми.

Касандра рязко си пое дъх.

— Обаче не оставили напръстника. Доктор Матюс направил операция.

Крисчън поклати глава.

— Дори по-лошо.

Коремът ѝ се качи в гърлото.

— Какво е направил?

— Поръчал рентгенова снимка, даже няколко снимки, а после публикувал снимките в списание „Лансет“. — Крисчън се пресегна към задната седалка на колата си и й подаде страниците на фотокопирания материал.

Касандра прегледа статията и сви рамене.

— Не разбирам, какво толкова?

— Не става дума за самата рентгенова снимка, а за експозицията. — Посочи й една линия в горния край на страницата. — Доктор Матюс накарал фотографа да направи шейсетминутна експозиция. Явно е искал да бъде напълно сигурен, че ще разполага с желаната снимка.

Касандра усещаше с бузата си студа пред прозореца.

— Но какво означава това? Шейсетминутна експозиция?

— Рентгенът е облъчване — не си ли забелязала как зъболекарят ти хуква от стаята, преди да натисне копчето на рентгена? Експозиция от шейсет минути означава, че доктор Матюс и фотографът са изпържили яйчниците й и всичко в тях.

— Яйчниците й? — вторачи се в него Касандра. — Тогава как е заченала?

— Точно това се опитвам да ти кажа. Не би могла. Тоест със сигурност не би могла да износи здраво бебе до раждането. През 1897 година Роуз Монтраше всъщност е била безплодна.

---

[1] Герои от филма „Звукът на музиката“ (1965). — Б.пр. ↑

41

Клиф Котидж, 1975 г.

Въпреки десетдневното закъснение преди размяната на договорите младата Джулия Бенет беше извънредно услужлива. Когато Нел помоли за по-ранен достъп до къщата, Джулия просто й подаде ключа с едно махване на окичената си с бижута китка.

— Изобщо не ме притеснява — каза тя, дрънчейки с гривните си, — чувствайте се у дома си. Бог ми е свидетел, ключът е толкова тежък, че с радост се отървавам от него.

Ключът наистина беше тежък. Беше голям месингов ключ със сложни завъртулки в двата края и с притъпени зъбци от другата страна. Нел го погледна — беше голям почти колкото дланта й. Остави го върху дървената маса в кухнята. Кухнята в нейната къща. Е, почти нейната. След още десет дни.

Нел нямаше да бъде в Триджина за уреждането на договора. Полетът й от Лондон беше след четири дни, а когато опита да промени резервацията си, й казаха, че промяна в последния момент е възможна само срещу огромна сума. Затова тя реши да се върне у дома, в Австралия, по план. Местните адвокати, които уреждаха покупката на Клиф Котидж, с радост щяха да пазят ключа до завръщането й. Тя ги увери, че няма да го отлага много — просто се нуждаела от време да си подреди нещата и после щяла да се засели трайно в къщата.

Защото Нел решила да се върне у дома в Брисбън за последен път. Какво я задържало там? Малцина приятели, дъщеря, която не се нуждае от нея, сестри, които всъщност само озадачава. Щяло да й липсва антикварното магазинче, но може пък да започне наново в Корнуол? А когато се върнела тук и разполагала с повече време, Нел възнамерявала да стигне до дъното на загадката. Да научи защо Елайза я откраднала и качила на кораб за Австралия. В живота на всеки трябва да има цел — това била целта на Нел. Защото как иначе би могла да се опознае?

Нел обиколи бавно кухнята, обхождайки с поглед всичко. Когато се върнеше, най-напред възнамеряваше здравата да изчисти къщата.

Мръсотията и прахолякът отдавна бяха пуснати да се ширят на воля и се стелеха навсякъде. Освен това щеше да се наложи да ремонтира някои неща: на места первазите се нуждаеха от подмяна, сигурно част от дървените елементи са изгнили, кухнята трябваше да се приведе в работен вид…

Разбира се, в село като Триджина сигурно имаше много местни майстори, които да й помогнат, но на Нел никак не й допадаше мисълта да наеме непознати, които да работят по къщата й. Само камъни и дърво, но за Нел не беше просто къща. Тя съзнаваше, че както се бе грижила за Лил на смъртния й одър и бе отказала да прехвърли отговорността на някой непознат, така трябва да се погрижи лично и за къщата. Да впрегне уменията, които беше усвоила от Хю преди толкова много години, когато беше още момиченце и ококорено прекарваше с любимия си баща всяка възможна минутка в бараката под мангото.

Нел спря до люлеещия се стол. Малко светилище в ъгъла привлече погледа й. Приближи се. Полупразно шише, пакет бисквити, книжка с комикси. Със сигурност ги нямаше, когато Нел оглеждаше къщата, преди да я купи, което можеше да означава само, че някой е влизал в къщата й тогава. Разлисти книжката с комиксите — при това явно беше някой невръстен.

Влажен полъх близна лицето на Нел и тя погледна към дъното на кухнята. Едното стъкло на прозореца липсваше от разделената на четири рамка. Нел си отбеляза наум да донесе пластмаса и тиксо, за да запуши дупката, преди да замине за Триджина, и надникна през отвора. Покрай къщата минаваше голям храст, равен и широк, почти като стена. За миг се мярна нещо цветно и на Нел й се стори, че е забелязала някакво движение с ъгълчето на окото си. Когато се вгледа отново, вече нямаше нищо. Може би птица или опосум. Имаше ли изобщо опосуми в Корнуол?

На картата, която адвокатът й беше изпратил, Нел забеляза, че имотът се простира доста надалеч покрай къщата. Което евентуално означаваше, че каквото и да се намира от другата страна, дебелият жив плет беше и неин. Нел реши да поогледа.

Пътеката, която завиваше покрай къщата, беше тясна и неосветена от слънцето. Нел се приближи предпазливо, разтваряйки високите бурени по пътя си. Отзад бодливи храсти бяха избуяли между

къщата и живия плет и се наложи Нел предпазливо да си проправя път през пущинака.

Някъде по средата отново усети движение от дясната си страна. Сведе очи към земята. Под стената се виждаха две слаби крачета в обувки. Или стената беше паднала от небето в духа на „Вълшебникът от Оз“ и беше премазала някое клето корнуолско джудже, или тя беше намерила дребосъка, който незаконно се промъкваше в къщата й. Нел стисна кльощавия глезен. Краката застинаха на място.

— Хайде, излез — нареди тя.

Крачетата останаха неподвижни още малко, после запълзяха назад. Момчето, на което принадлежаха, изглеждаше около десетгодишно, макар че Нел не я биваше много да определя възрастта на децата. Беше дребосък със светлокестенява коса и кокалести колене. Слабите му прасци бяха целите в синини.

— Явно ти си маймунчето, което влиза в къщата ми когато си поиска.

Момчето примигна с тъмните си кафяви очи срещу Нел, после сведе поглед към земята.

— Как се казваш? Отговори де!

— Крисчън.

Толкова тихичко, че едва се чуваше.

— Крисчън кой?

— Крисчън Блейк. Обаче не правя нищо лошо. Баща ми работи в голямото имение и понякога обичам да идвам тук в оградената… във вашата градина.

Нел погледна към покритата с бодливи трънаци стена.

— Значи, там отзад има градина, така ли? Питах се какво е…

— Да, госпожо.

— Я ми кажи, Крисчън, майка ти знае ли къде си?

Раменете на момчето увиснаха.

— Нямам майка.

Нел изви вежди.

— Тя отиде в болница през лятото и после…

Избухливостта на Нел тутакси се охлади.

— Разбирам. Е, а ти на колко години си? На девет? На десет?

— Почти на единайсет. — Здравословното възмущение изпрати ръцете му в джобовете, а лактите му щръкнаха настрани.

— Ама, разбира се, сега вече виждам. Имам внучка на твоята възраст.

— И тя ли обича градините?

Нел примигна срещу него.

— Не съм сигурна.

Крисчън наклони глава на една страна и се начумери на отговора й.

— Искам да кажа, че сигурно ги обича — за свое учудване додаде Нел извинително. И после се укори. Нямаше причина да се разкайва само понеже не знае какво обича дъщерята на Лезли. — Не я виждам често.

— Далече от вас ли живее?

— Не, всъщност не.

— Тогава защо не я виждате често?

Нел изгледа момчето, мъчейки се да определи дали дързостта му е очарователна, или не.

— Понякога просто така стоят нещата.

Съдейки по изражението на момчето, обяснението не го задоволи. Обаче има неща, които просто не подлежат на обяснение, особено пред странни момченца, които ти нахлуват в къщата.

Нел си напомни, че дребосъкът наскоро е загубил майка си. Всеки е склонен към неправилна преценка, когато сигурността е издърпана като килимче изпод краката му — Нел го съзнаваше не по-зле от всеки друг. Въздъхна. Животът понякога е адски жесток. Защо трябва това момче да расте без майка? Защо е трябвало горката жена да умира без време и да остави това хлапе да се оправя в света без нейната помощ? Докато гледаше кльощавите ръце и крака на момчето, Нел усети как гърлото й се стяга. Гласът прозвуча дрезгаво, но мило:

— Та какво каза, че правиш в моята градина?

— Нищо лошо, честна дума. Просто обичам да седя вътре.

— От тук ли влизаш? Под тухлите?

Той кимна.

Нел огледа дупката.

— Май няма да мога да мина. Къде е портата?

— Няма порта. Поне не на тази стена.

Нел се намръщи.

— Имам градина, но нямам вход, така ли?

Той отново кимна.

— Имало е преди — вижда се отвътре къде е зазидан.

— И защо някой ще зазижда входа ми?

Момчето сви рамене и Нел добави още едно нещо в списъка на нещата, които трябва да поправи.

— Няма ли да ми обясниш какво пропускам? — попита тя. — Явно няма да мога лично да огледам градината. Всъщност защо си дошъл чак тук горе?

— Това е най-любимото ми място на света — примигна Крисчън с откровените си кафяви очи. — Много ми харесва да седя вътре и да разговарям с мама. Тя обичаше градините и най-вече вашата оградена със зидове градина. Обраслите градини й допадаха най-много. Тя ми показа как да се промъквам вътре. Идвахме заедно и щяхме да се опитаме да подредим градината, но после тя се разболя…

Нел стисна устни.

— След няколко дни се връщам у дома в Австралия, но ще дойда пак след месец-два. Искаш ли да наглеждаш градината, докато ме няма, Крисчън?

Той кимна сериозно.

— О, да, госпожо.

— Радвам се, че я поверявам на сигурен човек.

Крисчън се поизправи и се изпъчи.

— А когато се върнете, ще ви помогна да оправим градината — каза той. — Както прави татко в хотела.

Нел се усмихна.

— Надявам се да удържиш на думата си. Не приемам помощ от случайни хора, но имам чувството, че ти си подходящ за тази работа.

42

Имението „Блакхърст“, 1913 г.

Роуз загърна раменете си с шала и скръсти ръце пред гърдите, за да се предпази от студа, който все не я напускаше. Когато реши да потърси слънце в градината, последният човек, когото очакваше да види, беше Елайза. Роуз си седеше, пишеше си в дневника и от време на време поглеждаше към Айвъри, която припкаше и си играеше сред цветните лехи, без никакви признаци, че нещо ще смути спокойния ден толкова неприятно. Интуицията я накара да погледне към портите на лабиринта и гледката смрази кръвта й. От къде Елайза би могла да знае, че Роуз и Айвъри ще бъдат сами в градината? Да не би да ги наблюдаваше и да дебнеше момент, когато ще свари Роуз неподготвена? И защо точно сега? Защо след толкова много години тя се появява точно днес? Като кошмарен призрак, който прекосява моравата с някакво пакетче в ръка.

Роуз отмести поглед. Ето го там, маскирано като нещо безопасно. Обаче не беше, Роуз го знаеше. Нямаше нужда да наднича под кафявата опаковъчна хартия, за да разбере какво се спотайва вътре — предмет, символ на място, на време, на съюз, който Роуз предпочиташе да забрави.

Събра полите на роклята си и ги заглади върху бедрата си, мъчейки се да остави разстояние между себе си и пакета.

Ято врабчета отлетяха и нещо привлече погледа на Роуз към бъбрековидната морава. Установи, че майка й приближава, съпровождана от хрътката си Макленън, която подскачаше около тъмната й пола. Такова облекчение заля Роуз, че чак свят й се зави. Мама беше нейната връзка с настоящето, връзката й с един безопасен свят, в който всичко беше такова, каквото трябва да бъде. Когато Аделайн се приближи, Роуз не сдържа тревогата си.

— О, мамо, тя беше тук, Елайза беше тук.

— Видях всичко от прозореца. — Мама погледна към пакета и го взе от пейката предпазливо, сякаш можеше да се опари.

— Моля те, мамо, не го отваряй, не мога да понеса да видя какво има вътре — почти шепнешком се примоли Роуз.

— Дали…

— Почти съм сигурна, че е — притисна студени пръсти към бузата си Роуз. — Тя каза, че е за Айвъри. — Роуз погледна майка си и под кожата й плисна нова вълна от паника. — Защо ще го носи за Айвъри, мамо? Защо?

Майка й стисна устни.

— Какво е искала да каже с това?

— Мисля, че вече е време да поставиш известна дистанция между себе си и братовчедка си. — Аделайн седна до Роуз и взе пакета в скута си.

— Дистанция ли, мамо? — Страните на Роуз пребледняха, гласът й се снижи до ужасен шепот. — Значи, смяташ, че тя може да дойде отново, така ли?

— Днес тя доказа, че не уважава правилата, които уточнихме.

— Но, мамо, нали не мислиш, че…

— Мисля само, че искам ти да продължаваш да си добре. — Дъщерята на Роуз се размърда под шарената сянка, а Аделайн се приведе към своята дъщеря толкова близо, че Роуз усети гладката й горна устна с ухото си. Аделайн прошепна: — Скъпа моя, не бива да забравяме, че една тайна никога не е скрита сигурно, когато е известна и на други.

Роуз кимна леко. Разбира се, мама имаше право. Глупаво беше да си въобразява, че може да продължава така вечно.

Аделайн се изправи и махна с ръка на кучето да я последва.

— Томас сервира обяда. Не се бави, няма нужда да разваляш деня си допълнително, като се простудиш. — Остави пакета на пейката и снижи глас: — И накарай Натаниъл да се отърве от това.

* * *

Над главата й се чуваха бързи стъпки във всички посоки, които изтръгнаха тиха въздишка от Аделайн. Колкото и пъти да изнасяше добре познатата си лекция за уместното поведение на една млада дама, детето не слушаше. Разбира се, това можеше да се очаква: в колкото и

красиви дрешки да я обличаше Роуз, момиченцето произхождаше от простолюдието и това е. Бузите му бяха твърде розови, смехът му отекваше прекалено силно между стените, къдриците се измушваха под панделките — беше пълна противоположност на Роуз.

Въпреки това Роуз обожаваше момичето. Затова и Аделайн я прие, научи се да й се усмихва, да посреща дръзкия й поглед, да търпи шумотевицата й. Какво ли не би направила Аделайн за Роуз, какво ли вече не беше направила? Тя обаче съзнаваше, че е неин дълг и да контролира строго, понеже детето се нуждаеше от категорични напътствия, за да преодолее недостатъците на произхода си.

Кръгът на онези, които знаеха истината, беше съвсем малък и такъв трябваше да си остане: обратното би означавало да подмамиш противния призрак на скандала. Затова беше от огромно значение Елайза и Мери да бъдат управлявани както подобава.

Отначало Аделайн се притесняваше, че Роуз няма да го проумее и невинно ще си въобрази, че всичко може да си продължи постарому. Обаче този път Роуз я изненада приятно. В мига, в който пое Айвъри в обятията си, Роуз претърпя промяна: обзе я неистово майчинско желание да закриля детето си. Роуз се съгласи с Аделайн, че Елайза и Мери несъмнено трябва да бъдат държани настрани, достатъчно далеч, за да се избегне ежедневното им присъствие, но достатъчно близо, за да останат в сферата на влиянието на Аделайн. Само по този начин можеха да бъдат сигурни, че нито една от двете няма да издаде онова, което знае за детето в имението „Блакхърст“. Аделайн помогна на Мери да си купи малка къща в Полперо, а на Елайза беше позволено да си живее в къщата на скалата. Постоянната близост на Елайза не бе никак приятна за Аделайн, но все пак това бе по-малката от двете злини, а и щастието на Роуз беше над всичко.

Скъпата Роуз. Изглеждаше толкова бледа, седнала самичка на градинската пейка. След това почти не докосна обяда си, само го побутваше насам-натам в чинията. В момента си почиваше, за да не се върне мигрената, която я тормозеше вече цяла седмица.

Аделайн отвори юмрука, който сам се бе свил в скута й, и размърда пръсти. Когато разиграха цялата история, тя съвсем ясно изложи условията си: нито едно от двете момичета не биваше да стъпва повече в имението „Блакхърст“. Правилото беше простичко и

до днес и двете го бяха спазвали. Крилете на сигурността обгърнаха тайната и животът в „Блакхърст“ потече мирно и спокойно.

Какво си бе въобразила Елайза, че сега престъпваше думата си?

* * *

Накрая Натаниъл изчака Роуз да си легне с мигрена, а Аделайн да излезе на гости. Той реши, че така нито една от двете няма да научи как той осигурява трайното отсъствие на Елайза. Откакто беше научил за случилото се, Натаниъл размишляваше кой е най-добрият начин да поправи нещата. Състоянието на съпругата му бе смразяващо напомняне, че въпреки дългия път, който двамата бяха извървели, въпреки благословената промяна след раждането на Айвъри, другата Роуз — напрегнатата, разтерзана и непостоянна — всеки момент можеше да се появи отново. Той тутакси осъзна, че трябва да говори с Елайза. Да намери начин да я накара да разбере, че повече никога не бива да идва.

Беше минало известно време, откакто за последен път беше прекосявал лабиринта, и беше забравил колко тъмно е между стените от храсти, за колко кратко проникват тук слънчевите лъчи. Движеше се предпазливо и се стараеше да си спомни къде да завива. Бледо подобие на онзи път преди четири години, когато сляпо се беше втурнал през лабиринта, търсейки рисунките си. Беше пристигнал в къщата на скалата с пулсираща във вените кръв и бързо повдигащи се рамене, задвижвани от необичайното напрежение; настоя рисунките да му бъдат върнати. Заяви, че са си негови, че са му важни и че се нуждае от тях. А после, когато доводите му се изчерпаха, просто остана да стърчи задъхан в очакване на отговора на Елайза. Не беше сигурен какво да очаква — признание, извинение, връщане на рисунките, а може би всичко това заедно, — обаче тя не направи нито едно от тези неща. А го изненада. Изгледа го с леко любопитство, примигна със светлите си и вечно променящи се очи, които адски му се искаше да нарисува, и го попита дали би желал да направи илюстрациите за една книжка с приказки.

Разнесе се някакъв шум и споменът избяга. Сърцето на Натаниъл затуптя по-бързо. Той се извърна и се взря назад. Една лястовичка

примигна насреща му и отлетя с клонка от капина в човката.

Защо беше толкова неспокоен? Нервите му бяха изопнати, като да беше гузен — което беше странно, понеже в действията му нямаше нищо неуместно. Смяташе само да поговори с Елайза, да я помоли да овладее желанието си да минава през портата на лабиринта. В крайна сметка мисията му беше за доброто на Роуз, основното му съображение беше здравето и благосъстоянието на жена му.

Закрачи по-бързо и се постара да се убеди, че си въобразява съществуването на опасност там, където такава всъщност няма. Мисията му може и да беше тайна, но не беше незаконна. Имаше разлика.

Беше се съгласил да илюстрира книжката. Как да устои, а и защо? Най-съкровеното му желание беше да рисува, а илюстрирането на нейните приказки му даваше възможност да навлезе в свят, лишен от печалните събития в собствения му живот. За него илюстрациите бяха спасителен пояс, тайно занимание, което правеше поносими безкрайните дни, през които рисуваше портрети. На срещите с богатите и титулувани тъпаци, на които Аделайн за пореден път го натрапваше, а от него се искаше да се усмихва и да се държи общително като обучено пале, го крепеше тайната, че освен всичко това той вдъхва живот и на вълшебния свят от приказките на Елайза.

Така и не получи свой напълно готов екземпляр от книгата. Когато тя беше отпечатана, Натаниъл вече прекрасно съзнаваше колко нежелано би било това издание в „Блакхърст“. Веднъж, през първите дни на проекта, допусна сериозна грешка, като спомена пред Роуз за книжката. Смяташе, че жена му ще се зарадва, че ще й бъде приятна съвместната работа на съпруга й със скъпата й братовчедка, но се оказа, че греши. Никога нямаше да забрави изражението й — гняв и изненада, примесени с тежка печал. Тя заяви, че Натаниъл я е предал, че не я обича, че иска да я напусне. Той недоумяваше. Направи онова, което винаги правеше в такива случаи — увери Роуз в обичта си и я помоли да я нарисува за колекцията си. После се зае да работи над проекта си тайно. Но не се отказа. Не можеше.

След като Айвъри се роди и Роуз се възстанови, провлачените нишки на живота му бавно се сплетоха отново. Странно как едно мъничко бебче се оказа способно да съживи мъртвило, да повдигне покрова, провиснал над всичко — над Роуз, над брака му, над душата

на Натаниъл. Разбира се, не се случи веднага. Отначало Натаниъл беше много предпазлив по отношение на детето, остави Роуз да го води и не забравяше нито за миг вероятността произходът на детето да се окаже непреодолима преграда. Едва когато се увери, че тя обича момичето като истинска дъщеря, а не като подхвърлено дете, той позволи и на своето сърце да се смекчи. Допусна божествената невинност на малката да проникне в неговия изтощен и наранен дух и прие новия член на малкото си семейство и силата, която това семейство получи, когато от двама станаха трима.

Малко по малко Натаниъл забрави за книгата и за удоволствието, което му бяха доставяли илюстрациите. Посвети се на спазването на линията, наложена от семейство Монтраше — не обръщаше внимание на съществуването на Елайза, а когато Аделайн го помоли да промени и портрета, нарисуван от Джон Сингър Сарджънт, той покорно, макар и недоволно, се поддаде на безчестието да оскверни творбата на великия художник. Натаниъл имаше усещането, че в онзи момент вече беше нарушил толкова много принципи, които някога бе смятал за неприкосновени, че един повече или по-малко…

Стигна в просеката в средата на лабиринта и два пауна го измериха с поглед, преди да продължат по пътя си. Той пристъпваше внимателно, за да избегне металната халка, в която човек лесно се спъваше, а после влезе в тесния прав участък, водещ към Тайната градина.

Натаниъл застина. Чу пращене на клони, леки стъпки. По-тежки от стъпките на пауните.

Спря и бързо се извърна. Просветна нещо бяло. Някой го следеше.

— Кой е? — Гласът му прозвуча по-дрезгаво, отколкото очакваше. Вкара в него малко категоричност: — Настоявам веднага да се покажеш!

Кратка пауза, после преследвачът му се разкри.

— Айвъри! — възкликна Натаниъл. Загриженост бързо последва облекчението му. — Какво правиш тук? Не ти е позволено да минаваш отвъд портата за лабиринта.

— Моля те, тате — обади се момиченцето. — Вземи ме със себе си. Дейвис казва, че в края на лабиринта има градина, откъдето започват всички дъги на света.

Натаниъл не можеше да не се възхити на образа.

— Така ли казва?

Айвъри кимна с детинска сериозност, която плени Натаниъл. Той погледна ръчния си часовник. Аделайн щеше да се върне след час и нетърпеливо щеше да провери докъде е стигнал Натаниъл с поръчката на лорд Хюаркет. Нямаше време да заведе Айвъри у дома и пак да се върне тук, а не знаеше кога отново ще има възможност да дойде. Почеса се по ухото и въздъхна.

— Хайде, малката, върви след татко.

Тя го следваше плътно и си тананикаше някаква мелодийка — „Портокали и лимони“, разпозна я Натаниъл. Един господ знае откъде я беше чула. Не от Роуз, понеже тя изобщо не помнеше; мелодии и текстове на песни, не и от Аделайн, за която музиката нямаше никакво значение. Несъмнено от някоя прислужница. Понеже нямаше свястна гувернантка, дъщеря му прекарваше много време сред персонала на имението „Блакхърст“. Кой знае какви още съмнителни умения беше придобила вследствие на този факт!

— Тате?

— Да.

— Мислено нарисувах още една картина точно както ме научи ти.

— Така ли? — Натаниъл отмести един провиснал клон, за да мине Айвъри.

— Беше кораб с капитан Ахаб на борда. А китът плуваше точно покрай него.

— Какъв цвят беше платното?

— Бяло, разбира се.

— А китът?

— Сив като буреносен облак.

— А на какво миришеше твоят кораб?

— На сол, пот и мръсни обувки.

Натаниъл развеселен изви вежди.

— Представям си.

Това беше една от любимите им игри, които често играеха следобедите, които Айвъри беше привикнала да прекарва в ателието му. Натаниъл с учудване установи, че компанията на детето му е приятна. Тя го караше да вижда нещата различно, по-простичко, и в

известен смисъл внесе нов живот в портретите му. Често го питаше какво прави и защо го прави, и се налагаше той да обяснява неща, които отдавна бе престанал да цени: че трябва да рисуваш каквото виждаш, че цветът трябва едновременно да разкрива и да прикрива.

— Защо минаваш през лабиринта, татко?

— Трябва да се видя с някого от другата страна.

Айвъри осмисли чутото.

— Човек ли, татко?

— Разбира се, че е човек. Да не мислиш, че татко ще се вижда със звяр?

Завиха, после бързо завиха отново и движението им заприлича на Натаниъл на лъкатушния път на топчето, за което Айвъри беше направила писта в детската стая. Търкаляше се по приготвения му път, почти неспособно да контролира собствената си съдба. Разбира се, глупава мисъл, понеже нима днешните му действия не бяха на човек, който взема съдбата си в свои ръце?

Направиха последния завой и се озоваха пред портата за Тайната градина. Натаниъл спря, коленичи и обгърна с длани костеливите раменца на дъщеря си.

— Така, Айвъри — внимателно поде той, — днес те преведох през лабиринта.

— Да, татко.

— Обаче не бива да идваш отново, още по-малко самичка. — Натаниъл стисна устни. — Освен това мисля, че ще е най-добре, ако… ако днешното ни пътешествие…

— Не се тревожи, татко. Няма да кажа на мама.

Дълбоко в стомаха на Натаниъл облекчението се примеси с неловкото усещане, че заговорничи с дъщеря си срещу собствената си съпруга.

— На баба също, татко.

Натаниъл кимна и се усмихна леко.

— Така е най-добре.

— Тайна.

— Да, тайна.

Натаниъл отвори вратата към Тайната градина и пусна Айвъри вътре. Очакваше едва ли не да види Елайза седнала на тревата под ябълковото дърво като същинска царица на феите, но в градината беше

тихо и спокойно. Раздвижи се само гущерчето в павирания квадрат по средата и ги изгледа собственически, когато Натаниъл пое по виещата се на зигзаг пътечка.

— О, татко! — възкликна Айвъри, оглеждайки смаяно градината. Вдигна очи нагоре и огледа пълзящите растения, които се виеха като змии напред-назад от върха на единия зид към другия. — Тази градина е вълшебна.

Колко странно едно дете да усети такова нещо. Натаниъл се запита какво в градината на Елайза създаваше у човек усещането, че подобно великолепие не може да бъде естествено. Че има договорка с духовете от другата страна на завесата да осигурят такова изобилие.

— Хайде, дете — махна той на дъщеря си да го последва, — иначе времето ще ни избяга.

Той насочи Айвъри към южната порта и после по пътеката, която прегръщаше къщата отстрани. Въпреки часа в предната градина беше сумрачно и прохладно заради каменната стена, построена от Аделайн. Натаниъл положи длан между лопатките на Айвъри, нейните вълшебни криле.

— А сега ме чуй — каза той, — татко ще влезе вътре, обаче ти трябва да останеш в градината.

— Добре, татко — кимна тя.

Той се поколеба.

— Не скитай.

— Няма, татко. — Каза го толкова невинно, като че ли последното, което би й хрумнало, беше да скита.

Натаниъл кимна и се приближи до вратата. Почука и докато чакаше Елайза да дойде, изпъна маншета на ръкава си. Вратата се отвори и ето я и нея. Като че вчера я беше видял за последно.

Сякаш не бяха минали четири години.

* * *

Натаниъл седна от едната страна на масата, Елайза — от другата, положила пръсти на ръба. Погледна го по своя си изключителен начин. Нито следа от маниерна любезност, подсказваща, че се радва да го види. Суетата ли го караше да се надява, че тя може би се радва да го

види? На светлината вътре в къщата косата й изглеждаше по-светла от обикновено. Малки слънчеви клинчета се забиваха в къдриците й и те изглеждаха наистина като изпредени от златните нишки на феите. Натаниъл мислено се укори — допускаше приказките й да обагрят образа на самата писателка. Не биваше да го прави.

Помежду им се възцари отчуждение. За пръв път оставаха сами, откакто планът беше влязъл в действие. Много имаше за казване, но той не можеше да обели нито дума.

Прокашля се и се пресегна да я хване за ръката. Просто не се сдържа. Тя рязко дръпна пръсти и се извърна към печката.

Натаниъл се облегна на стола си. Зачуди се как да започне, с какви думи да облече каквото има да каже.

— Знаеш защо съм дошъл — каза накрая.

— Разбира се. — Без да се обръща.

Той наблюдаваше пръстите й — толкова тънички, — докато слагаше чайника на печката.

— Значи, знаеш какво искам да ти кажа?

— Да.

С повея през отворения прозорец долетя гласче, най-милото гласче на света: „Портокали и лимони, тъй звънят камбаните на «Сейнт Клемънт»…“.

Гърбът на Елайза се изопна и Натаниъл виждаше малките издутини на прешлените й. Като гръбнака на дете. Тя рязко се извърна.

— Момичето е тук?

Изражението на Елайза достави извратено удоволствие на Натаниъл — като на животно, неочаквано застрашено. Закопня да го запечата на хартия: ококорените очи, побледнелите бузи, стиснатите устни. Знаеше, че ще го направи веднага щом се върне в ателието си.

— Довел си детето тук?

— Тя ме е последвала. Разкрих я твърде късно.

Измъченото изражение на Елайза отстъпи на едва забележима усмивка.

— Потайна е.

— Други биха казали, че е палава.

Елайза леко седна на стола и долепи длани. С въздишка ги пъхна в полата си, сякаш изведнъж й беше станало хладно.

— Радвам се, че момичето обича да играе.

— Не съм сигурен, че авантюристичната жилка на Айвъри допада на майка й.

Невъзможно бе да разгадае усмивката на Елайза.

— Със сигурност не допада на баба й.

Усмивката стана по-широка. Натаниъл срещна погледа й за кратко, после въздъхна.

— Елайза… — И поклати глава. Поде онова, което беше дошъл да й каже: — Онзи ден…

— Онзи ден се зарадвах, че детето е добре — избъбри тя бързо и като че притеснено, за да избегне този разговор.

— Разбира се, че е добре — нищо не й липсва.

— Привидното охолство може да бъде измамно, то не означава, че човек е добре. Попитай жена си.

— Ненужна жестокост!

Рязко кимване. Просто съгласие, без следа от съжаление. Натаниъл се зачуди дали пък тя не е напълно лишена от морал, обаче знаеше, че не е така. Елайза впери в него немигащ поглед.

— Дошъл си заради подаръка ми.

Натаниъл снижи глас:

— Глупаво беше от твоя страна да го носиш. Знаеш как се чувства Роуз.

— Знам, просто реших, че такъв подарък не би могъл да навреди.

— Знаеш как може да навреди и знам, че като приятелка на Роуз не би желала да й причиниш болка. А като моя приятелка… — Внезапно той се почувства глупаво, заболе поглед в земята, сякаш търсеше опора. — Трябва да те помоля да не идваш повече, Елайза. Роуз страда ужасно много след посещението ти. Не обича да й се напомня.

— Паметта е жестока любима, с която трябва да се научим да танцуваме.

Преди Натаниъл да измисли как да отговори, Елайза отново се обърна към печката.

— Искаш ли чай?

— Не — отвърна той и се почувства победен, макар да не знаеше точно как. — Трябва да се връщам.

— Роуз не знае, че си тук.

— Трябва да се връщам. — Той отново нахлупи шапката си и се запъти към вратата на кухнята.

— Ти видя ли подаръка? Мисля, че се получи много добре.

Натаниъл спря, но не се обърна.

— Довиждане, Елайза. Няма да те видя повече. — Той напъха ръце в палтото си и прогони глождещите го безименни съмнения.

Почти беше стигнал до вратата, когато чу гласа на Елайза в коридора зад гърба си:

— Чакай — спря го тя, изгубила част от самообладанието си. — Позволи ми да погледна по-отблизо момичето, дъщерята на Роуз.

Натаниъл стисна силно студената метална топка на вратата. Скръцна със зъби, размишлявайки над молбата й.

— За последен път.

Нима можеше да откаже на такава молба?

— Само един поглед. И след това трябва да я отведа обратно у дома.

Двамата заедно излязоха в градината. Айвъри седеше на брега на езерцето, преметнала босите си крачета така, че извитите й пръстчета почти докосваха водата, докато плъзгаше едно листо по повърхността й.

Когато детето вдигна поглед, Натаниъл нежно положи ръка върху ръката на Елайза и я побутна напред.

* * *

Вятърът се беше усилил и Лайнъс трябваше тежко да се облегне на бастуна си, за да не залита. Долу в залива обикновено спокойното море се беше развълнувало и към брега се търкаляха вълни с бели гребени. Слънцето се криеше зад пелена от облаци — бледо подобие на съвършените летни дни, които някога бе прекарвал в залива със своята poupée.

Малката дървена лодка беше на Джорджиана, подарък от татко, но тя с радост я споделяше с него. Нито за миг не й хрумваше, че Лайнъс не е достатъчно мъж заради болния си крак, не обръщаше внимание какво говори татко. Следобед, когато въздухът беше топъл и уханен, двамата гребяха до средата на залива. Седяха в лодката, докато

вълните нежно се плискаха в дъното й, загрижени единствено един за друг. Или поне така си мислеше Лайнъс.

Когато замина, тя отнесе със себе си крехкото усещане за сплотеност, което той си беше създал. Усещането, че макар мама и татко да го мислеха за глупаво момче без никаква стойност и полза, Лайнъс всъщност имаше какво да даде. Без Джорджиана той беше безполезен, лишен от цел. Затова твърдо реши, че тя трябва да се върне.

Лайнъс нае човек. Хенри Мансел, съмнителен образ, чието име шушукаха по кръчмите в Корнуол и който стигна до Лайнъс чрез камериера на един местен граф. Говореше се, че Мансел знае как да реши въпроса.

Лайнъс му разказа за Джорджиана и за страданието, причинено му от човека, който му я бе откраднал, осведоми го също, че въпросният човек работи по корабите, които пристигат и заминават от Лондон.

И после изведнъж морякът се оказа мъртъв. Нещастен случай, осведоми го Мансел с безчувствено лице, крайно неприятен инцидент.

Странно усещане изпита Лайнъс онзи следобед. Животът на един човек беше угаснал по силата на неговата воля. Той беше силен, можеше да налага волята си над другите. Направо му идеше да запее.

Плати щедро на Мансел и той замина да търси Джорджиана. Лайнъс се изпълни с надежда, понеже нима имаше нещо, което не бе по силите на Мансел? Човекът за нула време щеше да върне у дома неговата poupée и тя щеше да е признателна на брат си, задето я е избавил. И всичко щеше да си бъде постарому…

Днес черната скала изглеждаше гневна. Лайнъс усети как сърцето му се стяга при спомена за poupée, седнала отгоре. Извади снимката от джоба си и нежно я заглади с палец.

— Poupée — полумислено, полушепнешком изрече той. Колкото и да я беше издирвал Мансел, така и не я намери. Беше обходил континента, беше тръгнал по следи из цял Лондон, но без успех. Лайнъс не получи от него нито една сигурна вест чак до края на 1900 година, когато се разчу, че в Лондон е намерено дете. Дете с рижа коса и с очите на Джорджиана.

Лайнъс отмести поглед от морето и го зарея настрани, към върха на скалата от лявата страна на острова. От мястото си той виждаше

ъгъла на новата каменна стена.

Как се зарадва на новината за детето! Беше закъснял и не бе успял да открие своята poupée, но поне момичето щеше да върне.

Събитията обаче не се развиха по план. Елайза му се съпротивляваше, така и не проумя, че той я беше издирил и беше изпратил да я доведат, за да може тя да го опознае. Тя му принадлежеше.

А сега Лайнъс се измъчваше от присъствието й, заключена в онази прокълната къща. Толкова близо и в същото време… Минаха четири години. Четири години, откакто тя за последен път стъпи от другата страна на лабиринта. Защо беше толкова жестока? Защо го отхвърляше отново и отново?

Внезапен порив на вятъра повдигна шапката от главата на Лайнъс. Той инстинктивно се пресегна да я спре и когато го направи, изпусна снимката.

Пред очите на безпомощния Лайнъс вятърът на върха на канарата отнесе неговата poupée. Снимката се носеше нагоре-надолу, пърхаше на вятъра, искреше бяла на фона на сияещите облаци, кръжеше над него, дразнеше го и накрая отлетя надалеч. Кацна върху вълните на океана и те я отнесоха навътре.

Далеч от Лайнъс, отново изплъзнала се между пръстите му.

* * *

Роуз още не се бе успокоила след посещението на Елайза. Напрягаше мозъка си да намери решение на тази дилема. Когато Елайза изникна от лабиринта и се появи на портата, Роуз се смая като човек, внезапно осъзнал, че се намира в опасност. Дори по-лошо — че е бил в опасност от известно време, без да го съзнава. Усети как неочаквано я връхлита лек световъртеж и паника. Изпитваше облекчение, че всичко вече е минало, но и ужас, че това спокойствие няма да продължава вечно. От всички неща, които премисляше, едно-единствено знаеше със сигурност: мама имаше право, трябваше да поставят дистанция между себе си и Елайза.

Роуз дръпна конеца през ухото на иглата и придаде на гласа си безукорно безразличие:

— Мислех си за посещението на Писателката.

Натаниъл вдигна поглед от писмото, което пишеше. Побърза да прогони загрижеността от погледа си.

— Както вече ти казах, скъпа моя, не мисли повече по този въпрос. Повече няма да се случи.

— Няма как да бъдем сигурни. Нима някой допускаше и това последно посещение?

— Тя няма да дойде повече — заяви той малко по-остро.

— От къде си сигурен?

Бузите на Натаниъл пламнаха. Промяната беше едва видима, но Роуз я забеляза.

— Нейт? Какво има?

— Говорих с нея.

Сърцето на Роуз затуптя по-бързо.

— Срещал си се с нея?

— Налагаше се. Заради теб, скъпоценна моя. Ти толкова се разстрои от посещението й, че трябваше да се погрижа да не се повтори.

— Но аз не съм искала да се срещаш с нея! — Беше по-лошо, отколкото Роуз допускаше. Под кожата й се надигна топлина и тя усети прилив на непоклатима увереност, че трябва да се махнат от тук. Всички. Че трябва завинаги да премахнат Елайза от живота си. Роуз успокои дишането си и овладя изражението си. Нямаше да бъде от полза Натаниъл да помисли, че не й е добре и че взема решения, без да ги е обмислила. Трябваше да бъде напълно спокойна. — Разговорите с нея вече не са достатъчни, Нейт. Вече не.

— А какво друго може да се направи? Нали не предлагаш да я заключим в къщата? — помъчи се да я разсмее той, но не успя.

— Мислех си за Ню Йорк.

Натаниъл изви вежди.

— И преди сме говорили да прекараме известно време от другата страна на Атлантика. Мисля, че е време да осъществим плановете си.

— Да напуснем Англия?

Роуз кимна — лекичко, но уверено.

— Но аз имам поръчки. Обсъждахме да наемем гувернантка за Айвъри…

— Да, да — нетърпеливо го прекъсна Роуз, — но тук вече не сме в безопасност — натърти тя на последната дума.

Натаниъл не отговори, но и не се налагаше — изражението му казваше всичко. Ледената бучка в сърцето на Роуз се втвърди.

Той щеше да се съгласи с нея, винаги го правеше. Особено когато се опасяваше, че тя е на ръба на отчаянието. Жалко, че се налагаше да използва всеотдайността на Натаниъл срещу него, но Роуз нямаше друг избор. Майчинството, семейният живот — това беше мечтата й и тя не възнамеряваше да я изгуби. Когато се роди Айвъри и Роуз я пое в обятията си, всички получиха шанса за ново начало. Двамата с Натаниъл отново бяха щастливи и никога не отваряха дума за миналото. То вече не съществуваше. Стига Елайза да стои надалеч.

— Имам ангажимент в Шотландия — каза Натаниъл, — вече съм започнал работа. — В тона му Роуз усети пукнатините, които щяха да се увеличават, преди накрая съпротивата му да рухне.

— И, разбира се, трябва да я довършиш — отвърна тя. — Ангажиментът ти в Шотландия ще мине на преден план и веднага след това ще отплаваме. Купила съм три билета за „Кармания“.

— Вече си резервирала. — По-скоро твърдение, отколкото въпрос.

Роуз смекчи тона.

— Така е най-добре, Нейт, разбери. Това е единственият начин да бъдем в безопасност. Помисли само колко благоприятно ще се отрази пътуването на кариерата ти. Може дори да излезе статия за теб в „Ню Йорк Таймс“. Триумфалното завръщане на един от най-талантливите синове на града!

* * *

Сгушена под едно от любимите кресла на баба си, Айвъри прошепна думите:

— Ню Йорк.

Тя знаеше къде е Ню Йорк. Веднъж, докато пътуваха за Шотландия, тя, мама и татко спряха за малко в Йорк, в къщата на бабини приятели. Много стара дама с очила с телени рамки и очи, от които сякаш непрекъснато се стичаха сълзи. Обаче мама не говореше

за Йорк, Айвъри чу съвсем ясно. Тя каза Ню Йорк, каза, че скоро щели да заминат за Ню Йорк. И Айвъри знаеше къде се намира градът. Беше далеч от другата страна на морето, там, където беше роден татко — беше й разказвал за небостъргачите, за музиката и за автомобилите. Град, където всичко лъщи ново-новеничко.

Топка кучешка козина погъделичка ноздрите на Айвъри и тя се помъчи да не кихне. Това беше едно от най-впечатляващите й умения — способността да овладява кихавиците — и точно благодарение на него тя се криеше превъзходно. Айвъри толкова обичаше да се крие, че понякога го правеше единствено за собствено удоволствие. Останала сама в някоя стая, тя се криеше заради приятното усещане, че дори помещението ще забрави за присъствието й. Че то ще възобнови обичайните си въздушни течения край нея, сякаш тя е просто мебел.

Днес обаче Айвъри се беше скрила с определена цел. Дядо беше в странно настроение. Обикновено той се уединяваше, обаче напоследък винаги се появяваше там, където беше и Айвъри. И винаги с малкия си кафяв фотоапарат, за да я снима с онази счупена кукла. Айвъри не харесваше счупената кукла с нейните ужасни мигащи очи. Затова, макар мама да й поръча да изпълни желанието на дядо и да я увери, че е голяма чест да бъде снимана, Айвъри предпочиташе да се крие.

Цялата настръхваше дори само при мисълта за куклата, затова се помъчи да мисли за нещо друго. За нещо, което можеше да я накара да се почувства щастлива — например приключението, което беше преживяла с татко в лабиринта. Айвъри си играеше навън, когато забеляза татко да излиза през страничната врата на къщата. Той крачеше бързо и отначало тя си помисли, че сигурно ще се качи на каретата и ще отиде да рисува нечий портрет. Само че той не носеше принадлежностите си, нито пък беше облечен като за важна среща. Айвъри го проследи с поглед как прекосява моравата и се приближава към портата на лабиринта, и веднага разбра какво се кани да направи той — не го биваше в преструвките.

Без да се замисля, Айвъри хукна след него и го последва през портата на лабиринта в тъмните и тесни тунели. Понеже Айвъри знаеше, че жената с червената коса, която й беше донесла подаръка, живее от другата страна.

А сега, след като отиде с татко, вече знаеше и коя е жената. Тя се казваше Писателката и беше написала вълшебните приказки, които бяха разстроили мама и които татко отнесе в ателието си.

И макар татко да твърдеше, че тази жена е човешко същество, Айвъри не беше на това мнение. Заподозря го още в деня, когато Писателката се появи от лабиринта, но щом я погледна в очите в градината на къщата на скалата, се увери окончателно.

Писателката беше вълшебница. Айвъри не знаеше дали е фея или вещица, но беше сигурна, че не е обикновен човек.

43

Клиф Котидж, 2005 г.

Навън вятърът се беше усилил и океанът дишаше тежко в залива. Лунната светлина струеше през прозореца и върху дървения под се бяха образували четири сребристи квадрата, а уханието на топла доматена супа бе пропило в стените, пода и въздуха. Касандра, Крисчън и Руби седяха край масата в кухнята, от едната им страна грееше кухненската печка, а от другата — керосинова отоплителна печка. Върху масата и на различни места в помещението имаше свещи, но въпреки това оставаха тъмни участъци, самотни ъгълчета, до които треперливата светлина на свещите не стигаше.

— Не разбирам — призна Руби. — Как така от една публикация във вестника разбра, че Роуз е била безплодна.

Крисчън сръбна лъжица супа.

— Заради рентгеновото облъчване. Няма начин яйчниците й да са се запазили.

— И тя не е разбрала? Все трябва да е имало признак, че нещо не е наред.

— Какъв например?

— Ами имала ли е… месечен цикъл?

Крисчън сви рамене.

— Допускам. Функциите на репродуктивната й система вероятно не са били засегнати, така че сигурно е образувала яйцеклетка всеки месец, просто самите яйцеклетки са били увредени.

— Толкова увредени, че не е можела да зачене.

— Или пък е заченала, но нещо с бебето не е било наред и тя най-вероятно е абортирала. Или е родила дете с деформации.

Касандра избута настрани чинията с остатъка от супата си.

— Това е ужасно. Защо го е направил онзи лекар?

— Сигурно просто е искал да бъде сред първите, използвали лъскавата нова техника, да се порадва на славата от публикуването на материала. Със сигурност не е имало медицинска причина да прави рентгенова снимка — детето е глътнало най-обикновен напръстник.

— На кого не се е случвало! — възкликна Руби и отопи със залъче вече и бездруго празната си купа.

— Но защо я е облъчвал цял час? Необходимо ли е било?

— Не, разбира се — отговори Крисчън, — но по онова време още не са го знаели и облъчване с такава продължителност е било нещо обикновено.

— Сигурно са мислели, че след като става хубава снимка след петнайсет минути, ще получиш още по-хубава след едночасово облъчване — отбеляза Руби.

— Това е било, преди да разберат какви са опасностите. Рентгеновите лъчи са открити едва през 1895 година и доктор Матюс трябва да е бил доста напредничав, за да прибегне до технологията. Отначало дори се смятало, че облъчването е полезно, че лекува рак, кожни лезии и други заболявания. Дори инсталирали рентгени в козметичните салони. Минали години, преди да бъдат установени отрицателните последици: изгаряния и инфекции, подувания и рак.

— Такива са били белезите на Роуз, от изгаряния — уточни Касандра.

Крисчън кимна.

— Освен че рентгенът изпържил яйчниците й, той предизвикал и кожни изгаряния.

Порив на вятъра накара гънките клонки да започнат да потропват по прозореца, а пламъчетата на свещите потрепнаха, докато студена панделка въздух се проточи под перваза. Руби избута чинията си настрани и изтри устата си с кърпа.

— След като Роуз е била безплодна, коя е майката на Нел?

— Знам отговора на този въпрос — отбеляза Касандра.

— Така ли?

Тя кимна.

— Пише го в албумите с изрезки. Всъщност според мен точно това иска да ми каже Клара.

— Коя е Клара? — попита Крисчън.

Руби си пое развълнувано въздух и попита:

— Мислиш, че Нел е дете на Мери?

— Да.

— Коя е Мери? — попита Крисчън и погледна ту към едната, ту към другата жена.

— Приятелка на Елайза — обясни му Касандра. — Майката на Клара. Прислужница в „Блакхърст“, уволнена в началото на 1909 година, когато Роуз научила за бременността ѝ.

— Роуз я уволнила, така ли?

Касандра кимна.

— В албума си с изрезки пише, че не може да приеме една недостойна жена да има дете, след като самата Роуз все не успява да зачене.

Руби отпи глътка вино.

— Но защо Мери ще дава детето си на Роуз?

— Съмнявам се, че просто ѝ е дала детето си.

— Мислиш, че Роуз е купила бебето?

— Възможно е, нали? Хората са правели и по-лоши неща, за да се сдобият с дете.

— Според теб Елайза знаела ли е?

— Още по-лошо — мисля, че е помогнала. И точно затова е заминала.

— От чувство за вина?

— Точно така. Помогнала е на Роуз да използва положението си, за да вземе детето на жена, която се е нуждаела от пари, но надали съвестта ѝ е била спокойна. Двете с Мери са били близки, Роуз го пише.

— Допускаш, че Мери е искала детето, че не е била склонна да се откаже от него, така ли? — попита Руби.

— Допускам, че решението да се откажеш от едно дете никога не е ясно и просто. Мери може и да е имала нужда от пари, едно бебе може и да е влошавало положението ѝ, може дори да е смятала, че детето ѝ отива в по-хубава къща, но съм убедена, че въпреки това е била съкрушена.

— И Елайза ѝ е помогнала? — попита Руби с извити вежди.

— И после е заминала. Затова си мисля, че детето не е било дадено с леко сърце. Според мен Елайза е заминала, понеже не е можела да понесе да остане и да гледа Роуз с детето на Мери. Всяка раздяла на майка и дете е болезнена и очевидно съвестта е започнала да измъчва Елайза.

Руби кимна бавно.

— Това обяснява защо Роуз престава да се вижда с Елайза след раждането на Айвъри и защо двете се отчуждават. Роуз сигурно е знаела как се чувства Елайза и се е притеснявала братовчедка й да не посегне на щастието й.

— Например да вземе обратно Айвъри — обади се Крисчън.

— Което в крайна сметка тя прави.

— Да — съгласи се Руби, — най-накрая прави точно това. — Погледна към Касандра с извити вежди. — Е, кога ще се срещнеш с Клара?

— Покани ме утре в единайсет.

— По дяволите! Аз трябва да тръгна към девет. Проклетата ми работа. Много ми се щеше да дойда — можех дори да те закарам.

— Аз ще те закарам — обади се Крисчън. Той завъртя копчето на отоплителната печка и увеличи пламъка. Миризмата на керосин в кухнята се засили.

Касандра се престори, че не забелязва усмивката на Руби.

— Наистина ли? Сигурен ли си?

Той я погледна усмихнат, после отклони очи.

— Познаваш ме, винаги съм готов да помогна.

Касандра му се усмихна в отговор и сведе очи към масата с пламнали бузи. Нещо у Крисчън я караше отново да се чувства тринайсетгодишна. Беше толкова прекрасно носталгично усещане — преместване във време и пространство, когато целият живот все още беше пред нея, — че тя закопня да се вкопчи в него. Да прогони чувството за вина, че да й е приятно в компанията на Крисчън е равносилно на изневяра към паметта на Ник и Лио.

— Защо според теб Елайза е чакала до 1913 година? — попита Крисчън, местейки поглед от Руби към Касандра. — Имам предвид, за да вземе Нел обратно. Защо не го е направила по-рано?

Касандра леко плъзна ръка по масата и се загледа как светлината на свещите изпъстря кожата й със сенки.

— Според мен обяснението е във влаковата катастрофа, където са загинали Роуз и Натаниъл. Допускам, че въпреки смесените си чувства Елайза е била решена да не се намесва, стига Роуз да е щастлива.

— Но след смъртта й…

— Точно така — погледна го тя. Нещо в сериозното му изражение я накара да потръпне. — След смъртта на Роуз съвестта й вече не е позволявала Айвъри да остане в „Блакхърст“. Мисля, че е взела момичето с намерението да го върне на Мери.

— Но в такъв случай защо не го е сторила, а е качила детето на кораб за Австралия?

Касандра въздъхна и пламъчето на най-близката свещ потрепери.

— Това още не съм си го избистрила съвсем.

Не беше си изяснила и какво е знаел Уилям Мартин — ако изобщо нещо е знаел, — когато се е срещнал с Нел през 1975 година. Мери беше негова сестра, нима той нямаше да разбере, ако е била бременна? Ако е родила бебе, което после не е отгледала? Ако е знаел за бременността й и за ролята на Елайза в неофициалното осиновяване, не би ли го казал на Нел? Ако Мери е майката на Нел, значи Уилям й се падаше вуйчо. Касандра не допускаше, че Уилям би си замълчал, ако на прага му се появи отдавна изгубената му племенница.

Обаче в дневника на Нел никъде не се споменаваше, че Уилям я е разпознал като своя племенница. Касандра се замисли над страниците, търсейки намеци, които евентуално беше пропуснала. Уилям нито бе казал, нито бе направил нещо, което да подскаже, че Нел е била негова роднина.

Разбира се, възможно бе Уилям изобщо да не е узнал за бременността на Мери. Касандра беше срещала подобни случаи по списанията и в американски радио- и телевизионни програми — на момичета, успели да прикриват бременността си цели девет месеца. Имаше известна логика Мери да е постъпила по този начин. Роуз вероятно е настоявала за дискретност, за да успее размяната. Не би могла да допусне селцето да разбере, че бебето не е нейно.

Но възможно ли беше наистина едно момиче да забременее, да се сгоди за избраника си, да изгуби работата си, да даде бебето си, да се върне към живота си и никой нищо да не узнае? Касандра имаше чувството, че пропуска нещо. Нямаше друго обяснение.

— Малко прилича на приказката на Елайза, нали?

Касандра вдигна поглед към Крисчън.

— Кое?

— Цялата история: Роуз, Елайза, Мери, бебето. Не ти ли напомня на „Златното яйце“?

Касандра поклати глава. Заглавието не й говореше нищо.

— От „Вълшебни приказки за момиченца и момченца“.

— Не и в моята книжка. Явно са различни издания.

— Има само едно издание. Затова са толкова редки.

Касандра сви рамене.

— Тази приказка не ми е позната.

— Стига толкова — плесна с ръце Руби, — на кого му пука колко издания има книжката? Разкажи ни приказката, Крисчън. Защо мислиш, че става дума за Мери и за бебето?

— Всъщност приказката е доста странна — имам предвид „Златното яйце“, открай време ми се е струвало така. Различна е от останалите вълшебни приказки, по-тъжна и с разколебана морална рамка. Разказва за зла царица, която принуждава девойка да й даде вълшебното си Златно яйце, за да излекува болната принцеса на царството. Девойката отначало се съпротивлява, защото мисията на живота й е да пази яйцето — нейно рождено право, струва ми се, че тя така го описваше, — обаче царицата я принуждава и накрая момичето се съгласява, понеже иначе цялото царство ще бъде обречено на вечна зима. Един от героите е посредник в сделката. Личната прислужница на принцесата и на царицата, но в крайна сметка тя се опитва да накара момичето да не се разделя с яйцето. Сякаш разбира, че то е неизменна част от девойката, че без него животът й няма смисъл, няма цел. И точно това се случва, когато тя дава яйцето си — животът й е съсипан.

— Ти мислиш, че въпросната слугиня е Елайза? — попита Касандра.

— Връзва се, не мислиш ли?

Руби облегна юмрук на брадичката си.

— Дайте да изясним нещата — значи, ти твърдиш, че яйцето е детето. Тоест Нел?

— Да.

— И Елайза е написала приказката, за да заглуши чувството си за вина.

Крисчън поклати глава.

— Не става дума за вина. В приказката няма вина, а по-скоро тъга. За нея и за Мери. И за Роуз в известен смисъл. Героите в приказката правят каквото смятат за редно, просто историята не може да свърши щастливо за всички тях.

Касандра прехапа замислено устна.

— Наистина ли смяташ, че една детска приказка може да бъде автобиографична?

— Не точно автобиографична, не в буквалния смисъл, освен ако авторката не е преживяла нещо наистина откачено. — Той изви вежди при тази мисъл. — Просто допускам, че Елайза е осмисляла части от собствения си живот, като ги е превръщала в литература. Нали така правят писателите?

— Не знам. Така ли правят?

— Утре ще взема „Златното яйце“ — каза Крисчън — и сама ще прецениш. — Топлата охра на светлината от свещите подчертаваше скулите му и караше кожата му да искри. Той се усмихна стеснително. — Приказките вече са единствената възможност на Елайза да съобщи нещо. Кой знае какво се опитва да ни подскаже?

* * *

След като Крисчън си тръгна обратно към селото, Руби и Касандра разпънаха спалните си чували върху дунапреновата постелка, която той им беше донесъл. Решиха да пренощуват на долния етаж, за да се възползват от още топлата печка, и избутаха масата настрани да си направят място. Морският вятър духаше леко под вратите и през пролуките между дъските на пода. В къщата миришеше на влажна пръст, при това по-силно, отколкото Касандра бе забелязала през деня.

— Сега е моментът да си разказваме истории за призраци — прошепна Руби и тежко се обърна с лице към Касандра. На лицето й, което попадаше в сянката от свещта, цъфна широка усмивка. — Много е забавно. Казвала ли съм ти каква късметлийка си, че имаш къща с призраци на брега на океана?

— Един-два пъти.

Руби се засмя закачливо.

— Ами каква си късметлийка, че имаш „приятел“ като Крисчън, който е красив, умен и мил?

Касандра насочи цялото си внимание към ципа на спалния си чувал и го дръпна с прецизност и старание, далеч надхвърлящи сложността на задачата.

— „Приятел“, който очевидно смята, че ти сияеш като слънце!

— О, Руби — поклати глава Касандра, — не е така. Просто му е приятно да ми помага в градината.

Руби изви развеселена вежди.

— Естествено, той харесва градината. Затова вече две седмици почти през цялото време работи без пари.

— Наистина я харесва!

— Ама разбира се.

Касандра преглътна усмивката си и възприе леко възмутен тон:

— Независимо дали ти се вярва, градината е много важна за Крисчън. Играел си е там като дете.

— С огромното му увлечение по градината може да се обясни и защо утре ще те закара в Полперо.

— Той просто е мил, добър човек е. Не е свързано с мен или с чувствата му към мен. И определено не ме „харесва“.

Руби кимна мъдро.

— Права си, разбира се. Че какво има да ти харесва!

Касандра й метна кос поглед и не успя да сдържи усмивката си.

— Значи, мислиш, че е красив, така ли? — попита, хапейки долната си устна.

Руби се ухили до ушите.

— Сладки сънища, Касандра.

— Лека нощ, Руби.

Касандра духна свещта, но имаше пълнолуние и вътре не беше съвсем тъмно.

Всички повърхности се оказаха покрити със сребрист слой, гладък и матов като изстинал восък. Касандра лежеше в сияйния полумрак и превърташе мислено парченца от загадката: Елайза, Мери, Роуз, а освен това доста често и напълно неуместно Крисчън, който я поглеждаше в очите и после отместваше поглед.

Няколко минути по-късно Руби тихичко захърка. Касандра се усмихна. Трябваше да се досети, че Руби се радва на спокоен сън.

Затвори очи и клепачите й натежаха.

Морето тихо бучеше в подножието на скалата, дърветата, надвесени над къщата, шептяха в среднощния вятър и Касандра също се унесе…

… Озова се в градината, в Тайната градина, седнала на меката трева под ябълката. Денят беше много топъл и една пчела жужеше покрай цветчетата на дървото и близо до самата нея, а после вятърът я отнесе.

Касандра беше жадна и копнееше за глътка вода, но наоколо нямаше нито капка. Пресегна се и опита да се оттласне и да се изправи, ала не успя. Коремът й беше голям и подут, кожата — изопната под дрехата й и я сърбеше.

Беше бременна.

Щом го осъзна, усещането й стана познато. Чуваше как сърцето й тупти учестено, усещаше топлата си кожа и после бебето започна да рита…

— Кас?

… да рита толкова силно, че коремът й се наклони на една страна, тя положи ръка върху издутината и се помъчи да напипа малкото краченце…

— Кас?

Отвори очи. Огрени от лунна светлина стени. Цъкането на печката.

Руби се бе надигнала на една ръка и я потупваше по рамото.

— Добре ли си? Стенеше насън.

— Добре съм — изправи се сепнато Касандра и опипа корема си. — О, боже! Сънувах много странен сън. Бях бременна, в напреднала бременност. Коремът ми беше огромен и изопнат и всичко беше толкова живо — разтри очи тя. — Бях в оградената със зид градина и бебето започна да рита.

— Заради разговора ни предната вечер — за бебето на Мери, за Роуз, за Златното яйце, всичко се е смесило.

— Да не забравяме и виното — прозя се Касандра. — Обаче беше много истинско, почувствах го съвсем осезаемо. Беше ми толкова топло и неудобно, а бебето риташе много болезнено.

— Нарисува прелестна картина на бременността, няма що — отбеляза Руби. — Радвам се, че не съм опитвала.

Касандра се усмихна.

— Не е много забавно през последните месеци, но накрая разбираш, че си е струвало. Когато най-сетне поемеш в обятията си мъничкия нов живот.

Ник плака в роднината зала, но Касандра не. За нея случилото се бе твърде реално, тя беше толкова неразделна част от този момент, че не можеше да реагира по този начин. За да се разплаче, трябваше да съумее да пренесе чувствата си на друго ниво, да излезе извън събитията и да ги погледне в по-широк контекст. А преживяването на Касандра беше твърде непосредствено, за да съумее да го направи. Тя се чувстваше вътрешно възпламенена от някакъв шеметен възторг. Сякаш чуваше и виждаше по-добре от преди. Чуваше туптенето на сърцето си, бръмченето на лампите на тавана, дишането на новороденото си дете.

— Всъщност веднъж бях бременна, но само за около пет минути — каза Руби.

— О, Руби! — Вълна от съчувствие заля Касандра. — Изгуби ли бебето?

— В известен смисъл. Бях млада, допуснах грешка и двамата решихме, че е глупаво да го задържим. Смятах, че после ще имам предостатъчно време. — Вдигна рамене, после приглади спалния чувал върху краката си. — Проблемът е, че когато вече бях готова, не разполагах с нужните съставки.

Касандра наклони глава.

— Сперма, скъпа моя. Не знам дали между трийсетата и четирийсетата си година не съм страдала постоянно от предменструален синдром, но по някаква причина хич не се разбирах с мнозинството представители на мъжката половина от човечеството. А когато срещнах мъж, с когото можех да живея, корабът на бебетата вече беше отплавал. Опитвахме известно време, но не можеш да победиш природата — сви рамене тя.

— Съжалявам, Руби.

— Недей, аз съм добре. Имам любима работа, имам добри приятели — намигна й тя. — Пък и нали видя апартамента ми. Там и котка няма къде да се завърти, но, за щастие, аз пък нямам и котка.

Касандра се усмихна.

— Човек гради живота си с нещата, които има, а не е онези, които му липсват. — Руби отново легна и се сгуши в спалния си чувал. Придърпа го край раменете си. — Лека нощ.

Касандра поседя още малко, като съзерцаваше танца на сенките по стените и разсъждаваше над казаното от Руби. За живота, който самата тя, Касандра, градеше с неща и хора, които вече ги нямаше. И Нел ли беше сторила същото? Беше ли зарязала живота и семейството, които бе получила, за да се съсредоточи върху семейството, което беше изгубила? Касандра легна и затвори очи. Остави нощните шумове да потопят тревожните й мисли. Океанът дишаше, вълните се разбиваха в голямата черна канара, животни щъкаха на покрива, върхарите на дърветата шумоляха на вятъра…

Къщата беше усамотено местенце дори денем, а нощем — още повече. Пътят не се качваше до върха на канарата, портата към Тайната градина беше зазидана, а до нея се стигаше през труден за прекосяване лабиринт. На това място човек можеше да живее, без да среща жива душа.

Внезапна мисъл връхлетя Касандра и тя ахна. Изпъна гръб.

— Руби — повика я и после по-високо: — Руби!

— Спя — долетя завален отговор.

— Разреших загадката.

— Продължавам да спя.

— Знам защо са построили стената и защо Елайза е заминала. Затова сънувах този сън — подсъзнанието ми се бе досетило и искаше да ме предупреди.

Въздишка. Руби се обърна и се подпря на сгънатата си в лакътя ръка. Отметна кичур коса от очите си.

— Добре, печелиш. Вече съм будна.

— Тук е живяла Мери по време на бременността си с Айвъри, тоест с Нел. Тук, в къщата. Затова Уилям не е знаел, че е бременна. — Касандра се приведе по-близо към Руби. — И затова Елайза е заминала: вместо нея тук е живяла Мери. Държали са я скрита в къщата и са издигнали стената, да не би някой случайно да я види.

Руби разтърка очи и седна.

— Превърнали са къщата в клетка, докато се роди бебето и Роуз стане майка.

44

Триджина, 1975 г.

Следобеда, преди да замине от Триджина, Нел отиде за последен път в Клиф Котидж. Взе със себе си белия куфар, пълен с документи и с проучванията, които беше успяла да събере по време на пребиваването си. Искаше да прегледа бележките си и къщата на скалата й се стори подходящо място. Да, наистина искаше да прегледа бележките си, обаче не затова дойде в къщата, а просто защото не можеше да стои далеч от нея.

Отключи вратата и отвори. Наближаваше зима и вътре беше хладно: въздухът миришеше на застояло, стелеше се плътен и неподвижен в коридора. Отнесе куфара в спалнята горе. Приятно й беше да съзерцава сребристото море, а при последното си идване тук беше забелязала малък дървен стол в ъгъла на помещението, който прекрасно щеше да й послужи. Тръстиковите пръчки на гърба се бяха поразплели, но това нямаше да й попречи. Нел постави стола до прозореца, седна колебливо и отвори белия куфар.

Разлисти документите вътре: бележките на Робин за семейство Монтраше, брошурата за Триджина от рецепцията на „Триджина Ин“, проучвания и кореспонденция с местните адвокати относно покупката на Клиф Котидж. Нел откри писмото, в което бяха описани границите на имота, и отвори на страницата със землемерската карта. Вече съвсем ясно видя участъка, в който Крисчън й беше казал, че се намира градината. Зачуди се кой и защо беше зазидал портата.

Докато Нел размишляваше, от ръката й полетя един лист и падна на пода. Тя се пресегна да го вдигне и в този момент нещо привлече погледа й. Заради влажното време първазът се беше изметнал и се беше отделил от стената. Зад него се беше подал лист хартия. Нел стисна ъгълчето и издърпа листа.

Малка картичка на кафяви петна с нарисувано женско лице отгоре. Нел позна жената от портрета, който беше видяла в библиотеката в Лондон. Беше Елайза Мейкпийс, но в рисунката имаше нещо различно. За разлика от лондонския портрет, нарисуван от

Натаниъл Уокър, на който тя изглеждаше недосегаема, тук Елайза беше представена някак по-интимно. Нещо в погледа й подсказваше, че художникът на тази рисунка е познавал Елайза по-добре от Натаниъл. Смели линии, уверени криви и изражението й — нещо в очите й едновременно приковаваше и предизвикваше Нел. Тя си помисли, че няма да забрави как тези очи се взират в нея, сякаш прозират надълбоко.

Нел заглади с ръка картичката. Само като си помисли човек колко отдавна лежи тук! Извади от куфара книжката с приказките. Не беше сигурна точно защо я е донесла в къщата, знаеше само, че й се струваше приятен паралел да върне приказките у дома, там, където Елайза Мейкпийс ги е написала преди толкова много десетилетия. Несъмнено глупаво и смущаващо сантиментално, но какво пък. И сега Нел се радваше, задето го е направила. Отгърна задната корида и пъхна рисунката вътре. Тук щеше да е в безопасност.

Облегна се на стола и прокара пръсти по корицата на книгата, по гладката кожа и релефната част в средата с рисунката на девойката и фавна. Беше красива книжка, не по-малко от всяка друга антикварна книга, преминала през магазинчето на Нел. И толкова добре запазена — Хю я беше съхранявал десетилетия наред почти непокътната. Явно топлите складови помещения в Брисбън бяха идеални за целта.

Макар да се мъчеше да си припомни по-ранните времена, Нел установи, че мислите й отново и отново се връщат към Хю. И особено към вечерите, когато й четеше приказки от тази книжка. Лил се притесняваше да не би историите да се окажат твърде страшни за едно момиченце, но Хю разбираше. След вечеря, докато Лил разчистваше, Хю се отпускаше в ракитовия си стол и Нел се сгушваше в скута му. Приятната тежест на ръцете му, обгърнали я, за да хванат книгата, лекият мирис на тютюн от ризата му, боцкащите бакенбарди на топлата му буза, заплетени в косата й.

Нел въздъхна продължително. Хю се беше отнесъл добре с нея, Лил също. Тя обаче се опитваше да прогони образа им и да се върне още по-назад. Защото имаше време преди Хю, преди пътуването с кораб до Мерибъро — времето на „Блакхърст“, на къщата на скалата и Писателката.

А там — бял ратанов градински стол, слънце, пеперуди. Нел затвори очи и хвана опашката на спомена, остави го да я помъкне към

топлия летен ден, към една градина, където върху ширналата се морава се бе изтегнала сянка, а въздухът беше изпълнен е уханието на напечени от слънцето цветя…

Момиченцето се преструваше, че е пеперуда. Главичката му беше обгърната от цветен венец, беше разперила ръчички настрани, тичаше в кръг и пърхаше с длани, а слънцето топлеше крилцата й. Почувства се толкова величествена, когато слънцето превърна белия памук на рокличката й в сребро.

— Айвъри.

Отначало детето не чу, понеже пеперудите не говорят езика на хората. Те пеят сладко–сладичко с толкова красиви слова, че ушите на възрастните не могат да ги чуят. Само децата долавят повика им.

— Айвъри, идвай бързо.

Гласът на мама вече прозвуча строго и момиченцето не се осмели да продължи да я пренебрегва. Зави и замаха с криле към белия стол в градината.

— Ела, ела — повика я мама с протегнати ръце, като мърдаше приканващо бледите връхчета на пръстите си.

Момиченцето усети как под кожата му плъпва топло щастие, когато се покатери в скута й. Мама обгърна с ръце кръстчето на момиченцето и притисна хладните си устни към кожата под ухото й.

— Аз съм пеперуда — похвали се момиченцето, — а този стол е моят пашкул…

— Шшшт. Тихо. — Лицето на мама остана притиснато към Айвъри, но детето разбра, че тя вече се взира в нещо зад нея. Момиченцето се извърна да види какво е привлякло вниманието на мама.

Към тях приближаваше някаква жена. Момиченцето примижа срещу слънцето, за да разпознае това видение. Понеже тази дама беше по-различна от другите, които идваха на гости на мама и баба, които оставаха на чай или на партия бридж. Тази дама някак приличаше на момиче, което просто се бе поизточило до височината на голям човек. Носеше бяла памучна рокля, а червената й коса беше съвсем леко прихваната.

Момиченцето се огледа за каретата, с която би трябвало да е пристигнала жената до алеята пред къщата, но такава нямаше. Дамата сякаш беше изникнала от въздуха магически.

И тогава момиченцето схвана. Притаи дъх удивено. Дамата не идваше откъм входа, тя се задаваше откъм лабиринта.

На Айвъри й беше забранено да влиза в лабиринта. Това беше едно от първите и най-строги правила. И мама, и баба непрекъснато й напомняха, че там е тъмно и дебнат неописуеми опасности. Заповедта беше толкова строга, че дори татко, на когото обикновено можеше да разчита, не се осмеляваше да я нарушава.

Дамата продължаваше все така бързо да крачи към тях — почти подтичваше. И носеше нещо в ръка, някакъв пакет.

Ръцете на мама пристегнаха толкова силно кръстчето на детето, че удоволствието отстъпи място на лека болка.

Дамата спря пред тях.

— Здравей, Роуз.

Момиченцето знаеше, че това е името на мама, обаче мама не отговори.

— Знам, че не бива да идвам. — Сребрист глас като паяжина, която момиченцето много би искало да подържи между пръстите си.

— Тогава защо си дошла?

Дамата подаде пакетчето, но мама не го взе, а отново стисна детето.

— Не искам нищо от теб.

Дамата отмести поглед настрани.

— Не го нося за теб. — Остави пакетчето отстрани на пейката. — За твоето момиченце е.

* * *

В пакетчето беше книжката с приказки — Нел вече си спомни. По-късно имаше спор между майка й и баща й: тя настояваше книгата да бъде забранена за детето и той се съгласи и взе книжката със себе си. Само че не я изхвърли, а я занесе в ателието си до оръфания екземпляр на „Моби Дик“. И четеше от нея на Нел, когато тя стоеше при него, а майка й лежеше болна и нищо не подозираше.

Развълнувана от спомена, Нел отново поглади корицата. Отвори книжката на страницата, отбелязана с панделка през последните шейсет години. Панделката беше тъмнолилава, съвсем леко

разнищена, и с нея беше отбелязано началото на приказката, озаглавена „Очите на магьосницата“. Нел зачете за младата принцеса, която не знаела, че е принцеса, и прекосила морето, за да стигне до Страната на изгубените неща и да върне очите на сляпата магьосница. Приказката й беше смътно позната, както може да се очаква от детска приказка. Нел сложи разделителя на новото място, затвори книжката и отново я остави върху рамката на прозореца.

Забеляза тясната празнина в гръбчето на мястото, от което беше преместила панделката.

Нел отново разгърна книгата и тя от само себе си се отвори на „Очите на магьосницата“. Прокара пръст от вътрешната страна на гръбчето…

Липсваха страници. Немного, само пет-шест, и липсата им едва се забелязваше, но въпреки това ги нямаше.

Беше рязано чисто. Без груби ръбове, близо до подвързията. Може би с джобно ножче?

Нел провери номерата на страниците. Скачаха от петдесет и четири на шейсет и едно.

Празнината се падаше точно между две приказки…

ЗЛАТНОТО ЯЙЦЕ

от Елайза Мейкпийс

„Едно време, когато да търсиш означавало да намираш, в малка къща в покрайнините на едно богато царство живеела девойка. Била бедна, а къщата й се намирала толкова навътре в тъмните горски дебри, че оставала скрита от погледа на хората. Много отдавна имало хора, които знаели за малката къща с каменното огнище, но те отдавна били измрели и Майката Време загърнала къщичката с булото на забравата. Девойката живеела сам-самичка, ако не броим птиците, които кацали да попеят на прозореца й, и животните, които дирели топлината на огнището й. Ала не се чувствала нито самотна, нито нещастна. Понеже девойката в къщичката била твърде заета, че да копнее за дружинка.

Дълбоко във вътрешността на къщата, зад специална врата с лъскава ключалка, имало много ценен предмет. Златно яйце, за което се говорело, че сияе толкова ярко и толкова прелестно, че който го зърне, тутакси ослепява. Златното яйце било толкова старо, че никой

не можел да си спомни точно на колко години е, понеже семейството на момичето го пазело вече много поколения.

Девойката не се и замисляла пред тази си отговорност — знаела, че това е нейната съдба. Яйцето трябвало да бъде съхранявано непокътнато и скрито на сигурно място. Много години преди това, когато царството било още младо, заради Златното яйце се водели кървави войни, понеже според легендата то имало силни магически способности и можело да сбъдне всяко желание.

И така, девойката бдяла. Денем седяла на малкия си чекрък до прозореца на къщата и пеела щастливо заедно с птиците, които се събирали да я гледат как работи. Нощем предлагала подслон на своите съседи животни и спяла в топлата си къща, озарена отвътре от сиянието на Златното яйце. И никога не забравяла думите на майка си и на баща си: че няма нищо по-важно от това да брани рожденото си право.

А междувременно далече в другия край на страната, във величествения замък на царството, живеела млада принцеса, която била добра и красива, но много нещастна. Имала крехко здраве и макар да потърсила съвета на много лечители, макар царицата да обърнала цялото царство в търсене на вълшебство или на лек, които да й помогнат, не се намерило нищо, което да възстанови здравето и щастието на принцесата. Хората в царството шушукали, че когато принцесата била още бебе, един зъл знахар я прокълнал да е вечно болна, но никой не се осмелявал да го изрече на глас. Понеже царицата била жестока владетелка и поданиците й основателно се бояли от нейния гняв.

Дъщеря си обаче царицата пазела като зеницата на очите си и била готова на всичко, за да я направи щастлива. Всяка сутрин царицата заставала до постелята на дъщеря си, но винаги я заварвала бледа, слаба и нещастна.

— Майко, мечтая само да имам сили да се поразходя из градината на замъка, да потанцувам на баловете, да поплувам в езерата. Най-съкровеното ми желание е да оздравея.

Царицата притежавала вълшебно огледало, в което наблюдавала какво се случва в царството. Ден след ден царицата питала огледалото:

— Огледалце мое, скъпи друже, покажи ми лечител, способен да сложи край на този ужас.

Ала всеки ден огледалото давало все един и същ отговор:

— Царице моя, в цялото царство няма никой, способен да изцери принцесата с лечителската си ръка.

Един ден царицата толкова се разстроила от състоянието на дъщеря си, че пропуснала да зададе обичайния въпрос на огледалцето, а заридала:

— Огледалце мое, на което тъй се възхищавам, покажи ми как да изпълня желанието на дъщеря си.

Огледалцето замълчало за миг, но после в стъклената му среда започнал да се очертава образ — къщичка насред тъмните горски дебри, от чийто малък каменен комин се извивал пушек. В къщичката седяла девойка, която предяла на чекрък и пеела заедно с кацналите на прозореца й птици.

— Какво ми показваш? — ахнала царицата. — Тази девойка, да не би да е лечителка?

Гласът на огледалото прозвучал тихо и сериозно:

— В тъмните гори в окрайнините на царството има една къща. Вътре се пази Златно яйце, вълшебно яйце, което изпълнява желания. Девойката, която виждаш, е пазителката на Златното яйце. Неин жизнен дълг е да задържи яйцето при себе си.

— Как да й го отнема? — попитала царицата.

— Тя прави всичко възможно за добруването на царството и няма лесно да се съгласи.

— Тогава какво да сторя?

Вълшебното огледало обаче не разполагало с повече отговори, образът на къщата избледнял и останало само отражението на царицата. Тя вирнала брадичка, погледът й се плъзнал по дългия нос и се приковал в собствените й очи, докато по устните й не плъзнала лека усмивка.

Рано на следващата сутрин царицата извикала пратеница — най-доверената прислужница на принцесата, която открай време живеела в царството и на която царицата можела да разчита да стори всичко необходимо за здравето и щастието на принцесата.

Прислужницата се изправила притеснено пред царицата, чудейки се какво ли ще иска нейната високопоставена господарка. Царицата й наредила да се сдобие със Златното яйце.

Прислужницата постъпила, както й било заповядано. Три дни и три нощи вървяла на изток и накрая по здрач на третата вечер стигнала до окрайнините на гората. Навлязла в студения и обрасъл с трънливи храсталаци лес, прескачала паднали клони, промушвала се между увиснали лиани и накрая й замирисало на пушек. С огромно облекчение съзряла малката къщурка в просеката отпред, а от каменния й комин се виел благоуханен дим.

Прислужницата похлопала на вратата и почакала да й отворят. Девойката се показала на прага и макар да се учудила, че има посетител, по лицето й плъзнала щедра усмивка. Отстъпила настрани и поканила прислужницата да влезе.

— Изморена си — рекла девойката. — Пътуваш отдалеч. Ела да се стоплиш до огнището ми.

Прислужницата последвала девойката вътре и седнала на една възглавница пред огъня. Няколко животни — кучета и млади елени — спели кротко край стените на стаята върху плетени постелки.

Девойката донесла купа топла супа и седнала тихичко да плете, докато гостенката й се нахрани. Огънят пукал в огнището и прислужницата усетила как топлината я прави сънлива. Толкова много й се доспало, че за малко да забрави за какво е дошла, но девойката рекла:

— Добре дошла си тук, страннице, но прости, че ще те запитам, какво те доведе тъдява?

— Изпрати ме царицата на тези земи — отвърнала прислужницата. — Тя моли за помощта ти, за да излекува дъщеря си.

В песните на горските птици понякога се разказвало за случващото се в царството и от тях девойката знаела за добрата и красива принцеса, която не напускала замъка.

— Разбира се — отвърнала девойката. — Ще направя всичко по силите си, обаче не разбирам защо царицата се обръща към мен, аз не съм лечителка.

— Царицата ме изпрати за нещо, което ти е поверено. За един предмет, който може да сбъдва желания.

Девойката разбрала, че прислужницата говори за Златното яйце, и тъжно поклатила глава.

— Ще направя всичко, за да помогна на принцесата, освен онова, за което ме молиш. Мой дълг по рождение е да пазя Златното яйце и за

мен няма нищо по-важно от това. Остани да пренощуваш тук тази вечер, предлагам ти подслон насред студената и самотна гора, но утре трябва да се върнеш в царството си и да кажеш на царицата, че не мога да се разделя със Златното яйце.

На следващия ден прислужницата се запътила обратно към замъка. Вървяла три дни и три нощи и когато най-сетне пристигнала в двореца, царицата я очаквала.

— Къде е Златното яйце? — попитала тя, вперила поглед в празните ръце на прислужницата.

— Мисията ми не успя — отвърнала прислужницата. — Защото, уви, девойката в къщата не пожела да се раздели с онова, което й се полага по рождение.

Царицата се възправила в цял ръст и лицето й пламнало. Не била свикнала заповедите й да не се изпълняват.

— Трябва да се върнеш — изпънала тя показалеца си с дълъг нокът към прислужницата — и да кажеш на девойката, че е неин дълг да спаси царството. Ако не успее, ще се превърне на камък и ще остане да стърчи в двора на замъка за вечни времена.

И така, прислужницата отново се отправила на изток, вървяла три дни и три нощи и отново се озовала на вратата на тайната къщурка. Похлопала и била сърдечно посрещната от девойката, която я поканила вътре и я гостила с топла супа. После пак седнала да плете, докато прислужницата се нахрани. Накрая девойката казала:

— Добре дошла си тук, страннице, но прости, че ще те запитам, какво те доведе тъдява?

— Отново ме изпраща царицата на тези земи — отговорила прислужницата. — Тя моли за помощта ти, за да излекува дъщеря си. Твой дълг е да помогнеш на царството си. Ако откажеш, царицата ще нареди да те превърнат в камък и ще останеш завинаги побита в двора на замъка.

Девойката се усмихнала тъжно.

— Мой дълг по рождение е да пазя Златното яйце — отвърнала тя. — Не мога да ти го дам.

Прислужницата се слисала.

— Нима предпочиташ да се превърнеш на камък и за вечни времена да останеш да стърчиш в двора на замъка?

— Не, разбира се — отвърнала девойката, — и никога няма да стане така. Защото, пазейки Златното яйце, аз служа на царството си.

Прислужницата не спорила, понеже разбрала, че казаното от девойката е самата истина. На следващия ден прислужницата тръгнала обратно към замъка и когато пристигнала, царицата отново я очаквала пред стените на замъка.

— Къде е Златното яйце? — попитала царицата, вперила поглед в празните ръце на прислужницата.

— Отново не успях да изпълня каквото ми възложи — отговорила прислужницата. — Понеже, уви, девойката от къщата не иска да се раздели с онова, което й принадлежи по рождение.

— Каза ли й, че е неин дълг да служи на страната си?

— Да, Ваше величество — отвърнала прислужницата, — а тя отговори, че служи на страната си, като пази Златното яйце.

Царицата пламнала от гняв и после лицето й посивяло. На небето се струпали облаци и гарваните из цялото царство се разлетели да си търсят укритие.

Тогава царицата си спомнила думите на огледалото — «тя прави всичко възможно за добруването на царството» — и устните й се изкривили в усмивка.

— Налага се отново да се върнеш — наредила тя на прислужницата — и този път ще кажеш на девойката, че ако откаже да ти даде Златното яйце, нейна ще бъде вината за вечната мъка на принцесата, която ще потопи царството в безкрайна зима от скръб.

И така, прислужницата потеглила на изток за трети път, вървяла три дни и три нощи и отново се озовала на прага на скритата къщичка. Похлопала пак и била сърдечно посрещната от девойката, която я поканила да влезе и й поднесла паница топла супа. Девойката седнала да плете, докато прислужницата се нахрани, и накрая казала:

— Добре дошла си тук, страннице, но прости, че ще те запитам, какво те доведе тъдява?

— Пак ме изпраща царицата на тези земи — отговорила прислужницата. — Тя моли за помощта ти, за да излекува дъщеря си. Твой дълг е да служиш на царството си, затова, ако не ми дадеш яйцето, царицата казва, че ти ще си виновна за вечната мъка на принцесата и за това, че царството ще се потопи в безкрайна зима от скръб.

Девойката от къщурката дълго седяла безмълвно за изненада на прислужницата, която очаквала обичайните възражения.

После девойката кимнала бавно.

— За да пощадя принцесата и да спася царството, ще ти дам Златното яйце.

И макар да знаела, че трябва да се радва, прислужницата не изпитала радост. Потръпнала, когато тъмната гора притихнала и зъл вятър се промъкнал под вратата и поразрошил огъня в огнището.

— Но нали няма нищо по-важно от това да браниш рожденото си право! — обадила се прислужницата тихо. — Това е твой дълг към царството.

— Каква е ползата от този дълг, ако заради моите постъпки в царството настане вечна зима? Безконечен студ ще скове земята, няма да има птици, животни, растения. Точно, за да изпълня дълга си, сега се отказвам от Златното яйце.

Прислужницата погледнала тъжно девойката.

— Нищо не е по-важно от това да браниш рожденото си право. Яйцето е част от теб, ти трябва да го защитаваш.

Девойката обаче вече била решила. Свалила от шията си верижка с голям златен ключ. След това се приближила до специална врата и пъхнала ключа в ключалката, завъртяла го и отворила вратата. Дълбоко под пода на къщата се разнесло стенание, камъните в огнището се понаместили, гредите на тавана проскърцали. Светлината в къщата сякаш помръкнала, когато от тайната стаичка се разнесло сияние. Девойката изчезнала, после отново се появила, понесла на ръце предмет, покрит с плетено покривало и толкова скъпоценен, че въздухът край него сякаш жужал.

Девойката извела прислужницата от къщата и когато двете стигнали края на просеката, тя й предала своето рождено право. Проследила прислужницата с поглед, докато тя хлътнала в тъмната гора по посока на замъка на царството. Когато девойката се обърнала и тръгнала към къщата си, забелязала, че там е станало по-студено. Светлината изчезнала от къщурката, внезапно неспособна да прониква през тъмата на околната гора. В стаите ставало все по-студено, защото вече не ги сгрявала топлината на Златното яйце.

С течение на времето животните престанали да идват и птиците отлетели надалеч, а девойката установила, че вече няма жизнена цел.

Забравила как се преде, гласът й стихнал до шепот, ръцете и краката й се сковали, станали тежки и неподвижни. И един ден осъзнала, че слой прах е покрил всичко в къщата и нейното собствено измръзнало тяло. Престанала дори да мига, оставила очите си да се склопят и усетила как пропада в студа и тишината.

Няколко години по-късно принцесата яздела заедно със своята прислужница в окрайнините на тъмната гора. Някога била тежко болна, но чудодейно се възстановила и вече била омъжена за красив принц. Живеела пълноценно и щастливо: разхождала се, танцувала и пеела, радвала се на всички благини на доброто здраве. Двамата с принца си имали момиченце, което много обичали и хранели със сладкиши и мляко, а за играчки му давали истински пеперуди.

През онзи ден, докато яздели покрай тъмната гора, принцесата кой знае защо изпитала силно желание да влезе в гората. Не обърнала внимание на възраженията на прислужницата и навлязла с коня си в студената и тъмна гора. Там навсякъде било притихнало и нито птица, нито звяр, нито дори повей на вятъра помръдвали неподвижния и студен въздух. Чувало се само чаткането на копитата на конете им.

Малко по малко двете наближили просеката, в която се намирала обраслата с лиани къщурка.

— Каква сладка малка къщичка! — възкликнала принцесата. — Кой ли живее тук?

Прислужницата извърнала лице и потръпнала от странната мразовита тръпка в просеката.

— Никой, принцесо моя, вече никой. Царството благоденства, но в тъмните гори животът секна.“

45

Клиф Котидж, 1913 г.

Елайза знаеше, че след като замине, крайбрежието и морето ще й липсват. Щеше да опознае други брегове, ала различни. С други птици и растения, с вълни, които нашепват своите истории на чужд език. Но беше време. Достатъчно дълго чака, и то без никаква причина. Било каквото било, както и да се чувстваше сега — угризенията изпълзяваха от тъмното и не й позволяваха да заспи, а я оставяха да се мята, да се върти и да проклина своето участие в измамата, — не й оставаше друго, освен да продължи напред.

Елайза слезе по последните няколко тесни каменни стъпала към пристана. Един рибар все още товареше принадлежностите си в лодката — плетени кошове и макари с корда. Когато Елайза се приближи, видя ясно мускулестите му ръце и почернялото от слънцето лице и го позна: беше Уилям, братът на Мери. Най-младият от поколения корнуолски рибари, той се беше прочул като един от най-дръзките и твърдоглави сред събратята си и разказите за геройствата му се разнасяха навсякъде като морска зостера покрай брега.

Някога двамата с Елайза ги бе свързвало приятелство, младежът я пленяваше с разкази за буйния си живот в морето, но от няколко години помежду им цареше хладина. Откакто Уилям бе станал свидетел на нещо, което не трябваше да вижда, а после беше поставил въпроса открито пред Елайза и бе настоял тя да му обясни необяснимото. Двамата отдавна не бяха разговаряли и дружбата с него липсваше на Елайза. Тя знаеше, че скоро ще замине от Триджина, и това я изпълваше с решимост да загърби миналото, затова въздъхна тежко и се приближи.

— Тази сутрин закъсняваш, Уил.

Той вдигна поглед и оправи кепето си. По обруленитe му от вятъра бузи плъзна червенина и отговорът му прозвуча сковано:

— А ти си подранила.

— Искам да се захвана за работа по-рано. — Елайза вече беше стигнала до лодката. Вълните леко се плискаха отстрани и във въздуха

миришеше на сол. — Някаква вест от Мери?

— Последно миналата седмица. Щастлива е в Полперо, станала е истинска съпруга на месар. Приготвя наденички и разни такива.

Елайза се усмихна. Искрено се зарадва, че Мери е добре. След всичко преживяно момичето заслужаваше щастие.

— Добра новина, Уил. Трябва да й пиша днес следобед.

Уилям се понамръщи и сведе поглед към ботушите си, докато подритваше каменната стена на пристана.

— Какво има? — попита Елайза. — Нещо нередно ли казах?

Уилям прогони чифт лакоми чайки, които кръжаха над стръвта му.

— Уил?

Той изгледа косо Елайза.

— Нищо нередно, госпожице Елайза, само… Радвам се, че сте добре, но съм малко изненадан…

— Защо?

— Новината много ни натъжи. — Той вирна брадичка и почеса бакенбардите, очертали острата му челюст. — За господин и за госпожа Уокър… за това, че ни напуснаха.

— Да, заминават за Ню Йорк следващия месец.

Елайза го научи от Натаниъл. Той дойде отново да я види в къщата на скалата, повел Айвъри подире си. Следобедът беше дъждовен, затова детето влезе вътре да почака. Качи се горе в стаята на Елайза и толкоз по-добре. Когато Натаниъл съобщи на Елайза какви са плановете им — двамата с Роуз да започнат на чисто отвъд океана, — тя се разгневи. Почувства се изоставена, използвана. Дори повече от преди. При мисълта за заминаването на Роуз и Натаниъл за Ню Йорк къщата изведнъж й се стори най-сиротното място на света, а животът й — най-самотното и печално съществуване.

Малко след това Натаниъл си тръгна, а Елайза си спомни съвета на майка си, че трябва винаги сама да си помага, затова реши, че е време да започне да осъществява собствените си планове. Запази си билет за кораб, който щеше да я отведе на нейното собствено приключение, далеч от „Блакхърст“ и от живота, който водеше в къщата на скалата. Освен това писа на госпожа Суиндъл, че следващия месец ще бъде в Лондон и би желала да я посети. Не спомена за брошката на майка си — ако е рекъл Бог, сигурно още си беше в

керамичния буркан в неизползвания комин, — но възнамеряваше да си я вземе.

А с наследството на мама Елайза щеше да започне своя нов живот.

Уилям се прокашля.

— Какво има, Уил? Изглеждаш така, все едно си видял привидение.

— Нищо подобно, госпожице Елайза — отвърна Уилям, — просто… — Сините му очи се взряха в нейните. Слънцето цялото беше натежало над хоризонта и той зажумя. — Възможно ли е да не знаете?

— Какво да не знам? — леко вдигна рамене тя.

— За господин и госпожа Уокър… за влака в Шотландия…

Елайза кимна.

— В момента са в Шотландия. Трябва да се върнат утре.

Устните на Уилям се прилепиха в мрачна линия.

— Да, наистина ще бъдат тук утре, госпожице Елайза, но не както си го представяте. — Той въздъхна и поклати глава. — Новината се знае в цялото село, пише я във вестника. Как така никой не ви е казал! Щях лично да дойда, ако знаех… — Той я хвана за ръцете — неочакван жест, от който сърцето й лудо затупка, както става при всяка внезапна проява на близост. — Станала е катастрофа, госпожице Елайза, сблъскали са се два влака. Някои от пътниците — господин и госпожа Уокър… — Той въздъхна и я погледна в очите. — Боя се, че и двамата са загинали, госпожице Елайза. В планината, до някакво място на име Ейсгил.

Той продължи да говори, но Елайза не го слушаше. В главата й бучеше червена светлина, която заливаше всичко и беше парализирала всички усещания, всички звуци, всички мисли. Тя затвори очи и полетя слепешката в бездънна пропаст.

* * *

Аделайн едва дишаше. Дробовете й бяха изпълнени с мъка, гъста и черна като катран. Новината пристигна по телефона във вторник късно вечерта. Лайнъс се беше заключил в тъмната си стаичка, затова изпратиха Дейзи да повика лейди Монтраше на телефона в сутрешния

салон. От другата страна полицай с накъсан от километрите между Корнуол и Шотландия глас й съобщи съкрушителната вест.

Аделайн припадна или поне предполагаше, че е станало така, защото първото, което си спомняше след това, бе как се събужда в леглото и усеща огромна тежест върху гърдите си. След част от секундата си спомни и ужасът отново я връхлетя.

Добре че трябваше да организира погребение, иначе Аделайн може би нямаше да успее да стъпи на крака. Защото, независимо от факта, че сърцето й бе изпразнено и от него бе останала само суха и безполезна черупка, дългът повеляваше да свърши някои неща. Тя не можеше да пренебрегне задълженията си на скърбяща майка. Дължеше го на Роуз, на най-скъпото си същество.

— Дейзи — прозвуча хрипливо гласът й, — донеси ми хартия. Трябва да изготвя списък.

Докато Дейзи излизаше забързано от стаята, Аделайн се зае мислено да изготвя списъка. Разбира се, щеше да покани семейство Чърчил, лорд и лейди Хъксли. Семейство Астън, Пойзър… Близките на Натаниъл щеше да уведоми по-късно. Бог й беше свидетел, че нямаше сили да включи и тях в погребението на Роуз.

Детето също нямаше да бъде допуснато — такова тъжно събитие не беше за нейния нрав. Тя също щеше да бъде във влака с родителите си, ако наченките на простуда не я бяха оставили у дома на легло. И сега какво щеше да прави Аделайн с момичето? Последното, от което се нуждаеше, беше нещо непрекъснато да й напомня за Роуз.

Погледна през прозореца към залива. Към редицата дървета, към морето отвъд. Стелеше се безкрайно, безкрайно…

Принуди очите си да се отместят вляво. Къщата беше скрита от поглед, ала тя знаеше, че е там, и това й стигаше. Чувстваше страховитото й привличане, което смразяваше кръвта й.

Едно беше сигурно. Нямаше да съобщят на Елайза преди погребението. Аделайн не би понесла да гледа това момиче живо, след като Роуз си беше отишла.

* * *

Три дни по-късно, докато Аделайн, Лайнъс и прислугата се бяха събрали на гробището в далечния край на имението, Елайза обиколи къщата на скалата за последен път. Вече беше изпратила един сандък на пристанището, така че не й беше останало почти нищо за носене. Само малка пътна чанта с бележника й и някои лични вещи. Влакът заминаваше от Триджина по обяд и Дейвис, който трябваше да вземе пратка нови цветя от лондонския влак, й предложи да я закара до гарата. Дейвис беше единственият, на когото бе казала, че заминава.

Елайза погледна малкия си джобен часовник. Имаше време за едно последно посещение в Тайната градина. Беше си я оставила за накрая и нарочно беше ограничила времето, което можеше да прекара там, понеже се опасяваше, че даде ли си повече, няма да може да се откъсне. Корените на нозете й бяха проникнали толкова надълбоко в почвата на градината, че й бе невъзможно да си представи живота й да продължи, след като ги изтръгне.

Но така щеше да стане. Така трябваше.

Елайза заобиколи по пътеката и се запъти към входната врата. На мястото на южната порта сега беше зейнала рана — дълбок изкоп и камара късове от пясъчник, които предстоеше да влязат в употреба.

Беше се случило през седмицата. Елайза плевеше, когато я изненада появата на двама плещести работници, които се приближаваха към нея откъм къщата на скалата. Първата й мисъл беше, че са се изгубили, но после осъзна колко нелепо е това предположение. Никой не попада случайно в къщата на скалата.

— Лейди Монтраше ни изпраща — осведоми я по-високият.

Елайза се изправи и отри длани в полата си. Не каза нищо, просто го изчака да продължи.

— Портата искала махане.

— Така ли, на мен не ми е казвала да иска подобно нещо — отговори Елайза.

По-нисичкият мъж се изхили, а по-високият се смути.

— И защо ще махате портата? Ще слагате друга ли? — попита Елайза.

— Ще зазидаме дупката — отговори по-високият мъж. — Лейди Монтраше каза, че вече не е нужен достъп от къщата на скалата. Трябва да изкопаем дупка и да положим нови основи.

Разбира се, Елайза би трябвало да очаква, че ще има последици от минаването й през лабиринта преди две седмици. След като преди четири години всичко беше решено и сторено, бяха определени ясни правила. Мери получи средства да започне на чисто в Полперо, а на Елайза беше забранено да отива отвъд Тайната градина и да минава през лабиринта. Накрая обаче тя просто не устоя.

Добре че вече нямаше да живее в къщата на скалата. Ако нямаше достъп до градината си, не би понесла да живее в „Блакхърст“. Не и сега, когато Роуз вече я нямаше.

Елайза прекрачи през развалините от някогашната порта, заобиколи изкопаната дупка и влезе в Тайната градина. Носеше се силно ухание на жасмин, ябълката също беше цъфнала. Лианите бяха прораснали между зидовете и се бяха преплели като листат балдахин.

Знаеше, че Дейвис ще надниква тук, когато може, но нямаше да е същото. Той си имаше предостатъчно задължения, а Елайза беше посветила на градината голяма част от времето и обичта си.

— Какво ще стане с теб? — промълви тя.

Вдигна поглед към ябълката и в гърдите й се загнезди остра болка, сякаш бяха отстранили част от сърцето й. Помнеше деня, когато засади дръвчето заедно с Роуз. Толкова много надежда имаха тогава, толкова силна вяра, че всичко ще се подреди. Елайза не можеше дори да повярва, че Роуз вече я няма на този свят.

В този миг нещо привлече погледа й. Под листака на ябълката се подаваше парче плат. Коленичи и повдигна зеленината.

Момиченцето, дъщеричката на Роуз, беше заспало на меката трева.

Детето се размърда, сякаш тласкано от предчувствие. Примигна, после се ококори и впери поглед в Елайза.

Не се стресна, не се уплаши, не постъпи, както би постъпило дете, спипано изненадващо от почти непознат възрастен. Просто се усмихна спокойно. И се прозя. Изпълзя изпод клона.

— Здравей — поздрави момичето и застана пред Елайза.

Тя впери поглед в детето, изненадана и доволна от пълното му незачитане на строгите ограничения на добрите обноски.

— Какво търсиш тук?

— Чета.

Елайза изви вежди — та хлапето беше само на четири!

— Можеш ли да четеш?

Кратко колебание, после кимване.

— Покажи ми.

Момиченцето клекна на четири крака и пропълзя обратно под клона на ябълката. Измъкна от там своята книжка с приказките на Елайза. Онази, която самата Елайза й беше занесла от другата страна на лабиринта. Малката разгърна книжката и зарецитира безукорно „Очите на магьосницата“, като най-сериозно плъзгаше пръстче по текста.

Елайза прикри усмивката си, понеже забеляза, че гласът на детето и пръстчето му не са еднакво бързи. Спомни си как самата тя като дете наизустяваше любимите си приказки.

— А защо си тук? — попита Елайза.

Момиченцето престана да чете.

— Всички други заминаха. Видях ги от прозореца — лъскави черни карета, които запълзяха по алеята като трудолюбиви мравчици. Не исках да оставам сама в къщата, затова дойдох тук. Тук ми харесва най-много. В твоята градина. — Тя сведе поглед към земята, понеже знаеше, че е преминала границата.

— Знаеш ли коя съм? — попита Елайза.

Момиченцето кимна.

— Ти си Писателката.

Елайза се усмихна лекичко. Момиченцето наклони глава на една страна и дългата й коса се разпиля през едното й рамо.

— Защо си тъжна?

— Защото се сбогувам.

— С какво?

— С градината си. С предишния си живот. — Погледът на момиченцето беше омагьосващо настойчив. — Заминавам на приключение. Ти обичаш ли приключенията?

Момиченцето кимна.

— И аз скоро ще замина на приключение с мама и с татко. Ще отплаваме за Ню Йорк с грамаден кораб, по-голям от кораба на капитан Ахаб.

— За Ню Йорк ли? — заекна Елайза. Възможно ли бе момиченцето да не знае, че родителите му са мъртви?

— Ще отидем отвъд океана, а баба и дядо няма да идват с нас. Нито ужасната счупена кукла.

Що за миг беше това? Дали беше мигът, от който няма връщане назад? Мигът, в който Елайза се взираше в очите на едно момиченце, което не знаеше, че родителите му са мъртви и на което предстоеше да живее под опекунството на леля Аделайн и на вуйчо Лайнъс?

По-късно, когато Елайза си припомняше този миг, й се струваше, че не тя е взела решението, а че то вече е било взето вместо нея. Вследствие на необясним алхимичен процес Елайза мигновено и с абсолютна сигурност беше разбрала, че момиченцето не може да остане само в „Блакхърст“.

Изпъна ръка, взря се в дланта си, протегната към детето, сякаш прекрасно знаеше какво прави. Стисна устни и намери гласа си:

— Чух за твоето приключение. Всъщност ме изпратиха да те взема. — Думите вече потекоха гладко. Сякаш бяха част от отдавнашен план, сякаш бяха истина. — Част от пътя ще изминеш с мен.

Момиченцето примигна.

— Всичко е наред — увери го Елайза. — Хайде, хвани ме за ръката. Ще минем по един специален път, таен път, за който никой не знае.

— Мама ще бъде ли на онова място, когато пристигнем?

— Да — отговори Елайза, без да трепне. — Майка ти ще бъде там.

Момиченцето се замисли и кимна одобрително. Остра брадичка с трапчинка в средата.

— Трябва да си взема книжката.

* * *

Аделайн усети как съзнанието й се разгръща. Вдигнаха тревога някъде в ранния следобед. Дейзи, това глупаво момиче, похлопа на вратата на будоара на Аделайн и започна да увърта, пристъпвайки от крак на крак и чудейки се дали господарката не е виждала Айвъри.

Внучката й обичаше да скита, затова първата реакция на Аделайн беше раздразнението. Точно сега ли намери! Днес, когато

погребват клетата Роуз, когато я предават на земята, трябва да тръгнат да издирват хлапето. Аделайн едва се сдържа да не се разкрещи.

Повикаха слугите, изпратиха ги да претърсят обичайните места из къщата, но нищо. След близо едночасово безполезно издирване Аделайн се оказа принудена да допусне, че Айвъри се е отдалечила значително от къщата. И Аделайн, и Роуз бяха предупредили момиченцето колко е опасно да ходи до залива и на други места в имението, но Айвъри, за разлика от Роуз, не се подчиняваше лесно. Беше своенравна — печална черта, която Роуз само бе задълбочила, като избягваше да я наказва. Аделайн обаче не беше толкова отстъпчива и когато намереха детето, щеше да се постарае малката да проумее колко неправилно е постъпила и да не дръзва отново да прибягва към подобна дързост.

— Извинете, госпожо.

Аделайн се завъртя и полите на роклята й прошумолиха. Дейзи, която най-сетне се бе върнала от залива.

— Е? Къде е тя? — попита Аделайн.

— Не я намерих, госпожо.

— Навсякъде ли провери? На черната скала, по възвишенията?

— О, не, госпожо. Не съм ходила до черната скала.

— И защо?

— Тя е огромна и хлъзгава, и… — Лицето на глупавото момиче стана червено като зряла праскова. — Говори се, че там има призраци.

Ръката сърбеше Аделайн здравата да напляска момичето. Само ако беше направила каквото й наредиха и се беше погрижила детето да остане в леглото! Но тя явно се беше смушила някъде да си бъбри с кухненския прислужник… Обаче нищо нямаше да постигне, ако накажеше Дейзи. Още не. Не това беше най-важното в момента.

Аделайн се обърна, избута полите на роклята си отзад и се приближи към прозореца. Погледна притъмнялата вече морава. Беше й толкова непосилно! Обикновено Аделайн съумяваше да поддържа нужното социално поведение, но днес тревогата й на загрижена баба й пречеше. Не може ли някой просто да намери момичето — живо или мъртво, наранено или здраво — и да го доведе у дома? Така Аделайн щеше просто да остави случката зад гърба си и да продължи необезпокоявана да скърби за Роуз.

Явно обаче решението нямаше да бъде просто. След около час щеше да мръкне, а от детето нямаше и следа. Търсенето не можеше да спре, преди да проверят всяка възможност. Слугите наблюдаваха Аделайн и несъмнено съобщаваха и обсъждаха реакциите й в стаята на прислугата, затова тя трябваше да продължи издирването. Дейзи беше почти безполезна, за останалите важеше същото. Трябваше да намери Дейвис. Къде беше този негодник, когато Аделайн се нуждаеше от него?

— Днес е свободният му ден, госпожо.

Разбира се. Слугите уж винаги са ти подръка, а всъщност все ги няма.

— Сигурно си е у дома или е в селото, милейди. Май го чух да казва, че трябва да вземе някаква доставка от влака.

Един-единствен човек познаваше имението толкова добре, колкото Дейвис.

— Тогава доведи госпожица Елайза — нареди Аделайн и името загорча в устата й. — Незабавно.

* * *

Елайза погледна към спящото дете. Дългите мигли почти опираха в гладките бузи, пълни и сочни розови устни, свити юмручета в скута й. Колко са доверчиви децата — да спи в такъв момент. Доверието, уязвимостта изпълваха Елайза с желание да се разплаче.

Какво си въобразяваше? Какво търсеше тук, във влака, на път за Лондон с детето на Роуз?

Нищо, изобщо не се бе замислила и точно затова го бе направила. Понеже замислеше ли се, щеше да топне напоената с боя четка на разума в бистрата вода на увереността. Съзнаваше, че не бива да оставя детето само в „Блакхърст“ в ръцете на вуйчо Лайнъс и леля Аделайн, затова действа незабавно. Не бе успяла да предпази Сами, но този път не биваше да се проваля.

Сега въпросът беше какво да прави с Айвъри, понеже Елайза просто не можеше да я задържи при себе си. Детето заслужаваше нещо повече. Трябваше да има баща и майка, братя и сестри, щастлив дом,

изпълнен с обич, за да има спомени, които да я съпровождат през целия й живот.

Въпреки това Елайза просто не виждаше какъв избор има. Детето трябваше да стои далеч от Корнуол, иначе имаше огромна опасност да я открият и да я върнат обратно в „Блакхърст“.

Не, докато не измислеше по-добро решение, момиченцето щеше да остане с нея. Поне засега. Оставаха пет дни до заминаването на кораба за Австралия, за Мерибъро, където живееше братът на Мери и леля й Елинор. Мери й беше дала адреса и Елайза смяташе след пристигането си там да се свърже със семейство Мартин. Разбира се, щеше да изпрати вест на Мери, щеше да й съобщи какво е направила.

Елайза вече имаше билет, запазен под фалшиво име. Проява на суеверие, обаче когато дойде време да си запази билета, неочаквано я обзе силното усещане, че поставянето на точката, новото начало изискват и ново име. Не искаше да оставя следа от себе си в туристическата агенция, пътека, свързваща този и онзи свят. Затова използва псевдоним. И то за късмет, както се оказа.

Понеже щяха да я търсят. Елайза знаеше твърде много за произхода на детето на Роуз, че леля Аделайн да я остави да се измъкне толкова лесно. Трябваше да се приготви да се скрие. Щеше да намери странноприемница близо до пристанището, където да наеме стая за горката вдовица и детето й, тръгнала да се присъедини към семейството си в Новия свят. Дали беше възможно да купи билет за детето само броени дни преди отплаването на кораба? Или трябваше да се опита да качи момиченцето незабелязано на борда?

Елайза погледна към детето, което дремеше в ъгъла на купето. Толкова уязвима. Бавно се пресегна и я погали по бузата. Дръпна ръка, когато момиченцето трепна, набърчи носле и намести главата си още по-навътре в ъгъла. Колкото и да беше нелепо, Елайза съзираше Роуз у това дете, у Айвъри — Роуз като малка, каквато Елайза я беше опознала най-напред.

Детето щеше да пита за майка си и за баща си и някой ден Елайза щеше да й разкаже. Само не знаеше как точно щеше да й обясни. Забеляза, че приказката, която би могла да обясни всичко на детето, беше откъсната от книжката. Някой се беше погрижил. Вероятно Натаниъл. Роуз и леля Аделайн биха унищожили цялата

книжка, само Натаниъл би откъснал единствената приказка, уличаваща собствените му действия, и би запазил останалите.

Елайза възнамеряваше да отложи срещата си със семейство Суиндъл до последния момент, понеже, макар да не виждаше как биха могли да я застрашат, не искаше да изглежда прекалено доверчива. Съзреше ли възможност да се облагодетелства, госпожа Суиндъл тутакси щеше да се възползва. Елайза се зачуди дали да не се откаже от посещението, дали опасността не надвишаваше ползата, но после реши да рискува. Скъпоценните камъни от брошката й трябваха, за да плати за пътуването си до Новия свят, а плитката от коси беше много ценна. Това беше нейното семейство, нейното минало, връзката й със самата нея.

* * *

Докато Аделайн чакаше Дейзи да се върне, времето се точеше бавно и мъчително, като мрънкащо дете, вкопчено в полите й. Елайза беше виновна, че Роуз е мъртва. Нейното непозволено посещение през лабиринта беше довело до плановете за отпътуването за Ню Йорк и беше предизвикало пътуването с влак до Шотландия. Ако Елайза си беше стояла в другия край на имението, както беше обещала, Роуз нямаше да се качи на онзи влак.

Вратата се отвори и Аделайн притаи дъх. Прислужницата най-сетне се върна с листа в косата и изцапана е кал пола, но отново беше самичка.

— Къде е тя? — попита Аделайн. Може би Елайза вече беше отишла да търси момиченцето? Дали пък Дейзи поне веднъж не бе помислила с главата си и не беше изпратила Елайза право в залива?

— Не знам, госпожо.

— Как така не знаеш?

— Заварих къщата на скалата заключена. Надникнах през всички прозорци, но нямаше никого.

— Трябваше да почакаш малко. Може да е отишла в селото и скоро да се върне.

Момичето клатеше упорито глава.

— Не мисля, че е така, госпожо. Огнищата бяха изринати и по лавиците нямаше нищо — примигна Дейзи като теле. — Според мен тя също е заминала, госпожо.

В този миг Аделайн проумя. И гневът й тутакси се разпали, прониза кожата й и изпълни главата й с болезнени червени пламъци на болка.

— Добре ли сте, госпожо? Не е ли по-добре да седнете?

Не, Аделайн не искаше да сяда. Тъкмо обратното. Трябваше да отиде и лично да се увери. Да види с очите си какво е сторила онази неблагодарница.

— Преведи ме през лабиринта, Дейзи.

— Не знам пътя, госпожо. Никой не го знае. Само Дейвис. Аз минах по заобиколния път.

— Тогава повикай Нютън и каретата.

— Но скоро ще се стъмни, госпожо.

Аделайн присви очи и изпъна рамене.

— Повикай Нютън и ми донеси фенер — изрече тя ясно.

* * *

Къщата беше разчистена, обаче не беше празна. Върху плота все още имаше най-различни кухненски съдове, но масата беше избърсана и празна. Куката до вратата беше празна. Остра болка прониза Аделайн — сякаш дробовете й се свиха. Дължеше се на присъствието на онова момиче, което все още се усещаше плътно и потискащо. Аделайн взе фенера и тръгна нагоре по тесните стълби. Имаше две стаи: по-голямата беше спартанска, но чиста. Тук беше леглото от тавана на имението, покрито с вехта завивка. В другата стая имаше писалище и стол, а също и полица с книги. Предметите върху писалището бяха подредени на купчини. Аделайн долепи пръсти към дървената повърхност и се приведе, за да различи поне силуетите.

Над морето се стелеше последната дневна светлина и в далечината водата се надигаше и се отпускаше златиста и пурпурна.

Роуз си отиде.

Мисълта я жегна мълниеносно и отлетя.

Тук, самичка и най-сетне далеч от чужди погледи, Аделайн можеше поне за миг да изостави преструвката. Затвори очи и възлите в раменете й се развързаха.

Как й се искаше да се сгуши на пода, да усети под бузата си гладките, хладни и истински дъски и повече никога да не стане. Да спи поне сто години. Да не се налага да дава пример на никого. Да може да диша…

— Лейди Монтраше? — долетя нагоре по стълбите гласът на Нютън. — Вече се стъмва, госпожо. Конете трудно ще се спуснат до долу, ако не тръгнем скоро.

Аделайн рязко си пое дъх. Раменете й отново се изопнаха.

— Един момент.

Тя отвори очи и леко притисна с длан челото си. Роуз си бе отишла и Аделайн никога нямаше да преодолее загубата й, но сега бе надвиснала още по-голяма опасност. Макар част от Аделайн да копнееше да пусне Елайза и момичето завинаги да изчезнат от живота й, тя съзнаваше, че положението е по-сложно. След като Елайза и Айвъри бяха изчезнали, несъмнено заедно, Аделайн се опасяваше, че хората може да научат истината. Че Елайза може да разкрие какво са сторили. А това не биваше да се случва. Заради Роуз, в нейна памет, и за доброто име на рода Монтраше Елайза трябваше да бъде намерена, върната обратно и принудена да мълчи.

Аделайн отново плъзна поглед по повърхността на писалището и в ъгъла попадна върху лист хартия, който се подаваше под купчина книги. Една дума, която позна, но отначало не знаеше откъде. Измъкна листа от мястото му. Беше някакъв списък, който Елайза си беше съставила: нещата, които трябва да свърши, преди да замине. И най-отдолу пишеше „Суиндъл“. Име, помисли си Аделайн, макар да не беше сигурна откъде знае.

Сърцето й затуптя учестено. Сгъна листа и го пъхна в джоба си. В момента не можеше да направи връзката, но знаеше, че ще успее. Момичето не може да потъне вдън земя. Щяха да я намерят и да върнат детето, детето на Роуз, където му е мястото.

И Аделайн прекрасно знаеше чия помощ да потърси.

46

Полперо, 2005 г.

Къщата на Клара беше малка и белосана и се намираше досами ръба на стръмна скала съвсем близо до кръчмата „Пират“.

— Ще влизаме ли? — попита Крисчън, когато застанаха пред входната врата.

Касандра кимна, но не потропа. Заля я вълна от напрегнато вълнение. От другата страна на тази врата се намираше отдавна изгубената сестра на Нел. След броени мигове загадката, измъчвала Нел през целия й живот, щеше да бъде разрешена. Касандра погледна Крисчън и отново си помисли колко се радва, задето той дойде с нея.

След като Руби замина за Лондон днес сутринта, Касандра излезе да го почака на стълбите на хотела с книжката с приказки на Елайза в ръка. Той донесе своята и така двамата установиха, че от книгата на Касандра наистина липсва една приказка. Празното място на гръбчето беше толкова тясно и страниците толкова прецизно изрязани, че Касандра не бе забелязала липсата. Дори пропуснатите номера на страници не бяха привлекли вниманието й. Цифрите бяха написани толкова украсено, че човек наистина трябваше да има доста набито око, за да забележи разликата между 54 и 61.

Докато пътуваха към Полперо, Касандра прочете на глас „Златното яйце“. И се убеди още повече, че Крисчън има право и че приказката е алегория за начина, по който Роуз се е сдобила с дъщеря. И точно поради този факт Касандра беше по-сигурна от всякога какво точно иска да й съобщи Клара.

Горката Мери е била принудена да се откаже от първородното си дете, а после да пази загубата си в тайна. Нищо чудно, че е имала нужда да свали бремето от плещите си и през последните си дни е решила да се изповяда пред дъщеря си. Колко ли ужасно е било всичко това!

Понеже не е възможно загубата на дете да остане безболезнена. Изгубеното дете съпровожда своята майка през целия й живот. На всеки тих рожден ден, преминал без тържество, всяка учебна година,

през която не му приготвяш обяд за училище, на всяка игрална площадка, във всеки магазин за играчки, при всяка песен.

Сега Лио щеше да бъде почти на дванайсет години.

— Добре ли си? — Крисчън се взираше в нея, тревожно примижал.

— Да — отговори Касандра и изтика спомените. — Добре съм.

А когато му се усмихна, думите не й прозвучаха чак толкова неискрено, колкото обикновено.

* * *

Касандра вдигна ръка и тъкмо щеше да почука с чукчето, когато вратата се отвори със замах. В тясната и ниска рамка се появи пълничка старица, чиято завързана на кръста престилка създаваше впечатлението, че тялото й се състои от две тестени топки.

— Видях ви, че стоите пред вратата — усмихна се широко тя и изпъна извития си показалец към тях, — и си казах: това трябва да са гостите. Хайде, влизайте и двамата, а аз ще ви направя по една чаша хубав топъл чай.

Крисчън седна до Касандра на тапицирания диван на цветя и двамата разместиха възглавничките, скърпени от различни парченца плат, за да си направят място. Крисчън изглеждаше толкова безнадеждно огромен сред тези дребни вещи, че Касандра едва се овладя да не прихне.

Жълта кана за чай заемаше почетното място върху сандъка във вестибюла, върху който беше метната плетена покривчица с формата на кокошка. Птицата удивително приличаше на Клара: бдителни очички, закръглено тяло, подобна на остра човчица уста.

Клара донесе трета чаша и наля през цедка течността, приготвена от чай на листа.

— Моята специална смес — погледна ги тя над полумесеците на очилата си. — Три части „Брекфаст“ и една „Ърл Грей“. Имам предвид „Инглиш Брекфаст“. — Добави и мляко и се настани в креслото до огъня. — Крайно време е да дам почивка на клетите си стари нозе. Цял ден съм на крак и организирам сергиите за празника на пристанището.

— Благодаря ви, че приехте да се срещнем — каза Касандра. — Това е приятелят ми Крисчън.

Крисчън се пресегна над дървения сандък, който изпълняваше функцията на масичка, за да се ръкува с Клара, при което тя се изчерви.

— Истинско удоволствие е да се запозная с вас. — Отпи от чая си и кимна към Касандра. — Жената от музея, Руби, ми разказа за баба ви. Онази, дето не знаела кои са родителите й.

— Нел — подсказа й Касандра. — Така се казваше. Прадядо ми Хю я намерил съвсем малка, седнала на белия си куфар на пристана в Мерибъро. Той бил директор на пристанището и един кораб…

— Мерибъро ли казахте?

Касандра кимна.

— Ето това се казва съвпадение. Имам роднини в Мерибъро в Куинсланд. Земята на кралицата.

— В Куинсланд ли? — приведе се напред Касандра. — Кое е семейството?

— Братът на майка ми се преселил там още съвсем млад. И там отгледал децата си, моите братовчеди. — Старицата се изкиска. — Мама казваше, че се заселили там, понеже градът носел нейното име.

Касандра стрелна с поглед Крисчън. Затова ли Елайза беше качила Нел точно на този кораб? Понеже е искала да я върне на семейството на Мери, истинското семейство на Нел? Вместо да рискува да я отведе в Полперо и местните да я разпознаят като Айвъри Монтраше, е предпочела да я изпрати на преселилите се далеч роднини на Мери? Касандра подозираше, че Клара знае отговора, трябваше само да я побутнат в правилната посока.

— Вашата майка, Мери, е работила в имението „Блакхърст“, нали?

Клара глътна голяма глътка чай.

— Работила там, докато не я изгонили през 1909 година. Наели я още дете, някъде десетгодишна. Напуснала и създала семейство. — Клара снижи гласа си до шепот: — Не била женена, нали разбирате, а по онова време това не се смятало за редно. Майка ми обаче не била лошо момиче. Била си съвсем порядъчна. Накрая с татко се оженили, както си му е редът. И по-рано щели да го направят, обаче той се разболял от пневмония. За малко да не успее да отиде на собствената

си сватба. Тогава се преместили тук, в Полперо, сдобили се с малко пари и отворили месарницата.

Клара взе малка правоъгълна книга, поставена до подноса с чая. Корицата беше украсена с пъстра хартия, копчета и панделки и когато Клара я разгърна, стана ясно, че е албум със снимки. Клара отгърна на една страница, отбелязана с панделка, и подаде албума на Касандра.

— Ето я майка ми.

Касандра се взря в младата жена с буйни къдрици и пищни извивки на тялото, мъчейки се да разпознае в нея чертите на Нел. Може би имаше нещо от Нел в устата й, нещо от усмивката, която заиграваше неволно на устните й. Или пък просто снимките й внушаваха такива неща: колкото повече се взираше Касандра, толкова по-ясно различаваше нещо от леля Фили в носа и в очите!

Подаде албума на Крисчън и се усмихна на Клара.

— Била е много красива, нали?

— О, да — намигна й многозначително Клара. — Майка ми беше голяма хубавица. Твърде красива за прислужница. Добре че мъжете от къщата не са я задиряли.

— Знаете ли дали й е било приятно да работи в „Блакхърст“? Съжалявала ли е, че напуска?

— Радвала се, че напуска къщата, но й било мъчно за господарката й.

Това беше нещо ново.

— Двете с Роуз са били близки?

— Не знам нищо за никаква Роуз — поклати глава Клара. — Мама говореше за Елайза. За госпожица Елайза, така й казваше.

— Но Елайза не е била господарката на имението „Блакхърст“.

— Е, официално не, но тя била любимката на мама. Казвала ми е, че госпожица Елайза била единствената искрица живот в онова мъртвешко място.

— Защо е мислела, че мястото е мъртвешко?

— Майка ми казваше, че хората, които живеели там, приличали на мъртъвци. До един мрачни и навъсени по една или друга причина. Всички искали неща, които не можели да имат или не им се полагали.

Касандра се замисли над това прозрение относно живота в имението „Блакхърст“. Не беше останала с такова впечатление, след като беше прочела албумите с изрезки на Роуз, където пишеше най-

вече за нови рокли и за лудориите на братовчедка й Елайза — може би единственият човек в къщата, различен от останалите й обитатели. Но, разбира се, историята си е такава: умозрителна, пристрастна, непознаваема, дело на победителите.

— Според майка ми господарите, лордът и жена му, също били лоши хора. Накрая си получили заслуженото, нали така?

Касандра се смръщи и попита:

— За кого говорите?

— Ами за нея и за него. Лорд и лейди Монтраше. Тя починала месец-два след дъщеря си от отравяне на кръвта. — Клара поклати глава и снижи глас заговорнически и едва ли не злорадо: — Гадна работа. Мама научила от прислугата, че през последните дни от живота си милейди се превърнала в същинско чудовище. Лицето й се разкривило и постоянно изглеждало, че се хили като таласъм. Ставала от леглото и бродела по коридорите с огромна халка с ключове в ръка, заключвала всички врати и постоянно бълнувала за някаква тайна, която никой не бивало да узнава. В края на живота си съвсем се побъркала. Лордът и той не бил по-добре.

— И лорд Монтраше ли получил отравяне на кръвта?

— А, не, не, той не. Профукал състоянието си за пътешествия в далечни страни. — Клара отново снижи глас: — Където правят вуду магии. Казват, че донесъл оттам предмети, от които косите ти да настръхнат. Пълна откачалка. Цялата прислуга напуснала, всички до един, останала само една прислужница в кухнята и градинарят, който работил там през целия си живот. Според мама, когато старчето най-накрая умряло, с дни не го намерили. — Клара се усмихна и клепачите й се нагърчиха като акордеон. — Елайза обаче се измъкнала, точно там е работата. Майка ми казваше, че заминала отвъд океана. И много се радваше, че е станало така.

— Обаче не е заминала за Австралия — изтъкна Касандра.

— Честно казано, не знам къде — призна Клара. — Знам само каквото ми е казвала майка ми: Елайза избягала навреме от онази страховита къща. Тръгнала да пътува по море, както мечтаела открай време, и повече не се върнала. — Клара изпъна пръст. — От там са скиците, дето толкова харесаха на жената от музея. Били са на Елайза. Намерили ги сред вещите й.

Касандра за малко да попита дали Мери ги е взела от Елайза, но се сдържа. Осъзна, че сигурно би било проява на лошо възпитание да намеква, че скъпата покойна майка на тази жена е откраднала ценни произведения на изкуството от своята работодателка.

— Какви вещи?

— Кутиите, които мама купила.

Касандра вече здравата се объркa.

— Тя купила някакви кутии от Елайза, така ли?

— Не от Елайза. На Елайза. След като Елайза вече била заминала.

— От кого ги купила?

— Имаше голяма разпродажба. Дори аз я помня. Мама ме заведе, когато бях още малка. Беше през 1935 година и бях само на петнайсет. Когато старият господар най-накрая се спомина, далечни роднини от Шотландия решиха да продадат имението с надеждата да спечелят нещо по време на Депресията. Така или иначе, мама прочела за това във вестника и видяла, че се канят да разпродават и някои по-дребни вещи. Мисля, че мама се е зарадвала на възможността да притежава частица от мястото, където се отнесли толкова зле с нея. Тя ме взе със себе си, понеже щяло да ми бъде полезно да видя откъде е тръгнала. Щяла съм да се зарадвам, че не съм прислужница, и да ме насърчи да се уча по-добре, за да постигна повече от нея. Не мога да кажа, че се получи, но тогава наистина се слисах. За пръв път виждах подобно нещо. Нямах представа, че има хора, които живеят така. По нашите места няма такива величествени къщи. — Тя кимна в знак на одобрение на това положение, после спря и впери поглед в тавана. — Така, докъде бях стигнала?

— Разказвахте ни за кутиите — напомни й Крисчън, — които майка ви купила от „Блакхърст“.

Старицата вдигна треперещия си пръст.

— Точно така, от имението по пътя за Триджина. Само да бяхте видели изражението й, когато ги зърна. Бяха върху масата редом с всякакви други джунджурии — лампи, преспапие, книги и други подобни. На мен не ми направиха впечатление, обаче мама веднага позна, че са били на Елайза. Стисна ме за ръката за пръв път през живота ми, добре си спомням, и май едва дишаше. Притесних се и си казах, че трябва да намеря стол и да я накарам да седне, но тя не

искаше и да чуе. Вкопчи се в кутиите. Не искаше да се откъсва от тях, да не би някой друг да ги вземе. Надали щеше да се случи, вече ви казах, понеже кутиите не изглеждаха нищо особено, но красотата е различна за всеки, нали?

— И вътре се оказаха рисунките на Натаниъл Уокър, така ли? — попита Касандра. — Сред вещите на Елайза.

Клара кимна.

— Странно беше, сега си спомням. Мама купи кутиите с такава радост, но когато се прибрахме, каза на татко да ги отнесе горе, на тавана, и повече не чух за тях. Не че ми бяха направили впечатление. Бях само на петнайсет. Сигурно съм била хвърлила око на някое момче, та пет пари не давах за кутиите на мама. Обаче когато тя се премести тук, при мен, донесе и кутиите. Това вече беше странно, показваше колко много държи на тях, понеже не донесе почти нищо друго. Когато заживяхме заедно, тя най-сетне ми каза какви са тези кутии и защо са толкова важни.

Касандра си спомни разказа на Руби за таванската стаичка, в която все още бяха струпани личните вещи на Мери. Кой знае още какви скъпоценни сведения се криеха в тези кутии — сведения, които никога нямаше да видят бял свят. Касандра преглътна с мъка и попита:

— Вие надниквали ли сте вътре?

Клара отпи от вече изстиналия си чай и се заигра с дръжката на чашата.

— Признавам, че да.

Сърцето на Касандра заблъска лудо в гърдите и тя се приведе напред.

— И?

— Предимно книги, една лампа, както ви казах… — Клара замълча и по бузите й изби руменина.

— Имаше ли още нещо? — Внимателно, много внимателно!

Клара плъзна върха на обувката си по килима. Проследи движението и едва тогава вдигна поглед.

— Намерих и едно писмо, най-отгоре. Беше адресирано до майка ми и беше от някакъв лондонски издател. Страшно се слисах. Никога не бях подозирала, че майка ми е писателка — изкиска се Клара. — И наистина не беше.

— Тогава какво беше това писмо? — попита Касандра. — Защо издателят е писал на майка ви?

Клара примигна.

— Ами явно мама е изпратила една от приказките на Елайза. Доколкото разбрах от писмото, намерила я в кутията сред другите вещи на Елайза и решила, че си заслужава да бъде прочетена. Елайза я написала точно преди да се отправи на своето приключение. Красива приказка, изпълнена с надежда и с щастлив край.

Касандра се замисли за фотокопираната статия в дневника на Нел.

— „Полетът на кукувицата“ — промълви тя.

— Точно — потвърди доволно Клара, все едно самата тя е написала приказката. — Чели ли сте я?

— Чела съм за нея, но не и самата приказка. Издадена е години след останалите.

— Така трябва да е. През 1936 година, според изпратеното писмо. Майка ми трябва да е била много доволна от себе си заради това писмо. Радвала се е, че е сторила нещо за Елайза. Казвам ви, много тъгуваше за нея.

Касандра кимна, вече предвкусваше как ще се разбули загадката на Нел.

— Между тях е имало специална връзка, нали?

— Така мисля.

— Според вас какво ги е свързвало? — Касандра стисна устни и се помъчи да се успокои. — На какво се е дължала тази връзка помежду им?

Клара сплете възлестите си пръсти в скута и снижи глас:

— Двете са участвали в нещо, за което никой друг не знаел.

Нещо се отприщи в Касандра.

— В какво? — попита тя едва чуто. — Какво ви каза майка ви?

— Случи се през последните дни на мама. Тя непрекъснато повтаряше, че е сторено нещо лошо и че хората, които са го сторили, са мислели, че ще им се размине. Не спираше да го повтаря.

Сърцето на Касандра затуптя бързо–бързо в гърдите.

— Какво е имала предвид според вас?

— Отначало не й обърнах внимание. Преди смъртта си тя говореше доста странни работи. Обиждаше наши скъпи стари

приятели. Не беше на себе си. Това обаче не спираше да повтаря. „Всичко е в приказката — казваше. — Взели го от момичето и я принудили да се примири със загубата.“ Не проумявах за какво говори, коя е тази приказка. А накрая вече нямаше значение, понеже тя ми каза направо. — Клара си пое дъх и тъжно поклати глава, загледана в Касандра. — Роуз Монтраше не била майка на онова момиченце, на вашата баба.

Касандра въздъхна облекчено. Най-сетне истината.

— Знам — рече тя и пое ръцете на Клара в своите. — Нел е била дете на Мери, заради тази бременност са я уволнили.

Изражението на Клара беше почти неразгадаемо. Тя гледаше ту Крисчън, ту Касандра, очите й потрепваха в ъгълчетата и примигваха объркано. Накрая се разсмя.

— Какво? — попита тревожно Касандра. — Какво смешно има? Добре ли сте?

— Да, майка ми наистина е била бременна, но не родила. Не тогава. Изгубила бебето някъде през дванайсетата седмица.

— Моля?

— Нали това ви казвам. Нел не била дете на Мери, а на Елайза.

* * *

— Елайза била бременна.

Касандра развърза шала си и го сложи върху чантата си на пода на колата.

— Елайза била бременна — потропа Крисчън по волана с облечените си в ръкавици ръце.

Парното в купето беше пуснато, а радиаторът бръмчеше и тракаше, докато излизаха от Полперо. Докато бяха у Клара, се беше спуснала мъгла и сега по протежение на цялото крайбрежие в призрачния залив се поклащаха мъжделивите светлинки на лодките.

Касандра се взираше невиждащо напред, а мъглата в мислите, а беше досущ като мъглата отвъд предното стъкло.

— Елайза била бременна. Тя е майката на Нел. Затова я е взела.

Може би ако го повтаряше достатъчно често, станалото щеше да добие смисъл.

— Така изглежда.

Касандра облегна глава настрани и разтърка врата си.

— Не разбирам. Преди, когато допусках, че е Мери, ми се струваше по-смислено. А сега Елайза… Не проумявам как така Айвъри се е оказала при Роуз. Защо Елайза е допуснала Роуз да я задържи? И как така никой не е разбрал?

— Освен Мери.

— Освен Мери.

— Явно са го пазели в тайна.

— Семейството на Елайза ли?

Той кимна.

— Тя била неомъжена, млада, тяхна роднина, следователно и тяхна отговорност. А забременяла. Не изглеждало добре в очите на хората.

— А кой бил бащата?

Крисчън сви рамене.

— Някой местен младеж? Имала ли е приятел?

— Не знам. Била е близка с брата на Мери, Уилям, така пише в дневника на Нел. Били близки, но по някое време се скарали. Дали не е бил той?

— Кой знае? И всъщност май няма значение. — Той я погледна. — Има, разбира се, за Нел и за теб, но всъщност по-важното в случая е, че тя е забременяла, а Роуз не.

— Значи, са убедили Елайза да даде бебето си на Роуз.

— Така щяло да бъде по-лесно за всички.

— Спорно е.

— Имам предвид за пред обществото. А после Роуз умира…

— И Елайза си взима детето. Има логика. — Касандра загледа как мъглата се носи на талази сред високата трева отстрани на пътя. — Но защо не се е качила на кораба за Австралия заедно с Нел? Защо една жена ще си вземе детето, а после ще го изпрати сам-само на дълго и опасно пътуване до далечна страна? — въздъхна тежко Касандра. — Сякаш колкото повече се доближаваме до разгадаването на тайната, толкова по-заплетена става историята.

— Може и да е заминала заедно с нея. Може нещо да й се е случило на път, да се е разболяла от нещо. Клара ми се стори сигурна, че Елайза е заминала.

— Обаче Нел си спомняше, че Елайза я качила на кораба и й поръчала да чака, а после я оставила и повече не се върнала. Това бе единственото, в което беше сигурна. — Касандра задъвка нокътя на палеца си. — Чувствам се страшно безпомощна. Мислех, че днес ще научим някои отговори, а не че ще възникнат нови въпроси.

— Едно е сигурно: в „Златното яйце“ не се разказва за Мери. Елайза е написала приказката за себе си. Тя е девойката в горската къща.

— Горката Елайза! — възкликна Касандра, докато обгърнатият от мъглата свят прелиташе край колата. — Животът на девойката, след като дава яйцето си, е толкова…

— Злочест.

— Да — потръпна Касандра. Тя познаваше загубата, която отнема смисъла от живота на човек и го прави бледо копие на самия него, по-лек, по-празен. — Нищо чудно, че си е взела Нел обратно, когато получила такава възможност. — Какво ли не би дала Касандра, за да може и тя да получи втори шанс.

— Попадаме в омагьосан кръг: след като току-що е успяла да си върне дъщерята, защо не се е качила заедно с нея на кораба?

Касандра поклати глава.

— Не знам, струва ми се нелогично.

Подминаха табелата, която ги поздравяваше с добре дошли в Триджина, и Крисчън се отклони от главния път.

— Знаеш ли какво предлагам?

— Какво? — попита Касандра.

— Да спрем за късен обяд в кръчмата и да го обсъдим. Да опитаме да разплетем загадката. Сигурен съм, че бирата ще ни бъде от полза.

Касандра се усмихна.

— Обикновено бирата само заплита още повече мислите ми. Имаш ли нещо против да се отбием в хотела да си взема якето?

Крисчън мина през гората и спря пред входа на хотел „Блакхърст“. Още имаше мъгла и влага в канавките край пътя, затова караше много внимателно.

— Ей сега се връщам — увери го Касандра и бутна вратата зад гърба си. Изтича нагоре по стълбите и влезе във фоайето. — Здравей, Сам — махна тя към служителката на рецепцията.

— Здрасти, Кас. Имаш посетителка.

Касандра се закова на място.

— Робин Джеймисън те чака във фоайето вече час и половина.

Касандра погледна назад. Крисчън се опитваше да настрои радиото в колата. Можеше да почака още минутка. Касандра не се сещаше какво би могла да има да й казва Робин, но надали щеше да отнеме много време.

— Здравей — поздрави я Робин, когато я видя да приближава. — Едно птиченце ми каза, че днес сутринта сте разговаряли с моята втора братовчедка Клара.

Мрежата на селските клюки беше наистина впечатляваща.

— Да, така е.

— Надявам се посещението да е било приятно.

— Да, благодаря. Дано не ме чакаш отдавна.

— Ни най-малко. Нося ти нещо. Можех да го оставя и на рецепцията, обаче си помислих, че е по-добре да ти обясня.

Касандра изви вежди и Робин продължи:

— През почивните дни ходих при баща си в дома за възрастни хора. Той обича да научава новините от градчето — някога работеше като директор на пощата — и аз му споменах, че си тук и че възстановяваш къщата горе на скалата, която баба ти е завещала. Да знаеш само колко странно изражение доби татко! Може да е възрастен, но умът му е като бръснач, точно както на неговия баща. Хвана ме за ръката и каза, че има писмо, което трябва да ти бъде върнато.

— На мен ли?

— По-скоро на баба ти, но понеже нея вече я няма, на теб.

— Какво писмо?

— Преди да си тръгне от Триджина, баба ти отишла да се срещне с баща ми. Казала му, че ще се върне в града и ще се настани за постоянно в Клиф Котидж, и го помолила да й пази пощата. Желанието й било недвусмислено, затова, когато пристигнало писмо, той постъпил според желанието й и го задържал при себе си в пощата. През няколко месеца отнасял писмото до къщата на възвишението, но там било все така празно. Храстите избуявали, трупал се прах и къщата все повече заприличвала на необитаема. Накрая престанал да ходи, понеже го болели коленете и понеже смятал, че баба ти ще го потърси, когато се върне. Обикновено такива писма се връщали

обратно на подателя, обаче желанието на баба ти било много конкретно, затова той го изпълнил и задържал писмото при себе си. Поръча ми да отида в мазето, където се съхраняват вещите му, и да извадя кутията с изгубените писма. Сред тях съм щяла да намеря и едно адресирано до Нел Андрюс, „Триджина Ин“, от ноември 1975 година. И се оказа прав. Писмото си беше там.

Робин извади от чантата си малък сив плик и го подаде на Касандра. Хартията беше евтина и много тънка, почти прозрачна. Адресът беше написан със старовремски и доста нечетлив почерк. Писмото беше изпратено най-напред до хотел в Лондон, а после беше препратено към „Триджина Ин“. Касандра обърна плика.

От задната страна със същия почерк пишеше: *подател: госпожица Хариет Суиндъл, Батърси Чърч Роуд 37, Лондон.*

Касандра си спомни какво пишеше в тетрадката на Нел. Хариет Суиндъл беше жената, която Нел беше посетила в Лондон, възрастната жена, в чиято къща бе живяла известно време Елайза. Защо ли е писала на Нел?

Касандра отвори плика с трепереща пръсти. Тънката хартия леко се разкъса. Разгърна писмото и се зачете:

„3 ноември 1975 г.

Скъпа госпожо Андрюс,

Трябва да призная, че откакто ме посетихте и попитахте за авторката на приказките, мислите ми все около това се въртят. Сама ще видите, когато станете на моите години — миналото се превръща в нещо като стар приятел. Приятел, който идва неканен и отказва да си тръгне! Наистина си я спомням, прекрасно си я спомням, само че посещението Ви ме свари неподготвена — дойдохте най-неочаквано точно когато се канех да пия чай. Не бях сигурна дали искам да разговарям за миналото с една непозната. Обаче дъщеря ми Нанси смята, че съм длъжна да го сторя, че всичко се е случило толкова отдавна, че вече надали има значение, затова реших да Ви пиша, както ме помолихте. Защото Елайза Мейкпийс наистина се върна и отново посети майка ми. Само веднъж,

държа да подчертая, но си го спомням чудесно. По онова време бях на шестнайсет години, така че трябва да е било през 1913 година.

Помня, че още отначало ми се стори малко странна. Може и да беше издокарана спретнато като дама, обаче поведението й никак не се връзваше. Дори повече — нещо у нея ми се струваше по-скоро близко до хора като нас, от Батърси Чърч Роуд 35. Нещо, което я отличаваше от другите изискани дами, които можеха да се видят по улиците по онова време. Влезе в магазина и ми се стори малко притеснена, като че бързаше и не искаше никой да я види. Малко подозрително. Кимна на мама, като че се познаваха, а мама пък й се усмихна — гледка, която не съм виждала никак често. Която и да беше тази дама, казах си, майка ми явно беше сигурна, че ще припечели от познанството си с нея.

Жената заговори с ясен и мелодичен глас — той първи ме подсети, че май съм я виждала и преди. Гласът ми се стори някак познат. Децата обичат да слушат такива гласове, които им разказват за феи и елфи и не оставят никакво място за съмнение, че такива създания наистина съществуват.

Жената благодари на мама, че се е съгласила да се видят, и каза, че напуска Англия за няколко години. Помня, че много държеше да се качи горе в стаята, където беше живяла някога — ужасно стайче на тавана на къщата. Там беше студено, камината никога не бе палена, а и беше тъмно, понеже нямаше прозорци. Ама тя искаше да отиде заради едно време.

По онова време с мама нямахме наематели — бяхме се скарали ужасно с последния за цената на храната, — затова оставихме дамата да се качи горе. Мама й каза да остане колкото иска и сложи чайника да ври. Абсолютно нетипично за нея.

Мама я проследи с поглед, докато тя се качваше по стълбите, после бързо ми даде знак да я последвам и да се постарая да не слиза бързо долу. Бях свикнала с

нарежданията на мама и с наказанията, ако не й се подчинявах, затова последвах дамата на горния етаж.

Когато се качих на площадката, тя вече беше затворила вратата зад гърба си. Можех само да остана да чакам отвън и да се постарая тя да не реши да се върне долу много бързо, обаче и любопитството ме гризеше. Изобщо не се сещах защо й е да затваря вратата. Както ви казах, в стаята нямаше прозорци и единствената светлина идваше от коридора.

В долната част на вратата имаше дупка, проядена от плъховете, затова легнах по корем, прилепих се плътно към дъските на пода и се заех да я наблюдавам. Застана посред стаята и започна да се върти и да се оглежда на всички страни, а после се приближи до старата развалена камина. Седна на перваза и пъхна ръка в комина, а после остана така като че ли цяла вечност. Накрая извади ръката си и в нея държеше малко глинено гърненце. Явно съм издала някакъв звук — много се изненадах, — понеже тя погледна нагоре ококорено. Притаих дъх и след малко жената отново насочи вниманието си към гърнето, вдигна го към ухото си и го разклати. По изражението и отсъдих, че е доволна от чутото. После го пъхна в специален джоб на дрехата си, пришит за целта, и се запъти към вратата.

Тогава бързо слязох долу и предупредих мама, че дамата се връща. Учудих се, че малкото ми братче Том стои на вратата задъхан, като че ли е тичал, но нямаше време да го попитам къде е ходил. Мама гледаше към стълбите и аз сторих същото. Дамата слезе, благодари на мама, че й е позволила да се качи в стаята, но не можела да остане за чай, понеже времето я притискало.

Когато жената стигна до последното стъпало, забелязах, че в тъмното зад стълбите се крие някакъв човек. Мъж със смешни очилца — дето нямат дръжки, а само извита рамка, която се слага върху носа. В ръката си държеше гъба и когато жената слезе долу, той притисна гъбата към носа й и тя припадна. На мига, просто се

отпусна в ръцете му. Явно в този момент съм извикала, защото мама ме шамароса през лицето.

Без да ми обръща внимание, мъжът издърпа дамата до вратата. С помощта на татко я качиха в каретата, после той кимна на мама, извади плик от вътрешния си джоб и потегли с каретата.

По-късно здравата ми издърпаха ушите, когато разказах на мама и на татко какво съм видяла. Защо не ми каза, глупаво момиче, питаше мама. Щеше да ми е от полза. Можехме да го вземем като компенсация за трудностите, които ни причиниха. Нямаше полза да напомням на мама, че човекът с черните коне вече хубавичко й беше платил за дамата. Мама обаче никога не смяташе, че парите са достатъчно.

Повече не съм виждала въпросната дама и не знам какво е станало с нея, след като си тръгна от нас. На нашия завой на реката вечно се случваха разни неща, които не искахме да си спомняме.

Не знам дали писмото ще Ви помогне във Вашите търсения, но моята Нанси смята, че е по-добре да Ви кажа тези неща. Така и направих. Дано да намерите каквото търсите.

Ваша:

г-ца Хариет Суиндъл“

47

Брисбън, 1976 г.

Вазата „Феъриланд Ластър“ открай време й беше любимата. Нел я откри на една вехтошарска сергия преди десет години. Всеки свестен търговец на антики знаеше, че всяко нещо си има цена, но с тази ваза нещата стояха другояче. Не материалната й стойност имаше значение, макар че и тя беше доста висока, а онова, което символизираше вазата: Нел за пръв път намираше ценен предмет в необичайна среда.

Държеше вазата увита в кърпа и напъхана на сигурно място в тъмния ъгъл в гардероба точно над спалното си бельо. От време на време я изваждаше и я развиваше само за да й се полюбува. Красотата й, тъмнозелените листа, нарисувани отстрани, златните нишки, които пронизваха рисунката, феите в стил ар нуво, скрити сред листака, някак охлаждаха кожата й.

Въпреки това Нел беше категорична: беше стигнала на такъв етап от живота си, когато можеше да живее и без своята ваза. Без всичките си ценни притежания. Беше направила избор и толкова. Уви вазата в още един вестник и нежно я постави в кашона до другите предмети. В понеделник ценният предмет заминаваше за търговския център и щеше да бъде обявен за продан. Дори да изпитваше съжаление, Нел трябваше просто да се съсредоточи върху крайния резултат: нуждаеше се от достатъчно средства, за да започне на чисто в Триджина.

Копнееше да се върне. Загадката ставаше още по-объркана. Най-накрая беше получила вест от детектив Нед Мориш. Той провеждаше разследването и й беше изпратил справка. Нел беше в магазина, когато докладът пристигна, и един нов клиент, Бен някой си, внесе писмото на влизане. Когато зърна чуждестранните марки и четливия спретнат почерк в долната част на плика, сякаш адресът беше написан върху линийка, усети как кожата й пламва. Едва се сдържа да не го разкъса веднага със зъби. Обаче запази самообладание, извини се, когато прецени, че вече е учтиво, и занесе писмото отзад в кухничката си.

Справката беше кратка и Нел я прочете за броени минути, а съдържанието ѝ я объркa повече от всякога. Според проучванията на господин Мориш Елайза Мейкпийс не била заминала никъде през 1909 и 1910 година. През цялото време била в къщата на скалата. Той беше изпратил няколко документа в подкрепа на думите си — разговор с човек, който твърдеше, че работел в „Блакхърст“, кореспонденцията на Елайза с лондонски издател, — изпратени и получени през Клиф Котидж, обаче тях Нел прочете едва неотдавна. Беше твърде изненадана от новината, че Елайза не е заминавала никъде. Че през цялото време си е била там, в къщата. Уилям ѝ се стори толкова сигурен. Каза, че никой не я бил виждал цели дванайсет месеца. Нел не разбираше защо спомените на Уилям не отговарят на откритието на господин Мориш. Веднага щом се върнеше в Корнуол, щеше отново да поговори с Уилям, да види дали не му хрумва нещо.

Нел прокара опакото на дланта си по челото. Горещ ден, но такъв си беше Брисбън през януари. Небето лъщеше яркосиньо като купол от фино и изящно стъкло, но по-късно вечерта със сигурност щеше да се разрази буря. Нел живееше тук отдавна и прекрасно знаеше кога сърдитите облаци се скупчват невидими някъде отстрани.

Малко по-надолу по улицата Нел чу някаква кола да намалява ход. Не беше на никой от съседите ѝ: беше твърде шумна, за да е минито на Хауард, твърде писклива, за да е големият форд на Хоган. Разнесе се ужасен трясък, когато автомобилът се качи на тротоара твърде бързо и рязко. Нел поклати глава — добре че така и не се научи да шофира, никога не ѝ беше трябвала кола. Автомобилите, изглежда, изваждаха на преден план най-лошото у хората.

Уискърс се изправи и изви гръб. Котките щяха наистина да ѝ липсват. Разбира се, щеше да организира транспортирането им, обаче от митницата ѝ казаха, че трябва да останат под карантина шест месеца, преди да ѝ разрешат да си ги вземе в новата къща.

— Здравей, любопитке — поздрави я Нел и почеса котето под муцунката. — Не се притеснявай, това е само шумна стара кола.

Уискърс измяучи, скочи от масата и погледна към Нел.

— Какво? Да не мислиш, че някой идва при нас? Не се сещам кой може да бъде, скъпа моя. Ние не сме точно център на светския живот, ако този факт случайно ти е убягнал.

Котката се стрелна по пода и излезе през задната врата. Нел остави купчината вестници.

— Добре, госпожичке, печелиш. Ще погледна. — Почеса гърба на Уискърс, докато минаваше по тясната бетонна алея. — Мислиш се за много умна, че ме накара да ти се вържа на…

Нел спря до задния ъгъл на къщата. Колата, голямо комби, наистина беше спряла пред нейната къща. По циментовите стълби се качваше жена с тесни шорти и големи слънчеви очила с бронзови рамки. Зад нея се влачеше кльощаво хлапе с прегърбени рамене.

Трите спряха и известно време се измерваха с поглед.

Накрая Нел успя да проговори, макар да не каза това, което й се искаше:

— Струва ми се, че се уговорихме първо да се обаждаш.

— Радвам се да те видя, мамо — каза Лезли и завъртя очи, както правеше като петнайсетгодишна. Навикът й вбесяваше Нел и тогава, и сега.

Нел усети как старите болки изплуват на повърхността. Тя не беше добра майка на Лезли, съзнаваше го, но вече беше твърде късно да поправи нещата. Стореното — сторено, но пък Лезли се оказа нелоша. Е, оказа се някаква.

— В момента подреждам кашоните за един търг — заяви Нел и преглътна бучката в гърлото си. Моментът не беше подходящ да споменава, че се мести в Англия. — Пръснала съм вещи навсякъде и няма място за сядане.

— Ще се оправим някак. — Лезли махна с пръсти по посока на Касандра. — Внучката ти е жадна, а навън е адски горещо.

Нел смъкна поглед към момиченцето, към внучката си. Дълги крайници, кокалести коленца, предпазлив поглед. Нямаше никакво съмнение — на някои деца на този свят са им отредени повече трудности, отколкото би трябвало.

Кой знае защо в този момент в съзнанието й изникна образът на Крисчън — момчето, което завари в градината в Корнуол. Сирачето без майка със сериозните кафяви очи. Внучката ти харесва ли градините, беше я попитал той, а Нел не знаеше отговора.

— Хайде тогава, по-добре да влезем.

48

Имението „Блакхърст“, 1913 г.

Конски копита чаткаха по студената и суха земя и се носеха на изток, към „Блакхърст“, обаче Елайза не ги чуваше. Гъбата на господин Мансел беше свършила работа и Елайза потъна в мъгла от хлороформ, а тялото й се отпусна в тъмния ъгъл на каретата…

Гласът на Роуз, тих и пресеклив:

— Нуждая се от нещо, което само ти можеш да направиш. Тялото ми изневерява, както винаги, но твоето, братовчедке, е силно. Моля те да ми дадеш дете, дете от Натаниъл.

И Елайза, която бе чакала толкова дълго, която отчаяно копнееше някой да се нуждае от нея, която открай време се усещаше като половинка, търсеща другата си половинка, изобщо не се замисли.

— Разбира се — каза тя, — разбира се, че ще ти помогна, Роуз.

Той идваше всяка нощ в продължение на една седмица. С помощта на д-р Матюс леля Аделайн изчисли датите и Натаниъл направи каквото поискаха от него. Прекосяваше лабиринта, заобикаляше покрай къщата и заставаше на прага на Елайза.

Първата нощ Елайза чакаше вътре и крачеше в кухнята, чудейки се дали той ще дойде, дали не е редно тя да приготви нещо. Питаше се как се държат хората в такъв момент. Без колебание се съгласи да изпълни молбата на Роуз и през следващите седмици почти не мислеше какви ще бъдат последиците от обещанието й, просто преливаше от признателност, задето Роуз най-сетне има нужда от нея. Замисли се какво ще се случи, ако намеренията им се осъществят, едва когато уговорената дата наближи.

Но въпреки това бе готова на всичко за Роуз. Повтаряше си отново и отново, че действията й завинаги ще скрепят връзката помежду им, колкото и отвратителен да се окаже непознатият за нея акт. Това се превърна за нея в нещо като молитва, в заклинание. Двете с Роуз щяха да останат свързани завинаги. Роуз щеше да я

обича дори повече от преди и нямаше отново да се отчужди от нея с такава лекота. Всичко това вършеше заради Роуз.

Когато на вратата й се похлопа през първата нощ, Елайза си повтори молитвата, отвори и пусна Натаниъл да влезе.

Той се позабави в коридора — по-едър, отколкото го помнеше, и по-мургав, докато Елайза не му посочи закачалката за палтото. Той свали връхната си дреха и й се усмихна почти признателно. И тя разбра, че той е не по-малко смутен от нея.

Последва я в кухнята, предпочете сигурността, стабилността на масата и се настани в крайчеца на един стол.

Елайза застана от отсрещната страна, избърса ръцете си в полата на роклята и се зачуди какво да каже, как да процедира. Най-добре да направят каквото трябва и да приключват. Нямаше смисъл да протакат още повече неловкото положение. Тя понечи да каже нещо, но Натаниъл я изпревари:

— … реших, че сигурно ще искаш да ги видиш. Цял месец работя над тях.

Елайза забеляза, че той носи със себе си кожена папка.

Постави я върху масата и извади отвътре купчина листове. Рисунки.

— Започнах с „Лов на феи“ — подаде й един лист и когато тя се пресегна да го вземе, забеляза, че ръцете му треперят.

Погледна към илюстрацията: черно-бяла рисунка с щриховани сенки. Бледа слаба жена беше полегнала в помещение от речен камък в студена и тъмна кула. Лицето на жената беше нарисувано с дълги и изящни линии. Беше красива, магическа, неуловима, точно каквато я описваше приказката на Елайза. Но в изражението на феята Натаниъл беше вложил и още нещо, което порази Елайза. Жената на рисунката приличаше на майка й. Не буквално, ставаше дума за нещо повече от извивката на устните, от хладните бадемови очи, от високите скули. По някакъв неописуем и вълшебен начин Натаниъл беше вложил чертите на Джорджиана в безжизнените крайници на феята, в нейното изтощение, в нетипичното примирение, изписано по лицето й. А най-странното от всичко бе, че Елайза едва сега си даде сметка, че в своята приказка за феята пленница всъщност описва майка си.

Тя вдигна поглед към него и се взря в тъмните очи, които проникваха дълбоко в душата й. Той срещна погледа й и неочаквано двамата усетиха по-силно топлината на огъня.

* * *

Обстоятелствата усилваха всичко. Гласовете им звучаха твърде силно, движенията им бяха твърде резки, въздухът — твърде хладен. Актът не беше отблъскващ, както се бе опасявала тя, но и не беше обикновен. Освен това в поведението му имаше нещо, на което тя не можеше да не се наслади. Близост, интимност, от които прекалено дълго бе лишена. Елайза се почувства като едната от две свързани части.

Разбира се, всъщност не беше нищо подобно и дори мимолетната мисъл в тази посока беше предателство спрямо Роуз, обаче… Пръстите, докосващи гърба й, бузата й, бедрата й. Топлината на слетите им тела. Дъхът му на шията й…

В един момент тя отвори очи и започна да съзерцава лицето му, по което се нижеха изражения и истории. А когато и той отвори очи, погледът му прикова нейния и тя внезапно и напълно неочаквано се усети като физическо същество. Здраво стъпила на земята, материална, реална.

И после всичко свърши и двамата се откъснаха един от друг, а връзката от физическата близост се изпари. Облякоха се и тя го изпрати до долу. Застана до него пред вратата и двамата се заговориха за прилива и за вероятността през следващите седмици времето да се развали. Учтиво бъбрене, все едно той просто се беше отбил да вземе книга назаем.

Накрая той се пресегна да свали резето на вратата и помежду им увисна мъчително мълчание. Бремето на стореното. Той отвори вратата и после отново я затвори. Извърна се с лице към нея.

— Благодаря ти — каза.

Тя кимна.

— Роуз иска… Нуждае се…

Тя отново кимна и той леко се усмихна. Отвори вратата и потъна в нощта.

* * *

С напредването на седмицата необичайното стана обичайно и помежду им се установи известна привичност. Натаниъл носеше последните си рисунки и двамата заедно обсъждаха сюжетите и илюстрациите. Носеше и молива си и нанасяше поправки, докато си говореха. След като той завършеше рисунките, разговорът им често се насочваше към други теми.

Разговаряха и докато лежаха в тясното легло на Елайза. Натаниъл й разказваше за семейството си, което тя бе смятала за мъртво, за трудната си младост, за доковете на баща си и за напуканите от прането ръце на майка си. Елайза също усети, че му разказва неща, които не е споделяла с никой друг, тайни от миналото й: за майка си, за баща си, когото не познаваше, за мечтата си да го последва и да замине да плава в открито море. Толкова силна и необяснима близост породи връзката им, че тя му разказа дори за Сами.

Така измина седмицата, а последната вечер Натаниъл дойде по-рано. И като че не му се искаше да правят каквото трябваше. Седнаха един срещу друг на масата като първата вечер, но не си продумаха. И после най-неочаквано Натаниъл се пресегна и повдигна кичур от дългата й коса и червеното стана златно на светлината на свещите. Съсредоточено се взираше в кичура между пръстите си. Тъмната му коса падна и засенчи бузата, а черните му очи изглеждаха още по-големи от неизречените мисли. Нещо топло неочаквано стегна гърдите на Елайза.

— Не искам това да свършва — най-сетне промълви той. — Знам, глупаво е, но чувствам…

Той замълча, когато Елайза изпъна пръста си и категорично натисна устните му. Накара го да замълчи. Нейното сърце блъскаше като обезумяло под роклята и тя се молеше той да не забележи. Не биваше да го оставя да довърши изречението си — колкото и силно да копнееше за това някаква издайническа частица от нея, — защото думите притежаваха сила, Елайза го знаеше по-добре от всеки друг. Бяха си позволили да почувстват твърде много, въпреки че в уговорката помежду им място за чувства нямаше.

Тя леко поклати глава и най-сетне той кимна. Известно време не я погледна, не каза нищо повече. Докато Натаниъл седеше и рисуваше мълчаливо, Елайза едва успя да овладее порива си да му каже, че е променила мнението си, че е прибързала с отговора.

След като той си тръгна онази нощ и тя се върна обратно в къщата, стените й се сториха необикновено притихнали и безжизнени. Намери на масата парче хартия, обърна го и съзря собственото си лице. Скица. И този път нямаше нищо против, че е станала пленница на хартията.

* * *

Елайза разбра, че са успели още преди да мине първият месец. Изпитваше необяснимото усещане, че не е сама, дори когато беше убедена, че няма никого наблизо. А когато не получи и месечното си кървене, вече беше сигурна. Мери, която бе изгубила бебето си, бе върната временно на работа в „Блакхърст“ и бе инструктирана да действа като посредник между голямата къща и къщата на скалата. Когато Елайза й каза, че да, в тялото й расте още един живот, Мери въздъхна, поклати глава и отнесе новината на леля Аделайн.

Къщата беше оградена със зид, така че когато коремът на Елайза започне да расте, никой да не я вижда. Разчу се, че тя е заминала, и светът просто забрави за нея. Най-простичките лъжи са най-достоверни, а конкретно тази свърши чудесна работа. Желанието на Елайза да пътува беше всеизвестно. На хората не им беше трудно да повярват, че тя е заминала без предизвестие и ще се върне, когато си поиска. Всяка вечер Мери й носеше провизии, а лекарят на леля Аделайн, д-р Матюс, я преглеждаше през две седмици под укритието на нощта, за да се увери, че бременността протича нормално.

През деветте месеца на своето затворничество Елайза не се срещаше с почти никого, но въпреки това нито веднъж не се почувства самотна. Пееше на все по-големия си корем, шепнешком разказваше приказки, имаше необикновени и много живи сънища. Къщата сякаш се смали и я обгърна като старо топло палто.

А градината, място, където сърцето й винаги пееше от щастие, стана по-красива от всякога. Цветята ухаеха по-приятно, изглеждаха по-ярки и растяха по-бързо. Един ден, докато седеше под ябълковото дърво и усещаше край себе си как се движи топлият слънчев въздух, Елайза заспа дълбоко. И както си дремеше, сънува една приказка — толкова ясно, сякаш някой непознат беше коленичил до нея и я беше прошепнал на ухото й. Беше история за млада жена, надмогнала страховете си и пропътувала огромно разстояние, за да разкрие истината за свое остаряващо любимо същество.

Елайза се събуди сепнато, напълно сигурна, че сънят е важен и че трябва да се превърне в приказка. За разлика от повечето получени насън вдъхновения, историята се нуждаеше от малка обработка. Детето, бебето, което Елайза носеше, също беше важна част от разказа. Елайза не можеше да обясни как е разбрала това, но изпитваше необяснима увереност, че бебето е свързано с историята по някакъв начин и й е помогнало историята да бъде толкова жива и цялостна.

Елайза написа приказката още същия следобед, озаглави я „Очите на магьосницата“ и през следващите седмици мислите й нерядко се връщаха към тъжната старица, чиято истина е била открадната от нея. Елайза не беше виждала Натаниъл от нощта на последната им среща, но знаеше, че той продължава да работи над илюстрациите за книгата й, и копнееше да види за какво ще го вдъхнови новата й приказка. През нощта, когато Мери донесе провизии, Елайза попита за него възможно най-равнодушно и помоли Мери да му предаде да я посети скоро. Мери обаче само поклати глава.

— Госпожа Уокър няма да му позволи — снижи глас Мери, макар че двете бяха сами в къщата. — Чух я да плаче пред господарката за това и тя каза, че не е редно той да минава през лабиринта и да ви посещава. Не и след случилото се. — Мери погледна към издутия корем на Елайза. — Твърди, че положението може да се обърка.

— Но това е нелепо — възрази Елайза. — Направихме всичко това заради Роуз. И двамата с Натаниъл я обичаме, затова изпълнихме молбата й и й осигурихме онова, което иска повече от всичко.

Мери, която съвсем ясно беше изразила мнението си относно стореното и онова, което Елайза възнамеряваше да направи след раждането на детето, замълча.

Елайза въздъхна безсилно.

— Искам да поговоря с него за илюстрациите на приказките.

— Госпожа Уокър не е много доволна и от това — каза Мери. — Не й харесва, че той прави рисунки за книжката ви.

— Но защо е против?

— Завижда, затова, направо е позеленяла от завист. Не може да понесе мисълта той да отделя време и сили, мислейки за вашите приказки.

След това Елайза престана да мисли за Натаниъл, изпрати ръкописната версия на „Очите на магьосницата“ в „Блакхърст“ по Мери, която се съгласи — както сама изтъкна, против здравия си разум — да отнесе приказката.

Няколко дни по-късно по куриер пристигна подарък — статуя за градината на Елайза, момче с ангелско лице. Елайза се досети, дори без да прочете придружаващата статуята бележка, че й я праща Натаниъл, имайки предвид Сами. В писмото си той се извиняваше, че не я посещава, питаше как е със здравето, а после бързаше да премине към новата й приказка и я уверяваше, че вълшебствата са завладели мислите му, че има толкова много идеи за илюстрации, че не може да мисли за почти нищо друго.

Роуз идваше веднъж месечно, но постепенно Елайза започна да се отнася предпазливо към посещенията й. Те винаги започваха добре и Роуз се усмихваше широко, когато видеше Елайза, питаше я как е и веднага искаше да докосне корема й и да усети движението на бебето. Но в даден момент Роуз най-неочаквано се отдръпваше необяснимо, започваше да върши ръце и да не иска да докосва повече корема на Елайза, отказваше дори да я погледне в очите. Пръстите й започваха да мачкат собствената й рокля, подплатена, уж че самата тя е бременна.

След шестия месец Роуз съвсем престана да идва. Елайза напразно я чакаше в уговорения ден и озадачена се питаше дали не е объркала датата. Но не, беше си я записала. Отначало се уплаши да не би Роуз да се е разболяла, понеже едва ли нещо друго можеше да й

попречи да дойде. Но когато пристигна Мери с кошницата с продукти, Елайза тутакси я нападна с въпроси.

— Мери! — поде тя и изви гръб, за да накара бебето да се премести, за да не се притиска от едната й страна. — Зле ли е Роуз? Не се мъчи да ме предпазваш. Ако Роуз не е добре…

— Нищо подобно, госпожице Елайза. Само че госпожа Уокър намира посещенията си тук за твърде разстройващи.

— Разстройващи ли?

Мери не погледна Елайза в очите.

— Чувства провала си още по-силно от преди. Тя за нищо не става, а вие изглеждате свежа като праскова. Когато се прибира от тук, лежи болна дни наред. Не иска да вижда господин Уокър, сопва се на господарката, не се храни.

— В такъв случай очаквам с нетърпение раждането на това дете. След като родя, след като Роуз стане майка, тя ще забрави тези чувства.

И отново се озоваха в познати води: Мери клатеше глава, а Елайза защитаваше решението си.

— Не е редно, госпожице Елайза. Една майка не може да се откаже от детето си.

— Това дете не е мое, Мери. То е на Роуз.

— Друго ще мислите, когато настъпи моментът.

— Няма.

— Не знаете…

— Няма да се чувствам по-различно, понеже не мога. Дала съм дума. Ако променя намерението си, Роуз няма да го понесе.

Мери изви вежди.

Елайза се постара тонът й да прозвучи още по-категорично:

— Ще й дам детето и Роуз отново ще бъде щастлива. Ще бъдем щастливи заедно като преди. Не разбираш ли, Мери? Детето, което нося, ще върне Роуз при мен.

Мери погледна Елайза в очите и се усмихна тъжно.

— Може би имате право, госпожице Елайза — каза тя, макар да не звучеше никак убедено.

* * *

Сетне, след като минаха месеци, през които времето сякаш бе спряло, дойде краят. Една седмица по-рано от очакваното. Болка, ослепителна болка, а тялото й досущ като машина, която със скрибуцане се разбужда за живот, за да изпълни онова, заради което е създадена. Мери разпозна признаците на предстоящото раждане и се постара да бъде там, за да помогне. Майка й израждаше бебета през целия си живот и Мери знаеше какво се прави.

Раждането премина гладко и се роди най-красивото същество, което Елайза беше виждала някога — момиченце с нежни ушета, красиво прилепнали към главичката, и с бледи пръстчета, които току се стряскаха от въздуха, който преминаваше помежду им.

Макар че от Мери се очакваше незабавно да съобщи в „Блакхърст“, когато раждането започне, тя не обели дума през следващите няколко дни. Разговаряше само с Елайза, подтикваше я да премисли участието си в отвратителното съглашение. Защото не беше редно, шептеше й Мери отново и отново, една майка да изостави собственото си дете.

Три дни и три нощи Елайза остана самичка с бебето. Колко необикновено усещане бе да опознае човечето, живяло и расло в тялото й! Да гали ръчичките и крачетата, които бе докосвала отвън, когато я ритаха отвътре. Да наблюдава малките устнички, стиснати, сякаш ей сега ще продумат. И изражението на безмерна мъдрост, сякаш през тези първи дни живот миниатюрното човече е съхранило знанието за един току-що изминал живот.

А после, на третата нощ Мери дойде в къщата на скалата, застана на прага и съобщи ужасната новина. С наближаването на деня на раждането леля Аделайн ставала все по-напрегната и се притеснявала дали всичко ще се развие по план, затова уговорила посещение на д-р Матюс за следващата нощ. Мери снижи глас и стисна ръцете на Елайза: ако частичка от нея копнеела да задържи бебето, трябвало да го направи сега, настойчиво заяви Мери. Трябвало да вземе детето и да избяга.

Но макар предложението за бягство да се върза на здрав възел в сърцето на Елайза, да я подръпна силно и да я призова към действие, тя побърза да го развърже. Пренебрегна острата болка в гърдите и

увери Мери, както бе сторила и преди това, че прекрасно познава желанията си. Погледна детето си за последен път, взря се до болка в съвършеното личице, помъчи се да проумее, че тя го е създала, че тя е създала това прекрасно същество, докато туптенето в главата, в сърцето и в душата й стана нетърпимо. А после, сякаш наблюдавайки се отдалеч, тя направи каквото беше обещала: подаде малкото момиченце и позволи да го отведат. Затвори вратата след Мери и се върна самичка в притихналата и пуста къща. А когато зората се разля над градината и стените на къщата отново се отдръпнаха, Елайза осъзна, че никога досега не е изпитвала истински черната болка на самотата.

* * *

Макар да презираше Мансел, човека на Лайнъс, макар да проклинаше името му, когато той доведе Елайза в живота им, Аделайн не можеше да оспори факта, че този тип умееше да намира хора. Беше го изпратила в Лондон преди три дни и днес следобед, докато се преструваше, че бродира в сутрешния салон, я извикаха на телефона.

От отсрещната страна Мансел, за щастие, беше дискретен. Никога не се знае дали някой не слуша от деривата.

— Лейди Монтраше, обаждам се да ви съобщя, че някои от нещата, които поискахте, са намерени.

Дъхът на Аделайн секна. Толкова бързо? Очакването, надеждата и изопнатите й нерви накараха връхчетата на пръстите й да изтръпнат. Преглътна мъчително.

— Може ли да попитам по-голямата ли намерихте, или по-малката?

— По-голямата.

Клепачите на Аделайн се затвориха. Тя заличи от гласа си облекчението и радостта.

— Кога ще направите доставката?

— Тръгваме от Лондон незабавно. Ще пристигна в „Блакхърст“ довечера.

И така, Аделайн чакаше. Крачеше по бесарабския килим, заглаждаше полите си, караше се на слугите и през цялото време

кроеше как да се отърве от Елайза.

* * *

Елайза се съгласи никога да не припарва до къщата и точно това направи. Но наблюдаваше. И установи, че дори когато вече беше спестила достатъчно пари, за да си купи билет за някой кораб и да отплава за далечни земи, нещо я спираше. Сякаш с раждането на бебето котвата, която Елайза диреше през целия си живот, се заби в земята на „Блакхърст“.

Детето я привличаше по някакъв магически начин, затова тя остана. Но спази обещанието си към Роуз и странеше от къщата. Намираше други места, където да се крие и да наблюдава. Точно както правеше като малко момиче и лягаше на полицата в тясната стаичка на горния етаж у госпожа Суиндъл. Наблюдаваше светът да се движи покрай нея, а самата тя стоеше неподвижно и не участваше в това.

Защото след загубата на детето Елайза установи, че е пропаднала през центъра на предишния си живот, на някогашната си същност. Беше се отказала от рожденото си право и така бе изменила на житейското си предназначение. Рядко пишеше, създаде само една приказка, която смяташе достойна да включи в сборник. За млада жена, която живее сам-сама в тъмна гора, взема неправилно решение, макар и по основателна причина, но така се самоунищожава.

Безличните месеци се проточиха в дълги години и после, една сутрин през 1913 година, издателят й изпрати книжката с приказките. Елайза веднага я внесе вътре, разкъса хартията на опаковката и отдолу се показа подвързаното с кожа съкровище. Тя седна на люлеещия се стол, отвори на титулната страница на книгата и я вдигна близо до лицето си. Миришеше на прясно мастило и на лепило, съвсем като истинска книга. Тук бяха отпечатани нейните приказки, творенията на фантазията й. Разгърна дебелите недокоснати още страници приказка след приказка, докато стигна до „Очите на магьосницата“. Прочете цялата приказка и докато го

правеше, си спомни необикновено живия си сън в градината, всеобемащото усещане, че детето в утробата й е важно за разказа.

И внезапно Елайза осъзна, че детето, нейното дете, трябва да има тази приказка, че то и приказката са някак свързани. Уви книжката в кафява хартия, издебна сгодна възможност и направи тъкмо онова, което беше обещала да не прави: мина през портата в края на лабиринта и закрачи към къщата.

* * *

Прашинки, стотици прашинки танцуваха на сребристата слънчева светлина, бликнала между двете бурета. Момиченцето се усмихна и Писателката, скалата, лабиринтът и мама излетяха от мислите й. Протегна пръстче и се помъчи да улови някоя прашинка с него. Посрещна със смях начина, по който прашинките се приближаваха съвсем близко, преди отново да се разлетят.

Шумовете зад скривалището й се промениха. Момиченцето долови оживлението от раздвижване, гласове, в които звънтеше вълнение. Наведе се към булото от светлина и притисна личице към хладното дърво на буретата. С едно око надникна към палубата.

Крака, обувки и подгъви на фусти. Пъстри хартиени лентички, които пърхаха насам-натам. Лукави чайки, търсещи трохи по палубата.

Мощен тласък и големият кораб изстена тихо и издълбоко откъм търбуха си. Трептенията минаха през палубите и стигнаха до връхчетата на пръстите на момиченцето. Миг на очакване и тя притаи дъх, долепила длани до земята, после корабът се люшна и се оттласна от пристана. Сирената изрева и избухнаха възгласи: „На добър път!“. Потеглиха.

* * *

Пристигнаха в Лондон посред нощ. Тъмнината се бе провесила гъста и тежка в гънките на улиците, докато се придвижваха от гарата към реката. Момиченцето беше изморено — наложи се Елайза

да я събуди, когато пристигнаха на местоназначението си, — но не се оплакваше. Стискаше ръката на Елайза и я следваше по петите.

Вечерта двете вечеряха супа и хляб в стаята си. И двете бяха изтощени от пътуването и почти не си говориха, само се измерваха с поглед предпазливо над лъжиците си. Момиченцето попита веднъж за майка си и баща си, но Елайза отвърна само, че те ще ги чакат в края на пътуването. Беше лъжа, но необходима, реши Елайза: нуждаеше се от време, за да реши как ще е най-уместно да съобщи на малката новината за смъртта на Роуз и Натаниъл.

След вечеря Айвъри почти веднага заспа на единственото легло в стаята, а Елайза седна на канапето до прозореца. Гледаше ту тъмната оживена от минувачи улица, ту спящото дете, съзерцаваше личицето му още по-отблизо и накрая коленичи до леглото толкова близо, че усети дъха на момиченцето в косата си, можеше дори да преброи луничките по спящото личице. Наистина съвършено лице, с великолепна кожа с цвят на слонова кост и с розови устни. Елайза си даде сметка, че това е същото лице, същото мъдро изражение, което бе съзерцавала през първите дни от живота на детето. Същото лице, което подир това толкова често бе виждала в сънищата си.

И тогава я обзе копнеж, нужда — любов, май това беше, — толкова неистова, че всяка частица от съществото й се изпълни с категорична увереност. Сякаш собственото й тяло разпозна детето, на което бе дала живот, като реалност, както Елайза разпознаваше собствената си ръка, собственото си лице в огледалото, собствения си глас в тъмното. Тя внимателно легна на леглото и обгърна с тялото си телцето на спящото дете. Беше си у дома.

Едва когато свещта изгоря и по стените се проточиха тъмни сенки, тя най-сетне затвори очи. И се понесе в периферията на съня, усещайки тихото ритмично дишане до себе си, Елайза се пренесе в друго време, в друга стая само на няколко километра от тази, където самата тя спеше като дете, сгушена до топлото тяло на брат си Сами.

Елайза най-сетне си бе у дома.

* * *

В деня, в който трябваше да отплава корабът, Елайза и момиченцето излязоха рано, за да напазаруват. Елайза купи малко дрешки, четка за коса и куфар, в който да ги сложи. Куфарът беше подходящо голям за дете и Айвъри много му се зарадва. Стискаше го здраво, докато Елайза я водеше по претъпкания с хора пристан.

Навсякъде цареше оживление и шумотевица: свирещи локомотиви, бълващи пара, кранове, които качваха на борда бебешки колички, велосипеди и грамофони. Айвъри се засмя, когато минаха покрай върволица блеещи кози и овце, които пастири водеха към кораба. Беше облечена в по-хубавата от двете роклички, които Елайза й купи, и изглеждаше точно като богато момиченце, дошло да изпрати леля си на дългото й пътуване по море. Когато стигнаха до мостика, Елайза подаде на служителя билета.

— Добре дошли на борда, госпожо — поздрави я той и кимна така, че униформеното му кепе подскочи.

Елайза също кимна в отговор.

— Радвам се, че ще пътувам на прекрасния ви кораб — каза тя. — Племенницата ми е на седмото небе от радост за леля си. Вижте, дори си е взела куфарче наужким.

— Харесват ли ти големите кораби, малка госпожице? — сведе поглед към Айвъри служителят, а тя кимна и се усмихна мило, но не отговори. Точно както я беше инструктирала Елайза.

— Господине, брат ми и снаха ми чакат малко по-надолу на пристана — махна тя към растящата тълпа долу. — Имате ли нещо против да кача племенницата си на борда за малко и да й покажа каютата си?

Служителят изгледа Айвъри, после погледна към редицата чакащи пътници, която вече се бе извила на пристана.

— Няма да се бавим — каза Елайза. — Ще означава много за детето.

— Ами може, струва ми се. Но на всяка цена я доведете обратно — намигна той на Айвъри. — Имам чувството, че много ще липсва на родителите си, ако замине без тях.

Елайза хвана Айвъри за ръчичката и тръгна нагоре по мостчето.

Имаше хора навсякъде, делови гласове, плискане на вода, сирени за мъгла. На палубата корабният оркестър свиреше весела мелодия, а

камериерките се суетяха във всички посоки, пощаджийчета разнасяха телеграми, а наперени пикола носеха шоколади и подаръци за заминаващите пътници.

Елайза обаче не последва стюарда към вътрешността на кораба, а поведе Айвъри по палубата и спря едва когато стигнаха до няколко дървени бурета. Пъхна момиченцето зад тях и коленичи, а полата й се провеси върху дъските на палубата. Момиченцето беше разсеяно, никога не беше виждало такова оживление и не спираше да върти глава.

— Трябва да почакаш тук — каза Елайза. — Опасно е да мърдаш. Скоро ще се върна. — Поколеба се и погледна към небето. Горе се стрелкаха чайки с бдителни черни очи. — Чакай ме, чу ли?

Момиченцето кимна.

— Можеш ли да се криеш?

— Разбира се.

— Ще поиграем на една игра. — Докато изричаше думите, в мислите й изникна Сами и кожата й изстина.

— Обичам да играя.

Елайза преглътна и прогони образа. Това момиченце не беше Сами. И нямаше да играят на „Изкормвача“. Всичко щеше да бъде наред.

— Ще дойда да те взема.

— Къде отиваш?

— Трябва да се срещна с един човек. И да взема нещо, преди да отплава корабът.

— Какво?

— Моето минало — отвърна Елайза. — Моето бъдеще. — Усмихна се мимолетно и додаде: — Моето семейство.

* * *

Докато каретата летеше към „Блакхърст“, Елайза започна да идва на себе си. Постепенно се опомни: усети клатушкането, калното тупкане на копитата, мириса на мухъл.

Отвори очи и примигна. Черните сенки се разтвориха в кръпки прашна светлина. Когато погледът й се избистри, тя замря.

Срещу нея седеше някой, някакъв мъж. Главата му беше наклонена и облегната на коженатa седалка, а равномерното му дишане бе съпроводено с леко похъркване. Беше нисък и набит, а на носа му беше кацнало пенсне.

Елайза притаи дъх — отново стана дванайсетгодишна и един човек я водеше към неизвестното бъдеще. Заключена в карета със злия човек, за когото говореше мама. Мансел.

И все пак… нещо не беше наред. Елайза забравяше нещо, някакъв тъмен облак витаеше в покрайнините на съзнанието й. Нещо важно, нещо, което трябваше да направи.

Ахна. Къде е Сами? Трябваше да е с нея, длъжна беше да го защитава…

Отвън се чуваше чаткането на конски копита. И този звук я плашеше и тревожеше, макар тя да не знаеше защо. Тъмният облак се раздвижи. Приближаваше се.

Елайза сведе поглед към полата си, ръцете й останаха сключени в скута. Ръцете й… но и не точно нейните.

Ярка светлина разкъса облака — тя изобщо не беше дванайсетгодишна, беше зряла жена.

Но какво се бе случило? Къде се намираше? И защо беше с Мансел?

Къща на скалата, градина, морето…

Започна да диша по-рязко и по-шумно.

Жена, мъж, бебе…

Паника плисна по кожата й.

И още светлина… облакът избледняваше, разпадаше се…

Думи, откъслечни значения: Мерибъро… кораб… дете, но не Сами, а момиченце…

Гърлото на Елайза пламна. В нея се отвори дупка, която тутакси се изпълни с черен страх.

Момиченцето беше нейно.

Осъзна го с яснота, която прогори съзнанието й: момиченцето беше самичко на един заминаващ кораб.

Паника обзе всяка нейна пора. Сърцето й туптеше неистово в слепоочията. Трябваше да се измъкне, трябваше да се върне.

Елайза погледна настрани към вратата.

Каретата се движеше бързо, но тя не даваше пет пари. Корабът щеше да отплава днес, а момиченцето беше на борда. Детето, нейното дете, сам-самичко.

С раздирани от болка гърди и пулсираща от болка глава Елайза протегна ръка.

Мансел се размърда. Воднистите му очи се отвориха, светкавично приковаха ръката на Елайза, стиснала дръжката.

Жестока усмивка плъзна по устните му.

Тя стисна лостчето, той се стрелна да я спре, но тя се оказа по-бърза. В крайна сметка нейната нужда беше по-силна.

* * *

Докато падаше, вратата на клетката се отвори и тя полетя — летеше, летеше, летеше — към студената тъмна земя. Времето се нагъна: всички мигове се сляха в едно, миналото стана настояще и бъдеще. Елайза не затвори очи, а гледаше как земята приближава, усети мириса на пръст, на трева, на надежда…

… И летеше ли, летеше вече с разперени криле над земята и по-нависоко, носеше се на вятъра с охладено лице и бистро съзнание. Елайза знаеше къде отива. Летеше към дъщеря си, към Айвъри. Към съществото, което диреше цял живот, към другата си половина. Най-сетне беше цяла и си отиваше у дома.

49

Клиф Котидж, 2005 г.

Най-после отново беше в градината. Заради лошото време, пристигането на Руби и посещението в къщата на Клара минаха дни, преди Касандра да успее да се промъкне под стената. Обзело я беше странно безпокойство, което едва сега започна да се разсейва. Странна работа, помисли си тя, надявайки ръкавицата на дясната си ръка: никога не се бе смятала за бог знае каква градинарка, но това място беше различно. Чувстваше се длъжна да се върне, да зарови ръце в пръстта и да възроди градината. Докато оправяше пръстите на другата ръкавица, Касандра спря и отново забеляза ивицата бяла кожа на пръста си, на безименния пръст, от който беше свалила брачната си халка. Прокара палец по кожата. Беше много гладка, по-еластична, отколкото на съседните пръсти, сякаш е била кисната в топла вода. Бялата ивица беше най-младата част от нея, петнайсет години по-млада от останалата част на тялото й. Скрита от мига, в който Ник постави пръстена на пръста й; това бе единствената част от нея, която не се бе променила, не бе остаряла.

— Е, доволна ли си, достатъчно ли застудя? — попита Крисчън, който тъкмо се беше промушил под стената, пъхнал ръце дълбоко в джобовете на джинсите си.

Касандра сложи ръкавицата и му се усмихна.

— Не знаех, че в Корнуол застудява. В брошурите пише, че климатът е умерен.

— Умерен в сравнение с Йоркшър — отговори той с крива усмивка. — Вече се усеща вкусът на зимата. Ти поне няма да се наложи да преживееш това.

Помежду им се възцари мълчание. Крисчън се обърна да огледа дупката, която бе започнал да копае предишната седмица, а Касандра се престори, че цялото й внимание е насочено към греблото за скубане на бурените. Двамата избягваха да обсъждат завръщането й в Австралия. През последните няколко дни, когато разговорът се

завъртеше около темата, един от двамата веднага се опитваше да го насочи другаде.

— Размишлявах за писмото на Хариет Суиндъл — каза Крисчън.

— Така ли? — Касандра прогони тревожните мисли за миналото и бъдещето.

— Каквото и да е имало в керамичното гърненце, което Елайза е взела от комина, трябва да е било много важно. Нел вече е била на кораба, така че Елайза е поела огромен риск, като се е върнала за него.

Предния ден бяха разговаряли по въпроса. В едно топло сепаре в кръчмата, с бумтящ в, ъгъла огън и с една местна група, която свиреше в другия край на помещението, двамата отново бяха обсъдили всяка известна им подробност. Търсейки извода, който и двамата съзнаваха, че сигурно ще им извади очите.

— Изобщо не е допускала, че онзи мъж — който и да е той — ще я отвлече. — Касандра заби греблото в лехата. — Иска ми се Хариет да ни беше казала името му.

— Сигурно е бил изпратен от семейството на Роуз.

— Смяташ ли?

— Кой друг ще иска толкова отчаяно да ги върне?

— Да върне Елайза.

— Моля?

— Не са върнали Нел. Само Елайза.

Крисчън престана да копае.

— Да, това е странно. Сигурно не им е казала къде е Нел.

Ето това беше напълно нелогично според Касандра. Почти през цялата нощ лежа будна и прокарва различните нишки през мислите си, но все стигаше до едно и също заключение. Елайза може и да не е искала Нел да остане в „Блакхърст“, но няма съмнение, че би желала да спре кораба, когато е научила за отплаването му. Тя беше майка на Нел и явно много я е обичала, след като я е отвела от имението. Нима не би направила всичко възможно да предупреди хората, че Нел е самичка на кораба? Не би си мълчала и не би оставила скъпото си четиригодишно момиченце да пътува само до Австралия. Греблото на Касандра се удари в един много упорит корен.

— Според мен не е можела да им каже.

— Какво имаш предвид?

— Ами това, че ако е можела, е щяла да ги предупреди. Нали така?

Крисчън кимна бавно и изви вежди, докато осмисли последиците от тази теория. Заби лопатата си в дупката.

Коренът беше много жилав. Касандра изскуба другите бурени и проследи растението малко по-нависоко. Усмихна се. Макар да беше почти опоскано от листа, тя разпозна растението, беше виждала подобни в градината на Нел в Брисбън. Беше жилав стар розов храст, който растеше от десетилетия, ако не и по-отдавна. Стеблото му беше дебело колкото ръката й, а клонките му бяха покрити с гневни бодли. Обаче розата още беше жива и с малко грижи пак щеше да разцъфти.

— О, боже!

Касандра вдигна поглед от розата си. Крисчън беше коленичил и се взираше в изкопа.

— Какво? Какво има? — попита тя.

— Намерих нещо. — Гласът му звучеше странно, трудно беше да го разгадае човек.

Ток плъзна под кожата на Касандра.

— Страшно ли е или вълнуващо?

— Според мен е вълнуващо.

Касандра коленичи до него и надникна в изкопа. Погледна накъдето й сочеше той.

Дълбоко във влажната почва от пръстта стърчеше нещо. Нещо малко, кафяво и гладко.

Крисчън се пресегна и разрови предмета, който се оказа керамично гърненце, в каквито навремето са продавали горчица и други неща. Избърса пръстта и го подаде на Касандра. Погледите им се срещнаха.

— Мисля, че градината ти току-що издаде тайната си.

Пръстите й усещаха хладната повърхност на учудващо тежкото гърненце. Сърцето на Касандра биеше като лудо в гърдите.

— Сигурно го е заровила тук — отбеляза Касандра. — След като онзи човек я е отвлякъл в Лондон, явно я е върнал тук.

Но защо Елайза ще заравя гърненцето, след като се е изложила на такава опасност, за да си го вземе? И защо ще рискува отново да го изгуби? Ако е имала време отново да зарови гърнето, защо не се е свързала с кораба? Защо не е намерила малката Айвъри?

И внезапно осъзна. Нещо, което отдавна дремеше в съзнанието й, мигом се проясни. Касандра рязко си пое дъх.

— Какво има?

— Мисля, че не тя е заровила гърненцето — прошепна Касандра.

— Как така? А кой?

— Според мен е било погребано заедно с нея.

И цели деветдесет години тя е лежала тук в очакване някой да я намери. В очакване Касандра да я открие и да разбули тайната й.

Крисчън се втренчи ококорен в изкопа. И кимна бавно.

— Това обяснява защо не се е върнала за Айвъри, за Нел.

— Не е можела, била е тук през цялото време.

— Но кой я е заровил? Човекът, който я е отвлякъл ли? Вуйчо й или леля й?

Касандра поклати глава.

— Не знам. Едно нещо обаче е сигурно — който и да го е направил, не е искал никой да разбира. Няма надгробен камък, нищо не бележи мястото. Искали са Елайза да изчезне и истината за нея да остане скрита навеки. Забравена точно като градината й.

50

Имението „Блакхърст“, 1913 г.

Аделайн се извърна от камината и си пое дъх толкова рязко, че талията й се стегна.

— Как така нещата не се развиха по план?

Вече се беше спуснала нощта и покрайнините на гората сякаш бяха стегнали обръча си около къщата. По ъглите на стаята висяха сенки, а светлината от свещите дразнеше студените им ръбчета.

Господин Мансел оправи пенснето си.

— Тя падна. Хвърли се от каретата. И конете полудяха.

— Лекар — отсече Лайнъс. — Трябва да се обадим на лекар.

— Лекарят няма да помогне — категорично заяви Мансел. — Тя вече е мъртва.

— Какво? — ахна Аделайн.

— Мъртва е — повтори той. — Жената… племенницата ви е мъртва.

Аделайн затвори очи и коленете й омекнаха. Светът се завъртя пред очите й — тя стана безтегловна, болката изчезна, освободи я. Как е възможно такова огромно бреме, такъв товар да падне от плещите ти толкова мигновено? Че само с един замах тя се оказа свободна от неизменния си отколешен враг — наследството на Джорджиана?

Аделайн не даваше пет пари. Молитвите й се бяха сбъднали, светът се беше поправил. Момичето беше мъртво. Нямаше го. Само това имаше значение. За пръв път след смъртта на Роуз Аделайн можеше да диша. Топли фризи на доволство плъзнаха по вените й.

— Къде? — чу се тя да пита. — Къде е?

— В каретата.

— Довели сте я тук?

— Не можех да сторя друго.

— Момичето… — разнесе се гласът на Лайнъс от креслото, което го бе обгърнало. Дишането му беше леко и учестено. — Къде е момиченцето с рижата коса?

— Жената каза няколко думи, преди да падне. Беше изтощена и говореше тихо, обаче ми се струва, че говореше за някакъв кораб. Беше притеснена, настояваше да се върне, преди корабът да отплава.

— Вървете — остро нареди Аделайн, — чакайте при каретата. Ще се разпоредя и ще ви повикам.

Мансел кимна отривисто и излезе, отнасяйки със себе си малкото топлинка в стаята.

— Ами детето? — изблея Лайнъс.

Аделайн не му обърна внимание, понеже трескаво търсеше решение. Естествено, слугите не биваше да научават. Засега знаеха, че след като е научила за преместването на Роуз и Натаниъл в Ню Йорк, Елайза е напуснала „Блакхърст“. Добре че момичето толкова често повтаряше колко много иска да пътува.

— Ами детето? — отново попита Лайнъс. Пръстите му трепереха върху яката. — Мансел трябва да я намери, трябва да намери кораба. Длъжни сме да я върнем, момиченцето трябва да бъде намерено.

Аделайн преглътна бучка на огромно отвращение, докато плъзваше поглед по спаруженото му тяло.

— Защо? — попита тя и усети как кожата й изстива. — Защо трябва да бъде намерено момичето? Каква е тя на някой от двама ни? — Говореше тихо и се надвеси над него. — Не разбираш ли? Свободни сме.

— Тя ни е внучка.

— Но не е от нашата кръв.

— От моята кръв е.

Аделайн пренебрегна плахото му твърдение. Нямаше време за подобна сантименталност. Не и сега, когато най-сетне бяха свободни. Завъртя се на пети и закрачи по килима.

— Ще кажем на хората, че детето е намерено в имението, но се е разболяло от скарлатина. Няма да задават въпроси, понеже вече и бездруго смятат, че е била болна и на легло. Ще заявим на слугите, че само аз ще се грижа за нея, понеже Роуз би желала така. След известно време, когато си дадем вид, че сме направили всичко възможно да се преборим с болестта, ще организираме опело.

И докато Айвъри щеше да получи погребение, каквото се полага на любима внучка, Аделайн щеше да се погрижи да се освободят от

тялото на Елайза бързо и скришом. Нямаше да я погребват в семейното гробище, това със сигурност. Благословената земя край Роуз нямаше да бъде замърсена. Елайза трябваше да бъде погребана там, където никой няма да я намери. Където на никого дори няма да му хрумне да търси.

* * *

На следващата сутрин Аделайн накара Дейвис да я преведе през лабиринта. Зловещо влажно място. Мирисът на влажни ниски храсти, които слънцето никога не докосва, я притискаше от всички страни. Черните й траурни поли шумоляха по загладената земя и окапалите листа се закачаха за тях като бодли. Приличаше на голяма черна птица, прибрала плътно пера, за да се предпази от мразовитата зима след смъртта на Роуз.

Когато най-сетне стигнаха в Тайната градина, Аделайн избута Дейвис настрани и тръгна по тясната пътека. Ята малки птички литваха подплашени, щом ги доближеше, и, кацнали на скритите си клонки, зацвърчаваха като обезумели. Тя мина толкова бързо, колкото позволяваше приличието, нетърпелива да се измъкне от това омагьосано място и от упойващата и плодовита миризма, от която свят й се завиваше.

Аделайн спря в дъното на градината.

По тънките й устни плъзна резлива усмивка. Стана точно както се бе надявала.

Усети студена тръпка и рязко се завъртя на пети.

— Видях достатъчно — отсече. — Внучката ми е сериозно болна и трябва да се върна в къщата.

Дейвис задържа погледа й малко по-дълго и по гръбнака й пробяга ужасена тръпка. Аделайн я потисна. Той не би могъл да знае каква измама крои тя.

— Върни ме обратно.

Докато следваше едрото му и тромаво тяло обратно през лабиринта, Аделайн се стараеше да стои на разстояние. Беше пъхнала ръка в джоба на роклята си и само с върхчетата на пръстите си пускаше малки късчета кремък от колекцията на Айвъри от един буркан в детската стая.

* * *

Следобедът се точеше, нощта също едва креташе и най-сетне стана полунощ. Аделайн стана от леглото, облече се и завърза връзките на ботите си. Мина на пръсти по коридора, слезе по стълбите и излезе навън в мрака.

Имаше пълнолуние, затова тя прекоси бързо откритата морава, като се стремеше да се движи в сенките на храстите и дърветата. Вратата към лабиринта беше затворена, но Аделайн скоро се оправи с катинара. Шмугна се вътре и се усмихна, доволна от себе си, когато видя, че ситните камъчета сияят като сребро.

Следваше дирята от камъчета и накрая стигна до втората порта, до входа към Тайната градина.

Градината жужеше между своите каменни зидове. Лунната светлина посребряваше листата и те лекичко звънтяха на шепнещия вятър като късчета фин метал. Като трептяща струна на арфа.

Аделайн изпитваше странното усещане, че някой скришно я наблюдава. Огледа побелелия от лунната светлина пейзаж и рязко си пое дъх, когато забеляза чифт очи в разклонението на едно съседно дърво. След миг съзнанието й запълни празнините, забеляза перата на бухала, облото му тяло, главата, острата човка.

Но въпреки това не се почувства много по-добре. Имаше нещо странно в погледа на птицата. Нещо неземно. Такива наблюдаващи и преценяващи очи…

Аделайн отмести поглед, отказвайки да допусне някаква си птица да я разстрои.

След това откъм къщата долетя шум. Аделайн приклекна до една пейка и проследи как две облечени в тъмни дрехи фигури изникват пред погледа й. Мансел, така предположи, но кого беше довел със себе си?

Фигурите се движеха бавно и помежду им имаше нещо по-голямо. Пред погледа на Аделайн те положиха товара си от другата страна на стената, после един от мъжете прекрачи изкопа и влезе в Тайната градина.

Разнесе се пукот, когато Мансел запали клечка кибрит, после светна пламъкът: оранжева сърцевина със син ореол. Той вдигна

фенера и усили пламъка, така че кръгът светлина се разшири.

Аделайн се изправи и се приближи.

— Добър вечер, лейди Монтраше — поздрави я Мансел.

Тя посочи към втория човек и попита ледено:

— Кой е този?

— Самюъл — отговори Мансел. — Моят кочияш.

— Защо е тук?

— Канарата е стръмна, а товарът ни тежък. — Той примигна срещу Аделайн и пламъкът на фенера се отрази в стъклата на пенснето му. — Може да му се има доверие, че няма да проговори. — Той насочи фенера настрани и освети лицето на Самюъл. Долната челюст на мъжа беше обезобразена. На мястото на устата му имаше само неравни издатини, покрити с кожа.

Мъжете започнаха да гребат, за да издълбаят по-надълбоко вече направения от работниците изкоп. Погледът на Аделайн се плъзна към тъмното покривало под ябълковото дърво. Момичето най-сетне щеше да бъде предадено на пръстта. Щеше да изчезне и да бъде забравено — сякаш никога не е съществувало. А след време хората щяха да забравят, че изобщо я е имало.

Аделайн затвори очи и се опита да прогони цвърченето на проклетите птици, които бяха започнали да цирикат като обезумели, и шумоленето на листата, което беше станало доста злокобно. Вместо това се заслуша в блаженото трополене на пръстта, която се сипеше върху твърдата повърхност долу. Скоро всичко щеше да приключи. Момичето щеше да изчезне завинаги и Аделайн пак щеше да може да диша…

Въздухът се раздвижи и тя усети хладината му с лицето си. Отвори очи.

Към нея приближаваше тъмен силует, точно до главата й.

Птица? Прилеп?

Тъмни криле удряха нощния въздух.

Аделайн отстъпи назад.

Внезапно клъвване и кръвта й се смръзна. После пламна. И пак се смръзна.

Когато бухалът отлетя над зида, дланта на Аделайн запулсира.

Явно бе възкликнала, понеже Мансел спря да копае и приближи фенера към нея. На танцуващата жълтеникава светлина Аделайн видя,

че един дълъг филиз на розовия храст се е измъкнал от цветната леха, за да я докопа. Дебел бодил стърчеше от дланта й.

Извади го от кожата си с другата си ръка. Капка кръв бликна към повърхността — съвършена лъскава капчица.

Аделайн измъкна кърпичка от ръкава си. Притисна я към раничката и загледа как кръвта попива в тъканта.

Беше просто убождане от роза. Без значение, че кръвта бе ледена под кожата й, раната щеше да заздравее и всичко щеше да се оправи.

Само че розовият храст щеше да бъде първият, който щеше да бъде изкоренен, когато Аделайн разпореди да изравнят градината със земята.

51

Триджина, 2005 г.

Когато Касандра впери поглед в дълбоката яма, в гроба на Елайза, усети как я обгръща странно спокойствие. Сякаш с откриването на градината тук се беше възцарило странно спокойствие: птиците притихнаха, листата престанаха да шумолят, странното безпокойство се изпари. Отдавна забравената тайна, която градината беше принудена да пази, вече беше разкрита.

Тихият глас на Крисчън се разнесе сякаш отдалеч:

— Е, няма ли да го отвориш?

Керамичният буркан, чиято тежест Касандра усещаше в ръцете си. Тя плъзна пръсти по стария восък, с който беше запечатан съдът. Погледна към Крисчън, който й кимна насърчително, после натисна и завъртя, разчупи печата, за да отвори капака.

Вътре имаше три неща: кожена торбичка, кичур лъскава рижа коса и една брошка.

В кесийката откриха две стари монети — мръсни медни монети с познатия профил на забулена жена: кралица Виктория. Датите бяха 1897 и 1900 година.

Косата беше привързана с канапче и навита като охлювна черупка, за да се побере във вътрешността на кутийката. Тъй като години наред беше стояла в гърнето, косата беше гладка и мека, много мека. Касандра се запита чия ли е и си спомни какво пишеше в дневника на Роуз при пристигането на Елайза в „Блакхърст“: протяжно оплакване от момиченцето, което Роуз описваше като „почти дивачка“. Момиченцето с късо подстригана и щръкнала като момчешка коса.

Към брошката Касандра посегна най-накрая. Беше кръгла и се побра идеално в дланта й. Околовръст беше орнаментирана, украсена със скъпоценни камъни, а в средата имаше някаква фигура, почти като гоблен. Само че не беше гоблен. Касандра отдавна работеше сред антиквари и прекрасно знаеше какво представлява брошката. Обърна я и плъзна върха на пръста си по гравирания отзад надпис. *На*

Джорджиана Монтраше по случай шестнайсетия й рожден ден, така пишеше. Минало. Бъдеше. Семейство.

Ето го. Заради това съкровище се бе върнала Елайза в дома на семейство Суиндъл, заради него се беше натъкнала на господин Мансел и не беше успяла да замине за Австралия. Керамичното гърненце, заради което Елайза и Айвъри се бяха разделили, заради което се беше случило всичко впоследствие, заради което Айвъри беше станала Нел.

— Какво е това?

Касандра погледна Крисчън в очите.

— Жалейна брошка.

Той се намръщи.

— През викторианската епоха изработвали такива от косите на членовете на семейството, минали и настоящи. Тази е била на Джорджиана Монтраше, майката на Елайза.

Крисчън кимна бавно.

— Обяснява защо е била толкова важна за нея. Защо е искала да си я вземе.

— И защо не е успяла да се върне на кораба. — Касандра сведе поглед към безценното притежание на Елайза в скута си. — Просто ми се иска Нел да можеше да я види. Винаги се е чувствала изоставена, така и не узна, че Елайза е била майка й, че е била обичана. Това бе единственото, което копнееше да узнае — коя е.

— Но тя е знаела коя е — възрази Крисчън. — Тя беше Нел, чиято внучка Касандра я обича толкова много, че е дошла отвъд океана, за да разгадае загадката на живота й.

— Тя не знае, че съм тук.

— От къде си сигурна какво знае тя и какво не? Може би и в момента те наблюдава — изви вежди той. — Била е сигурна, че ще дойдеш. Защо иначе да ти завещава къщата? И онази бележка на завещанието — какво пишеше там?

Колко странна и се бе сторила онази бележка, как изобщо не я проумяваше, когато Бен й я даде. „На Касандра, която ще разбере причината.“

— И? Разбра ли я?

Разбира се. Нел, която толкова отчаяно копнееше да се изправи пред собственото си минало, за да може да го преодолее, бе видяла у

Касандра сродна душа. Поредната жертва на обстоятелствата.

— Знаела е, че ще дойда.

Крисчън кимна.

— Знаела е, че я обичаш достатъчно, за да довършиш започнатото от нея. Като в „Очите на магьосницата“, когато еленът казва на принцесата, че магьосницата не се нуждае от очи, че вече е научила коя е от обичта на принцесата към нея.

Очите на Касандра започнаха да парят.

— Мъдър е бил този елен.

— Мъдър и смел.

Не успя да сдържи усмивката си.

— И така, разбрахме коя е била майката на Нел. И защо я е оставила самичка на кораба. И какво се е случило с Елайза.

Освен това бе разбрала защо градината е толкова важна за самата нея, защо усещаше, че собствените й корени проникват в почвата, по-дълбоко и по-дълбоко, с всеки изминал момент, който Касандра прекарваше зад високия зид. Тук се чувстваше у дома, понеже по някакъв необясним начин в градината усещаше и присъствието на Нел. Както го бе усещала и Елайза. А тя, Касандра, беше пазителка на тайните и на двете.

Крисчън явно разгада мислите й.

— Е, още ли смяташ да продаваш? — попита той.

Касандра се загледа как вятърът посипва дъжд от жълти листа.

— Всъщност смятам да поостана.

— В хотела ли?

— Не, в къщата.

— Няма ли да си самотна?

Беше страшно нетипично за нея, но в този момент Касандра отвори уста и изрече точно каквото чувстваше. Не спря, не се усъмни, не се обезпокои.

— Мисля, че няма да ми е самотно. Не през цялото време. — Усети едновременно топлото и студено нахлуване на изчервяването и побърза да продължи: — Искам да завърша каквото започнахме.

Той изви вежди.

Този път руменината я спипа.

— Тук. Имам предвид в градината.

— Знам какво имаш предвид.

Погледът му прикова нейния, после се спусна към устните й. Сърцето на Касандра заблъска в гърдите, а Крисчън остави лопатата и посегна да погали бузата й. Приближи се до нея и тя затвори очи. От гърдите й се отрони въздишка, натежала от страданието на толкова много години.

Когато отвори очи, Касандра си даде сметка, че плаче. Не че беше тъжна, това бяха сълзите на намирането, на завръщането у дома след дълго отсъствие. Стисна здраво брошката. Минало. Настояще. Бъдеще. Собственото й минало беше изпълнено със спомени, един цял живот от прелестни, безценни и тъжни спомени. Цяло десетилетие тя се движеше сред тях, спеше с тях, разхождаше се с тях. Обаче нещо се бе променило. Тя се бе променила. Беше дошла в Корнуол, за да открие миналото на Нел, нейното семейство, а кой знае как бе намерила собственото си бъдеще. Тук, в тази красива градина, която бе създала Елайза и която Нел си бе върнала, Касандра откри себе си.

Крисчън я погали по косата и се вгледа в лицето й с увереност, от която тя цялата потръпна.

— Чаках те — каза той накрая.

Касандра пое ръцете му в своите. Тя също го бе чакала.

Епилог

Болница „Грийнслоупс“, Брисбън, 2005 г.

Усети хладина с клепачите си, щипеше като мънички крачета, като мравешки крачета, които шават напред-назад. И един глас, блажено познат:

— Ще повикам сестрата…

— Не — пресегна се Нел, но понеже все още не виждаше, се опита да докопа нещо, каквото и да е. — Не ме оставяй. — Лицето й беше мокро, затова допирът на климатизирания въздух до него беше студен.

— Ще се върна бързо, обещавам.

— Не…

— Всичко е наред, бабо. Ще повикам помощ.

Бабо. Значи, това беше, вече си спомни. През живота й я наричаха с много имена, толкова много, че беше забравила някои от

тях, но едва когато се сдоби с последното — бабо, — разбра коя е всъщност.

Втори шанс, благословия, спасение. Внучката й.

А сега Касандра бе отишла да търси помощ.

Нел затвори очи. Отново беше на кораба. Усещаше водата под себе си, усещаше как палубата се поклаща ту натам, ту насам. Бъчви, слънце и прах. Хора, които се наместват, шепнат си, чакат…

Черно.

Тишина.

И после тя се озова другаде, на някакво тъмно и студено място. Самичка. Сред остри неща и клони от двете й страни. И усещането, че стените я притискат от двете страни, високи и тъмни. Светлината се връщаше — не много, но достатъчно, за да може тя да проточи шия и да съзре далечното небе.

Краката й се движеха. Ходеше, разперила ръце настрани, та да докосва листата и връхчетата на клоните.

Ъгъл. Зави. Още покрити с листа стени. Мирис на пръст, плътен и влажен.

И изведнъж разбра. Думата й хрумна изведнъж, стара и позната. Лабиринт. Беше в лабиринт.

Осъзна го мигновено и всецяло: в края на лабиринта се намираше най-превъзходното място. Там трябваше да отиде. На безопасно място, където да си почине.

Стигна до едно разклонение.

Зави.

Познаваше пътя. Помнеше го. Беше идвала тук преди.

Тръгна бързо, ускори крачка. Тласкана от нуждата, от увереността. Трябваше да стигне до края.

Пред себе си видя светлина. Почти бе стигнала.

Само още мъничко.

Но изведнъж от тъмното изникна нечия фигура. Писателката, протегнала ръка. И сребристият й глас:

— Чаках те.

Писателката отстъпи настрани и Нел видя, че е стигнала портата.

Краят на лабиринта.

— Къде съм?

— У дома.

Нел въздъхна дълбоко и последва Писателката — прекрачи прага и влезе в най-прелестната градина, която бе виждала някога.

> Накрая магията на злата царица била развалена и младата жена, която жестокостта и злокобните обстоятелства затворили в тялото на птица, била освободена от клетката си. Вратата на клетката се отворила и кукувицата започнала да пада, да пада, да пада, докато най-накрая разперила закърнелите си крилца и установила, че може да лети. Прохладният морски бриз на родния й край тласкал крилете й и тя се понесла над ръба на канарата и над океана. Към новата земя на надеждата, на свободата и на живота. Към другата си половина. У дома.
>
> Из „Полетът на кукувицата“ от Елайза Мейкпийс

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

http://chitanka.info

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.